

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
ՀՐ. ԱՃԱՌՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԼԵԶՎԻ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

Հ Ա Յ Կ Ա Կ Ա Ն   Հ Ա Մ Ա Բ Ա Ր Բ Ա Ռ

ԿԱԶՄՎԵԼ Է ՀՍՍՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ
ԱԿԱԴԵՄԻԿՈՍ Ա. Ա. ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆԻ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅԱՄԲ

20.

ՈՒՆՏԱՆԷՍ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Պ Ա Տ Մ ՈՒ Թ Ի Ի Ն   Հ Ա Յ Ո Յ

ՀԱՏՈՒԱԾ ԱՌԱՋԻՆ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՅ ԵՒ ԹԱԳԱԽՈՐԱՅ ՀԱՅՈՅ

ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ. 1871 թ.

/ԲՆԱԳՐԱՅԻՆ/

ՀԱՏՈՐ 1 – ին /Ա-Խ/

ԵՐԵՎԱՆ - 1985.

ΛΕΑΑΑΙ ΕΒ Ι ΑΟΕ ΑΔΙ ΒΙ ΝΕΙ Ε ΝΝΘ
ΕΙ ΝΟΕΟΟΟ ΒÇÛΕΑ ΕΙ . Α×ΑΔΒΙ Α

ΑΔΙ ΒΙ ΝΕΕΕ ΕΤΙ ΕΤΙ ΔΑΑΙ Ν

ΝΙ ΝΟΑΑΕΒΕΝΒ Ι Τ Ä Τ ΑÛΕΙ ΔΟΕΙ ΑΤ ΑΝΟΑΤ Ι
ΑΕΑΑΑΙ ΕΕΑ ΑΕΑΑΑΙ ΕΕ Ι ΑΟΕ ΑΔΙ ΒΙ ΝΕΙ Ε ΝΝΘ
Α.Α. ΑΑΔΑΑΙ ΒΙ Α

20.

ΟΟΟΑΙ ΥΝ ΑΙ ΕΝΕΙ
ΕΝΟΙ ΔΕΒ ΑΔΙ ΑΙ ΕΕ
×ΑΝΟΥ Ι ΑΔΑΑΒ

ΕΝΟΙ ΔΕΒ Ι ΑΟΔΕΑΔΟΤ Α Ε ΕΤΙ ΔΙ ΕΑΕ ΑΔΙ ΑΙ ΕΕ

ΑΑΑΔΘΑΙ ΑΟ 1871

/ΟΑΕΝΟΟΑΕÛÛΕ/

ΟΤ Ι 1 / **U-10** /

ΑΔΑΑΑΙ 1985

AKADEMY OF SCIENS ARMENIAN SSR
HR. ADJARIAN INSTITUTE OF LINGUISTICS

ARMENIAN CONCORDANSE

COMPILED UNDER THE SCIENTIFIC GUIDANCE OF THE
ACADEMICIAN A.A. ABRAHAMYAN MEMBER OF THE
ACADEMY OF SCIENCES OF THE ARMENIAN SSR

20.

UKHTANES EPISKOPOS
HISTORY OF ARMENIA

PART ONE

HISTORY OF PATRIARCHS AND KINGS OF ARMENIA

VAGARSHAPAT. 1871.

/TEXTUAL/

V. 1 / Ս - Խ /

YEREVAN. 1985.

ՀԵՂԻՆԱԿԱՅԻՆ ՔԱՐՏԱՐԱՆԸ ՎԵՐԱՄՇԱԿԵԼ, ԼՐԱՑՐԵԼ,

ԲՆԱԳՐԱՅԻՆ ՀԱՄԱԲԱՐԲԱՌԸ ԿԱԶՄԵԼ

ԵՎ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ Է ՊԱՏՐԱՍՏԵԼ

ԳԻՏԱՇԽԱՏՈՂ

ՀԱՅԿԱՆՈՒԹ ԱՆՈՒՇԱՎԱՆԻ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆԸ

ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՈԿՏՈՐ

ՊՐՈՖԵՍՈՐ Ա.Ս. ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

ԱՂՈՒ ԾՆԵԱՅ ԷՆԾՈՒ ՕՂԷՂ Ի ԱԾԱԾԱՂԻ ՕՂԷՂ, ԱՂ Ի Ի ԷՂ ԷՂԷՂ,

ՕՂԷՆՕՕՂԷՍԻ ՍԷ ԷՂ Ի ԷՂ ԾՂՂԻ Ն ՆՂ ՆՕՂՂԷՂԷՂ

Է

Ի Ի ԱՂԻ ՕՂ ԱՂԷՂ Է ԷՇՂՂԻ ԷԾ

Ի ԱՕ×Ի ՍԷ ՆՂ ՕԾՕՂԻ ԷՂ

ԱՂԷՂԻ ՕՇ ԱՂ ՕՇՂՂՂԻ Ի ԱՂ Ա Ի ԱՂԻ Ի ԷՆՆԻ

ԾՂՂՂՂԷՂԻ Ծ ԱՂ ԷՂԻ Ծ ՕՂԷՂԻ ԷՂ ԱՂ×ԱՂԷՂԷՂ Ի ԱՕԷ

Ի ԾՂ ՕՂՂՂԻ Ծ Ա.Ն.Ի ԱԾՂՂԾԻ

THE AUTHOR CARD WAS RE-ELABORATED ORIGINAL

CONCORDANSE COMPILED AND PREPARED

FOR PUBLICATION BY

HAYKANUSH ANUSHAVAN HOVHANNISSYAN

EDITED BY DOCTOR PROFESSOR

A. S. MARGARYAN

ՀՈՐՄ՝ ՄԵԾ ՀԱՅՐԵՆԱԿԱՆՈՒՄ ՁՈՂՎԱԾ
ԱՆՈՒՇԱՎԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆԻ
ՀԻՇԱՏԱԿԻՆ

Ա Ռ Ա Ջ Ա Բ Ա Ն

Տասներորդ դարի պատմիչ Ուխտանէս Եպիսկոպոսի գործերի՝ ամփոփված «Պատմութիւն Հայոց» աշխատության մեջ, բնագրային համաբարբառը կազմելիս, բացահայտվել են մի շարք անճշտություններ՝ սպրդած գրիչների և հրատարակչի կողմից, որոնք առաջացնում են բառիմաստային և պատմական փաստերի խեղաթյուրումներ: Համաբարբառը կազմվել է ըստ 1871թ. հրատարակված բնագրի, որին հիմք է ծառայել Երևանի Մատենադարանի 1774 համարանիշը կրող ձեռագիրը: Բնագրի հրատարակման ժամանակ այն եղել է Վաղարշապատի ձեռագրատանը:

Անճշտությունները պարզաբանելու համար հարկ եղավ դիմելու բնագրային ձեռագրերի և այն պատմական աղբյուրների ուսումնասիրությանը, որոնցից օգտվել է Պատմիչն իր «Պատմութիւն»-ը գրելիս: Ուսումնասիրվել են Երևանի Մատենադարանում եղած երկու ձեռագրեր: Դա հնարավորություն տվեց հաստատելու հրատարակված գրքում մեր կողմից նկատված անճշտությունները և հնարավորին չափ վերացնելու դրանք:

Հրատարակիչը ևս իր ժամանակին նկատել է որոշ անհարթություններ և գրքի առաջաբանում գրել է. «...զանիմաստն կամ ըստ մեզ դժուարիմացսն, որք գուցէ իցեն գրչասխալք, եղաք նոտրագրով»: /Ուխտ.Եպ. «Պ.Հ.» 1871թ. /

Անճշտությունները երկու բնույթի են. ա / բառիմաստային շեղումներ առաջացնող ուղղագրական սխալներ, և բ / պատմական փաստերի աղավաղումներ:

Ի մի բերելով ձեռագրերի և պատմական աղբյուրների ուսումնասիրության արդյունքները, ինչպես նաև Հ. Աճառյանի՝ 1923թ. «Բազմավեպում» տպագրված Ուխտանէսի գրքի ուղղումները, ստորև ներկայացնում ենք դրանք / քանի որ ըստ համաբարբառի կազմման սկզբունքների, արգելվում է փոխել հեղինակային խոսքը՝ ուղղումներ կատարելու նպատակով / համաբարբառը հնարավորին չափ զերծ պահելու համար բնագրային սխալներից և ամբողջացնելու հեղինակային բառաքանակը:

Նախ կտրվեն Հ.Աճառյանի ուղղումները, ապա մեր դիտարկումները, թեև մի քնիսը համընկնում են: Համընկածներից տրված են **նորախ նորախ** բառախմբի և **Ստածանի-Արածանի** բառի սխալագրության բացատրությունները:

Հ.Աճառյան.

յասակ / 10 / կարդա յուսումն

բառուտ / 2 / - բանոյդ

քառաքք / 23/ - քաղաք / այս բառը գրքում ճիշտ է տպված. Հ.Հ. /

Ստածանի / 23 / - Արածանի
 սարտիւք / 28 / - մարտիւք
 Վշմասպեան / 33 / - Վշտասպեան
 Կղերպատրի / 44 / - Կղեոպատրի
 իստագիս / 12 / - ի ստադին
 Շամշագրատ / 46 / - Շամշավրամ
 Տիտոս նորտի նորտի / 55 / - Տիտոս նորին որդի
 արգուցն / 81 / - արջուցն / սա Համաբարբառում տրված է ծանուցումով. Հ.Հ./
 վրապանս / 81 / - վարապանս
 մտրակի կուշտ / 82 / - մտրակ ի կուշտ
 ձագարի նատոյ տեղոյն / 89 / - ձագար ի /սա ևս ծանուցումով է տրված, և գրքում
 էլ ոչ թե տեղոյն, այլ՝ տեղոջ. Հ.Հ. /
 շուրջ տեսանելեացն պետք է գրել մեկ բառ, իբր թարգմանութիւն ամփիթատրոն
 ձկի.
 վաղ «անդունդ» - վախ բառն է, որ սխալ գրութեամբ եղեր է վաղ և ասկե ալ սխալ
 մը՝ վագ.
 տար – օտար
 ուխտից / 40 / - ուղխից
 Աստուածան / 61 / - Աստուծոյ - աստուածային
 Վեհնունեաց / 64 / - Մեհնունեաց / 57 /
 Բժնունեաց / 63 / - Բզնունեաց
 եփական / 66 / սեփական / 57 /
 հասումն / 76 / - հոսումն
 ազատերոյ / 94 / - ազատորերոյ
 և երկրորդ գրքից՝
 դանդաղէ / 126 / - դանդանչէ
 փախմանցն / 135 / - փոխմանցն
 / Փակագծերում տրված թվերը համապատասխանում են գրքի էջերին: Հ.Հ. /
 Հիմնական ձեռագրում, որից կազմվել է բնագիրը, նյութը շարադրված է միայն
 փոքրատառերով, բացառությամբ տիտղոսաթերթի: Գլխատառերը մտցվել են
 հրատարակչի կողմից, որն էլ իր հերթին լրացուցիչ սխալների տեղիք է տվել:
 Մեր կողմից կատարված ուղղումները կներկայացնենք ըստ այբբենական
 հաջորդականության, քանի որ Համաբարբառում այդպես է տրված բառերի
 կարգը:
 Կա **յաքեղեայ** բառաձևը, որն իմաստ չի արտահայտի, եթե չդիտվի որպես
 հատուկ անուն: Փոքրատառով գրությունը շփոթության մեջ է գցել հրատարակչին,
 որն ստիպված է եղել բառը տալ նոտրագրով, իսկ այդ ձևով թողնելն էլ
 շփոթության մեջ կզցի նաև Համաբարբառից օգտվողներին: Ահա օրինակը. «...
 յետ տիրելոյն՝ ասէ՝ ամենայն տիեզերաց Աղէկսանդրի Մակեդոնացոյ՝ որդոյն
 Փիլիպեայ և Ռոմմալիադայ, որ էր քսան և չորսերորդ **յաքեղեայ** բազմաց տալով
 զտերութիւնն կտակաւ, ասէ պատմագիրն... և յետ այնորիկ ինքն մեռանի»: Այդ
 պատմագիրը Մ. Խորենացին է, որից շատ հաճախ է մեջբերումներ կատարել
 Ուխտանէսը: Իսկ պատմագիրն ասում է. «Յետ տիրելոյն ամենայն տիեզերաց
 Աղէքսադրի Մակեդոնացոյ...որ էր քսան և չորրորդ յԱքիղայ, բազմաց տալով
 զտերութիւնն կտակաւ... ինքն մեռանի»: / Մովսիսի Խորենացոյ «Պատմութիւն
 Հայոց».Տփղիս, 1913./

Համեմատելով երկու հատվածները, պարզ երևում է անձերի նույնությունը: Սա Աքեդէս հատուկ անվան բացառական հոլովն է և պետք է լիներ ոչ թե **յաքեդէայ** ձևով, այլ՝ **յԱքեդէայ**:

Գրքում տեղ է գտել նաև **բա ա ու տ** բառաձևը, որն ինքնին անհասկանալի է այդ տեսքով և այդ պատճառով էլ տրված է նոտրագրով: Ահա բնագրի այդ հատվածը. «... յառաջագոյն հասու էիր լեալ ի գրոյ անտի իմոյ՝ որ բերաւ քեզ ի ձեռն Սիմեօն քահանայի, և ապա ի ձեռն **բառուտ** զբաւանդակն / բովանդակ / ծանուցեալ:»- դիմում է Ուխտանէսը Նարեկավանքի առաջնորդ Անանիա եպիսկոպոսին, որը պատվիրել էր նրան՝ գրելու «Հայոց Պատմություն»:

Հիմք ընդունելով Հ.Աճառյանի ուղղումը՝ **բառուտ - բանոյդ**, կարող ենք ավելի պարզ բացատրել միտքը. Անանիան հեղինակի գրվածքի նյութին նախապես հասու էր եղել Սիմեոն քահանայի ձեռքով բերված Ուխտանէսի գրի, ձեռագրի միջոցով, ապա ամբողջի մասին գաղափար կազմել հեղինակի հաջորդ ձեռագրային առաքումից՝ «ի ձեռն բ ա ու տ » - ի ձեռն բանոյդ, գրվածքից, բանից / տ -դ ցուցական հոդ. դ-տ-ի անցումներ հաճախակի նկատելի են գրքում /: Բան՝ նկատի է առնված գրվածքը, պատմությունը: Խոսքի շարունակության մեջ էլ դարձյալ հիշատակվում է ուղարկված գրի՝ ձեռագրի մասին, Ուխտանէսի և Անանիայի երես առ երես հանդիպելու և «Պատմության» ամբողջական նյութին նրան տեղյակ պահելու մասին:

Պատմական փաստերի խեղաթյուրում թույլ տրված կլիներ, **Գայիսոն** բառի ճիշտ անվանումը չներկայացնելը: Հայտնի է, իսկ աղբյուրն էլ Ագաթանգեղոսն է, որ հռիփսիմյան կույսերի ղեկավարն ու հատկապես Հռիփսիմեի դայակը եղել է Գայանեն: Մինչդեռ հրատարակված գրքում դայակ է հորջորջվել Գայիսոն անունով մեկը: Սա հանգեցնում է և պատմական փաստի խեղաթյուրման, և անձի սեռի՝ կինը դառնում է տղամարդ, այստեղից էլ կենցաղային սովորությունների աղավաղում՝ տղամարդը կնոջ դայակ լինել չէր կարող: Ահա այդ հատվածը. «Իսկ երանելին Հռիփսիմէ... երթեալ բնակէր ի միայնարանի մի մօտ ի քաղաքն Հռովմ՝ հանդերձ երանելովն Գայիսոնի դայեկան իւրով:» Մինչդեռ ձեռագիր բնագրում տրված է ճիշտ ձևով. «... հանդերձ երանելովն Գայիայնի դայեկան իւրով:»: Սա հրատարակչական սխալ է:

Հ. Աճառյանի, «Անձնանունների բառարանում» **Գայանէ** բառի տակ ուրիշ շատ վկայությունների հետ տրված է նաև այս օրինակը, բայց Գայիսոն / Գայիսոնի / ձևով: Երևի մեծանուն գիտնականը ձեռքի տակ ունեցել է միայն տպագիր օրինակը: Նա հիմնվել է պատմական փաստի, և ոչ թե սխալ գրության վրա, և դրա համար էլ Գայիսոնի ձևով տվել է Գայանէ բառի տակ:

Հրատարակչի կողմից անիմաստություն է համարվել նաև ...**իատի** բառաձևը, որը նման տեսքով բառամասի տպավորություն է թողնում: 1774 թվակիր ձեռագրում էլ է **իատի** ձևով, միայն առանց կախման կետերի, իսկ 3732 համարի ձեռագրում տրված է նախկին ձևը, բայց վրայից ուղղում է կատարված. ահա՝ «...զհաւատարմութիւն խնդրէի տեսանել ոչ միայն ի գրոյ **իատի** / ուղղված է՝ այտի որ / առաքեցաւ ի քէն, այլև յերկուց և յերից վկայից հաստատելոց միանգամայն» / Մատենադարանի թիվ 3732 ձեռագիր / : Ահա այս պատկերն է, որ մտքի համար թերևս ավելի հասկանալի է: Իսկ մեր կարծիքով ավելի հավանականը « որ ի այտի առաքեցաւ ի քէն» /թարգմանաբար՝ որ այդտեղից առաքվեց քեզինց /: Ուրեմն կարելի է ասել, որ սա ոչ թե բառամաս է, այլ **ի այտի** բառաձևն է, որից միտքը հասկանալի է դառնում, ուղղակի գրվել է կից: Մանավանդ որ «Պատմութեան»

«Հատուած երկրորդում» այդ բառը գործածված է չորս անգամ /էջ,էջ՝ 33,74,75,94./
„որք այտի գան ի սուրբ Կաթուղիկէ և յայլ վկայարանս աղօթել, /Տե՛ս Ուխտանէս
Եպիսկոպոս. Պատմութիւն Հայոց. Հատուած երկրերդ. էջ 94. Վաղարշապատ
1871թ./ :

Բնագրում տրված **խորշարագեղ** ձևը՝ «որ էր խորշարագեղ» 1774
համարանիշը կրող բնագրային ձեռագրում **խորշորագեղ** տեսքով է / ի միջի այլոց
գրիչը հակում ունի ր-եր ավելացնելու՝ ինչպես ձեռագրի մեկ այլ տեղում՝
«պարշարեաց» պաշարեաց-ի փոխարեն: /

Ուղղագրության խախտման արդյունք է **մանինյութ** կազմությունը, որը գալիս է
գլխատառերի և կիցգրությունների ոչ ճիշտ ընթերցումից: Այստեղ գործ ունենք
երկու անկախ բառերի հետ՝ **Մանի** հատուկ անվան և **նիւթ** հասարակ անվան
հետ: Այլ կերպ, այսինքն ինչպես գրված է, ոչինչ չի հասկացվի: Բերենք բնագիրը.

«երկու բնութիւնս զոյգ ասաց մանինիւթ և խաւար՝ որպէս թէ չար կամ բարի...»:
Մինչդեռ պետք է լիներ՝ «երկու բնութիւնս զոյգ ասաց Մանի նիւթ և խավար...»:

Սա այն Մանին է, որի մասին վկայում է Ղ.Փարպեցին իր «Թղթում»: Արիոս
Աղէքսանդրացու, Ապողինարէս Լաւողիկեցու, Նեստոր Անտիոքացու, Եւտիքէս
Կոստանդնուպօլսեցու հետ հիշատակում է նաև Կումբրիկ ստրկին, «որ և յետոյ
Մանի զինքն անուանափոխեաց, ուստի և Մանիքեցիք կոչեցան աշակերտեալքն
նմա:» /Ղ.Փարպեցի, «Թուղթ...» 1904./ Մանին եղել է աղանդավորական
շարժման ղեկավար, որի անունից էլ առաջացել է աղանդավորության
անվանումը՝ Մանիքեցիք, ինչպես վկայում է Փարպեցին:

Ուխտանէսն ինքն էլ առանձին յիշատակում է այդ անունը՝ **Մանի** որպես
աղանդաւորականի:

Նման՝ գլխաբառային սխալ է գրանցված նաև Մխիթար Այրիվանեցու
«Պատմութիւն Հայոց» աշխատության մեջ, / որի բնագրային Համաբարբառը
ևս մեր կողմից է կազմվել / «համայ հեշմայ եկեալ»: /Մ.Այրիվանեցի.
«Պատմութիւն Հայոց» 1860թ. Մոսկվա/. Մինչդեռ պետք է լինի «Համայ
Հեշմայ եկեալ»: Ի դեպ, տեղին է նշել, որ հենց Մ.Այրիվանեցու շնորհիվ կարող
ենք ասել, որ Ուխտանէսի Եռապատում գրքի երրորդ մասը՝ «Սկրտութիւն Ծաղն
կոչեցեալ ազգաց», որը չկա ձեռագրերում և համարվում է կորած կամ
չգրված, գրված եղել է հեղինակի կողմից, և տասներեքերորդ դարի հեղինակը՝
Այրիվանեցին, օգտվել է դրանից և հղում տվել Ստեփաննոս Սյունեցու մասին
գրված իր վարքագրության մեջ.«...ի սոյն ատուրս / 720-ական թ.թ.Հ.Հ./
բաժանեցան՝ ի Հայոց Ազգն Ծաղ, ի ձեռն Փարսմանայ ումենն փառամոլ
քահանայի, որպէս պատմէ սուրբն Ուխտանէս եպիսկոպոսն Սեբաստիոյ:» / տես
Գարեգին Արքեպիսկոպոս Հովսեփեան «Նորայայտ արձանագրութիւն մը...»
1931թ. Ն.Նախիջևան/. Մ. Այրիվանեցին երբ օգտվել է Ուխտանէսի
«Պատմութիւն» -ից այնտեղից նույնությամբ վերցրել է «Բժնունեաց» և
«Վեհնունեաց» սխալ գրությամբ բառերը, որոնք ինչպես վերը ցույց են տալիս
Հ.Աճառյանի ուղղումները, պետք է լինեին՝ **Բզնունեաց** և **Մեհնունեաց**
ձևերով: Այս փաստը խոսում է այն մասին, որ Մ.Այրիվանեցու ձեռքին է եղել
գուցե և հենց այս ձեռագիրը, բայց ամբողջությամբ, քանի որ ըստ
հրատարակչի այն արդյունք է ԺԱ կամ ԺԲ դարերի: Դե իսկ Մ. Այրիվանեցի
էլ ապրել և գործել է 13-րդ դարում, և այդ ժամանակներում, ամենայն
հավանականությամբ, „Պատմութեան“, երրորդ հատվածը դեռևս հասցրած չի եղել
անհետանալու:

«Յացի» բառը 1774 ձեռագրում նույնն է ինչ հրատարակության մեջ. «ոչ երբեք **յացի** անձն աստուածային սեր, առ ի սիրել զաստուած»: Իսկ 3732- ում տրված է նույնը, բայց վրան ուղղում է կատարված՝ «յագի անձն աստուածասիրին»: Այս ձևով ավելի պարզ է դառնում, որ ոչ թե **յացի**, այլ **յագի**, քանի որ կարելի է բացատրել միայն մեկ իմաստով՝ աստվածասերի անձը չի հազնում Աստծուն սիրելուց: Այլ կերպ անհասկանալի կմնա:

Նման կառույցով է սկսվում նաև Եղիշեի գրքի մի պարբերությունը. «Ոչ **յագի** չար խրատտուն»/ Եղիշե «Վան Վարդանայ և Հայոց պատերազմին»1957թ. Երևան/

Նարաղ գլխաբառը պետք է կարդալ Նաղաբ, ինչպես և **Աբսիուն**՝ Աբիուդ: Այս երկուսը Աստվածաշնչային Ահարոնի որդիներն էին, որոնք պատժվեցին տիրոջ կողմից՝ նրան չհնազանդվելու պատճառով / տես՝ Գիրք Ղևտացուց/:

Բավականին մտորումների տեղիք է տվել նաև անբացատրելի համարված և «նոտրագրով» տրված **նորսի նորսի** բառախումբը: Այս կազմությունը նման տեսքով ոչ մի իմաստ չի արտահայտում: Սակայն հետևելով հենց Պատմիչի շարադրանքին՝ կարելի է հանգել պարզորոշ եզրակացության: Նախադասությունն այս է. «Ի տորա եթներորդ ամի Տիտոս **Նորսի նորսի** / ~ / պաշարեաց զԵրուսաղեմ»: Կայսրերի հաջորդականությունը ներկայացնելիս Ուխտանէսը Տիտոսին հատկացնում է ութերորդ տեղը, իսկ նրա նախորդին՝ Վեսպիանոսին, յոթերորդ: Տիտոսը Վեսպիանոսի կայսրության յոթերորդ տարում է պաշարում Երուսաղեմը: Եթե հաշվի առնենք, որ կայսրությունն անցնում էր «յորդի ի հօրէ» և եթե աշխատենք ճիշտ ընթերցել բառախումբը, մի կողմ թողնելով ընդօրինակող գրչի միտումը՝ **ր** կամ **տ** տառերի անհարկի ավելացնելը բառերում, ապա կկարդանք հետևյալ կերպ՝ **նորին որդի**, / իսկ տ-դ-ի անցումային խաղերը ձեռագրից տպագիր նկատելի են /:

Տեղի խնայողության պատճառով առանց ընդմիջման գրելը՝ կիցգրությունները կարող էին սխալ ընթերցման տեղիք տալ, ինչպես արդեն ասվեց վերևում: Ձեռագրերի համեմատությունն էլ հուշում է այդ միտքը: Այսպես. 1774 ձեռագրում նույնն է ինչ տպագրված է բնագրում, իսկ 3732-ում կատարված է ուղղում այսպիսի տեսքով՝ **նորսի նորսին**, որը կկարդացվի **որսի նորին** : Էլ ինչու՞ ուղղումներ և յավելումներ անենք, երբ ուղղակի կարելի է ճիշտ բաժանել բառախումբը՝ **նորին որսի**՝ դուրս հանելով միայն գրչի ավելագրած **տ** տառը:

Ողողիմացիք գլխաբառը՝ ըստ Աստվածաշնչի «Գիրք ծննդոցի» պետք է լինի **Ողողիմացիք**:

Մխալել բառը ևս ունի տարագրություն երկու ձեռագրերում: 1774-ում՝ «եթե որ սղալէ», որի նման է և տպագիրը, իսկ 3732-ում ուղղում է կատարված՝ **սղալէ** տեսքով:

Իսկ թե ինչու՞ է **Արածանին** ստացել **Ստածանի** ձևը, կարող ենք բացատրել հետևյալ կերպ. ինչպես արդեն նշել ենք, բնագիր ձեռագրում գլխատառեր չեն գործածված: Գրա հետևանքով փոքրատառ երեքճյուղանի **ա** տառի մի մասնիկը միացվել է հաջորդող **ր** տառի հետ և կարդացվել **տ**, իսկ **ա** - ն՝ **ս**: Այստեղից էլ՝ բառի աղավաղումը՝ **ստածանի** - **Ստածանի**: Բնական է, եթե լինեին գլխատառեր, ապա նման շփոթություններ տեղի չէին ունենա:

Գրքում և 1774 ձեռագրում կա **Պայարիս քաղաք** բաղադրյալ հատուկ անունը, որը նույն ձևով թողնելը դարձյալ պատմական փաստերի խեղաթյուրում կլիներ: Պատմության այս հատվածը ևս վերցված է Մովսես Խորենացուց: Այնտեղ

պատմվում է Պայապիս Քաադեանի մասին, որը տիրել էր երկու մեծ ծովերի միջև ընկած հատվածին: «Պատահե՛ նմա **Պայապիս Քաադեայն** Տիտանեան պատերազմաւ, որ բռնացեալ ուներ զմիջոց երկուց ծովուց մեծամեծաց զՊոնտուն և զՈվկիանու» : / Մ.Խորենացոյ «Պատմութիւն Հայոց». Տփղիս, 1913./

Իսկ Ուխտանէսի մոտ այսպէս է. «...պատահե՛ / Արամը Հ.Հ./ **Պայարիս քաղաքի**, որ բռնացեալ ուներ զմիջոցս երկուց ծովուց՝ Պոնտոսին և Ովկիանու, և դիմի հարեալ նմա պատերազմաւ՝ յաղթե՛ բռնատրին...»: Համեմատելով այս երկու հատվածները՝ տեսնում ենք նրանց նույնությունը, միայն այն տարբերությամբ, որ առաջին քաղվածքի բաղադրյալ անձնանունը երկրորդում դարձել է տեղանուն՝ որոշ տառադարձություններով: Սակայն երկրորդ քաղվածքի նյութն էլ, որ դիտավորյալ մի քիչ ծավալուն է մեջբերված, ցույց է տալիս, որ խոսքը դարձյալ **մարդու** մասին է, և **ոչ թե քաղաքի**: Թե չէ քաղաքը ինչպե՞ս կարող էր բնությանը պահել երկու ծովերի միջև ընկած հատվածը, և կամ ինչպե՞ս համարվել բռնավոր:

Ձեռագրերում էլ տարբերություն կա. առաջինում նույնն է, գրքի հետ, իսկ երկրորդում կատարված է որոշ ուղղում՝ **Պայարիս քաղաք**՝ քաղաքի վրա գիծ քաշելով, ուղղվել է Քադեայ տեսքով՝ ոչ ամբողջական ուղղում; Ուրեմն Ուխտանէսի հիշյալ հատվածում էլ **Պայարիս քաղաքը** պետք է դիտվի որպէս **Պայապիս Քաադեայ/ն/**, իսկ համաբարբառում **քաղաք** գլխաբառի տակ՝ 29 էջի օրինակում եղած **քաղաքը՝ Քաադեայ/ն/** անձնանուն: «Գիրք ծննդոցում» **Քաադը** հիշված է որպէս Արբելի որդի և հայր Արբելի: Հենց այս **Քաադից** էլ առաջացել է **Քաադեայ** անունը:

Եվ քանի որ Համաբարբառում **Պայարիս քաղաքը** տրված է երեք տեղում՝

Պայարիս -

Պայարիս քաղաք -

Քաղաք - Պայարիս քաղաք

ապա վերն ասվածները վերաբերվում են այդ երեք ձևերին էլ:

Համեմատությունը «Գիրք ծննդոցի» հետ բացահայտեց, որ գործածված **Ռոզացիք** բառը պետք է լինի **Ռոդացիք՝ Ռոդոս կղզու** անվանումից: **Ռոդացիք** Նոյից սերված Յովհանի սերունդներն էին, որոնք ապրում էին Ռոդոս կղզում՝ այդտեղից էլ **Ռոդացիք** անվանումը:

„Պատմութեան,, Երկրորդ Հատվածում էլ տեղ են գտել մի շարք սխալագրություններ, որոնց վեր հանումը և ուղղագրումը նույնպես կարևոր է շարադրանքի ճիշտ ընթերցման և ընկալման համար:

Այսպէս. նկատված **աշտիճան** գրությամբ բառը պետք է կարդալ՝ **աստիճան**:

Ուխ, **ուղխ** բառը հանդես է եկել **ուխտ/ից/** գրութեամբ, որը սակայն չի համապատասխանում բնագրի արտահայտած իմաստին: Ահա այդ հատվածը. «ի սնոտի մեծութենէ իբրև զգետ ինչ ի բազուն **ուխտից** է հարուցեալ. էջ՝ 40/: Ինչպէս տեսնում ենք՝ այստեղ **ուխտը** չէ, որ գետի հետ համեմատության մեջ է դրվել, այլ գետի նման, ինչ որ մեկի սնոտի մեծությունը բազում ուղխերից, հորձանքներից է առաջացել: Այնպէս որ **ուխտ** իմաստը այստեղ բոլորովին չի համապատասխանում:

Կասկած է հարուցում նաև նույն Հատվածում գործածված **տկարական/սն/** բառի ճիշտ գրությունը, մանավանդ արտահայտած իմաստի անորոշությունը: Ահա նախադասությունը. «յանդգնին և անգիտութիւն ասել զԽաչն և զամենայն **տկարականսն**» /էջ՝ 134-135/:

Բառը **ՏԿԱՐԱԿԱՆ** տեսքով ներկայացված է ՆՀԲ-ում և այն էլ ընդամենը մեկ օրինակով՝ «Հրաիրելով ի տկարական կենցաղոյս»՝ հղում արված Կիրակոս Գանձակեցուն, որը սակայն չկա Կ.Գանձակեցու «Պատմութիւն Հայոց» երկի 1961թ. հրատարակության մեջ: Բերված օրինակում իմաստը համապատասխանում է ընդհանուր մտքին: Թեև փակագծերում երկմտություն է արտահայտված՝ / եթե ոչ տխրականս գրեալ է./ բայց այս գրությամբ էլ կարելի է ճիշտ համարել՝ տկարական, տկար կյանքից./: Այստեղ բառն արտահայտում է անականական իմաստ, որոշիչ է և ունի որոշյալ՝ **տկարական կյանք**:

Իսկ Ուխտանէսի գործում այն արտահայտում է գոյականական իմաստ, և որն էլ չի համապատասխանում արտահայտած մտքին:

Խոսքը գնում է այն մասին, որ աղանդավորականները մերժում են Խաչը՝ որպես քրիստոնեական սրբության խորհրդանիշ, և քրիստոնյայի հոգուն շատ թանկ էլի ուրիշ պարագաներ: Եվ ամենագոր **խաչի** կողքին էլի ի՞նչ **տկար** բաների մասին կարող էր խոսք գնալ, որ նրանք մերժեին, և անգիտություն համարեին, եթե ոչ **կտակարանների**, որոնք տկար լինել չէին կարող համարվել քրիստոնեական ուսմութի ջերմ պաշտպանի՝ Եպիսկոպոս Ուխտանէսի կողմից, իսկ աղանդաւորները դրանց համարել են անգիտություն, որը նրան խիստ վրդովեցրել է:

Չէ՞ որ տկարականը անգիտություն համարվել չէր կարող:

Մեր կարծիքով բառը պետք է կարդալ ոչ թե **տկարականս**, այլ **կտակարանս** ձևով, որով իմաստը պարզ կդառնա՝ „յանդգնին և զանգիտութիւն ասել **զԽաչն** և զամենայն **կտակարանս**,„: Արտագրող գրիչի կողմից երկու՝ **կ** և **ա** տառերի անտեսումից ստացվել է նման թյուրըմբռնում: /Շատ դեպքերում, ինչպես արդեն նշել ենք, ավելագրում, իսկ որոշ դեպքերում՝ թերագրում:/

Գրքի նույն՝ Երկրորդ Հատվածում է առկա նաև **Տուրտաւ** տեղանվան **Տուրտաւ** և **Տուցտաւ** սխալ գրությամբ ձևերը՝ S – Յ, տ - ց: Համաբարբառում այդ բառերը տրված են ճիշտ ձևով՝ փակագծերում ծանոթության կարգով տալով գրքում եղած ձևերը:

Ինչ խոսք, այսքանով չեն սահմանափակվում գրքում տեղ գտած անճշտություններն ու վրիպումները: Դեռևս կան բառաձևեր, որոնք լուսաբանման կարիք ունեն:

Ձեռագրերի ուսումնասիրությունը ցույց է տվել նաև, որ տպագրությունից դուրս է մնացել ձեռագրի՝ «Պատմութեան» համառոտագիր հանդիսացող հատվածը, ընծայագրի հետ միասին, որի մասին մեջբերումով հիշատակված է հրատարակչի կողմից գրքի առաջաբանում: Սակայն չի ներկայացվել տպագրության մեջ՝ որպես բնագրի մաս: Եվ քանի որ այն չի եղել գրքում, այդ հատվածի բառերը դուրս են մնացել համաբարբառից: Համառոտագիրը բացահայտում է ոչ միայն հեղինակին և մեկենասին, այլև գործի ենթադրելի ամբողջական ծավալը:

Ահա այդ հատվածը.

Պատմութիւն Ուխտանէսի Եպիսկոպոսի

որ վասն՝

1. Թագաւորաց և Հայրապետաց մերոց
2. Բաժանման Վրաց ի Հայոց.
3. Սկրտութիւն Ծաղ կոչեցեալ ազգաց

ի խնդրյ Անանիայ վարդապետի Նարեկացոյ
յամի Տեառն ի Հայոց

Ձպատմութիւն յերիս հատուածս զոր ասացեալ տեառն Ուխտանէսի
Եպիսկոպոսի ի խնդրոյ հարն անանիայի նարեկավանաց առաջնորդի և
նախաշար վարդապետի. Հատուածն առաջին յաղագս թագաւորաց և
հայրապետաց մերոց.

և երկրորդն վասն բաժանման վրաց

և երրորդն յաղագս մկրտութեան ազգին այնմիկ ծաղն կոչեցեալ
սկիզբն ասացից.

Պատասխանի թղթոյն անանիայի և խոստումն կատարել զհայցուածս
նորա:

Ուղղագրութիւնը պահպանված է՝ ձեռագրին հավատարիմ մնալով:

Հենց այս հատվածն էլ ինքնին ակամա հուշում է, որ „ԺԱ. կամ ԺԲ. դարերու,,
ընդօրինակող գրիչի ձեռքի տակ եղել է Ուխտանէսի հենց ամբողջական
եռամասնեան գիրքը:

Ձեռագրերի ուսումնասիրությունը ի հայտ բերեց նաև «Պատմութեան»
երկրորդ հատվածի՝ «Պատմութիւն բաժանման Վրաց ի Հայոց» գործի մաս
կազմող Հայոց Աբրահամ կաթողիկոսի «Թուղթ շրջաբերականի»
շարունակությունը, որը չկա գրքում և այն ավարտվում է ընդհատված մտքով:
Չկա նաև 1774 ձեռագրում, որից կատարվել է տպագրությունը: Կիսատ
հատվածը ավելացված է Մատենադարանի 3732 համարանիշը կրող ձեռագրում,
որն ընդօրինակել է Ռսկան տեր Գևորգյան-Հովհաննիսյանը՝ 1852թ. հունվարին:
Ձեռագրի հեղինակը վերջում, ծանոթագրության կարգով, նշել է, որ այդ
հատվածը վերցված է «յայլմէ օրինակէ», սակայն ցավոք, չի նշել, թե որ
ձեռագրից է քաղված:

Թեև գրիքը հրատարակվել է 1871թ., սակայն հրատարակիչը ձեռքի տակ չի
ունեցել այդ օրինակը ևս, որպեսզի ամբողջական տեսքով ներկայացներ
հեղինակի գործը: Այդ մասին նա տեղեկացնում է գրքի առաջաբանում՝ նշելով որ
իր մոտ եղածը միակն է: «Մի միայն օրինակ գոյր ի Մատենադարանի Մայր
Աթոռոյս՝ բոլորագրով օրինակեալ ի ԺԱ կամ ի ԺԲ դարու:»

Գտնված հատվածն ամբողջությամբ ծանոթագրության և Հավելվածի հետ
տրված է համաբարբառի չորրորդ հատորի վերջում՝ հեղինակի բառապաշարի
հարստությունն ամբողջացնելու նպատակով:

ՀԱՅԿԱՆՈՒԾ ԱՆՈՒՇԱՎԱՆԻ
ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ
ԵՐԵՎԱՆ
1987, 2005թթ.

Ա. – Պատմութիւն Հայրապետաց և թագաւորաց Հայոց. Գլուխ Ա. – 1. Գլ. Ա. Պատասխանի թղթոյն Անանիայի, և խոստումն կատարել զհայցուածս նորա: - 113. Եւ յետ նորա նստաւ Աղէքսանդր Ա Եպիսկոպոս Անտիանոս...ամս քսան: - 53.

ԱԲԳԱՐ - Առ սովաւ էր **Արգաթ** թագաւոր Հայոց յՈւռհա. – 45. Վասն թագաւորելոյ **Արգաթու** ի Հայք: - 46,114. Թագաւորէ **Արգաթ**՝ որդի Արշամայ՝ ի քսաներրորդ ամի Արշօրի արքայի Պարսից: -46. Առաքումն իշխանացն **Արգաթու** առ Մառինոս, յորում տեսին զՓրկիչն մեր, ուստի սկիզբն հաւատոցն **Արգաթու**: - 46.114. Տեսալ զփրկիչն մեր Քրիստոս և ակնատես եղեալ՝ պատմեցին **Արգաթու**: -46. Թուղթ **Արգաթու** առ Փրկիչն: - 47,114. Պատասխանի թղթոյն **Արգաթու**, գոր գրեաց Թումաս Առաքեալ հրամանաւ Փրկչին. – 48,114. Չայս թուղթ բերին սուրհանդակք **Արգաթու** – 48. Գնալն Թադէոսի առ **Արգաթ**, և քարոզել քաղաքին Ուռհայի: - 48,114. Թովմաս առաքեալ...առաքեաց զԹադէոս ի քաղաքն Եղեւիայ՝ բժշկել զ**Արգաթ** ըստ բանին Տեառն: - 48. Իսկ իբրև լուս թագաւորն **Արգաթ**, կոչեաց զնա առ ինքն. – 48. Եւ ասէ զնա **Արգաթ** – 48. և ինքն զայ առ Սանատրուկ քեռորդին **Արգաթու**. – 49. և եղեալ ձեռն ի վերայ **Արգաթու**՝ բժշկեաց զնա. – 48. Թուղթ **Արգաթու** առ Տիբեր կայսր Հռովմայեցոց: - 49,114. **Արգաթ** արքայ Հայոց՝ Տեառն իմում Տիբերեայ կայսեր Հռովմայեցոց՝ խնդալ: - 49. Պատասխանի թղթոյն **Արգաթու**: - 50,114. Տիբեր կայսր Հռովմայեցոց՝ **Արգաթու** թագաւորի Հայոց՝ խնդալ: - 50. Թուղթ **Արգաթու**: 51,114. Դարձեալ առաքէ **Արգաթ** առ Տիբեր ի ձեռն գրոյ բանս ինչ պատասխանաց արժանի այլանելոյ սակս Սինկլիտոսին – 51. /Դարձեալ/ Թուղթ **Արգաթու**: - 52. **Արգաթ** արքայ Հայոց՝ Արտաշիսի եղբօր մերում՝ արքայից արքայի՝ խնդալ: - 52. Եւ այսպէս երանելի թագաւորն **Արգաթ** ի ձեռն հրովարտակացն քարոզ լինէր Քրիստոսի յարևելս և յարևմուտս – 52. Վասն թագաւորելոյ որդոյն **Արգաթու** և Մանատրկոյ ի միում ժամանակի: - 53,114. Յետ մահուանն **Արգաթու** բաժանեցաւ թագաւորութիւն Հայոց յերկուս մասն. զմի մասն կալաւ Անանուն՝ որդին **Արգաթու** ... իսկ միս մասինն թագաւորէ Սանատրուկ՝ քեռորդին **Արգաթու**: - 53. նախ **Արգաթ** հաւատաց, և ապա Սանատրուկ իրայօքն. – 53. Նոյնպէս և վասն կատարմանն Աղդէի՝ որ եղև յորդոյն **Արգաթու**՝ ասի բան. – 54. գորմէ գրեաց **Արգաթ** առ Արտաշէս Պարսից արքայն – 54. Իսկ Սանատրուկ ի թագաւորելն իրում զօրաժողով լինէր ի վերայ որդոյն **Արգաթու** – 54. Որ ապա Աստուած պատերազմեցաւ ընդ որդոյն **Արգաթու** – 54. Եւ երարձ Սանատրուկ ի տանէն **Արգաթու** զամենայն զարմ նորա: - 54. Իսկ զլուխ կանանցն **Արգաթու**՝ Հեղինէ անուն՝ չոքաւ յԵրուսաղէմ յաւուրս Կոողիայ կայսեր – 54. և էր կին բարեպաշտօն և երկիւղած յԱստուծոյ իբրև զայր իւր **Արգաթ**: - 55. և կոտորէ զամենայն որդիսն Սանատրկոյ, որպէս նա զորդիսն **Արգաթու** – 56. Կեցեալ... **Արգաթ** ամս երեսուն և ութն: - 74. Թուղթ **Արգաթու** /առ Արտաշէս արքայն Պարսից/: - 114. **Արգաթ Լամացի** իշխան աշխարհի՝ առ Յիսուս Փրկիչն և բարերար ... ողջոյն: - 47.

ԱԲԳԱՐ ԼԱՍԱՅԻ - **Արգաթ Լամացի**՝ իշխան աշխարհի՝ առ Յիսուս Փրկիչն և բարերար ... ողջոյն: - 47.

ԱԲԳԱՐՈՍ - առ որ առաքեաց **Արգաթոս** երկուս ի գլխաւորաց իւրոց – 46.

ԱԲԻԱ, ԱԲԻԱՅ – յետ Բարովամայ **Աբիա** ամս երեք. – 32. առաքեալ զթագս զայս ... առնէ ի գլուխ Դաթի արքայի, և ի նմանէ Սողոմոնի, և ի Սողոմոնէ Ռոբովամ, և ապա **Աբիայ** – 109.

ԱԲՏԻՈՒ - և **գԱբտիու** պատագիրոս և զամենայն հիւանդս քաղաքին բժշկեաց. – 49. ԱԲՐԱՀԱՄ – Հաւատաց՝ ասէ՝ **Աբրահամ** յաստուած, և համարեցաւ նմա յարդարութիւն. – 7. Եւ եկեաց Թարայ ամս օխսանասուն, և ծնաւ **գԱբրահամ**: - 20. Յաղագս **Աբրահամու**: - 20, 113. և ոչ կոչեցի անուն քո այսուիտոս Աբրամ, այլ եղիցի անուն քո **Աբրահամ**. – 20. և ապա զկնի ուխտաւորութեանն ասէ Աստուած **գԱբրահամ** – 20. Եւ երկիր եպագ **Աբրահամ** Աստուծոյ: - 20. Եւ եղև **Աբրահամ** թագաւոր և Հայր թագաւորաց: - 21. Եւ այս են ծնունդք Թարայի: **Աբրահամ**, և Նաբովր, և Առան. – 21. ազգաբանութիւնդ հաւաստի է երիցունց ցեղից մետասաներրորդ գոյով **գԱբրահամ** և ցՆինոս և ցմերն Արամ: - 22. **Աբրահամու** իբրև եկն եհաս լրումն աւետեացն, ծնաւ զԻսահակ. – 31. և ամբ կենաց **Աբրահամու** հարիւր օխսանասուն և հինգ. – 31. Սկիզբն արասցուք քեզ պատմել զթագաւորութիւն Պարսից և Հայոց՝ որ **յԱբրահամէ** - 38. **Աբրահամ** նահապետ և գլուխ նահապետաց, և ըստ հաւատոց **յԱդամայ** և ի Նոյէ երրորդ մեզ կոչեցեալ նախահայր – 38. որ ... **Աբրահամ** կոչեցեալ՝ և դարձեալ յորջորջմամբ **Աբրահամ** անուանեալ. – 38. յետ մեռանելոյն Սարրայի առեալ **Աբրահամու** կին զԲետուրա - 38. զորս ի կենդանութեան իւրում **Աբրահամ** մեկնեաց ի Սահակայ – 38. թագաւորեաց Արշակ քաջ՝ որ ի զաւակէ **Աբրահամու**՝ ... առ ի հաստատել բանին Տեառն՝ որ առ **Աբրահամ**, եթէ թագաւորք ազգաց ի քէն ելցեն: - 39. զորս ի կենդանութեան իւրում **Աբրահամ** մեկնեաց յԻսահակայ – 68. և սկիզբն առնու թագաւորելոյ նոցա ըստ հաստատելոյ բանին Տեառն՝ որ առ **Աբրահամ** – 68.

ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ - Եւ գոսսա ասեն լեալ **Աբրահամեան** զաւակէն՝ որ ի Բետուրայ. – 68.

ԱԲՐԱՄ - Եւ ամենեքեան սոքա նահապետք՝ **յԱդամայ** սկսեալք՝ ծնանելով ուստերս և դստերս մինչև /**գԱբրամ** եկին հասին չափելով իւրաքանչիւր որ զժամանակս իւր, և մեռաւ: - 20. և ոչ կոչեցի անուն քո այսուիտոս **Աբրամ**, այլ եղիցի անուն քո Աբրահամ. – 20. Իսկ **Աբրամու** ոչ ծնան որդիք. – 29.

ԱԲՒՈՆ - Առ նովաւ էին բազում հերձուածողք՝ Մեմանդրոս և Մանի ... և **Աբուն** – 57.

ԱԳԱՐԱԿ - զքաղաքս և զգիւղս և **զագարակս** միանգամայն իսկ և զամենայն երկիրն ի սուր սուսերի մաշեալ ... դառնայ խաղաղութեամբ և մեծաւ յաղթութեամբ յաշխարհն իւր – 72.

ԱԳՈՒՅԱՆԵԼ - և **ագուցանել** հրամայէր նմա վրապանս և որ այլս կազմած սաղաւարտս. – 81. զորս **ագոյց** թագաւորն հանդերձս սպիտակս – 103.

ԱԴԱԿԱՐՍՈՎԴԱՅ - Եւ ի նոսա կղզիք՝ որ են այսոքիկ. **Ադակարսովդայ**, Գեթեթիւրայ... - 23.

ԱԴԱՄ - Յաղագս թագաւորաց: Սկիզբն **յԱդամայ**: - 15, 113. Աստանօր սկիզբն արասցուք պատմել յաղագս թագաւորաց՝ սկսեալ **յԱդամայ**՝ որ է նախահայր մեր – 15. **Ադամ** նախաստեղծն կեցեալ ամս երկերիւր և երեսուն՝ ծնաւ զՍէթ. – 16. և եղեն ամենայն աւուրք **Ադամայ**՝ զոր եկեաց ամբ իննհարիւր և երեսուն, և մեռաւ: - 16. Սա **յԱդամայ** տասներրորդ եղեալ ի թոյն նախահարցն – 17. Եւ յելանել Նոյի ի տապանէն՝ եղև թագաւոր ի վերայ երկրի. զկնի **Ադամայ** երկրորդ թագաւոր: - 18. հրամայեաց նմա Աստուած՝ որպէս յսկզբանն **Ադամայ**, տիրել ամենայնի՝ որ ընդ ձեռամբ նորս իցեն ի վերայ երկրի: - 18. Սա **յԱդամայ** քսաներրորդ լեալ ի կարգէ նախահարցն – 20. Եւ ամենեքեան սոքա նահապետք՝ **յԱդամայ** սկսեալք՝

ծնանելով ուստերս և դստերս մինչև /g/Աբրամ եկին հասին չափելով իրաքանչիւր
որ զժամանակս իւր, և մեռաւ: - 20. Աբրահամ նահապետ և գրուի նահապետաց, և
ըստ հաւատոց **յԱդամայ** և ի Նոյէ երրորդ մեզ կոչեցեալ նախահայր, իսկ **յԱդամայ**
քսաներրորդ առաջներրորդ - 38. և լինի /յ**Ադամայ** մինչև ի ծնունդն **Քրիստոսի**՝ ամբ
հինգ հազար հինգ հարիւր - 44. և ժողովին ամենայն ամբ **յԱդամայ** մինչև ի
հնգետասան ամն Տրդատայ՝ հինգ հազար ութ հարիւր ամ: - 91. և լինի ամբ **յԱդամայ**
մինչև ի հնգետասան ամն Տրդատայ՝ հինգ հազար ութ հարիւր ամ: - 91. և լինի ամբ
յԱդամայ մինչև ի տասնևհինգ ամ Տրդատայ՝ հինգ հազար և ութ հարիւր: - 93. Եւ
յԱդամայ սկիզբն արարեալ մինչև ի մարմնանալ **Բանին Աստուծոյ** - 95. /**ՅԱդամայ**
առաջին, որ էր մարդ յերկրէ և թագաւոր ի վերայ երկրի՝ մինչև **ցերկրորդ** Ադամ ..
լինին ամբ հինգ հազար հինգ հարիւր: - 33.

ԱԳԱՄ ԱՌԱՋԻՆ - /**ՅԱդամայ** **առաջին**, որ էր մարդ յերկրէ և թագաւոր ի վերայ
երկրի՝ մինչև **ցերկրորդ** Ադամ ... լինին ամբ հինգ հազար հինգ հարիւր. - 33.

ԱԳԳԷ - և անուն կոչեալ մնա **Ադդէ**, ձեռնադրէ ի վերայ **Եդեսիայ** - 49. Նոյնպէս և
վասն կատարմանն **Ադդէի**՝ որ եղև յորդոյն Աբգարու՝ ասի բան. - 54. և խնդրեաց
խոյր **յԱդդէ**. - 54. գոր ապա պատասխանի առնէ մնա **Ադդէ**. - 54. Որ ապա
Աստուած պատերազմեցաւ ընդ որդոյն Աբգարու՝ խնդրելով վրէժս **Ադդէի**: - 54.

ԱՋԱՏ - Եթէ դու յորս հեծցես **յազատ** ի վեր **ի Մասիս**, զքեզ կալցեն քաջք, տարցեն
յազատ ի վեր **ի Մասիս**. - 60.

ԱՋԱՏ/Ն/ ՄԱՍԻՍ - Եթէ դու յորս հեծցես **յազատ** ի վեր **ի Մասիս**, զքեզ կալցեն
քաջք, տարցեն **յազատ** ի վեր **ի Մասիս**. - 60.

ԱՋԱՐԻԱՅ - Եւ սպանեալ զմի յազգականաց նորա առաջի նորա՝ Սարի անուն, և
զՍարատիայ և **զԱզարիայ** որդիս նորա ի տեղի սպանման մատուցեալ. - 45.

ԱՋԳ - և զամենայն կարգեալ մի ըստ միոջէ իրաքանչիւր խորհրդոյ ... և յետ
այնորիկ զմկրտութիւն **ազգին**՝ որ ծաղն կոչի. - 14. և Նոյ էր այր արդար և
կատարեալ **ազգի** անդ իրում, և եգիտ շնորհս առաջի Տեառն Աստուծոյ: - 17. և
աճեցին ծնունդք նորա ըստ իրաքանչիւր **ազգաց**: - 18. Եւ աճեցին և եղիցին /են/
ազգք, և անուանեցան լեզուք, և կոչեցան տոհմք ըստ աշխարհաց և գաւառաց. - 19.
և եղիցիս հայր բազմութեան **ազգաց**. - 20. Հայր **ազգաց** բազմաց եղի զքեզ. - 20. և
արարից զքեզ **յազգ** մեծ - 20. և տաց քեզ ի նմանէ որդի, և եղիցի **յազգ** մեծ. - 20. և
թագաւորք **ազգաց** ի նմանէ եղիցին: - 20. և ի նմանէ բազմացան **ազգք** և թագաւորք
ազգաց: - 20. Իսկ ի Մեսոպոտամայ ծննդոցն բազում **ազգք** բաժանեցան. - 21. Եւ ի
Յարեթայ բաժանեցան և մեկնեցան **ազգք** բազումք. - 22. և մեկնեցան կղզիք **ազգաց**
յերկիր իւրեանց. - 22. իրաքանչիւր ըստ լեզուս **յազգս** իւրեանց և ի տոհմս իւրեանց
աճեցին և բազմացան - 22. Եւ այլ սահմանք Քամայ: ... և այլ ևս **ազգք** մինչև ի
Փռիզիայ, և յԵգիպտոսէ մինչև յՈվկիանոս: - 23. Արդ ծնունդք Սեմայ և Քամայ
ազգք լեալ, և սերեալ ցրուեցան յիրաքանչիւր յաշխարհս և ի գաւառս: - 26. Յաղագս
ազգաց և ծննդոցն Հայկայ, և որ զինչ ի նոցանէ գործք: - 27,113. Իսկ Խոռն յիւր
անուն անուանէ զազգն Խորխոռունեաց: - 27. և **ազգք** նորա և ծնունդք և աշխարհ
բնակութեան, և յայնմհետէ սկսան բազմանալ և լնուլ գերկիր: - 28. ամենայն **ազգք**
զՀայք մեծ կոչեն - 29. և արութիւն ցուցեալ՝ **զազգս** մեր բազմացոյց - 30.. և **ազգի**
նորա խոստանայ տիրութեան /ծն. Տանուտերութեան/ իշխանութիւն. - 36. թագաւորք
ազգաց ի քէն ելցեն: - 39. և զտանուտերական պատիւն տայ **ազգին** նորա. - 40.
առնէ զնա **ազգաւ** Թագադիր լինել Արշակունեաց. - 40. և **ազգի** նորա
Բագրատունիք անուանէ: - 40. հրամայէ տանջանս հարուցանել ի վերայ Ենանոսի
... կախել զփայտէ և ջնջել **զազգ** նորա: - 45. և վաճառակոր արար յօտար **ազգս**. -

55. և զլեալսն ի նմանէ պատանիս **ազգ** սերէ յանուն մօր իրեանց Ռոփեայ՝ Ռոփսեան: - 63. Յորոց սերեալ ի նոցանէ **ազգ** Պարթևք անուանեցան. - 68. թագաւորք **ազգաց** ի քէն ելցեն. - 68. և ժողովեաց զգօրս Աղուանից ... և զայլ ևս բազում գօրս յայլոց **ազգաց** - 70. և զխոստացեալ պարզեն տայ մնացեալ **ազգի** նորա: - 78. գոր ել ի վերայ **ազգին** Անակայ - 79. Է աստ այր մի **յազգէ** թագաւորացն Հայոց՝ որում անուն Տրդատ - 81. արդ զկնի կատարման **ազգին** և ընտանեացն՝ առեալ զմանուկն Գրիգոր դայեկացն՝ փախչէին յերկիրն Յունաց. - 84. և էր նա **յազգէ** թագաւորացն - 92. որ էր իններորդ ի կարգի թագաւորացն Հայոց՝ **յազգէ Արշակունեաց**: - 57. և ի սմանէ՝ ասէ պատմագիրն՝ լինել **զազգ Բագրատունեաց**. - 36. որ էր **յազգէն Բագրատունեաց** - 48. և ետ նոցա զՍաւուղ՝ որդի Կեսեայ՝ **յազգէ Բենիամինի**. - 32. Թագաւորք Պարսից **յազգէն Իսահակայ**: - 33. Թագաւորքն Պարսից **յազգէ Իսահակայ**: - 113. Աստանօր դադարումն առնու թագաւորութիւնն Պարսից ի Պարթևաց՝ **յազգէ Պահդակաց** - 69. որոյ սերեալ **ազգ Պարթևաց** - 38. և ի նմանէ ասեն եղեալ **զազգն Պարթևաց**: - 38. Ի սորա աւուրս եղև բաժանումն երկրի՝ և սկիզբն թագաւորութեան **յազգէն Սենայ**: - 19.

ԱԶԳԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ - Արդ զայսոսիկ **ազգաբանութիւնս** ստուգեալ ի Մովսիսէ ի մերոյ պատմագրէ ... ասէ - 22. **ազգաբանութիւնդ** հաւաստի է երիցունց ցեղից մետասաներորդ գոլով ցԱբրահամ և ցՆինուաս և ցմերն Արամ: - 22.

ԱԶԳԱԿԱՆ - Եւ սպանեալ զմի **յազգականաց** նորա առաջի նորա՝ ... որդիս նորա ի տեղի սպանման մատուցեալ - 45. ախորժելի է ինձ զձեզ ըստ մարմնոյ **ազգականս** իմ՝ լինել և ինձ մտերիմ ձեզ հարազատ և ըստ հոգւոյ հաւասար միմեանց. - 52. քինախնդիր եղեալ Արտաւանայ **ազգականի** իւրոյ, հալածական առնէ զԱրտաշիր զարքայն Պարսից մինչև ի սահմանս Ճենաց. - 67. ի մեծի տրտմութեան եղեալ վասն նորա, քանզի **ազգական** նորա էր - 69. Եւ սակա այնր աղագաւ եկի ասէր, զի խորհեսցուք ի միասին և մերոյ **ազգականին** վրէժ խնդրեսցուք: - 73. Չսա սպանեալ **ազգականի** իւրոյ Անակայ մեռանի - 74. Արդ ի գոռալն ընդ միմեանս երկուց թագաւորացն այնոցիկ՝ արքային Հայոց Խոսրովու և թագաւորին Պարսից Արտաշրի յաղագս վրէժխնդիր լինելոյ մահուանն Արտաւանայ **ազգականին** Խոսրովու՝ ևս քան զևս սաստկանայր պատերազմ ի վերայ Պարսից յարքայէն Խոսրովայ. - 78. Յաղագս ... աղետին, որ եհաս ընտանեաց նորա և **ազգականաց** նորա ի գօրացն Խոսրովու: - 84,115.

ԱԶԳԱԿԻՅ - Չայսոսիկ տեղեկութիւն տայ հաւատարիմ արանց, որք էին **ազգակիցք** իւր և զաւառակիցք. - 80. և կամէր հարսնանալ Քրիստոսի երկնաւոր թագաւորին. և ընտանի և **ազգակից** լինէր. - 92.

ԱԶԳԱԿՅՈՒԹԻՒՆ - ճշմրիտ կուսութիւնն **ազգակցութիւն** ունի առ հրեշտակս. - 92.

ԱԶԳԱՏՈՂՄ - գոր ապա յերկեղէ կատարէ զկամս արքային հանդերձ **ազգատոհմի**. - 45.

ԱԶԳ ԱՐՇԱԿՈՒՆԵԱՅ - որ էր իններորդ ի կարգի թագաւորացն Հայոց՝ **յազգէ Արշակունեաց**: - 57.

ԱԶԳ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԵԱՅ - և ի սմանէ՝ ասէ պատմագիրն՝ լինել **զազգ Բագրատունեաց**. - 36 որ էր **յազգէն Բագրատունեաց** - 48.

ԱԶԳ ԲԵՆԻԱՄԻՆԻ - և ետ նոցա զՍաւուղ՝ որդի Կեսեայ՝ **յազգէ Բենիամինի**. - 32.

ԱԶԳԻ - և որսային **ազգի ազգի** հնարիւք մեքենայից հրացանութեամբ - 15. ապա այնուհետև հրամայեաց չարչարել զսուրբ Գրիգորիոս բազում և **ազգի ազգի** չարչարանօր և նեղութեամբ տանջել. - 85.

ԱԶԳԻ ԱԶԳԻ - և որսային **ազգի ազգի** հնարիւք և մեքենայից հրացանութեամբ - 15. ապա այնուհետև հրամայեաց չարչաչել գտորք Գրիգորիոս բագում և **ազգի ազգի** չարչաչանօք և նեղութեամբ տանջել. – 85.

ԱԶԳ ԻՍԱՀԱԿԱՅ - Թագաւորք Պարսից **յազգէն Իսահակայ:** - 33. Թագաւորքն Պարսից **յազգէ Իսահակայ:** - 113.

ԱԶԳ ՊԱՀՂԱԻԿԱՅ - Աստանօր դադարումն առնու թագաւորութիւնն Պարսից և Պարթևաց՝ **յազգէ Պահղակաց** – 69.

ԱԶԳ ՊԱՐԹԵՒԱՅ - որոյ սերեալ **ազգ Պարթևաց** – 38. և ի նմանէ ասեմ եղեալ **զազգն Պարթևաց:** - 38.

ԱԶԳ ՍԵՄԱՅ - Ի սորա ատուս եղև բաժանումն երկրի՝ և սկիզբն թագաւորութեան **յազգէն Մեմայ:** - 19.

ԱԶԳ - Չոր իմացեալ օրիորդին Տիգրանուհեայ, **ազդ առնէ** Տիգրանայ եղբօր իւրում զնենգ Աշդահակայ: - 37. և **ազդ առնէր** Փիլիպպոսի կայսեր Հռոմայեցոց – 70.

ԱԶԳ ԱՌՆԵԼ - Չոր իմացեալ օրիորդին Տիգրանուհեայ, **ազդ առնէ** Տիգրանայ եղբօր իւրում զնենգ Աշդահակայ: - 37. և **ազդ առնէր** Փիլիպպոսի կայսեր Հռոմայեցոց – 70.

ԱԶԳՈՒՄՆ - Չոր իմացեալ քաջին Հայկայ յազդմանէ Կաղմայ թռռին իւրոյ, ելանէ իւրայնօքն հանդերձ ի պատերազմ Բելայ. – 26. և **ի յազդմանէ** նոցա և ի շոգոյն և ի գոլորշիացն՝ թխացեալ լինէր մարմինք նորա և սևացեալ իբրև զածուխս. – 90.

ԱԶՔԱՆԱԶԵԱՆ – Հրաման տուր՝ ասէ՛ Արարատեան թագաւորութեանն և **Ազքանազեան գնդին.** - 35.

ԱԶՔԱՆԱԶԵԱՆ ԳՈՒՆԴ - Հրաման տուր՝ ասէ՛ Արարատեան թագաւորութեանն և **Ազքանազեան գնդին.** – 35.

ԱԹԱՆԱՍԻ - և ասէաք զՊատարագամատոյցն Տեառն զօրութեանց, զոր ասեմ **Աթանասի** – 12.

ԱԹԵՆԱԳՈՐՈՍ - և ժողովէ եպիսկոպոսք ի տեղեաց տեղեաց յԱնտիոք յաղագս նգովելոյ զՊօղոս Սամոստացի. Դիոնէսիոս ի Հռոմայ ... Գրիգորիոս և **Աթենադորոս,** եղբարք եպիսկոպոսք եկեղեցեացն Պոնդացոց – 76.

ԱԹԵՆԱՅԻ - և հարցանէր վասն **Սեկենտոսի** փիլիսոփայի **Աթենացոյ** – 59.

ԱԹԵՆԱՅԻՔ – Սա եկն ի գաւառն **Աթենացոց** – 59. _

ԱԹՈՌ - Այլև յերկրորդական նստուցանէր **յաթոռ** թագաւորութեանն իւրոյ զԱնակ: - 73. եհաս ժամանակ Տրդատայ ժառանգելոյ **զաթոռ** թագաւորութեան իւրոյ զհայրենիսն – 81. և նստաւ սուրբն Գրիգոր **յաթոռ** Կաթողիկոսութեան Հայոց մեծաց: - 99. Յաղագս Եպիսկոպոսաց՝ որք ընկալան **աթոռ** ի տեղիս տեղիս ի սրբոյն Գրիգորէ յիւրաքանչիւր գահս: - 110,115. ինքեանք և որ զկնի իւրեանց յաջորդեն **յաթոռ Հայրապետութեանն Հայոց** և Հռոմոնց: – 107.

ԱԹՈՌԱԿԱԼ - Արդ յայսմ վայրի **զաթոռակալս** շարադրեցից – 100.

ԱԹՈՌԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ - Այս երեսուն Եպիսկոպոսք, որք **աթոռակալութեամբ** ընկալան ձեռնադրութիւն ի սրբոյն Գրիգորէ - 100.

ԱԹՈՌԸՆԿԱԼ – որպէս Լուսաւորչին մերոյ սրբոյն Գրիգորի է կարգեալ և եղեալ զսեփիական **աթոռընկալ** Եպիսկոպոսացն զկարգս. – 100.

ԱԹՈՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՅ - ինքեանք և որ զկնի իւրեանց յաջորդեն **յաթոռ Հայրապետութեանն Հայոց** և Հռոմոնց: – 107.

ԱԼԱՆՔ - Չայնու ժամանակա լինի պատերազմ Արտաշիսի ընդ արքային **Ալանաց**. – 58. Եւ կատարեցան ի նոյն լերինն /ի/ Բառահալայէ բռնաւորէ եկեալ **յԱլանաց**: - 58.

ԱԼԻՍ - երթեալ բնակէին յայրի մի յեզր գետոյն՝ որ կոչի **Ալիս** – 87.

ԱԽԵԼ - և ասացեալ նախ զբացումն դրանցն **ախելոց**, և գյաղթումն զօրացն, և զդարման երիվարացն – 82.

ԱԽՈՐԺԵԼ – տայցէ թէ **ախորժես**, գյեղանակս ժամանակին յայտ արարից – 12.

ԱԽՈՐԺԵԼԻ – համարձակիմ ծառայական բանի քո յետին և տրուպ աշակերտս՝ կամ որպէս թէ **ախորժելի է** քում պատուասիրութեանդ - 10. **ախորժելի է** ինձ զձեզ ըստ մարմնոյ ազգականս իմ՝ լինել և ինձ մտերիմ ձեզ հարազատ և ըստ հոգոյ հաւասար միմեանց. – 52.

ԱԽՈՒՐԵԱՆ - և նստաք յեզր գետոյն՝ որ կոչի **Ախորեան** – 12.

ԱԽՏ - Եւ ապա պատուեալ **գախտն** իւր վավաշն այն Շամիրամ, առաքէ հրեշտակս առ Արայն գեղեցիկ բազում ընծայիւք – 30. և նա բժշկեսցէ **գամենայն ախտս** հիւանդութեան՝ որ ի ձեզ - 52.

ԱԾԵԼ - և ես **ածից** ջրհեղեղ ի վերայ երկրի – 18. և սորա ասեն զմի ի գերելոց գլխաւորաց Եբրայեցոցն խնդրեալ ի Նաբուգոդոնոսորայ, անուն Շամբատ, **ածեալ** բնակեցոյց յերկիրս մեր մեծաւ պատուով – 36. և առանց ոսկոյ և ականց մարգարիտ երեքտակեան վարսակալ հրամայէ **ածել** թագաւորին իւրոյ – 40. ապա օգնականութեամբ Դարեհի **ածէ** ի Հայս. – 56. իբրև լուա զայս կայսրն, հրամայեաց **ածել** զՏրդատ: - 82. և **ածեալ** յանդիման կացուցանէ կայսերն: - 82. Սա յառաջադէմ եղեալ՝ զաւագութեան **ածէր թեկն** Հայոց և Պարսից միապէս. – 42. **ընդ վայր ածելով** երիվարաւ անկանի ի խոր իմն տեղի մեծ և խորատոյ՞ լեալ անհետի: - 69. զհետ երթայ ամօք և ժամանակօք **ի գարնացումն ածեալ** զլսօղս – 59. և ոչ կարաց **ի կամս** իւր **ածել** գերանելի սուրբ տիկինն Հռիփսիմէ. – 92. **ի կարգ** քահանայութեան **ածցեն** զԼուսաւորիչն – 97. և **խորհուրդ ածեալ** գամենայն բաշխէր նոցա զկենդանարար սուրբ Մարմին և զԱրիւն Փրկչին մերոյ. – 101. և **նշան ածէին** զտեղի բնակութեան նոցա: - 87.

ԱԾԵԼ ԹԵԿՆ - Սա յառաջադէմ եղեալ՝ զաւագութեան **ածէր թեկն** Հայոց և Պարսից միապէս. - 42.

ԱԾՈՒԽ - ի յագումանէ նոցա և շոգոյն և ի գոլորշիացն՝ թխացեալ լինէր մարմինք նորա և սևացեալ իբրև **գածուխս**. – 90.

ԱԿԱՆԱՏԵՍ – տեսեալ զՓրկիչն մեր Բրիստոս՝ և **ականատես եղեալ**՝ պատմեցին Աբգարու: - 46.

ԱԿԱՆԱՏԵՍ ԼԻՆԵԼ – տեսեալ զՓրկիչն մեր Բրիստոս՝ և **ականատես եղեալ**՝ պատմեցին Աբգարու: - 46.

ԱԿԱՆՁ – քաջին Արգամայ տայ գերկրորդականն գահ՝ և պսակ յականց կապեալ՝ և զհնդս ոսկի յերկոսին **յականջսն**. – 57.

ԱԿԵԱՅ - Արդ յայսմ վայրի զաթոռակալս շարադրեցից և յայտ արարից զհրաքանչիւր գահս ... առաջին՝ Հարքայ Եպիսկոպոսն ... քսանևմինն՝ **Ակեոյ** – 100.

ԱԿՆ /ակնեղեն/ - և առանց ոսկոյ և **ականց** մարգարիտ երեքտակեան վարսակալ հրամայէ **ածել** թագաւորին իւրոյ – 40. յառաջ՝ քաջին Արգամայ տայ գերկրորդականն գահ՝ և պսակ **յականց** կապեալ – 57.

ԱԿՆ /աչք/ - և յայսմ ևս **ակն ոչ ունէի** – 13. յայնժամ աշակերտն վարդապետին արուեստին **ակն ունի**, յորժամ զդեգերանսն որպէս զբարեկամ ողջունեսցի: - 13.

ԱԿՆ ՈՒՆԵԼ – և այսմ ևս **ակն ոչ ունի** – 13. յայնժամ աշակերտն վարդապետին արուեստին **ակն ունի**, յորժամ գրեգերանսն որպէս զբարեկամ ողջունեսցի: - 13.

ԱՀ – Նակ **գահ և գերկիւղ** և սպառնալիս գազանամիտ և թեթևահաւատ /և/ ճուաղաբարոյ մարդկան այնոցիկ ի վերայ մեր: - 14. և **ահ և երկիւղ** ձեր ի վերայ ամենեցուն եղիցի: - 18. Իսկ արքայն Պռոքոս **ահիւ** մեծի **եղեալ** տագնապէր – 81. և առհասարակ ամենեքեան **ահիւ ըմբռնեալք** արք և կանայք՝ միանգամայն և ամենայն հասակ: - 94.

ԱՀԱԳԻՆ – Իսկ ապա ընդ բանից կնոջն գայ վիշապն **ահագին** շարժմամբ և շառաչմամբ յոյժ. - 66. և մղեալ զնա ի ջուր գետոյն՝ որ մօտ առ նա կայր՝ իբր **ահագին** գերան – 66.

ԱՀԱՐՕՆ - Բայց այդ լինիմ քեզ **Ահարօն** և Եսայիաս. - 2.

ԱՀԱՒԱՍԻԿ - **ահաւասիկ** ես և մանկունք իմ՝ զոր ետ ինձ Աստուած: - 10. Եւ խօսեցաւ ընդ նմա Աստուած՝ և ասէ, **ահաւասիկ** ուխտ իմ ընդ քեզ - 20.

ԱՀԵԱԿ – իսկ ապա ի բաց ասի որոշումն՝ որ **յահելացն**, և որ զկնի այնորիկ: - 9. ետ **գահեակ** ձեռն սրբոյն Անդրէի առաքելոյն. - 108.

ԱՀ ԵՒ ԵՐԿԻՒԳ - Նակ **գահ և գերկիւղ** և սպառնալիս գազանամիտ և թեթևահաւատ /և/ ճուաղաբարոյ մարդկան այնոցիկ ի վերայ մեր: - 14. և **ահ և երկիւղ** ձեր ի վերայ ամենեցուն եղիցի: - 18.

ԱՀԻԻ ԸՄԲՐՆԵԼ - և առհասարակ ամենեքեան **ահիւ ըմբռնեալք** արք և կանայք. - 94.

ԱՀԻԻ ԼԻՆԵԼ - Իսկ արքայ Պռոքոս **ահիւ** մեծի **եղեալ** տագնապէր-81.

ԱՀՈՏԱ - դէպ եղև անցանել նմա ընդ Պրասմին Եւսեբեայ կնոջ այրոյ, որ կոչէր **Ահոտա**. - 65.

ԱԳ - և փող եղեգնե/այ/ դնել ի քիթս նորա, և արկանել **աղ** և բորակ քացախ ի ներքս: - 89.

ԱԳԱԳԱԻ - Եւ սակս այնր **աղագաւ** եկի ... զի խորհեսցուք ի միասին և մերոյ ազգականին վրէժ խնդրեսցուք: - 73.

ԱԳԱԳԱԿԵԼ - Եւ հրամայէր ի մէջ հրապարակին **աղաղակել** զօրացն իւրոց քառասուն անգամ - 103. Չայս **աղաղակեցին** տասն անգամ. - 103.

ԱԳԱՆԳ - Եւ մաշեալ կատաղէր դիւական **աղանդովն**. – 78. Առ սոցի Նաւատիոս երէց Հռոմայեցոց եկեղեցոյն եղև Առաջնորդ **աղանդոյն Կաթարոսաց**. - 71.

ԱԳԱՆԳԱԻՈՐ - Ասացին **աղանդատրքն**, եթէ անհնարին է քեզ բժշկել – 102.

ԱԳԱՆԳ ԿԱԹԱՐՈՍԱՑ - Առ սոցի Նաւատիոս երէց Հռոմայեցոց եկեղեցոյն եղև Առաջնորդ **աղանդոյն Կաթարոսաց**-71.

ԱԳԱՉԱՆՔ - վասն այսորիկ խնդրէր կամք իմ ի քէն ... հանդերձ մախթանօք և բազում **աղաչանօք** կատարել ըստ յառաջագոյն գրելեացն ինոց, գոյն խորհուրդ խնդրոյն – 15.

ԱԳԱՉԵԼ - և **աղաչեմ** զի մի և եթէ կամօք կամ յօժարութեամբ որ յիմս խոնարհեցար տգիտութիւն – 2. **աղաչեմ**՝ որ և Հոգին սուրբ ... նա եղիցի գերահրաշ և արփիափայլ շնորհաց տարածիչ և նորոգիչ – 10. և **աղաչեմ** զկենաց տուողն, զի մշտնջենաւոր ձգեսցես զժամանակս կենաց քոց – 10. առաքէ հրեշտակս առ Արայն գեղեցիկ բազում ընծայիւք՝ **աղաչել** զնա, զի կատարեսցէ զկամս նորա - 30. Արդ վասն այնորիկ գրեցի առ քեզ՝ **աղաչել** քեզ, զի աշխատ լիցիս և եկեսցես առ իս – 47. և **աղաչեցին** զՈրոգինէս, և նա դարձոյց զնոսս ի ճշմարտութիւն. – 66. Իսկ զԳիոննէսիոս **աղաչեալ**՝ զի և նա եկեսցէ ի ժողովն – 76. Չայսու ժամանակաւ առաքէ

Շապուհ արքայից արքայ առ մեծն Կոստանդիանոս **աղաչել** զնա խնդրել զդաշնաորութիւն և զւեր հաստատութեան ի մէջ երկոցունց: - 110.

ԱՂԲԵՈՍ - Գետք մեծամեծք և անուանիք ... **Աղբեոս**, Տորոս, Երբոտոս ... - 25.

ԱՂԲԻԱՆՈՍ – Հանդերձեր պատրաստէր մեծ Արքն Եպիսկոպոսն Գրիգոր և զնորին որդի զՌատակէս Եպիսկոպոսն և զԵպիսկոպոսն **Աղբիանոս** – 106.

ԱՂԲԻԻՐ - **աղբիւր** է Աստուած ամենայն բարեաց, և արբուցանէ զպասքեալ ոգիս – 4. և ինքն է բարի և **աղբիւր** բարութեանց – 4.

ԱՂԵՂՆ - և զրկալիր քարշեալ զլայնալիճ **աղեղն**՝ դիպեցուցանէ զերեքթիւնեան /զերեքթեան. Հ.Հ./ սուր ոլաքն՝ կրծից տախտակին – 26. և ժողովէ զաբազմամբոխ արի արանց ամենայնի աջողածեռնութեամբ ի տէգ նիզակի՝ և **յաղեղն**՝ և ի սուսեր – 35.

ԱՂԵՏ – Յաղագս ... **աղետին**՝ որ եհաս ընտանեաց նորա և ազգականաց նորա ի զօրացն Խոսրովո: - 84,115. և հարցեալ զմիմեանս յաղագս յառաջագոյն **աղետին**՝ որ եհաս նոցա ի Տեառնէ - 106.

ԱՂԵՐՍ - Բայց նախ Տեառն ինոյ պատուականի Հօր և պատկառեցուցչի **զաղերս** ինոյ բանից առաջի արկանեմք քում պատուասիրութեանդ - 2.

ԱՂԷՔՍԱՆԴՐ /անձնանուն/ - Չսա եսպան **Աղէքսանդր** ի վեցերորդ ամի թագաւորութեանն իւրոյ – 34. Եւ ընդ ամենայն թագաւորեաց **Աղէքսանդր** ամս երկոտասան և ամիսս եւթն: - 34. Յետ **Աղէքսանդրի** թագաւորեաց յԵգիպտոս Պտղոմէոս-Ողորոս ամս քառասուն. – 34. **Աղէքսանդր** Յունաց էր թագաւորեալ ի տիեզերակալութեան իւրում՝ ամս երկոտասան: - 41. Եւ յետ նորա նստաւ **Աղէքսանդր Ա** Եպիսկոպոս Անտիանոս ... ամս քսան: - 53.

ԱՂԷՔՍԱՆԴՐ, ԱՂԷԿՍԱՆԴՐ /տեղանուն/ - Սա առաջին եկաց ի Հռովմս ինքնակալ կայսր երեք ամ ի Կղեովպատրէ Եգիպտոսի և **Աղէքսանդրի** թագաւորի. – 42. Եւ ի սոյն աւուրս էր Որոզինէս **յԱղէկսանդր** – 64. և էին Եպիսկոպոսք՝ Ստեփաննոս ի Հռոմայ, Դիոնեսիոս **յԱղէկսանդրէ** - 71. և բազում Հայրապետք մարտիրոսացան, Պետրոս **Աղէքսանդրի** Եպիսկոպոսն, և Փելիաս Թեոմացիս քաղաքի – 80.

ԱՂԷՔՍԱՆԴՐ Ա. - Եւ յետ նորա նստաւ **Աղէքսանդր Ա** Եպիսկոպոս Անտիանոս ... ամս քսան: - 53

ԱՂԷՔՍԱՆԴՐԱՅԻ, ԱՂԷԿՍԱՆԴՐԱՅԻ - Եւ Տիգրան ... ընդվզեալ մեռանի **յԱղէքսանդրացոց Մակեդոնացոց**: - 38. Յաւուրս սոցա **Անատողիոս Աղէքսանդրացի** եկաց Եպիսկոպոս Ղևոնդիսեցոցն – 80. իսկ **Դիոնեսիոս Աղէկսանդրացի** հաստատեաց զնա ի հաւատս: - 71.

ԱՂԷՔՍԱՆԴՐԱՅԻ/Ք/ ՍԱԿԵԴՈՆԱՅԻ/Ք/ - Եւ Տիգրան ... ընդվզեալ մեռանի **յԱղէքսանդրացոց Մակեդոնացոց**: - 38.

ԱՂԷՔՍԱՆԴՐԻԱ - Ի սորա յառաջնում ամի Մարկոս Աւետարանիչն **յԱղէքսանդրիա** և յԵգիպտոս քարոզեաց զԱւետարանն. – 52.

ԱՂԷՔՍԱՆԴՐ ՍԱԿԵԴՈՆԱՅԻ – յետ տիրելոյն ... ամենայն տիեզերաց **Աղէքսանդրի Մակեդոնացոց** ... զհարց և զհրաման իշխանութեամբ Մակեդոնացոցն անուանեսցի. – 39. յետ թագաւորութեանն **Աղէքսանդրի Մակեդոնացոյ**՝ հաստատեցաւ թագաւորութիւնն Յունաց. – 41. Յետ վաքսուն ամի մահուանն **Աղէքսանդր Մակեդոնացոյ**՝ թագաւորէ ամս երեսուն և մին. – 68. զոր սպան **Աղէքսանդր** /զրբում՝ Աղէքանդր. Հ.Հ./ **Մակեդոնացի**: - 109.

ԱՂԷՔՍԱՆԴՐՈՍ – Թագաւորէ **Աղէքսանդրոս**՝ որդի Մամէի ... ամս տասն և երեք: - 64. Եւ եղեն վկայք Եպիսկոպոսք ի Հռոմ՝ Փլաբիանոս, յԱնտիոք՝ Բաբեդաս, յԵրուսաղէմ՝ **Աղէքսանդրոս**. – 70.

ԱՂԻՍԱՍ - Գետք մեծամեծք և անուանիք ... **Աղիսաս**, Որայիս, Թետողոն – 25.

ԱՂԽ - Արամանեակ, որդի Հայկայ ... բնակի ի Հայք յետ մահուաանն Հայկայ հօր իւրոյ. և Խոռ և Մանուազ եղբարք իւր հանդերձ **աղխի** իւրեանց ընդ մմին: - 27.

ԱՂՉՆԻՔ - առ որ առաքեաց Աբգարոս երկուս ի գլխաւորաց իւրոց՝ զՄարիիար բղէշխ **Աղճնեաց** և Շամշագրատ նահապետ Ապահունեաց – 46. ապա այնուիետն թագաւորն գումարեալ գունդ ի գլխաւոր նախարարացն իւրաքանչիւր զօրօք: Առաջին՝ իշխան Անկեղտանն, երկրորդ՝ իշխան **Աղճնեաց**՝ որ էր բղէաշխ – 99.

ԱՂՄԿԵԼ - և **աղմկեալ** ի ցնորից իմն խելագար անսաց – 60.

ԱՂՄՈՒԿ - աստ ուրեմն ի մէջ անցեալ քոյր նոցա Աստղիկ ... համոզեալ դադարեցուցանէ **զաղմուկս**. – 25.

ԱՂՈՒԱՆՔ - և անուանք աշխարհացն՝ Ատրպատականք, **Աղուանք**, Ամագոնիայ, ... և այլ ևս: - 23. հրամայէ զօրս ժողովել յԱտրպատականէ ... և զօրս **Աղուանից** և զՎրաց և զԽախտեաց – 44. և ժողովեաց զօրս **Աղուանից** և զՎրաց – 70. Իսկ թագաւորն Տրդատ ... բազում զօրօք Հայաստանեաց իջեալ ի դաշտն Գարգարացոց ի սահմանս **Աղուանից** – 96.

ԱՂՋԻԿ - և մերն Տիգրան հրամանաւ նորին ի Միջերկրայսն ըմբռնեալ ի կալանս **յաղջկանէ** միոջէ իշխեցելոյ կողմանցն այնոցիկ – 63.

ԱՂՏԱՍ - Եւ այս են անուանք երկուտասան լերանց անուանեաց. Լիբանան, Կալկաս, Տորոս, **Աղտաս** ... - 24.

ԱՂՏԵՂԱԳՈՐԾՈՒԹԻԻՆ - և այլ ինչ բազում **աղտեղագործութիւն** ի ժամանակն յայն գործէին զոհել հարց զորդիս և հերձել զմանկունս: - 75.

ԱՂՔԱՏ - երանի որ խորհի **յաղքատն** և ի տնանկն. – 3. Եւ զամենայն զանձս մթերեալ ի մեհենացն՝ **յաղքատս** բաշխէին: - 97.

ԱՂՕԹԵԼ - Եւ երանելին ոչ դադարէր **յաղօթելոյ** ի մէջ օձիցն: - 90.

ԱՂՕԹՍ ԱՌՆԵԼ - և աղաչեմ ... անդադար **աղօթս առնել** առ Աստուած – 2.

ԱՂՕԹՍ ՄԱՏՈՒՅԱՆԵԼ - Իսկ երանելին ի միոյ միոյ միջոց ի չարչարանացն **աղօթս** առ Աստուած **մատուցանէր**: - 90. Իսկ նա ... և ի միջոյ չարչարանացն բազում **աղօթս մատուցանէր** յերկարեալ զբանս իւր. – 90. Իսկ երանելին Կիրեղ ... և մեծաւ յառաջմամբ **աղօթս մատուցեալ** յանկարծակի փայլեաց յերկրի. – 105.

ԱՂՕԹՔ - և փութամ մտադրութեամբ հատուցանել զոր խոստացայ՝ վատահացեալ **յաղօթս քո**: - 2. կարօտ եմ օգնականութեան **աղօթից քոց**՝ ով վսեմականդ ի հարս ՝ Հայր սուրբ. – 2. յիշատակաւ սիրոյ մշտնջենաւորեսցես՝ յիշելով **յաղօթս քո** – 12. Արդ օն առեալ **զքո աղօթսդ** տացես ինձ ի սատարութիւն – 13. տաճարք **աղօթից** կործանեցան. – 80. Իսկ նոքա պտուղ **աղօթից** նոցա, զոր առնէր ի Խորվիրապին ի մէջ թիւնաւոր օձիցն: - 93. Եւ զհիւանդս բժշկէր **աղօթիք** իւրովք. – 104. և աղաչեմ ... անդադար **աղօթս առնել** առ Աստուած – 2. Իսկ երանելին ի միոյ միոյ միջոց ի չարչարանացն **աղօթս** առ Աստուած **մատուցանէր**: - 90. և ի միջոյ չարչարանացն բազում **աղօթս մատուցանէր** յերկարեալ զբանս իւր. – 91. Իսկ երանելին Կիրեղ ... և մեծաւ հառաջմամբ **աղօթս մատուցեալ** յանկարծակի փայլեաց յերկրի. – 105. Սա յաւորս Չատկի տօնի կամեցաւ **առնել աղօթս** ընդ ժողովուրդս եկեղեցոյն. – 66. և **կացեալ յաղօթս** ի վերայ ջրոյն, հրամայեաց արկանել ի ճրագսն հաստատուն հաւատով. – 63.

ԱՃԱՊԱՐԵԼ - ապա յայնժամ **աճապարեալ** սրբոյն ... և առեալ զգայիսունն ի ձեռն իր՝ հարկանէ զվիշապն – 66.

ԱՃԵԼ - յայլազգ անհնար է **աճել** աշակերտին, եթէ ոչ վարդապետն զառուն իմաստասիրութեան հեղուցու առաջի: - 13. Եւ ապա զկնի արտասահմանելոյն ի դրախտէն՝ **աճեցին** ծնունդք նորա, և բազմացան – 16. և **աճեցին** ծնունդք նորա ըստ իրաքանչիւր ազգաց: - 18. Իսկ որդիք Յաբեթի և ծնունդք նոցա՝ որ սերեցան և **աճեցին**, և լցին զերկիր. – 18. **աճեցէք** և բազմացարուք, և լցէք զերկիր. – 18. Եւ **աճեցին** և եղիցին /են/ ազգք – 18. **աճեցին** և բազմացան և լցին զերկիր: - 19. իրաքանչիւր ըստ լեզուս յազգս իրեանց և ի տոհմս իրեանց **աճեցին** և բազմացան, և լցին զերկիր: - 22.

ԱՃԵՅՈՒՅՄՆԵԼ – յարմարել ըստ պատշաճի պիտոյից զանչափն ի չափատրութիւն բերելով, և զչափատրն **աճեցուցանել** – 14.

ԱՄ - Արեք կեցեալ **ամս** հարիւր վաթսուն և երկուս՝ ծնանի զԵնովք. – 16. և եղեն ամենայն ատուրք Արեթի **ամք** ինն հարիւր վաթսուն և երկու, և մեռաւ: - 16. Ենովք կեցեալ **ամս** հարիւր վաթսուն և հինգ՝ ծնանի զՄաթուսաղայ: - 16. Եւ հաճոյ եղև Ենովք Աստուծոյ յետ ծնանելոյն զՄաթուսաղայ՝ **ամս** երկերիւր ... - 16. և եղեն ամենայն ատուրք Ենովքայ **ամք** երեք հարիւր վաթսուն և հինգ: - 16. Կայնան կեցեալ **ամս** հարիւր օխթանասուն՝ ծնաւ զՄաղաղիէլ. – 16. Եւ եղեն ամենայն ատուրք Ենովսայ՝ **ամք** ինն հարիւր և հինգ, և մեռաւ: - 16. Ադամ նախաստեղծն կեցեալ **ամս** երկերիւր և երեսուն՝ ծնաւ զՍէթ. – 16. և եղեն ամենայն ատուրք Ադամայ՝ զոր եկեաց **ամք** ինն հարիւր և երեսուն, և մեռաւ: - 16. Սէթ կեցեալ **ամս** երկերիւր և հինգ՝ ծնանի զԵնովս. և եղեն ամենայն ատուրք Սէթայ՝ **ամք** ինն հարիւր երկուսասան, և մեռաւ: - 16. Ենովսայ կեցեալ **ամս** հարիւր և իննսուն՝ ծնանի զԿայնան. – 16. և եղեն ամենայն ատուրք Կայնանայ՝ **ամք** ինն հարիւր և տասն, և մեռաւ: - 16. Մաղաղիէլ կեցեալ **ամս** հարիւր և վաթսուն և հինգ՝ ծնանի զԱրեթ – 16. Մաթուսաղայ կեցեալ **ամս** հարիւր վաթսուն և հինգ՝ ծնանի զԼամէք. – 16. և եղեն ամենայն ատուրք Մաղաղիէլի **ամք** ութն հարիւր իննսուն: - 16. Գամէք կեցեալ **ամս** հարիւր ութսուն և ութ՝ ծնաւ որդի, և անուանեաց զանուն նորա՝ Նոյ: - 17. և լինին **ամք** երկու հազարք: - 17. Եւ ինքն էր **ամաց** հինգ հարիւրոց՝ յորժամ ծննաւ զՍէմ, զԲամ և զՅաբեթ: - 17. Եւ **յամի** վեցհարիւրերորդի եկն ջրհեղեղն – 17. և հարիւր **ամաւ** յառաջ՝ Նոյ զործեալ էր զտապանն ի փրկութիւն տան իւրոյ. – 18. և եղև ամենայն ատուրք Նոյի **ամք** ինն հարիւր և յիսուն, և մեռաւ: - 19. Եւ եկաց Նոյ յետ ջրհեղեղին **ամս** երեք հարիւր և յիսուն. - 19. Սեմ որդի հարիւրամենի՝ յորժամ ծնաւ զԱրփակսաղ յերկրորդում **ամի** յետ ջրհեղեղին. և եկաց Սեմ /յետ/ ծնանելոյ նորա զԱրփակսաղ՝ **ամս** հինգ հարիւր երեսուն և հինգ, ծնաւ զԿայնան: Եւ Արփակսաղ կեցեալ **ամս** երեք հարիւր և երեսուն, և մեռաւ: Եւ Կայնան կեցեալ **ամս** հարիւր և քսան՝ ծնանի զՄաղղայ, և ինքն կեցեալ այլ ևս **ամս**, և մեռաւ: Եւ Մաղղայ **ամաց** հարիւր երեսուն/սնից/ ծնանի զԵբեր. և կեցեալ յետ ծնանելոյն զԵբեր **ամս** երեք հարիւր և երեսուն, և մեռաւ: - 19. Եւ կեցեալ Եբեր յետ ծնանելոյ նորա զՓաղէկ՝ **ամս** երկերիւր օխթանասուն, և մեռաւ: Եւ Փաղէկ կեցեալ **ամս** հարիւր երեսուն և չորս՝ ծնաւ զՌազաւ. և յետ ծնանելոյն զՌազաւ Փաղէկի՝ եկաց **ամս** երկերիւր և ինն, և մեռաւ: Եւ Ռազաւ կեցեալ **ամս** հարիւր երեսուն և երկուս՝ ծնաւ զՍերուք. և եկեաց Ռազաւ յետ ծնանելոյն զՍերուք՝ **ամս** երկերիւր և եօթն, ...և մեռաւ: - 19. Եւ կեցեալ Սերուք **ամս** հարիւր և երեսուն՝ ծնաւ զՆաքովր. – 19. և Սերուքայ կեցեալ յետ ծնանելոյ նորա զՆաքովր՝ **ամս** երկերիւր, և մեռաւ: - 20. Եւ եկեաց Նաքովր **ամս** օխթանասուն և ինն, ծնաւ զԹարայ. – 20. և Նաքովր եկեաց յետ ծնանելոյ նորա զԹարայ՝ **ամս** հարիւր քսան և երկուս. –

20. Եւ եկեաց Թարայ **ամս** օխթանասուն, և ծնաւ զԱբրահամ: - 20. և լինին **ամք** երեք հազարք: - 20. Եւ եղեն ամենայն աւուրք Թարայի ի Խառան՝ **ամք** երկերիւր և հինգ. - 21. Իսկ Հարմայ կեցեալ **ամս** ինչ՝ ծնաւ զԱբամ. - 28. և սմբակակոխ արարեալ ծառայեցոյց **ամս** ինչ. - 28. Ապա վավաշն այն և բորբորիտոսն Շամիրամ՝ ի բազում **ամաց** լուեալ զգեղեցկութենէ նորա՝ ցանկայր հասանել նմա. - 29. Սա կեցեալ **ամս** ինչ ծնաւ զԿարդոս: - 30. և **ամք** կենաց Աբրահամու հարիւր օխթանասուն և հինգ. - 31. Իսահակ **ամաց** վաթսնից ծնաւ զՅակոբ, և միահամուռ **ամք** կենացն Իսահակայ հարիւր և ութսուն: - 31. Յակովբ՝ ամաց ութսուն և երից՝ ծնաւ զՂևի. և միահամուռն **ամք** կենացն Յակովբայ հարիւր քառասուն և հինգ: - 31. Ղևի **ամաց** քառասուն և հինգ՝ ծնաւ զԿահաթ. - 31. և միահամուռն **ամք** կենացն Ղևեայ հարիւր երեսուն և եւթն: Կահաթ ... կեցեալ՝ **ամաց** վաթսուն և մին ծնաւ զԱմրամ. և միահամուռն **ամք** կենացն Կահաթու հարիւր երեսուն և երեք: Ամրամ **ամաց** եօթանասուն և երեք՝ ծնաւ զՄովսէս... և միահամուռն **ամք** կենացն Ամրամու հարիւր երեսուն և եւթն - 31. և **ամք** կենացն Մովսէսի հարիւր քսան: Յետ նորա եկաց գլուխ և առաջնորդ Յետու Նաւեայ **ամս** երեսուն և մի. ծերքն **ամս** երեսուն. - 32. և որ առաջի և զկնի սոցա միահամուռն **ամս** չորեք հարիւր և հինգ: - 32. Եւ Հեղի՝ որ դատեց զԻսրայէլ **ամս** քսան - 32. որ և նա եկաց **ամս** յիսուն և ութն: - 32. և թագաւորեաց **ամս** քառասուն: - 32. և թագաւորեաց Իսրայէլի **ամս** քառասուն: - 32. Թագաւորեաց **ամս** քառասուն: - 32. Բարովամ՝ որդի Սողոմոնի՝ **ամս** հնգետասան: - 32. և թագաւորեաց... յետ Բարովամայ Աբիա **ամս** երեք. Ասաբ **ամս** քառասուն և մին. Ոզիա **ամ** մի. Գողոթիա **ամս** հինգ. Յովափատ **ամս** քսան և հինգ. Յովրամ **ամս** ութ. - 32. և թագաւորեաց ... Յովաս **ամս** քառասուն. Ամասիայ **ամս** քսան և ինն. Ոզիա **ամս** յիսուն և երկուս: ... Յովաթամ **ամս** տասն և վեց. Աքազ **ամս** յիսուն և վեց. Եղեկիա **ամս** քսան և ինն: ... Մանասէ **ամս** յիսուն և վեց. Ամոփս **ամս** երկու. Յովսիա **ամս** երեսուն և մին ... Յովակիմ **ամս** տասն և մին ... Սեղեկիա **ամս** տասն և մին: ... /Ա/ն գերութեամբն Բաբելացոց՝ Նաբուգոդոնոսոր **ամս** քսան և հինգ: Ելմարովդակ **ամ** մի: Բաղդասար **ամս** երեք: - 33. /Յ/Ադամայ առաջին ... մինչև ցերկրորդ Ադամ ... լինին **ամք** հինգ հազար հինգ հարիւր. - 33. Կիրոս թագաւորեաց **ամս** երեսուն: ... Կարբտես **ամս** ինն. Մոզքն **ամս** եւթն. Դարեհ Վշմասպեան **ամս** երեսուն և վեց: ... Քսերքսէս Դարեհեան **ամս** քսան. - 33. թագաւորեաց ... Արտաշէս երկայնածեռն **ամս** քառասուն և մին: - 34. Ի ժամանակին յայնմիկ կացին Դատաւորքն գլուխ ժողովրդեանն Իսրայէլի՝ **ամս** չորս հարիւր և հինգ: ... Դարեհ խորթ՝ **ամս** յիսուն և ինն. Արտաշէս ուշիմ **ամս** քառասուն. Արտաշէս երրորդ՝ որ և Քոս՝ **ամս** քսան և երեք. Դարեհ Արտեմեայ՝ **ամս** վեց: - 34. Չսա եսպան Աղէքսանդր ի վեցերորդ **ամի** թագաւորութեանն իւրոյ, և երարձ զթագաւորութիւնն Պարսից, որ եհաս մինչև յ**ամս** երկերիւր և վեց՝ և ամիսս երկու. - 34. և թագաւորեաց յետ ունելոյն զԲաբելոն՝ **ամս** վեց և ամիսս եւթն: - 34. Եւ ընդ ամենայն թագաւորեաց Աղէքսանդր **ամս** երկուտասան և ամիսս եւթն: - 34. Յետ Աղէքսանդրի թագաւորեաց յԵգիպտոս Պտղոմէոս-Ողորքոս **ամս** քառասուն. - 34. Պտղոմէոս բարերար **ամս** քսան և երեք: - 35. Աբրահամ նահապետ և գլուխ նահապետաց ... ծնեալ ի Թարայէ յեթանասներորդ **ամի**՝ Աբրահամ կոչեցեալ - 38. Արշակ քաջ ... թագաւորեաց յերկրին Քուշանաց **ամս** երեսուն և մին: - 38. Եւ յետ նորա՝ որդի նորին Արտաշէս՝ **ամս** քսան և վեց: - 38. Սա տիրեալ **ամս** երեսուն՝ թողու զթագաւորութիւնն որդոյ իւրում **ամս** տասն և ինն: - 39. Եւ ինքն ... մեռանի ի Սծբին, թագաւորեալ **ամս** քսան և երկու - 40. Սա թագաւորեալ **ամս** քսան և երեք՝ և մեռաւ: - 41. և Աղէքսանդր Յունաց էր թագաւորեալ ի տիեզերակալութեանն իւրում՝ **ամս** երկուտասան: - 41. Գայիոս առաջին կայսր, որ կոչեցան Յուլիոս, **ամս** երեք և ամիսս

չորս: - 42. Սա առաջին եկաց ի Հռովմս ինքնակալ կայսր երեք **ամ** ի Կղեովպատրե Եգիպտոսի և Աղեքսանդրի թագաւորի. – 42. թագաւորէ Արտաշէս՝ որդի Արշակայ՝ ի քսան և /երեք/երորդ **ամի** Արշականայ Պարսից արքայի: - 42. Եւ յետ նորա թագաւորէ երկրորդ Տիգրան՝ որդի նորա՝ **ի** տասնևիններորդ **ամի** իշխանութեանն Արշականայ Պարսից թագաւորին: - 43. Երկրորդ Օգոստոս Յունաց թագաւոր **ամս** յիսուն և ամիսս վեց: - 43. և ինքն մեռաւ ի գորաց իւրոց՝ թագաւորեալ **ամս** երեսուն և երեք: - 43. **Ի** սորա քսաներեք/երորդ/**ամի** ծնանի Յիսուս Քրիստոս ի Բեթղահեմ Հրեաստանի – 44. և լինի /յ/Աղամայ մինչև ի ծնունդն Քրիստոսի՝ **ամք** հինգ հազար հինգ հարիւր՝ իսկ ըստ Հրեիցն մինչև ի ծնունդն Քրիստոսի՝ չորս հազար **ամք** ... իսկ ըստ Յունացն Եպիփանու Կիպրացոյ պատմութեանն՝ հինգ հազար հինգ հարիւր **ամ** – 44. **Ի** սորա տասնևհինգ/երորդ/**ամի** գայ ի Սկրտութիւն Յիսուս Քրիստոս ի Յորդանան առ Յովհաննէս. – 45. և **ի** տասնուվեց/երորդն/**ամի** գլխատեցաւ Սկրտիչն. և **ի** տասնևութ/երորդն/**ամի** իսաչեցաւ Քրիստոս ի Հրեիցն. և **ի** տասնևին/երորդ/**ամին** քարկոծեցաւ Ստեփաննոս: Եւ **ի** նոյն **ամի** կոչեցաւ Պօղոս յառաքելութիւն: - 45. Եւ Արշամ կեցեալ **ամս** քսան՝ մեռանի: - 45. Տիբերիոս թագաւորէ ամս քսան և երեք: - 45. Թագաւորէ Աբգար՝ որդի Արշամայ՝ **ի** քսաներորդ **ամի** Արշորի արքայի Պարսից: - 46. **ի** սորա երեք **ամի** թագաւորութեանն՝ հարկին Հայք Հռովմայեցոց. – 46. և մինչդեռ պատասխանի չէր ընկալեալ այսմ թղթոյ, վախճանի՝ թագաւորեալ **ամս** երեսուն: - 52. Թագաւորէ Գայիոս երկրորդ .. **ամս** երեք և ամիսս չորս: - 52. **Ի** սորա յառաջնում **ամի** Մարկոս Աւետարանիչն յԱղեքսանդրիա և յԵգիպտոս քարոզեաց զԱւետարանն. – 52. և եկաց **ամս** քսան և եսկու. – 52. Եւ յետ նորա նստաւ Աղեքսանդր Ա Եպիսկոպոս Անտիանոս ... **ամս** քսան: - 53. Կողոէոս թագաւորէ ... **ամս** տասն և երեք և ամիսս ինն: - 53. և կեցեալ անդ առաջնորդ եկեղեցոյն **ամս** քսան: - 53. Սա թագաւորեալ յերկոտասաներորդի **ամի** Արտաշիսի Պախից արքայի, և խոցեալ նետի յորս՝ մեռանի՝ թագաւորեալ **ամս** Լ.: - 55. **Ի** սորա երեքերորդի **ամի** Յակոբոս եղբայր Տեառն քարկոծեցաւ ի Հրեիցն – 55. Եւ յերեքտասներորդի **ամի** սպան Ներոն զՊետրոս և զՊօղոս ի Հռոմ. – 55. Թագաւորէ Վեսպասիանոս **ամս** տասն – 55. **Ի** սորա երեքերորդ **ամի** Տիտոս նորտի նորտի ^թ/ /նորին որտի. Հ.Հ./ պաշարեաց զԵրուսաղէմ – 55. Թագաւորէ Երուանդ զկնի մահուանն Սանատրկոյ՝ յերեքերորդի **ամի** Դարեհի վերջնոյ Պարսից արքայի – 56. Եւ կացեալ **անդ** ամս ինչ մինչև զարգացաւ մանուկն Արտաշէս – 56. **Ի** սորա չորրորդում **ամի** տուաւ Յովհաննէս Պատմոս կղզի վասն Բանին Աստուծոյ: - 57. և այսպիսի գորութիւն դիական առ ինքն ունելով՝ վաղճանի՝ կալեալ զթագաւորութիւնն **ամս** քսան: - 57. Թագաւորէ Տիտոս **ամս** երկուս – 57. սա թագաւորէ ի Հռոմ **ամս** տասն: - 57. և երթեալ ի լեռն Սուկաւեթ, բնակեցան անդ **ամս** քառասուն և չորս: - 58. և ինքն մեռանի՝ թագաւորեալ **ամս** քառասուն և մին: - 58. Թագաւորէ Ներուաս **ամս** – 58. Տրայիանոս ամբարիշտ թագաւորէ ... կեցեալ **ամս** տասն և ինն: - 58. Թագաւորէ Ատրիանոս **ամս** քսան և մին – 58. Սա բազում բարեպաշտութեամբ կեցեալ՝ մեռանի թագաւորեալ **ամս** քսան և երկու: - 59. զհետ երթայ **ամօք** և ժամանակօք ի զարմացունմ ածեալ զլսօս – 59. Սա թագաւորեալ **ամս** տասն և ինն և ամիսս մի: - 61. Թագաւորէ Կոմիդոս **ամս** տասն – 61. Թագաւորէ Եւդիոս **ամ** մի. – 62. Թագաւորէ Հայոց Տիրան որդի Արտաշիսի ... յերեք **ամի** Պերոզի – 62. ձեան հիւսոյ կալեալ մեռաւ՝ կացեալ **ամս** քսան և մին: - 62. Սեբերիոս ամբարիշտ ... թագաւորեաց **ամս** տասն և հինգ: - 62. Թագաւորէ Անտոնինոս երկրորդ, որ և Սեբերիոս, **ամս** երեք. – 63. Եւ եկաց Նարկիսոս **ամս** հարիւր և տասն և ինն: - 63. Թագաւորէ Հայոց Տիգրան վերջին՝

եղբայր Տիրանայ՝ ի քսաներորդ և ի չորրորդ **ամի** Պերոզի Պարսից արքայի. – 63. Եւ ինքն կեցեալ **ամս** քառասուն և երկուս՝ մեռանի: – 63. Թագաւորէ Մարկիանոս **ամս** քսան – 64. Անտոնինոս երորդ թագաւորէ **ամս** չորս. – 64. Թագաւորէ Աղէքսանդրոս ... **ամս** տասն և երեք: – 64. Թագաւորէ Հայոց Վաղարշ ... յերեսներորդի երկրորդի **ամի** Վաղարշայ Պարսից արքայի. – 64. Վաղարշ մեռանի ի նոցանէ՝ թագաւորեալ **ամս** քսան: – 65. Եւ առնու գթագաւորութիւնն Խոսրով ... յերորդ **ամի** Արտաւանայ Պարսից արքայի. – 65. Կայսերք: Մաքսիմիանոս ամբարիշտ և չարափառ ... **ամս** չորս: – 65. Թագաւորէ Գորգիանոս ... **ամս** վեց: – 66. և կեցեալ նմա **ամս** վաթսուն: – 66. Թագաւորէ Փիլիպպոս ի Հռոմ **ամս** եօթն – 67. Ի սորա իսկզբան թագաւորութեանն հազար **ամ** լցաւ Հռոմայ իսկզբանէ շինութեան քաղաքին: – 67. Թագաւորէ Հայոց Խոսրով մեծ՝ որդի Վաղարշու՝ յերորդ **ամի** Արտաւանայ Պարսից արքայի – 67. բարձեալ լինի թագաւորութիւնն Պարսից և Պակեակաց **յամս** տէրութեանն Փիլիպպոսի կայսեր Հռոմայեցոց: – 68. Յետ վաթսուն **ամի** մահուանն Աղէքսանդր Մակեդոնացոյ՝ թագաւորէ **ամս** երեսուն և մին. և յետ նորա Արտաշէս՝ որդի նորա **ամս** քսան և վեց. – 68. Արդ կալեալ Պարթև գթագաւորութիւնն Պարսից՝ կարգ ըստ կարգի որդի ի հօրէ առնելով՝ **ամս** ՆԾԵ - 68. Թիւ թագաւորացն Պարսից ... Արշակ մեծ՝ **ամս** յիսուն և երկուս: Արշական՝ **ամս** երեսուն և երկուս. ապա Արշէգ՝ **ամս** քսան. և Արշաիր՝ **ամս** քառասուն և վեց. յետ որոյ Արտաշէս՝ **ամս** երեսուն և չորս. ապա Դարեհ **ամս** երեսուն. յետ սորա Արշակ՝ **ամս** յիսուն և եօթն. և ապա Արտաշէս՝ **ամս** Ի. Պերոզ՝ **ամս** երեսուն և չորս. իսկ յետ սորայ Վաղարշ՝ **ամս** յիսուն. ապա հուսկ յետոյ քան զսոսա Արտաւան՝ որդի Վաղարշու՝ **ամս** երեսուն և վեց. – 69. եբարձ թագաւորութիւնն Պահղաւկաց յերկրորդ **ամի** թագաւորութեանն Փիլիպպոսի կայսեր Հռոմայեցոց: – 69. Աստանօր դադարումն առնու թագաւորութիւնն Պարսից ի Պարթևաց՝ յազգէ Պահղաւկաց՝ սկսեալ յերեքհարիւր յերեսուն **ամէ** Փիլիպպոսէ Պտղոմեայ, կալեալք ընդ ամենայն չորեքհարիւր յիսուն և հինգ - 69. ոչ կարաց պարսպ առնուլ յայլ հոգոց և ի պատերազմացն յայնմ **ամ**: – 69. Գեկոս չարափառ և անօրէն թագաւորէ **ամ** մի – 70. և կեցեալ **ամս** վաթսուն և ինն՝ մեռանի ի Կիպրոս: – 70. և զկնի հարիւր և քառասուն **ամաց** զարթեան առ ի յանդիմանութիւն այնոցիկ՝ որք ոչն հաւատային յարութեան մեռելոց. – 71. Գաղոս և Վաղենտիանոս՝ ... **ամս** երկուս և ամիսս եօթն: – 71. Կարգ թագաւորացն Հայոց և համար նոցին ... Վաղարշակ **ամս** քսան և երկու: Յետ նորա և Արշակ կեցեալ **ամս** քսան և երեք: Արտաշէս **ամս** քսան և հինգ: Տիգրան **ամս** երեսուն և երեք: Յետ նորա Արշամ **ամս** քսան: Ապա Աբգար **ամս** երեսուն և ութն: Իսկ Սանատրուկ **ամս** երեսուն: Յետ նորա Երուանդ **ամս** քսան և մին: Ապա Արտաշէս **ամս** քառասուն և մի: Տիրան **ամս** քսան և մի: Եւ յետ նորա Տիգրան **ամս** քառասուն և երկու: Վաղարշ **ամս** քառասուն: Իսկ Խոսրով որդի Վաղարշու **ամս** քսան և ութն. – 74. Իսկ յետ մահուանն Խոսրովու կացեալ մնացեալ առանց իշխանութեան տունն Հայոց **ամս** քսան և եօթն. – 74. Վաղերիանոս և Գաղիոս ... **ամս** տասն և հինգ: – 75. որ ասէր յետ հազար **ամի** հատուցումն լեալ մարմնաւոր ի վերայ երկրի – 75. Թագաւորէ Կոզդիոս **ամ** մի և ամիսս ինն: – 75. Եւ զկնի նորա Շապուհ որդի նորին **ամ** մի մինչև ի թագաւորելն Տրդատայ. – 77. որ լինի յանիշխանութեան կալ աշխարհիս մեր քսան և եօթն **ամ**: – 77. Թագաւորէ Ուրեղիանոս անօրէն և ամբարիշտ ... **ամս** եօթն և ամիսս վեց: – 77. և անզրաւ խռովութեամբ քանդեալ սպառէր զերկիրն սրով և զերութեամբ **զամս** տասն – 78. /Պ/րոբոս թագաւորէ **ամս** վեց և ամիսս չորս. – 78. և զկնի երկուց **ամաց** սպանանէ զԽոսրով – 78. միաւորեաց ընդ ինքեան կալեալ գթագաւորութիւնն **ամս** ինն: – 79. և կեցեալ անդ **ամս** ինչ՝ ապա դնեն թագ Հրաշէի. – 80. Թագաւորէ Կարոս

որդովքն Կարենիւ և Ոմերիանոսի ... **ամս** երկու: - 80. Դիոկղետիանոս կռապաշտ և ամբարիշտ թագաւորէ **ամս** քսան: - 80. և եկեաց յետ այտորիկ **ամս** երեսուն – 81. Թագաւորէ Կոստանդիանոս **ամս** երեսուն և չորս – 83. և յետ երից **ամաց** երկու որդիս ծնեալ ... գնայ առ Տրդատ. – 84. ապա յառաջին **ամին** իւրոյ թագաւորելոյն գնաց Տրդատ յԵկեղեաց գաւառ ի գեղն Երիզա - 85. Յառաջին **ամին** Տրդատայ արքային Հայոց մեծաց սկիզբն լինի չարչարանաց սրբոյն Գրիգորի – 88. և այս լինէր **զամս** հնգետասան: - 90. Եւ այնպէս կացեալ և համբերեալ ի նմա զայնքան **ամս** և զժամանակս կենդանի վկայն Քրիստոսի սուրբն Գրիգոր – 90. Թագաւորէ Հայոց Տրդատ՝ որդի Խոսրովու զկնի սպանման հօր իւրոյ և յանիշխանութեանն մնալ Հայոց **ամս** քսան և երթն: - 91. **Ի** սորա առաջին **ամին** սկիզբն առնու չարչարանացն սուրբն Գրիգոր – 91. **ի** տասնուչորս **ամին** վկայքն Քրիստոսի Հռիփսիմեանք եկին ի Հայք և **ի** հնգետասան **ամին** մարտիրոսանալ նոցա: - 91. Եւ **ի** նոյն **ամի** սուրբն Գրիգոր ել ի Վիրապէն – 91. և ժողովին ամենայն **ամք** յԱդամայ մինչև ի հնգետասան ամն Տրդատայ՝ հինգ հազար ութ հարիւր **ամ**: - 91. **ի** հնգետասան **ամին** սպան գնոսա չարչարանօք. – 93. և եկեալ թագաւորեաց ի վերայ աշխարհին Հայոց զկնի սպանման հօր իւրոյ՝ և յանիշխանութեան լինելոյ Հայոց **զամս** քսան և հինգ - 93. Սա յառաջին **ամին** իւրոյ թագաւորութեանն չարչարեաց գտորբն Գրիգոր. – 93. /ի/ չորոքտասան **ամին** սուրբ վկայքն Քրիստոսի Հռիփսիմեանքն եկին ի Հռոմայ ի Հայք. – 93. և **ի** նոյն **ամին** սորբ Գրիգոր ել ի Վիրապէն – 93. և լինի **ամք** յԱդամայ մինչև **ի** տասնևհինգ **ամ** Տրդատայ՝ հինգ հազար և ութ հարիւր: - 93. Եւ յայնմհետէ զայս զԱռաջաւոր պահոցս օրինադրեցին յամենայն /**ամի**/ պահել: - 94. թագաւորեաց յերորդ **ամի** Դիոկղետիանոսի կայսեր Հռովմայեցոց – 95. Կոստանդիանոս թագաւորէ **ամս** երեսուն և երեք: - 109. մանրախուզի քննեալ գտաք զթագաւորելն Տրդատայ յերորդ **ամի** Դիոկղետիանոսի կայսեր – 111. Կարգեցաք մեք զօրն զայն տօն սրբոց Քառասնիցն՝ տօնել **ամ յամէ** անխափան ի փառս Աստուծոյ: - 87.

ԱՄԱԶՈՆԻԱ - Սահմանք Յաբեթի: ... և անուանք աշխարհացն՝ Ատրպատականք, Աղուանք, **Ամագոնիայ**, Հայք մեծ և փոքունք ... և այլ ևս: - 23.

ԱՄԱՅԻ – յայնմ ժամանակի **ամայի** էր լեալ տեղին այն, իսկ այժմ շէն – 87.

ԱՄԱՆ – Յետ այնորիկ զմոխիրն՝ գոր լցեալ **ամանով** ինչ օղենի, և կապեալ ի փողս նորա - 89.

ԱՄԱՍԻԱՅ /անձնանուն/ - Արամայիս ծնանի **զԱմասիայ**. **Ամասիայ** ծնանի զԳեղամ. – 22. Իսկ Արամայիս ծնանի չորս որդիս՝ **զԱմասիայ**, և զԳեղամ, և զՓարոխ, և զՅուլակ. – 27. Իսկ **Ամասիայ** անուանէ զլեառն յիւր անուն՝ Մասիս: - 27. թագաւորեաց ... **Ամասիայ** ամս քսան և ինն. – 33.

ԱՄԱՍԻԱՅ /տեղանուն/ - և ապա կատարի մարտիրոսութեամբ **ի քաղաքին Ամասիայ**: - 66. և է Երբատիայ մերձ **ի քաղաքն Ամասիայ**. – 66.

ԱՄԱՏՈՒՆԻՔ - Արդ յայսմ վայրի զաթոռակալս շարադրեցից և յայտ արարից զհարաքանչիւր գահս՝ ... առաջին՝ Հարքայ Եպիսկոպոսն ... տասներորդն՝ **Ամատունեաց** – 100.

ԱՄԱՐԱՅՆԻ - և էր յաւորս **ամարայնոյ**, յամսեանն Տրէ - 12.

ԱՄԲԱՍՏԱՆՈՒԹԻՒՆ - Դարձեալ առաքէ Աբգար առ Տրբեր ի ձեռն գրոյ բանս ինչ պատասխանեաց արժանի այսպանելոյ սակս Սինկղիտոսին, և **ամբաստանութիւն** զՊիղատոսէ - 51.

ԱՄԲԱՐԻՇՏ – նոքա զմահ հափշտակութեան լաւ համարէին իւրեանց՝ առաւել քան զչարութիւն **ամբարիշտաց**: - 6. և նա փախուցեալ՝ **ամբարիշտն** ընկալեալ պատուիսս

ի Տեառնէ՝ կենդանոյն թաղեցաւ: - 55. Տրայիանոս **ամբարիշտ** թագաւորէ - 58. Մեերիոս **ամբարիշտ**, որ էր ի կարգի կայսերացն Հռոմայեցոց տասն և եւթներորդ, թագաւորեաց ամս տասն և հինգ - 62. Մաքսիմիանոս **ամբարիշտ** և չարափառ, որ էր ի թոյլ թագաւորացն Յունաց քսան և երկուս, ամս չորս: - 65. և հասեալ յարբունս՝ մարտիրոսացաւ **յամբարշտէն** Մաքսիմիանոսէ: - 65. Թագաւորէ Ուրեղիանոս անօրէն և **ամբարիշտ** ... ամս եւթն և ամիսս վեց: - 77. Դիոկղետիանոս կռապաշտ և ամբարիշտ թագաւոր ամս քսան: - 80. և սուրբ Հռիփսիմեանքն ի նոյն ինքն **ամբարիշտն** Դիոկղետիանոսէ գնացին փախստականք ի Հայս - 81. Մոռացումն եղև մեզ յիշատակել զնահատակութիւն սրբոց Քառասնիցն՝ որ եղև **յամբարիշտն** Լեկիանէ. - 85. Չոր եհարց երանելի սուրբ թագաւորն Կոստանդիանոս՝ զՄաքսիանոս և Մաքսիմղէս, և զՄաքսիմոս, և **զամբարիշտն** Լիկիանէս: - 86. եհաս հալածումն նոցա **յամբարշտէն** Դիոկղետիանոսէ - 92. Չոր ապա տեղեկութիւն տուեալ **ամբարիշտն** Դիոկղետիանոս զգալ նոցա յաշխարհս մեր - 92.

ԱՄԲԱՐՇՏՈՒԹԻՒՆ - ինձ թուի հանգուցանելն դադարեցուցանել **զամբարշտութիւնս** և զչարիս սատակմամբ մարդկան զագրագործաց: - 17. եկեալ հասեալ էր հատուցումն **ամբարշտութեան** և անիրաւութեան մարդկան - 17.

ԱՄԲԱՐՏԱԿ - և տուն արքունի շինէ հրաշգան շինուածօք և **զմատակ ամբարտակ** ի գետոյն հանեալ. - 30.

ԱՄԲՈՒԹԻՒՒՆ - Եւ դարձեալ այլ երանէ մարգարէն զգնացեալսն **ամբժութեան** ճանապարհաւ - 3.

ԱՄԲՈՒՄ - Իսկ **ամբոխն** Բելայ տեսեալ զքաջութիւն Հայկին՝ փախստեայ լինէին դէպ երեսաց իւրաքանչիւր ոք: - 26. ի լուսանալ ատուրն սատակեաց զբազմութիւն **ամբոխիցն** - 29. Ի սորա ատուրս միաբանեալ Մուշկանն **ի ամբոխն** Խազրաց և Բաադաց՝ անցեալ զԿոռ գետով այսր. - 64. որ և պատահեալ նմա Վաղարշ **ամբոխի** մեծաւ՝ ցիր և ցան արարեալ ... անցուցանէ ընդ կապանն Ճորայ ... դիաթաւ կացորցեալ **զամբոխն** Խազրաց - 65.

ԱՄԵՆ - զոր ազոյց թագաւորն հանդերձս սպիտակս, և սաւանս, և կօշիկս, և **ամեն** միոյ միոյ մոմեղէն մի: - 103.

ԱՄԵՆԱՅՆ - թերևս կարացից կացուցանել առաջի քո զխնդրելին ի քէն ի մատենի աստ փոքր պատմութեանս **զամենայն** կարգ ըստ կարգի, և մի ըստ միոջէ - 2. իբրև ընդ հայելի հայելով ի քեզ տեսանեմք **զամենայն** բարեկարգութեան ձև և նմանութիւն և իր և օրինակ: - 3. յայսմ **ամենայնի** բնաւ ոչ ունէի թէ լինիցի - 3. Արդ **ամենայն** գիրք աստուածաշունչք և օգտակարք զօգուտն մեզ ուսուցանեն պատուիրան, նախ սիրել զՏէր Աստուած **յամենայն** սրտէ և յանձնէ և ի զօրութենէ և ի մտաց - 3. և առնել զոր **յամենայնի** գիրս գրեալ է վասն նորա և այնուիետև երանելի լինել **ամենայնի**: - 3. սիրել զՏէր Աստուած՝ բարի է և **յամենայն** սրտէ ... և կարի կազաւոր և կատարելագոյն քան **զամենայն** սէր. - 4. և յիշել զնա **յամենայն** ժամ, ուրախութիւն է ըստ մարգարէին: - 4. տուիչ և լցուցիչ **ամենայն** բարեաց, և ինքն է բարի և աղբիւր բարութեանց, և ի մնանէ բոլիսէ **ամենայն** բարիք. աղբիւր է Աստուած **ամենայն** բարեաց - 4. Արդ այս է սէրն նորա առ մեզ. իսկ մերն առ նա՝ սիրել զնա ի բոլոր սրտէ ... և առնել զհաճոյսն նորա առաջի նորա **յամենայն** ժամ. և չարչարակից լինել նմա և նմանող **ամենայնի, յամենայնի** - 5. սպանէք՝ ասէ զանդամս ձեր զերկրաւորս, ի բաց ընկենլով **զամենայն** կիրս - 5. և պարտ է կատարել **յամենայն** ժամ. - 6. արդ պարտ է զհետ ընթանալ, և բուռն հարկանել զբարի գործոց ... և գործել զարդարութիւն **յամենայն** ժամ մինչև ի կէտ սահմանեալ կոչմանն Քրիստոսի. - 6. աշակորտք եմք օրինացն Աստուծոյ և մարգարէից, նաև առաքելոց իսկ և

ամենայն սուրբ հարցն և վարդապետացն – 6. և սոքօք գործին **ամենայն** արդարութիւնք: - 7. և նմա սնեալ և ուսեալ ... **զամենայն** գործս առաքինութեան, և **ամենայն** պատուիրանաց Աստուծոյ հասեալ և հաստատեալ քան զբազումս – 8. եկայք առ իս **ամենայն** աշխատեալք և բեռնաւորք – 8. Եւ այսոքիկ ձայնք անդ՝ ուր կայ Աստուած ի մէջ Աստուծոց եղելոց և թագաւորաց ... և ընդ աջմէ ընդ արդարսն դասելով ընդ սուրբս **ամենայն**. – 9. որ **զամենայն** չափով և կշռով ուղղէ և հատուցանէ զհատուցումն ըստ իւրաքանչիւր գործոց – 9. շնորհք սուրբ Հոգւոյն հասարակ քեզ և մեզ՝ բարեխօսութեամբ **ամենայն** սրբոց պարգևեցի ձեռնատու լինելով մեզ ի գործս – 12. և **զամենայն** կարգեալ մի ըստ միոջէ ըստ իւրաքանչիւր խորհրդոյ: - 14. Իսկ զբան Արարչին հուսկ հետոյ քան **զամենայն** արարածս և թագաւոր զնա կացուցեալ **ամենայն** արարածոց՝ որ ի նորքոյ երկնից: - 15. և եղեն **ամենայն** աւուրք Ադամայ՝ զոր եկեաց ամբ իննհարիւր և երեսուն – 16. և եղեն **ամենայն** աւուրք Սեթայ՝ ամբ ինն հարիւր և երկոտասան – 16. և եղեն **ամենայն** աւուրք Ենովսայ՝ ամբ ինն հարիւր և հինգ - 16. և եղեն **ամենայն** աւուրք Կայնանայ՝ ամբ ինն հարիւր և տասն – 16. և եղեն **ամենայն** աւուրք Մադադիէլի՝ ամբ ութն հարիւր իննսուն: - 16. և եղեն **ամենայն** աւուրք Արեթայ ամբ ինն հարիւր վաթսուն և երկու – 16. և եղեն **ամենայն** աւուրք Ենովքայ ամբ երեք հարիւր վաթսուն և հինգ: - 16. և եղեն **ամենայն** աւուրք Մաթուսադայի՝ ամբ ինն հարիւր վաթսուն և ինն – 16. մեղք յաճախեցին ի վերայ երկրի յազգս **ամենայն** մարդկան – 17. որ էին բնակեալ ընդ **ամենայն** երեսս երկրի. - 17. ճարտարապետ և արարիչ Աստուած էր, հրամայեալ նմա **զամենայն** նշանս և արուեստս գործել ի տապանին. – 18. ես ածից ջրհեղեղ ի վերայ երկրի՝ սատակել **զամենայն** մարմին – 18. Եւ պատուէր առեալ ի Տեառնէ Նոյի՝ եմուտ ի տապանն հանդերձ **ամենայնիւ** – 18. Ի գալն Հայկայ և անուանել զիւր անուն, և յայնմհետէ տիրել ի նմանէ և անդր **ամենայն** աշխարհի՝ արևմտից և հիւսիսի: - 18. հրամայեաց նմա Աստուած ... տիրել **ամենայնի** – 18. և եղև **ամենայն** աւուրք Նոյի ամբ ինն հարիւր և յիսուն – 19. Եւ եղեն **ամենայն** աւուրք Թարայի ի Խառան՝ ամբ երկերիւր և հինգ. – 21. ի բաժանել որդւոցն Նոյի **զամենայն** երկիր ընդ իշխանութեամբ իւրեանց հաստատեալ, տիրել կամէին բոլոր աշխարհաց – 25. **ամենայն** ազգք Հայք մեզ կոչեն – 29. իսկ զՏիգրան գովէ յոյժ ճշմարտապատումն Մովսէս ի պատմութեան իւրում, թէ որպիսի **ամենայնիւ** գովելի է: - 30. խաղաղութեան և շինութեան բերող, և բաշխիչ **ամենայն** բարեկարգութեան աշխարհիս Հայոց. – 31. որ արասցէ **զամենայն** կամս իմ: - 32. Եւ ընդ **ամենայն** թագաւորեաց Աղէքսանդր ամս երկոտասան և ամիսս եւթն: - 34. **զամենայն** արուեստս ի մանկութեան կարգեաց: - 34. և ժողովէ բազմամբոյս արի արանց **ամենայնիւ** աջողածեռնութեամբ ի տէգ նիզակի – 35. Բայց գովելին մեր քաջահասակն և նիզակաւորն ժողովէ այնուհետև արքայն Հայոց ի սահմանաց իւրոց զօրս բազումս՝ **զամենայն** ընտիրս աշխարհացն Հայոց – 37. յետ տիրելոյն ... **ամենայն**, տիեզերաց Աղէքսանդրի Մակեդոնացոց ... զհարց և զհրաման իշխանութեամբ Մակեդոնացոցն անուանեցի. - 39. Եւ ապա շինէ մեհեանս և բազինս կանգնեալ՝ զոհս **ամենայն** նախարարացն հրամայէ մատուցանել: - 43. Առ սովաւ եղև աշխարհագիր ընդ **ամենայն** տիեզերս. - 43. Նա համօրէն տիրեաց **ամենայն** Հռովմայեցոց և Յունաց: - 44. հրամայեալ յՕգոստոս կայսերէ ... աշխարհագիր առնել ընդ **ամենայն** տիեզերս. – 46. բերելով զպատկերն Օգոստոսի կայսեր՝ կանգնեցին **յամենայն** մեհեանս: - 46. Եւ իբրև լուայ վասն քո զայս **ամենայն**, եղի ի մտի իմ մի՝ յերկուց – 47. և ել համբաւ զմանէ ընդ **ամենայն** քաղաքն: - 48. և զԱբտիու պատագիրոս և **զամենայն** հիւանդս քաղաքին բժշկեաց. –

49. և մկրտեցաւ թագաւորն և **ամենայն** քաղաքն: - 49. և այժմ **ամենայն** տեղիս անունն նորա ի ձեռն աշակերտաց նորա սքանչելիս մեծամեծս կատարի /է/. - 50. և գրել ընդ **ամենայն** տիեզերս, զի երկրպագեացեն Քրիստոսի իբրև ճշմարտի Աստուծոյ: - 50. և առաքէ զաշակերտսն իւր ընդ **ամենայն** տիեզերս - 52. և հաւատայցես բանի նորա՝ որս՝ /և/ եղբարք քո՝ և **ամենայն** որ հնագանդին քեզ կամաւոր. և նա բժշկեացէ **զամենայն** ախտս հիւանդութեանց՝ որ ի ձեզ - 52. Եւ երարձ Սանատրուկ ի տանէն Աբգարու **զամենայն** զարմ նորա: - 54. և տուեալ **զամենայն** զանձս իւր յԵգիպտոս՝ զնեաց ցորեան բազում - 55. և կոտորէ **զամենայն** որդիսն Սանատրկոյ - 56. Տայ և դայեկին իւրոյ Սմբատոյ պատիւ ըզթագակապ ասպետութիւնն և զիշխանութիւնն **զամենայն** զօրացն Հայոց. - 58. և **զամենայն** ժամանակս կենաց իւրոց ի լռութեան զինքն նուաճեաց: - 59. և զերկիրս **ամենայն** ընդ քեզ տարար - 60. և նա յանձն առնոյր **ամենայն** մտաց իւրոց: - 66. կալեալք ընդ **ամենայն** ամս չորեքհարիւր յիսուն և հինգ՝ մինչև բարձաւ տէրութիւն նոցա - 69. զքաղաքս և զգիւղս և զագարակս միանգամայն իսկ և **զամենայն** երկիրն ի սուր սուսերի մաշեալ ... դառնայ խաղաղութեամբ ... յաշխարհն իւր - 72. կոչէ Արտաշիւր առ ինքն **զամենայն** նախարարս իւր և գլխաւորս - 72. և խօսի ընդ նոսա վասն **ամենայն** իրացն եղելոց. - 72. Չսա սպանեալ ազգականի իւրոյ Անակայ մեռանի, և ինքն իւրայօքն **ամենայնի**. - 74. նուաճեալ Ստահրացոյն Արտաշիւրի **զամենայն** արիս և անարիս Պարսից աշխարհին, հնագանդեցուցանէ իւր - 74. և խաւարեցաւ ինքն և իւրքն **ամենայն** - 74. կոտորեցին զկանայս նոցա և զմանկունս հանդերձ **ամենայն** ընտանեօք. - 75. զՓրկչէ մերմէ ասէր, թէ մարդ սոսկ էր նա՝ որպէս **ամենայն** մարդիկ - 76. և Լիկիանոսէ պատմեալ **զամենայն** կայսեր զգործ քաջութեանն Տրդատայ առաջի **ամենայն** բազմութեան զօրացն - 82. Իբրև եկն, պատմեաց նմա **զամենայն**. - 82. հրամայեաց **յամենայն** տեղիս նշանաւորս կանգնել զնշան յաղթութեան խաչին Քրիստոսի - 83. և նա է արարիչ **ամենայն** արարածոց ... և Տէր **ամենայնի**. - 85. և հրամայեաց հանել հրովարտակ ընդ **ամենայն** զաւառս իւրոյ իշխանութեանն. - 86. զոր տօնեցաք և տօնեմք հանապազ ընդ **ամենայն** ուղղափառ Եկեղեցիս: - 87. Եւ ապա յետ այսր **ամենայնի** անհնարին տանջաանաց՝ մատուցեալ ոմն ի նախարարացն ... մատնիչ եղև հանգոյն Յուդայի - 89. և գրէին **զամենայն** ատենական դպիրքն նշանագրացն: - 90. և ժողովին **ամենայն** ամբ յԱդամայ մինչև ի հնգետասան ամն Տրդատայ՝ հինգ հազար ութ հարիւր ամ: - 91. և հասեալ նմա առ ժամայն պատուհաս ի Տեառնէ՝ ի կառացն ի վայր կործանեաց ... և որ այլն **ամենայն** հարուածք - 94. և առհասարակ ամենեքեան ահիւ ըմբռնեալք արք և կանայք՝ միանգամայն և **ամենայն** հասակ: - 94. և նա հինգօրեայ անսուաղ թողեալ **զամենայն** բազմութիւնսն - 94. Եւ յայնմիտէ զայս զԱռաջաւոր պահոցս օրինադրեցին **յամենայն** /ամի/ պահել: - 94. Չոր և ի Հռովմ Սեղբեստրոս հաւանեցաւ պահել Կոստանդիանոսի թագաւորան, նաև **ամենայն** Եգիպտոս. - 94. Եւ ինքն վարդապետէ **ամենայն** բազմութեան մարդկան ատուրս վաթսուն և հինգ - 94. Եւ կործանէր զբագինսն **ամենայն** կոռցն որ և հասանէր ամենայն ուրեք հանդերձ թագաւորան ընդ **ամենայն** տեղիս: - 95. Իսկ թագաւորն Տրդատ զկնի **ամենայն** քաջութեան և առաքինութեան ... բազում զօրօք Հայաստանեաց իջեալ ի դաշուն Գարգարացոց ի սահմանս Ադուանից - 96. Առնոյր այնուիտև սուրբն Գրիգոր խորհուրդ հաւանութեան ընդ թագաւորին Տրդայ և իշխանսն՝ կործանել զկուռսն **ամենայն** - 96. անդ կործանեցին զպատկերն Արամազդայ, որ հայրն կոչէր դիցն **ամենայնի**: - 97. Եւ **զամենայն** զանձս մթերեալ ի մեհենացն՝ յաղքատացն բաշխէին: - 97. Եւ ապա խորհուրդ արարեալ թագաւորին Տրդատայ հանդերձ կնաւ իւրով և

քերքն և **ամենայն** բազմութեամբ զօրացն – 97. Յաղագս մկրտութեան Տրդատայ թագաւորին և իրայնոցն և **ամենայն** զօրացն: - 101,115. Եւ առեալ սուրբն Գրիգոր զթագաւորն հանդերձ իրայնօքն՝ և զայլն **ամենայն** բազմութիւն զօրաց մկրտէր ի գետն Եփրատ – 101. և խորհուրդ ածեալ **զամենայն** բաշխէր նոցա զկենդանարար սուրբ Մարմին և զԱրիւն Փրկչին մերոյ. - 101. Նաև **ամենայն** հաւատացեալքն ուրախ լինէին: - 104. եղիցի զէն անվթար առ **ամենայն** հակառակորդս յաղթութեան թագաւորին: - 105. և պատմեաց նմա **զամենայն** իրս եղելոցն – 105. **զամենայն** ժամանակս կենաց իրոց հրեշտակ յերկնից երևեալ՝ սպասաւորէր նմա. – 105. Ընդ որ զարմացեալ երանելին Կոստանդիանոս և իւրքն **ամենայն**՝ ընդունէին զնա իբրև զկենդանի վկայ Քրիստոսի – 106. սուրբն Գրիգոր ... ընկալեալ փառաւորապէս՝ տեղեկացեալ ի նոցանէ **զամենայն** սքանչելիսն Աստուծոյ – 108. առեալ զթագս զայս ... առնէ ի գլուխ Դաթի արքայի, և ի նմանէ Սողոմոնի ... և ի նոցանէ նոյնպէս **ամենայն** թագաւորք Յուդայ - 109. և նովիմբ պսակեալ ինքն և իւրքն **ամենայն** - 109. Փառք փառաց փառաւորելոյն **յամանայն** արարածոց, ամէն: - 112. արժան է ինձ աստ կարգել **զամենայն ինչ** - 48. Այլ մեք տուաք հրաման **ամենայն ումեք** ... ընկալցի զնա Աստուած - 50. Եւ կործանէր զբազինսն ամենայն կռոցն, որ և հասանէր **ամենայն ուրեք** - 95. Եւ ապա **ամենայն ուրեք** զնշան Տէրունական խաչին կանգնեալ սրբոյն Գրիգորի՝ հալածէր զբազմութիւն դիւսցն - 97.

ԱՄԵՆԱՅՆ ԻՆՉ - արժան է ինձ աստ կարգել **զամենայն ինչ** - 48.

ԱՄԵՆԱՅՆ ՈՒՐԵՔ – Եւ կործանէր զբազինսն ամենայն կռոցն, որ և հասանէր **ամենայն ուրեք** - 95. Եւ ապա **ամենայն ուրեք** զնշան Տէրունական խաչին կանգնեալ սրբոյն Գրիգորի՝ հալածէր զբազմութիւն դիւսցն - 97.

ԱՄԵՆԱՅՆ ՈՔ - Այլ մեք տուաք հրաման **ամենայն ումեք** ... ընկալցի զնա Աստուած - 50.

ԱՄԵՆԱՍՈՒՐԲ - Եւ հաւատացեալ յԱստուած և ի Բան նորա յորդին Միածին և կենդանարար **ամենասուրբ** Հոգին ... սատակեց զնոսա - 83.

ԱՄԵՆԵԻՆ - և բժիշկք **ամենակին** ոչ կարացին բժշկել: - 102.

ԱՄԵՆԵՔԵԱՆ – կրսերս եմ ուսմամբ՝ և յետին քան **զամենեսեան** - 3. յայսմ ծանիցեն **ամենեքեան**՝ թէ իմ աշակերտք էք՝ թէ սիրեցէք զմիմեանս. - 4. Արդ զայսոսիկ գրեալս ի քեզ տեսանենք կատարեալ ... և հոգևորական երգով գեղեգեղմամբ գեր ի վերոյ քան **զամենեսեան** - 8. բայց հանգչին արդարև ըստ այսմ մարգարէութեան՝ ոչ **ամենեքան**, այլ կատարեալք յառաքինութեան ոգիք - 17. Եւ **ամենեքեան** սոքա նահապետք ... եկին հասին չափելով իւրաքանչիւր որ զժամանակս իւր - 20. և հաւատացին **ամենեքեան**. - 49. և անչափ կոտորածովք վատնեալ առհասարակ **զամենեսեան** ... դառնայ մեծաւ յաղթութեամբ յաշխարհն իւր - 70. և առհասարակ **ամենեքեան** ասիւ ըմբռնեալք արք և կանայք - 94. և լուսաւոր վարդապետութեամբն իւրով լնոյր և լուսաւորէր զնոսա **զամենեսեան**: - 101. Չոր զարմացեալ **ամենեցունց**՝ տային փառս Աստուծոյ: - 106. ընդ որ զարմացեալ **ամենեքեան**: - 112.

ԱՄԵՆԵՑՈՒՆ - նաև **ամենեցուն** առիթ փրկութեան լինի. – 4. որ յիւր որդին ոչ խնայեաց, այլ վասն մեր **ամենեցուն** մատնեաց զնա. – 5. և աս և երկիւղ ձեր ի վերայ **ամենեցուն** եղիցի: - 18. թագաւորեցունցանել զորդիս իւր Ջրուանն ի վերայ **ամենեցուն** խորհէր. – 18. և զթագաւորութիւն իւր լիապէս բովանդակ յինքն նուաճէր զօրացեալ ի վերայ **ամենեցուն**: - 83. և նա է արարիչ ամենայն արարածոց, երկնից և

երկրի, հրեշտակաց և մարդկան, և **ամենեցուն** – 85. Եւ տուեալ ողջոյն **ամենեցուն** – 99.

ԱՄԷՆ – և նմա պարտ է մատուցանել պատիւ՝ և երկրպագութիւն՝ և փառք յաիտեանս յաիտենից. **ամէն**: - 85. նահատակեցան ի փառս Քրիստոսի, որում փառք յաիտեանս, **ամէն**: - 88. Փառք փառաց փառաւորելոյն յամենայն արարածոց, **ամէն**: - 112.

ԱՄԻՍ - և էր յաւորս ամարայնոյ, յամսեանն Տրէ, որ օր տասն ու մին էր **ամսոյն**, յաւոր կիրակէի յիններորդ ժամուն: - 12. և թագաւորեաց Յովաքազ **ամիսս** երեք ... Յորոնիա **ամիսս** երեք. – 33. թագաւորեաց ... Արտաւան **ամիսս** եւթն: - 34. և երարձ գթագաւորութիւնն Պարսից, որ եհաս մինչև յամս երկերիւր և վեց և **ամիսս** եւթն: - 34. Եւ ընդ ամենայն թագաւորեաց Աղէքսանդր ամս երկոտասան և **ամիսս** եւթն: - 34. Քսերքսէս երկրորդ՝ **ամիսս** եւթն. Սորդիանոս՝ և նա **ամիսս** եւթն. – 34. Գայիոս առաջին կայսր, որ կոչեցան Յովիոս, ամս երեք և **ամիսս** չորս: - 42. Այս Օգոստոս Սեբաստոս ... Սեկտոս ամիս՝ Օգոստոս անուանեաց յիւր անուն՝ վասն ի նոյն **ամսեանն** իւրոյ ծննդեան լինելոյ: - 43. Երկրորդ Օգոստոս Յունաց թագաւոր ամս յիսուն և **ամիսս** վեց: - 43. Թագաւորէ Գայիոս երկրորդ ... ամս երեք և **ամիսս** չորս: - 52. Կողղէոս թագաւորէ ... ամս տասն և երեք և **ամիսս** ինն. - 53 Ներոն թագաւորէ ... ամս տասն և երեք և **ամիսս** ինն: - 55. Մա թագաւորեալ ամս տասն և ինն և **ամիսս** մի: - 61. Գաղոս և Վաղենտիանոս ... ամս երկուս և **ամիսս** եւթն: - 71. Թագաւորէ Կողղէոս ամ մի և **ամիսս** ինն: - 75. Թագաւորէ Ուրեղիանոս անօրէն և ամբարիշտ ... ամս եւթն և **ամիսս** վեց: - 77. Յետ որոյ և Տակիտոս **ամիսս** վեց. – 77. /Պ/րորոս թագաւորէ ամս վեց և **ամիսս** չորս. – 78. և էր յաւորս ամարայնոյ, **յամսեանն Տրէ**, որ օր տասն ու մին էր ամսոյն, յաւոր կիրակէի յիններորդ ժամուն: - 12. Եւ էր օրն ... տասն և հինգ **Արեգ ամսոյ**. – 87. սա այլ ինչ գործք ոչ գործեաց, բայց զկնի **Տղոս ամիս** Յովիոս անուանեաց վասն յայնմ ծնանելոյ: - 42. Այս Օգոստոս Սեբաստոս ... **Սեկտոս ամիս**՝ Օգոստոս անուանեաց յիւր անուն՝ վասն ի նոյն ամսեանն իւրոյ ծննդեան լինելոյ: - 43.

ԱՄԻՍ ՏՐԷ - և էր յաւորս ամարայնոյ, **յամսեանն Տրէ**, որ օր տասն ու մին էր ամսոյն, յաւոր կիրակէի յիններորդ ժամուն: - 12.

ԱՄԴԻՔՈՍ - և էին անուանք մանկանցն այտոքիկ, Մաքսիմիանոս ... **Ամդիքոս**... - 71.

ԱՄ ՅԱՄԷ - կարգեցաք մեք զօրն զայն տօն սրբոց Քառասնիցն՝ տօնել **ամ յամէ** անխափան ի փառս Աստուծոյ: - 87. _

ԱՄՈՎՆ - երարձ Յովաք գթագաւորութիւն յորդոցն **Ամավնայ** – 109.

ԱՄՈՎՍ - և թագաւորեաց ... **Ամովս** ամս երկու. – 33.

ԱՄՈՒԼ – Իսկ Աբրամու ոչ ծնան որդիք. զի էր Սարայ կին նորա **ամուլ**, և ոչ ծնանէր – 20.

ԱՄՈՒՄԻՆ - ի կամաց երկուց մեկնեալ **յամուսնէն** գնայ առ Տրդատ – 84.

ԱՄՈՒՄՆԱՆԱԼ – իսկ նա յարբունս հասեալ **ամուսնանայ** և որդիս ծնանի. – 84.

ԱՄՈՒԲ – ժողովեցան որդիքն Եսաւայ ի քաղաք մի **ամուր** – 41. Եւ ապա հասեալ **յամուրս** Անի, անդ կործանեցին զպատկերն Արամազդայ – 97.

ԱՄՍԱԿԱՆ - Յետոյ թագաւորեալ Կենդոս, և Տակիտոս, և Փողեստիանոս եղբարք **ամսականօք** ատրքք: - 76.

ԱՄՐԱՄ – Կահաթ ... կեցեալ՝ ամաց վաթսուն և մին ծնաւ **զԱմրամ**. – 31. **Ամրամ** ամաց եօթանասուն և երեք՝ ծնաւ զՄովսէս. – 31. և միահամուռն ամք կենացն **Ամրամու** հարիւր երեսուն և եւթն. – 31.

ԱՄՐՈՅ - Իսկ Երուանդայ գործ ինչ քաջութեան ոչ պատմի, բայց միայն **յամբոցէն** /գոր/ շինեաց յԵրասխայ – 56. Գիմեն ... ոմանք ի Սելեսիտն, որ է **ամբոց** և լեառնակողմ – 86. և են զերծ տեղիք և հեռագոյն և **ամբոց**: - 86. երթեալ բնակէին յայրի մի յեզր գետոյն՝ որ կոչի Ալիս՝ ի տեղի մի **ամբոցին** – 87.

ԱՄՕԹ - Եւ Հրեայքն լի եղեն **ամօթով**: - 105.

Ա՛Յ – ձայն բարձեալ կնոջն առ սուրբն՝ **ասէ՛** ա՛յ հեծեալ, **ա՛յ** հեծեալ, մի՛ նստիր այդր – 66.

ԱՅԳ - **այգոյն այգոյն** սպասաւորեն հրեշտակք – 110.

ԱՅԳԱՆԱԼ – ոչ որ իշխէր մտանել առ նա ի լուսանալ ատուրն՝ եթէ ոչ նախ սպասաւորք նորա ընդ **յայգանալն**՝ առեալ վէմ արձանաքարի՝ ունելով ընդ դէմ նորա - 57.

ԱՅԳՈՅՆ ԱՅԳՈՅՆ - **այգոյն այգոյն** սպասաւորեն հրեշտակք – 110.

ԱՅԳ - դու ինքն Աստուածուսոյց ես, կարող ես և **գայդոսիկ** գրեալսդ ուսուցանել հասարակաց: - 8. Դու իցես Աստուած ... որ գործես **գայդ** - 47. որդի իցես դու Աստուծոյ՝ և **գայդ** գործես: - 47. Թէպէտև ի բազմաց լեալ էր քեզ **այդ** - 50. կայ մօտ առ սահմանօքդ **այդ** վիշապ մի չար և մեծ յոյժ – 66. և իրքդ **այդ** նովաւ վճարի: - 81.

ԱՅԳԻ - ձայն բարձեալ կնոջն առ սուրբն՝ **ասէ**, ա՛յ հեծեալ, ա՛յ հեծեալ, մի՛ նստիր **այդր** – 66.

ԱՅԺՄ – Թիբրոս՝ որ **այժմ** անուանեալ կոչի Տիբերոս: - 25. վասն այնորիկ և գաւառն **այժմ** անուանի Հայոց-Չոր: - 27. Արդ **այժմ** անցից ի թիւ մերոց արանց՝ որ ի ծննդոցն Հայկայ: - 27. Իսկ Գեղամ շինէ ձեռակերտ մի ... որ **այժմ** կոչի Գառնի – 28. և եկեալ ի կողմն Բիզանդիոյ՝ որ **այժմ** կոչի Կեսարիա - 29. և **այժմ** յամենայն տեղիս անուն նորա ի ձեռն աշակերտաց նորա սքանչելիս մեծամեծս կատարի/է/. – 50. /գ/որ շինեաց յԵրասխայ, որ **այժմ** կոչի յիւր անուն՝ Երուանդաքար – 56. Սա փոխեաց զթագաւորութիւնն ի Հռոմայ ի Բիզանդիոն, որ **այժմ** կոչի Կոստանդնուպօլիս: - 83. շինեցին եկեղեցիք բազում, որ **այժմ** կոչի Եկեղեցածոր – 86. յայնմ ժամանակի ամայի էր լեալ տեղին այն, իսկ **այժմ** շէն – 87. **այժմ** ևս պատուին տեղիք բնակութեանն նոցա Եկեղեցօք և պաշտօնէիք: - 87. գոր **այժմ** ոչ երբէք կոչի աշխարհն Բաղսաց – 96.

ԱՅԼ – և **յայլում** վայրի այլ ևս որ ի տոյն յարմարին խրատք և խօսք յաստուածային օրինացն – 3. և ես սիրեցից զնա՝ **այլովքն** հանդերձ. – 4. Եւ այսմ Առաքեալ վկայէ ... և **յայլում** տեղուջ, եթէ ետ զանձն իւր վասն մեր ի չարչարանս խաչի և մահու – 5. մի՛ եղիցին քեզ **այլ** աստուածք, բայց յինէն. – 6. հաւանիմ ոչ նմա միայն նման գոլ, այլև **այլոց** արանց աստուածասիրաց և բարեպաշտից, որք են մարդասէրք և աստուածասէրք – 9. եթէ մոռացայ զքեզ Երուսաղէմ ... մոռացի զիս աջ իմ, **այլովքն** հանդերձ: - 11. ի սրտի մերում իբր կենդանագիր ի տախտակս տպաւորեմք հանապազ, ինամ տանել միմեանց, և պինդ ունել և պահել զմիաբանութիւն հոգոյն՝ **այլովքն** հանդերձ: - 12. Եւ թագաւորեաց Նեբրովդ ի Բաբելոն՝ և **այլոց** քաղաքաց – 21. Եւ ի Յաբեթայ բաժանեցան և մեկնեցան ազգք բազումք. Կետացիք և Ռոգացիք. և ի սոցանէ **այլք** բազումք. – 22. իսկ **գայլոցն**՝ որ ինչ ի Հայկայ մինչև ցԱրայն գեղեցիկ՝ ոչ գտաք քաջութիւն ցուցեալ պատերազմաւ. – 26. Եւ խնդրեցին **այլ** թագաւոր. – 32. Բայց **գայլոցն** զանուանսն ... անուն ինչ կամ գործ ոչ գտաք ի պատմութեան անդ - 35. գոր ապա ասացից յետոյ **յայլում** տեղուջ: - 36. Իսկ **այլ** թագաւորքն ստիպէին զնոսա ի պաշտօն կոռցն. – 36. Եւ **գայլս** մի ըստ միոջէ կարգէ և կոչէ անուանս. – 40. Բայց ապա **այլք** յանձն առնուն յաւոր շաբաթու յորս և ի պատերազմ հեծանել – 41. Եւ ինքն դիմեալ **այլ** բազմութեամբ զօրու ի վերայ

Հռովմայեցոց զօրուն՝ փախստական առնէ իսպառ. – 43. Սա սպան զսուրբ առաքեալն Թադէոս և զդուստր իւր Սանդուխտ, և **գայլս** յարանց և ի կանանց. – 54. Սա սպան զերանելին Իզնատիոս և **գայլս** բազումս ի հաւատացելոց: - 58. **այլոցն** գրեալ էին յիւրեանցն պատմութեան – 59. և **այլքն** ի նոյն կողմանց այլ իմն բանս կատարէին արտաքոյ պատուիրանաց. – 66. ոչ կարաց պարապ առնուլ **յայլ** հոգոց և ի պատերազմացն յայն ամ: - 69. Ժողովեաց և գայլ ևս բազում զօրս **յայլոց** ազգաց – 70. և թափեալ ի նմանէ զԱսորեստան և **գայլ** արքայանիստ աշխարհն Պարսից, և դառնայ մեծաւ յաղթութեամբ յաշխարհն իւր: - 70. Առ սովաւ Պօղոս Սամոստացի, զոր վերագոյն նգովեցաք ընդ **այլ** չարափառսն – 75. և Լիկիանոսէ պատմեալ զամենայն կայսեր զգործ քաջութեանն Տրդատայ առաջի ամենայն բազմութեան զօրացն ... նաև **գայլ** գործսն ... և զձիավարեալսն ... - 82. զոր ասացից փոքր ի շատէ **յայլում** տեղոջ: - 85. դիմեն ըստ իւրաքանչիւր յաջողութեան՝ ոմանք ի Սելեսիոն ... իսկ **այլք** ի Տախալասուն – 86. և **այլք** փախստական լեալք զերծեան ի ձեռաց նոցա: - 86. և **այլ** լեալ զաւուրս եւթն – 89. և զկնի սրբոյն Գրիգորի պատճառ եղև լուսաւորութեան աշխարհիս Հայոց հանդերձ **այլովք** ևս ընկերօք երեսուն և երիւք: - 93. Իսկ **այլքն** ի նոցանէ ի ճանապարհի բաժանեալ զնացին ի լեառն Վարագ - 93. զոր սպա զորպիսութիւնն ասացից յետոյ **յայլում** տեղոջ: - 96. որև կէսքն ի կողմանս Կովկասայ անկանէին հալածական, և **այլքն** ի սահմանս Խաղտեաց – 97. Եւ առեալ սուրբն Գրիգոր զթագաւորն հանդերձ իւրայօքն՝ և **գայլն** ամենայն բազմութիւն զօրաց մկրտէր ի գետն Եփրատ – 101. յաղագս սրբոց առաքելոցն Պետրոսի և Պօղոսի և Անդրէի նշխարացն՝ **յայլմէ** պատմութենէ: - 107,116. և յայլում վայրի **այլ ևս**՝ որ ի սոյն յարմարին իւրատք և խօսք յաստուածային օրինացն – 3. և ինքն կեցեալ **այլ ևս** ամս, մեռաւ: - 19. լցան աւուրք **այլ ևս** պահոցն վաթսուն և հինգ օր – 94. Իսկ երանելին Կիրեղ երթեալ ի Կառափման հանդերձ **այլ ևս** հաւատացեալ եղբարքքն – 105. հայցեմ անմեղադիր լինել, զի ոչ այն միայն էր պատճառ, այլ և **այլ իմն** – 1. ջերմ փափաքանօք թէև **այլ իմն** խնդրէիր ... հնազանդէի հրամանի քում. – 13. և այլքն ի նոյն կողմանց **այլ իմն** բանս կատարէին արտաքոյ պատուրանաց. – 66. Եւ որ **այլ ինչ** զկնի բաժանման աշխարհաց: - 25,113. սա **այլ ինչ** գործք ոչ գործեաց – 42. Սա **այլ ինչ** գործ արութեան և քաջութեան ոչ գործեաց. – 44. և **այլ ինչ** բազում աղտեղագործութիւն ի ժամանակն յայն գործէին – 75. մի ոմն ի հնումն զնրբութիւն ձայնին և զձանրութիւն լեզուին առաջի արկանելով Տեառն, և **այլ ոմն** յետոյ քան զնա՝ զմանկութիւն տիոյն պատճառելով. – 1. և դարձեալ **այլ ոմանք** զանձինս իւրեանց ի վագից ի վայր մղէին. – 6. **Այլ ոմանք** ... ի ծնանելն զնա դիպեալ պատահարաց իմն՝ զոր համարեցան կախարդել զնա կանանցն Աշդահակայ. – 60. Բայց այր մի կախարդ Եգիպտացի շրջեաց զնա յառաջին մտաց անտի իւրոյ, և ի նոյն **այլ ոմն** եպիսկոպոս Եգիպտացի Եփեստէ անուն հերձուածող – 75. և Լիկիանոսէ պատմեալ զամենայն կայսեր զգործ քաջութեանն Տրդատայ առաջի ամենայն բազմութեան զօրացն ... և որ **այլ ուրեք** գործ ի նմանէ եղեալ: - 82. նա միայն է Աստուած՝ և չիք **այլ ոք**. – 85. յառաջ եզինս կթեր զճեպեալսն **այլ քան գայլ** – 77. **Եւ այլ** սահմանք Քամայ: - 23,113. իսաղաց զնաց առ սահմանօքն Խախտեաց ... և **այլ** բազում նահատակութիւն քաջութեան ցուցեալ – 39. որոց անուանք՝ Չեմէնդոս, և Չարարէ, և Չարմանդուխտ, և **այլք** բազումք – 54. Ի սորա ժամանակս էին հերձուածողք՝ Թէոդիտոն՝ և Ապեղես՝ և Փրիզագիք և **այլ** բազումք – 61. և բազում Հայրապետք մարտիրոսացան, Պետրոս Աղէքսանդրի Եպիսկոպոսն, և Փելիաս Թէոմացիս քաղաքի ... և **այլք** բազումք. – 81. և ազուցանել հրամայէ նմա վրապանս և որ **այլս** կազմած սաղաւարտս. – 81. Սա

հալածեաց զհերձուածողսն ... զԱրիոս **և զայլ** համախոհս նորա - 83. երթեալ բնակէր ի միայնար/ան/ի մօտ ի քաղաքն Հռովմ՝ հանդերձ երանելովն Գայիսոնի/ձեռագրում՝ Գայիայնի. Հ.Հ./ դայեկան իրով՝ **և այլ** բազում ընկերօք – 92. և հասեալ նմա առ ժամայն պատուհաս ի Տեառնէ՝ ի կառացն ի վայր կործանեաց ... **և որ այլն** ամենայն հարուածք – 94. զկնի սրբոյն Գրիգորի գնացին ի Կեսարիայ, **և այլ** բազում մեծամեծք եւթանասուն հազարաւ ընտիր ընտիր գօրու – 106. դառնան ի հրաշալի եկեղեցոյն, յորում է տապան նորուն սրբոյն Կոստանդիանոսի **և այլոց** ուղղափառ թագաւորացն: - 110. որպէս ուսուցանէ օրինադիրն Մովսէս, որ և սորին լծակից՝ սիրել զընկերն իբրև զանձն, **և որ այլն ևս**. – 3. որ ի ծածուկս և ի յայտնի գործէր ի մկրտեալսն ... **և զայլս ևս** պատուաւորացն ըստ իւրաքանչիւր պատուոյ – 14. և որսային ազգի ազգի մեքենայից հրացանութեամբ, **և այլ ևս** բազում և պէս պէս չարութեամբ - 15. Եւ անուանք աշխարհացն Սեմայ՝ Պարսիկք, Տապրիկք ... **և որ այլն ևս** մինչև ի Փիւնիկէ: - 22. Եւ այլ սահմանք Քամայ ... **և այլ ևս** ազգք մինչև ի Փռիւզիայ, և յԵգիպտոսէ մինչև յՈվկիանոս: - 23. Սահմանք Յաբեթի: ... և անուանք աշխարհացն՝ Ատրպատականք, Ադուանք ... Սպանիա մեծ, **և այլ ևս**: - 23. Եւ այս են կղզիք նոցա. Բրենտինա, Սիկեդիա, Երփա, Ռոզիոքոս՝ Ղեսքոս, **և այլ ևս** կղզիք երկոտասանք մեծամեծք – 23. **Եւ այլ ևս** բազումք՝ որք են ի բաժնի երկց որդոցն Նոյի – 24. Յաղագս ծովուց: Ովկիանոս ... և ծովն Հնդկաց ... **և այլ ևս** ծով և ծովակք: - 24. Այս Պտղոմէոս երրորդ որ թագաւորեաց յԵգիպտոս, **և այլ ևս** Պտղոմէոսք ութ – 34. **և զայլ ևս** կարգէ և հաստատէ յիւրաքանչիւր իշխանութիւնն: - 40. **Եւ այլ ևս** բազում պատերազմունս հարեալ՝ վաղճանի ինքն թագաւորեալ ամս երեսուն և երեք: - 43. **և այլ ևս** յիսուն բիւրս գերեաց – 55. **և որ այլ ևս** պատմի: - 55. **և որ այլ ևս** գործք ի նմանէ պատմի ի Մովսիսէ ընդ այն ժամանակս – 58. և ժողովեաց զգօրս Ադուանից ... **և զայլ ևս** բազում գօրս յայլոց ազգաց – 70. Գարձեալ **և այլ ևս** հաւատարմացուցանէ. – 80. գոր ընկենոյր ընդ բարձրութիւն պարսպին յայնկոյս բարդս բարդս, ընդ նմին և զիշխանն **և զայլն ևս**. – 82. Այս երեսուն Եպիսկոպոսք՝ որք աթոռակալութեամբ ընկալան ձեռնադրութիւն ի սրբոյն Գրիգորէ, **և այլ ևս** երեք հարիւր և եւթանասուն Եպիսկոպոսք. – 100.

ԱՅԼ /շղկ./ - **Այլ** որ ընդդէմ դարձաւ հրամանի քում՝ զտկարութիւն իմ առաջի արկեալ – 1. յայսմ ամենայնի բնաւ իսկ ոչ ունէի թէ լինիցի, **այլ** սակաւօք յայտարարութեամբ յիշատակել ի ձեռն գրոյն իմոյ – 3. յիւր որդին ոչ խնայեաց, **այլ** վասմ մեր ամենացուն մատնեաց զնա. – 5. ոչ եմ ես կենդանի, **այլ** կենդանի է յիս Քրիստոս. – 5. թէպէտ և ոչ էր իրացն իրաւունք առնել, **այլ** նոքա զմահ յափշտակութեան լաւ համարէին իրեանց՝ առաւել քան զչարութիւն ամբարշտաց: - 6. **Այլ** վասն եղբայրսիրութեան չէր ինչ պիտոյ գրել առ քեզ - 7. **Այլ** քանզի և ոչ այսու և եթէ բաւականանային չարութեամբ, այլև ի մարտ մտանէին և ի կռիւ – 15. և օրհնեաց զՍէմ և զՅաբեթ՝ **այլ** ոչ զՔամ՝ յաղագս քամահելոյ նորա զմերկութիւն հօրն: - 18. և ոչ կոչեացի անուն քո այսուհետև Աբրամ, **այլ** եղիցի անուն քո Աբրահամ. և Սարայի կնոջ քո ոչ կոչեացի Սարայ, **այլ** Սառա անուն նորա: - 20. բորբորիտոսն Շամիրամ ... ցանկայր հասանել նմա, **այլ** ոչ իշխէր յայտնապէս – 30. **Այլ** որ ինչ յաղագս նորա կարճառօտի այսչափ շատ լիցի յիշատակել: - 30. **Այլ** մեք զթագաւորելն նորա յիւրում տեղուջն թողցուք կարգեալ: - 31. **Այլ** թէպէտ սկիզբն եղև Գևի աստ որդոյն Յակովբայ, սակայն զՌովբէն ծնաւ նախ – 31. **Այլ** մեք անդրէն դարձցուք ի կարգ թագաւորացն Հայոց: - 34. **Այլ** զկնի սորա Հրաչեայ, Փառնաւազ ... - 35. **Այլ** մեք ի մերն դարձցուք ի կարգ խնդրոյն: - 42. ապա և խոշտանկեալքն յանձն առնուին ուտել զմիս զոհիցն և զմիս խոզի, **այլ** ոչ ինքեանք զոհեցին կամ

երկիրպագեցին: - 43. այն զօրութիւն ոչ է մարդոյ, **այլ** Աստուծոյ. զի ոչ կարէ մարդ յարուցանել զմեռեալ, **այլ** Աստուած: - 46 Վասնորոյ որք լուսնն ոչ համարձակէին ասել ցՅիսուս, **այլ** ասեն ցՓիլիպպոս և ցԱնդրէաս. - 47. Գիտելով իմ՝ եթէ ոչինչ ծածկի ի քում թագաւորութենէդ, **այլ** իբրև մտերիմ որ ատելի ևս իմացուցանեմ քեզ ի ձեռն գրոյ - 49. գիտացի՝ զի զօրութիւնք այս ոչ են սոսկ մարդոյ, **այլ** Աստուծոյ: - 50. **Այլ** քանզի սովորութիւն է Հռոմայոցոց՝ Աստուած ի հրամանէ թագաւորի միայնոյ ոչ հաստատել բան - 50. **Այլ** մեք տուաք հրաման ամենայն ումեք ... ընկալցի զնա Աստուած - 50. ոչինչ արժանի խաչի և մահու էր նա, **այլ** պատուի և երկիրպագութեան - 51. **Այլ** թեպէտև զկնի այտորիկ իմոյ բանիցս պատմի յաղագս Արտաւագոյ այլազգաբար իմն և այլաբանաբար, **այլ** ես ասեմ - 59. **այլ** մեք ոչ եթէ ի պէտս ումեք ինչ գրեցաք ..., **այլ** սակս զարմացման լսողաց և մեք գրեցաք ի մերումս: - 59. **Այլ** ի ձայնէ կռանարկութեան դարբնաց ... զօրանան կապանքն: - 60. և չիք նորա ... աստուածութիւն յանձին իրում, **այլ** աստուածութիւն Հօր իրոյ բնակեալ ի նմա. - 66. **այլ** թեպէտև վաղ ուրեմն լուսւ զգոյժ մահուանն Արտաւանայ, ոչ կարաց պարսպ առնուլ յայլ հոգոց - 69. էր ի նոսա բանք՝ որ ոչ էր ընդունելի, **այլ** հակառակ ճշմարտութեան. - 70. Իսկ Դիոնէսիոս աղաչեալ՝ զի և նա եկեսցէ ի ժողովն, **այլ** նա ոչ կարացեալ զալ սակս ծերութեան - 76. գոր ոչ առնոյր յանձն, **այլ** ասէր - 85. **Այլ** նա զինքն թաքուցեալ ... միայն ի ծառայութիւն տայր զինքն Տրդատայ. - 85. Իսկ սուրբ քառասունքն ոչ եղեն կատարիչք անօրէն հրամանացն Լիկիանէ/ի/ առ ի սպանումն հաւատացելոցն ... **այլ** հրաժարեալ ի նոցանէ երթեալ բնակէին յայրի մի յեզր գետոյն - 86. Բայց հարիւրապետն ոչ գիտաց զտեղի բնակութեան նոցա, **այլ** երթայր պատմէր Լիկիանէ/ի/ զիրս և զեղեալսն միանգամայն - 87. գոր մեր ոչ վարկպարագի ինչ՝ **այլ** ստուգիւ քննեալ յուսումնասիրաց ոմանց - 87. մեզ ոչ ընդ մի վկայ է սքանչանալ ... **այլ** ընդ քառասուն այր - 88. **Այլ** մեք ի մերն դարձցուք ոճ և ի ժամադրեալ տեղին՝ գոր խոստացաք ասել - 88. **Այլ** մեք ի նոյն դարձցուք բան: - 94. ոչ են նոքա աստուածք, **այլ** ծառայք են Աստուծոյ և առաքեալք: - 103. Բայց ի սորա զարմից ոչ որ եցոյց քաջութիւն պատերազմաւ. **այլ** միայն /յ/իւրաքանչիւր անուն զգառոս /զուցէ զաւառս/ իւրեանց կոչել - 37. Սա այլ ինչ գործ արութեան և քաջութեան ոչ գործեաց. **այլ** միայն ուտելեաց և ըմպելեաց պարապեալ - 44. Իսկ զՍիմէովնէ ... անգիտացուցանէ զնմանէ պատմագիրն զհաւաստին՝ եթէ զինչ գործեաց, **այլ** միայն կատարել ասէ ի Վերիստփորայ - 54. Սորա գործ ինչ պատերազմի կամ քաջութեան ոչ պատմի, **այլ** միայն մտերմութեամբ կեցեալ ընդ Հռոմայեցիս՝ եկաց խաղաղութեամբ - 62. ոչ խորհուրդք իմ և սիրտ թեթև ինչ մտօք ներքադրեալ առ քոյդ խորհի ճշմարտասիրութիւնդ, **այլ** կարի կարևոր և կատարելագոյն և գերագոյն: - 11. եղև՝ ասէ՝ ոչ հանգիստ, **այլ** ջնջումն՝ որ ինչ միանգամ ի վերայ երկրի. - 17. բայց հանգչին արդարև ըստ այսմ մարգարէութեան՝ ոչ ամենեքեան, **այլ** կատարեալք յառաքինութեան ոգիք - 17. թագաւորութիւնն յԵսաւայ ոչ եթէ թագաւորէր որպէս ինքն կամէր, ... **այլ** իբրև ժողովեցան որդիքն Եսաւայ ի քաղաք մի ամուր, և արարին տուն խորհրդեան - 41. այլ մեք ոչ եթէ ի պէտս ինչ գրեցաք ... **այլ** սակս զարմացման լսողաց և մեք գրեցաք ի մերումս: - 59.

ԱՅԼ /մկբ./ - Եւ դարձեալ **այլ** երանէ մարգարէն զգնացեալսն ամբժութեան ճանապարհաւ - 3. Դարձեալ **այլ** ստուգաբանեն. - 111.

ԱՅԼԱԲԱՆԱԲԱՐ - զկնի այտորիկ իմոյ բանիցս պատմի յաղագս Արտաւագոյ այլազգաբար իմն և **այլաբանաբար**: - 59.

ԱՅԼԱԶԳ - արժան է ոչ **այլազգ** ինչ ասել, եթէ ոչ բարի չափով Աստուծոյ զքեզ վարկանել արժանի - 9. Քանզի **այլազգ** վարդապետին անհնար է ծագել, եթէ ոչ

գաշակերտին լապտերս գոցել վառեալ ուսումնասիրութեան ձիթով: - 13. Եւ դարձեալ, եթէ **այլազգ** անհնար է աճել աշակերտին, եթէ ոչ վարդապետն զառուն իմաստասիրութեան հեղուցու առաջի: - 13.

ԱՅԼԱԶԳԱԲԱՐ - զկնի այտորիկ իմոյ բանիցս պատմի յաղագս Արտաւազդայ **այլազգաբար** իմն և այլաբանաբար – 59.

ԱՅԼ ԵԻ, ԱՅԼԵԻ - և աղաչեմ զի մի և եթէ կամօք կամ յօժարութեամբ որ յիմս խոնարհեցար տգիտութիւն, **այլև** անդադար աղօթս առնել առ Աստուած – 2. **Այլև** արդ մեք իսկ սպանանելով զանդամս երկրաւորս ըստ իւրում բանին, և եթէ ես աստուածոց ... կեցից և ընդ Քրիստոսի ի խաչ ելից: - 5. Այլ քանզի և ոչ այսու և եթէ բաւականանային չարութեամբ, **այլ և** ի մարտ մտանէին և ի կռիւ – 15. Տայ և նախնւոյն մերոյ որ ի Հրէից՝ Բագարատուն՝ իշխանութիւն թագաւորութեան՝ թագ ի գլուխ դնել թագաւորին և Թագադիր անուանիլ, **այլև** Ասպետ – 40. Յաւորս սորա Հեպերիբոս Բոսպորացի դնէ իւր խօսս բագումս վասն Չատկի ... **այլև** սակաւ ինչ յԵզեկիէլի: - 64. **Այլև** յերկրորդական նստուցանէր յաթոռ թագաւորութեանն իւրոյ զԱնակ: - 73. Բայց Վաղերիանոս կայսեր ոչ ժամանեալ ի շփոթմանէ իւրմէ օգնել մերոյ աշխարհիս, **այլև** ի մօտոյ վճարէ զկեանս իւր – 76. **Այլև** այն յաղագս սիրոյն Քրիստոսի լինէր – 92. հայցեմ անմեղադիր լինել, զի ոչ այն միայն էր պատճառ, **այլև** այլ իմն – 1. զհաւատարմութիւն խնդրէի տեսանել ոչ միայն ի գրոյ ... **այլև** յերկուց և յերից վկայից հաստատելոյ միանգամայն. – 1-2. քանզի հաւանիմ ոչ նմա միայն նման գոլ, **այլև** այլոց արանց աստուածասիրաց և բարեպաշտից, որք են մարդասէրք և աստուածասէրք – 9. ոչ միայն կատարելով զհրամայեալսն ի քէն, **այլև** ջերմ փափաքանօք թէև այլ իմն խնդրէիր ... հնազանդէի հրամանի քում. – 13. գոր ոչ մի լեզու միայն, **այլև** ոչ քառասուն լեզու բաւական լինին զայնչափ արանց առաքինութիւն օրհնել և գովել. – 88.

ԱՅԼ ԻՄՆ - հայցեմ անմեղադիր լինել, զի ոչ այն միայն էր պատճառ, այլ և **այլ իմն**. – 1. ջերմ փափաքանօք թէև **այլ իմն** խնդրէիր ... հնազանդէի հրամանի քում. – 12. և այլքն ի նոյն կողմանց **այլ իմն** բանս կատարէին արտաքոյ պատուիրանաց. – 66.

ԱՅԼ ԻՆՉ - Եւ որ **այլ ինչ** զկնի բաժանման աշխարհաց. – 25,113. սա **այլ ինչ** գործք ոչ գործեաց. – 42. Սա **այլ ինչ** գործ արութեան և քաջութեան ոչ գործեաց. – 44. և **այլ ինչ** բագում աղտեղագործութիւն ի ժամանակն յայն գործէին զոհել հարց զորդիս և հերձել զմանկունս: - 75.

ԱՅԼ ՈՄՆ - մի ոմն ի հնումն զնրբութիւն ձայնին և զժանրութիւն լեզուին առաջի արկանելով Տեառն, և **այլ ոմն** յետոյ քան զնա՝ զմանկութիւն տիոյն պատճառելով. – 1. և դարձեալ **այլ ոմանք** ... զանձինս իւրեանց ի վազից ի վայր մղէին. – 6. **Այլ ոմանք**՝ ասեն, ի ծնանելն զնա դիպեալ պատահարաց իմն՝ գոր համարեցան կախարդել զնա կանանցն զարմիցն Աշդահակայ: - 60. բայց այր մի կախարդ Եգիպտացի շրջեաց զնա յառաջին մտաց անտի իւրոյ, և ի նոյն **այլ ոմն** Եպիսկոպոս Եգիպտացի Եփետէ անուն հերձուածող. – 76.

ԱՅԼ ՈՒՐ - Եւ դարձեալ **այլուր**, թէ՛ ետ զանձն իւր փրկանս փոխանակ բագմաց: - 5.

ԱՅԼ ՈՔ - նա միայն է Աստուած՝ և չիք **այլ ոք**. – 85.

ԱՅՆ /աստված/ - Եւ իբրև կատարեցից զայս սպա համբարձայց առ Այն՝ որ առաքեացն զիս. – 48.

ԱՅՆ /դեր./ - հայցեմ անմեղադիր լինել, զի ոչ **այն** միայն էր պատճառ, այլ և այլ իմն – 1. և լուեալ իսկ էր իմ զգալն քո միսսանգամ առ մեզ, և **այնմ** անսայի տեսանել զքեզ - 2. և **զայն** ևս իւր համարի Աստուած: - 3. որք կոչեն զաստուած զօրութիւն՝ և **այն** ի վերին իմաստութենէն լինի տուեալ – 4. և **այն** սիրոյ է պատճառ – 5. ետ զանձն իւր ի

մահ վասն մեր, և **այն** կամաւ Հօր, զի գորդին իր Միածին ետ: - 5. նմանողք ինձ եղերուք՝ որպէս և ես Քրիստոսի. և **այն**՝ կամօք և յօժարութեամբ: - 5. եթէ մեռանել իսկ հասանէ, և **զայն** ևս կրել - 5. իսկ ապա ի բաց ասի որոշումն՝ որ յահեկացն, և որ զկնի **այնորիկ**: - 9. **այնք**՝ որք ըստ բարեպաշտութեանն իրեանց վարձ **զայն** առին զաստուածագործութիւն Աւետարանին՝ զկատարելն արեամբ՝ տալով առհասարակաց զանձինս իրեանց ըստ հոգւոյն. - 9. և **յայն** սակս աստուածասիրութիւն լինէր նոցա: - 9. Քանզի մեծ շահ աստուածաշտութիւն է ... և **այն** բաւականութեամբ հանդերձ: - 9. Արդ քանզի ի ժամանակին **յաննմիկ**, յորժամ եկիր առ աստուածապատիւ և սուրբ Հայրապետն մեր Խաչիկ ... և բերան ի բերան խօսեցար ընդ իս - 11. և զամենայն կարգել մի ըստ միոջէ ... և յետ **այնորիկ** զմկրտութիւն ազգին՝ որ Ծաղն կոչի. ... նա և զգաւառս ... որ են յաշխարհին **յայնմիկ** - 14. Նաև զահ և զերկիւղ և սպառնալիս զազանամիտ և թեթևահաւատ /և/ ճուղաբարոյ մարդկան **այնոցիկ** ի վերայ մեր: - 15. Յերկրէն **յայնմանէ** ել Ասուր, և շինեաց զՆինուէ և զՌուովք քաղաք, և զՔաղան, և զԴասեման ... **այն** է քաղաք մեծ: - 21. Ներքովոյն **այն** առաջին սկսաւ լինել սկայ ի վերայ երկրի. - 21. Ի ժամանակին **յայնմիկ**՝ ի բաժանել որդոցն Նոյի զամենայն երկիր ընդ իշխանութեամբ իրեանց հաստատել, տիրել կամէին բոլոր աշխարհաց - 25. Եւ յետ **այնորիկ** ապա իւրաքանչիւր որ յիւրում բաժնի թագաւորեցեալ - 25. վասն **այնորիկ** և զաւառն այժմ անուանի Հայոց-Չոր: - 27. և անուանի զաւառն **այն** յանուն նորա՝ տուն Վարուժանի: Արայն **այն** գեղեցիկ՝ որդի Արամայ՝ տիրէ Հայոց զկնի հօր իւրոյ: - 29. Ապա վավաշն **այն** և բորբորիտոսն Շամիրամ ... ցանկայր հասանել նմա. - 29. Եւ ապա պատուեալ զախտն իւր վավաշն **այն** Շամիրամ, առաքէ հրեշտակս առ Արայն գեղեցիկ բազում ընծայիւք - 30. Իսկ շամբուշն **այն** ի սաստիկ ցաման եղեալ՝ առնու զգօրս իւր, և զայ հասանէ ի սահմանս Հայոց ի դաշտն Արայի. - 30. Իսկ Շամիրամայ զկնի **այնորիկ** յաջողութեան կալեալ զՀայք, շինէ իւր քաղաք ի զաւառնին Տոսպն կոչեցեալ. - 30. և ըստ **այնմ** կարգի սկիզբն եղև քահանայութեան յերրորդ թուոյ զաւակէն Յակոբայ - 31. Ի ժամանակին **յայնմիկ** կացին Դատաւորքն զլուխ ժողովրդեանն Իսրայէլի՝ ամս չորս հարիւր և հինգ: - 34. Այս ... հաւաստի ի մերոց գոլով թագաւորութեանն **առ այնու** ժամանակաւ: - 35. Արդ զՏիգրանայ որ ինչ գովութիւն և քաջութիւն պատմի՝ ճառեցուք ստուգիւ զկնի **այնոցիկ**: - 35. և յետ **այնորիկ** ինքն մեռանի: - 39. և առանց ոսկոյ և ականց մարգարիտ երեքտակեան վարսակալ հրամայէ ամել թագաւորին իւրոյ, և **զայն**՝ յորժամ յարքունիս և ի տան թագաւորին շրջիցի: - 40. գոր բազում ժամանակ զարձանն **զայն** պատուեցին Պոնտացիք - 41. վասն **այնորիկ** դեռևս տակաւին զինասէրք են և որովայնամոլք, որպէս Եսաւն **այն** ի հնումն - 42. բայց զկնի Տղոս ամիս Յուլիս անուանեաց վասն **յայնմ** ամսին ծնանելոյ: - 42. և թողու **զայն** ի սակաւ գօրս իւր: - 43. Ընդ **այն** ժամանակս եկաց ի գործ հազարապետութեան կայսեր ի վերայ Փինիկեցոց ... Մառին՝ որդի Գոտորգեայ. - 46. **այն** գորութիւն ոչ է մարդոյ, այլ Աստուծոյ. - 46. Արդ վասն **այնորիկ** գրեցի ես առ ի քեզ - 47. Իսկ ինքն Փրկիչն մեր **յայնմ** ժամանակի՝ յորում կոչեաց զնա, ոչ առ նա յանձն. - 47. Երանի իցէ **այնմ**՝ որ հաւատայցէ յիս - 48. Իսկ վասն **այն**՝ զի գրեցեր դու առ իս /գրքում՝ առիս. Հ.Հ./ զալ ինձ առ քեզ, արժան է ինձ աստ կարգել զամենայն ինչ - 48. Իբրև տեսին **զայն** իշխանքն՝ ... զարմացան: - 48. որք **զայն** գործեցին - 50. Այլ մեք տուաք հրաման ... և մահ **այնոցիկ** սպառնացեալ՝ որք չարախօս կայցեն քրիստոնէից. - 51. Դարձեալ առաքէ Աբգար առ Տիբեր ի ձեռն գրոյ բանս ինչ պատասխանաց արժանի այսպանելոյ սակս Սինկղիտոսին ... նաև վասն **այնք**, զի առանց հրամանի կայսեր գործեաց զգործն զայն ի քսութենէ Հրէիցն:

- 51. Եղբայր Արքեղոսի սպան գՅակովբոս զեղբայրն Յօհաննու՝ սրով, **այն** որ յառաջագոյն գլխատեաց գՅովհաննէս Սկրտիչ: - 53. **Յայնմ** ժամանակի հաւատաց Սանատրուկ ի քարոզութենէ առաքելոյն Թաղէոսի ի Շաւարշան քաղաքի. - 53. Ընդ **այն** ժամանակս եկեալ յԵրուսաղէմ Պատրոնիկէ - 53. և ընդ **այնմ** բանի հրամայեաց կտրել զոտս նորա: - 54. և կոտորէ զամենայն որդիսն Սանատրկոյ ... իբր թէ ի Տեառնէ լինել **այնմ** - 56. ապա թէ ոչ **այն** լինէր՝ վնասէր զոր կամէր. - 57. **Չայնու** ժամանակս լինի պատորագմ Արտաշիսի ընդ արքային Ալանաց. - 58. և որ այլ ևս գործք ի նմանէ պատմի ի Մովսիսէ ընդ **այն** ժամանակս - 58. Բայց ինձ արդարացեալ թոյլ լուրն **այն** - 60. և մերն Տիգրան հրամանաւ նորին ի Միջերկրայսն ըմբռնեալ ի կալանս յաղջկանէ միոջէ իշխեցելոյ կողմանցն **այնոցիկ** - 63. և վանեալ հրով և սրով զաշխարհն **զայն**՝ առնու պատանդս և դառնայ. - 65. և է զաւառն **այն** Արմենեակ - 65. Ապա եկեալ ի դուրս կինն **այն** ... ետես զսուրբն Թէոդորոս նստեալ - 65. **Չայնու** ժամանակաւ վրէժխնդիր լեալ մահուան հօր իւրոյ յարքայէն Խազրաց ... պատանդ առնու - 67. ոչ կարաց պարապ առնուլ յայլ հոգոց և ի պատերազմաց **յայնմ** ամ: - 69. և զկնի հարիւր և քառասուն ամաց զարթեան առ ի յանդիմանութիւն **այնոցիկ**՝ որք ոչն հաւատային յարութեան մեռելոց. - 71. վասն **այնորիկ** / զրքում՝ վասնայնորիկ. Հ.Հ./ աստուածաբանն այսպանէ գնա հեզնական բանիւք - 71. ոչ ընդունէր **զայնոսիկ**՝ որ ի հալածանս զլորէին. - 71. Եւ սակա **այնր** աղագաւ եկի ասէր, զի խորհեացուք ի միասին և մերոյ ազգականին վրէժ խնդրեացուք: - 73. ջրահեղձ լեալ սատակէին որպէս Փարաւօնն **այն** ի Կարմիր ծովուն - 75. և այլ ինչ բազում աղտեղագործութիւն ի ժամանակին **յայն** գործէին - 75. **զայնս** փախստական արարեալ գերեցին գյուղով մասն աշխարհին Հայոց - 76. Եւ սակա **այնորիկ** արշաւեալ ի մեզ Արտաշրի համարձակաբար - 77. Արդ ի գոռալն ընդ միմեանս երկուց թագաւորացն **այնոցիկ** ... ևս քան զևս սաստկանայր պատերազմ ի վերայ Պարսից յարքայէն Խոսրովայ. - 78. Իսկ ապա Անակն **այն** ... զայ հասանէ առ Խոսրով արքայն Հայոց հատուածի պատճառաւ. - 78. Յակոբն **այն** հօրաքեռորդի էր սրբոյն Գրիգորի. - 79. Իսկ արքայ Պռոքոս ահիւ մեծի եղեալ տագնապէր՝ որպէս Սաուղն **այն** ի Գողիադայ. - 81. Իսկ Լիկիանոսն **այն** ... զօրացոյց զթագաւորն - 81. և **զայն** արարեալ բազում ժամանակս քինախնդիր լեալ առ ի նոցանէ գործելեացն - 83. Եւ անդ սնանէր և ուսանէր ... և **այն**՝ յաղագս մերոյ փրկութեան լինէր անհասանութեան խորհուրդ - 84. իրազեկ եղեալ հաւատացեալքն անարժանն **այն** հրամա/նա/ցն ... եկեալ հասեալ ի սահմանս Սեբաստիոյ - 86. որ և **այն** լեառն, և թափի ի կողմն Տիւկնոց - 86. և սակա **այնորիկ** տեղիք նահատակութեան նոցա պատուին և փառաւորին ի բնակչաց աշխարհին: - 86. **յայնմ** ժամանակի ամայի էր լեալ տեղին **այն**, իսկ այժմ շէն - 87. և վասն **այնորիկ** կարգեցաք մեք զօրն **զայն** տօն սրբոց Քառասնիցն - 87. ստուգիւ քննեալ մեր զտաք զսկիզբն չարչարանաց նոցա զօրն **զայն** - 87. ընդունէր խնդութեամբ զչարչարանսն: ... և յետ **այնորիկ** զկախաղանս գլխիվայր զմիոյ ոտանէ, և ծուխ միախառն ի ներքոյ նորա, ապա յետ **այնորիկ** զգլուխ նորա դնել ի մամուլս հիւսանց ... Յետ **այնորիկ** զմոխիրն՝ զոր լցեալ ամանով ինչ օղենի, և կապեալ ի փողս նորա - 89. և **այն** լինէր երիս ատուրս: - 89. և **այնու** զովանայր կարօտի: - 90. կինն **այն** զկնի նկանակին ջուր մատուցանէր - 90. Այլ և **այն** յաղագս սիրոյն Քրիստոսի լինէր - 92. **յաղագս այնորիկ** ոչ հնազանդեցաւ երկրաւոր թագաւորին Տրդատայ - 92. Արդ չարչարի չքնաղագեղն **այն** և պատճառ մերոյ փրկութեան - 93. և **այն** յաղագս փոքր նի ընդդիմանալոյ արքային եղև: - 95. Եւ ընդ **այն** ատուրս լինէր Կոստանդիանոսի հարսանիս - 96. դեռևս կոչի բլուրն **այն** Բարսղաքերդ. - 96. և **զայն** ի յիմանց

տապալելու աներեցին: - 97. տեսեալ **գայն** թագաւորին և բազմութեան զօրացն՝ հաստատէին ի հաւատս - 97. և յաղագս **այնորիկ** օրհնէին զԱստուած գտուիչ այնպիսի պարզեաց: - 101. Եւ ի գիշերին **այնմիկ** երևեցան Պօղոս և Պետրոս առաքեալքն Քրիստոսի - 102. և դու լուսացիս **այնու**՝ և բժշկեսցիս ի բորոտութենէդ: - 102. Եւ մկրտեցան յաւորն **յայնմիկ** ի ձեռաց Սեղբեստրոսի ի գետն երկոտասան հազար. - 103. Զի կատարեսցի ասացեալն ի մարգարէէն, և եղիցի յաւորն **յայնմիկ** - 105. Ընդ ժամանակս ընդ **այնոսիկ** թագաւորեաց Կոստանդիանոս՝ որդի Կոստանդնեայ - 105. Հանդերձէր պատրաստէր ... և **գայն** իշխանսն՝ որ զկնի սրբոյն Գրիգորի գնացին ի Կեսարիայ - 106. և **այն** լինէր յաղագս փափագման անդրանիկ թագաւորին և մարգարէին Դաւթի: - 110. Ժողովեալ զճարտարապետս արուեստին **այնորիկ**՝ և հրամայէ ձուլել ըստ նմին օրինակի: - 110. Զոր և յաւորս Սեծի Երկշաբաթոջն պսակին /**յայնմ**/ թագաւորք Հռոմոցն - 110.

ԱՅՆՈՒՀԵՏԵՒ - և առնել զոր յամենայնի գիրս գրեալ է վասն նորա, և **այնուհետև** երանելի լինել ամենայնի - 3. Բայց գովելին մեր քաջահասակն և նիզակաւորն ժողովէ **այնուհետև** արքայն Հայոց ի սահմանաց իւրոց զօրս բազումս - 37. Ապա **այնուհետև** խաղայ գնայ այնքան բազմութեամբ զօրօք ի վերայ Արտաշրի. - 70. հարկաւորեալ **այնուհետև**՝ ընդ դէմ եկեալ Արտաշրի պատերազմաւ՝ մեռանի: - 77. ապա **այնուհետև** ժամ տուեալ մարտի: - 82. ապա **այնուհետև** հրամայեաց չարչարել զսուրբն Գրիգորիոս - 85. **այնուհետև** և ի հարց և ի փորձ մտեալ՝ բազում բանիք սկսան խօսել ընդ միմեանս: - 85. Ապա **այնուհետև** հրամայեաց չարչարել. - 88. Եւ ապա **այնուհետև** ի մկրտութիւն ձեռն արկանէր զաշակերտեալսն. - 95. Առնոյր **այնուհետև** սուրբն Գրիգոր խորհուրդ հաւանութեան ընդ թագաւորին Տրդատայ և իշխանսն - 96. Ապա **այնուհետև** թագաւորն գումարեալ զունդ ի գլխաւոր նախարարացն իւրաքանչիւր զօրօք: - 98. Իսկ ապա **այնուհետև** հաստատեալ ի միջի իրեանց Հայրապետքն և Թագաւորքն զհաւատ ուղղափառութեան - 107.

ԱՅՆՉԱՓ - ոչ ոք **այնչափ** սիրէ գնա, որչափ նա զմեզ սիրեաց. - 4. **այնչափ** ... սիրեաց աստուած զմարդիկ, մինչև զորդին իւր Սիածին ետ - 4. զոր ոչ մի լեզու միայն այլ և ոչ քառասուն լեզու բաւական լինին **զայնչափ** արանց առաքինութիւն օրհնել և գովել. - 88.

ԱՅՆՊԵՍ - և **այնպէս** անձամբ անձին դատաստան հատեալ՝ տան վրէժս եւթնապատիկ: - 75. **այնպէս** եղև առ Տրդատ ի կայսերէ. - 82. **այնպէս** ընդ օձիցն կեցեալ լինէր և կերակրեալ - 90. Եւ **այնպէս** կացեալ և համբերեալ ի նմա զայնքան ամս և զժամանակս կենդանի վկայն Քրիստոսի սուրբն Գրիգոր - 91. Եւ **այնպէս** փայլեաց սուրբ Հայրապետն յԵկեղեցին՝ որպէս զլոյս: - 104. Եւ **այնպէս** յաղթող երևեալ և հաճոյ Աստուծոյ, մինչզի զամենայն ժամանակս կենաց իւրոց հրեշտակ յերկնից երևեալ՝ սպասաւորէր նմա. - 105. Եւ **այնպէս** ընկալեալ եղեն ի նոցանէ մեծաւ սիրով: - 107.

ԱՅՆՊԻՍԻ - արդարև բնակարան են **այնպիսիքն** սրբոյ Երրորդութեան. - 7. որ ոք յետ մկրտութեան սղալէ՝ առանց բժշկութեան մնայ **այնպիսին**. - 71. յաղագս մերոյ փրկութեան լինէր անհասանութեան խորհուրդ, որով **այնպիսի** լինէր պատրաստել ճանապարհ նորա և մուտ ի մեզ կենաց մերոց դուռն լուսոյ: - 84. և յաղագս այնորիկ օրհնէին զԱստուած գտուիչ **այնպիսի** պակզեաց: - 101.

ԱՅՆՔԱՆ - Եւ արդ **այնքան** ի միմեանց բաժանեալք՝ որքան զանձուկն ճանաչել և մաքրել զբանս իմ - 14. Ապա այնուհետև խաղայ գնայ **այնքան** բազմութեամբ և զօրօք ի վերայ Արտաշրի. - 70. զոր ոչ ոք ի մարդկանէ կամ ի սրբոց **այնքան**

չարչարանս կրեսց՝ որպէս նա - 85. **գայնքան** անհնարին և բազում չարչարանս կրեալ երանելոյն Գրիգորի - 90. Բայց նա թաղեալ ի մէջ **այնքան** բազմութեան օձիցն, որպէս ինքն վկայէ: - 90. Եւ այնպէս կացեալ և համբերեալ ի նմա **գայնքան** ամս և գժամանակս կենդանի վկայն Զրիստոսի սուրբն Գրիգոր - 90. **գայնքան** տար աշխարհի հատեալ անցեալ եկին ի Հռովմայ ի Հայք. - 92. և զկնի այտորիկ **այնքան** բազմութեամբ/ զօրացն արշաւէ ի վերայ Շապիոյ որդոյ Արտաշրի - 96. և առաւել մեծարելով զնոսա **գայնքան** ատուքս. 108.

ԱՅՊԱՆԵԼ - Դարձեալ առաքէ Աբգար առ Տիբեր ի ձեռն գրոյ բանս ինչ պատասխանաց արժանի **այսպանելոյ** սակս Սինկղիստոսին - 51. վասնայնորիկ աստուածաբանն **այսպանէ** զնա հեզնական բանիք - 71.

ԱՅՊԱՆԵԼԻ - Բայց գործ Սինկղիստոսի յոյժ **այսպանոյի** է և պարսաւելի: - 51.

ԱՅՍ /դեր./ - Բայց արդ լինիմ քեղ Ահարօն և Եսայիաս. թէպէտև յանդգնութիւն է **գայս** ասել - 2. թերևս կարացից իմովս տկարութեամբ ըստ կամաց քոց կատարել զկամս քո **յայսմիկ** յօժարութեամբ. - 2. **գայստսիկ** հրամայեալս ի քէն՝ քեզ պարտ էր կատարել առ իմս խնդիր. - 2. **յայսմ** ամենայնի բնաւ իսկ ոչ ունէի թէ լինիցի - 3. սիրոյ և խոնարհութեան եղև **այս** ինձ առ ի քէն: - 3. Եւ **այստքիկ** իմաստնոց և աստուածասիրաց է գործ - 3. **յայսմ** երևեցաւ սէր նորա ի մեզ, զի զանձն իւր դիցէ /եղ/ վասն մեր. - 4. **յայսմ** ծանիցեն ամենեքեան՝ թէ իմ աշակերտք էք՝ թէ սիրէք զմիմեանս. - 4. Եւ **այսմ** Առաքեալ վկայէ -5. Արդ **այս** է սերն նորա ի մեզ. - 5. Հայր է՝ Որդի՝ Հոգի, և **այսու** Երրորդութիւն սորբ խոստովանեալ լինի ի մէնջ - 7. Քանզի **այստքիկ** մնան մեզ - 7. Արդ **գայս** փոքր ի շատէ գրեցաք առ քեզ յաղագս սիրոյ՝ վստահացեալ ի քոյին հեզութիւնդ՝ ո՛ր հայր հոգևոր. - 7. Արդ **գայստսիկ** գրեալս ի քեզ տեսանենք կատարեալ - 8. եկայք օրհնեալք Հօր իմոյ՝ ժառանգեցէք զխօստացեալ ձեզ զարքայութիւն. և **այստքիկ** յաջակողմեան ձայն. - 9. Եւ **այստքիկ** ձայնք անդ՝ ուր կայ Աստուած ի մէջ Աստուածոց եղելոց և թագաւորաց - 9. Ոհ **ասմ** կապ /ծն.՝ գուցէ այսմ կամ/ ես կարօտութեան - 11. Եւ յաղագս **այստքիկ** յառաջադրեալ նախակարգեցի զխորհուրդ սիրոյ և խոնարհութեան ի կարգի պատմութեանս. - 11. Արդ **այս** քեզ նշան առ ի յինէն և կնիք սիրոյ և յուխտ յանձնառութեան կատարել զհայցուածս քո յաղագս պատմութեանս: - 12. Արդ **գայստսիկ** զաստուծոյ մարդասիրութիւնն և զաւանդեալն ի նմանէ զպատմիրանս առ ի շահ և յօգուտ հոգւոց մերոց՝ ի սրտի մերում իբր ի կենդանագիր ի տախտակս տպաւորենք հանապազ - 12. զոր արարեալ առ ի մխիթարութիւն ընթերցողաց՝ և ի լուսաւորութիւն լսողաց՝ և ի պայծառութիւն սրբոյ եկեղեցւոյ յիշատակեալ **գայս** ևս պատմութիւն - 13. վասն զի և **այսմ** ևս ակն ունէի - 13. Եւ **այս** յինէն իսկ ասի՝ և զքէն վկայի - 14. Վասն զի **այստքիկ** հրամայեալս ի քէն զստուգութիւն բերէ պատմութիւնս - 15. Այլ քանզի և ոչ **այսու** և եթէ բաւականանային չարութեամբ, այլ և ի մարտ մտանէին և ի կռիւ - 15. արդ **գայստսիկ** խնդրեցեր ուսանել: - 15. Վասնզի **գայստսիկ** խնդրէր կամք իմ ի քէն հանդերձ մախթանօք. - 15. Եւ **այս** առ ի մէնջ քեզ դարձուած բանից և թրթոց պատասխանի. - 15. բայց հանգչին արդարև **ըստ այսմ** մարգարէութեան՝ ոչ ամենեքեան, այլ կատարեալք յառաքինութեան ոգիք - 17. Եւ **այս** են ծնունդք Թարայի: - 21. Եւ թագաւորեաց Նեբրովդ ի Բաբելոն և այլոց քաղաքաց՝ որք են **այստքիկ**. - 21. Արդ **գայստսիկ** ազգաբանութիւնս ստուգեալ ի Մովսիսէ ի մերոյ պատմագրէ՝ որպէս ինքն վկայէ - 22. Եւ ի նոսա կղզիք՝ որ են **այստքիկ**. - 23. Եւ **այս** են կղզիք նոցա. - 23. և են **այստքիկ**. - 23. Արդ **այստքիկ** կղզիք: - 24. Եւ **այս** են անուանք երկոտասան լերանց անուանեաց. - 24. Հայկս **այս** գեղապատշաճեալ, և անձնեալ՝ քաջագանգուր գոլով, իսայտակն և հաստաբազուկ: - 26. **Չայս** իմացեալ

քաջին Հայկայ յագոմանէ Կաղմեայ թռչին իւրոյ ... ելանէ ի պատերազմ Բելայ - 26. յետ **այսորիկ** ելանէ Բել և գայ ի պատերազմ /ի վերայ/ Հայկին: - 26. **Այս** Հայկ՝ որդի Թորգոմայ որդոյ Թիրասայ ... նախնի Հայաստանեայցս. - 28. և նախ քան **գայս** պատերազմեալ ի Հնդիկս՝ մեռանի ի Հայս - 30. **Այս** Պտղոմէոս երրորդ որ թագաւորեաց յԵգիպտոս - 34. **այս** ... հաւաստի ի մերոց գոլով թագաւորութեանն առ այնու ժամանակաւ: -35. և ինքն յաղագս Հրաչեայ զսակաւ ինչ պատմէ զկնի **այսորիկ**: -36. արդեք ոչ կարի հեռի գոլով ժամանակին յիշեսցուք զանուանս **գայսոսիկ**. - 36. Եւ յետ **այսորիկ** նենգեալ Աշդահակայ դաւաճանութեամբ ի վերայ Տիգրանայ չար խորհեալ նմա: - 37. և որ այլ ևս պատմի զկնի **այսորիկ** ի Մովսիսէ - 39. **այս** է զի ընդ ժամանակս ժողովէին գլխաւորք նախարարք - 41. ապա դարձեալ յիշէ **գայս** և Ագոնն - 41. Արդ աստանօր **յայսմ** վայրի սկիզբն լինի թագաւորաց - 42. ոմանք ... և անուն բարի ժառանգեալ ի կեանս **յայսոսիկ** - 42. Յետ **այսորիկ** չուեալ ի Հրէաստան բազում և անթիւ զօրու, և առնու առ և աւեր /աւար/ և զերութիւն բազում. - 43. **Այս** Օգոստոս Սեբաստոս՝ Հոկտաւիոս յորջորջեցաւ - 43. **այս** լինէր ի զօրաց իւրոց - 44. գրէ թուոթ առ Փրկիչն ... օրինակ գայս: - 46. Եւ իբրև լուայ վասն քո **գայս** ամենայն, եղի ի մտի իմ մի յերկուց - 47. **Չայս** վկայէ և Աւետարանական բանն - 47. բայց թուոթ հրամայեաց գրել արինակ **գայս**: - 47. Եւ իբրև կատարեցից **գայս** համբարձայց առ Այն - 48. **Չայս** թուոթ բերին սուրհանդակք Արգարու - 48. զօրութիւնք **այս** ոչ են սոսկ մարդոյ, այլ Աստուծոյ: - 50. Վասնորոյ և իմ յայտնեալ զբանս **գայսոսիկ** ի Սինկղիտոսէ - 50. և մինչդեռ պատասխանի չէր ընկալեալ այս թղթոյ, վախճանի - 53. Եւ **գայսոսիկ** մեր կարճ ի կարճոյ առեալ պատմեցաք քեզ համառօտով - 54. պատմէ և գայս Յովսէպոս - 55. զկնի **այսորիկ** իմոյ բանիցս պատմի յաղագս Արտաւագոյ այլազգաբար իմն և այլաբանաբար - 59. և **գայս** նոյն երգիչքն յառասպելսն երգեն այսպէս. - 60. որ երանելիս **այս** ծնեալ ի գիւղ մի Սաբորէ անուն - 65. Եւ պատմի **այս** յաւանդութենէ. - 65. Եւ նախ քան **գայս** դէպ եղև անցանել նմա ընդ Պրասմին Եւսեբեայ կնոջ այրոյն - 65. Յետ **այսորիկ** ապա հասանէ բօթ առ Խոսրով յաղագս սպանման Արտաւանայ - 67. **Այս** միանգամայն ասացեալ եղև իսկզբան մերոյ գործառնութեանս: - 68. և էին անուանք մանկանցն **այսորիկ** - 71. Եւ էր **այս** ի ժամանակս ձմերայնոյ: - 73. Եւ **այսու** հաւանեցուցեալ զթագաւորն՝ բազում սէր և պարգևս տեսանէր ի նմանէ: - 73. որ ապա զորպիսութիւն ասացից յետ **այսորիկ**: - 74. **Առ այսոցիկ** և Պօղոս Սամոստացի եպիսկոպոս Անտիոքայ, զոր նգովէ կաթողիկէ առաքելական եկեղեցի: - 75. Արդ վասն մանկանս **այսորիկ** ... Չենորայ Ասորոյ ասացեալ ստուգի ի պատմութեան անդ իւրում: - 79. **Չայսոսիկ** տեղեկութիւն տայ հաւատարիմ արանց - 80. և **այս** է , զոր դուք կարի իսկ քաջ գիտէք - 80. և եկաց յետ **այսորիկ** ամս երեսուն - 81. Յետ **այսորիկ** իբրև լուաւ գայս կայսրն, հրամայեաց ածել զՏրդատ: - 82. զկնի **այսորիկ** պատմի մինչև տալ պատերազմ ընդ թշնամեացն Կոստանդիանոսի: - 83. հրամայէ նոցա յերկուց **յայսցանէ** ընտրել զոր կամին - 86. Ապա յետ **այսորիկ** արկանել կապիճս երկաթիս ի ծունկս նորա - 89. Եւ ապա յետ **այսոր** ամենայնի անհնարին տանջանաց՝ մատուցեալ մի ոմն ի նախարարացն ... և ասէ ցարքայ - 89. և **այս** լինէր զամս հնգետասան: - 90. առաքէ հրովարտակ առ Տրդատ արքայն Հայոց, որ ունէր խորհուրդ **գայս**. - 92. Եւ յայնմհետէ **գայս** Առաջաւոր պահոցս օրինադրեցին յամենայն /ամի/ պահել: - 94. Եւ եղև յետ **այսորիկ** առնու ձեռնադրութիւն. - 95. և զկնի **այսորիկ** այնքան բազմութեամբ/ զօրացն արշաւէ ի վերայ Շապիոյ որդոյ Արտաշրի - 96. Արդ **այսմ** վայրի զաթոռակալս շարադրեցից - 100. **Այս** երեսուն Եպիսկոպոսք՝ որք աթոռակալութեամբ ընկալան ձեռնադրութիւն ի սրբոյն Գրիգորէ

- 100. **Չայս** ասացեալ պատմագրաց Յունաց - 101. առաքեալ **յայս** նիշ լեանն - 102. **Չայս** աղաղակեցին տասն անգամ. -103. Յետ **այտորիկ** առաքե սուրբն Կոստանդիանոս զմայր իւր Հեղինէ յԵրուսաղէմ ի խնդիր խաչին: - 104. առ ինձ /գուցէ՝ քեզ/ զրեւոս **գայտոսիկ** - 105. **Չայտո** ժամանակաւ լուր եհաս առ արքայն Տրդատ - 107. Վկայէ **այսմիկ** Գրիգոր Աստուածաբան. - 109. առաքեալ զթագս **գայս** ի տանէ զանձուց նոցա՝ առնէ ի գլուխ Դաւթի արքայի - 109. և **այս** լինի մինչև ցՇապուհ - 109. Եւ ի նմանէ յափշտակեալ թագս **այս** մնայ մինչև ցԱնտիոքոս: - 109. **Չայտո** ժամանակաւ առաքե Շապուհ արքայից արքայ առ մեծն Կոստանդիանոս - 110. և **այսմ** վկայէ գիրք կանոնացն Նիկիայ - 110. վկայէ **այսմ** գիրք Կանոնացն: - 111. նախ քան **գայս** սկսեալ ի ժամանակէն Պռոբայ մինչև ի թագաւորելն Դիոկղետիանոսի՝ Յունաց թագաւորէ ասէ՝ Պռոբոս - 111. և ի միջոցի **այսմ**՝ զրուցաց առաջի և զկնի նոցա պատմէ և զբաջութիւն Տրդատայ: - 112. և վաղճան գործոյն **այս ինչ**՝ կամ թողուլ զօրէնս Հրեութեանն ... կամ կախել զփայտէ - 45. ԱՅՍ /գոյ./ - և **գայս** պիղծ հանել ի մարդկանէ - 47. ԱՅՍ ԻՆՉ - և վաղճան գործոյն **այս ինչ**՝ կամ թողուլ զօրէնս Հրեութեանն ... կամ կախել զփայտէ - 45. ԱՅՍԻՆՔՆ - որ անուանեալ կոչի Սպորաղէս, **այսինքն**՝ ցան և ցիր: - 23. տիրել կամէին բոլոր աշխարհաց՝ Չրուանն և Տիտնն և Յապետոսքէ, **այսինքն** Սեմ, Քամ, Յաբէթ - 25. Առ սոցիւ Նաւատիոս երեց Հռոմայեցոց եկեղեցոյն եղև Առաջնորդ աղանդոյն Կաթարոսաց, **այսինքն**՝ որք կոչէին զանձինս իւրեանց, և զապաշխարութիւն ոչ ընդունէին. - 71. ԱՅՍՈՒՀԵՏԵԻ - Արդ սկսայց **այտուհետև**՝ սկիզբն դնելով զսէր և զխոնարհութիւն՝ որպէս վայելէ քում սրբութեանդ - 3. Արդ գնացուք **այտուհետև** հաւատով, յոյսով և սիրով - 6. և ոչ կոչեսցի անուն քո **այտուհետև** Աբրամ - 20. Եւ արդ **այտուհետև** տէրութիւնդ քո գիտէ՝ որ ինչ արժանն է՝ հրամայել ի ժողովրդեանն Հրէից - 50. ԱՅՍՉԱՓ - Այլ որ ինչ յաղագս նորա կարճառօտի **այսչափ** շատ լիցի յիշատակել: - 30. ԱՅՍՊԷՍ - Քանզի **այսպէս** ասէ ոմն սրբոց հարցն, եթէ յայնժամ աշակերտքն քաջայոյս՝ յորժամ վարդապետն յօժարկոտ. - 13. և **այսպէս** ընդարձակեալ զսահմանս Հայոց քաջութեամբ իւրով, մինչզի ամենայն ազգք զՀայք մեծ կոչեն - 29. և ասէ **այսպէս**. 30. գրեալ է վասն իմ **այսպէս**. - 48. Եւ **այսպէս** երանելի թագաւորն Աբգար ի ձեռն հրովարտակացն քարոզ լինէր Քրիստոսի յարևելս և յարևմուտս - 52. Ի սմանէ երգիչքն Գողթան առասպելաբանեն **այսպէս** - 60. Վասնորոյ անիծեալ զնա Արտաշիսի՝ ասաց **այսպէս**. - 60. Բայց է ճշմարտութեամբ **այսպէս**՝ որպէս վերագոյն ասաց/աք/. - 60. և զայս նոյն երգիչքն յառասպելսն երգեն **այսպէս**. - 60. և **այսպէս** զվճիռ մահու ընկալեալ փոխանակ զոր ընտրեցին առին անձամբ զանձինս իւրեանց դատապարտեալ: - 75. Եւ **այսպէս** զարդարեալ առաքինութեամբ երանելի սուրբ տիկինն ղշխոյ մեծ/աւ/ փափագանօք խնդրեաց և եգիտ զփրկական սուրբ Նշանն - 105. Բայց Մովսէս ստուգաբանեալ՝ ասէ **այսպէս**: - 111. և **այսպէս** կարճ ի կարճոյ զկնի միմեանց զմահն նոցա, և ի միջոցի այսմ՝ զրուցաց առաջի և զկնի նոցա պատմէ և զբաջութիւն Տրդատայ: - 112. ԱՅՍՊԻՍԻ - և **այսպիսի** սէր ոչ որ կալցի - 4. Արդ մեք ունիմք **այսպիսի** բազում յիշատակ ի գրոց սրբոց - 6. և **յայսպիսում** խռանաց և խոովութեան յափշտակեաց Տիտանն զմասն ինչ ի ժառանգութենէ զսահմանացն Չրուանայ. - 25. **այսպիսի** լինել այր և արանց կացեալ գլուխ, արութիւն ցուցեալ՝ զազգս մեր բարձրացոյց - 30. և

այսպիսի զօրութիւն դիւական առ ինքն ունելով՝ վաղճանի – 57. **գայսպիսի** սքանչելիս ներեաց տալ նմա - 59.

ԱՅՍՐ - դու՞ իցես աշակերտ օրհնելոյն Յիսուսի, գոր ասաց ինձ՝ առաքել **այսր** – 49. անցեալ զԿուռ գետով **այսր**. – 65. **Այսր** թագաւորն Հրաչեայ՝ զորմէ ասացաք. – 82. մանրախուզի քննեալ գտաք զթագաւորելն Տրդատայ յերրորդ ամի Դիոկղետիանոսի կայսեր՝ և գալ **այսր** հանդերձ մեծաւ զօրու: - 111.

ԱՅՍԲԱՆ - Եւ ինքն յետ **այսքան** արութեան և առաքինութեանց և բազում բարեկարգութեան՝ մեռանի ի Մծբին – 40. Յետ **այսքան** ատերման և հալածանաց կոչէ Արտաշիր առ ինքն զամենայն նախարարս իւր և զգլխաւորս – 72.

ԱՅՍՕՐ – որ կայ յԵդեսացոց քաղաքին մինչև **ցայսօր** ժամանակի: - 48. որ մինչև **ցայսօր** ժամանակի կայ ի թագաւորական պաղատին: - 110.

ԱՅՐ /մարդ/ – քանզի հաւանիմ ոչ նմա միայն նմամ գոլ, այլև այլոց **արանց** աստուածասիրաց և բարեպաշտից -9. և Նոյ էր **այր** արդար և կատարեալ յազգի անդ իւրում - 17. Արդ այժմ անցից ի թիւ մերոց **արանց** - 27. Սա եղեալ **այր** պատերազմող և աշխատասէր, որ սիրելով զհայրենիս իր՝ լաւ համարէր մեռանել ի վերայ՝ քան թէ օտար թշնամեաց կոխել զսահմանս նորա: - 28. Սա ելեալ ի պատերազմ բազում քաջ **արամբք**՝ յարևելս կոյս երթեալ պատահէ Մեդացոց զօրաց. - 28. որոց գլխաւոր ի նոցանէ Մադէս անուն, **այր** հպարտ և պատերազմող, եկեալ ի սահմանս Հայոց, և սմբակակոխ արարեալ ծառայեցոյց ամս ինչ. - 28. այսպիսի լինել **այր** և **արանց** կացեալ զլուխ, և արութիւն ցուցեալ՝ զազգս մեր բարձրացոյց - 30. գտի զԴաւիթ որդի Յեսեսայ, **այր** ըստ սրտի իմոյ - 32. Թագաւորեաց Սողոմոն՝ որդի Դաւիթի, **այր** իմաստուն և հանճարեղ - 32. և ժողովէ զբազմամբոյս արի **արանց** ամենայնիւ աջողածեռութեամբ ի տէգ նիզակի - 35. և անտի կացուցանէին թագաւոր քաղաքին՝ **այր** իմաստուն՝ առաջնորդել թագաւորութեանն: - 41. էր **այր** հպարտ և պատերազմասէր. - 42. Չոր չառեալ յանձն **արանցն** Բագրատունեաց, զմիոյ ուրումն լեզուն հատեալ - 43. Սա սպան գտորբ առաքեալն Թադէոս և զղուստր իւր Սանդուխտ՝ և զայլս **յարանց** և ի կանանց. - 54. և էր կին բարեպաշտօն և երկիրաձ յԱստուծոյ իբրև **գայր** իւր Աբգար: -55. Եւ բրեաց զքաղաքն ի հիմանց, և բիր **արանց** կոտորեաց. - 55. Առ սովաՆարկիսոս Եպիսկոպոս յԵրուսաղէմ, **այր** սքանչելի և նշանագործ. - 63. բայց **այր** մի կախարդ Եգիպտացի շրջեաց զնա յառաջին մտաց անտի իւրոյ - 75. Իսկ եկեալ էր ընդ մնա **այր** մի ի Պարսից Բուրդաք անուն - 79. Չայտսիկ տեղեկութիւն տայ հաւատարիմ **արանց** - 80. և անթիւք եղեն վկայք **արք** և կանայք: - 80. Է աստ **այր** մի յազգէ թագաւորացն Հայոց - 81. գոր ոչ մի լեզու միայն, այլև ոչ քառասուն լեզու բաւական լինին զայնչափ **արանց** առաքինութիւն օրհնել և գովել. - 88. մեզ ոչ ընդ մի վկայ է սքանչանալ ... այլ ընդ քառասուն **այր** - 88. և նա ևս քան զևս զօրանայր և ընդունէր խնդութեամբ զչարչարանսն ... և ծուխ միախառն ի ներքոյ նորա, և զգանս սաստիկս բոք դալարօք ի ձեռն տասն **արանց**. - 88. Իսկ այլքն գնային ի լեռն Վարագ, որ էին **արս** /առ/ Տոսպ գաւառի: - 93. և առհասարակ ամենեքեան ահիւ ըմբռնեալք **արք** և կանայք - 94. որ և շինեցին իսկ հրամանաւ սրբոյն Գրիգորի **արք** հաւատարիմք - 99. և որք մկրտեցան յայնժամ ընդ **այր** և ընդ կին և ընդ մանուկ ատելի քան զչորեքհարիւր բիր մարդիկ. - 101. Իսկ նա տարեալ խնդութեամբ կոչեաց առ ինքն **այր** մի հաւատարիմ և զիտուն - 105. Եւ նորա առաքեալ զկնի **արանց** հաւատարմաց. - 110.

ԱՅՐ /քարայր/ - արգելեալ կայ **յայրի** միում կապեալ երկաթի շղթայիք. – 60. Եւ ի նոյն ժամանակս ննջեցին եւք մանկունքն՝ որ յԵփեսոս՝ յՌքզոս լերին **յայրին**. - 71. երթեալ բնակէին **յայրի** մի յեզր գետոյն - 86.

ԱՅՐԱՐԱՍ – Իսկ ի յաւորս գարնանայնոյ գայ թագաւորն յՈւտի գաւառէ **յԱյրարատ գաւառ**. – 73.

ԱՅՐԱՐԱՍ ԳԱԻԱՌ – Իսկ ի յաւորս գարնանայնոյ գայ թագաւորն յՈւտի գաւառէ **յԱյրարատ գաւառ**. – 73.

ԱՅՐԱՐԱՍԵԱՆ – ապա հրամայեաց խաղա/ղա/ցուցանել **յԱյրարատեան գաւառէ**. - 90. և խաղայր գնայր նօքօք **յԱյրարատեան գաւառէ** յԱրտաշատ քաղաքէ անցեալ ի կողմանս Յունաց - 106. գորոյ զհետ մտեալ Եփթաղեայ հասանէ նմա **ի գաւառին Այրարատեան** - 79. գաղտնագնաց արարեալ ի Հռովմայ եկին հասին յաշխարհս Հայոց **ի գաւառն Այրարատեան** - 92. երթեալ գնաց Տրդատ **ի գաւառն Այրարատեան** - 108.

ԱՅՐԱՐԱՍԵԱՆ ԳԱԻԱՌ - ապա հրամայեաց կապանօք խաղա/ղա/ցուցանել **յԱյրարատեան գաւառէ** - 90. և խաղայր գնայր նօքօք **յԱյրարատեան գաւառէ** յԱրտաշատ քաղաքէ անցեալ ի կողմանս Յունաց – 106.

ԱՅՐԵԼ – և հոր հնչեաց, և զգաւառս և զքաղաքս **այրեաց**: - 57. և պաղատն և տուն կուսանացն **այրեցաւ** ի Հռոմ: - 61. Առ սովաւ հանդիսիցն տեղիք շուրջ տեսանելեացն **այրեցան** հրով ի Հռովմ: - 64. և Կտակարանք **այրեցան** ի հրապարակս. - 80. Եւ ապա պուտամբք երկաթի հալեալ կապար և արկանել զմարմնովք նորա, մինչզի **այրել** և խորովել մարմինք երանելոյն: - 89.

ԱՅՐԻ - դէպ եղև անցանել նմա ընդ Պրասմին Եւսեբեայ կնոջ **այրոյն**, որ կոչէր Ահոտա - 65.

ԱՆԱԿ – Իսկ **Անակ** ... խոստանայ առնել զկամս արքային: - 72. յերկրորդական նստուցանէր յաթոռ թագաւորութեանն իւրոյ **զԱնակ**: - 73. Գալն **Անակայ** առ Խոսրով յԱրտազ գաւառէ: - 73,115. Իսկ ի գալն **Անակայ** առ Խոսրով խնդաց յոյժ - 73. Եւ յիշեալ **Անակայ** զպայման ուխտ և զխոստումն Պարսից արքային ... սպան զթագաւորն: - 73. Չսա սպանեալ ազգականի իւրոյ **Անակայ** մեռանի - 74. զոր սպան **Անակ**: - 74,115. կատարեաց զկամս նենգութեանն իւրոյ **Անակ** - 74. Իսկ իբրև լուան նախարարքն Հայոց զմահ թագաւորին իւրեանց ... հետամուտ եղեալ զկնի **Անակայ** ... ի մէջ արարեալ արգելեն զնոսա: - 75. Իսկ ապա **Անակն** այն ... գայ հասանէ առ Խոսրով արքայն Հայոց հատուածի պատճառաւ. - 78. Արդ իբրև ետես Բուրդաք զմահն Խոսրովու և զհրամանն, զոր ել ի վերայ ազգին **Անակայ** ... եմուտ առ կինն **Անակայ** վաղվաղակի – 79. Յաղագս սննդեան և ուսման և վարդապետութեանն սրբոյն Գրիգորի յետ մահուանն **Անակայ** - 84,115. սատակեցին զնոսա յանխնայ ըստ արժանի, որոց գործեացն **Անակ** ընդ Խոսրովու - 84. սա է որդի **Անակայ** մահապարտի - 84. որդի վրիժապարտի է դա, որդի **Անակայ** - 90.

ԱՆԱՀԻՏ – Եւ ի խրախանալ նախարարացն՝ հրամայեաց Գրիգորի զոհել **Անահտի**. – 85.

ԱՆԱՀՏԱԿԱՆ – ապա յառաջին ամին իւրոյ թագաւորելոյն զնաց Տրդատ յԵկեղեաց գաւառ ի գեղն Երիզայ՝ զոհել **Անահտական /կոռոյն/**: - 85. Եւ նա **յԱնահտական մեհեանս** երթեալ ... և զայն ի հիմանց տապալեալ ատերեցին: - 97. Յառաջին ամին Տրդատայ արքային Հայոց մեծաց սկիզբն լինի չարչարանաց սրբոյն Գրիգորի ի գաւառին Եկեղեաց ի գեղն Երիզա **ի մեհեանս Անահտական** – 88.

ԱՆԱՀՏԱԿԱՆ ԿՈՒՌ – ապա յառաջին ամին իւրոյ թագաւորելոյն զնաց Տրդատ յԵկեղեաց գաւառ ի գեղն Երիզա՝ զոհել **Անահտական /կոռոյն/**: - 85.

ԱՆԱՀՏԱԿԱՆ ՍԵՀԵԱՆ - Եւ նա **յԱնահտական մեհեանս** երթեալ ... և զայն ի հիմանց տապալեալ աւերեցին: - 97.

ԱՆԱՀՏԱԿԱՆՔ - փշրեցին զոսկի պատկերն **Անահտականից** դիցն: - 97.

ԱՆԱՆԻԱՅ – Պատասխանի թղթոյն **Անանիայի** – 113.

ԱՆԱՆՈՒՆ - զմի մասն կալաւ **Անանուն**՝ որդի Աբգարու – 53.

ԱՆԱՊԱԿԱՐԲՈՅՅ – ի գալստեան Տեառն առցես զանարատ և **զանապակարբոյց** զեղումն պարզևաց բարեաց ի Հօրէն լուսոյ – 8.

ԱՆԱՊԱՏ - զամենայն կարգեալ մի ըստ միոջէ ըստ իւրաքանչիւր խորհրդոյ ... և զվանորայս հանդերձ վանականօք՝ անուամբ իւրաքանչիւրոց, և **զանապատս** միայնաւորաց, և որ բազմակեցք և որ միայնակեցք բնակեալ յապատս և **յանապատս** – 14. Իսկ նա փոյթ ընդ փոյթ տայ նմա զօրս յԵգիպտոսէ և **յանապատէն** մինչև ի ծովեզերն Պոնտոսի: - 70. և Կառնոս ի Կոռնակայ սպանաւ **յանապատին**: - 112.

ԱՆԱՏԱԻԼԻԿԷՔ - և հանեալ զհարիւրապետ ոմն հանդերձ զնդան իւրով ի գաւառն ... և **Անատալիկէք** – 86.

ԱՆԱՏՈՂԻՈՍ – Յաւուրս սոցա **Անատողիոս Աղէքսանդրացի** եկաց Եպիսկոպոս Գևորգիսեցոցն – 80.

ԱՆԱՏՈՂԻՈՍ ԱՂԷՔՍԱՆԳՐԱՅԻ – Յաւուրս սոցա **Անատողիոս Աղէքսանդրացի** եկաց Եպիսկոպոս Գևորգիսեցոցն – 80.

ԱՆԱՐԱՏ – ի գալստեան Տեառն առցես **զանարատ** և զանապակարբոյց զեղումն պարզևաց բարեաց ի Հօրէն լուսոյ – 8. **անարատ** մանկունք ժողովեցես և արեամբ նոցա լցցեն զաւազան. – 102.

ԱՆԱՐԳԱՆՔ – լուծցի **անարզանօք** յիշխանութենէ - 51.

ԱՆԱՐԳԵԼ /բայ/ - զմիոյ ուրումն լեզուն հատեալ վասն զպատկերսն **անարզելոյ**. – 43. Եւ նա **անարզեալ** զնոսա՝ թշնամանօք դարձոյց: - 104.

ԱՆԱՐԳԵԼ /մկբ./ - և անխափան և **անարզել**՝ ով և կամեցի՝ մկրտեցի – 103.

ԱՆԱՐԺԱՆ – ոչ արասցեն ... ձեռք իմ խոյր **անարժան** զլիտոյ քո – 54. Եւ ի կատարել **անարժան** հրամանին՝ աւանդեաց զհոգին: - 54. Ապա իրազեկ եղեալ հաւատացեալքն **անարժանն** այն հրամ/անա/ցն – 86. Իսկ սուրբ քառասունքն ոչ եղեն կատարիչք անօրէն հրամանացն Լիկիանէ/ի/ ... և ոչ հաղորդ **անարժան** սպանողացն – 86. Խնդիր արարեալ քառասնիցն ... որ կամ ուրասցեն /զուցէ՛ անասացեն/ **անարժան** հրամանաց նորա՝ պաշտել զկուռսն, և կամ մեռցին չարչարանօք: - 87.

ԱՆԱՐԻ – նուաճեալ Ստահրացոյն Արտաշրի զամենայն արիս և **անարիս** Պարսից աշխարհին, հնազանդեցուցանէ իւր – 74.

ԱՆԲԱԺԱՆԵԼԻ - Եւ պարտ և արժան է սորբ սրտի և հաստատուն հաւատով սիրել և պաշտել զսուրբ և **զանբաժանելի** և զերկրպագելի Երրորդութիւն: - 7.

ԱՆԳԱՄ /մկբ./ - Գարձեալ յարձակումն երկրորդ **անգամ** Խոսրովու ի վերայ Արտաշրի – 72. Եւ հրամայէր ի մէջ հրապարակին աղաղակել զօրացն իւրոց քառասուն **անգամ** ...և դարձեալ տասն **անգամ** – 103. Չայս աղաղակեցին **տասն** անգամ. – 103. նաև աստ ներէ մեզ **բազում անգամ**. 5. Վասնզի ուսեալ յաստուծոյ՝ և ուսուցեալ զբազումս **բազում անգամ** – 8. զոր **բազում անգամ** միջնորդեալ ... Ճենաց արքային, ոչ կարաց առնել հաշտութիւն: - 67. Եւ թէպէտև **բազում անգամ** հրեշտակս առաքէր պայծառ պատարագօք խնդրել զխաղաղութիւն, չեղև հնար. - 78. նաև **բազում անգամ** միջնորդեալ արքայն Ճենաց՝ ոչինչ օգնեաց նմա. – 78.

ԱՆԳԱՄ /եղ. բառ/ - գոր արար առ նոսա՝ նշանս և սքանչելիս մինչև զմեռեալս **անգամ** յարուցանել. – 49. գոր ի մարդկանէ չիք հնար տեսութեամբ **անգամ** մերձենալ յօձ. – 90.

ԱՆԳԷՈՍ - և մարգարեանային **Անգէոս** և Չաքարիաս: - 33.

ԱՆԳԻՏԱՅՈՒՅԱՆԵԼ – Իսկ զՍիմեոնէ՝ ... **անգիտացուցանէ** զնմանէ պատմագիրն զհաւաստին – 54.

ԱՆԳԻՏՈՒԹԻԻՆ - և հան զնոսա ... **յանգիտութենէ** ի գիտութիւն ճշմարտութեան – 101.

ԱՆԳ - որ սիրէ զեղբայրն, զաստուած սիրէ. և սիրելն զաստուած, ներումն տանջանացն՝ որ **անդն**, նաև աստ ներէ մեզ բազում անգամ - 5. Եւ այսոքիկ ձայնք **անդ**՝ ուր կայ Աստուած ի մէջ Աստուածոց եղելոց և թագաւորաց - 9. Նոյ էր այր արդար և կատարեալ ազգի **անդ** իւրում - 17. եկին մինչև ի Խառան, և բնակեցան **անդ**: - 21. և կացեալ անդ ժամանակս ինչ, ապա տայ զտեղին Կաղմայ թոռին իւրում - 26. և գտանէ **անդ** ապականիչս երկրին իւրոյ ինն բիւր հեծելոց և հետևակաց. - 29. և **անդ** ցից վարեալ երկաթի ընդ ճակատ նորա՝ վարսել հրամայէ ընդ պարիսպն ի տեսիլ անցաւորացն: - 29. անուն ինչ կամ գործ ոչ գտաք ի պատմութեան **անդ** - 35. գովութիւնն նախասացեալ եղև յիննևտասաներորդ ճառի **անդ** - 37. Եւ գտեալ **անդ** պատկեր զԱրտեմեայ, և տայ բերել յաշխարհն Հայոց. - 42. և կացեալ **անդ** առաջնորդ եկեղեցոյն ամս քսան: - 53. Եւ կացեալ **անդ** ամս ինչ մինչև զարգացաւ մանուկն Արտաշէս - 56. և երթեալ ի լեռն Սուկաւեթ, բնակեցան **անդ** ամս քառասուն և չորս: - 58. **անդ** կացցես՝ և զլոյս մի տեսցես: - 69. գոր **անդ** ... զյղութիւն մօր սրբոյ Գրիգորի, նաև զառաքելութեան ընկալեալ զշնորհս - 73. և **անդ** սնեալ և ուսեալ առ կոմսի ումեմն Լիկիանէս անուն: - 77. Արդ վասն մանկանս այսորիկ ... Չենորայ Ասորոյ ասացեալ ստուգի ի պատմութեան **անդ** իւրում: - 79. և կացեալ **անդ** ամս ինչ՝ ապա դնեն թագ Հրաչէի. - 80. Եւ որպէս **անդ** վասն Դաւթի առ Սաւուղ ասացին զյաղթելն Գողիադու. - 81. որպէս **անդ** բանն Աստուծոյ թագուցեալ էր յողորկ քարն Դաւթի - 82. եգիտ **անդ** զօրս բազումս ի Պարսից. - 82. Սա հալածեաց զհերձուածողսն՝ որ ի ժամանակի անդ նորա յարեան - 83. Եւ **անդ** սնանէր և ուսանէր ի ձեռանէ երկեղածաց Քրիստոսի - 84. Արդ զնոսա զովէ և երանելին Բարսեղ ի պատմութեան **անդ** իւրում - 87. և կամ թէ զտարածումն տատասկին ի գետնի **անդ**, և մերկացուցանել զսուրբն Գրիգորիոս, և ընկեցեալ ի վերայ տատասկին - 89. և **անդ** զմեհեանն սայիտակափառ դիցն Բարշամիւնայ քանդեցին - 97. **անդ** կործանեցին զպատկերն Արամազդայ - 97. և **անդ** աւերեալ /գրքում՝ աւարեալ / զՍիհրական մեհեանն որդոյն Արամազդայ - 97. Եւ կացեալ **անդ** ատուրս ոչ սակաւս - 99. Իսկ երանելին Սեղբեստրոս ... էր **անդ** ի թագսոյ: - 102. Եւ կեց /կացին/ **անդ** ատուրս բազումս: - 108. և հանգիստ առեալ **անդ** ատուրս ինչ, երթեալ զնաց Տրդատ - 108.

ԱՆԴԱԴԱՐ - և աղաչեմ զի մի և եթէ կամօք կամ յօժարութեամբ որ յիմս խոնարհեցար տգիտութիւն, այլև **անդադար** աղօթս առնել առ Աստուած – 2.

ԱՆԴԱՄ - արդ մեք իսկ սպանանելով **զանդամս** երկրաւորս ըստ իւրում բանին, և եթէ ես աստուածոց ... կեցից և ընդ Քրիստոսի ի խաչ ելից: - 5. սպանէք ... **զանդամս** ձեր զերկրաւորս, ի բաց ընկեցնով զամենայն կիրս – 5.

ԱՆԴԱՍՏԱՆ - և կանխաւ առաջնորդեալ զքեզ ինքն **յանդաստանս** հոգւորս ընդ արթնանալ և ընդ զգուշացեալ մշակս սպասես զալստեան Տեառն – 8.

ԱՆԴԵՐԱՆՈՒԹԻԻՆ - Եւ այսոքիկ ձայնք անդ՝ ուր կայ Աստուած ի մէջ Աստուածոց եղելոց և թագաւորաց, որոշելով և բաժանելով զվատթարն ի լաւագունէ՝ զարժանաւորութիւնն **զանդերանութեան** – 9.

ԱՆԴԷՆ - և քարշէին մինչև ծակոտեալ առհասարակ մարմին երանելոյն՝ և **անդէն** թաղին ի ներքս - 89. Եւ **անդէն** երթեալ ի գաւառն Եկեղեաց, փշրեցին զոսկի պատկերն Անահտականից դիցն: - 97. իսկ սուրբն Գրիգոր մնացեալ սակաւ ինչ ժամանակս **անդէն** ի գաւառն Տարօն - 108.

ԱՆԴՐ - Ի գալն Հայկայ և անուանեալ զիր անուն, և յայնմհետե տիրել ի նմանէ և **անդր** ամենայն աշխարհի - 18. Ի սորա աուրս միաբանեալ Մուշկանն ի ամբոխն Խազրաց և Բասղաց՝ **անդր** քան զդուռն Ճորայ - 64.

ԱՆԴՐԱՆԻԿ - և այն լինէր յաղագս փափգման **անդրանիկ** թագաւորին և մարգարէին Դաւթի: - 110.

ԱՆԴՐԱՆԿՈՒԹԻԻՆ - որպէս Եսաւն այն ի հնումն, որ ընդ միոյ կերակրոյ **զանդրանկութիւն** վաճառեաց: - 42.

ԱՆԴՐԷԱՍ - որք լուսնն՝ ոչ համարձակէին ասել ցՅիսուս, այլ ասեն ցՓիլիպպոս և **ցԱնդրէաս**. **Անդրէաս** և Փիլիպպոս ասեն ցՅիսուս: - 47. յաղագս սրբոց առաքելոցն Պետրոսի և Պօղոսի և **Անդրէի** նշխարացն՝ յայլմէ պատմութենէ: - 107,116. ետ զահեակ ձեռն սրբոյն **Անդրէի առաքելոյն**. - 108.

ԱՆԴՐԵԱՍ ԱՌԱՔԵԱԼ - ետ զահեկ ձեռն սրբոյն **Անդրէի առաքելոյն**. - 108

ԱՆԴՐԷՆ - Այլ մեք **անդրէն** դարձցուք ի կարգ թագաւորացն Հայոց: - 34. Այդ դարձցուք **անդրէն** ի կարգ բանին: - 96. ըստ նմին օրինակի տայցէ կազմել յանուն իւր. և զնորայն **անդրէն** ի նա դարձուցանել. - 110. զառ ի Յունաց զձուլեալն առեալ յինքեանսն գնացին թողլով **անդրէն** զտենչալին մեծի թագաւորին Կոստանդնեայ: - 110.

ԱՆԴՐԻ - և զչափ հասակի նորա **անդրի** կանգնեալ՝ պատուէին զոհիւք. - 38.

ԱՆԴՐԻԱՆԷ - Եւ առաքեաց գոչեաց զնա կայսրն **Անդրիանէ**. - 59.

ԱՆԵԲԻՍ - Բար ծնանի **զԱնեքիս**. **Անեքիս** ծնանի զԱրբէլ - 21.

ԱՆԵՐԵՒՆՅԹ - Փրկիչն **զաներևոյթ** վիշապին զգլուխն ջախջախեալ ի ջուրսն Յորդանանու. - 66.

ԱՆԵՐԿԻԲՂ - ով և կամեսցի ... **աներկիւղ** կործանեսցէ զբազինս կռոցն: - 103.

ԱՆԶՐԱԼ - **անզրաւ** խռովութեամբ քանդեալ սպառէր զերկիրն սրով և գերութեամբ զամս տասն - 78.

ԱՆԶՕՐ - քանզի էր **անզօր** ի պատերազմի. - 81.

ԱՆԹԻՍՈՍ - և բազում Հայրապետք մարտիրոսացան. Պետրոս Աղէքսանդրի Եպիսկոպոսն ... **Անթիմոս Նիկոմիդացի** ... - 80.

ԱՆԹԻՍՈՍ ՆԻԿՈՍԻԴԱՅԻ - բազում Հայրապետք մարտիրոսացան, Պետրոս Աղէքսանդրի Եպիսկոպոսն ... **Անթիմոս Նիկոմիդացի** - 80.

ԱՆԹԻԻ - խաղաց զնաց առ սահմանօքն Խախտեաց ի վերայ Մակեդոնական գօրուն **անթիւ** բազմութեամբ. - 39. Յետ այսորիկ չուեալ ի Հրէաստան բազում և **անթիւ** գօրու, և առնու առ և աւեր /աւար/ - 43. և **անթիւք** եղեն վկայք արք և կանայք. - 80.

ԱՆԹԻԻՍ - և փութապէս ժողովեցին տղայս մանկունս բազում և **անթիւս** յոյժ: - 102.

ԱՆԻ - Եւ ապա հասեալ յամուրս **Անի**, անդ կործանեցին զպատկերն Արամազդայ - 97.

ԱՆԻԾԱՆԵԼ - զոր **անէծ** Տէր Աստուած: - 17. Վասնորոյ **անիծեալ** զնա Արտաշիսի՝ ասաց. - 60.

ԱՆԻՇԵԱՆՈՒԹԻԻՆ - որ լինի **յանիշխանութեան** կալ աշխարհիս մեր քսան և եւթն ամ: - 77. Թագաւորէ Հայոց Տրդատ՝ որդի Խոսրովու զկնի՝ սպանման հօր իւրոյ՝ և **յանիշխանութեան** մնալ Հայոց ամս քսան և եւթն: - 91. և եկեալ թագաւորեաց ի

վերայ աշխարհին Հայոց զկնի սպանման հոր իւրոյ՝ և **յանիշխանութեան** լինելոյ Հայոց զամս քսան և հինգ - 93.

ԱՆԻՐԱԻՈՒԹԻՒՆ - եկեալ հասեալ էր հատուցումն ամբարշտութեան և **անիրաւութեան** մարդկան - 17. լցաւ ... երկիր **անիրաւութեամբ**: - 18.

ԱՆԽԱԽՏ - և յանձն առնուին զգիր դաշնաւորութեան հաստատուն և **անխախտ** պահել ի միմեանց կայսրն Կոստանդիանոս և արքայն Տրդատ. - 107.

ԱՆԽԱՓԱՆ - և վասն այնորիկ կարգեցաք մեք զօրն զայն տօն սրբոց Քառասնիցն. տօնել ամ յամէ **անխափան** ի փառս Աստուծոյ: - 87. և **անխափան** և անարգել՝ ով և կամեսցի՝ մկրտեսցի - 103.

ԱՆԽԵԹ - արդ պարտ է զհետ ընթանալ ... և զնալ ի ճանապարհս Տեառն՝ **անխեթ** և անխտոր - 6.

ԱՆԽՆԱՅ - սուր եղեալ ի վերայ **անխնայ** սատակմամբ կոտորեցին զկանայս նոցա և զմանկունս հանդերձ ամենայն ընտանեօք. - 75.

ԱՆԽՆԱՅԵԼ - ի հեթանոսս և յանհաւատսն լինի Աստուծոյ խնայելն և **յանխնայելն**. - 59.

ԱՆԽՈՏՈՐ - արդ պարտ է զհետ ընթանալ ... և զնալ ի ճանապարհս Տեառն՝ անխեթ և **անխտոր** - 6.

ԱՆԾՈՒԿ - Եւ արդ այնքան ի միմեանց բաժանեալք՝ որքան **զանծուկն** ճանաչել և մաքրել զբանս իմ - 14.

ԱՆԿԱՆԵԼ - **անկանհիմ** ծունրադիր և փափագելի կարօտութեամբ - 10. և զերծեալ յունողացն **անկաւ** ի վերայ նորա - 54. խելագար ... ընդ վայր ածելով երիվարաւ **անկանհի** ի խոր իմն տեղի մեծ - 60. զուբն զոր փորեաց և պեղեաց՝ ինքն **անկցի** ի խորխորատն. - 74. որ սուր հանէ՝ սրով **անկցի**: - 74. և ստինքն ի բերան տղայոցն **անկան** առաջի թագաւորին կսկծալից ողբովք: - 102. և **անկան** որպէս կեղևանք յանձնէն - 103. որ և կէսքն ի կողմանս Կովկասայ **անկանէին հալածական** - 97. և ի ձիւրնթացս կառացն վարել կամեցեալ՝ ի հմտութենէ հակառակադրին ոստացեալ **յերկիր անկաւ**. - 112.

ԱՆԿԱՆԵԼ ՀԱԼԱԾԱԿԱՆ - որ և կէսքն ի կողմանս Կովկասայ **անկանէին հալածական** - 97.

ԱՆԿԱՐԳ - Սա ծնանի զԵրուանդ **յանկարգ** իմն խառնակութենէ - 56.

ԱՆԿԵՂՏՈՒՆ - Ապա այնուհետև թագաւորն զումարեալ զունդ ի գլխաւոր նախարարացն իւրաքանչիւր զօրօք: Առաջին՝ իշխան **Անկեղտան**, երկրորդ՝ իշխան Ադձնեաց ... - 99.

ԱՆՀԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ - յաղագս մերոյ փրկութեան լրնէր **անհասանութեան** խորհուրդ - 84.

ԱՆՀԱԻԱՏ - ի Հեթանոսս և **յանհաւատսն** լինի Աստուծոյ խնայելն և յանխնայելն. - 59.

ԱՆՀԱԻԱՏՈՒԹԻՒՆ - և հան զնոսա ... **յանհաւատութենէ** ի հաւատս. - 101.

ԱՆՀԵՏԱՆԱԼ - երիվարաւ անկանհի ի խոր իմն տեղի մեծ և խորատոյձ՝ լեալ **անհետի**: - 60.

ԱՆՀՆԱՐ Է - Քանզի այլազգ վարդապետին **անհնար է** ծագել, եթէ ոչ զաշակերտին լապտերս գոցէ վառեալ ուսումնասիրութեան ձիթով: - 13. այլազգ **անհնար է** աճել աշակերտին, եթէ ոչ վարդապետն զառուն իմաստասիրութեան հեղուցու առաջի: - 13.

ԱՆՀՆԱՐԻՆ - Եւ յետ զկռոփս գլխոյ հարկանելոյ **անհնարին** հարուածովք և ապա յետ այնորիկ զգլուխ նորա դնել ի մամուլս հիւսանց - 89. Եւ ապա յետ այսր

ամենայնի **անհնարին** տանջանաց՝ մատուցեալ ոմն ի նախարարացն ... և ասէ ցարքայ – 89. որ էր խորութեամբ **անհնարին** և խաւարին և գիջին ի մէջ թիւնաւոր օձիցն – 90. գայնքան **անհնարին** և բազում չարչարանս կրեալ երանելոյն Գրիգորի – 90.

ԱՆՀՆԱՐԻՆ Է - Ասացին աղանդաւորքն, եթէ **անհնարին** է քեզ բժշկել - 102.

ԱՆՁԱՄԲ - և այնպէս **անձամբ անձին** դատաստան հատեալ՝ տան վրէժս եւթնապատիկ: - 75. և այսպէս վճիռ մահու ընկալեալք փոխանակ գոր ընտրեցին առին **անձամբ զանձինս** իրեանց դատապարտեալ: - 75.

ԱՆՁԱՄԲ ԱՆՁԻՆ - և այնպէս **անձամբ անձին** դատաստան հատեալ՝ տան վրէժս եւթնապատիկ: - 75. և այսպէս վճիռ մահու ընկալեալք փոխանակ գոր ընտրեցին առին **անձամբ զանձինս** իրեանց դատապարտեալ: - 75.

ԱՆՁԵՒԱՅԻՔ – Լուսաւորչին մերոյ սրբոյն Գրիգորի է կարգեալ և եղեալ զսեփհական աթոռընկալ Եպիսկոպոսացն զկարգս. առաջին Հարքայ Եպսկոպոսն ... քսան և հինգն՝ **Անձևացեաց** – 100.

ԱՆՁՆ – նախ սիրել զՏէր Աստուած յամենայն սրտէ և **յանձնէ** և ի զօրութենէ և ի մտաց ... սիրել զընկերն իբրև **զանձն** - 3. և ոչ երբէք յացի /յագի. Հր.Աճ./ **անձն** աստուածային սէր առ ի սիրել զԱստուած գրեալ է. - 4. յայսմ երևեցաւ սէր նորա ի մեզ, զի **զանձն** իւր դիցէ /եղ/ վասն մեր. - 4. և այսպիսի սէր ոչ ոք կալցի՝ թէ **զանձն** իւր դիցէ ի վերայ բարեկամաց իւրոց. - 4. ետ **զանձն** իւր փրկանս փոխանակ բազմաց: - 5. այլ ոմանք ... **զանձինս** իրեանց ի վազից /վախից. Հ.Հ./ ի վայր մղէին. - 6. Արդ մեք ունինք այսպիսի բազում յիշատակ ի գրոց սրբոց, սիրել զՏէր Աստուած և զընկերն **իբրև** զանձն - 6. որ խոնարհեցուցանէ **զանձն** իւր, բարձրացի նոքօք. - 7. այնք՝ որք ըստ բարեպաշտութեանն իրեանց վարձ գայն առին զաստուածագործութիւն Աւետարանին՝ զկատարելն արեամբ՝ տալով առհաստաչեայ **զանձինս** իրեանց ըստ հոգոյն. - 9. զաստուածագարդ **անձինդ** առողջութիւն խնդրեմ ուսանել - 10. և ի խոնարհ երկիրպագանեմ սուրբ և պարկեշտ **անձինդ**. և ի ձեռն գրոյդ հարցանեմ զողջունէ հրեշտակահանգեա **անձինդ**. - 10. թերևս կարացից ուղղել զմակոյկ բանին՝ և դիմել ի խաղաղ նաւահանգիստ՝ **զանձն** ի ներքս արկեալ ի ծերպս փոքր պատմութեանս. - 13. սա ժպրհեցաւ ասել վասն Փրկչին մերոյ, թէ ոչ էր սա **անձամբ** զոյութիւն յառաջ - 66. և չիք նորա ասէ աստուածութիւն **յանձին** իւրում – 66. որք սուրբք կոչէին **զանձինս** իրեանց - 71. որև կէսքն ի կողմանս Կովկասայ անկանէին հալածական, և այլքն ի սահմանս Խաղտեաց՝ վայ ի վերայ **անձանց** իրեանց կարդալով: - 97. լաւ համարեցաւ զփրկութիւն նոցա քան զառողջութիւն **անձին** իւրոյ: - 102. ողորմեցար դու տղայոցն առաւել քան **անձին** քում - 102. և անկան որպէս կեղևանք **յանձնէն** - 103. և այնպէս **անձամբ անձին** դատաստան հատեալ՝ տան վրէժս եւթնապատիկ: - 75. և այսպէս վճիռ մահու ընկալեալք փոխանակ գոր ընտրեցին առին **անձամբ զանձինս** իրեանց դատապարտեալ: - 75. ետ **զանձն** իւր ի մահ վասն մեր, և այն կամաւ Հօր - 5. և մատնէին **զանձինս** իրեանց ի չարչարանս և ի մահ. - 5. Իսկ նորա ... մարտ **անձին** իւրոյ եղեալ՝ ընկեցաւ ի ծով: - 45. և նորա երկուցեալ ի տանջանաց՝ մարտ **անձին** իւրոյ եղեալ՝ ընկեցաւ ի ծով: - 51. և նա **յանձն առնոյր** յամենայն մտաց իւրոց: - 66. և **յանձն առնուին** զգիր դաշնաւորութեան հաստատուն և անխախտ պահել ի միմեանց կայսրն Կոստանդիանոս և արքայն Տրդատ. - 107. Իսկ ինքն Փրկչին մեր յայնմ ժամանակի՝ յորում կոչեաց զնա, **ոչ առ** նա **յանձն**. - 47. գոր **ոչ առնոյր յանձն** - 85. նա **ոչ առ յանձն** - 88. Իսկ նա ընդդիմաբանեալ **ոչ առնոյր յանձն** - 98. գոր չառեալ **յանձն** արանցն Բագրատունեաց - 43.

ԱՆՁՆԱՍԷՐ - Արդ լիցուք եղբայրասւերք՝ մանաւանդ քան **անձնասւերք** – 5.

ԱՆՁՆԱԲՈՐՈՒԹԻՒՆ – Հայր է՝ Որդի՝ Հոգի, և այնու Երրորդութիւն սուրբ խոստովանեալ լինի ի մէնջ, և երկրպագեալ **անձնաորութեամբ**, և անուամբ բաժանեալ – 7.

ԱՆՁՆԵԱՅ – Հայկս այս գեղապատշաճեալ, և **անձնեայ**՝ քաջագանգուր գոլով, խայտակն և հաստաբազուկ: - 26.

ԱՆՁԲԵՒ - և ջուրք **անձրևացն** ընդարձակեցան – 61.

ԱՆՃԱՐՈՒԹԻՒՆ - Եւ նորա **յանճարութենէ** ճանապարհին իւրեանց՝ ջրահեղձ լեալ սատակէին որպէս Փարաւօնն այն ի Կարմիր ծովուն – 75.

ԱՆՍԱՐՍԻՆ – Իսկ դու ... կենդանի վկայեալ ի մարմնի **զանմարմնոցն** բերելով զնմանաութիւն – 9. որ զմեղուցեալս դառնութեամբ դատապարտէր իբրև զանմիս և **զանմարմին** – 71. որ լինելոց էր առ յապա՝ յաղթել **անմարմին** Գողիադու: - 82.

ԱՆՍԵԿՆԵԼԻ – ուր Հայր և որդի բնակին՝ և Հոգին սուրբ **անմեկնելի** իսկ լինի. – 7.

ԱՆՍԵՂԱԳԻՐ – հայցեմ **անմեղադիր լինել**, զի ոչ այն միայն էր պատճառ, այլև այլ իմն: - 1.

ԱՆՍԵՂԱԳԻՐ ԼԻՆԵԼ – հայցեմ **անմեղադիր լինել**, զի ոչ այն միայն էր պատճառ, այլև այլ իմն: - 1.

ԱՆՍԻՍ – որ զմեղուցեալս դառնութեամբ դատապարտէր իբրև **զանմիս** և զանմարմին – 71.

ԱՆՍՈՒՈՒՆՉ – ի հեծութիւնս **անմռունչս** երգելի է - 10.

ԱՆՇԱՀՈՒԹԻՒՆ - արկանել ի սեղանաւորս տաղանդ **անշահութեամբ** ի ներքին մարդն բնաւորեալ – 8.

ԱՆՈՒԱՆԵԼ /ԻԼ/- ախորժելի է քում պատուասիրութեանդ , և կամ թէ ինձ համարձակելի **անուանեալս** Ուխտանէս. – 10. Ղամէք կեցեալ ամս հարիւր ութսուն և ութ՝ ծնաւ որդի, և **անուանեաց** զանուն նորա՝ Նոյ: - 17. Ի գալն Հայկայ և **անուանել** զիւր անուն, և յայնմհետէ տիրել ի մմանէ և անդր ամենայն աշխարհի՝ արևմտից և հիւսիսի: - 18. Եւ աճեցին և եղիցին/են/ ազգք, և **անուանեցան** լեզուք - 19. որ **անուանեալ** կոչի Սպորադէս - 23. Թիբբոս՝ որ այժմ **անուանեալ** կոչի Տիբբերիոս: - 25. ոչ գտաք քաջութիւն ցուցեալ պատերազմաւ. բայց միայն զանուանս իւրաքանչիւրոցն ի վերայ նահապետաց **անուանեալ** և աշխարհաց - 26. շինէ գեղ մի, և **անուանէ** յիւր անուն՝ Հայկաշէն: - 26. վասն այնորիկ և զաւառն այժմ **անուանի** Հայոց-Չոր: - 27. Իսկ որդին Արամայ Արամայիս շինէ իւր տուն յեզր գետոյն և **անուանէ** յիւր անուն՝ Արմաւիր - 27. և ինքն շինէ երկուս տունս ... և **անուանէ** յանուն Փարոխայ՝ Փարոխոտ, և ի Յոլակայ՝ Յոլակերտ. - 27. Իսկ Ամասիայ **անուանէ** զլեառն յիւր անուն՝ Մասիս: - 27. Իսկ Խոռն յիւր անուն **անուանէ** զազգն Խորխորունեաց: - 27. Իսկ որդի նորա Շարայ շինէ իւր գաւառ, և **անուանէ** յիւր անուն՝ Շիրակ: - 27. և շինէ շուրջ զծովօս /գուցէ ծովուն/ և **անուանէ** Գեղաքունի - 28. Իսկ Գեղամ շինէ ձեռակերտ մի՝ և **անուանէ** յանուն իւր Գեղամի - 28. և **անուանի** զաւառն այն յանուն նորա՝ տուն Վարուժանի: - 28. Սա **անուանէ** յիւր անուն զգաշտն Արարատեան: - 29. Եւ ինքն առեալ զքոյր իւր Տիգրանուհի՝ յուղարկէ **յանուանեալն** Տիգրանակերտ. - 37. որ ... Աբրահամ կոչեցեալ՝ և դարձեալ յորջորջմամբ Աբրահամ **անուանեալ**. - 38. վասնորոյ զարմք նորա Բահղար **անուանեցան** -39. բազմաց տալով զտէրութիւնն կտակաւ ... զհարց և զհրաման իշխանութեամբ Մակեդոնացուցն **անուանեսցի**. - 39. Տայ և նախնուոյն մերոյ որ ի Հրէից՝ Բագարատուն՝ իշխանութիւն թագաւորութեան՝ թագ ի գլուխ դնել թագաւորին՝ և թագադիր **անուանիլ** - 40. և ազգի նորա Բագրատունիք **անուանէ**: - 40. բայց զկնի

Տղոս ամիս Յուլիոս **անուանեաց** վասն յայնմ ծնանելոյ: - 42. Այս Օգոստոս Սեբաստոս ... զՍեկտոս ամիս Օգոստոս **անուանեաց** յիր անուն - 43. և դառնայ և շինէ զքաղաքն, և **անուանէ** յիր անուն՝ Արտաշատ. - 58. Յորոց սերեալ ի նոցանէ ազգ Պարթևք **անուանեցան**. - 68. Սա ... անուանեցաւ /ի/ զօրաց իւրոց՝ Սեբաստոս: - 83. և երթեալ ... ի տեղիս կոռցն ... և հասեալ յԵրիզացոց յԵրեզամոյնս տեղի **անուանեալ**. - 97. որ և նա **անուանիւր** Բդեշիս. - 99. որ և շինեցին ... արք հաւատարիմք, և **անուանեցին** յանուն սրբոյն Գրիգորի. - 99. ե՞ն Աստուածք քո, որ **անուանին** Պետրոս և Պօղոս: - 103. և այս լինի մինչև ցՇապուհ՝ որ **անուանեցաւ** արքայից արքայ. - 109.

ԱՆՈՒԱՆԻ - Եւ այս են անուանք երկոտասան լերանց **անուանեաց**. - 24. Գետք մեծամեծք և **անուանիք** քառասուն. - 24.

ԱՆՈՒՆ - Արդ Աստուած սեր է, և սեր՝ զթիւ, **զանուն** - 7. Հայր է՝ Որդի՝ և Հոգի, և այսու Երրորդութիւն սուրբ խոստովանեալ լինի ի մէնջ, և երկրպագեալ անձնաորութեամբ, և **անուանք** բաժանեալ - 7. ի սուրբ տեղիսդ՝ որ մակագրեալ ունիս զպետական **անուն**, յիշատակաւ սիրոյ մշտնջենաւորեցես - 12. և զամենայն կարգեալ մի ըստ միոջէ ըստ իւրաքանչիւր խորհրդոյ ... և զվանորայս հանդերձ վանականօք՝ **անուանքք** իւրաքանչիւրոց, և զանապատս միայնաւորաց - 14. Գամէք կեցեալ ամս հարիւր ութսուն և ութ՝ ծնաւ որդի, և անուանեաց **զանուն** նորա, Նոյ: - 17. Սարգարեանայ Գամէք՝ հայր Նոյի՝ կոչելով **զանուն** նորա՝ Նոյ. - 17. Ի զալն Հայկայ և անուանել զիր **անուն**, և յայնմհետէ տիրել ի նմանէ և անդր ամենայն աշխարհի՝ արևմտից և հիւսիսի: - 18. ոչ կոչեսցի **անուն** քո այսուհետև Աբրամ, այլ եղիցի **անուն** քո Աբրահամ. - 20. և Սարայի կնոջ քո ոչ կոչեսցի Սարայ, այլ Սառայ **անուն** նորա: - 20. Եւ անուանք աշխարհացն Սեմայ՝ Պարսիկք, Տապրիկք ... - 22. և **անուանք** աշխարհացն Քամայ՝ Եգիպտոս, և Եթովպիէ ... - 23. Սահմանք Յաբեթի: ... և **անուանք** աշխարհացն՝ Ատրպատականք, Աղուանք ... և այլ ևս: - 23. Եւ այս են **անուանք** երկոտասան լերանց անուանեաց. - 24. ոչ գտաք քաջութիւն ցուցեալ պատերազմաւ. բայց միայն **զանուանս** իւրաքանչիւրոցն ի վերայ նահապետաց անուանեալ և աշխարհաց - 26. և ինքն գնաց ի գաւառն՝ որ կոչի յիր **անուն**՝ Հայք - 26. շինէ գեղ մի և անուանէ յիր **անուն**՝ Հայկաշէն: - 26. Իսկ Հայկայ շինեալ զտեղի ճակատուն դաստակերտ և **անուն** կոչէ՝ Հայք. - 27. և յայնմհետէ աշխարհս մեր կոչի **յանուն** նախնոյն մերոյ Հայկայ՝ Հայք: - 27. Իսկ Խոռն յիր **անուն** անուանէ զազգն Խորխոռունեաց: - 27. Իսկ Արամանեակ շինէ մասն ինչ, և կոչէ յիր **անուն** զլեառն Արագածո: Իսկ որդին Արամայ Արմայիս շինէ իւր տուն յեզր գետոյն, և անուանէ յիր **անուն**՝ Արմալիր՝ և **զանուն** գետոյն **յանուն** թոռին իւրոյ Երաստայ՝ Երասիս: - 27. Իսկ որդին նորա Շարայ շինէ իւր գաւառ, և անուանէ յիր **անուն**՝ Շիրակ: - 27. և ինքն շինէ երկուս տունս և անուանէ **յանուն** Փարոխայ՝ Փարոխոտ, և ի Յոլակայ՝ Յոլակերտ. - 27. Իսկ Ամասիայ անուանէ զլեառն յիր **անուն**՝ Մասիս: - 27. և անուանէ Գեղաքունի, և ծովն ի նոյն **անուն** - 28. Սա ... շինէ զգաւառն և կոչէ յիր **անուն**՝ Սիւնիք: - 28. Իսկ Գեղամ շինէ ձեռակերտ մի և անուանէ **յանուն** իւր Գեղամի ... **յանուն** Գառնկայ թոռին իւրոյ: - 28. պատանի մի լեալ Վարաժ **անուն**՝ բնակի առ եզերք գետոյն՝ որ կոչի Հուրազդան, և անուանի գաւառն այն **յանուն** նորա՝ տուն Վարուժանի: - 28. Սա ... երթեալ պատահէ Սեդացոց զօրաց, որոց զխաւոր ի նոցանէ Մադէս **անուն** ... եկեալ ի սահմանս Հայոց, և սմբակակոխ արարեալ ծառայեցոյց ամս ինչ. - 28. ամենայն ազգք զՀայք մեծ կոչեն, և **յանուն** Արամայ՝ Յոյնք՝ Արմեն իսկ կոչեն. - 29. Սա անուանէ յիր **անուն** զդաշտն Արարատեան: - 29. Բայց զայլոցն **զանուանսն** ... **անուն** ինչ կամ գործ ոչ գտաք ի պատմութեան անդ -

35. արդեւք ոչ կարի հեռի գոլով ժամանակին յիշեսցո՛ւք **զանուանս** զայսոսիկ. - 36. և սորա ասեն զմի ի գերելոց գլխատրաց Եբրայեցոցն խնդրեալ ի Նարուգողոնոսորայ, **անուն** Շամբատ, ածեալ բնակեցոյց յերկիրս մեր մեծաւ պատուով - 36. և նա տայ զմի ի գերելոց գլխատրացն՝ Շամբատ **անուն** - 36. Բայց ի սորա զարմից ոչ ոք եցոյց քաջութիւն պատերազմաւ. այլ միայն /յ/իրաքանչիւր **անուն** զգառօս /գուցէ գաւառս/ իրեանց կոչել - 37. վասնորոյ զարմք նորա Բահղաք անուանեցան, որպէս և եղբօր նորա Վաղարշակայ՝ ի նախնոյն **անուն** Արշակունիք. - 39. Եւ զայլս մի ըստ միոջէ կարգէ և կոչէ **անուանս**: - 40,40. զոր և ի գիրս կայսերացն կարգեալ կան **անուանք**՝ և համարք՝ և գործք իրաքանչիւրոցն - 42. իսկ ոմանք ... և բարի **անուն** ժառանգեալ ի կեանս յայսոսիկ՝ և որ գալոցն իցէ: - 42. Այս Օգոստոս Սեբաստոս ... զՍեկտոս ամիս՝ Օգոստոս անուանեաց յիր **անուն** - 43. Եւ սպանեալ զմի յազգականաց նորա՝ Սարի **անուն** - 45. և **անուն** կոչեալ նմա Ադդէ, ձեռնադրէ ի վերայ Եդեսիայ - 49. և այժմ յամենայն տեղիս **անուն** նորա ի ձեռն աշակերտաց նորա սքանչելիս մեծամեծս կատարի/է/ . - 50. և առաքէ զաշակերտսն իւր ընդ ամենայն տիեզերս ... Որ և մի յաշակերտաց նորա գլխատրաց մի ոմն **անուն** Սիմօն. - 52. որոց **անուանք**՝ Չեմենդոս, և Չաքարէ, և Չարմանդուխտ, և այլք բազումք - 54. Իսկ զլուխ կանանցն Աբգարու՝ Հեղինէ **անուն**՝ չոքաւ յԵրուսաղէմ յաուրս Կողդիայ կայսեր - 55. և կոտորէ զամենայն որդիսն Սանատրկոյ ... բայց միայն ի տղայոյ միոյ Արտաշէս **անուն**. - 56. /զոր/ շինեաց յԵրասխայ, որ այժմ կոչի յիր **անուն**՝ Երուանդաքար - 56. և դառնայ և շինէ զքաղաքն, և անուանէ յիր **անուն** Արտաշատ. - 58. և զլեալսն ի նմանէ պատանիս ազգ սերէ **յանուն** մօր իրեանց Ռոփեայ՝ Ռոփսեան: - 63. երանելիս այս ծնեալ ի գիւղ մի Սաբորէ **անուն** - 65. և էին **անուանք** մանկանցն այսոքիկ - 71. և ի նոյն այլ ոմն եպիսկոպոս Եգիպտացի Եփեստէ **անուն** հերձուածող - 75. Իսկ ի մեռանելն Խոսրովու՝ ոմն ի մտերմաց նորա Արտաւազ **անուն** Մանդակունի՝ առեալ զՏրդատ ապրեցուցանէր ի գերութենէ անտի - 77. Իսկ եկեալ էր ընդ նմա այր մի ի Պարսից Բուրդաք **անուն** - 79. և առեալ իւր կին ի հաւատացելոց զքոյրն Եփթաղեայ Սոփի **անուն** կոչեցեալ. - 79. եմուտ առ կինն Անակայ վաղվաղակի՝ որում **անուն** էր Ռգուիի - 79. Իսկ զմիս եղբայրն նորա, որում **անուն** կոչէր Սուրեն, առեալ մանկաբարձն տարաւ - 79. Արդ ոմանք յԱսորոց կողման համբաւեն Չգօն ոմն Յակոբ **անուն** կոչեցեալ - 79. Յակոբն այն հօրաքեռորդի էր սրբոյն Գրիգորի. և **անուն** մօր նորա՝ Խոսրովուիի: - 79. Է աստ այր մի յազգէ թագաւորացն Հայոց՝ որում **անուն** Տրդատ - 81. զոր զգացոյց ոմն ի նախարարացն՝ Տաճատ **անուն** - 84. որ դեռևս տակաւին կայ տեղիք կայարանաց սրբոցն և գիր իրաքանչիւր **անուանցն** գրեալ ի տախտակս քարանցն - 87. մատուցեալ ոմն ի նախարարացն ... որում **անուն** Տաճատ ... և ասէ ցարքայ - 90. զոր կամէի զմի ոմն ի գլխատրաց՝ որում **անուն** Հռիփսիմէ՝ առնել ինձ կնութեան. - 92. Եւ առաքեն զնախարար ոմն Օտայ **անուն**. - 94. զոր այժմ ոչ երբէք կոչի աշխարհն Բասղաց, զոր կարծեմ փոխեալ **անուանն** - 96. Չոր ընկալեալ մեծաւ խնդութեամբ՝ մի՛ վասն խոստովանական **անուանն** ... - 98. և անուանեցին **յանուն** սրբոյն Գրիգորի. - 99. և զայն ամենայն քազմութիւն զօրաց մկրտէր ի գետն Եփրատ **յանուն** Հօր և Որդոյ և Հոգոյն սրբոյ: - 101. Եւ շինեաց թագաւորն եկեղեցի **յանուն** սուրբ Փրկչին - 103. ևս առաւել զխոստովանողն Քրիստոսի գտորբն Գրիգոր յաղագս խոստովանողական **անուանն** և կենդանի վկայութեանն ընկալան փառաւորապէս - 108. և փոխեալ **զանուն** տեղոյն կոչեաց Գլականս ի կայանս նշխարաց սրբոյն Կարապետին: - 108. Սա շինեաց քաղաք՝ և կոչեաց **զանուն** նորա Կոստանդնուպօլիս: - 109. ըստ նմին օրինակի տայցէ կազմել **յանուն** իւր. - 110.

ԱՆՈՒՐՁ - ճշմարիտ սոքա են՝ գոր տեսի **յանուրջս**: - 103.

ԱՆՉԱՓ - յարմարել ըստ պատշաճի պիտոյից **զանչափն** ի չափաորութիւն բերելով, և զչափաորն աճեցուցանել – 14. և **անչափ** կոտորածովք վատնեալ առհասարակ զամենեսեան ... և դառնայ մեծաւ յաղթութեամբ յաշխարհ իւր: - 70. յայնժամ մեծացուցանէ կայսրն զՏրդատ **անչափ** պարգևօք: - 82.

ԱՆՍԱԼ – լուեալ իսկ էր իմ զգալն քո միսանգամ առ մեզ, և այնմ **անսայի** տեսանել զքեզ - 2. զայսպիսի սքանչելիս ներեաց տալ նմա, և **անսայ** տալ նմանեաց նորա - 59. և աղմկեալ ի ցնորից իմն խելագար **անսաց** - 60. խնդիր արարեալ քառասնիցն ... որ կամ ուրասցեն /գուցէ **անսասցեն**/ անարժան հրամանաց նորա՝ պաշտել զկոռսն, և կամ մեռիցին չարչարանօք: - 87.

ԱՆՍԿԻՉԲՆ – ուսուցանէ նոցա սկիզբն առնելով **յանսկիորն** էութենէ Աստուածութեան – 95.

ԱՆՍՈՒԱՂ - և նա հինգօրեայ **անսուաղ** թողեալ զամենայն բազմութիւնսն՝ միայն ունկն դնելով վարդապետութեան նորա - 94.

ԱՆՍՊԱՆ – վասնզի **անսպառ** խաղացումն սուրբ և երկրպագելի Հոգւոյն շնորհաց ի քեզ տեսանել՝ ով Աստուածարեալ Տէր և բազմերջանիկ Հայր՝ երկրորդ Կեփաս և առաջին Առաքեալ. – 9.

ԱՆՎԹԱՐ - եղիցի զէն **անվթար** առ ամենայն հակառակորդս յաղթութեան թագաւորին: - 105.

ԱՆՏԻ – յառաջագոյն սակաւ ինչ հասու էիր լեալ ի գրոյ **անտի** իմոյ – 2. յառաջագոյն ուսեալ էին յօրինաց **անտի** և ի մարգարէից՝ սիրել զՍէր Աստուած - 6. և ապա զկնի կատարման Արարչական հրամանին՝ ել Նոյ ի տապանէ **անտի**. - 18. և խնդրէ ի նմանէ մասն յաւարէ **անտի**. - 36. և **անտի** կացուցանէին թագաւոր քաղաքին՝ այր իմաստուն ՝ առաջնորդել թագաւորութեանն: - 41. Իսկ նոքա դարձեալ **անտի** եկին յԵրուսաղէմ. - 46. և յորժամ համբարձայց, առաքեցից քեզ զմի յաշակերտաց **անտի** իմոյ - 48. Թովմաս առաքեալ՝ մի յերկոտասանից **անտի**՝ առաքեաց զԹադէոս ի քաղաքն Եդեսիայ - 48. բայց այր մի կախարդ Եզիպտացի շրջեաց զնա յառաջին մտաց **անտի** իւրոյ - 75. ոմն ի մտերմաց նորա ... առեալ զՏրդատ ապրեցուցանէր ի գերութենէ **անտի** - 77. Եվ **անտի** զային հասանէին ի գեղն Բակառիճ կոչեցեալ. - 97. և փակեալ զճանապարհն **աստի և անտի** ... ի մեջ արարեալ արգելեն զնոսա - 75. և առեալ զճեռանէն սորա **աստի և անտի** ընթացուցանէին յայսկոյս յայնկոյս - 89.

ԱՆՏԻԱՆՈՍ – յետ նորա նստաւ Աղէքսանդր Ա Եպիսկոպոս **Անտիանոս** ... ամս քսան: - 53.

ԱՆՏԻՈՔ /անձնանուն/– սպա Արշակ՝ որդի Արտաշէսի՝ որ կոչեցան մեծ, որ եսպան **զԱնտիոք**՝ գորդի Սեղևեայ - 68.

ԱՆՏԻՈՔ /տեղանուն/ - և եղեն վկայք Եպիսկոպոսք ի Հռոմ՝ Փլաբիանոս, **յԱնտիոք**՝ Բաբելոս - 70. և էին Եպիսկոպոսք՝ Ստեփաննոս ի Հռոմայ, Դիոնեսիոս յԱղէքսանդրէ, Փղաբիանոս **յԱնտիոքայ** - 71. Առ այսոցիկ և Պօղոս Սամոստացի եպիսկոպոս **Անտիոքայ** - 75. և ժողովէ եպիսկոպոսք ի տեղեաց տեղեաց **յԱնտիոք** յաղագս նգովելոյ զՊողոս Սամոստացի. - 76.

ԱՆՏԻՈՔԱՅԻՔ - Եւ ի նոյն ժամանակս Պետրոս առաքեալ **զԱնտիոքացոց** զեկեղեցին հաստատեաց. – 53.

ԱՆՏԻՈՔՈՍ - Ապա Արշակ ... որ **զԱնտիոքոսն** սպան – 39. Եւ ի նմանէ հափշտակեալ թագս այս մնայ մինչև **ցԱնտիոքոս**: - 109.

ԱՆՏՈՆԻՆՈՍ - եհան ի նմանէ զՄիջագետս **Անտոնինոս**: - 44. Չոր ապա մոնչեալ առիւծաբար **Անտոնինոս** ... դիմէ ի վերայ Արտաւագոյ - 44. Թագաւորէ **Անտոնինոս** բարեպաշտ՝ որ է երեքտասաներորդ ի կարգի կայսերացն Հռոմայեցոց: - 59. և էին անուանք մանկանցն այսոքիկ, Մաքսիմիանոս, Մարտիանոս ... **Անտոնինոս** ... - 71. Թագաւորէ **Անտոնինոս երկրորդ**, որ և Սեւերիոս, ամս եւթն. - 63. **Անտոնինոս երրորդ** թագաւորէ ամս չորս. - 64. Կայսերք: **Մարկոս Անտոնինոս** որ է ի թուոյ թագաւորացն Յունաց չորեքտասաներորդ - 61.

ԱՆՏՈՆԻՆՈՍ ԵՐԿՐՈՐԳ - Թագաւորէ **Անտոնինոս երկրորդ**, որ և Սեւերիոս, ամս եւթն. - 63.

ԱՆՏՈՆԻՆՈՍ ԵՐՈՐԳ - **Անտոնինոս երրորդ** թագաւորէ ամս չորս. - 64.

ԱՆՅԱՆԵԼ – **անցեալ** գնացեալ ի միասին՝ և նստաք յեզր գետոյն՝ որ կոչի Ախուրեան - 12. Արդ այժմ **անցից** ի թի մերոց արանց՝ որ ի ծննդոցն Հայկայ: - 27. Անտոնինոս ... **անցեալ** ի Միջագետս՝ կոտորէ զգօրսն Հայոց - 44. Սա յետ թագաւորելոյն իւրոյ **անցեալ** զկարմնջովն Արտաշատ քաղաքի որսալ կինճս և իշավայրիս - 59. Սա զկնի վաղճանելոյն Տիտոսի ... **անցեալ** յօգնականութիւն Պերոզի արքայի մինչև ի Հռոմայեցոց իշխանութիւնն արշաւեաց. - 63. Դուկիանոս ոմն Կեսար **անցեալ** զօրօք բազմօք Միջերկրայսն, յետ մեռանելոյն Պերոզի նուաճէ զՀայք - 63. **անցեալ** զԿուռ գետով այսր. **անցանէ** ընդ լեառն մեծ՝ վրէժս պահանջելով մահուան հօր իւրոյ - 65. դէպ եղև **անցանել** նմա ընդ Պրասմին Եւսեբեայ կնոջ այրոյ - 65. Արդ **անցցից** ընդ թի թագաւորացն Պարսից - 69. և **անցեալ** զկարմնջաւն Մեծամօրի ... և ի մէջ արարեալ արգելեն գնոսա: - 75. Եւ ապա **անցեալ** ընդ Գայլ գետ՝ քանդէին զՀռոմիական մեհեանն դստերն Արամագոյ ի Թիլն աւանի: - 97. և խաղայր գնայր նոքօք յԱյրարատեան գաւառէ յԱրտաշատ քաղաքէ **անցեալ** ի կողմանս Յունաց՝ երթեալ **անցանէր** ի կողմանս յերկիրն Իտալացոց և Գաղմատացոց ի թագաւորական քաղաքն Հռոմ: - 106. դէպ ուղիղ ընդ լայնատարած խորայատակն **անցանէր** ընդ Եփրատ ընդ գօրս իւր - 112. Իսկ Անակ ... **անցեալ ի մէջ** խոստանայ առնել զկամս արքային: - 72. աստ ուրեմն **ի մէջ անցեալ** քոյր նոցա Ասողիկ ... համոզեալ դադարեցուցանէ զաղմուկս. - 25. զայնքան տար աշխարհ **հատեալ անցեալ** եկին ի Հռովմայ ի Հայք. - 92.

ԱՆՅԵԱԼ Ի ՄԷՁ – Իսկ Անակ ... **անցեալ ի մէջ** խոստանայ առնել զկամս արքային: - 72.

ԱՆՅԱՒՈՐ - և անդ ցից վարեալ երկաթի ընդ ճակատ նորա՝ վարսեալ հրամայէ ընդ պարիսպն ի տեսիլ **անցաւորացն**: - 29.

ԱՆՅՈՒՅԱՆԵԼ – Վաղարշ ... հետամուտ լեալ **անցուցանէ** ընդ կապանն Ճորայ: - 65.

ԱՆՓՈՅԹ – Սա ... զիմաստութենէ և զբաջութենէ **անփոյթ արարեալ**: - 44.

ԱՆՓՈՅԹ ԱՌՆԵԼ – Սա ... զիմաստութենէ և զբաջութենէ **անփոյթ արարեալ**: - 44.

ԱՆՕՐԷՆ - Դեկոս չարափառ և **անօրէն** թագաւորէ ամ մի – 70. Թագաւորէ Ուրեղիանոս **անօրէն** և ամբարիշտ ... ամս եւթն և ամիսս վեց: - 77. և տուեալ պատերազմ ընդ **անօրէն** թագաւորսն՝ սատակեաց գնոսա - 83. Իսկ սուրբ քառասունքն ոչ եղեն կատարիչք **անօրէն** հրամանացն Լիկիանէ/ի/ - 86. Ապա իբրև ոչ հնազանդեցան **անօրէն** հրամանացն ... կոտորեցին զբազումս - 86.

ԱՆՕՐԷՆՈՒԹԻԻՆ – որ է **յանօրէնութեանց** և ի տրտմութեան ձոռաց – 17.

ԱՇԱԿԵՐՏ – յայսմ ծանիցեն ամենեքեան՝ թէ իմ **աշակերտք** էք՝ թէ սիրեցէք զմիմեանս. - 4. **աշակերտք** ենք օրինացն Աստուծոյ և մարգարեից - 6. գիտենք զքեզ ճշմարիտ **աշակերտ** գոլ Քրիստոսի հեզոյն և մարդասիրին - 7. համարձակիմ

ծառայական բանի քո յետին և տրույ **աշակերտս**՝ կամ թէ որդիս՝ թէ ախորժելի է քում պատուասիրութեանդ - 10. Արդ գիտեմ՝ զի մեծ է յիշատակիս շահ՝ ըստ սովորութեան սիրոյ՝ որ օրինօքն Աստուծոյ նմանողք մարդասիրութեան նորա. և Քրիստոսի **աշակորտ** գոլ ուսեալ ի նմանէ. 12. յայնժամ **աշակերտքն** քաջայոյս, յորժամ վարդապետն յօժարկոտ - 13. յայնժամ վարդապետն շահս պտղաբերէ, յորժամ **աշակերտն** զփոյթութիւն ցուցանէ. յայնժամ **աշակերտն** վարդապետին արուեստին ակն ունի, յորժամ զդեզերանսն որպէս զբարեկամ ողջունեսցի: - 13. Քանզի այլազգ վարդապետին անհնար է ծագել, եթէ ոչ **աշակերտին** լապտերս գտցէ վառեալ ուսումնասիրութեան ձիթով : - 13. այլազգ անհնար է աճել **աշակերտին**, եթէ ոչ վարդապետն զառուն իմաստասիրութեան հեղուցու առաջի: - 13. և ուխտադրեալ առաքեալ առ նա մի՛ **յաշակերտացն** բժշկել զհիւանդութիւն նորա. - 45. առաքեցից քեզ զմի **յաշակերտաց** անտի իմոյ - 48. դո՞ւ ես **աշակերտ** օրհնելոյն Յիսուսի - 48. և այժմ յամենայն տեղիս անուն նորա **ի ձեռն աշակերտաց** նորա սքանչելիս մեծամեծս կատարի/է/. - 50. և առաքէ **զաշակերտսն** իւր ընդ ամենայն տիեզերս, քարոզել և ուսուցանել զԲանն կենաց: Որ և **ի յաշակերտաց** նորա գլխատրաց մի ոմն անուն Սիմօն. - 52. Առ նովաւ էին բազում հերձուածողք ... որք էին **աշակերտք** Սիմոնի կախարդի - 57. լուան զԲան կենաց ի սրբոց Ոսկեանցն, որք էին լեալք **աշակերտք** սուրբ առաքելոյն Թադէոսի - 58. Իսկ երանելին Սեղբեստրոս առեալ **զաշակերտսն**՝ փախեալ ի լեռանն - 102.

ԱՇԱԿԵՐՏԱԲԱՐ - գոր և ողջոյն առաք **աշակերտաբար** տալ՝ որպէս օրէն է հրաշափառագունի վարդապետի - 10.

ԱՇԱԿԵՐՏԵԼ - Եւ ապա այնուհետև ի մկրտութիւն ձեռն արկաներ **զաշակերտեալսն**. - 95.

ԱՇԴԱՀԱԿ - Բայց ինքն փոխէ զթագաւորութիւնն ի Մարս, ուստի **Աշդահակն**. - 35. Չոր իմացեալ օրիորդին Տիգրանուհեայ, ազդ առնէ Տիգրանայ եղբօր իւրում զնենգ **Աշդահակայ**: - 37. Եւ յետ այտորիկ նենգեալ **Աշդահակայ** դաւաճանութեամբ ի վերայ Տիգրանայ չար խորհեալ նմա: - 37. Սա դաշնաւորեալ Մարացն **Աշդահակայ**՝ տայ նմա զքոյր իւր Տիգրանուհի ի կնութիւն՝ ըղձիւք զնա խնդրեալ **Աշդահակայ**: - 37. և երթայ զկողմամբք Մեդացոց, հանդիպի զօրացն **Աշդահակայ** - 37. Իսկ սա ի խմբել պատերազմին ի դիմի հարկանի **Աշդահակայ** - 37. և վախճան առնէ պատերազմին մահն **Աշդահակայ**: - 37. գոր համարեցան կախարդել զնա կանանցն զարմիցն **Աշդահակայ**. - 60.

ԱՇԽԱՏ - Արդ վասն այտորիկ գրեցի ես առ քեզ՝ աղաչել զքեզ, զի **աշխատ լիցիս** և եկեսցես առ իս - 47.

ԱՇԽԱՏԱՍԵՐ - Սա եղեալ այր պատերազմող և **աշխատասէր**, որ սիրելով զհայրենիս իւր լաւ համարէր մեռանել ի վերայ՝ քանթէ օտար թշնամեաց կոխել զսահմանս նորա: - 28.

ԱՇԽԱՏԵԱԼ - եկայք առ իս ամենայն **աշխատեալք** և բեռնաւորք և ես հանգուցից զձեզ. - 8.

ԱՇԽԱՏ ԼԻՆԵԼ - Արդ վասն այտորիկ գրեցի ես առ քեզ՝ աղաչել զքեզ, զի **աշխատ լիցիս** և եկեսցես առ իս - 47.

ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆ - Վասնզի այսոցիկ հրամայեալս ի քէն զստուգութիւն բերէ պատմութիւնս, թէպէտ և մեզ **աշխատութիւն** հասուցանէ յերկարութիւն բանիցս: - 15.

ԱՇԽԱՐՀ - սպանէք՝ ասէ՛ զանդամս ձեր զերկրաւորս, ի բաց ընկենլով զամենայն կիրս՝ որ ըստ **աշխարհի** գործի հակառակ ճշմարտութեանն, և ի խաչ ելանել **յաշխարհի**՝ որպէս գրեալ է - 5. զամենայն կարգել մի ըստ միոջէ ... նաև զգաւառս, և

զգեղս գլխատրս ... որ են **յաշխարհին** յայնմիկ - 14. փոխեաց զնս Աստուած **յաշխարհէ** ի կարգս հրեշտակաց: - 16. Ի գալն Հայկայ և անուանել զիր անուն, յայնմհետէ տիրել ի նմանէ և անդր ամենայն **աշխարհի**՝ արևմտից և հիւսիսի: - 18. և կոչեցան տոհմք ըստ **աշխարհաց** և գաւառաց. - 19. Յաղագս բաժանման **աշխարհաց** երից որդոցն Նոյի: - 22,113. Եւ անուանք **աշխարհացն** Մեմայ՝ Պարսիկք, Տապրիկք ... - 22. Սահմանք Հաբեթի: ... և անուանք **աշխարհացն**՝ Ատրպատականք, Ադուանք ... և այլ ևս: - 23. և անուանք **աշխարհացն** Քամայ - 23. Եւ որ այլ ինչ զկնի բաժանման **աշխարհաց**: - 25,113. տիրել կամէին **աշխարհաց**՝ Չրուանն և Տիտանն և Յապետոսթէ - 25. վիճակ բաժանման /եղև/ **աշխարհս** մեր Յաբեթայ կրսեր որդոյն Նոյի: - 25. Արդ ծնունդք Մեմայ և Քամայ ազգք լեալ, և սերեալ ցրուեցան յիրաքանչիւր **յաշխարհս** և ի գաւառս: - 26. որք ի ծնունդոց նոցա կալան **գաշխարհս** մեր - 26. ոչ գտաք քաջութիւն ցուցեալ պատերազմաւ, բայց միայն զանուանս իրաքանչիւրոցն ի վերայ նահապետաց անուանեալ և **աշխարհաց** - 26. և յայնմհետէ **աշխարհս** մեր կոչի յանուն նախնոյն մերոյ Հայկայ՝ Հայք: - 27. և ազգք նորա և ծնունդք և **աշխարհ** բնակութեան, յայնմհետէ սկսան բազմանալ և լնուլ զերկիր: - 28. Բայց մեր առ Մարաց թագաւորութեամբն կացեալ բնակք սպասաւորք ի մերում **աշխարհիս** - 35. և ինքն դառնայ **յաշխարհն** իր բազում առ և աւարաւ հանդերձ գերութեամբ ընդ ինքեան բերելով: - 37. ոմանք չարափառութեամբ կացեալք՝ և յիշատակ չարի թողեալ **յաշխարհի**. - 42. և ինքն դառնայ հանդերձ գերութեամբ **յաշխարհն** իր: - 43. Արգար Լամացի՝ իշխան **աշխարհի**՝ առ Յիսուս Փրկիչն և բարերար ... ողջոյն: 47. որ եկեալ ի կողմանս քոյոյ **աշխարհիդ**. - 52. արձակէ զնոս **յաշխարհն** իրեանց: - 57. հանապազ կրծելով զշոթայսն՝ ջանայ ելանել և առնել զվախճան **աշխարհի**: - 60. և վանեալ հրով և սրով **գաշխարհն** զայն՝ առնու պատանդս, և դառնայ. - 65. ոչ էր սա անձամբ գոյութիւն յառաջ՝ մինչչև **յաշխարհ** և մարմնացեալ. - 66. և դառնայ մեծաւ յաղթութեամբ **յաշխարհն** իր: - 70. դառնայ խաղաղութեամբ և մեծաւ յաղթութեամբ **յաշխարհն** իր - 72. Բայց Վաղերիանոսի կայսեր ոչ կարաց ժամանել ի շփոթմանէ իրմէ օգնել մերոյ **աշխարհիս** - 76. և **գաշխարհս** խաղաղեցուցանէր յերկիրն Պարսից: - 77. Ապա տեսեալ կայսերն Տակիտոսի զՏրդատ առ ինքն երթեալ և զաւերումն մերոյ **աշխարհիս** յԱրտաշրէ - 77. որ լինի յանիշխանութեան կալ **աշխարհիս** մեր քսան և եւթն ամ: - 77. բաժանեն **գաշխարհս** մեր ընդ միմեանս - 77. թագաւորեալ ի վերայ երկուց **աշխարհացն**՝ միաւորեաց ընդ ինքեան - 79. և թագաւորեցուցանեն ի վերայ ինքեանց մարդիկ **աշխարհին**: - 80. և տուեալ ի ձեռս նորա զօրս բազումս արձակեաց **յաշխարհ** իր: - 82. տեղիք նահատակութեան նոցա պատուին և փառաւորին ի բնակչաց **աշխարհին**: - 86. եհաս նմա հրաման ի Տեառնէ՝ ելանել և լուսաւորել **գաշխարհս** մեր ջրով և Հոգով: - 91. զայնքան տար **աշխարհ** հատեալ անցեալ եկին ի Հոովմայ ի Հայք. - 92. Չոր ապա տեղեկութիւն տուեալ ամբարիշտն Դիոկղետիանոս զգալ նոցա **յաշխարհս** մեր՝ առաքէ հրովարտակ - 92. եկին ... առ ձեզ կանայք ոմանք **յաշխարհէս/մեր/մէ/**. - 92. յորժամ գտանիցես **յաշխարհիդ** քում, առ իս առաքեսցես. - 92. դառնայ **յաշխարհ** իր մեծաւ յաղթութեամբ: - 96. բաժանէ **գաշխարհս** մեր սահմանադրութեամբ փոս գործելով: - 111. գոր այժմ ոչ երբէք կոչի **աշխարհն** Բաղսաց - 96. որ երևեցար **յաշխարհիդ** Երուսաղէմացոց - 47. խաղաղութեան և շինութեան բերող, և բաշխիչ ամենայն բարեկարգութեան **աշխարհիս** Հայոց. - 31. Բայց գովելին մեր քաջահասակն և նիզակաւորն ժողովէ այնուհետև արքայն Հայոց ի սահմանաց իրոց զօրս բազումս՝ զամենայն ընտիրս **աշխարհացն** Հայոց. - 37. և այլ բազում նահատակութիւն քաջութեան ցուցեալ, և

կարգ ուղղութեանց **աշխարհիս Հայոց**: - 39. Եւ գտեալ անդ գլխատկերն զԱրտեմեայ, և տայ բերել **յաշխարհն Հայոց**. - 42. Որ եկեալ էին **յաշխարհս Հայոց** զկնի մահուանն Արտաշիսի - 43. և զօրածողով լեալ արշաւէ ի վերայ **աշխարհին Հայոց** համարձակաբար. - 76. զայնս փախստական արարեալ գերեցին զյոլով մասն **աշխարհին Հայոց**. - 76. և ընդ նմա եկեալ **յաշխարհս Հայոց**. - 85. և յաղագս հալածանաց դէմ եղեալ եկին **յաշխարհս Հայոց**. - 91. գաղտնագնաց արարեալ ի Հռովմայ եկին հասին **յաշխարհս Հայոց** - 92. եկն **յաշխարհս Հայոց**: - 92. և զկնի սրբոյն Գրիգորի պատճառ եղև լուսաւորութեան **աշխարհիս Հայոց** - 93. և եկեալ թագաւորեաց ի վերայ **աշխարհին Հայոց**. - 93. եկն սուրբն Գրիգոր **յաշխարհս Հայոց** - 101. զային հասանէին խաղաղութեամբ **յաշխարհն Հայոց** - 107. յետ բազում ատուրց եկին **յաշխարհն Հայոց** - 108. և հալածական արար զնա մինչև **յաշխարհն Հնդկաց** և ճենաց. - 72. ելեալ երանելեացն Հռիփսիմեանց **յաշխարհէն Հռոմայեցոց** ... եկին **յաշխարհս Հայոց** - 91. էառ թագ քաջն Տրդատ **յաշխարհին Հռոմայեցոց** - 93. Բայց է բլուր մի **յաշխարհին Ուտիացոց** - 96. և թափեալ ի նմանէ զԱսորեստան և զայլ արքայանիստ **աշխարհն Պարսից**, և դառնայ մեծաւ յաղթութեամբ **յաշխարհն** իւր: - 70. զոր ապա քաջապէս փախստական արարեալ իսպառ հարուածով՝ մինչև **յաշխարհն Պարսից**. - 83. Ապա այնուհետև թագաւորն գումարեալ գունդ ի զխաւոր նախարարացն իւրաքանչիւր զօրօք ... և զիշխանն Սիւնեաց, և զիշխանն **Ծաղեաց աշխարհին** - 99. Չոր ընկալեալ մեծաւ խնդութեամբ ... յաղագս լուսաւորութեան **Հայոց աշխարհիս** - 98. որ շինեաց իւր արքունի **ի Պարսից աշխարհին** . - 42. նուաճեալ Ստահրացոյն Արտաշրի զամենայն արիս և անարիս **Պարսից աշխարհին**, հնազանդեցուցանէ իւր - 74. Իսկ աւագ որդին սորա՝ Բապտիրան ... նաև աստուածացուցեալ ասեն զնա Վրաց **աշխարհին**. - 38.

ԱՇԽԱՀՐԱԳԻՐ - Առ սովաւ եղև **աշխարհագիր** ընդ ամենայն տիեզերս. - 43. յորում և Յովսէփ ելեալ **յաշխարհագիրն** հանդերձ Մարեմա՝ ծնաւ ի Բեթղահէմ զՓրկիչն մեր: - 43. հրամայեալ յՕգոստոս կայսերէ ... **աշխարհագիր առնել** ընդ ամենայն տիեզերս. - 46.

ԱՇԽԱՀՐԱԳԻՐ ԱՌՆԵԼ - հրամայեալ յՕգոստոս կայսերէ ... **աշխարհագիր առնել** ընդ ամենայն տիեզերս. - 46.

ԱՇԽԱՀՐՀ ԲԱՂՍԱՑ - զոր այժմ ոչ երբէք կոչի **աշխարհն Բաղսաց** - 96.

ԱՇԽԱՀՐՀ ԵՐՈՒՄԱՂԷՄԱՅԻՈՅ - որ երևեցար **յաշխարհիդ Երուսաղէմացոց** - 47.

ԱՇԽԱՐՀ ՀԱՅՈՅ - խաղաղութեան և շինութեան բերող, և բաշխիչ ամենայն բարեկարգութեան **աշխարհիս Հայոց**. - 31. Ժողովէ այնուհետև արքայն Հայոց ի սահմանաց իւրոց զօրս բազումս՝ զամենայն ընտիրս **աշխարհացն Հայոց** - 37. և այլ բազում նահատակութիւն քաջութեան ցուցեալ, և կարգ ուղղութեանց **աշխարհիս Հայոց**: - 39-40. Եւ գտեալ անդ պատկեր զԱրտեմեայ, և տայ բերել **յաշխարհն Հայոց**. - 42-43. որ եկեալ էին **յաշխարհս Հայոց** զկնի մահուան Արտաշիսի - 43. զայնս փախստական արարեալ գերեցին զյոլով մասն **աշխարհին Հայոց** - 76. և զօրածողով լեալ ի վերայ **աշխարհին Հայոց** համարձակաբար. - 76. և ընդ նմա եկեալ **յաշխարհս Հայոց**: - 85. և յաղագս հալածանաց դէմ եղեալ եկին **յաշխարհն Հայոց**: - 91. գաղտնագնաց արարեալ ի Հռոմայ եկին հասին **յաշխարս Հայոց** - 92. եկին **յաշխարհս Հայոց**. - 92. և զկնի սրբոյն Գրիգորի պատճառ եղև լուսաւորութեան **աշխարհիս Հայոց**. - 93. և եկեալ թագաւորեաց ի վերայ **աշխարհին Հայոց** - 93. եկն սուրբն Գրիգոր **յաշխարհս Հայոց** - 101. զային հասանէին խաղաղութեամբ **յաշխարհն Հայոց** - 107. յետ բազում ատուրց եկին **յաշխարհն Հայոց**: - 108.

ԱՇԽԱՐՀ ՀՆԴԿԱՅ - և հալածական արար գնա մինչև **յաշխարհին Հնդկաց** և ճենաց. – 72.

ԱՇԽԱՐՀ ՀՌՈՍԱՅԵՑԻՈՅ - ելեալ երանելեացն Հոփսիմեանց **յաշխարհէն Հոռնայեցոց** ... եկին յաշխարհն Հայոց – 91. Էառ թագ քաջն Տրդատ **յաշխարհին Հոռնայեցոց** - 93.

ԱՇԽԱՐՀ ՈՒՏԻԱՅԻՈՅ - բայց է բլուր մի **յաշխարհին Ուտիացոց** – 96.

ԱՇԽԱՐՀ ՊԱՐՍԻՑ - և թափեալ ի նմանէ զԱսորեստան և զայլ արքայանիստ **աշխարհն Պարսից**, և դառնայ մեծաւ յաղթութեամբ յաշխարհն իւր: - 70. գոր ապա քաջապէս փախստական արարեալ իսպառ հարուածով՝ **մինչև՝ յաշխարհն Պարսից** - 83.

ԱՇԽԷՆ - առնու իւր կին **զԱշխէն** դուստր Աշխինդարայ. – 95. և առեալ ընդ իւր **զԱշխէն** զկին իւր ... գայ հանդիպի սրբոյն Հայրապետին առ ստորոտով լերինն Նպատայ - 101.

ԱՇԽԻՆԴԱՐ - առնու իւր կին զԱշխէն դուստր **Աշխինդարայ**. – 95.

ԱՇՈՏ – Շափոյ որիոյ /Շապիոյ՝ որդոյ/ **Աշոտոյ ապահի պատրակի** ասացեալ ի Պատմութեան իւրոյ. – 109. Շափոյ /շափիոյ/ որիոյ /որդոյ/**Աշոտոյ Ապահի Պատրակի** ասացեալ ի պատմութեան իւրոյ: - 116.

ԱՇՈՏ ԱՊԱՀ – Տե՛ս ԱՇՈՏ.

ԱՇՈՏ ԱՊԱՀ ՊԱՏՐԱԿ /ՊԱՏՐԻԿ/ - Տե՛ս ԱՇՈՏ.

ԱՉՔ - զսա կալեալ Նարուգողոնոստր արքայն Բաբելացոց իսարեաց **զաչսն** – 33. գոր ասեն առասպելաբանելով ի կարգի գրուցաց, եթէ չար ունելով **յաչս** իւր՝ ոչ որ իշխեր մտանել առ նա ի լուսանալ աւուրն - 56. և եթէ յաճոյ թուեցի **յաչս** քո՝ առցես զնա քեզ կնութեան: - 92. նաև արտասունք հեղան **յաչացն** - 102. Իսկ նոցա կուրացեալ միտք և **աչք** յաստուածային իմն զոգցես տեսչութենէ - 110.

ԱՊԱ - իսկ **ապա** ի բաց ասի որոշումն - 9. Իսկ **ապա** ընդդիմանայ նմա Տիտանն և Յապետոսթէ ի մարտ պատերազմի - 25. **ապա** յանձն առն ... թագաւորեցուցանել Չրուանայ: - 25. Եւ յետ այնորիկ **ապա** իւրաքանչիւր որ յիւրում բաժնի թագաւորեցեալ - 25. **ապա** տայ զտեղին Կադմայ թռչին իւրում - 26. **ապա** յանկարծօրէն ի վերայ հասեալ Արամայ զօրօք իւրովք - 29. **Ապա** վավազն այն և բորբորիտոսն Շամիրամ՝ ի բազում ամաց լուեալ զգեղեցկութենէ նորա՝ ցանկայր հասանէր նմա. - 30. գոր **ապա** ասացից յետոյ յայլում տեղուջ: - 36. **Ապա** Արշակ ... որ կոչեցաւ մեծ - 38. Յետ որոյ **ապա** թագաւորեաց ի Բաբելոն Սեղևկոս. - 39. Բայց **ապա** այլք յանձն առնուն յաւուր շարաթու յորս և ի պատերազմ հեծանել - 41. **ապա** դարձեալ յիշէ զայս Սգօնն - 41. Չոր **ապա** մռնչեալ առիւծաբար Անտոնինոս ... դիմէ ի վերայ Արտաւագոյայ - 44. **Ապա** իբրև այս լինէր ի զօրաց իւրոց, եհան ի նմանէ զՍիջագետս Անտոնինոս: - 44. գոր **ապա** յերկեղէ կատարէ զկամս արքային հանդերձ ազգատոհմի. - 45. Եւ իբրև կատարեցից զայս, **ապա** համբարձայց առ Այն - 48. գոր **ապա** պատասխանի առնէ նմա Ադդէ. - 54. Որ **ապա** Աստուած պատերազմեցաւ ընդ որդոյն Աբգարու - 54. **ապա** օգնականութեամբ Դարեհի ածէ ի Հայս - 56. Իսկ **ապա** մերս Արտաշէս թագաւորեցուցանէ զհամանուն իւր զԱրտաշէս ի վերայ Պարսից. - 58. Չոր **ապա** միսանգամ ճակատ կազմեալ թշնամեացն ... փախստական առնէին - 65. **Ապա** եկեալ ի դուրս կինն այն ... ետես գտորբն Թէոդորոս նստեալ - 65. Իսկ **ապա** ընդ բանից կնոջն գայ վիշապն ահազին շարժմամբ և շառաչմամբ յոյժ. - 66. **ապա** յայնժամ աճապարեալ սրբոյն ... հարկանէ զվիշապն - 66. Յետ այսորիկ **ապա** հասանէ բօթ առ Խոսրով յաղագս սպանման Արտաւանայ - 67. Թագաւորէ ... **ապա** Արշակ ... որ կոչեցաւն մեծ - 68.

Արդ անցցուք ընդ թիւ թագաւորացն Պարսից ... Արշական՝ ամս երեսուն և երկուս. **ապա** Արշէզ՝ ամս քսան ... **Ապա** Դարեհ ամս երեսուն ... **ապա** հուսկ յետոյ քան գոսա Արտաւան՝ որդի Վաղարշու՝ ամս երեսուն և վեց. - 69. **Ապա** այնուիւտն խաղայ գնայ այնքան բազմութեամբ զօրօք ի վերայ Արտաշրի. - 70. գոր **ապա** ժողովեցան բազում Եպիսկոպոսք և Քահանայք և Սարկաւագունք - 71. Չոր **ապա** լուեալ Խոսրովու՝ ուրախ եղև. - 73. Կարգ թագաւորացն Հայոց և համար նոցին ... **Ապա** Արգար ամս երեսուն և ութն: - 74. **Ապա** Արտաշէս ամս քառասուն և մին: - 74. որ **ապա** գորպիսութիւնն ասացից յետ այսորիկ: - 74. **ապա** Ուրեղիանոս փոխանորդեալ միմեանց կարճ ի կարճոյ: - 76. **Ապա** տեսեալ կայսերն Տակիտոսի զՏրդատ առ ինքն երթեալ և գաւերումն մերոյ աշխարհիս յԱրտաշրէ - 77. Իսկ **ապա** Անակն այն ... գայ հասանէ առ Խոսրով արքայն Հայոց հատուածի պատճառաւ. - 78. **Ապա** Յակովբ հանդերձ քերքն իւրով Սակդենեաւ և նորին որդովն Հրաչէի գնաց ի կողմն Գթաց. - 80. **ապա** դնեն թագ Հրաչէի. - 80. **Ապա** զգեցուցին մեծագորին Տրդատայ զկերպ կայսերն. - 82. **ապա** այնուիւտն ժամ տուեալ մարտի: - 82. գոր **ապա** քաջապէս փախստական արարեալ իսպառ հարուածով - 83. Որև **ապա** հրաման տայ զօրաց իւրոց գնշան խաչին Քրիստոսի դրոշմեալ ի կապերտոցի - 83. **ապա** յառաջին ամին իւրոյ թագաւորելոյն գնաց Տրդատ յԵկեղեաց գաւառ ի գեղն Երիզա - 85. Եւ իբրև ոչ կարաց ... կամագիտ լինել, **ապա** այնուիւտն հրամայեաց չարչարել զսուրբն Գրիգորիոս - 85. **Ապա** իրագեկ եղեալ հաւատացեալքն անարժանն այն հրամ/անա/ցն - 86. **ապա** իբրև/ ոչ հնազանդեցան անօրէն հրամանացն, սուր ի վերայ եղեալ կոտորեցին զբազումս. - 86. Իսկ **ապա** յետոյ երթեալ պատմէին Լիկիանէ/ի/ վասն սրբոցն - 87. **Ապա** այնուիւտն հրամայեաց չարչարել. - 88. **Ապա** շառաւիղս կախեալ ի վերայ ողին նորա - 88. յետ որոյ **ապա** պնդեալ ոտից նորա ի հրապոյրս տկաց - 89. Իսկ իբրև լուաւ թագաւորն ... **ապա** հրամայեաց կապանօք խաղա/ղա/ցուցանել յԱյրարատեան գաւառէ - 90. **Ապա** յետ այսորիկ արկանել կապիճս երկաթիս ի ծունկս նորա - 90. Չոր **ապա** տեղեկութիւն տուեալ ամբարիշտն Դիոկղետիանոս զգալ նոցա յաշխարհս մեր - 92. Իսկ **ապա** զկնի չարչարանացն սրբոց Հռիփսիմեանց ելեալ Տրդատ ի կառս իւր՝ կամէր ելանել ընդ դուռն քաղաքին. - 93. **Ապա** տեսիլ երևեալ Խոսրովիդիստոյ քեռ թագաւորին - 94. **Ապա** մերձեալ հանդիպի նշխարաց սրբոց Հռիփսիմեանցն - 94. Իսկ **ապա** ի գալն Տրդատայ ի Հայք յսկզբան թագաւորութեան իւրոյ ... առնու իւր կին զԱշխէն դուստր Աշխինդարայ. - 95. գոր **ապա** գորպիսութիւնն ասացից յետոյ յայլում տեղոջ: - 96. **Ապա** թագաւորն փութանակի հրամայէր գունդ գումարել բազում իշխանաց իւրաքանչիւր զօրօք. - 98. **ապա** հաւանեալ՝ ասէ, կամք Աստուծոյ եղիցին կատարեալ: - 98. **Ապա** այնուիւտն թագաւորն գումարեալ գունդ ի գլխաւոր նախարարացն իւրաքանչիւր զօրօք: - 98. **ապա** եկեալ ժողով բազմութեան Եպիսկոպոսաց՝ ձեռնադրեցին զսուրբն Գրիգոր Հայրապետ Հայոց մեծաց - 99. Իսկ **ապա** լուեալ արքայն Տրդատ զգալն սրբոյն Գրիգորի ... հանդիպի առ ափն Եփրատ գետոյն. - 99. Որ **ապա** նշանք սքանչելի երևեալ. - 101. **Ապա** իբրև լուաւ գայս մեծ արքայն Տրդատ, խորհուրդ առնոյր՝ զի գնացէ առ սուրբն Կոստանդիանոս: - 106. Իսկ **ապա** այնուիւտն հաստատեալ ի միջի իրեանց Հայրապետքն և Թագաւորքն զհաւատ ուղղափառութեան - 107. **Ապա** խորհուրդ արարեալ Տրդատայ հանդերձ իշխանօք և բազում նախարարօք գնալ ի դուռն կայսեր - 107. գոր **ապա** առեալ մեծաւ խնդութեամբ զգանձսն աստուածային ... յետ բազում ատուրց եկին յաշխարհն Հայոց: - 108. **ապա** և խոշտանկեալքն յանձն առնուին ուտել զմիս զոհիցն և զմիս խոզի - 43. **ապա** թէ ոչ այն լինէր՝ վնասէր գոր կամէր. - 57. որ լինելոց

էր **առ յապայ**՝ յաղթել անմարմին Գողիադու - 82. և այնմ անսայի տեսանել քեզ՝ և բերան ի բերան խօսել, և ստուգի ի շրթանց քոց **և ապա** հաւատարմացուցանել յառաջագոյն գրեալսն առ ի քէն - 2. յառաջագոյն սակաւ ինչ հասու էիր լեալ ի գրոյ անտի իմոյ՝ որ բերաւ քեզ ի ձեռն Սիմէօն քահանայի, **և ապա** ի ձեռն բառուտ /բանոյդ. Հր.Աճ./ զբաւանդակն /բովանդակ/ ծանուցեալ: -2. Արդ քանզի խնդրեցեր ի սկզբան ի ձեռն խնդրոյ, **և ապա** բերան ի բերան խօսելով զիմս յորդորեցեր զմիսս - 3. Նախ Առաջնորդական պետութեամբդ բարգաւաճեալ, **և ապա** խորհրդով յաւելեալ լաւագունի: - 3. և ապա ծաղկեալ ի տան Տեառն և ի գաւիթս Աստուծոյ - 8. պարտ և արժան էր ... նախ գոյանալ թագաւորութեանն, **և ապա** ի ներքս զալ թագաւորին - 16. **Եւ ապա** զկնի արտասահմանելոյն ի դրախտէն՝ աճեցին ծնունդք նորա, և բազմացան - 16. **և ապա** զկնի կատարման Արարչական հրամանին՝ ել Նոյ ի տապանէ անտի. - 18. **Եւ ապա** ծնան որդիս որդիք Նոյի. - 18. **և ապա** զկնի ուխտաւորութեանն ասէ Աստուած ցԱբրահամ - 20. **Եւ ապա** ծնաւ ի նոցանէ Իսահակ որդի աւետեաց. - 20. **և ապա** յարեմուտս արշաւեալ վեց հազար բիրօք - 29. **Եւ ապա** պատուեալ զախտն իւր վաճառն այն Շամիրամ, առաքէ հրեշտակս առ Արայն զեղեցիկ բազում ընծայիւք - 30. այսպիսի լինել այր և արանց կացեալ գլուխ ... **և ապա** զգոյն, և զգեղն, և հասակն, և զտեսակն, և զբարս բարի բնութեան նորա: - 31. **Եւ ապա** շինէ մեհեանս, և բազինս կանգնեալ՝ զոհս ամենայն նախարարացն հրամայէ մատուցանել: - 43. **Եւ ապա** սկիզբն արարեալ սրբոյ առաքելոյն՝ աւետարանեաց նմա և քաղաքի նորա. - 49. **Եւ ապա** խնդրեաց Տիբեր առ ինքն զՊիղատոս. - 51. նախ Աբգար հաւատաց, **և ապա** Սանատրուկ իւրայօքն. - 53. **Եւ ապա** յայտնեալ նշանացն երկոցունց՝ առաքելոյն և Սանդխտոյ: - 54. **և ապա** ... կատարի մարտիրոսութեամբ ի քաղաքին Ամասիայ: - 66. **և ապա** Արտաշէս՝ ամս Ի. - 69. **և ապա** զկոճեղս կազմեալս միոյ միոյ ոտին ոլոքի խոտցից ոտիցն ... ընթացուցանէին յայսկոյս յայնկոյս - 89. **և ապա** յետ այնորիկ զգլուխ նորա դնել մամուլս հիւսանց - 89. **Եւ ապա** զբերել կողիցն երկաթի քերչօք՝ մինչև ոռոգանէին վայրքն յարենէ սրբոյն. - 89. **Եւ ապա** պուտամբք երկաթի հալեալ կապար և արկանել զմարմնովք նորա - 89. **Եւ ապա** յետ այսր ամենայնի անհնարին տանջանաց՝ մատուցեալ ոմն ի նախարարացն ... և ասէ ցարքայ - 89. **Եւ ապա** այնուհետև ի մկրտութիւն ձեռն արկանէր զաշակերտեալսն. - 95. **Եւ ապա** երթեալ ի Դարանաղեաց գաւառն ի զեղն Թորդան, և անդ զմեհեանն ... քանդեցին - 97. **Եւ ապա** հասեալ յամուրս Անի, անդ կործանեցին զպատկերն Արամազդայ - 97. **Եւ ապա** անցեալ ընդ Գայլ գետ՝ քանդէին զՀոնիական մեհեանն դստերն Արամազդայ ի Թիլն աւանի: - 97. **Եւ ապա** ամենայն ուրեք զնշան Տէրունական խաչին կանգնեալ սրբոյն Գրիգորի՝ հալածէր զբազմութիւն դիւսանց - 97. **Եւ ապա** խորհուրդ արարեալ թագաւորին Տրդատայ հանդերձ կնաւ իւրով - 97. և լուայցես արեամբն, **և ապա** ողջասցիս: - 102. **Եւ ապա** ի խոշտանգանս արկեալ զերանելին Կիւրեղ - 104. և հարցեալ զմիմեանս յաղագս յառաջագոյն աղետին ... **և ապա** սքանչելեացն Աստուծոյ - 106. առաքեալ զթագս զայս ... առնէ ի գլուխ Դաւթի արքայի ... և ի նմանէ Սողոմոնի, և ի Սողոմոնէ Ռորովամ, **և ապա** Աբիայ, և Ասափ. - 109. ԱՊԱ ԵԻ - **ապա** և խոշտանկեալքն յանձն առնուին ուտել զմիս զոհիցն և զմիս խոզի - 43.

ԱՊԱ ԹԷ - **ապա** թէ ոչ այն լինէր՝ վնասէր գոր կամէր. - 57.

ԱՊԱԿԱՆԻԶ - և գտանէ անդ **ապականիչս** երկրին իւրոյ ինն բիր հեծելոց և հետևակաց. - 29.

ԱՊԱՀ - Աշոտոյ ապահի պատրկի ասացեալ ի Պատմութեան իւրոյ: - 109. Աշոտոյ Ապահի Պատրկի ասացեալ ի պատմութեան իւրոյ. - 116.

ԱՊԱՀՈՒՆԻՔ - առ որ առաքեաց Արգարոս երկուս ի գլխատրաց իւրոց՝ զՄարիիս Բղեշիս Աղանեաց և զՇամշագրատ նահապետ **Ապահունեաց** - 46. Արդ յայսմ վայրի զաթռակալս շարադրեցից և յայտ արարից զիւրաքանչիւր գահս՝ ... առաջին՝ Հարքայ Եպիսկոպոսն ... վեշտասաներորդն՝ **Ապահունեաց** - 100.

ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԻՒՆ - որք սուրբ կոչէին զանձինս իւրեանց, և **զապաշխարութիւն** ոչ ընդունէին. - 71.

ԱՊԱՏ - որք բազմակեցք և որք միայնակեցք բնակեալ **յապատս** և յանապատս - 14.

ԱՊԱՐԱՆՔ - տայր կանգնել սիւն **յապարանս** իւր - 54. և ընդունէր զչարչարանսն: ... և գելոց կապեալ կրծից նորա և առասանս ի կապս կրծիցն գելարանացն, և համբառնալ ի բարձրաւանդակ ի տանիս **ապարանիցն** որմոյն մեքենայիւք - 88.

ԱՊԵՂԷՍ - Ի սորա ժամանակս էին հերձուածողք՝ Թէոդիտոն՝ **Ապելէս** - 61.

ԱՊՍԱՍԲ - սա **ապստամբ** ելեալ ի Մակեդոնացոց թագաւորէ՝ ի քաղաքին՝ որ կոչի Բահղաւ - 68.

ԱՊՍԱՍԲԵԼ - Սա **ապստամբեալ** ի Բելայ՝ գնաց յերկիրն Արարադայ ի կողմն Հիւսիսայ հանդերձ ծննդովք իւրովք - 26. որ **ապստամբեալ** ի Մակեդոնացոց՝ թագաւորեաց յերկիրն Քուշանաց ամս երեսուն և մին: - 38. Եւ ի մետասաներորդին **ապստամբին** Պարթևք ի Մակեդոնացոցն. - 39. յորժամ առից պարապումն ի պատերազմէ Սպանիացոց **ապստամբողաց** յինէն, քննեալ հատուցից նոցա զարժանն. - 51. Իսկ մանուկն զարգացեալ և հասեալ յարբունս՝ գնաց բազում զօրօք **ապստամբեալ** յերկիրն Ճենաց և Դարդանաց - 79.

ԱՊՐԵԼ - և բազումք յուսով **ապրեցան**. - 7.

ԱՊՐԵՅՈՒՅԱՆԵԼ - ոմն ի մտերմաց նորա ... առեալ զՏրդատ **ապրեցուցանէր** ի գերութենէ անտի - 77.

ԱՋ /ած./ - Եւ այսոքիկ ձայնք անդ՝ ուր կայ Աստուած ի մէջ Աստուածոց եղելոց և թագաւորաց, որոշելով և բաժանելով զվատթարն ի լաւագունէ՝ և զարժանաւորութիւնն զանդերանութեան, և **ընդ աջմէ** ընդ արդարսն դասելով ընդ սուրբս ամենայն - 9. որպէսզի ունիցի **յաջոյ** ձեռին իւրում զխաչն. - 83.

ԱՋ /գոյ./ - եթէ մոռացայց զքեզ Երուսաղէմ, ասէ մարգարէն, մոռացի զիս **աջ** իմ - 11.

ԱՋԱԿՈՂՄԵԱՆ - եկայք օրհնեալք հօր իմոյ՝ ժառանգեցէք զխոստացեալ ձեզ զարքայութիւն. և այսոքիկ **յաջակողմեան** ձայն. - 9.

ԱՋԱԿՅԵԼ - Սա **աջակցեալ** Կիրոսի՝ ի բաց բառնայ զթագաւորութիւնն Մարաց - 37.

ԱՋՈՂԱՉԵՌՆՈՒԹԻՒՆ - և ժողովէ զբազմամբոխս արի արանց ամենայնիս **աջողածեռութեամբ** ի տէգ նիզակի՝ և յաղէղն՝ և ի սուսեր - 35.

ԱՌ /նախդիր/ - /տրականի հետ/ - որ մօտ կային **առ** նմա, զարմացան: - 48. Եւ երթեալ հանդիպի նա **առ** հանգստարանի սրբոյ առաքելոյն Թաղէսի. - 73. **Առ** այսոցիկ և Պողոս Սամոստացի եպիսկոպոս Անտիոքայ, զոր նզովէ կաթողիկէ առաքելական եկեղեցի: - 75. և անդ սնեալ և ուսեալ **առ** կոմսի ումեմն Լիկիանէս անուն - 77. Եւ նորա սնեալ **առ** հօրաքեռն իւրում - 79. և **առ** միոյ միոյ չարչարանաց թողացուցեալ լինէր ի թագաւորէն յաղագս հարցի և պատասխանոյ - 90. Իսկ այլքն ի նոցանէ ... գնային ի լեառն Վարագ, որ էին արս /**առ**/ Տոսպն գաւառի: - 93.

/հայցականի հետ/ - գոր լի սիրով սակս խնդրոյն եկեալ **առ** մեզ՝ գոր ի սուրբ սրտէ և ի մտաց բարեաց բոխեալ բանի շրթանց քոց և մեծարանք ի քումմէ մեծանձնութենէդ **առ** իմն կրսերութիւն – 1. և լուեալ իսկ էր իմ զգալն միսանգամ **առ** մեզ - 2. և ընթանամ պատրաստաբար **առ** հարցումն խնդրոյն որ ի քէն - 2. և աղաչեմ զի մի և եթէ կամօք կամ յօժարութեամբ որ յիմս խոնարհեցար սօգիտութիւն, այլև անդադար աղօթս առնել **առ** Աստուած - 2. յառաջագոյն գրեցի **առ** քեզ սակաւ ինչ զպատճառն յայտ արարեալ պատմութեանս. - 2. զայսոսիկ հրամայեալս ի քէն՝ քեզ պարտ էր կատարել **առ** իմս խնդիր - 2. որ բերաւ **առ** քեզ: - 3. Արդ այս է սէրն նորա **առ** մեզ. իսկ մերն **առ** նա - 5. զդարձն մեր խնդրէ **առ** ինքն. - 5. դարձարուք՝ ասէ, **առ** իս, և ես դառնամ **առ** ձեզ. - 5. օթևանս **առ** նա արասցուք. - 7. Արդ զայս փոքր ի շատէ գրեցաք **առ** քեզ յաղագս սիրոյ՝ վստահացեալ ի քոյին հեգութիւնդ - 7. Այլ վասն եղբայրսիրութեան չէր ինչ պիտոյ գրել **առ** քեզ - 8. եկայք **առ** իս ամենայն աշխատեալք և բեռնատրք - 8. ոչ խորհուրդք իմ և սիրտ քեթև ինչ մտօք ներքադրեալ **առ** քոյդ խորհի ճշմարտասիրութիւնդ - 11. Քանզի և նոյնագունակ և զքոյդ իմանամ **առ** իմս փանաբիմա/ց/ բանս. - 11. նակ տեսանեմ իսկ արդեանքք լեալ մեծարանս **առ** իս. - 11. որ փոքրս եմ և կատար **առ** քո կատարեալ մեծութիւնդ. - 11. եկիր **առ** աստուածապատիւ և սուրբ Հայրապետն մեր Խաչիկ - 11. Արդ այս քեզ նշան առ ի յինէն ... Իսկ ի քէն **առ** իս - 12. սակաւ հաստուածով առնել յսկզբան թագաւորացն Հայոց մինչև ի մեզ, և զքո բանիբուն Պուեռիկոս դաստաշարժիդ վարժս իստագիս ասպարէզ **առ** քո խաղաղութիւն - 12. որ բերաւ **առ** քեզ - 13. որ ի քէն **առ** մեզ եղև - 15. եհաս ժամանակ մարգարէութեան Ղամէքայ՝ որ **առ** Նոյ - 17. առաքէ հրեշտակս **առ** Արայն գեղեցիկ - 30. թագաւորէ Արշակ քաջ ... առ ի հաստատել բանին Տեառն՝ որ **առ** Աբրահամ - 39. առաքէ հրովարտակ **առ** Արշակ - 40. բերաւ /**առ** / Վաղարշակ արքայն Հայոց: - 40. զայ ի Սկրտութիւն Յիսուս Քրիստոս ի Յորդանան **առ** Յովհաննէս. - 45. խնդրեաց **առ** ինքն զՊիղատոս: - 45. որև գրեալ թուղթ **առ** Փրկիչն - 45. և ուխտադրեալ առաքել **առ** նա մի յաշակերտացն - 45. Առաքումն իշխանացն Աբգարու **առ** Մառինոս – 46,114. **առ** որ առաքեաց Աբգարոս երկուս ի զլիսաւորաց իւրոց - 46. գրէ թուղթ **առ** Փրկիչն – 46. Թուղթ Աբգարու **առ** Փրկիչն: - 47,114. Աբգար Լամացի իշխան աշխարհի՝ **առ** Յիսուս Փրկիչն և բարերար ... ողջոյն: 47. գրեցի ես **առ** քեզ - 47. եկեցես **առ** իս - 47. էին ոմանք ի հեթանոսաց եկելոց **առ** նա: - 47. գրեցեր դու **առ** իս՝ զալ ինձ **առ** քեզ - 48. Եւ իբրև կատարեցից զայս, ապա համբարձայց **առ** Այն՝ որ առաքեացն զիս - 48. Գնալն Թադէոսի **առ** Աբգար - 48,114. կոչեաց զնա **առ** ինքն. - 48. և ինքն զայ **առ** Սանատրուկ քեռորդին Աբգարու. - 49. Թուղթ Աբգարու **առ** Տիբեր կայսր Հռոմայեցոց: - 49,114. գոր արար **առ** նոսա - 49. որ և **առ** իս ինքեան եցոյց յայտնապէս: - 50. Դարձեալ առաքէ Աբգար **առ** Տիբեր - 51. Եւ ապա խնդրեաց Տիբեր **առ** ինքն զՊիղատոս – 51. Գրէ և **առ** Արտաշէս արքայն Պարսից վասն Յիսուսի: - 52. Եւ այսպէս երանելի թագաւորն Աբգար ի ձեռն հրովարտակացն քարոզ լինէր Քրիստոսի յարևելս և յարևմուտս, **առ** կայսր և **առ** արքայն. - 52. գորմէ գրեաց Աբգար **առ** Արտաշէս Պարսից արքայն - 54. ոչ ոք իշխէր մտանել **առ** նա ի լուսանալ ատուրն - 56. և այսպիսի զօրութիւն դիւական **առ** ինքն ունելով՝ վաղճանի - 57. և գունդ մի ի զօրացն քրիստոնեայք ... յաղօթս կացին **առ** Աստուած - 61. յայնժամ ձայն բարձեալ կնոջն **առ** սուրբն՝ ասէ - 66. Յետ այսորիկ ապա հասանէ բօթ **առ** Խոսրով յաղագս սպանման Արտաւնայ - 67. և սկիզբն առնու թագաւորելոյ նոցա ըստ հաստատելոյ բանին Տեառն՝ որ **առ** Աբրահամ - 68. եհաս բօթ մահուանն Արտաւնայ **առ** Խոսրով մեր թագաւորն - 69. Խօսք և խոստմունք Արտաշրի Պարսից արքայի **առ** զօրս իւր: - 72,115. կոչէ Արտաշիր **առ** ինքն

զամենայն նախարարս իր և զգլխաւորս – 72. Գալն Անակայ առ Խոսրով - 73,115. Իսկ ի գալն Անակայ առ Խոսրով՝ խնդաց յոյժ – 73. Ապա տեսեալ կայսերն Տակիտոսի զՏրդատ առ ինքն երթեալ - 77. գայ հասանէ առ Խոսրով արքայն Հայոց - 78. եմուտ առ կինն Անակայ վաղվաղակի - 79. և յղէ առ կայսրն Յունաց Պոռքոս - 81. Եւ որպէս անդ վասն Դաւթի առ Սաւուղ ասացին զյաղթելն Գողիադու. - 81. որ մօտն էր առ Տրդատ - 81. որպէս անդ բանն Աստուծոյ թագուցեալ էր յողորկ քարն Դաւթի, նոյնպէս և աստ առ Տրդատ: - 82. այնպէս եղև առ Տրդատ ի կայսերէ. - 82. ել գնաց առ Տրդատ - 84. գնայ առ Տրդատ - 84. խօսել սկսաւ թագաւորն բազում բանիւք ընդ Գրիգորի, և զգնալն նորա առ ինքն, և զերախտիքն իր առ նա. - 88. աղօթս առ Աստուած մատուցանէր: - 89. առաքէ հրովարտակ առ Տրդատ արքայն Հայոց - 92. եկին ... առ ձեզ կանայք ոմանք - 92. առ իս առաքեսցես. - 92. ճշմարիտ կուտօթիւնն ազգակցութիւն ունի առ հրեշտակս. 92. և առեալ բերէ առ թագաւորն - 94. և առաքեցին ի Կեսարիայ Կապուտկեցոց առ մեծն Ղևոնդ Արք Եպիսկոպոս Կեսարու - 98. հանդիպի առ ափն Եփրատ գետոյն. - 99. և բեր առ քեզ զԵպիսկոպոսն Սեղբեստրոս. - 102. Եւ ժողովեցան առ նա Հրեայքն - 104. գրեա՛ առ նա - 104. Եւ գրեաց առ որդին իր. - 104. Իսկ երանելին Հեղինէ լցեալ հաւատովքն՝ որ առ Աստուած, և մեծաւ փափագանօք դարձեալ խնդրեաց զբեռնսն Փրկչին ի Կիրեղէ - 105. կոչեաց առ ինքն այր մի - 105. եղիցին զէն անվթար առ ամենայն հակառակորդս յաղթութեան թագաւորին: - 105. եկն առ թագաւորն Կոստանդիանոս - 105. Գնալն Տրդատայ թագաւորին Հայոց ի Հռոմ առ մեծն Կոստանդիանոս յաղագս միաբանութեան հաւատոյ: - 105,116. գնացէ առ սուրբն Կոստանդիանոս: - 106. հաստատեալ ի միջի իրեանց Հայրապետքն և Թագաւորքն ... սէր միաբանութեան առ միմեանս - 107. լոր տհաս առ արքայն Տրդատ - 107. գոր ինչ առ նա ինքն եղև - 108. որ գործեաց առ նոսա ի Հայս: - 108. առաքէ Շապուհ արքայից արքայ առ մեծն Կոստանդիանոս - 110. մնացէ առ ինքն նախնական պսակն: - 110. Եւ կոչեցեալ առ ինքն զհաւատարիմսն Շապիոյ՝ հրամայէ առնուլ յինքեանս զբերեալ թագն ի թագաւորէն իրեանց: - 110. Թուրթ Աբգարու /առ Արտաշէս արքայն Պարսից/: - 114.

/գործիականի հետ/ - մաքրին որպէս առ Նոյի մոլորեալք ի չարիս: -

17. Եւ ի սորա ծննդոցն առ Արտաշիսի արքայի Հայոց՝ պատանի մի լեալ Վարաժ անուն՝ բնակի առ եզերք գետոյն՝ որ կոչի Հուրագղան - 28. Առ սովաւ բաժանեցաւ թագաւորութիւնն Իսրայէլի յերկուս. - 32. /Առ գերութեամբն Բաբելացոց՝ Նաբուգոդոնոսոր ամս քսան և հինգ: - 33. Առ սովաւ Զօրաբաբէլ Եբրայեցոց վերակացու եղեալ - 33. Առ սովաւ Եզրաս ել յԵրուսաղէմ - 34. առ նովաւ թարգմանեցին զօրէնսն Եբրայեցոց իմաստունքն: - 34. Առ սովաւ էր Յեսու Սերուքայ - 34. Բայց և մեր առ Մարաց թագաւորութեամբն կացեալ բնակք սպասաւորք ի մերում աշխարհիս - 35. այս ... հաւաստի ի մերոց գոլով թագաւորութեանն առ այնու ժամանակաւ: - 35. Առ սովաւ ... կացեալ Նաբուգոդոնոսոր Բաբելացոց արքայ՝ որ գերեաց զՀրեայսն. - 36. խաղաց գնաց առ սահմանօքն Խախտեաց ի վերայ Մակեդոնական զօրուն - 39. Առ սովաւ եղև աշխարհագիր ընդ ամենայն տիեզերս. - 43. Առ սովաւ եղև սկիզբն Հայոց տալ մասնաւոր հարկ Հռովմայեցոց: - 45. Առ սովաւ էր Աբգար թագաւոր Հայոց յՈւռհա. - 45. Առ սովաւ/ Բեսիոս լեառն պատառեցաւ - 47. Առ սովաւ եղև սովն համաշխարհական. - 52. Առ նովաւ էին բազում հերձուածողք - 57. և առ մերով իսկ ժամանակաւ բազումք ի դարբնաց ... յաւոր միաշաբաթոջ երիս կամ չորս բաղխեն զսալսն - 60. Առ սովաւ եղև սաստիկ հրայրեացք - 61. Առ սովաւ Նարկիսոս

Եպիսկոպոս յԵրուսաղէմ - 63. **Առ** սովաւ հին Եմաւոս նորոգեցաւ - 64. **Առ** սովաւ հանդիսիցն տեղիք շուրջ տեսանելեացն այրեցան հրով ի Հռովմ - 64. և կապեալ գերիվարն **առ** շքովն, և կամէր սակաւ մի հանգչել - 65. **Առ** սովաւ էր Բերիբելոս Եպիսկոպոս Բոսորայ ի կողմանս Արաբացոց. - 66. **Առ** սովաւ էր թագաւոր ի Հայք մեծն Խոսրով. - 67. **Առ** սոցի Նաւատիոս երեց Հռոմայեցոց եկեղեցոյն եղև Առաջնորդ աղանդոյն Կաթարոսաց - 71. **Առ** սովաւ Պօղոս Սամոստացի - 75. **Առ** սովաւ մոլեկան Մանինեցոց սատակիչ կործանումն ի բարս մարդկան եմուտ. - 78. եկեալ ընդ առաջ նորա զօրօք բազմօք **առ** ստորոտով Նպատ լերինն՝ հանդիպի առ արին Եփրատ գետոյն. - 99. գայ հանդիպի սրբոյ Հայրապետին **առ** ստորոտով լերինն Նպատայ -101. **Չառ ի** Հօրն լուսոյ շնորհաց ընդունակի՝ և զՄիածնի Բանի նորա բնակարանի՝ և զհամագոյակցի Հոգոյն ընդունողի՝ զՏեառն իմոյ պատուկանի զՀօրն ընկալայ զգրեալսս կատարելապէս օրհնութեամբ - 1. և այնմ անսայի ... հաւատարմացուցանել զյառաջագոյն գրեալսն **առ ի** քէն - 2. սիրոյ և խնդութեան եղև այս ինձ **առ ի** քէն: - 3. և ոչ երբէք յացի /յագի. Հր.Աճ./ անձն աստուածային սէր **առ ի** սիրել զԱստուած - 4. եկեղեցոյ Աստուծոյ **առ ի** լրումն պսակաւոր նորոգման մախթելի է - 11. Արդ այս քեզ նշան **առ ի** յինէն ... կատարել զհայցուածս քո յաղագս պատմութեանս: - 12. Արդ զայսոսիկ զաստուծոյ մարդասիրութիւնն և զաւանդեալն ի նմանէ զպատուիրանս **առ ի** շահ և յօգուտ հոգոց մերոց՝ ի սրտի մերում իբր ի կենդանագիր ի տախտակս տպաւորեմք հանապազ - 12. գոր արարեալ **առ ի** մխիթարութիւն ընթերցողաց - 13. պէտս ունին ընթացից և փութոյ երկոքին կողմանքն, և **առ ի** շինուած վեհագունունութեան երկաքանչիւրոց - 14. Եւ այս **առ ի** մէնջ քեզ դարձուած բանից և թղթոց պատասխանի. - 15. թագաւորեաց Արշակ քաջ՝ ... **առ ի** հաստատել բանին Տեառն - 39. Դարձեալ առաքէ Արգար առ Տիբեր ի ձեռն գրոյ բանս ինչ պատասխանաց արժանի այպանելոյ սակս Սինկղիտոսին, և ամբաստանութիւն զՊիղատոսէ՝ **առ ի** լծակից լինել Հրէիցն յաղագս յանդգնութեան ի վերայ Փրկչին - 51. և **առ ի** չգոյէ ջրոյ՝ նեղեցան զօրքն ի ծարաւոյ. - 61. և զկնի հարիւր և քառասուն ամաց զարթեան **առ ի** յանդիմանութիւն այնոցիկ՝ որք ոչն հաւատային յարութեան մեռելոց. - 71. և զայն արարեալ բազում ժամանակս քինախնդիր լեալ **առ ի** նոցանէ գործելեացն - 83. Իսկ սուրբ քառասունքն ոչ եղեն կատարիչք անօրէն հրամանացն Լիկիանէ/ի/ **առ ի** սպանումն հաւատացելոցն - 86. իսկ սուրբն Գրիգոր մնացեալ սակաւ ինչ ժամանակս անդէն ի գաւառն Տարօն՝ ընդ իւր ունելով զաստուածային առաքելական գանձս ոսկերաց **առ ի** կործանել զկուռսն - 108. որ լինելոց էր **առ յապա**՝ յաղթել անմարմին Գողիադո: - 82. ետես զսուրբն Թէոդորոս նստեալ՝ և զերիվարն **մերձ առ** նա. - 66. բայց է բլուր մի **մերձ առ** ստորոտով լերինն՝ որ կոչի Արաթիւն - 96. մղեալ զնա ի ջուր գետոյն, որ **մօտ առ** նա կայր - 66. կայ **մօտ առ** սահմանօքդ այդ վիշապ մի չար և մեծ յոյժ - 66. ԱՌ /գոյ./ - և առնու **առ և աւեր /աւար/** և գերութիւն բազում. - 43. եկեալ յԵրուսաղէմէ **առաւ և աւարաւ** և բազում գանձիք - 43. **առնելով առ և աւար** և գերի դառնայ խաղաղութեամբ յաշխարհն իւր - 72. **առ և աւար արարեալ**՝ հանդերձ գերութեամբ դառնայ յաշխարհ իւր մեծաւ խաղաղութեամբ: - 96. ԱՌ-ԱԿ - ոչ կարաց բանս ինչ լսել ի նմանէ, բայց միայն ի ձեռն գրոյ բանս ինչ **առակաց**: - 59. ԱՌ-ԱՆ - Եւ այս են ծնունդք Թարայի, Աբրահամ, և Նաբովր, և **Առան**. - 21. Բայց ի սորա զարմից ոչ որ եցոյց քաջութիւն պատերազմաւ. բայց միայն /յ/իւրաքանչիւր անուն զառօս /գուցէ զաւառս/ իրեանց կոչել, որպէս ի կրտսեր որդոյն **Առանայ**՝ Առաւենեանք, և ի Չարեհէ՝ Չարեհաւան: - 37.

ԱՌԱՆՁԻՆ - և դրամ **առանձին** զիրն հարկաներ պատկեր – 42.

ԱՌԱՆՅ - և **առանց** ոսկոյ և ականց մարգարիտ երեքտակեան վարսակալ հրամայէ ածել թագաւորին իւրոյ – 40. Լուեալ է իմ ... և վասն բժշկութեանդ, գոր առնես ի վերայ հիւանդաց **առանց** դեղոյ և արմատից. - 47. Հրեայք ... ժողովեալք խաչեցին գժրիստոս **առանց** իրիք յանցանաց - 49. **առանց** հրամանի կայսեր գործեաց գործն զայն ի քսութենէ Հրէիցն: - 51. և խաչեաց գժրիստոս տարապարտուց **առանց** քո հրամանի. - 51. Նաւատիոս ասէր, որ ոք յետ մկրտութեան սղալէ՝ **առանց** բժշկութեան մնայ այնպիսին. - 71. Դարձեալ յարձակումն երկրորդ անգամ Խոսրովու ի վերայ Արտաշրի՝ առանց ուրուք օգնականութեան: - 72,115. Իսկ յետ մահուանն Խոսրովու կացեալ մնացեալ **առանց** իշխանութեան տունն Հայոց ամս քսան և եւթն. - 74. ոչ է վկայութիւնն ճշմարիտ ... **առանց** ժամանակագրութեան. - 111.

ԱՌԱՁ - **ընդ առաջ** առաքէ Հրաչեայ հրեշտակս պատուական զանձիք և պայծառ պատարագօք. – 36. և առաքէ **ընդ առաջ** նորա զօրս: - 73. արքայն Տրդատ ... եկեալ ընդ **առաջ** նորա զօրօք բազմօք առ ստորտով Նպատ լերինն՝ հանդիպի առ ասին Եփրատ գոտոյն - 99.

ԱՌԱՁԱԻՈՐ - գոր արդ ևս **Առաջաւոր** կոչեմք: - 94. Եւ յայնմհետէ զայս **զԱռաջաւոր պահոցս** օրինադրեցին յամենայն /ամի/ պահել: - 94.

ԱՌԱՁԱԻՈՐ ՊԱՀՔ - Եւ յայնմհետէ զայս **զԱռաջաւոր պահոցս** օրինադրեցին յամենայն /ամի/ պահել: - 94.

ԱՌԱՁԻ /նախադր./ - Հոգին սուրբ ի թիկունս հասանէ տկարութեան իմոյ, զի թերևս կարացից կացուցանել **առաջի** քո զխնդրելին ի քէն ի մատենի աստ փոքր պատմութեանս զամենայն կարգ ըստ կարգի – 2. Արդ այս է սերն նորա առ մեզ. իսկ մերն առ նա՝ սիրել զնա ի բոլոր սրտէ և ի բովանդակ մտաց և ի զօրութենէ, և առնել զհաճոյսն նորա **առաջի** նորա յամենայն ժամ. - 5. Նոյ էր այր արդար և կատարեալ յազգի անդ իւրում, և եգիտ շնորհս **առաջի** Տեառն Աստուծոյ: - 17. և նա էր որսորդ **առաջի** Տեառն Աստուծոյ: - 21. և որ **առաջի** և զկնի սոցա միահամուռն ամս չորեքհարիւր և հինգ: - 32. Եւ սպանեալ զմի յազգականաց նորա **առաջի** նորա - 45. Չթուղթ մտերմութեան քո ընթերցան **առաջի** իմ. - 50. որք էին լեալ աշակերտք սուրբ առաքելոյն Թադէոսի, և ի նմանէ մկրտեալ և ուսեալ զԲանն կենացն, և զնոյն ուսուցեալ սոցա **առաջի** թագաւորին և Սաթենկայ. - 58. և Լիկիանոսէ պատմեալ զամենայն կայսեր զգործ քաջութեանն Տրդատայ **առաջի** ամենայն բազմութեան զօրացն - 82. և ստինքն ի բերան տղայոցն անկան **առաջի** թագաւորին կսկծալից ողբովք: - 102. Եւ մտեալ **առաջի** թագաւորին՝ ողջոյն ետ: - 103. որ ինչ լեալն էին Տրդատայ և Կոստանդիանոսի՝ պատմէին **առաջի** բազմութեանն: - 106. և ի միջոցի այսմ՝ զրուցաց **առաջի** և զկնի նոցա պատմէ զքաջութիւն Տրդատայ: - 112.

ԱՌԱՁԻ /մկր./ - **առաջի առնէ** նմա զղիւանն արքունի: - 40. Այլ որ ընդդէմ դարձայ հրամանի քում՝ զտկարութիւնս իմ **առաջի արկեալ**, որպէս մի ոմն ի հնումն զնրբութիւն ձայնին և զժանրութիւն լեզուին **առաջի արկանելով** Տեառն – 1. Բայց նախ Տեառն իմոյ պատուականի Հօր և պատկառեցուցչի զաղերս իմոյ բանից **առաջի արկանեմք** քում պատուասիրութեանդ - 2. այլազգ անհնար է աճել աշակերտին, եթէ ոչ վարդապետն զառուն իմաստասիրութեան **հեղուցու առաջի** – 12.

ԱՌԱՁԻ ԱՌՆԵԼ - **առաջի առնէ** նմա զղիւանն արքունի: - 40.

ԱՌԱՁԻ ԱՐԿԱՆԵԼ -Այլ որ ընդդէմ դարձայ հրամանի քում՝ զտկարութիւնս իմ **առաջի արկեալ**, որպէս մի ոմն ի հնումն զնրբութիւն ձայնին և զժանրութիւն լեզուին

առաջի արկանելով Տեառն – 1. Բայց նախ Տեառն իմոյ պատուականի Հօր և պատկառեցուցչի զաղերս իմոյ բանից **առաջի արկանենք** քում պատուասիրութեանդ - 2.

ԱՌԱՋԻՆ – որպէս և **առաջին** սուրբն մտանէին ի կապանս և ի բանտս – 5. անսպառ խաղացումն սուրբ և երկրպագելի Հոգւոյն շնորհաց ի քեզ տեսանելով՝ ով Աստուածարեալ Տէր ... և **առաջին** Առաքեալ. - 9. որ է նախահայր մեր և **առաջին** թագաւոր լեալ ի վերայ երկրի. - 15. Սա **առաջին** յուսացաւ կոչել զաստուած: - 16. Ներբովոն այն **առաջին** սկսաւ լինել սկայ ի վերայ երկրի. - 21. որ պսակեցաւ մեզ **առաջին** թագաւոր ի Վարբակայ. - 30. որ եղև նախամարգարէ և **առաջին** քահանայ և առաջնորդ ժողովրդեանն Իսրայէլի. - 31. Թագաւորէ մեզ **առաջին** թագաւոր Պարոյր պսակեալ ի Վարբակայ ի Մարաց **առաջին** թագաւորէն - 35. **Առաջին** թագաւոր Վաղարշակ՝ որ թագաւորեաց Հայոց՝ հրամանաւ Արշակայ մեծի երբօր իւրոյ - 39. Նախ **առաջին** օրինադրէ զինքն և գտուն իւր, սկիզբն առնելով ի գլխոյ իւրմէ և ի թագէ. - 40. Եւ զայս մի ըստ միոջէ կարգէ և կոչէ անուանս. **առաջին**՝ Սիւնեաց տէր, երկրորդն՝ Ասպետ Բագրատունի – 40. Գայիոս **առաջին** կայսր, որ կոչեցան Յուլիոս - 42. Սա **առաջին** եկաց ի Հռովմս ինքնակալ կայսր երեք ամ - 42. և Ենան **առաջին** պատիւն իւր հաստատի: - 45. Ի սորա **յառաջնում** ամի Մարկոս Աւետարանիչն յԱղէքսանդրիա և յԵգիպտոս քարոզեաց զԱւետարանն. - 52. բայց այր մի կախարդ Եգիպտացի շրջեաց զնա **յառաջին** մտաց անտի իւրոյ - 75. ապա **յառաջին** ամին իւրոյ թագաւորելոյն զնաց Տրդատ յԵկեղեցաց գաւառ ի գեղն Երիզա - 85. **Յառաջին** ամին Տրդատայ արքային Հայոց մեծաց սկիզբն լինի չարչարանաց սրբոյն Գրիգորի - 88. Ի սորա **առաջին** ամին սկիզբն առնու չարչարանացն սուրբն Գրիգոր - 91. Սա **յառաջին** ամին իւրոյ թագաւորութեանն չարչարեաց գտորբն Գրիգոր. - 93. Ապա այնուհետև թագաւորն գումարեալ գունդ ի գլխաւոր նախարարացն իւրաքանչիւր գօրօք: **Առաջին**՝ իշխան Անկեղտանն, երկրորդ՝ իշխան Աղձնեաց ... - 98. յայսմ վայրի զաթոռակալս շարադրեցից և յայտ արարից զիւրաքանչիւր գահս ... **առաջին** Հարքայ Եպիսկոպոսն, երկրորդն՝ Ոստան Եպիսկոպոսն ... - 100. Հանդերձէր պատրաստէր ... և **առաջին** սահմանակալն ի Նոշիրական կողմանէն - 106. Յանկ **Առաջին Հատուածի**. -113. և եղեն գլուխ երեք հարիւր և տասն և ութն Հայրապետացն՝ ի Նիկիա **առաջին Սիւնհոդոսին**: - 104. /**ՅԱղամայ առաջին** ... մինչև ցերկրորդ Աղամ ... լինին ամբ հինգ հազար հինգ հարիւր. - 33. անուանք աշխահացն Սեմայ՝ Պարսիկք ... **Արաքիայ առաջին** և երկրորդ -22. Եւ յետ նորա թագաւորէ **Արշակ առաջին**՝ որդի Վաղարշակայ: - 40. Ուխտանէս Եպիսկոպոս. **Հատուած Առաջին** –1. **Տիգրան առաջին** թագաւորէ Հայոց - 37.

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՏՈՒԱԾ – Յանկ **Առաջին Հատուածի** – 113.

ԱՌԱՋԻՆ ՍԻՒՆՀՈՂՈՍ - և եղեն գլուխ երեք հարիւր և տասն և ութն Հայրապետացն՝ ի Նիկիա **առաջին Սիւնհոդոսին**: - 104.

ԱՌԱՋՆՈՐԳ - Յաղագս Նահապետացն և Գատաւորացն, որք կացին **Առաջնորդ** ժողովրդեանն Իսրայէլի: - 31,113. որ եղև նախամարգարէ և առաջին քահանայ և **առաջնորդ** ժողովրդեանն Իսրայէլի. - 31. Յետ նորա եկաց գլուխ և **առաջնորդ** Յեսու Նաւեայ ամս երեսուն և մի. - 32. Ի սորա աւուրս եկաց Յովսեփէկ՝ գլուխ և **առաջնորդ** ժողովրդեանն Իսրայէլի: - 33. և կացեալ անդ **առաջնորդ** եկեղեցւոյն ամս քսան: - 53. Առ սոցիւՆաւատիոս երեց Հռոմայեցոց եկեղեցւոյն եղև **Առաջնորդ** աղանդոյն Կաթարոսաց - 71. որ և նոքա կարգեցան ի տեղիս տեղիս տեսուչք և **Առաջնորդ** յիւրաքանչիւր գաւառս ի փառս Աստուծոյ: - 100.

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱԿԱՆ - Նախ **Առաջնորդական** պետութեամբոյ բարգաւաճեալ, և ապա խորհրդով յաւելեալ լաւագունի: - 3.

ԱՌԱՋՆՈՐԴԵԼ - և կանխաւ **առաջնորդեալ** զքեզ ինքն յանդաստանս հոգևորս ընդ արթնեալ և ընդ զգուշացեալ մշակս սպասես գալստեան Տեառն – 8. որդի թագաւորի յառնէ **առաջնորդել** թագաւորութեանն - 41. և անտի կացուցանէին թագաւոր քաղաքին՝ այր իմաստուն՝ **առաջնորդել** թագաւորութեանն: - 41.

ԱՌԱՍԱՆ - ընդունէին խնդրութեամբ զչարչարանսն: Ապա շառաւիղս կախեալ ի վերայ ողին նորա և գելոց՝ կապեալ կրծից նորա և **առասանս** ի կապս կրծիցն գելարանացն – 88.

ԱՌԱՍՊԵԼ - և անսայ տալ նմանեաց նորա՝ զինչ զի և ի խաղս՝ և յերգս՝ և **յառասպելս** – 59. բագունք ի դարբնաց զհետ երթալով **առասպելին**՝ յաւոր միաշաբաթոջ երիս կամ չորս բաղխեն զաւալսն - 60. և զայս նոյն երգիչքն **յառասպելսն** երգեն այսպէս. – 60.

ԱՌԱՍՊԵԼԱԲԱՆԵԼ - զոր ասեն **առասպելաբանելով** ի կարգի գրուցաց – 56. Ի սմանէ երգիչքն Գողթան **առասպելաբանեն** այսպէս - 60.

ԱՌԱԻԵԼ – Սա Հրաչեայ կոչի վասն **առաւել** պայծառերես և բոցակնագոյն ինն լինելոյ: - 36. **և առաւել** զխոստովանողն Քրիստոսի գտորքն Գրիգոր յաղագս խոստովանողական անուանն և կենդանի վկայութեանն ընկալան փառաւորապէս - 108. յորում էիր և ետդ եղիցիս, յարամնալով և **ևս քան զևս առաւել** - 10.

ԱՌԱԻԵԼ ԵԻՍ – Իսկ աստուածայնօքն **առաւել ևս** պայծառացեալ փառօք և մեծագոյն պատուով պանծացեալ ի պարծանս մեզ՝ և ի փառս Քրիստոսի: - 3.

ԱՌԱԻԵԼ ՔԱՆ – Նորա զմահ հափշտակութեան լաւ համարէին իրեանց՝ **առաւել քան** զչարութիւն ամբաշտաց: - 6. ողորմեցար դու տղայոցն **առաւել քան** անձին քում - 102.

ԱՌԱԻԵՆԵԱՆՔ - Բայց ի սորա զարմից ոչ ոք եցոյց քաջութիւն պատերազմաւ. այլ միայն /յ/իրաքանչիր անուն գառօս /գուցէ գաւառս/ իրեանց կոչել, որպէս ի կրսեր որդոյն սորա Առանայ՝ **Առաւենեանք**, և ի Չարեհէ Չարեհաւան: - 37.

ԱՌԱԻՕՏ - Եւ ընդ **առաւօտն** արձակեաց ի լեառն. – 102. **ընդ առաւօտս առաւօտս** գՔրիստոսին նշան թագին դնէր ի գլուխ նորա. - 105-106.

ԱՌԱԻՕՏՍ ԱՌԱԻՕՏՍ – **ընդ առաւօտս առաւօտս** գՔրիստոսին նշան թագին դնէր ի գլուխ նորա. – 105-106.

ԱՌԱԶԵԱԼ - Եւ այսմ **Առաքեալ** վկայէ - 5. աշակերտք ենք օրինացն Աստուծոյ և մարգարէից, նաև **առաքելոց** իսկ և ամենայն սուրբ հարցն և վարդապետացն - 6. շնորհօք /և/ որդեգրութեամբ ետուն և տաճար բնակութեան Բանին Աստուծոյ, շինել ի վերայ հիման հաւատոյ **առաքելոց** և մարգարէից: - 6. այլ վասն եղբայրսիրութեան չէր ինչ պիտոյ գրել առ քեզ՝ ըստ **առաքելոյն** բանին. - 8. անսպառ խաղացումն սուրբ և երկրպագելի Հոգւոյն շնորհաց ի քեզ տեսանելով՝ ով Աստուածարեալ Տէր և բազմերջանիկ Հայր՝ երկրորդ Կեփաս և առաջին **Առաքեալ**. - 9. Ասէ սուրբ **Առաքեալն** - 49. Եւ յաղագս **առաքելոցն** մերոց Թաղէոսի և Բարդուղիմէոսի: - 53,114.

Եւ ապա յայտնեալ նշանացն երկոցունց՝ **առաքելոյն** և Սանդիստոյ: - 54. Իսկ երանելին Հռիփսիմէ թագաւորագն լեալ ... և լուեալ զքարոզութիւն **առաքելոցն** Պետրոսի և Պօղոսի ... երթեալ բնակէր ի միայնար/ան/ի մօտ ի քաղաքն Հռովմ - 92.

Եւ ի զիշերին յայնմիկ երևեցան Պօղոս և Պետրոս **առաքեալքն** Քրիստոսի - 102. Ոչ են նոքա աստուածք, այլ ծառայք են Աստուծոյ և **առաքեալք**: - 103. Եւ հանեալ ի ծոցոյն իրմէ փոքր մի պատկեր զսրբոցն **առաքելոցն**՝ եցոյց թագաւորին: - 103. ուրախ լերուք ո՛վ **առաքեալքդ** - 109. Եւ **առաքելոյն Թաղէի** զմետաքսագործ ոմն

խոյրարար մկրտեալ՝ և անուն կոչեալ նմա Ադդէ, ձեռնադրէ ի վերայ Եդեսիայ - 49. Իսկ ի կատարման **առաքելոյն Թադէի** պատառումն եղև վիմին. - 54. Յայնմ ժամանակի հաւատաց Սանատրուկ ի քարոզութենէ **առաքելոյն Թադէոսի** ի Շաւարշան քաղաքի. - 53. Սա սպան զսուրբ **առաքեալն Թադէոս** և զդուստր իւր Սանդուխտ. - 54. որք էին լեալ աշակերտք սուրբ **առաքելոյն Թադէոսի** - 58. Եւ երթեալ հանդիպի նա առ հանգստարանի սրբոյ **առաքելոյն Թադէոսի**. - 73. ետ զահեակ ձեռն սրբոյն **Անդրէի Առաքելոյն**. - 108. **Թովմաս առաքեալ**՝ մի յերկոտասանից անտի՝ առաքեաց զԹադէոս ի քաղաքն Եդեսիայ - 48. Պատասխանի թղթոյն Աբգարու, զոր գրեաց **Թումաս Առաքեալ** հրամանաւ Փրկչին: - 48,114. Եւ ի նոյն ժամանակս **Պետրոս առաքեալ** զԱնտիոքացոց զեկեղեցին հաստատեաց. - 53. Եւ ապա սկիզբն արարեալ **սրբոյ առաքելոյն**՝ աւետարանեաց նմա և քաղաքի նորա. - 49. յաղագս **սրբոց առաքելոցն** Պետրոսի և Պօղոսի և Անդրէի նշխարացն՝ յայլմէ պատմութենէ: - 107,116. Եւ խնդրեալ սրբոյն Գրիգորի մասն ինչ ի նշխարաց **սրբոց առաքելոցն** Պետրոսի և Պօղոսի. - 108.

ԱՌԱՔԵԱԼ ԹԱԴԷ - Եւ **առաքելոյն Թադէի** զմետաքսագործ ոմն խոյրարար մկրտեալ՝ և անուն կոչեալ նմա Ադդէ, ձեռնադրէ ի վերայ Եդեսիայ - 4. Իսկ ի կատարման **առաքելոյն Թադէի** պատառումն եղև վիմին. - 54.

ԱՌԱՔԵԱԼ ԹԱԴԷՈՍ - Յայնմ ժամանակի հաւատաց Սանատրուկ ի քարոզութենէ **առաքելոյն Թադէոսի** ի Շաւարշան քաղաքի. - 53. Սա սպան զսուրբ **առաքեալն Թադէոս** և զդուստր իւր Սանդուխտ. - 54. որք էին լեալ աշակերտք սուրբ **առաքելոյն Թադէոսի** - 58. Եւ երթեալ հանդիպի նա առ հանգստարանի սրբոյ **առաքելոյն Թադէոսի**. - 73.

ԱՌԱՔԵԱԼՔ - որ կան իմեծի եկեղեցոց որ կոչի **Սուրբ Առաքեալք**: -109.

ԱՌԱՔԵԼ - զհաւատարմութիւն խնդրէի տեսանել ոչ միայն ի գրոյ ...իատի / ի այտի. Հ.Հ./ **առաքեցաւ** ի քէն, այլ ի յերկուց և յերից վկայից հաստատելոյ միանգամայն. - 1. **առաքէ** հրեշտակս առ Արայն զեղեցիկ բազում ընծայիւք - 30. ընդ առաջ **առաքէ** նմա Հրաչեայ հրեշտակս պատուական զանձիւք - - 36. **առաքէ** հրովարտակ առ Արշակ մեծ եղբայր իւր - 40. և ուխտադրեալ **առաքէ** առ նա մի յաշակերտացն բժշկել զհիւանդութիւնս նորա. - 45. վասնորոյ և ի Հայս **առաքեալ** զործակալք Հռովմայեցոց - 46. առ որ **առաքեաց** Աբգար երկուս ի գլխատրաց իւրոց - 46. համբարձայց առ Այն՝ որ **առաքեացն** զիս. - 48. արժան է ինձ աստ կատարել զամենայն ինչ՝ վասնորոյ **առաքեցայ** ես: - 48. **առաքեցից** քեզ մի յաշակերտաց իմոց անտի իմոյ - 48. Թովմաս առաքեալ ... **առաքեաց** զԹադէոս ի քաղաքն Եդեսիայ - 48. դու՞ իցես աշակերտ օրհնելոյն Յիսուսի, զոր ասաց ինձ՝ **առաքել** այսր - 49. Դարձեալ **առաքէ** Աբգար առ Տիրեր ի ձեռն գրոյ բանս ինչ - 51. Բայց քեզ տեսն իմում հաճոյ թուեցի **առաքել** յԵրուսաղէմ՝ փոխանակ Պիղատոսի - 51. և **առաքէ** զաշակերտսն իւր ընդ ամենայն տիեզերս - 52. **Առաքէ** և Դարեհի բազում ընծայս և պակզևս իբրև հօր երախտատրի: - 58. Եւ **առաքեաց** գոչեաց զնա կայսրն Անդրիանէ. - 59. և **առաքէ** ընդ առաջ նորա զօրս: - 73. **առաքէ** թուղթ յաղագս խնդրոյ նոցա - 76. Եւ թեպէտև բազում անգամ հրեշտակս **առաքել** պայծառ պատարագօք խնդրել զխաղաղութիւն չեղև հնար. - 78. **առաքէ** հրովարտակ առ Տրդատ արքայն Հայոց - 92. յորժամ զտանիցես յաշխարհիդ քում, առ իս **առաքեցես**. - 92. Եւ **առաքեն** զնախարար ոմն Օտայ անուն - 94. և **առաքեցին** ի Կեսարիայ Կապուտկացոց առ մեծն Գևորգ - 98. **առաքեա** յայս նիշ լեառն - 102. Յետ այսորիկ **առաքէ** սուրբն Կոստանդիանոս զմայր իւր Հեղինէ յԵրուսաղէմ ի խնդիր իսաչին: - 104. **առաքեալ** զբագս զայս ի տանէ զանձուց նոցա՝ առնէ ի գլուխ Դաթի արքայի -

109. Չայսու ժամանակաւ **առաքէ** Շապուի արքայից արքայ առ մեծն Կոստանդիանոս - 110. Եւ նորա **առաքեալ** զկնի արանց հաւատարմաց. - 110. և նա ... **առաքեաց** գօրօք իրովք ի Հայս: - 111.

ԱՌԱԲԵԼԱԿԱՆ – ի նոյն շախի շրջեցուցեալ յորում քում **առաքելական** ոտք շրջեալ ի խաղաղութիւն ըստ մարգարեին – 10. իսկ սուրբ Գրիգոր մնացեալ սակաւ ինչ ժամանակս անդէն ի գաւառն Տարօն, ընդ իւր ունելով զաստուածային **առաքելական** գանձս ոսկերաց առ ի կործանել զկուռսն - 108. գորս նգովէին **Կաթողիկէ Առաքելական եկեղեցիք**: - 57. գոր նգովէ **կաթողիկէ Առաքելական եկեղեցի**: -75.

ԱՌԱԲԵԼԱՇՆՈՐՀ – Իսկ դու ... մարգարեաբարոզ և **առաքելաշնորհ** բանի ուռկանաւորեալ զբազում վշտաց – 10.

ԱՌԱԲԵԼՈՒԹԻՒՆ - Եւ ի նոյն ամի կոչեցաւ Պօղոս **յառաքելութիւն**: - 45. նակ **զառաքելութեան** ընկալան զշնորհս - 73.

ԱՌԱԲԻՆՈՒԹԻՒՆ - և նմա սնեալ և ուսեալ ... զամենայն գործս **առաքինութեան** ... իբր ծառ իմն բազմապտուղ ... սաղարթ առեալ և վարսաւորեալ վարուք **առաքինութեամբ** - 8. և բազում ճգնութեամբ և **առաքինութեամբ** գեր ի վերոյ ելեալ ի մէջ բազմաց - 8. բայց հանգչին արդարև ըստ այսմ մարգարեութեան՝ ոչ ամենեքեան, այլ կատարեալք **յառաքինութեան** ոգիք - 17. Եւ ինքն յետ այսքան արութեանց և **առաքինութեանց** ... մեռանի ի Մծբին - 40. Սա նախանձաւոր լեալ հայրենի **առաքինութեանց**՝ բազում ուղղութիւն և սա գործեաց. - 41. և գնացեալ ի պատուիրանս Տեառն ուղիղ վարուք և ճշմարիտ **առաքինութեամբ** ի կեանս իւր: - 84. գոր ոչ մի լեզու միայն, այլ և ոչ քառասուն լեզու բաւական լինին զայսչափ արանց **առաքինութիւն** օրհնել և գովել. - 86. Իսկ թագաւորն Տրդատ զկնի ամենայն քաջութեան և **առաքինութեան**՝ զմիջակտուր զԲասդացն արար թագաւորն - 96. և այսպէս զարդարեալ **առաքինութեամբ** երանելի սուրբ տիկիինն ղշխոյ մեծա/աւ/ փափագանօք խնդրեաց և եգիտ զփրկական սուրբ Նշանն - 105.

ԱՌԱԲՈՒՄՆ - **Առաքումն** իշխանացն Աբգարու առ Մառինոս – 46,114.

ԱՌ ԵՒ ԱԲԱՐ - և ինքն դառնայ յաշխարհն իւր բազում **առ և աւար** հանդերձ գերութեամբ ընդ ինքեան բերելով: - 37. և առնու **առ և աւեր /աւար/** և գերութիւն բազում. - 43. եկեալ յԵրուսաղէմէ **առաւ և աւարաւ** և բազում գանձիք, և առեալ դառնայ ի Մծբին: - 43. **առ և աւար արարեալ** հանդերձ գերութեամբ դառնայ յաշխարհ իւր մեծաւ յաղթութեամբ: - 96. **առնելով առ և աւար** և գերի դառնայ խաղաղութեամբ ... յաշխարհն իւր - 72.

ԱՌ ԵՒ ԱԲԱՐ ԱՌՆԵԼ - **առ և աւար արարեալ**՝ հանդերձ գերութեամբ դառնայ յաշխարհն իւր մեծաւ յաղթութեամբ: - 96.

ԱՌԸՆԴՈՒՆԱԿ - Արդ գորս դարձեալ վերստին գրեմ խանդակաթ սիրով սուրբ և բազմերջանիկ Տեառն իմոյ Հօր և պատուեալ Վարդապետիդ, մանաւանդ եթէ երկայնին /երկնային/ լուսոյ և սուրբ շնորհաց ծայրագոյն **առընդունակիդ** - 10.

ԱՌ ԺԱՍԱՅՆ, ԱՌ ԺԱՍԱՅՆ - և հասեալ նմա **առ ժամայն** պատուիաս ի Տեառնէ՝ ի կառացն ի վայր կործանեաց – 93-94. Եւ **առժամայն** լցին աւագանն ջրով. -103.

ԱՌ ԺԱՍԱՆԱԿ ՄԻ - և եթէ փախչել ումեք հասանէր, վասն աստուծոյ հնարիք գողանայր զինքն **առ ժամանակ մի** – 6.

ԱՌ Ի - **Չառ ի** Հօրն լուսոյ շնորհաց ընդունակի՝ և զՄիածնի Բանի նորս բնակարանի ... զՏեառն իմոյ պատուականի և զՀօրն ընկալայ զգրեալսս կատարելապէս օրհնութեամբ - 1. անսայի տեսանել քեզ ... և ապա հաւատարմացուցանել զյառաջագոյն գրեալսն **առ ի** քէն. – 2. սիրոյ և խնդրութեան եղև այս ինձ **առ ի** քէն: - 3. և ոչ երբէք յացի /յագի. Հր.Աճ./ անձն աստուածային սէր

առ ի սիրել զԱստուած - 4. եկեղեցոյ Աստուծոյ **առ ի** լրումն պսակաւոր նորոգման մախթելի է - 11. Արդ այս քեզ նշան **առ ի** յինէն ... կատարել զհայցուածս քո յաղագս պատմութեանս: - 12. Արդ զայսոսիկ զաստուծոյ մարդասիրութիւնն և զաւանդելն ի նմանէ զպատուիրանս **առ ի** շահ և յօգուտ հոգոց մերոց՝ ի սրտի մերում իբր ի կենդանագիր ի տախտակս տպաւորենք հանապազ - 12. գոր արարեալ **առ ի** մխիթարութիւն ընթերցողաց - 13. պէտս ունին ընթացից և փութոյ երկոքին կողմանքն, և **առ ի** շինուած վեհագունունութեան երկաքանչիւրոց - 14. Եւ այս **առ ի** մէնջ քեզ դարձուած բանից և թղթոց պատասխանի. - 15. թագաւորեաց Արշակ քաջ՝ ... **առ ի** հաստատել բանին Տեառն - 39. Դարձեալ առաքէ Արգար առ Տիբեր ի ձեռն գրոյ բանս ինչ պատասխանաց արժանի այպանելոյ սակս Սինկղիտոսին, և ամբաստանութիւն զՊիղատոսէ՝ **առ ի** լծակից լինել Հրէիցն յաղագս յանդգնութեան ի վերայ Փրկչին - 51. և **առ ի** չգոյէ ջրոյ՝ նեղեցան զօրքն ի ծարաւոյ. - 61. և զկնի հարիւր և քառասուն ամաց զարթեան **առ ի** յանդիմանութիւն այնոցիկ՝ որք ոչն հաւատային յարութեան մեռելոց. - 71. և զայն արարեալ բազում ժամանակս քինախնդիր լեալ **առ ի** նոցանէ գործելեացն - 83. Իսկ սուրբ քառասունքն ոչ եղեն կատարիչք անօրէն հրամանացն Լիկիանէ/ի/ **առ ի** սպանումն հաւատացելոցն - 86. իսկ սուրբն Գրիգոր մնացեալ սակաւ ինչ ժամանակս անդէն ի զաւառն Տարօն՝ ընդ իւր ունելով զաստուածային առաքելական գանձս ոսկերաց **առ ի** կործանել զկուռսն - 108.

ԱՌԻԹ - նակ ամենեցուն **առիթ** փրկութեան լինի. - 4.

ԱՌԻԹԾ - Եւ որպէս անդ վասն Դաթի առ Մաւռոյ ասացին զյաղթելն Գողիադու. և կամ որպէս ինքն վասն իւր յաղագս **առիծոցն** և արգուցն /արջուցն. Հր. Աճ./ սատակման. - 81.

ԱՌԻԹԱԲԱՐ - Չոր ապա մոնչեալ **առիծարար** Անտոնինոս ... դիմէ ի վերայ Արտաւագոյայ - 44.

ԱՌԼՆՈՒԼ - Արդ զայսոսիկ գրեալս ի քեզ տեսանենք կատարեալ, և Աստուածային շնորհիւն պայծառացեալ, և ձրիւք սուրբ Հոգւոյն **առլցեալ** զիտութեամբ - 8.

ԱՌՀԱՍԱՐԱԿ - և անչափ կոտորածովք վատնեալ **առհասարակ** զամենեսեան ... դառնայ մեծաւ յաղթութեամբ յաշխարհն իւր - 70. Արդ իբրև ետես Բուրդաք զմահն Խոսրովու և զհրամանն ... սպանանել **առհասարակ**, եմուր առ կինն Անակայ վաղվաղակի - 79. և քարշէին մինչև ծակոտեալ **առհասարակ** մարմին երանելոյն - 89. և **առհասարակ** ամենեքեան ահիւ ըմբռնեալք արք և կանայք - 94.

ԱՌՀԱԲԱՏՉԵԱՅ - այնք՝ որք ըստ բարեպաշտութեանն իրեանց վարձ զայն առին զաստուածագործութիւն Աւետարանին՝ զկատարելն արեամբ՝ տալով **առհասարակ** զանձինս իրեանց ըստ հոգւոյն. - 9.

ԱՌՆԵԼ - և **առնել** գոր յամենայնի զիրս գրեալ է վասն նորա - 3. Արդ այս է սերն նորա առ մեզ. իսկ մերն առ նա՝ ... **առնել** զհաճոյսն նորա առաջի նորա յամենայն ժամ. - 5. ընկերի իւրում չար **ոչ առնէ**. - 7. գոր սկսաւ ինքն **առնել** և ուսուցանել. - 7. և օրևանս ի նա **արասցուք**. - 7. լուեալ էր մեր յաղագս պատմութեան քո՝ սակաւ հատուածով **առնել** յսկզբան թագաւորացն Հայոց մինչև ի մեզ - 12. գոր **արարեալ** առ ի մխիթարութիւն ընթերցողաց - 13. և **արարից** զքեզ յազգ մեծ - 20. որ **արասցէ** զամենայն զկամս իմ: - 32. և **արարին** տուն խորհրդեան - 41. գոր **առնես** ի վերայ հիւանդաց - 47. գոր **արար** առ նոսա - 49. ես կամեցայ **առնել** զայդ - 50. **արար** զկամս Հրէիցն. - 51. **ոչ արասցեն** ... ձեռք իմ խոյր անարժան գլխոյ քո - 54. որք կամեցան ուղղութիւնս ինչ **առնել** յԱստուածաշունչ զիրս. - 62. Իսկ Անակ ... խոստանայ **առնել** զկամս արքային: - 72. և կամ թէ յետոյ զինչ **արարին** զՀրաչէ՝ ոչ

գիտեմ ասե պատմագիրն: - 80. մտրակի կուշտ **արարեալ** երիվարան՝ ուժգին գոչմամբ յարձակեցան ի միմեանս: - 82. և զայն **արարեալ** բազում ժամանակս քինախնդիր լեալ առ ի նոցանէ գործելեացն - 83. գոր **առնէր** ի Խորվիրապին - 93. բարիօք **արար**, որ եթող զհաւատն - 104. և **արա** զսոսա կոճակս սանձոց ձիոյ թագաւորին. - 105. **առնէ** ի գլուխ Դաւթի արքայի - 109. Սա յաւորս Չատկի տօնի կամեցաւ **առնել աղօթս** ընդ ժողովուրդս եկեղեցոյն. - 66. արդ պարտ է զհետ ընթանալ ... և **առնել զիրաւունս** - 6. Սա իսկզբան թագաւորութեանն իւրոյ խոստացաւ **առնել խաղաղութիւն** եկեղեցոյ. - 75. գոր բազում անգամ միջնորդեալ ... Ծենաց արքային, ոչ կարաց **առնել հաշտութիւն**: - 67. և թագաւորեալ յորժամ զԳթացն **արար ձերբակալ** զթագաւորն. - 111. Բայց ոչ ուրեք **առնէր յայտ** հիմնարկութիւն եկեղեցոյ: - 97. ջանայ ելանել և **առնել վախճան** աշխարհի: - 60. **ազդ առնէ** Տիգրանայ եղբօր իւրում զնենգ Աշդահակայ: - 37. և **ազդ առնէր** Փիլիպպոսի կայսեր Հռոմայեցոց - 70. և աղաչեմ զի մի և եթէ կամօք կամ յօժարութեամբ որ յիմս խոնարհեցար տգիտութիւն, այլև անդադար **աղօթս առնել** առ Աստուած - 2. Սա ... զիմաստութենէ և զբաջութենէ **անփոյթ արարեալ**: - 44. հրամայեալ յՕգոստոս կայսերէ ... **աշխարհագիր առնել** ընդ ամենայն տիեզերս. - 46. **առաջի առնէ** նմա զղիւանն արքունի: - 40. **առ և աւար արարեալ** հանդերձ գերութեամբ դառնայ յաշխարհ իւր մեծաւ յաղթութեամբ: - 96. Թագաւորէ մեզ առաջին թագաւոր Պարոյր պսակեալ ի Վարբակայ ի Մարաց առաջին թագաւորէն՝ **բազկակից** իւր **առնելով** զմերն Պարոյր: - 35. և **բազկակից** իւր **արարեալ** զսա՝ առնու զօրս բազումս - 67. **գաղտնագնաց արարեալ** ի Հռովմայ եկին հասին յաշխարհս Հայոց - 92. և զՎաղարշ եղբայր իւր թագաւոր Հայոց կացոյց՝ **երկրորդ** իւր **առնելով**: - 38. զՎաղարշակ զեղբայր իւր թագաւորեցոյց Հայոց՝ **երկրորդ** իւր **առնելով**: - 68. զբարեգործութեամբ **մի՛ զանց առնէր**. - 6. և բաժանեն զաշխարհս **ընդ միմեանս առնելով**: - 77. Եւ **թիկունս արար** իւր Երուանդայ զՎեսայիանոս և զՏիտոս զկայսերս Հռոմայեցոց, թողու ի նոսա զՄիջագետս - 56. և **ի մեջ արարեալ** արգելեն զնոսա: - 75. **ոչ էր** իրացն **իրաւունք առնել** - 6. և **խաղաղութիւն արարեալ** ընդ Արտաշրի՝ բաժանէ զաշխարհս մեր սահմանադրութեամբ փոս գործելով: - 111. տուերահար արարեալ զթագաւորն Խոսրով **խաւար արար** Հայոց - 74. և **խաւար արար** Հայոց. - 84. արդ **խնդիր արարեալ** զտցես զնա. - 52. **խորհուրդ արարեալ** Վաղարշակայ մեծի արքային Հայոց - 40. Եւ սպա **խորհուրդ արարեալ** թագաւորին Տրդատայ ... զի ի կարգ քահանայութեան անցեն զԼուսաւորիչն - 97. Ապա **խորհուրդ արարեալ** Տրդատայ հանդերձ իշխանօք բազում նախարարօք զնալ ի դուռն կայսեր - 107. և զմնացեալսն **հալածական արարեալ** ընդ սահմանս Կորդուաց մինչև յերկիրն Ասորեստանեաց: - 29. **հալածական** և փախստական **արար** զգօրսն Հռովմայեցոց: - 44. **հալածական առնէ** զԱրտաշիր զարքայն Պարսից - 67. և **հալածական արար** զնա մինչև յաշխարհն Հնդկաց և Ծենաց. - 72. և զգլխաւոր նոցա **ձերբակալ արարեալ** բերէ յԱրմաիր. - 29. և **ձերբակալ առնէ** զԿիրոս թագաւոր Լիւգացոց: - 42. **ձերբակալ արար** զԱրտաւագդ. - 44. և հասեալ **ձերբակալ առնէ** և անեալ յանդիման կացուցանէ կայսերն - 82. յորումն **զմիջակտուր** զԲաղսացն **արար** զթագաւորն - 96. նաև զտեղին իսկ **յայտ արարից** - 2. յառաջագոյն գրեցի առ քեզ սակաւ ինչ զպատճառն **յայտ արարեալ** պատմութեանս. - 3. տայցէ թէ ախորժես և զյեղանակս ժամանակին **յայտ արարից**. - 12. և **յայտ արարից** զիրաքանչիւր գահս - 100. Եւ դարձեալ զմահն **յայտ առնէ** - 111. գոր սպա **պատասխանի առնէ** նմա Ադդէ. - 54. Աստանօր **սկիզբն արասցուք** պատմել յաղագս թագաւորաց - 15. **Սկիզբն արասցուք** քեզ պատմել զթագաւորութիւն Պարսից և Հայոց - 38. Նախ առաջին

օրինադրե՛լ զինքն և գտուն իւր, **սկիզբն առնելով** ի գլխոյ իւրմէ և ի թագէ. - 40. Ե ապա **սկիզբն արարեալ** սրբոյ առաքելոյն՝ աւետարանեաց նմա և քաղաքի նորա. - 49. ուսուցանէ նոցա **սկիզբն առնելով** յանսկիզբն էութենէ Աստուածութեան - 95. Եւ յԱդամայ **սկիզբն արարեալ** մինչև ի մարմնանալ Բանին Աստուծոյ - 95. և **սմբակակոխ արարեալ** ծառայեցոյց ամս ինչ. - 28. **տուսերահար արարեալ** զթագաւորն Խոսրով խաւար արար Հայոց - 74. և **վախճան առնէ** պատերազմին մահն Աշդահակայ: - 37. և **վաճառակոյր արար** յօտար ազգս. - 55. **վնաս առնէ** քեզ և երիվարիդ: - 66. **ցիր և ցան արարեալ**՝ դիաթաւալ կացուցեալ զամբոխն Խազրաց : - 65. և դիմի հարեալ նմա պատերազմաւ յաղթէ՝ բռնաւորին, և զգօրսն **փախստական արարեալ** սատակմամբ՝ ցիր և ցան զհեռարնակ տեղեօք - 29. Եւ ինքն դիմեալ այլ բազմութեամբ գօրու ... **փախստական առնէ** իսպառ. - 43. հալածական և **փախստական արար** զգօրսն Հռովմայեցոց: - 44. վանեալ քաջացն Հայոց **փախստական առնէին** - 65. և ճակատ տուեալ՝ **փախստական առնէ** զնա - 70. զայնս **փախստական արարեալ** գերեցին գյուղով մասն աշխարհին Հայոց - 76. զոր ապա քաջապէս **փախստական արարեալ** իսպառ հարուածով՝ մինչև յաշխարհն Պարսից - 82-83.

ԱՌՆԵԼ ԱՂՕԹՍ – Սա յաւուրս Չատկի տօնի կամեցաւ **առնել աղօթս** ընդ ժողովորդս եկեղեցոյն. - 66.

ԱՌՆԵԼ ԻՐԱՒՈՒՆՍ – արդ պարտ է զհետ ընթանալ ... և **առնել զիրաւունս** – 6.

ԱՌՆԵԼ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ – Սա իսկզբան թագաւորութեանն իւրոյ խոստացաւ **առնել խաղաղութիւն** եկեղեցոյ. - 75.

ԱՌՆԵԼ ՀԱՇՏՈՒԹԻՒՆ – զոր բազում անգամ միջնորդեալ ... Դենաց արքային, ոչ կարաց **առնել հաշտութիւն**: - 67.

ԱՌՆԵԼ ՉԵՌԲԱԿԱԼ – և թագաւորեալ յորժամ զԳթացն **արար ձերբակալ** զթագաւորն. - 111.

ԱՌՆԵԼ ՅԱՅՏ – Բայց ոչ ուրեք **առնէր յայտ** հիմնարկութիւն եկեղեցոյ: - 97.

ԱՌՆԵԼ ՎԱԽՃԱՆ – ջանայ ելանել և **առնել վախճան** աշխարհի: - 60.

ԱՌՆՈՒԼ – ուսեալ յԱստուծոյ՝ և ուսուցեալ զբազումս բազում անգամ, և ի մանկութենէ **առեալ** զլուծ խոնարհութեան – 8. ի գալստեան Տեառն **առցես** զանարատ և զանապակարբոյց զեղումն պարգևաց բարեաց ի Հօրէն լուսոյ - 8. որք ըստ բարեպաշտութեան իրեանց վարձ զայն **առին** զաստուածագործութիւն Աւետարանին - 9. զոր և ողջոյն **առաք** հրաման աշակերտաբար տալ -10. Արդ օն՝ **առեալ** զքո աղօթսդ տացես ինձ ի սատարութիւն - 13. **առնու** զգօրս իւր, և զայ հասանէ ի սահմանս Հայոց ի դաշտն Արայի. - 30. Եւ ինքն **առեալ** զքոյր իւր Տիգրանուհի՝ յուղարկէ յանուանեալն Տիգրանակերտ. - 37. Չոր **առեալ** զթուղթն եղբօր իւրոյ մեծին Արշակայ առաջի առնէ նմա զդիւանն արքունի: - 40. Իսկ նա **առեալ** զօրինակն՝ նախա/րա/րութիւնս կարգէ իւրաքանչիւր ումեք բարձ և պատիւ տալով նախարարացն - 40. **ոչ առնու** որդի ի հօրէ զթագաւորութիւն նոցա - 41. և **առնու** առ և աւեր /աւար/ և զերութիւն բազում. - 43. և **առեալ** դառնայ ի Մծբին - 43. և **առեալ** զբազմութիւն զօրաց իւրոց, դիմէ ի վերայ Արտաւագդայ - 44. կամեցեալ **առնուլ** զօրս իմ՝ և գալ կոտորել զՀրէայսն - 49. և **առեալ** ի Հրէիցն իշխանութեամբն իւրով զԽաչն Տէրունական՝ աւանդեաց Յակովբու եղբօր Տեառն. - 53. Եւ զայտոսիկ մեր կարճ ի կարճոյ **առեալ** պատմեցաք քեզ համառօտով - 54. և **առ** զնա ի տօնի Չատկին: -55. և **առեալ** զթագ նորա՝ դնէ ի գլուխ Արտաշէսի - 56. զոր **առեալ** Սմբատայ որդոյ Բիւրատայ Բագրատունոյ՝ դիմէ ի դունն Գարեհի Պարսից արքայի - 56. **առեալ** վէմ արձանաքարի ... պայթէր արձանաքար վէմն. - 57. Եւ

առնու զթագաւորութիւնն Խոսրով - 65. և **առեալ** զգայիսոնն ի ձեռն իւր՝ հարկանէ զվիշապն - 66. **առնու** զօրս բագումս, և դիմէ ի վերայ Արտաշրի - 67. Արդ կալեալ Պարթև զթագաւորութիւնն Պարսից՝ կարգ ըստ կարգի որդի ի հօրէ **առնելով**՝ անս ՆԾԵ - 68. **առնելով** առ և աւար և գերի՝ դառնայ խաղաղութեամբ և մեծաւ յաղթութեամբ յաշխարհն իւր - 72. **առեալ** զթագաւորն մեկուսանայր - 73. և այսպէս վճիռ մահու ընկալեալք փոխանակ գոր ընտրեցին **առին** անձամբ զանձինս իրեանց դատապարտեալ: - 75. և **առնու** զթագաւորութիւնն Կողդիոս: - 76. ոմն ի մտերմաց նորա Արտաւագդ անուն ... **առեալ** զՏրդատ ապրեցուցանէր ի գերութենէ անտի - 77. և **առեալ** զկինն իւր կամեցեալ գնալ ի Պարսս. - 79. և **առեալ** ի գրկաց նորա զմանուկն Գրիգոր՝ ետ գնա ցկին իւր Սոփի. - 79. **առեալ** մանկաբարձն տարաւ ի դուռն արքային Պարսից: - 79. Եւ նորա **առեալ** զգօրս թագաւորին՝ ձայնիւ փողոյ յառաջ մատուցեալ յանդիման թշնամոյն. - 82. **առեալ** զմանուկն Գրիգոր դայեկացն՝ փախչէին յերկիրն Յունաց. - 84. և **առեալ** զնացին ի քաղաքն Սերաստիայ: - 87. և **առեալ** զձեռանէն սորա աստի և անտի ընթացուցանէին յայսկոյս յայնկոյս - 89. **առնէր**՝ ասէր՝ աւուրս աւուրն նկանակ մի փոքրիկ - 90. Արդ իբրև **էառ** թագ քաջն Տրդատ յաշխարհին Հռոմայեցոց, և եկեալ թագաւորեաց ի վերայ աշխարհին Հայոց - 93. և **առեալ** բերէ առ թագաւորն մեծաւ խնդութեամբ: - 94. Եւ եղև յետ այսորիկ **առնաւ** ձեռնադրութիւն. 95. **Առնոյր** այնուհետև սուրբն Գրիգոր խորհուրդ հաւանութեան - 96. եհաս հրաման ի Տեառնէ սրբոյն Գրիգորի զպետականն **առնուլ** իշխանութիւն - 98. Եւ **առեալ** պատասխանի թղթոյն՝ դարձաւ մեծաւ ուրախութեամբ. - 99. և **առեալ** ընդ իւր զԱշխէն զկինն իւր ... գայ հանդիպի սրբոյ Հայրապետին - 101. Եւ **առեալ** սուրբն Գրիգոր զթագաւորն ... մկրտէր ի գետն Եփրատ - 101. Իսկ երանելին Սեղբեստրոս **առեալ** զաշակերտսն՝ փախեաւ ի լեառնն - 102. Եւ **առեալ** տանէին ի քաղաքն ուրախութեամբ. - 104. գոր **առեալ** բերէր մատուցանէր աստուածասէր դշխոյին: - 105. **առ** ինձ /գուցէ քեզ/ զբևեռս զայսոսիկ - 105. Եւ իբրև **առեալ** զբևեռն եկն առ թագաւորն Կոստանդիանոս - 105. գոր ապա **առեալ** մեծաւ խնդութեամբ զգանձսն աստուածային ... եկին յաշխարհն Հայոց: - 108. և **առեալ** մեծարելով զնոսա զայնքան աւուրս. - 108. գոր **առեալ** ուրախ եղեն յոյժ. - 108. Չոր վանեալ մեծ քաջին Արշակայ պահուաղի / Պալիալի/ **առնու** զթագն. - 109. հրամայէ **առնուլ** յինքեանս զբերեալ թագն ի թագաւորէն իրեանց: - 110. զառ ի Յունաց զճուլեալն **առեալ** զինքեանսն զնացին թողով անդրէն զտեռնչալին մեծի թագաւորին Կոստանդիանայ: - 110. Չոր **առեալ** դնէր ի վերայ պատուական գլխոյ իւրոյ. - 110. և **առեալ** զգէնն իւր և զկազմաց ձիոյն՝ դէպ ուղիղ ընդ լայնատարած խորայատակն անցանէր ընդ Եփրատ - 112. յետ մեռանելոյն Սարրայի **առեալ** Աբրահամու **կին** զԲետուրայ - 38. **առնու** իւր **կին** զՍաթենիկ դուստր արքային. - 58. և **առեալ** իւր **կին** ի հաւատացելոց զքոյրն Եփթաղեայ Սոփի անուն կոչեցեալ. - 79. Եւ ընդ այն աւուրս լինէր Կոստանդիանոսի հարսանիս՝ **առնելով** նմա **կին** զդուստրն Գիոկղետիանոսի զՄաքսիմիանէ. - 96. **առնու** իւր **կին** զԱշխէն - 96. և եթէ հաճոյ թուեցի յաչս քո՝ **առցես** զնա քեզ **կնութեան**: - 92. գոր կամէի զմի ոմն ի գլխաւորացն ... **առնուլ** ինձ **ի կնութեան**. - 92. Չոր **չառեալ յանձն** արանցն Բագրատունեաց - 43. Իսկ ինքն Փրկիչն մեր ... **ոչ առ յանձն**. - 47. գոր **ոչ առնոյր յանձն** - 85. նա **ոչ առ յանձն** - 88. Իսկ նա ընդդիմաբանեալ **ոչ առնոյր յանձն** - 98. **առնու** պատանդս և դառնայ. - 65. յորժամ **առից** պարապումն ի պատերազմէ Սպանիացոց ապստամբողաց յինէն, քննեալ հատուցից նոցա զարժանն. - 51. Աստանօր **դադարումն առնու** թագաւորութիւնն Պարսից ի Պարթևաց - 69. գետն **զտեղի առեալ կայր**. - 101. **խորհուրդ առնոյր**՝ զի գնասցէ առ սուրբն Կոստանդիանոս: - 106. և

հանգիստ առեալ անդ ատուրս ինչ – 108. Բայց ապա այլք **յանձն առնուն** յաուր շաբաթու յորս և ի պատերազմ հեծանել - 41. ապա **յանձն առն** ... թագաւորեցուցանել Ջրուանայ: - 25. ապա և խոշտանկեալքն **յանձն առնուին** ուտել զմիս զոհիցն և զմիս խոզի - 43. և նա **յանձն առնոյր** յամենայն մտաց իւրոց: - 66. և **յանձն առնուին** զգիր դաշնաւորութեան հաստատուն և անխախտ պահել ի միմեանց - 107. որ զինքն նուաճեալ էր ի վարս ժուժկալութեան՝ զՊեթագորէ **նախանձ առեալ**. - 59. **պատանդ առնու** և դառնայ: - 67. Եւ **պատուէր առեալ** ի Տեառնէ Նոյի՝ եմուտ ի տապանն հանդերձ ամենայնիւ - 18. ոչ կարաց **պարապ առնուլ** յայլ հոգոց - 69. իբր ծառ իմն բազմապտուղ ... **սաղարթ առեալ** և վարսաւորեալ վարուք առաքինութեամբ - 8. Ի սորա առաջին ամին **սկիզբն առնու** չարչարանացն սուրբն Գրիգոր - 91. և **սկիզբն առնու** թագաւորելոյ նոցա - 68.

ԱՌՆՈՒԼ ԿԻՆ - յետ մեռանելոյն Սարրայի **առեալ** Աբրահամու **կին** զՔետուրայ - 38. **առնու** իւր **կին** զՍաթենիկ դուստր արքային. -58. և **առեալ** իւր **կին** ի հաւատացելոց զքոյրն Եփթաղեայ Մոփի անուն կոչեցեալ. - 79. Եւ ընդ այն ատուրս լինէր Կոստանդիանոսի հարսանիս՝ **առնլով** նմա **կին** զդուստրն Դիոկղետիանոսի զՄաքսիմիանէ. - 96.

ԱՌՆՈՒԼ ՅԱՆՉՆ - Չոր **չառեալ յանձն** արանցն Բագրատունեաց - 43. Իսկ ինքն Փրկիչն մեր ... **ոչ առ յանձն**. - 47. զոր **ոչ առնոյր յանձն** – 85. նա **ոչ առ յանձն** - 88. Իսկ նա ընդդիմաբանեալ **ոչ առնոյր յանձն** - 98.

ԱՌՆՈՒԼ ՊԱՏԱՆԴ - **առնու պատանդս** և դառնայ. - 65.

ԱՌՆՈՒԼ ՊԱՐԱՊՈՒՄՆ - յորժամ **առից պարապումն** ի պատերազմէ Սպանիացոց ապստամբողաց յինէն, քննեալ հատուցից նոցա զարժանն. - 51.

ԱՌՈՂՁ – սա **զառողջ** կանոն որոշեաց – 75.

ԱՌՈՂՁՈՒԹԻՒՆ - զաստուածազարդ անձինդ **առողջութիւն** խնդրեմ ուսանել – 10. և լաւ համարեցաւ զփրկութիւն նոցա քան **զառողջութիւն** անձին իւրոյ - 102.

ԱՌՈՒ - այլազգ անհնար է աճել աշակերտին, եթէ ոչ վարդապետն **զառուն** իմաստասիրութեան հեղուցու առաջի: - 13.

ԱՌ ՍԱԿԱԻ ՍԱԿԱԻ – ի խորութենէ Վիրապին և ի կաթուածոյ հիմանցն ժողովեալ լինէր **առ սակաւ սակաւ** յաուրս ինչ - 90.

ԱՍԱԲ - թագաւորեաց ... **Ասաբ** ամս քառասուն և մին. – 32.

ԱՍԱՓ - առաքեալ զթագս զայս ... առնէ ի զլուխ Դաթի արքայի, և ի նմանէ Սողոմոնի ... և ապա ... **Ասափ** և Յովսափաթ. – 109.

ԱՍԵԼ - զոր և յետոյ **ասացից** զժամանակ զալոյ քո – 2. Բայց արդ լիմիմ քեզ Ահարօն և Եսայիաս. թէպէտև յանդգնութիւն է զայս **ասել** - 2. և գիտեմ՝ **ասէ**, սիրոյ և խոնարհութեան եղև այս ինձ առ ի քէն: - 3. որպէս վերագոյն **ասացաք** - 4. որ սիրեն զիս՝ **ասէ**, սիրեսցի ի Հօրէ իմմէ - 4. այնչափ՝ **ասէ**՝ սիրեաց աստուած զմարդիկ, մինչև զորդին իւր Միածին ետ - 4. դարձարուք՝ **ասէ**՝ առ իս, և ես դառնամ առ ձեզ. – 5. սպանէք՝ **ասէ**՝ զանդամս ձեր զերկրաւորս, ի բաց ընկենլով յամենայն կիրս - 5. Տեառն Աստուծոյ քում երկիրպագեացես՝ **ասէ** - 6. ունիս՝ **ասէ**՝ բազում պատուիրանաց յիշատակ - 6. **ասէ**՝ մարգարէն: - 7. Հաւատաց՝ **ասէ**՝ Աբրահամ յաստուած - 7. ես և Հայր իմ ի նմա եկեցուք՝ **ասէ** - 7. իսկ ապա ի բաց **ասի** որոշումն - 9. վասնզի արժան է ոչ այլազգ ինչ **ասել** - 9. որ և **ասել** կարասցէ համարձակապէս մարգարէին բան – 10. զոր **ասեմս**, եթէ եղիցի եղիցի: -11. **ասացից** և ես զմարգարէականն - 11. **ասէ**՝ մարգարէն - 11. **ասացից** նաև զբանից նշանն - 11. և **ասեաք** զՊատարագամատոյցն Տեառն զօրութեանց, զոր **ասեն** Աթանասի - 12. որպէս վերագոյն **ասացաք** - 13. որպէս իսկզբան ճառիս **ասացաք**. - 13. այսպէս **ասէ**

ոմն ի սրբոց հարցն - 13. Եւ այս յինէն իսկ **ասի** ... որպէս և **ասացաքն** - 14. Դարձեալ և սկիզբն և բնակութիւն և զպատճառս **ասացից** - 15. յառաջագոյն **ասաց/աք/** յսկզբան ճառիս. - 15. որպէս **ասէ** զիրն - 16. **ասէ**, սա հանգուսցէ զմեզ ի գործոց մերոց - 17. եղև **ասէ**՝ ոչ հանգիստ, այլ ջնջումն - 17. և յառաջ մատուցեալ **ասէ** - 17. գեղեցկաբար **ասաց** - 17. լցաւ **ասէ**, երկիր անիրաւութեամբ - 18. Եւ **ասէ**, օրինեալ Տէր Աստուած Մեմայ. - 18. և **ասէ**, աճեցէք և բազմացարուք - 18. որպէս **ասացաք** - 19. և խօսեցաւ ընդ նմա Աստուած՝ և **ասէ** - 20. **ասէ** Աստուած ցԱբրահամ - 20. **ասացեալ** **ասէ**՝ ազգաբանութիւնդ հաւաստի է - 22. և ճշմարիտ է՝ **ասէ**, և մի ոք երկուսացի: - 22. **ասէ** պատմագիրն - 25. Արդ **ասացեալ եղև** ծնունդք Հայկայ - 28. Չսա Աստուած պաշտեալ **ասեն**՝ Ասորիք բազում ժամանակ: - 29. **Ասացաք** որ ինչ վասն ծննդոցն Հայկայ - 30. Եւ **ասէ** այսպէս. - 30. **ասէ** մեզ ստուգաբանելով պատմագիրն Մովսէս - 35. որպէս **ասացաք** - 35. որպէս **ասէ** ստուգաբանելով Մովսէս ի պատմութեան իրում: - 35. Հրաման տուր՝ **ասէ**՝ Արարատեան թագաւորութեանն և Ասքանագեան գնդին. - 35. այս **ասէ**՝ հաւաստի ի մերոց գոլով թագաւորութեանն առ այնու ժամանակաւ: - 35. որպէս ինքն իսկ **ասէ** - 35. ի սոցանէ՝ **ասէ** ըստ յուսոյ կոչեցեալ **ասեմ**: - 36. Առ սովաւ **ասեն** կացեալ Նաբուգոդոնոսոր Բաբելացոց արքայ - 36. և տորա **ասեն** զմի ի գերելոց գլխատրաց Եբրայեցոցն խնդրեալ ի Նաբուգոդոնոսորայ, անուն Շամբատ, ածեալ բնակեցոյց յերկիրս մեր մեծաւ պատուով - 36. և ի սմանէ՝ **ասէ** պատմագիրն՝ լինել ազգ Բագրատունեաց. - 36. Որպէս վերագոյն **ասացաւ** ի Մովսիսէ - 36. զոր և թողից **ասել** յիրաքանչիւր կարգի: - 36. զոր ապա **ասացից** յետոյ յայլում տեղոջ: - 36. **ասէ** պատմագիրն: - 37. աստուածացուցեալ **ասեն** զնա Վրաց աշխարհին. - 38. **ասէ** մեզ ստուգի պատմագիրն: - 38. Եւ Տիգրան՝ **ասէ**՝ ընդվզեալ մեռանի յԱղէքսանդրացոց Մակեդոնացոց: - 38. Եւ դարձեալ **ասէ** - 38. և ի նմանէ **ասեն** եղեալ զազգն Պարթևաց: - 38. Քանզի՝ **ասէ**՝ յետ մեռանելոյն Սարրայի առեալ Աբրահամու կին զՔետուրայ - 38. յետ տիրելոյն՝ **ասէ**՝ ամենայն տիեզերաց Աղէքսանդրի Մակեդոնացոց ... **ասէ** պատմագիրն, զհարց և զհրաման իշխանութեամբ Մակեդոնացոցն անուանեսցի. - 39. նշանակ զնիզակ իւր թողեալ, զոր մխտալ **ասեն**՝ արեամբ զեռնոց ձգեաց թողեաց յերկանաբար արձանի. - 41. որպէս **ասացաք** իսկզբան ճառիս - 42. **ասէ** պատմութիւնն: - 42. որպէս **ասի** յԴուկասայ Աւետարանին - 46. և **ասէ**, այն զօրութիւն ոչ է մարդոյ, այլ Աստուծոյ. - 46. որպէս **ասի**, տաս դու կուրաց տեսանել - 47. որք լուսնն՝ ոչ համարձակեցան **ասել** ցՅիսուս, այլ **ասեն** ցՓիլիպպոս և ցԱնդրեաս. Անդրեաս և Փիլիպպոս **ասեն** ցՅիսուս: - 47. Եւ **ասէ** ցնա Աբգար - 48. զոր **ասաց** ինձ - 48. **Ասէ** սուրբ Առաքեալն - 49. **Ասէ** թագաւորն - 49. Եւ զթուղթն գրեալ **ասէ**՝ ըստ արժանի քոյոյ տէրութեան տեսի - 51. և դարձեալ թողեալ **ասեն**՝ Սանատրկոյ զհաւատն յերկեղէ նախարարացն. - 53. Նոյնպէս և վասն կատարմանն Ադդէի ... **ասի** բան - 54. պատառումն եղև վիմին, որպէս **ասի** պատմութիւնն, և դարձեալ յիրեարս զալ **ասի**: - 54. ոչ արասցեն՝ **ասէ**՝ ձեռք իմ խոյր անարժան գլխոյ քո - 54. կատարել **ասէ** ի Վերիսոփորայ: - 54. **ասէ** պատմագիրն. - 56. Բայց **ասացից** ինչ և ծաղրականս յաղագս Երուանդայ. - 56. զոր **ասեն** առասպելաբանելով ի կարգի գրուցաց - 56. Այլ թէպէտև զկնի այսորիկ իմոյ բանիցս պատմի յաղագս Արտաւազդայ ... այլ ես **ասեմ** - 59. Դժուարի՝ **ասեն**՝ Արտաւազդ **ասելով** ցհայրն - 60. **ասաց** այսպէս. - 60. ի ձայնէ կռանարկութեան դարբնաց՝ **ասեն**՝ զօրանան կապանքն: - 60. զօրացին՝ **ասեն**՝ շղթայքն Արտաւազդայ: - 60. որպէս վերագոյն **ասաց/աք/**: - 60. Այլ ոմանք, **ասեն** - 60. Սորա ոչինչ գործ արութեան **ասի** ուրեք: - 63. **ասէ** պատմագիրն. - 64. զորմէ **ասացաք** - 65. յայնժամ

ձայն բարձեալ կնոջն առ սուրբն՝ **ասէ** - 66. որպէս **ասացաք** - 66. սա ժպրհեցաւ **ասել** վասն Փրկչին մերոյ - 66. չիք նորա **ասէ** աստուածութիւն յանձին իւրում - 66. գոր բազում անգամ միջնորդեալ՝ **ասեն**՝ ճենաց արքային, ոչ կարաց առնել հաշտութիւն - 67. Եւ գոսա **ասեն** լեալ յԱբրահամեան զաւակէն - 68. Այս միանգամ **ասացեալ եղև** իսկզբան մերոյ գերծառնութեան: - 68. Նաւատիոս **ասէր** - 71. աստուածաբանն այպանէ զնա հեզնական բանիք, և **ասէ** - 71. **ասէ** պատմագիրն - 73. Եւ սակս այնր աղագաւ եկի **ասէր**, զի խորհեսցոք ի միասին - 73. որ ապա յորպիսութիւնն **ասացից** յետ այսորիկ: - 74. որ **ասէր** - 75. զՓրկչէ մերմէ **ասէր** - 76. գովէ, **ասելով**, Մամաս հռչակեալ հովիւ՝ **ասէ**՝ և վկայ - 77. **ասէր**, ես եմ՝ որ Մովսիսի ի լերինն երևեցայ իրով. - 78. երկու բնութիւնս գոյգ **ասաց** մանիմիս /ճիշտը՝ Մանի միս. Հ.Հ./ և խաւար - 78. որպէս վերագոյն **ասացաք**: - 78. գորմէ վերագոյն **ասացաք** - 78. որպէս վերագոյն **ասացաք**: - 79. Արդ վասն մանկանս այսորիկ ... Չենոբայ Ասորոյ **ասացեալ** ստուգի ի պատմութեան անդ իւրում: - 79. բայց եթէ ստուգի կամիք տեղեկանալ, **ասէ**, ընթերցջիք զվերջին դրուագն Բարդաժնոյ Ուռհայեցոյ. - 80. գոր կարի գեղեցիկ **ասէ** զբանն - 80. **ասէ** պատմագիրն: - 80. Իսկ Լիկիանոսն այն զօրացոյց զթագաւորն և **ասէ** - 81. Եւ որպէս անդ վասն Դաւթի առ Սաւուղ **ասացին** զյաղթելն Գողիադու. - 81. և **ասացեալ** նախ զբացումն դրանցն ախելոց - 82. գորմէ **ասացաք**. - 82. գոր միանգամ **ասացաք**: - 84. որպէս **ասացաք** - 84. որպէս վերագոյնն **ասացաք** - 85. գոր ոչ առնոյր յանձն, այլ **ասէր** - 85. գոր **ասացից** փոքր ի շատէ յայլում տեղոջ. - 85. գոր վերագոյն **ասացաք**. - 87. որպէս **ասացաք** - 87. Արդ գոսա գովէ և երանելին Բարսեղ... և **ասէ** - 87. գոր խոստացաք **ասել**: - 88. և **ասէ** ցարքայ - 90. գոր վերագոյնն **ասացաք** - 90. առնէր՝ **ասէր**՝ աւուրս աւուրն նկանակ մի փոքրիկ - 90. որպէս **ասացեալ եղև** - 90. Արդ վասն նկակակին սակաւ ինչ **ասացեալ եղև** : - 90. **ասէ** պատմագիրն: - 92. եկին՝ **ասէ**՝ առ ձեզ կանայք ոմանք յաշխարհ/էս/ մեր/մէ/. 92. որպէս իսկզբան ճառիս **ասացաք**. - 92. որպէս **ասէ** պատմագիրն: - 94. Նաև զնախարարացն՝ **ասէ**՝ ի նոյն հարուածս մոլեգնեալ ի դիւաց - 94. ոչ գոյ բժշկութիւն՝ **ասէ**՝ հարուածոց թագաւորին Տրդատայ - 94. որպէս **ասէ**. - 94. գոր ապա զորպիսութիւնն **ասացից** յետոյ յայլում տեղոջ: - 96. որպէս **ասէ** պատմութիւնն: - 97. որպէս և ինքն իսկ **ասէ** զիրեշտակին երևումն - 98. ապա հաւանեալ՝ **ասէ**, կամք Աստուծոյ եղիցին կատարեալ: - 98. Քանզի հրեշտակ խօսէր ընդ նմա և **ասէր**. - 98. որպէս **ասացաք** վերագոյն. - 101. Չայս **ասացեալ** պատմագրաց Յունաց - 101. **Ասացին** աղանդաւորքն - 102. Եւ ի գիշերին այնմիկ երևեցան Պօղոս և Պետրոս առաքեալքն Քրիստոսի՝ և **ասացին**. - 102. Եւ **ասէ** ցնա. - 103. Պատասխանի ետ Սեղբեստրոս՝ և **ասէ** - 103. **Ասէ** թագաւորն - 103. Եւ նա տեսեալ ծանեալ՝ և **ասէ** - 103. Եւ ժողովեցան առ նա Հրեայքն՝ և **ասեն** - 104. Եւ նոքա յուրաստ կացեալ չգիտենք **ասէին**: - 104. և **ասէ** ցնա - 105. կատարեսցի **ասացեալն** ի մարգարէէն - 105. Աշտոյ ապաի պատրկի **ասացեալ** ի Պատմութեան իւրոյ: - 109,116. Քանզի **ասէ** ի ճառին - 109. քանզի **ասի** բան - 109. Արդ **ասացաք** զորպիսութիւն թագին ի պատմութենէ Շափոյ: - 111. Չենոբ ի Պռոպայ **ասէ** թագաւորեալ Տրդատայ. - 111. Իսկ Մովսէս ի Դիոկղետիանոսէ՝ **ասէ**՝ թագաւորեալ. - 111. Բայց Մովսէս ստուգաբանեալ **ասէ** այսպէս: - 111. ոչ է վկայութիւն ճիշտ՝ **ասէ**՝ առանց ժամանակագրութեան. - 111. Յունաց թագաւորէ՝ **ասէ**՝ Պռոքոս - 111. Սա՝ **ասէ**՝ զերկուց ցլուց վայրենեաց միով ձեռամբ կալեալ զեղջերուէ թափեաց հանդերձ ընդվզեալ ջախջախմամբ. - 112. ԱՍՈՐԵՍԱՆ - Եւ ինքն խաղայ զօրօքն զկողմամբ **Ասորեստանի** - 29. Ի սորա աւուրս պաշարեաց զԵրուսաղէմ Սենեբերիմ արքայն **Ասորեստանի**. - 33. և խորամանկութեամբ իւրով տիրէ **Ասորեստանի** և Նինուէի. - 35. և թափեալ ի նմանէ

զԱտրեստան և գայլ արքայանիստ աշխարհն Պարսից, և դառնայ մեծալ
յաղթութեամբ յաշխարհն իւր: - 70.

ԱՍՈՐԵՍՏԱՆԵԱՅՔ – Հանդերձէր պատրաստէր ... ի նախարարացն գշրեսին
գահերեցսն իւրոյ տաճարին ... և գերկորդն **յԱտրեստանեայց** կողմանէն – 106. և
զմնացեալսն հալածական արարեալ ընդ սահմանս Կորդուաց մինչև **յերկիրն**
Ատրեստանեաց - 29.

ԱՍՈՐԻ - Արդ վասն մանկանս այսորիկ ... **Ջենարայ Ատրոյ** ասացեալ ստուգիւ ի
պատմութեան ասանդ իւրում: - 79.

ԱՍՈՐԻՔ - Չսա աստուած պաշտեալ՝ ասեն **Ատրիք** բազում ժամանակ: - 29. և
յանուն Արամայ Յոյնք՝ Արմեն իսկ կոչեն. իսկ **Ատրիք** և Պարսք՝ Արմնիք: - 29. ընդ
այն ժամանակս եկաց ի գործ հազարապետութեան կայսեր ի վերայ Փիւնիկեցոց՝ և
Պաղեստինացոց՝ և **Ատրոց**՝ և Միջագետաց՝ Մառին՝ որդի Գոտորգեայ. - 46. և
յասպատակելն Պերոզի ընդ **յԱտրիս** ի կողմանս Պաղեստինացոց, և մերն Տիգրան
հրամանաւ նորին ի Միջերկրայսն ըմբռնեալ ի կալանս յաղջկանէ միոջէ իշխեցելոյ
կողմանցն այնոցիկ - 63. և ինքն զկողմանս Պարսից և գահմանս **Ատրոց** մինչև ի
դրունս Տիգրոնի ... ի սուր սուսերի մաշեալ ... դառնայ խաղաղութեամբ ...
յաշխարհն իւր – 72. Արդ ոմանք **յԱտրոց** կողման համբաւեն Ջգօն ոմն Յակոբ
անուն կոչեցեալ - 79. Արդ յայսմ վայրի զաթոռակալս շարադրեսիս և յայտ արարից
զիրաքանչիւր գահս ... առաջին՝ Հարքայ Եպիսկոպոսն ... քսան և չորսն **Ատրեաց** -
100.

ԱՍՈՐԻ - Յերկրէն յայնմանէ ել **Ատր** – 21 .

ԱՍՊԱՍԱԿԵԼ - և **յասպատակելն** Պերոզի ընդ յԱտրիս ի
կողմանս Պաղեստինացոց, և մերն Տիգրան հրամանաւ նորին ի Միջերկրայսն
ըմբռնեալ ի կալանս յաղջկանէ միոջէ իշխեցելոյ կողմանցն այնոցիկ - 63.

ԱՍՊԱՐԱՊԵՏ - Ապա այնուհետև թագաւորն գումարեալ գունդ ի գլխաւոր
նախարարացն իւրաքանչիւր զօրօք ... և իշխանն **Ասպարապետ**, և զիշխան
Կորդուաց – 99.

ԱՍՊԱՐԷՉ - սակաւ հարուածով առնել յսկզբան թագաւորացն Հայոց մինչև ի մեզ, և
զքո բանիբուն Պուետիկոս դաստաշարժիդ վարժս իստագիս **ասպարէզ** առ քո
խաղաղութիւն – 12. որ է ի Հռոմայ մինչև ի Գուին հինգ հազար և հարիւր մղոն. և
մղոնն եւթն **ասպարէզ**: - 92.

ԱՍՊԵՏ - Եւ նա կարգէ զնա իւր Թագադիր և **Ասպետ**. – 36. Տայ և նախնւոյն մերոյ
որ ի Հրէից՝ Բագարատուն՝ իշխանութիւն թագաւորութեան ... այլև **Ասպետ** - 40. որ
կոչի **Ասպետ** - 99. Եւ գայլս մի ըստ միոջէ կարգէ և կոչէ անուանս. առաջին՝ Սիւնեաց
տէր, երկրորդն՝ **Ասպետ Բագրատունի** - 40.

ԱՍՊԵՏ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ - Եւ գայլս մի ըստ միոջէ կարգէ և կոչէ անուանս. առաջին՝
Սիւնեաց տէր, երկրորդն՝ **Ասպետ Բագրատունի** - 40.

ԱՍՊԵՏՈՒԹԻՒՆ – Տայ և դայեկին իւրոյ Սմբատայ պատիւ ըզթագակապ
ասպետութիւնն և զիշխանութիւնն ամենայն զօրացն Հայոց. – 58.

ԱՍՏ – Հոգին սուրբ ի թիկունս հասանէ տկարութեան իմոյ, զի թերևս կարացից
կացուցանել առաջի քո զխնդրելին ի քէն ի մատենի **աստ** փոքր պատմութեանս – 2.
նաև **աստ** ներէ մեզ բազում անգամ. - 5. խոստացայ կարգաւ ճառել՝ և գրով
յանդիման կացուցանել ի պատմութեան **աստ** - 15. **աստ** ուրեմն ի մէջ անցեալ քոյր
նորա Աստղիկ ... համոզեալ դադարեցուցանէ զաղմուկս. - 25. Այլ թէպէտև սկիզբն
եղև Ղևի **աստ** որդւոյն Յակոբայ, սակայն զՌոմլէն ծնաւ նախ - 31. արժան է ինձ
աստ կատարել զամենայնինչ - 48. է **աստ** այր մի յազգէ թագաւորացն Հայոց - 81.

որպես անդ բանն Աստուծոյ թագուցեալ էր յողորկ քարն Դ-աթի, նոյնպէս և **աստ** առ Տրդատ: - 82.

ԱՍՏԱՆՕՐ - **Աստանօր** սկիզբն արասցուք պատմել յաղագս թագաւորաց – 15. Արդ **աստանօր** յայսմ վայրի սկիզբն լինի թագաւորաց - 42. **Աստանօր** դադարումն առնու թագաւորութիւնն Պարսից ի Պարթևաց - 69.

ԱՍՏԻ - և փակեալ զճանապարհն **աստի և անտի** ... ի մէջ արարեալ արգելեն զնոսա - 75. և առեալ զձեռանէն սորա **աստի և անտի** ընթացուցանէին յայսկոյս յայնկոյս - 89.

ԱՍՏԻ ԵՒ ԱՆՏԻ - և փակեալ զճանապարհն **աստի և անտի** ... ի մէջ արարեալ արգելեն զնոսա - 75. և առեալ զձեռանէն սորա **աստի և անտի** ընթացուցանէին յայսկոյս յայնկոյս - 89.

ԱՍՏԻՃԱՆ - և ընկալեալ **զաստիճան** Հայրապետութեան ի յերևանէ հրեշտակին ի ձեռն տեսեանն՝ որ երևեցաւ նմա - 95.

ԱՍՏՂ - գոր ինչ առ նա ինքն եղև տեսութիւն սքանչելի ի ձեռն խաչանման **աստեղն** – 108.

ԱՍՏՂԱՆՇԱՆ – յորում ժամանակի և հաւատաց ի ձեռն տեսեան **աստղանշան** խաչին – 96 .

ԱՍՏՂԻԿ - աստ ուրեմն ի մէջ անցեալ քոյր նորա **Աստղիկ** ... համոզեալ դադարեցուցանէ զաղմուկս. - 25.

ԱՍՏՈՒԱԾ - բարի է և տեղի տալ **Աստուծոյ** փոքր ինչ՝ գրեալ է. – 1. և աղաչեմ .... անդադար աղօթս առնել **առ Աստուած** - 2. և զայն ևս իւր համարի **Աստուած**: - 3. և ոչ երբէք յացի /յագի. Հր.Աճ./ անձն աստուածային սէր առ ի սիրել **զԱստուած** գրեալ է. - 4. և որ սիրէ **զԱստուած**, նա է տեղեկացեալ ի նմանէ. - 4. և կոչել **զԱստուած** զօրութիւն իւր ըստ Դ-աթայ ձայնին, նաև ամենեցուն առիթ փրկութեան լինի. - 4. վասնզի աղբիւր է **Աստուած** ամենայն բարեաց - 4. որք կոչեն **զաստուած** զօրութիւն - 4. Քանզի սիրելն **զաստուած**, հոգեխառն և աստուածախօս լինի սիրողին իւրում. - 4. այնչափ՝ ասէ՛ սիրեաց **աստուած** զմարդիկ, մինչև զորդին իւր Սիածին ետ - 4. որ սիրէ զեղբայրն, **զաստուած** սիրէ. և սիրելն **զաստուած**, ներումն տանջանացն - 5. ես **աստուածոց** ... կեցից և ընդ Քրիստոսի ի խաչ ելից: - 5. և որ մեռանի մարմնով, ըստ **Աստուծոյ** կենդանանայ հոգւով. - 5. և եթէ փախչել ումեք հասանէր, վասն **աստուծոյ** հնարիք գողանայր զինքն առ ժամանակ մի - 5. այլ ոմանք յաղագս **աստուծոյ** և աստուածայնոյ ջատագով լեալ նախ քան զըմբռնելն զնոսա թշնամեացն, զանձինս իւրեանց ի վազից ի վայր մղէին. - 6. Քանզի յառաջագոյն ուսեալ էին յօրինաց անտի և ի մարգարէից ... մի՛ երկիրպագանել **Աստուծոյ** օտարի. 6. մի՛ եղիցին քեզ այլ **աստուածք**, բայց յինէն. - 6. որ զոհէ օտարոտի **աստուծոյ**՝ կորիցէ: - 6. աշակերտք եմք օրինացն **Աստուծոյ** և մարգարէից - 6. քաղաքակիցք սրբոց և ընտանիք **Աստուծոյ**, շնորհօք /և/ որդեգրութեամբ ետուն և տաճար բնակութեան Բանին Աստուծոյ - 6. որպէս և **աստուած** զմեզ սիրեաց, և մեք սիրեսցուք զնա - 6. **աստուած** սէր է - 7. գոր սիրէ **զԱստուած**, **Աստուած** ի նա բնակի, և նա **յԱստուած**: - 7. Հաւատաց՝ ասէ՛ Աբրահամ **յաստուած** - 7. և ամենայն պատուիրանաց **Աստուծոյ** հասեալ և հաստատեալ քան զբազումս ... և ապա ծաղկեալ ի տան Տեառն և ի գաւիթս **Աստուծոյ** - 8. Քանզի ուսեալ **յաստուծոյ**՝ և ուսուցեալ զբազումս բազում անգամ - 8. զի արժան է ոչ այլազ ինչ ասել, եթէ ոչ բարի չափով **Աստուծոյ** զքեզ վարկանել արժանի - 9. ուր կայ **Աստուած** ի մէջ **Աստուածոց** եղելոց և թագաւորաց - 9. գոր ետ ինձ **Աստուած** - 10. և եկեղեցւոյ **Աստուծոյ** առ ի լրումն պսակաւոր նորոգման մախթելի է - 11. յորում կամք և պարծիմք յուսովն **Աստուծոյ**: - 12. Արդ

զայստսիկ **զԱստուծոյ** մարդասիրութիւնն և զաւանդեալն ի նմանէ զպատուիրանս առ ի շահ և յօգուտ հոգոց մերոց ... ի սրտի մերում ... տպաւորենք հանապազ - 12. մեծ է յիշատակիս շահ... որ օրհնօքն **Աստուծոյ** նմանողը մարդասիրութեան նորա. - 12. բնակեալ յապատս և յանապատս, զօրինակ ցուցանել զօրութեանն **աստուծոյ**. - 14. և կամք քո կատարեսցին ի փառս **Աստուծոյ**: - 15. Եւ յաճոյ եղև Ենավք **Աստուծոյ** յետ ծնանելոյն նորա զՄաթուսաղայ - 16. փոխեաց զնա **Աստուած** յաշխարհէ ի կարգս հրեշտակաց: - 16. Սա առաջին յուսացաւ կոչել **զաստուած**: -16. ճարտարապետ և արարիչ **Աստուած** էր, հրամայեալ նմա զամենայն նշանս և արուեստս գործել ի տապանին. - 18. զոր հրամայեաց նմա **Աստուած**. - 18. հրամայեաց նմա **Աստուած**՝ - 18. Եւ օրհնեաց **Աստուած** զՆոյ և զորդիս նորա - 18. և խօսեցաւ ընդ նմա **Աստուած** - 20. ասէ **Աստուած** ցԱբրահամ - 20. Եւ երկիրեպազ Աբրահամ **Աստուծոյ**: - 20. Չսա **աստուած** պաշտեալ `ասեն` Ասորիք բազում ժամանակս - 29. Թագաւորեաց Սողոմոն ... խորհրդոցն **Աստուծոյ** քննիչ - 32. և հարաւ ի հրեշտակէ **Աստուծոյ**: - 33. **յաստուծոյ** է գործն: - 41. այն զօրութիւն ոչ է մարդոյ, այլ **Աստուծոյ**. - 46. ոչ կարէ մարդ յարուցանել զմեռեալս, այլ **Աստուած**: - 46. դու իցես **Աստուած**՝ իջեալ յերկնից - 47. որդի իցես **Աստուծոյ** - 47. զիտացի՝ զի զօրութիւնք այս ոչ են սոսկ մարդոյ, այլ **Աստուծոյ**: - 50. երկիրպագեցեն Քրիստոսի իբրև ճշմարտի **Աստուծոյ**: - 50. յետ յարութեանն իւրոյ հաւատարիմ եղև բազմաց՝ թէ **Աստուած** է: - 50. սովորութիւն է Հռովմայեցոց՝ **Աստուած** ի հրամանէ թագաւորի միայնոյ ոչ հաստատել բան - 50. ընկալցի զնա **Աստուած** - 50. Որ ապա **Աստուած** պատերազմեցաւ ընդ ուրոյն Աբգարու - 54. Որք հաւատացին **յԱստուած** և մարտիրոսացան: - 54. և էր կին բարեպաշտօն և երկիրած **յԱստուծոյ** իբրև զայր իւր Աբգար: - 55. ի Հեթանոսս և յանհաւատսն լինին **Աստուծոյ** խնայելն և անխնայելն. - 59. յաղօթս կացին **առ աստուած** - 61. Ի տրա ժամանակս եղեն բազում հերձուածողք հակառակ **Աստուծոյ** պատուիրանացն - 61. և կատարեցաւ սուրբ նահատակն ... ի փառս **Աստուծոյ**: - 66. և ի բարկութենէ **Աստուծոյ** հարեալ սատակեցաւ ի նոր բանտի. - 77. Եւ հաւատացեալ **յԱստուած** և ի Բան նորա - 83. նա միայն է **Աստուած** - 85. Կարգեցաք մեք զօրն զայն տօն Քառասնիցն՝ տօնել ամ յամէ անխափան ի փառս **Աստուծոյ**: - 87. աղօթս **առ Աստուած** մատուցանէր: - 89. կամք **Աստուծոյ** եղիցին կատարեալ: - 98. յայնժամ տեսիլ սքանչելի երևեալ թագաւորին **յԱստուծոյ** - 98. Նա և Գրիգորի երևեալ հրեշտակ **յԱստուծոյ** - 98. **յԱստուծոյ** է հրամանն: - 98. որ և նոքա կարգեցան ի տեղիս տեղիս տեսուչք և Առաջնորդք յիրաքանչիւր զաւառս ի փառս **Աստուծոյ**: - 100. Եւ նոքա օրհնէին **զԱստուած** և փառաւորէին. - 101. և յաղագս այնորիկ օրհնէին **զԱստուած** - 101. ե՞ն **Աստուածք** քո, որ անուանին Պետրոս և Պօղոս: - 103. ոչ են նոքա **աստուածք**, այլ ծառայք են **Աստուծոյ** և առաքեալք: - 103. Քրիստոնէից **Աստուած** ճշմարիտ **Աստուած** է. - 103. և որ կեցոյց զթագաւորն՝ **Աստուած** է: - 103. և տուեալ փառս **Աստուծոյ** զոհանայր և օրհնէր **զԱստուած**: - 104. Իսկ երանելին Հեղինէ լցեալ հաւատովքն՝ որ **առ Աստուած**, մեծաւ փափագանօք դարձեալ խնդրեաց զրևեռն Փրկչին ի Կիրովէ: - 105. ետուն փառս **Աստուծոյ**: - 105. և հաճոյացաւ **Աստուծոյ** ի ձեռն իւրոյ ճշմարիտ խոստովանութեանն: - 105. Եւ այնպէս յաղթող երևեալ և հաճոյ **Աստուծոյ** - 105. և հարցեալ զմիմեանս յաղագս ... սքանչելեացն **Աստուծոյ** - 106. տային փառս **Աստուծոյ**: - 106. փառաւորէին **զԱստուած**: - 107. Կոստանդիանոս արքայն հաւատաց **յԱստուած** - 107. տեղեկացեալ ի նոցանէ զամենայն սքանչելիսն **Աստուծոյ** - 108. մի՛ ընդդիմացի **Աստուծոյ թագաւորին**, զի **յԱստուծոյ** է հրամանն: - 98. շնորհօք /և/ որդեգրութեամբ ետուն և տաճար բնակութեան **Բանին Աստուծոյ** - 6.

տուալ Յովհաննէսի Պատմոս կղզի վասն **Բանին Աստուծոյ**: - 57. մարդ սոսկ էր նա... և բնակութիւն **Բանին Աստուծոյ** - 76. որպէս անդ **բանն Աստուծոյ** թագուցեալ էր ի յողորկ քարն Գաւթի - 82. Եւ յԱղամայ սկիզբն արարեալ մինչև մարմնանալ **Բանին Աստուծոյ** ... մինչև ի ծնանել **Բանին Աստուծոյ** ի Կուսէն - 95. եթէ հաւատաս ի Յիսուս Քրիստոս **յորդին Աստուծոյ**, եղիցի քեզ՝ որպէս կամիցիս: - 49. Գիտեմ՝ զի լուեալ է քո վասն Յիսուսի Քրիստոսի **որդոյն Աստուծոյ**. - 52. Քարկոնեցաւ ի Հրէիցն վասն /քարոզելոյ/ զՅիսուսէ գոլ **որդի Աստուծոյ**: - 55. նախ սիրել **զՏէր Աստուած** յամենայն սրտէ և յանձնէ - 3. սիրել **զՏէր Աստուած**՝ բարի է - 4. յառաջագոյն ուսեալ էին ... սիրել **զՏէր Աստուած** - 6. **Տեառն Աստուծոյ** քում երկիրպագցես - 6. սիրել **զՏէր Աստուած**և զընկերն իբրև զանձն - 6. զոր անէծ **Տէր Աստուած**: - 17. Նոյ ... եգիտ շնորհս առաջի **Տեառն Աստուծոյ**: - 17. Եւ ասէ, օրհնեալ **Տէր Աստուած** Սեմայ. և ընդարձակեացէ **Տէր Աստուած** Յաբեթի. - 18. և նա էր որսորդ առաջի **Տեառն Աստուծոյ**: - 21. Ոչ արասցեն ... ձեռք իմ խոյր անարժան գլխոյ քո, որ ոչ երկրպագէ **Քրիստոսի Աստուծոյ**. - 54.

ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆ - **աստուածաբանն** այսպսնէ զնա հեզնական բանիւք - 71. զոր յիշէ **Աստուածաբանն** ի Նաւակատեաց ճառին - 77. Վկայէ այսմ **Գրիգոր Աստուածաբան**. - 109.

ԱՍՏՈՒԱԾԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ - որք ըստ բարեպաշտութեանն իրեանց վարձ զայն առին **զաստուածագործութիւն** Աւետարանին - 9.

ԱՍՏՈՒԱԾԱԶԱՐԳ - ամենայն պատուիրանաց Աստուծոյ հասեալ և հաստատեալ քան զբազումս՝ ով **Աստուածագարդ** և Վսեմական Տէր իմ Տէր՝ և տիեզերական Վարդապետ - 8. և **աստուածագարդ** անձինդ առողջութիւն խնդրեմ ուսանել - 10.

ԱՍՏՈՒԱԾԱԽՕՍ - սիրելն զԱստուած, հոգեխառն և **աստուածախօս** լինի սիրողին իրում. 4.

ԱՍՏՈՒԱԾԱՀԱՃՈՅ - Արդ ցանկայր Կոստանդիանոս նախնական և մարգարեական պատկին լինել իր **աստուածահաճոյ** թագաւորութեանն: - 110.

ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ - Իսկ **աստուածայնօքն** առաւել ևս պայծառացեալ փառօք... ի փառս Քրիստոսի: - 3. որ ի տյն յարմարին խրատք և խօսք **աստուածային** օրինացն - 3. և ոչ երբէք յացի /յագի. Հր.Աճ./ անձն **աստուածային** սէր առ ի սիրել զԱստուած գրեալ է. - 4. այլ ումեք յաղագս աստուծոյ և **աստուածայնոյն** ջատագով լեալ նախ քան զըմբռնելն զնոսա թշնամեացն, զանձինս իրեանց ի վազիցի վայր մղէին. - 6. **Աստուածային** բարեպաշտութեամբ դայեկեալ և դաստիարակեալ զմանկունս հաւատոյ նոր սիովնի: - 8. Արդ զայստակ գրեալս ի քեզ տեսանեմք կատարեալ, և **Աստուածային** շնորհիւ պայծառացեալ - 8. տեղեակ և հմուտ էր **աստուածային** պատուիրանին - 84. Եւ յԱղամայ սկիզբն արարեալ մինչև ի մարմնանալ Բանին Աստուծոյ ... և **աստուածային** մարմնովն զքարկոնծիլն - 95. զոր ապա առեալ մեծաւ խնդութեամբ զգանձսն **աստուածային** ... յետ բազում ատուրց եկին յաշխարհն Հայոց: - 108. Իսկ սուրբն Գրիգոր մնացեալ սակաւ ինչ ժամանկս անդէն ի գաւառն Տարօն՝ ընդ իր ունելով **զաստուածային** առաքելական գանձս ոսկերաց առ ի կործանել զկուռսն - 108. Իսկ նոցա կուրացեալ միտք և աչք **յաստուածային** իմն զոգցես տեսչութենէ - 110.

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉ - Արդ ամենայն զիրք **աստուածաշունչք** և օգտակարք զօգուտն մեզ ուսուցանեն պատուիրան - 3. որք կամեցան ուղղութիւնս ինչ առնել **յԱստուածաշունչ գիրս**. - 62.

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉ ԳԻՐՔ - որք կամեցան ուղղութիւնս ինչ առնել **յԱստուածաշունչ գիրս**. - 62.

ԱՍՏՈՒԾԱՊԱՏԻՒ – յորժամ եկիր առ **աստուածապատիւ** և սուրբ Հայրապետն մեր Խաչիկ – 11.

ԱՍՏՈՒԾԱՊԷՍ - Եւ յԱղանայ սկիզբն արարեալ մինչև ի մարմնանալ Բանին Աստուծոյ ... զմկրտելն, և զընդօրինելն **Աստուածապէս** – 95.

ԱՍՏՈՒԾԱՍԷՐ - Եւ այտքիկ իմաստնոց և աստուածասիրաց է գործ – 39. հաւանիմ ոչ նմա միայն նման գոյ, այլև այլոց արանց **աստուածասիրաց** և բարեպաշտից, որք են մարդասէրք և **աստուածասէրք** – 9. ստուգիւ քննեալ յուսումնասիրաց ոմանց՝ որք էին մարդասէրք և **աստուածասէրք**. – 87. գոր առեալ բերէր մատուցանէր **աստուածասէր** դշխոյին: - 105. Եւ իսկոյն զգացուցեալ **աստուածասէր** թագաւորին Կոստանդիանոսի և մեծ Հայրապետին Եւսեբեայ՝ ուրախ եղեն յոյժ: -106.

ԱՍՏՈՒԾԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ - և յայն սակս **աստուածասիրութիւն** լինէր նոցա: - 9.

ԱՍՏՈՒԾԱՏՈՒՆԿ – իբր ծառ իմն բազմապտուղ՝ և բարձր ի մէջ վայելուչ և **աստուածատունկ** դրախտիդ Նարեկայ կոչեցեալ ուխտի՝ սաղարթ առեալ և վարսաւորեալ վարուք առաքինութեամբ - 8.

ԱՍՏՈՒԾԱՐԵԱԼ - անսպառ իսաղացումն սուրբ և երկրպագելի Հոգւոյն շնորհաց ի քեզ տեսանել՝ ո՛վ **Աստուածարեալ** Տէր և բազմերջանիկ Հայր – 9.

ԱՍՏՈՒԾԱՅՈՒՅԱՆԵԼ - Իսկ աւագ որդին նորա՝ Բաբտիրան ... նաև **աստուածացուցեալ** ասեն զնա Վրաց աշխարհին. – 37.

ԱՍՏՈՒԾԳԻՏՈՒԹԻՒՆ - Եւ բազում Հրեայս և հեթանոսս դարձոյց **յԱստուածգիտութիւն**. – 104.

ԱՍՏՈՒԾ ԹԱԳԱՒՈՐ - մի՛ ընդդիմասցի **Աստուծոյ թագաւորին**, զի յԱստուծոյ է հրամանն: - 98.

ԱՍՏՈՒԾՈՒԹԻՒՆ – Հայր է Որդի՝ Հոգի, և այսու Երրորդութիւն սուրբ խոստովանեալ լինի ի մէնջ ... իսկ բնութեամբ և **Աստուածութեամբ** միաւորեալ և երկրպագեալ. – 7. և չիք նորա ասէ **աստուածութիւն** յանձին իրում, այլ **աստուածութիւն** Հօր իրոյ բնակեալ ի նմա. - 66. ուսուցանէ նոցա սկիզբն առնելով յանսկիզբն էութենէ **Աստուածութեան** - 95.

ԱՍՏՈՒԾՈՒՍՈՅՑ - դու ինքն **Աստուածուսոյց** ես, կարող ես և զայդոսիկ զգրեալսդ ուսուցանել հասարակաց: - 8.

ԱՍՏՈՒԾՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ – Քանզի մեծ շահ **աստուածպաշտութիւն** է՝ գրեալ է - 9.

ԱՏԵՆԱԿԱՆ - և գրէին զամենայն **ատենական** դպիրքն նշանագրացն: - 90.

ԱՏՐԻԱՆՈՍ – Թագաւորէ **Ատրիանոս** ամս քսան և մին – 59.

ԱՏՐՊԱՏԱԿԱՆ - Չայրացեալ Արտաւագդայ՝ հրամայէ զօրս ժողովել **յԱտուպատականէ** - 44. Գայ հասանէ ի սահմանս **Ատրպատականի** ընդ մէջ Կորդուաց - 72.

ԱՏՐՊԱՏԱԿԱՆՔ – Սահմանք Յաբեթի: ... և անուանք աշխարհացն՝ **Ատրպատականք**, Աղուանք ... և այլ ևս: - 23.

ԱՐԱԲԱՅԻՔ - Առ սովաւ էր Բերիբելոս Եպիսկոպոս ի կողմանս **Արաբացոց**. – 66.

ԱՐԱԲԱՅ - Եւ անուանք սահմանացն Սեմայ՝ Պարսիկք, Տապրիկք, ... **Արաբիայ առաջին** և երկրորդ. – 22.

ԱՐԱԲԱՅ ԱՌԱՋԻՆ - Եւ անուանք սահմանացն Սեմայ՝ Պարսիկք, Տապրիկք, ... **Արաբիայ առաջին** և երկրորդ. – 22.

ԱՐԱԳԱԾ – Իսկ Արամանեակ շինէ մասն ինչ, և կոչէ յիւր անուն զլեառն **Արագածու**: - 27.

ԱՐԱԹԻԻՆ - բայց է բլուր մի յաշխարհին Ուտիացոց՝ մերձ առ ստորոտով լերինն՝
որ կոչի **Արաթին** – 96.

ԱՐԱՄ – Հարմայ ծնանի **զԱրամ**, **Արամ** ծնանի զԱրայն Գեղեցիկ : - 22.
ազգաբանութիւնդ հաւաստի է երիցունց ցեղից մետասաներորդ գոլով ցԱրրահամ,
ցՆինուա և ցմերն **Արամ**: - 22. Իսկ մերն Յաբեթայ ... գնահատակութիւն
պատերազմաց ի նոցանէ ոչ գտաք ուրէք, բայց միայն քաջին Հայկայ՝ և **զԱրամայ**՝ և
զՏիգրանայ - 26. Իսկ որդին **Արամայ** Արմայիս շինէ յիւր տուն յեզր գետոյն, և
անուանէ յիւր անուն՝ Արմավիր - 27. Արդ ասացեալ եղև ծնունդք Հայկայ՝ և որ ինչ ի
նոցանէ գործք մինչև **ցԱրամ**: - 28. Իսկ Հարմայ կեցեալ ամս ինչ՝ ծնաւ **զԱրամ**. - 28.
և **Արամայ** բազում գործ քաջութեան պատմին: - 28. Յաղագս **Արամայ**
պատերազմին սարտիք /մարտիք. Հր.Աճ./ նահատակութեան: - 28,113. ապա
յանկարծօրէն ի վերայ հասեալ **Արամայ** զօրօք իրովք՝ ի լուսանալ ատուրն
սատակեաց զբազմութիւն ամբոխիցն - 28. և յանուն **Արամայ**՝ Յոյնք՝ Արմեն իսկ
կոչեն. - 29.

ԱՐԱՄԱԶԳ - անդ կործանեցին զպատկերն **Արամազդայ** – 97. Քանդէին
զՀոնիական մեհեանն դստերն **Արամազդայ** ի Թիլն աւանի: - 97. և անդ ասարեալ
զՄիհրական մեհեանն որդոյն **Արամազդայ**. - 97.

ԱՐԱՄԱՅԻՍ – Իսկ **Արամայիս** ծնանի չորս որդիս - 27.

ԱՐԱՄԱՆԵԱԿ, ԱՐԱՄԵՆԵԱԿ – Հայկ ծնանի **զԱրամենեակ**. **Արամենեակ** ծնանի
զԱրմայիս. – 22. **Արամանեակ**, որդի Հայկայ ... բնակի ի Հայք յետ մահուան
Հայկայ հօր իւրոյ. - 27. Իսկ **Արամանեակ** շինէ մասն ինչ, և կոչէ յիւր անուն զլեառն
Արագածու: - 27.

ԱՐԱՅ - **Արայն** երկոտասաներորդ է յետ Նինոսի՝ մանուկ տիօք վախճանեալ. – 22.
Յաղագս **Արայի**: - 29,113. որում ոչ հաւանեալ **Արայի**. - 30. և մեռանի **Արայն** ի
պատերազմի: - 30. Յաղագս՝ որ ինչ զկնի մահուանն **Արայի** պատմին կարգք: -
30,113. Արամ ծնանի **զԱրայն գեղեցիկ**: - 22. Իսկ զայլոցն որ ինչ ի Հայկայ մինչև
ցԱրայն գեղեցիկ ոչ գտաք քաջութիւն ցուցեալ պատերազմաւ. - 26. **Արայն** այն
գեղեցիկ՝ որդի Արամայ՝ տիրէ Հայոց զկնի հօր իւրոյ: - 29. առաքէ հրեշտակս **առ**
Արայն գեղեցիկ բազում ընծայիք - 30. Իսկ շամբուշն այն ... առնու զգօրս իւր, և զայ
հասանէ ի սահմանս Հայոց **ի դաշտն Արայի**. - 30.

ԱՐԱՅ ԳԵՂԵՅԻԿ - Արամ ծնանի **զԱրայն գեղեցիկ**: - 22. Իսկ զայլոցն որ ինչ ի
Հայկայ մինչև **ցԱրայն գեղեցիկ** ոչ գտաք քաջութիւն ցուցեալ պատերազմաւ. - 26.
Արայն այն **գեղեցիկ**՝ որդի Արամայ՝ տիրէ Հայոց զկնի հօր իւրոյ: - 29. առաքէ
հրեշտակս **առ Արայն գեղեցիկ** բազում ընծայիք - 30.

ԱՐԱՐԱԳ - Սա ապստամբեալ ի Բելայ՝ գնաց **յերկիրն Արարադայ** ի կողմն
հիւսիսայ հանդերձ ծննդովք իւրովք – 26.

ԱՐԱՐԱԾ – իսկ զբան Արարչին հուսկ յետոյ քան **զամենայն արարածս** և թագաւոր
զնա կացուցեալ ամենայն **արարծոց**՝ որ ի երկնից: - 16. և նա է արարիչ ամենայն
արարածոց - 85. Փառք փառաց փառաւորելոյն յամենայն **արարածոց**, ամէն: - 112.

ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ – Սա անուանէ յիւր անուն զդաշտն **Արարատեան**: - 29. Հրաման
տուր՝ ասէ՛ **Արարատեան թագաւորութեանն** և Ասքանագեան գնդին. - 35.

ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ԹԱԳԱՒՈՐՈՒԹԻԻՆ - Հրաման տուր՝ ասէ՛ **Արարատեան**
թագաւորութեանն և Ասքանագեան գնդին. - 35.

ԱՐԱՐԻՉ – աճեցին ծնունդք նորա, և բազմացան, և լցին զերկիր ըստ հրամանի
Արարչին: - 16. և նա է **արարիչ** ամենայն արարածոց - 85. և հայցեր **յԱրարչէն**՝ զի
մնասցէ առ ինքն նախնական պսակն - 110. ճարտարապետ և **արարիչ Աստուած** էր,

հրամայեալ նմա զամենայն նշանս և արուեստս գործել ի տապանին. - 18. իսկ **զբան Արարչին** հուսկ յետոյ քան զամենայն արարածս և թագաւոր զնա կացուցեալ ամենայն արարծոց՝ որ ի երկնից: - 16.

ԱՐԱՐԻՉ ԱՍՏՈՒԱԾ - ճարտարապետ և **արարիչ Աստուած** էր, հրամայեալ նմա զամենայն նշանս և արուեստս գործել ի տապանին. - 18.

ԱՐԱՐՉԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ /գրքում՝ առաչագործութիւն/ - ուսուցանէ նոցա սկիզբն առնելով յանսկիզբն էութենէ Աստուածութեան, և **գառաչագործութենէ** երկնի և երկրի - 95.

ԱՐԱՐՉԱԿԱՆ - և ապա զկնի կատարման **Արարչական** հրամանին՝ ել Նոյ ի տապանէ անտի. - 18.

ԱՐԲԱՆԵԿԱԿԻՅ - որ կրտսերս եմ ուսմամբ՝ և յետին քան զամենեսեան, իսկ ժամանակաւ քան զբազում **արքանեկակիցս** իմ - 3.

ԱՐԲԵՆԱԼ - և **արբեալ** ի կաթուածոյն՝ գոր ի մարդկանէ չիք հնար տեսութեամբ անգամ մերձենալ ի յօձ. - 90.

ԱՐԲԷԼ - Անեբիս ծնանի **զԱրբել**. **Արբել** ծնանի զՔաաղ. Քաաղ ծնանի զմիս **Արբել**. **Արբել** ծնանի զՆինոս: - 21.

ԱՐԲՈՒՆՔ - իսկ նա **յարբունս հասեալ** ամուսնանայ և որդիս ծնանի. - 84. և **հասեալ յարբունս**՝ մարտիրոսացաւ յամբարշտէն Մաքսիմիանոսէ: - 65. Իսկ մանուկն զարգացեալ և **հասեալ յարբունս**՝ զնաց բազում զօրօք ապստամբեալ յերկիրն ճենաց և Դարդանաց. - 79.

ԱՐԲՈՒՅԱՆԵԼ - և **արբուցանէ** զպասքեալ ոգիս - 4.

ԱՐԳ. /արջ. / - և կամ որպէս ինքն վասն իր յաղագս առիւծոցն և արգուցն /արջուցն. Հր, Աճ./սատակման. - 81.

ԱՐԳԱՄ - քաջին **Արգամայ** տայ զերկրորդականն գահ՝ և պսակ յականց կապեալ - 57.

ԱՐԳԵԼԵԼ - **ոչ է** իմ **արգելեալ** վասն թագաւորութեանն Հռովմայեցոց: - 49. **արգելեալ կայ** յայրի միում կապեալ երկաթի շղթայիւք: - 60. և ի մէջ արարեալ **արգելեն** զնոսա: - 75. և բուռն հարեալ Տրդատայ՝ **արգել** զկառսն. - 112.

ԱՐԴ. - Բայց **արդ** լինիմ քեզ Ահարօն և Եսայիաս - 2. **Արդ** քանզի խնդրեցեր ի սկզբան ի ձեռն խնդրոյ - 3. **Արդ** սկսայց այսուիտեակ՝ սկիզբն դնելով զտէր և զխոնարհութիւն որպէս վայել է քում սրբութեանդ - 3. **Արդ** ամենայն զիրք աստուածաշունչք և օգտակարք զօգուտն մեզ ուսուցանեն պատուիրան - 3. **Արդ** լիցուք եղբայրասէրք՝ մանաւանդ քան անձնասէրք - 5. **արդ** ետ զանձն իր ի մահ վասն մեր - 5. **Արդ** այս էր սերն նորա առ մեզ. - 5. Այլև **արդ** մեք իսկ սպանանելով զանդամս երկրաւորս ըստ իրում բանին ... կեցից և ընդ Քրիստոսի ի խաչ ելից: - 5. **Արդ** մեք ունիմք այսպիսի բազում յիշատակ ի գրոց սրբոց - 6. **արդ** պարտ է զհետ ընթանալ, և բուռն հարկանել զբարի գործոց - 6. **Արդ** զնասցուք այսուիտեակ հաւատով - 6. **Արդ** Աստուած սեր է - 7. **Արդ** մնան մեզ հաւատք, յոյս սեր. - 7. **Արդ** զայս փոքր ի շատէ գրեցաք առ քեզ յաղագս սիրոյ - 7. **Արդ** զայսուսիկ գրեալս ի քեզ տեսամենք կատարեալ - 8. **Արդ**, ով Հայր պատուական, գոր նախկի սիրոյն և կարօտութեանն ողջոյն տամ ի Քրիստոս զարժանն սիրոյ - 10. **Արդ** գորս դարձեալ վերստին գրեմ իսանդակաթ սիրով սուրբ և բազմերջանիկ Տեառն իմոյ Հօր և պատուեալ վարդապետիդ - 10. **Արդ** քանզի ի ժամանակին յայնմիկ յորժամ եկիր առ աստուածապատիւ և սուրբ Հայրապետն մեր Խաչիկ - 11. **Արդ** զայս քեզ նշան առ ի յինէն - 12. **Արդ** քանզի լուեալ էր մեր յաղագս պատմութեան քո - 12. **Արդ** զայսուսիկ զաստուծոյ մարդասիրութիւնն և զաւանդեալն ի նմանէ զպատուիրանս ... ի սրտի

մերում իբր կենդանագիր ի տախտակս տպաւորենք հանապազ - 12. **Արդ** գիտեն՝ զի մեծ է յիշատակիս շահ - 12. **Արդ** օն առեալ զքո աղօթոյ տացես ինձ ի սատարութիւն - 13. Եւ **արդ** այնքան ի միմեանց բաժանեալք՝ որքան զանծուկն ճանաչել և մաքրել զբանս իմ - 14. **արդ** զայսոսիկ խնդրեցեր ուսանել - 15. և որսային ազգի ազգի հնարիք ... **արդ** և դաւանանութեամբ. - 15. **արդ** և կամք քո կատարեսցին ի փառս Աստուծոյ: - 15. **Արդ** իբրև եհաս ժամանակ մարգարէութեան Ղամէքայ - 17. **Արդ** զայսոսիկ ազգաբանութիւնս ստուգեալ ի Մովսիսէ - 22. **Արդ** զայսոսիկ կողիք: - 25. **Արդ** ծնունդք Սեմայ և Քամայ ազգ լեալ, և սերեալ ցրուեցան յիրաքանչիւր յաշխարհս և ի գաւառս: - 26. **Արդ** այժմ անցից թիւ մերոց արանց՝ որ ի ծննդոցն Հայկայ: - 27. **Արդ** ասացեալ եղև ծնունդք Հայկայ - 28. **Արդ** զՏիգրանայ ... ճառեցուք ստուգի զկնի այնոցիկ: - 35. **Արդ** ի դառնալն Նաբուգոդոնոսորայ ի Հրէաստանէ ... ընդ առաջ առաքէ նմա Հրաչեայ հրեշտակս պատուական զանձիք և պայծառ պատարագօք. - 36. **Արդ** քանզի ոչ առնու որդի ի հօրէ զթագաւորութիւնն նոցա - 41. **Արդ** աստանօր յայսմ վայրի սկիզբն լինի թագաւորացն - 41. **Արդ**՝ որպէս ասացաք իսկզբան ճառիս, - 42. **Արդ** վասն այնորիկ գրեցի ես առ ի քեզ - 47. Եւ **արդ** այնուհետև տէրութիւնդ քո գիտէ - 50. **արդ** խնդիր արարեալ գտցես զնա. - 52. **Արդ** թագաւորէ Արտաւագո՛ւ արդի Արտաշիսի - 59. **Արդ** թագաւորէ Պարսից Արշակ քաջ. - 68. **Արդ** կալեալ Պարթևք զթագաւորութիւնն Պարսից ... ամս ՆՃԵ - 68. **Արդ** անցցուք ընդ թիւ թագաւորացն Պարսից - 69. **Արդ** իբրև կատարեսց զկամս նենգութեան իւրոյ Անակ ... խաւար արար Հայոց - 74. **Արդ** իբրև լուաւ Արտաշիւր արքայն Պարսից զմահն Խոսրովու, խնդաց յոյժ. - 76. **Արդ** ի գոռալն ընդ միմեանս երկուց թագաւորացն այնոցիկ ... ևս քան զևս սաստկանայր պատերազմ ի վերայ Պարսից յարքայէն Խոսրովայ - 78. **Արդ** իբրև ետես Բուրդաք զմահն Խոսրովու և զհրամանն - 79. **Արդ** վասն մանկանս այսորիկ ... Չենորայ Ասորոյ ասացեալ ստուգի - 79. **Արդ** ոմանք յԱսորոց կողման համբաւեն Չգօն ոմն Յակոբ անուն կոչեցեալ - 79. **Արդ** իբրև եհաս զժամանակ Տրդատայ ժառանգելոյ զաթոռ թագաւորութեան իւրոյ զհայրենիսն, զօրաժողով լինէին թագաւորն Գթաց ընդդէմ Պռոսրայ Յունաց թագաւորին. - 81. **արդ** իբրև եկն Տրդատ մեծաւ խնդութեամբ, եգիտ անդ բագում զօրս Պարսից. - 82. **արդ** զկնի կատարման ազգին և ընտանեացն՝ առեալ զմանուկն Գրիգոր դայեկացն փախչէին յերկիրն Յունաց. - 64. **Արդ** որպէս ասացաք, ստուգի քննեալ մեր գտաք զսկիզբն չարչարանացն նոցա - 87. **Արդ** զնոսս գովէ և երանելին Բարսեղ ի պատմութեան անդ իւրում - 87. **Արդ** որպէս ասացեալ եղև - 90. **Արդ** վասն նկանակին սակաւ ինչ ասացեալ եղև: - 90. **արդ** տեսցես եղբայր, յորժամ գտանիցես յաշխարհիդ քում, առ իս առաքեսցես. - 92. **Արդ** չարչարի չքնադագեղն այն և պատճառ մերոյ փրկութեան - 93. **Արդ** իբրև էառ թագ քաջն Տրդատ յաշխարհին Հռոմայեցոց, և եկեալ թագաւորեսց ի վերայ աշխարհին Հայոց - 93. զոր **արդ** ևս Առաջաւորք կոչենք: - 94. **Արդ** դարձոյց անդրէն ի կարգ բանին: - 96. **Արդ** յորժամ եհաս հրաման ի Տեառնէ սրբոյն Գրիգորի զպետական առնուլ իշխանութիւն, յայնժամ տեսիլ սքանչելի երևեալ թագաւորին յԱստուծոյ. - 98. **Արդ** յայսմ վայրի զաթոռակալս շարադրեցից - 100. **Արդ** իբրև եկն սուրբն Գրիգոր յաշխարհս Հայոց, և թագաւորն լուաւ՝ լցաւ խնդութեամբ. - 101. **արդ** գրեա առ նա - 104. **Արդ** քանզի ասի բան, եթէ ի ժամանակին ... առեալ զթագս այս ... առնէ ի գլուխ Դ-աւթի արքայի - 109. **Արդ** ցանկայր Կոստանդիանոս նախնական և մարգարէական պսակին լինել իւր աստուածահաճոյ թագաւորութեանն: - 110. **Արդ** ասացաք զորպիսութիւն թագին ի պատմութենէ Շափոյ: - 111.

ԱՐԳԱՐ - Եւ այսօրիկ ձայնք անդ՝ ուր կայ Աստուած ի մէջ Աստուածոց եղելոց և թագաւորաց ... ընդ աջմէ ընդ **արդարսն** դասելով ընդ սուրբս ամենայն. – 9. փափագեալ քո և փափագելի լեալ հանգստեան **արդարոց**. - 9. Նոյ էր **արդար** և կատարեալ յազգի անդ իւրում - 17. օտար կաթամբն կերակրեսցի **արդարն**: - 77.

ԱՐԳԱՐԱՆԱԼ - Բայց ինձ **արդարացեալ** թուի լուրն այն – 60.

ԱՐԳԱՐԵՒ - **արդարև** բնակարան են այնպիսիքն սրբոյ Երրորդութեան. – 7. բայց հանգչին **արդարև** ըստ այսմ մարգարէութեան՝ ոչ ամենեքեան, այլ կատարեալք յառաքինութեան ոգիք – 17. ընդունէին զնա իբրև զկենդանի վկայ Քրիստոսի, որ **արդ/արև/** էր իսկ: - 107.

ԱՐԳԱՐՈՒԹԻՒՆ - և այն ի վերին իմաստութենէ լինի տուեալ, որ է սուրբ, խաղաղարար, լի բարօք և պտղօք **արդարութեան**. – 4. արդ պարտ է զհետ ընթանալ, և բուռն հարկանել զբարի գործոց ... և գործել **զարդարութիւն** յամենայն ժամ - 6. և սոքօք գործին ամենայն **արդարութիւնք**: - 7. Հաւատաց՝ ասէ՛ Աբրահամ յաստուած, և համարեցաւ նմա **յարդարութիւն**. - 7. զիտենք զքեզ ճշմարիտ աշակերտ գոյ Քրիստոսի հեգոյն և մարդասիրին, և ուսեալ ի նմանէ հեգութիւն և **արդարութիւն** և խոնարհութիւն. - 7. և բերեալ պտուղ **արդարութեան**՝ ընդ միոյ միոյ հարիւր, և ընդ միոյ միոյ վաթսուն - 8.

ԱՐԳԵԼՔ - Եւ դարձեալ, թէ՛ **արդէպ** ոչ կարի հեռի գոլով ժամանակին յիշեսցուք զանուանս զայնոսիկ: - 36.

ԱՐԳԻՒՆՔ – նակ տեսանեմ իսկ **արդեամբք** լեալ մեծարանս առ իս. – 11. **արդիւնք** էր նա մահուան նոցա. - 93.

ԱՐԵԳ - Եւ էր օրն ... տասն և հինգ **Արեգ** ամսոյ. – 87.

ԱՐԵԳԱԿՆ - ի ժամանակին՝ յորում խաչեցին զնա, **արեգակն** խաւարեցաւ – 50.

ԱՐԵԳ ԱՄԻՍ - Եւ էր օրն ... տասն և հինգ **Արեգ ամսոյ**. – 87.

ԱՐԵԹ, ԱՐԷԹ - **Արեթ** կեցեալ ամս հարիւր վաթսուն և երկուս՝ ծնանի զԵնովք. – 16. և եղեն ամենայն աուրք **Արեթի** ամք ինն հարիւր վաթսուն և երկու - 16. Մաղաղիել կացեալ ամս հարիւր և վաթսուն և հինգ՝ ծնանի **զԱրեթ** - 16.

ԱՐԵԹԵԼՔ - և եղև բնակութիւն նոցա և թագաւորութիւն ի Մասեաց մինչև ի գալն ի Սօփերիոյ լեռն **արևելաց**: - 18. Երիթրայ՝ որ է Կարմիր ծովն, որ հայի ընդ **արևելս**. - 23. Սա ելեալ ի պատերազմ բազում և քաջ արամբք՝ **յարևելս** կոյս երթեալ պատահէ Մեդացոց զօրաց. - 28. առ որ առաքեաց Աբգարոս երկուս ի գլխաւորաց իւրոց ... ի քաղաքն Բեթբուրբեն՝ զգացուցանելով նմա զպատճառ երթալոյն իւրոյ **յարևելս**: - 46. Եւ այսպէս երանելի թագաւորն Աբգար ի ձեռն հրովարտակացն քարոզ լինէր Քրիստոսի **յարևելս** և յարևմուտս, առ կայսր և առ արքայն. - 52. և արձակեաց **յերկիրն արևելից**. - 38. և արձակեաց **յերկիրն արևելից**: - 68.

ԱՐԵԹՍՈՒՏՔ – Ի գալն Հայկայ և անուանել զիւր անուն, և յայնմհետէ տիրել ի նմանէ և անդր ամենայն աշխարհի՝ **արևմտից** և հիւսիսի: - 18. և ապա **յարևմուտս** արշաւեալ վեց հազար բիրօք - 29. Եւ խաղայ բազում զօրու **յարևմուտս** - 42. և ինքն նուաճէ զմիջոց երկուց ծովուց Ովկիանու և Պոնդոսի՝ ծառայեցուցանել իւր /ինքեան/ զբոլոր **արևմուտս**: - 43. Եւ այսպէս երանելի թագաւորն Աբգար ի ձեռն հրովարտակացն քարոզ լինէր Քրիստոսի **յարևելս** և **յարևմուտս**, առ կայսր և առ արքայն. - 52.

ԱՐԵԹՍԲՆՆՈՍ – որ և նա կատարեցաւ **յԱրևսրոնոս քաղաքի**: - 54.

ԱՐԵԹՍԲՆՆՈՍ ՔԱՂԱՔ – որ և նա կատարեցաւ **յԱրևսրոնոս քաղաքի**: - 54.

ԱՐԷԹ – Տե՛ս ԱՐԵԹ.

ԱՐԹՆՈՒԼ – ընդ **արթնեալ** և ընդ զգուշացեալ մշակս սպասես զալստեան Տեառն – 8.

ԱՐԺԱՆ – ողջոյն տամ ի Քրիստոս **զարժանն** սիրոյ – 10. քննեալ հատուցից նոցա **զարժանն**. - 51.

ԱՐԺԱՆԱԲՈՐՈՒԹԻՒՆ - Եւ այսոքիկ ձայնք անդ՝ ուր կայ Աստուած ի մէջ Աստուածոց եղելոց և թագաւորաց, որոշելով և բաժանելով զվատոթարն ի լաւագունէ՝ և **զարժանաւորութիւնն** զանդերանութեան – 9.

ԱՐԺԱՆ Է - **արժան է** ոչ այլազգ ինչ ասել , եթէ ոչ բարի չափով Աստուծոյ զքեզ վարկանել արժանի – 9. **արժան է** ինձ աստ կատարել զամենայնինչ – 48. որ ինչ **արժանն է** - 50. Եւ **պարտ և արժան է** սուրբ սրտիւ և հաստատուն հաւատով սիրել և պաշտել սուրբ և զանբաժանելի և զերկրպագելի Երրորդութիւնն: - 7. Քասնզի **պարտ և արժան էր՝** որպէս ասէ գիրն, նախ գոյանալ թագաւորութեանն, և ապա ի ներքս զալ թագաւորին - 16.

ԱՐԺԱՆԻ - արժան է ոչ այլազգ ինչ ասել, եթէ ոչ բարի չափով Աստուծոյ զքեզ վարկանել **արժանի** – 9. Եւ **արժանի** և հաճոյ վարս ստացեալ, և ոչ ուրեք գտանէր. - 16. Դարձեալ առաքէ Աբգար առ Տիբեր ի ձեռն գրոյ բանս ինչ պատասխանաց **արժանի** այլպանելոյ սակս Սինկղիտեսին - 51. ըստ **արժանի** քոյոյ տէրութեան տեսի - 51. Իսկ Սանատրկոյ ոչինչ կան գործք **արժանի** յիշատակի - 55. ընկալաւ նա զհատուցումն ըստ **արժանի՝** որոց խորհեցաւ: - 77. սատակեցին զնոսս յանխնայ ըստ **արժանի** որոց գործեացն Անակ ընդ Խոսրովու - 84. մկրտութեան ևս **արժանի լինիցի/ն/:** - 98.

ԱՐԺԱՆԻ Է - ոչինչ **արժանի** խաչի և մահու **էր** նա այլ պատուի և երկրպագութեան – 51.

ԱՐԺԱՆԻ ԼԻՆԵԼ - մկրտութեան ևս **արժանի լինիցի/ն/:** - 98.

ԱՐԺԱՆԻՔ – ըստ իւրաքանչիւր բարձի տալով իշխանութիւն միոյ միոյ ըստ **արժանեաց՝** որում վայելէր: - 40.

ԱՐԻ - և ժողովէ զբազմամբոյս **արի** արանց ամենայնիւ աջողածեռնութեամբ ի տէգ նիզակի՝ յաղեղն և ի սուտեր – 35. նուաճեալ Ստահրացոյն Արտաշրի զամենայն **արիս** և անարիս Պարսից աշխարհին, հնազանդեցուցանէ իւր - 74.

ԱՐԻՈՍ – Սա հալածեալ զամենայն հերձուածողսն ... **զԱրիոս** և զայլ համախոսս նորա - 83. և նզովեցաւ **Արիոս** յերեք հարիւր և տասն և ութն /Հայրապետացն/: - 83.

ԱՐԻԻՆ – որք ըստ բարեպաշտութեանն իւրեանց վարձ զայն առին զաստուածագործութիւնն Աւետարանին՝ զկատարելն **արեամբ՝** տալով առհաւատչեայ զանձինս իւրեանց ըստ հոգւոյն. – 9. զոր մխեալ ... **արեամբ՝** զեռնոց ձգեալ թողեաց յերկանաքար արձանի. - 41. **արիւնն** հոսէր իջանէր և ոռոգանէր զերկիր: - 89. ոռոգանէին վայրքն **յարենէ** սրբոյն. - 89. անարատ մանկունք ժողովեցես և **արեամբ** նոցա լցցեն զաւազան. և մինչդեռ ջերմ է **արիւն**, մտցես ի նա մերկ յաւազան, և լուայցես **արեամբն**, և ապա ողջացիս: - 102. և խորհուրդ ածեալ զամենայն բաշխէր նոցա զկենդանարար սուրբ Մարմին և **զԱրիւն Փրկչին** մերոյ. - 101.

ԱՐԻԻՆ ՓՐԿՉԻ - և խորհուրդ ածեալ զամենայն բաշխէր նոցա զկենդանարար սուրբ Մարմին և **զԱրիւն Փրկչին** մերոյ. - 101.

ԱՐԾՐՈՒՆԻ - Եւ զայլ մի ըստ միոջէ կարգէ և կոչէ անուանս. առաջին՝ Սիւնեաց տէր, երկրորդն՝ Ասպետ Բագրատունի, երրորդն՝ **Արծրունի** ... - 40.

ԱՐԾՐՈՒՆԻՔ - Ապա այնուիտեև թագաւորն գումարեալ գունդ ի զլխաւոր նախարարացն իւրաքանչիւր գործք: ... զիշխանն Ուտիացոց ... և զիշխանն

Արծրունեաց: - 99. Արդ յայսմ վայրի զաթռնակալս շարադրեցից և յայտ արարից զհարաքանչիւր գահս ... առաջին՝ Հարքայ Եպիսկոպոսն ... վեցերորդն՝ **Արծրունեաց** - 100.

ԱՐԿԱՆԵԼ - **արկանել** ի սեղանաւորս տաղանդ անշահութեամբ ի ներքին մարդն բնաւորեալ – 8. և կացեալ յաղօթս ի վերայ ջրոյն՝ հրամայեաց **արկանել** ի ճրագսն հաստատուն հաւատով. - 63. և փող եղեգնե/այ/ դնել ի քիթս նորա, և **արկանել** աղ և բորակ և քացախ ի ներքս: - 89. և դնել ձագարի նստոյ տեղուջն՝ /ի նստոյ տեղուջն. Հ.Հ./ և **արկանել** տկաւ ջուր յորովայն նորա: - 89. Ապա յետ այտորիկ **արկանել** կապիճս երկաթիս ի յորովայն նորա - 89. Եւ ապա պուտամբք երկաթի հալեալ կապար և **արկանել** զմարմնովք նորա - 89. Խնդիր արարեալ քառասնիցն՝ գտցեն և **արկցեն ի չարչարանս** – 87. և **արկանել** ի նմա **հիմն** եկեղեցւոյ. – 99. Այլ որ ընդդէմ դարձայ հրամանի քում՝ զտկարութիւնս իմ **առաջի արկեալ**, որպէս մի ոմն ի հնումն զնրբութիւն ձայնին և զծանրութիւն լեզուին **առաջի արկանելով** Տէառն - 2. Բայց նախ Տէառն իմոյ պատուականի Հօր և պատկառեցուցչի զաղերս իմոյ բանից **առաջի արկանեմք** քում պատուասիրութեանդ - 2. Եւ ապա **ի խոշտանգանս արկեալ** զերանելին Կիրեղ մի – 104. թերևս կարացից ուղղել զմակոյկ բանին՝ և դիմել ի խաղաղ նաւահանգիստ՝ զանձն **ի ներքս արկեալ** ի ծերպս փոքր պատմութեանս. - 13. Սա յանդգնեցաւ **խունկ արկանել** ի տաճարին - 33. Եւ ապա այնուիետն ի մկրտութիւն **ձեռն արկանել** զաշակերտեալսն. - 95. և ի նա **ձեռն արկեալ** քանդեցին: - 97.

ԱՐԿԱՆԵԼ Ի ՉԱՐՉԱՐԱՆՍ - Խնդիր արարեալ քառասնիցն՝ գտցեն և **արկցեն ի չարչարանս** – 87.

ԱՐԿԱՆԵԼ ՀԻՄՆ - և **արկանել** ի նմա **հիմն** եկեղեցւոյ. – 99.

ԱՐՀԱՄԱՐՀԵԼ – Վասնորոյ և իմ յայտնեալ զբանս զայտսիկ ի Սինկղիտոսէ, **արհամարհեաց** Սինկղիտոսս – 50.

ԱՐՀԱԲԻՐՔ - Եւ **յարհարաց** հրեշտակին կերակրեալ լինէր ի ձեռն կնոջ միոյ – 90.

ԱՐՉԱԿԵԼ - և **արձակեաց** յերկիրն արևելից. – 38. **արձակէ** զնոսա յաշխարհն իւրեանց: - 57. Դուկիանոս ոմն կեսար ... յետ մեռանելոյն Պերոզի նուաճէ զՀայք, **արձակէ** զՏիգրան - 63. և **արձակեաց** յերկիրն արևելից: - 68. և տուեալ ի ձեռս նորա զօրս բազումս՝ **արձակեաց** յաշխարհ իւր: - 82. **Արձակեաց** զնոսա ուրախութեամբ /ի/ յարկս իւրեանց - 102. Եւ ընդ առաւօտն **արձակեաց** ի լեառն. – 102.

ԱՐՉԱՆ – ձգեալ թողեաց յերկանաքար **արձանի**. – 41. զոր բազում ժամանակ **զարձանն** զայն պատուեցին Պոնտացիք - 41. և զհարոյ տէրութեանն նշանակ **արձան** հաստատէ հելլենացի գրով - 65. և զնշան յաղթութեան խաչին տպաւորեալ ի նոյն ինքն **յարձանս** վիմաց - 87.

ԱՐՉԱՆԱԶԱՐ - առեալ վէմ **արձանաքարի**՝ ունելով ընդդէմ նորա, զոր ի հայելն Երուանդայ՝ պայթէր վէմն. – 57.

ԱՐՄԱՅԻՄ - Արամանեակ ծնանի **զԱրմայիս**. – 22. **Արմայիս** ծնանի զԱմասիայ. - 22. Իսկ որդին Արամայ **Արմայիս** շինէ իւր տուն յեզր գետոյն, և անուանէ յիւր անուն՝ Արմաիք - 27.

ԱՐՄԱՏ – Լուեալ է իմ ... և վասն բժշկութեանդ, զոր առնես ի վերայ հիւանդաց առանց դեղոց և **արմատոց**. – 47.

ԱՐՄԱԻԻՐ - Իսկ որդին Արամայ Արմայիս շինէ իւր տուն յեզր գետոյն, և անուանէ յիւր անուն՝ **Արմաիք** - 27. Իսկ Գեղամ ծնանի զՀարմայ **յԱրմաիք**. – 27. Եւ գտեալ անդ պատկեր զԱրտեմեայ, և տայ բերել յաշխարհն Հայոց. և կանգնեալ **յԱրմաիք** - 43.

ԱՐՄԵՆ - և յանուն Արամայ՝ Յոյնք՝ **Արմեն** իսկ կոչեն. – 29.

ԱՐՄԵՆԱԿՔ - և հանեալ զհարիւրապետ ոմն հանդերձ զնդաւն իւրով ի գաւառն՝ որ կոչի Կապուտակէք, և ի թեմն Թելախունէք, և Անատալիկէք, և Խարտանայք, և **Արմենակք** – 86.

ԱՐՄԵՆԵԱԿ - և է գաւառն այն **Արմենեակ**՝ որ կոչի Երկրորդ Հայք: - 65

ԱՐՄՆԻՔ - և յանուն Արամայ՝ Յոյնք՝ Արմեն իսկ կոչեն, իսկ Ասորիք և Պարսք՝ **Արմնիք**: – 29.

ԱՐՇԱԿ - Ապա **Արշակ** ... որ կոչեցաւ մեծ – 38. Թագաւորէ Արտաշէս՝ որդի **Արշակայ** - 42. Ապա **Արշակ**՝ որդի Արտաշէսի՝ որ կոչեցաւ մեծ – 68. յետ սորա **Արշակ**՝ ամս յիսուն և երեք. - 69. Յետ նորա և **Արշակ** կեցեալ ամս քսան և երեք: - 74. Եւ յետ նորա թագաւորէ **Արշակ առաջին**՝ որդի Վաղարշակայ: - 40. Եւ ինքն ... մեռանի ի Մծբին ... թողեալ զտէրութիւնն որդոյ իւրոյ **Արշակայ երկրորդի**: - 40. որ թագաւորեաց Հայոց՝ հրամանաւ **Արշակայ մեծի** եղբոր իւրոյ՝ Պարսից արքայի: - 39. առաքէ հրովարտակ առ **Արշակ մեծ** եղբայր իւր ի ձեռն Մարեբայ Կատինեայ – 40. Արդ անցցուք ընդ թիւ թագաւորացն Պարսից՝ որ ի Պարթևաց՝ սկսեալ **յԱրշակայ մեծէ** մինչև յԱրտաւան. – 69. **Արշակ մեծ**՝ ամս յիսուն և երկուս: - 69. կալեալք ընդ ամենայն ամս չորեք հարիւր յիսուն և հինգ ... սկսեալ **յԱրշակայ մեծէ** մինչև ցԱրտաւան. - 69. Չոր վանեալ մեծ քաջին **Արշակայ պահուաղի** /Պալիաի/ առնու գթագն. - 109. և ի նոցանէ **Արշակ քաջ**, որ թագաւորեաց յերկիրն Քուշանաց ամս երեսուն և մին: - 38. ուստի և թագաւորեաց **Արշակ քաջ** - 39. Արդ թագաւորէ Պարսից **Արշակ քաջ**. - 68. Չոր առեալ զթուղթն եղբոր իւրոյ **մեծին Արշակայ**՝ առաջի առնէ նմա զդիւանն արքունի: - 40.

ԱՐՇԱԿԱՆ - Թագաւորէ Արտաշէս՝ որդի Արշակայ՝ ի քսան և երեք/երրորդ/ ամի **Արշականայ** Պարսից արքայի: - 42. Եւ յետ նորա թագաւորէ երկրորդ Տիգրան՝ որդի նորա՝ ի տասնևհինգերորդ ամի իշխանութեանն **Արշականայ** Պարսից թագաւորին: - 43. Թիւ թագաւորացն Պարսից ... **Արշական**՝ ամս երեսուն և երկուս. - 69.

ԱՐՇԱԿ ԱՌԱՋԻՆ - Եւ յետ նորա թագաւորէ **Արշակ առաջին**՝ որդի Վաղարշակայ: - 40.

ԱՐՇԱԿ ԵՐԿՐՈՐԴ - Եւ ինքն ... մեռանի ի Մծբին ... թողեալ զտէրութիւնն որդոյ իւրոյ **Արշակայ երկրորդի**: - 40.

ԱՐՇԱԿ ՄԵԾ - որ թագաւորեաց Հայոց՝ հրամանաւ **Արշակայ մեծի** եղբոր իւրոյ՝ Պարսից արքայի: - 39. առաքէ հրովարտակ առ **Արշակ մեծ** եղբայր իւր ի ձեռն Մարեբայ Կատինեայ – 40 . Արդ անցցուք ընդ թիւ թագաւորացն Պարսից՝ որ ի Պարթևաց՝ սկսեալ **յԱրշակայ մեծէ** մինչև յԱրտաւան. – 69. **Արշակ մեծ**՝ ամս յիսուն և երկուս: - 69. կալեալք ընդ ամենայն ամս չորեք հարիւր յիսուն և հինգ ... սկսեալ **յԱրշակայ մեծէ** մինչև ցԱրտաւան. - 69.

ԱՐՇԱԿՈՒՆԻ - Սա ծնեալ ի կնոջէ միոյ **Արշակունոյ** – 56.

ԱՐՇԱԿՈՒՆԻՔ - Յաղագս թագաւորելոյն **Արշակունեաց** ի վերայ Պարսից և Հայոց – 38,114. զարմք նորա Բահդար անուանեցան, որպէս և եղբոր նորա Վաղարշակայ՝ ի նախնոյն անուն՝ **Արշակունիք**. - 39. առնէ զնա ազգաւ Թագաղիի լինել **Արշակունեաց**. - 40. որ է իններորդ ի կարգի թագաւորացն Հայոց՝ **յազգէ Արշակունեաց**: - 57.

ԱՐՇԱԿ ՊԱՀՈՒԱԳ /ծն.Պալիաի/ - Չոր վանեալ մեծ քաջին **Արշակայ պահուաղի** /Պալիաի/ առնու գթագն. - 109.

ԱՐՇԱԿ ՔԱՉ - և ի նոցանէ **Արշակ քաջ**, որ թագաւորեաց յերկիրն Քուշանաց ամս երեսուն և մին: - 38. ուստի և թագաւորեաց **Արշակ քաջ** - 39. Արդ թագաւորէ Պարսից **Արշակ քաջ**. - 68.

ԱՐՇԱՄ - գոր զայրացեալ **Արշամայ**՝ հրամայէ տանջանս հարուցանել ի վերայ Ենանոսի - 45. Եւ **Արշամ** կեցեալ ամս քսան՝ մեռանի: - 45. Եւ թագաւորէ յետ նորա **Արշամ** - 45. Թագաւորէ Աբգար՝ որդի **Արշամայ** - 46. Կարգ թագաւորացն Հայոց ... յետ նորա **Արշամ** ամս քսան: - 74.

ԱՐՇԱՄՈՒՆԻՔ - Արդ յայսմ վայրի զաթռակալս շարադրեցից և յայտ արարից զհրաքանչիւր գահս ... առաջին՝ Հարքայ Եպիսկոպոսն ... հինգերորդն՝ **Արշամունեաց** - 100.

ԱՐՇԱՐՈՒՆԻՔ - Արդ յայսմ վայրի զաթռակալս շարադրեցից և յայտ արարից զհրաքանչիւր գահս ... առաջին՝ Հարքայ Եպիսկոպոսն ... եւթնտասներորդն՝ **Արշարունեաց** - 100.

ԱՐՇԱԻԱՆՔ - **Արշաւանք** Խոսրովու ի /վերայ/ Պարսից - 70,115. **Արշաւանք** Արտաշրի ի Հայք զկնի մահուանն Խոսրովու: - 76,115.

ԱՐՇԱԻԵԼ - Եւ ապա յարեմուտս **արշաւեալ** վեց հազար բիրօք - 29. սա ... մինչև ի Հռոմայեցոց իշխանութիւնն **արշաւեաց**. - 63. և զօրաժողով լեալ **արշաւէ** ի վերայ Հայոց համարձակաբար. - 76. Եւ սակս այնորիկ **արշաւեալ** ի մեզ Արտաշրի համարձակաբար - 77. և զկնի այսորիկ այնքան բազմութեա/մբ/ զօրացն **արշաւէ** ի վերա Շապիոյ որդոյ Արտաշրի - 96.

ԱՐՇԱԻԻՐ - Թի թագաւորացն Պարսից ... ապա Արշեգ՝ ամս քսան. և **Արշաիր**՝ ամս քառասուն և վեց. -

ԱՐՇԷՉ - Եւ թագաւորէ յետ նորա Արշամ ... հրամանաւ **Արշեգի** Պարսից արքայի: - 45. Թի թագաւորացն Պարսից ... ապա **Արշեգ**՝ ամս քսան. - 69.

ԱՐՇՕՐ - Թագաւորէ Աբգար՝ որդի Արշամայ՝ ի քսաներորդ ամի **Արշօրի** արքայի Պարսից: - 46.

ԱՐՈՒԵՍ - յայնժամ աշակերտն վաղապետին **արուեստին** ակն ունի, յորժամ զդեգերանսն որպէս զբարեկամ ողջունեցի: - 13. որ ի ծածուկս և ի յայտնի գործեր ի մկրտեալսն՝ երևամբ նշանաց և **արուեստից** - 14. ճարտարապետ և արարիչ Աստուած էր, հրամայեալ նմա զամենայն նշանս և **արուեստս** գործել ի տապանին. - 18. Առ սովաւ էր Յեսու Սերուքայ, որ զամենայն **արուեստս** ի մանկութեան կարգեաց: - 34. Ժողովեալ զճարտարապետս **արուեստին** այնորիկ՝ և հրամայէ ձուլել ըստ նմին օրինակի: - 110.

ԱՐՈՒԹԻՒՆ - և **արութիւն** ցուցեալ՝ զազգս մեր բարձրացոյց - 31. Սա բազում **արութիւն** քաջութեան ցուցեալ ի ժամանակս թագաւորութեան իւրոյ զօրօք քաջացն Հայոց: - 39. Եւ ինքն յետ այսքան **արութեանց** և առաքինութեանց ... մեռանի ի Մծբին - 40. Սա այլ ինչ գործ **արութեան** և քաջութեան ոչ գործեաց. - 44. Սորա ոչինչ գործ **արութեան** ասի ուրեք: - 63.

ԱՐՈՒՍԱՏԱԿԱՆ - Հանդերձեր պատրաստեր ... ի նախարարացն զչորեսին զահերեցսն իւրոյ տաճարին ... և զերորդն յ**Արուսատական** կողմանէն - 106.

ԱՐՁ /գրքում՝ արգ./ - և կամ որպէս ինքն վասն իւր յաղագս առիւծոցն և արգուցն աստակման. - 81.

ԱՐՍԵՐԻՈՍ - Սա հալածեաց զհերձուածողսն ... զՆաւատիանոս և **զԱրսերոս**, և զՆոմերիոս: - 83.

ԱՐՏԱՉ - որ կոչի **Արտազ**: - 49. Գալն Անակայ առ Խոսրով յ**Արտազ գաւառէ**: - 73,115. և դադարէ ի **գաւառին Արտազու**: - 73.

ԱՐՏԱԶ ԳԱԽԱՌ - Գալն Անակայ առ Խոսրով **յԱրտազ գաւառէ**: - 73,115.

ԱՐՏԱՇԱՏ - և դառնայ և շինէ զքաղաքն, և անուանէ յիւր անուն՝ **Արտաշատ**. – 58. Սա յետ թագաւորելոյն իւրոյ անցեալ զկարմնջովն **Արտաշատ քաղաքի** որսալ կինճս և իշավայրիս ... անկանի ի խոր իմն տեղի մեծ ... և անհետի: - 59. և անցեալ զկարմնջաւն Մեծամօրի՝ որ ի վերայ **Արտաշատ քաղաքի** ... ի մէջ արարեալ արգելէն զնոսա: - 75. Եւ նա յԱնահտական մեհեանս երթեալ՝ որ **յԱրտաշատ քաղաքն** լինէր - 97. և խաղայր զնայր նոքօք յԱյրարատեան գաւառէ **յԱրտաշատ քաղաքէ** անցեալ ի կողմանս Յունաց: - 106. Դադարեցուցանէ զնա ի **քաղաքին Արտաշատու**: - 79.

ԱՐՏԱՇԱՏ ՔԱՂԱՔ - Սա յետ թագաւորելոյն իւրոյ անցեալ զկարմնջովն **Արտաշատ քաղաքի** որսալ կինճս և իշավայրիս ... անկանի ի խոր իմն տեղի մեծ ... և անհետի: - 59. և անցեալ զկարմնջաւն Մեծամօրի՝ որ ի վերայ **Արտաշատ քաղաքի** ... ի մէջ արարեալ արգելէն զնոսա: - 75. Եւ նա յԱնահտական մեհեանս երթեալ՝ որ **յԱրտաշատ քաղաքն** լինէր - 97. և խաղայր զնայր նոքօք յԱյրարատեան գաւառէ **յԱրտաշատ քաղաքէ** անցեալ ի կողմանս Յունաց: - 106.

ԱՐՏԱՇԷՍ - Եւ ի տրա ծննդոցն առ **Արտաշիսի** արքայի Հայոց՝ պատանի մի լեալ Վարաժ անուն՝ բնակի առ եզերք գետոյն՝ որ կոչի Հուրագղան – 28. Եւ յետ նորա՝ որդի նորին **Արտաշէս**՝ ամս քսան և վեց: - 38. Թագաւորէ **Արտաշէս**՝ որդի Արշակայ՝ ի քսան և երեք/երրորդ/ ամի Արշականայ Պարսից արքայի: - 42. Յաղագս **Արտաշիսի** թագաւորին - 42,114. որ եկեալ էին յաշխարհս Հայոց զկնի մահուանն **Արտաշիսի** - 43. Եւ թագաւորէ յետ նորա Արշամ՝ որդի **Արտաշիսի** - 45. Գրէ առ **Արտաշէս** արքայն Պարսից վասն Յիսուսի: - 52. Աբգար արքայ Հայոց՝ **Արտաշիսի** եղբօր մերում՝ արքայից արքայի՝ խնդալ: - 52. զորմէ գրեաց Աբգար առ **Արտաշէս** Պարսից արքայն - 54. Սա թագաւորեալ յերկոտասաներորդի ամի **Արտաշիսի** Պարսից արքայի ... մեռանի՝ թագաւորեալ ամս Լ. - 55. և կոտորէ զամենայն որդիսն Սանատրկոյ ... բայց միայն ի տղայոյ միոյ **Արտաշէս** անուն. - 56. Եւ կացեալ անդ ամս ինչ մինչև զարգացաւ մանուկն **Արտաշէս** - 56. և առեալ զթագ նորա՝ դնէ ի գլուխ **Արտաշէսի** - 56. Վասն թագաւորելոյ **Արտաշէսի** Հայոց: - 57,114. Թագաւորէ **Արտաշէս**՝ որդի Սանատրկոյ՝ յետ մահուանն Երուանդայ. - 57. Չայնու ժամանակս լինի պատերազմ **Արտաշիսի** ընդ արքայն Ալանաց. - 58. Իսկ ապա մերս **Արտաշէս** թագաւորեցուցանէ զհամանուն իւր **զԱրտաշէս** ի վերայ Պարսից. - 58. Արդ թագաւորէ Արտաւազդ՝ որդի **Արտաշիսի** - 59. ի մահուանն **Արտաշիսի** բազում կոտորուածք լինէին ըստ օրինի Հեթանոսաց: - 60. Վասնորոյ անիծեալ զնա **Արտաշիսի**՝ ասաց - 60. բազումս զնոսա չարչարեաց **Արտաշէս**. - 60. Թագաւորէ Հայոց Տիրան որդի **Արտաշիսի**. - 62. թագաւորէ ... յետ նորա **Արտաշէս**՝ որդի նորա ամս քսան և վեց. ... ապա Արշակ՝ որդի **Արտաշէսի**՝ որ կոչեցան մեծ - 68. Թի թագաւորացն Պարսից ... յետ որոյ **Արտաշէս**՝ ամս երեսուն և չորս. ... և ապա **Արտաշէս**՝ ամս Ի. - 69. Կարգ թագաւորացն Հայոց և համար նոցին ... Ապա **Արտաշէս** ամս քառասուն և մին: ... **Արտաշէս** ամս քսան և հինգ - 74. Թուրթ Աբգարու /առ **Արտաշէս** արքայն Պարսից/: - 114. Կիրոս թագաւորեաց ամս երեսուն ... **Արտաշէս երկայնաձեռն** ամս քառասուն և մին: - 34. **Արտաշէս երրորդ**՝ որ և Քոս՝ ամս քսան և երեք: - 34. **Արտաշէս ուշիմ** ամս քառասուն - 34.

ԱՐՏԱՇԷՍ ԵՐԿԱՅՆԱԶԵՌՆ - Կիրոս թագաւորեաց ամս երեսուն ... **Արտաշէս երկայնաձեռն** ամս քառասուն և մին: - 34.

ԱՐՏԱՇԷՍ ԵՐՐՈՐԴ - թագաւորեաց ... **Արտաշէս երրորդ**՝ որ և Քոս՝ ամս քսան և երեք: - 34.

ԱՐՏԱՇԷՍ ՈՒՇԻՄ - թագաւորեաց ... Արտաշէս ուշիմ ամս քառասուն - 34.

ԱՐՏԱՇԻՐ - և դիմէ ի վերայ Արտաշրի որդոյ Սասանայ Ստահրացոյ – 67. հալածական առնէ **զԱրտաշիր** զարքայն Պարսից մինչև ի սահմանս Ճենաց. - 67. զսա սպանեալ **Արտաշրի** որդոյ Սասանայ Ստահրացոյ՝ երարձ զթագաւորութիւնն Պահղաւկաց - 69. զոր սպան **Արտաշիր** - 69. յետ սպանանելոյն զԱրտաւան և թագաւորելոյն **Արտաշրի**՝ որդոյ Սասանայ՝ սկսաւ զօրաժողով լինել Խոսրով արքայն Հայոց. - 70. Ապա այնուհետև խաղայ գնայ այնքան բազմութեամբ և զօրօք ի վերայ **Արտաշրի**. - 70. Դարձեալ հարձակումն երկրորդ անգամ Խոսրովու ի վերայ **Արտաշրի** - 72,115. Սակայն նա զօրօքն իրօք ի գնայն իրում յաղթեաց դարձեալ **Արտաշրի** - 72. Խօսք և խոստմունք **Արտաշրի** Պարսից արքայի առ զօրս իր: - 72,115. Կոչէ **Արտաշիր** առ ինքն զամենայն նախարարս իւր և զլխաւորս - 72. և խորհեցաւ զօրս ժողովել ի վերայ **Արտաշրի** - 73. Արդ իբրև լուս **Արտաշիր** արքայն Պարսից գնահն Խոսրովու, խնդաց յոյժ. - 76. Արշաւանք **Արտաշրի** ի Հայք զկնի մահուանն Խոսրովու: - 76,115. Եւ սակա այնորիկ արշաւեալ ի մեզ **Արտաշրի** համարձակաբար - 77. տեսեալ ... զաւերումն մերոյ աշխարհիս **յԱրտաշրէ** - 77. և բաժանեն զաշխարհս ընդ միմեանս և Յոռոս և **Արտաշիր** - 77. ընդ դէմ եկեալ **Արտաշրի** պատերազմաւ՝ մեռանի: - 77. ի գոռալն ընդ միմեանս ... արքային Հայոց Խոսրովու և թագաւորին Պարսից **Արտաշրի** ... ևս քան զևս սաստկանայր պատերազմ - 78. և զկնի այտորիկ այնքան բազմութեամբ /զօրացն/ արշաւէ ի վերայ Շապիոյ որդոյ **Արտաշրի** - 96. և խաղաղութիւն արարեալ ընդ **Արտաշրի**՝ բաժանէ զաշխարհս մեր սահմանադրութեամբ փոս զործելով: - 111. նուաճեալ **Ստահրացոյն Արտաշրի** զամենայն արիս և անարիս Պարսից աշխարհին, հնազանդեցուցանէ իւր - 74.

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԵԼ - և ապա զկնի **արտասահմանելոյն** ի դրախտէն՝ աճեցին ծնունդք նորս և բազմացան - 16.

ԱՐՏԱՍԱՆԵԼ - որ ունի յինքեան **արտասանեալ** զխորհուրդ պատմութեանս: - 15.

ԱՐՏԱՍՈՒՆՔ - նա և **արտասունք** յեղան յաչացն - 102.

ԱՐՏԱԻԱԶ - Իսկ ի մեռանելն Խոսրովու՝ ոմն ի մտերմաց նորս **Արտաւագ** անուն **Մանդակունի**՝ առեալ զՏրդատ ապրեցուցանէր ի գերութենէ անտի – 77.

ԱՐՏԱԻԱԶԴ - Վասն թագաւորելոյն **Արտաւագոյ**: - 44,114. **Արտաւագոյ** որդի Տիգրանայ թագաւորէ Հայոց: - 44. Չայրացեալ **Արտաւագոյ**՝ հրամայէ զօրս ժողովել յԱտրպատականէ - 44. Անտոնինոս ... դիմէ ի վերայ **Արտաւագոյ** ... և ձերբակալ արար **զԱրտաւագոյ**. - 44. Թագաւորելն **Արտաւագոյ** և մեռանելն զարմանալի իմն մահուամբ: - 59,114. պատմի յաղագս **Արտաւագոյ** այլազգաբար իմն և այլաբանաբար - 59. զի՞նչ ի թագաւորելն իրում **Արտաւագոյ** եղև. - 59. Արդ թագաւորէ **Արտաւագոյ** - 59. Դժուարի՛ ասեն՝ **Արտաւագոյ** ասելով ցհայրն - 60. բազումք ի դարբնաց ... բաղխեն զապսն, զի զօրացեն ասեն՝ շղթայքն **Արտաւագոյ**: - 60. վիշապազունք գողացան զմանուկն **Արտաւագոյ**, և դև փոխանակ նմա եղին: -60.

ԱՐՏԱԻԱԶ ՄԱՆԴԱԿՈՒՆԻ - Իսկ ի մեռանելն Խոսրովու՝ ոմն ի մտերմաց նորս **Արտաւագ** անուն **Մանդակունի**՝ առեալ զՏրդատ ապրեցուցանէր ի գերութենէ անտի – 77.

ԱՐՏԱԻԱՆ - թագաւորեաց ... **Արտաւան** ամիսս ելին: - 34. Եւ առնու զթագաւորութիւնն Խոսրով ... յերրորդ ամի **Արտաւանայ** Պարսից արքայի - 65. քինախնդիր եղեալ **Արտաւանայ** ազգականի իւրոյ - 67. Թագաւորէ Հայոց Խոսրով մեծ ... յերրորդ ամի **Արտաւանայ** Պարսից արքայի - 67. Յետ այտորիկ ապա հասանէ

բօթ առ Խոսրով յաղագս սպանման **Արտաւանայ** - 67. Թի թագաւորացն Պարսից ... սկսեալ յԱրշակայ մեծէ մինչև **գԱրտաւան** ... ապա հուսկ յետոյ քան զսոսա **Արտաւան** - 69. Եհաս բօթ մահուանն **Արտաւանայ** առ Խոսրով մեր թագաւորն - 69. վաղուրեմն լուա զգոյժ մահուանն **Արտաւանայ** - 69. Արշաւանք Խոսրովու ի /վերայ/ Պարսից, և քինախնդիր լինել մահուանն **Արտաւանայ**: - 70,115. յետ սպանանելոյն **զԱրտաւան** և թագաւորելոյն Արտաշրի ... սկսաւ զօրաժողով լինել Խոսրով արքայն Հայոց - 70. Արդ ի գոռալն ընդ միմեանս երկուց թագաւորացն այնոցիկ ... յաղագս վրէժխնդիր լինելոյ մահուանն **Արտաւանայ** ազգականին Խոսրովու, ևս քան զևս սաստկանայր պատերազմ ի վերայ Պարսից յարքայէն Խոսրովայ. - 78.

ԱՐՏԱԸՈՅ - և այլքն ի նոյն կողմանց այլ իմն բանս կատարէին **արտաքոյ** պատուիրանաց. - 66. քաջն Տրդատ զիշեանն հանդերձ բարդ բարդ խոտան ի ներքուստ ի դուրս **արտաքոյ** պարսպին ձգեալ ընկեցոյր: - 91. և ի քարշել զձեռն իւր **արտաքոյ** զկէս մասն թոքոյն **բերէ**. - 37

ԱՐՏԱԸՈՅ ԲԵՐԵԼ - և ի քարշել զձեռն իւր **արտաքոյ** զկէս մասն թոքոյն **բերէ**. - 37.

ԱՐՏԱԸՍ - Իսկ դու ... մարգարէաքարոզ և առաքելաշնորհ բանի ուռկանաւորեալ բազում վշտաց ի նեղութենէ նեղ և նուրբ կենաց ծովածուփ կենցաղոյս **արտաքս բերելով** - 10.

ԱՐՏԱԸՍ ԲԵՐԵԼ - Իսկ դու ... մարգարէաքարոզ և առաքելաշնորհ բանի ուռկանաւորեալ բազում վշտաց ի նեղութենէ նեղ և նուրբ կենաց ծովածուփ կենցաղոյս **արտաքս բերելով** - 10.

ԱՐՏԵՄԵԱՅ - Թագաւորք Պարսից յազգէն Իսահակայ ... Դարեհ խորթ՝ ամս յիսուն և ինն ... **Դարեհ Արտեմեայ**՝ ամս վեց: - 34.

ԱՐՏԵՄԻՍ - Եւ գտեալ անդ պատկեր **զԱրտեմեայ**, և տայ բերել յաշխարհն Հայոց. - 42.

ԱՐՏԵՄՈՆ - սա զառողջ կանոն որոշաց, և **զԱրտեմոնի հերձուածն** դարձեալ նորոգեաց. - 76.

ԱՐՏԵՄՈՆԻ ՀԵՐՉՈՒԱԾ - սա զառողջ կանոն որոշաց, և **զԱրտեմոնի հերձուածն** դարձեալ նորոգեաց. - 76.

ԱՐՏԵԻԱՆ - Արդ անցցուք ընդ թիւ թագաւորացն Պարսից՝ որ ի Պարթևաց՝ սկսեալ յԱրշակայ մեծէ մինչև **յԱրտևան** - 69.

ԱՐՓԱԿՍԱԴ - Սեմ ... ծնաւ **զԱրփակսադ** - 19. և եկաց Սեմ /յետ/ ծնանելոյ նորա **զԱրփակսադ**՝ ամս հինգ հարիւր. - 19. Եւ **Արփակսադ** եկաց ամս հարիւր երեսուն և հինգ, ծնաւ զԿայնան: - 19. Եւ **Արփակսադ** կեցեալ ամս երեք հարիւր և երեսուն, և մեռաւ: - 19.

ԱՐՓԻԱՓԱՅԼ - նա եղիցի գերահրաշ և **արփիափայլ** շնորհաց տարածիչ և նորոգիչ - 10.

ԱՐՔԱՅ - յառաջ վարէ զինքն և մօտ հասանէ **յարքայ** - 26. **առ** Արտաշիսի **արքայի** Հայոց՝ պատանի մի լեալ Վարաժ անուն - 28. Ի տորս ատուրս պաշարեաց զԵրուսաղէմ Սենեքերիմ **արքայն** Ասորեստանի. - 33. Չսա կալեալ Նաբուգոդոնոսոր **արքայն** Բաբելացոց իսարեաց գաչսն - 33. կացեալ Նաբուգոդոնոսոր Բաբելացոց **արքայ** - 36. Ժողովէ այնուիտես **արքայն** Հայոց ի սահմանաց իւրոց զօրս բազումս - 37. որ թագաւորեաց Հայոց՝ հրամանաւ Արշակայ մեծի եղբօր իւրոյ Պարսից **արքայի**: - 39. խորհուրդ արարեալ Վաղարշակայ մեծի **արքային** Հայոց, առաքէ հրովարտակ - 40. Իսկ նա գտեալ զգահնամակն բերաւ /առ/ Վաղարշակ **արքայն** Հայոց: - 40. Թագաւորէ Արտաշէս՝ որդի Արշակայ՝ ի քսան և երեք/երրորդ/ ամի Արշականայ Պարսից **արքայի**: - 42. Եւ թագաւորէ յետ նորա Արշամ ... հրամանաւ

Արշէգի Պարսից **արքայի**: - 45. գոր ապա յերկեղէ կատարէ զկամս **արքային** - 45. Թագաւորէ Աբգար ... ի քսաներորդ ամի Արշօրի **արքայի** Պարսից: - 46. Աբգար **արքայ** Հայոց՝ Տեառն իմում Տիբերտայ կայսեր Հռովմայեցոց՝ խնդալ: - 49. Գրէ և առ Արտաշէս **արքայն** Պարսից վասն Յիսուսի: - 52. Աբգար **արքայ** Հայոց՝ Արտաշիսի եղբօր մերում ... խնդալ - 52. Եւ այսպէս երանելի թագաւորն Աբգար ի ձեռն հրովարտակացն քարոզ լինէր Քրիստոսի յարևելս և յարևմուտս, առ կայսր և **առ արքայն**. - 52. գորմէ գրեաց Աբգար առ Արտաշէս Պարսից **արքայն** - 54. Սա թագաւորեալ յերկոտասաներորդի ամի Արտաշիսի Պարսից **արքայի** ... մեռանի - 55. Թագաւորէ Երուանդ զկնի մահուանն Սանատրկոյ՝ յեթներորդի ամի Դարեհի վերջնոյ Պարսից **արքայի** - 56. որք եկեալ էին յօգնականութիւն նմա՝ հրամանաւ Դարեհի Պարսից **արքայի**. - 57. Չայնու ժամանակս լինի պատերազմ Արտաշիսի ընդ **արքային** Ալանաց. - 58. առնու իւր կին զՍաթենիկ դուստր **արքային**. - 58. Թագաւորէ Հայոց Տիգրան վերջին՝ եղբայր Տիրանայ՝ ի քսաներորդ ամի Պերոզի Պարսից **արքայի**. - 63. Սա ... անցեալ յօգնականութիւն Պերոզի **արքայի** մինչև ի Հռովմայեցոց իշխանութիւնն արշաւեաց. - 63. Թագաւորէ Հայոց Վաղարշ՝ որդի Տիգրանայ ... յերեսներորդի ամի Վաղարշակայ Պարսից **արքայի**. - 64. Եւ առնու զթագաւորութիւնն Խոսրով ... յերորդ ամի Արտաւանայ Պարսից **արքայի**. - 65. հալածական առնէ զԱրտաշիւր **գարքայն** Պարսից մինչև ի սահմանս Գենաց. - 67. գոր բազում անգամ միջնորդեալ ... Գենաց **արքային**, ոչ կարաց առնել հաշտութիւն: - 67. Թագաւորէ Հայոց Խոսրով մեծ՝ որդի Վաղարշու՝ յերորդ ամի Արտաւանայ Պարսից **արքայի** - 67. Չայնու ժամանակս վրէժխնդիր լեալ մահուան հօր իւրոյ **յարքայէն** Խազրաց ... պատանդ առնու և դառնայ: - 67. Ի ժամանակս թագաւորութեանն Խոսրովու **արքային** Հայոց մեծաց՝ բարձեալ լինի թագաւորութիւնն Պարսից ի Պարթևաց - 68. սկսաւ ժողով լինել Խոսրով **արքայն** Հայոց. - 70. Վաղերիանոս և Գաղիոս կայսերք Հռովմայեցոց ոչ օգնեցին Խոսրովու մերոյ **արքային** - 72. Խօսք և խոստմունք Արտաշիւրի Պարսից **արքայի** առ զօրս իւր: - 72,115. Իսկ Անակ ... խոստանայ առնել զկամս **արքային**: - 72. Եւ յիշեալ Անակայ զպայման ուխտ և զխոստումն Պարսից **արքային**, առեալ զթագաւորն մեկուսանայր - 73. Արդ իբրև լուս Արտաշիւր **արքայն** Պարսից զմահն Խոսրովու, խնդաց յոյժ. - 76. նաև բազում անգամ միջնորդեալ **արքայն** Գենաց՝ ոչինչ օգնեաց նմա: - 78. Իսկ ապա Անակն այն ... խորհրդով **արքային** Պարսից գայ հասանէ առ Խոսրով **արքայն** Հայոց - 78. Արդ ի գոռալն ընդ միմեանս ... **արքային** Հայոց Խոսրովու և թագաւորին Պարսից Արտաշիւրի ... ևս քան զևս սաստկանայր պատերազմ ի վերայ Պարսից **յարքայէն** Խոսրովայ. - 78. առեալ մանկաբարձն տարաւ ի դուռն **արքային** Պարսից: - 79. գոր սպան **արքայն** Լիփնառիդէս: - 79. Սա էր՝ որ եկն ի վերայ **արքային** Յունաց - 80. գոր խօսեցան ընդ միմեանս Տրդատ և Հրաշտայ **արքայ**. - 80. Սա թագաւորեցոյց զՏրդատ **արքայ** Հայոց մեծաց. - 80. Իսկ **արքայ** Պոռթոս ահի մեծի եղեալ տագնապէր - 81. Յառաջին ամին Տրդատայ **արքային** Հայոց մեծաց սկիզբն լինի չարչարանաց սրբոյն Գրիգորի ի գաւառին Եկեղեաց - 88. մատուցեալ ոմն ի նախարարացն ... ասէ **ցարքայ** - 90. առաքէ հրովարտակ առ Տրդատ **արքայն** Հայոց - 92. և այն յաղագս փոքր մի ընդդիմանալոյ **արքային** եղև: - 95. Իսկ ապա լուեալ **արքայն** Տրդատ զգալն սրբոյն Գրիգորի ... հանդիպի առ ավն Եփրատ գետոյն. - 99. լուս գայս մեծ **արքայն** Տրդատ - 106. և յանձն առնուին զգիր դաշնաւորութեան հաստատուն և անխախտ պահել ի միմեանց կայսրն Կոստանդիանոս և **արքայն** Տրդատ. - 107. լուր եհաս **առ արքայն** Տրդատ՝ թէ Կոստանդիանոս **արքայն** հաւատաց յԱստուած - 107. առնէ ի գլուխ Դաւթի **արքայի**

- 109. գոր գերեալ Նաբուգոդոնոսորայ **արքային** Բաբելացոց - 109. և նովիմբ պասկեալ ինքն և իւրքն ամենայն՝ մինչև յաւուրս Կիրոսի **արքային** Պարսից. և ի նմանէ հասանէր մինչև ի Դարեհ Պարսից **արքայ**. - 109. և պատերազմեալ ընդ **արքային** Պարսից յեզր Եփրատու՝ մեռաւ Կարոս. - 111. Թուրք Աբգարու /առ Արտաշէս **արքայն** Պարսից/: - 114. Աբգար արքայ Հայոց՝ Արտաշիսի եղբօր մերում՝ **արքայից արքայի** խնդալ: - 52. որ անուանեցաւ **արքայից արքայ**. - 109. առաքէ Շապուհ **արքայից արքայ** առ մեծն Կոստանդիանոս՝ աղաչել զնա խնդրել զղաշնաւորութիւն և զւեր հաստատութեան ի մէջ երկոցունց: - 110.

ԱՐՔԱՅԱՆԻՍ - և թափեալ ի նմանէ զԱտրեստան և զայլ **արքայանիստ** աշխարհն Պարսից, և դառնայ մեծաւ յաղթութեամբ յաշխարհն իւր: - 70.

ԱՐՔԱՅԻՅ ԱՐՔԱՅ - Աբգար արքայ Հայոց՝ Արտաշիսի եղբօր մերում՝ **արքայից արքայի** խնդալ: - 52. որ անուանեցաւ **արքայից արքայ**. - 109. առաքէ Շապուհ **արքայից արքայ** առ մեծն Կոստանդիանոս՝ աղաչել զնա խնդրել զղաշնաւորութիւն և զւեր հաստատութեան ի մէջ երկոցունց: - 110.

ԱՐՔԱՅՈՒԹԻՒՆ - եկայք օրհնեալք Հօր իմոյ՝ ժառանգեցէք զխոստացեալ ձեզ **զարքայութիւն**. - 9.

ԱՐՔԵՂՈՍ - և ընդ նոյն ժամանակս եղբայր **Արքեղոսի** սպան զՅակովբոս զեղբայրն Յօհաննու՝ սրով - 53.

ԱՐՔ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ - և առաքեցին ի Կեսարիայ Կապուտկացոց առ մեծն Ղևոնդ **Արք Եպիսկոպոս** Կեսարու հանդերձ հրովարտակով: - 98. Հանդերձէր պատրաստէր մեծ **Արք Եպիսկոպոսն** Գրիգոր և զնորին որդի զՌատակէս Եպիսկոպոսն - 106.

ԱՐՔՈՒՆԱԿԱՆ - Եւ հանեալ զԳրիգոր յոսկիապատ կառս **արքունականս**, և զային հասանէին ի քաղաքն Կեսարացոց: - 99.

ԱՐՔՈՒՆԻ - և տուն **արքունի** շինէ հրաշագան իմն շինուածօք - 30. առաքէ հրովարտակ առ Արշակ մեծ եղբայր իւր ի ձեռն Մարեբայ Կատինեայ, որոնել զդիւանն **արքունի** - 40. առաջի առնէ նմա զդիւանն **արքունի**: - 40. որ շինեաց իւր **արքունի** ի Պարսից աշխարհին. - 42. երթեալ զնաց Տրդատ ի գաւառն Այրարատեան ի բուն աւանն **արքունի** ի Վաղարշապատ քաղաքն. - 108.

ԱՐՔՈՒՆԻՔ - յորժամ **յարքունիս** և ի տան թագաւորին շրջիցի: - 40. եթէ որ հայիոյեացէ զՔրիստոս, զկէս ընչից իւրոց **յարքունիս** տացէ. - 103.

ԱԲԱԳ - Իսկ **աւագ** որդին սորա՝ Բաբտիբան ... նաև աստուածացուցեալ ասեմ զնա Վրաց աշխարհին. - 38.

ԱԲԱԳՈՒԹԻՒՆ - Սա յառաջադէմ եղեալ՝ **զաւագութեան** ամէր թէկն Հայոց և Պարսից միապէս. - 42.

ԱԲԱԶԱՆ - որ եղև քարոզ և Լուսաւորիչ Հայոց ի ձեռն մկրտութեանն սուրբ **աւագանին**. - 81. և լուսաւորէր ի ձեռն **աւագանին** լուսցմանն: - 95. և արեամբ նոցա լցցեն **զաւագան** ... մտցես ի նա մերկ **յաւագան** - 102. և նա պատրաստէ քեզ **աւագան** ջրոյ. - 102. Եւ առժամայն լցին **աւագանն** ջրով. - 103.

ԱԲԱՆ - Սա շինէ **աւան** մի մեծ ի գաւառին Բասենոյ - 64. և պատեաց պարսպաւ **զմիս աւանն**՝ որ ի Վարդքեսի - 64. երթեալ զնաց Տրդատ ի գաւառն Այրարատեան **ի բուն աւանն** արքունի ի Վաղարշապատ քաղաքն. - 108. քանդէին զՀոնիական մեհեանն դատերն Արամագոյայ **ի Թիլն աւանի**: - 97. Եւ հասեալ ի գաւառն Եկեղեաց **ի Թիլն աւան** ... երթեալ զնաց Տրդատ - 108.

ԱԲԱՆԴԵԼ - աղաչեմ՝ որ և Հոգին սուրբ՝ որում **աւանդեցաքն** յասակ /°/ վարդապետութեան, նա եղիցի գերահրաշ - 10. **զաւանդեալն** ի նմանէ զպատուիրանս առ ի շահ և յօգուտ հոգւոց մերոց՝ ի սրտի մերում ... տպաւորեմք

հանապազ - 12. **աւանդեաց** Յակոբու եղբօր Տեառն. - 53. **աւանդեաց** զհոգին: - 54. և **աւանդեաց** ի ձեռն երանելոյն Կիրողի: - 105.

ԱԻԱՆԴՈՒԹԻՒՆ - Եւ պատմի այս **յաւանդութենէ**. – 65. Իսկ վասն ջրոյ լուեալ է մեր **յաւանդութենէ** - 90.

ԱԻԱՐ - Արդ ի դառնալն Նաբուգոդոնոսորայ ի Հրեաստանէ բազում **աւարաւ** և գերութեանք, ընդ առաջ առաքէ մմա Հրաչեայ հրեշտակս – 36. և խնդրէ ի մմանէ մասն **յաւարէ** անտի. - 36. և առնու **առ և աւեր** /աւար/ և գերութիւն բազում. - 43. եկեալ յԵրուսաղէմէ **առաւ և աւարաւ** և բազում գանձիք, և առեալ դառնայ ի Մծբին: - 43. առնելով **առ և աւար** և գերի՝ դառնայ խաղաղութեամբ - 72. և ինքն դառնայ յաշխարհն իւր բազում **առ և աւար** հանդերձ գերութեամբ ընդ ինքեան բերելով: - 37. **առ և աւար արարեալ՝** հանդերձ գերութեամբ դառնայ յաշխարհ իւր - 96.

ԱԻԱՐԵԼ - և անդ **աւարեալ** զՍիհրական մեհեանն որդոյն Արամագոյայ: - 97.

ԱԻԵԼԻ – իբրև մտերիմ որ **աւելի** և ևս իմացուցանեմ քեզ ի ձեռն գրոյ: - 49. որ են լեալ **աւելի քան** զեթանասուն հոգի - 92. Եւ Եպիսկոպոսք՝ որ ձեռնադրեցան ի մմանէ **աւելի քան** զչորեք հարիւր Եպիսկոպոս - 99. և որք մկրտեցան յայնժամ ընդ այր և ընդ կին և ընդ մանուկ **աւելի քան** զչորեքհարիւր բիւր մարդիկ. - 101.

ԱԻԵԼՈՐԴ - **զաւելորդն** հանել, և զպակասութիւնն լնուլ ըստ իմում կարի – 14.

ԱԻԵՏԱՐԱՆ - այնչափ՝ ասէ՝ սիրեաց աստուած զմարդիկ, մինչև զորդին իւր Միածին ետ՝ լուար **յԱւետարանէն**: - 4. որք ըստ բարեպաշտութեանն իրեանց վարձ գայն առին զաստուածգիտութիւն **Աւետարանին** - 9. Մարկոս Աւետարանիչն յԱղէքսանդրիա և յԵգիպտոս քարոզեաց **զԱւետարանն**. - 52. և գնացեալ ի Հռովմ՝ քարոզեաց **զաւետարանն**. - 53. որպէս ասի **յԴուկասայ Աւետարանին** - 46.

ԱԻԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ - Չայս վկայէ և **զԱւետարանական** բանն – 47.

ԱԻԵՏԱՐԱՆԵԼ - և **աւետարանեալ** ի խաղաղութիւն զԲան կենաց – 10. **աւետարանեաց** մմա և քաղաքի նորա. - 49.

ԱԻԵՏԱՐԱՆԻՉ – Ի սորա յառաջնում ամի **Մարկոս Աւետարանիչն** յԱղէքսանդրիա և յԵգիպտոս քարոզեաց **զԱւետարանն**. – 52.

ԱԻԵՏԱՌՐ - և լսեալ **զաւետարոր** գայն ձայն՝ եթէ եկայք առ իս ամենայն աշխատեալք և բեռնաւորք, և ես հանգուցից զձեզ. – 8.

ԱԻԵՏԻԶ - եհաս հրաման ի Տեառնէ **աւետեաց** նորա. – 20. Եւ ապա ծնաւ ի նոցանէ Իսահակ որդի **աւետեաց**. - 20. Աբրահամու իբրև եկն եհաս լրումն **աւետեացն** ծնաւ զԻսահակ. - 31.

ԱԻԵՐ - գերեցին գյոլով մասն աշխարհին Հայոց և **յաւեր դարձուցին**: - 76.

ԱԻԵՐԱԿ - ես **աւերակաց** ո՞ւմ թագաւորեմ: - 60.

ԱԻԵՐԵԼ - և գայն ի հիմանց տապալեալ **աւերեցին**: - 97.

ԱԻԵՐՈՒՄՆ – Յետ այսքան **աւերման** և հալածանաց կոչէ Արտաշիր առ ինքն զամենայն նախարարս իւր և գլխաւորս – 72. տեսեալ կայսերն Տակիտոսի ... **զաւերումն** մերոյ աշխարհիս յԱրտաշրէ - 77.

ԱՓՆ – հանդիպի **առ ափն** Եփրատ գետոյն. – 99. գան հասանեն **յափն** Եփրատ գետոյն. – 101.

ԱՓՐԻԿԱՆՈՍ - և ի Նիկոպոլիս կոչեցաւ **յԱփրիկանոս**: - 64.

ԱԶԱԶ - թագաւորեաց ... **Աքազ** ամս յիսուն և վեց. - 33.

ԱԶԱՐ - Եւ թագաւորեաց Ներքովդ ի Բարելոն՝ և այլոց քաղաքաց՝ որք են այսոքիկ. Որիդ, և **Աքար**, Քաղնանէ / յերկրին Սէնայար: - 21.

ԱԶԵՂԵՍ – որ էր քսան և չորսերորդ **յաքեղեայ** /յԱքեղեայ. Հ.Հ./ բազմաց տալով զտէրութիւնն կտակաւ – 39.

ԱԶՍԻՈՍ - Գետք մեծամեծք և անուանիք քառասուն ... Աքսիոս, Պիրամոս, Բեոս ... - 25.

- Բ -

Բ. - Գլուխ **Բ**. Յաղագս թագաւորաց: Սկիզբն յԱդամայ: - 15,113.

ԲԱԲ - Ներբովդ ծնանի **զԲար. Բար** ծնանի զԱնեբիս. – 21.

ԲԱԲԵԼԱՅԻՔ - Չսա կալեալ Նարուգողոնոսոր արքայն **Բարելացոց** խարեաց զաչսն – 33. թագաւորեաց ... /Ա/ռ գերութեամբն **Բարելացոց**՝ Նարուգողոնոսոր ամս քսան և հինգ: - 33. Առ սովա՝ ասեն՝ կացեալ Նարուգողոնոսոր **Բարելացոց** արքայ՝ որ գերեաց զՀրեայսն. - 36. գոր գերեալ Նարուգողոնոսորայ արքային **Բարելացոց** - 109.

ԲԱԲԵԼՈՆ – Իսկ /ի/ Քամայ ծննդոցն Ներբովդի ի ժամանակս եղև սկիզբն թագաւորութեան նոցա՝ **ի Բարելոն** մինչև ի Նինու: - 18. Ի նորա ժամանակս եղև սկիզբն թագաւորութեան նոցա **ի Բարելոն**: - 21. Եւ թագաւորեաց Ներբովդ **ի Բարելոն** և այլոց քաղաքաց - 21. Արամանեակ, որդի Հայկայ գոր ծնաւ **ի Բարելոն**, բնակի ի Հայք - 27. և թագաւորեաց յետ ունելէյն **զԲարելոն**՝ ամս վեց և ամիսս եւթն: - 34. գոր ի բանս իւր հրաւիրէ ընդ դէմ **Բարելոնի** ի պատերազմ: - 35. Յետ որոյ ապա թագաւորեաց **ի Բարելոն** Սեդակոս. - 39. և զնոյն թագաւորեալ **ի Բարելոն** – 109.

ԲԱԲԵՂԱՍ - և եղեն վկայք Եպիսկոպոսք ի Հռոմ՝ Փլաբիանոս, յԱնտիոք՝ **Բարեղաս** – 70.

ԲԱԲԵԼՈՎՆ - Եւ անուանք աշխարհացն Սեմայ՝ Պարսիկք, Տապրիկք, Վրկանիք, **Բարբիլովն**, Արաբիայ առաջին և երկրորդ. – 22.

ԲԱԳԱՐԱՏ – Տայ և նախնւոյն մերոյ որ ի Հրէից՝ **Բագարատուն**՝ իշխանութիւն թագաւորութեան՝ թագ ի գլուխ դնել թագաւորին – 40. և զկոչեցեալն որ ի Հրէից **Բագարատ**՝ առնէ զնա ազգաւ Թագադիր լինել Արշակունեաց. - 40. Ի սմանէ երկուք ոմանք՝ որդիք **Բագարատայ** ի Բագրատունեաց՝ սրով կատարեցան վասն զկոռսն չպաշտելոյ: - 41.

ԲԱԳԻՆ - Եւ ապա շինէ մեհեանս, և **քազինս** կանգնեալ՝ զոհս ամենայն նախարարացն հրամայէ մատուցանել: - 43. Եւ հրամայեաց թագաւորն Գրիգորի պսակս և ոսոս ծառոց նուէրս մատուցանել **քազին**: - 88. Եւ կործանէր **զքազինսն** ամենայն կռոցն - 95. անխափան և անարգել՝ ով և կամեսցի՝ մկրտեսցի, և աներկիւղ կործանեսցէ **զքազինս** կռոցն: - 103.

ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ - Եւ զայլս մի ըստ միոջէ կարգէ և կոչէ անուանս. առաջին՝ Սիւնեաց տէր, երկրորդն՝ **Ասպետ Բագրատունի** ... - 40. գոր առեալ Սմբատայ որդոյ **Բիրատայ Բագրատունոյ**՝ դիմէ ի դուռն Դարեհի Պարսից արքայի – 56. Չսա զայրացուցեալ Չուրայի նահապետին Գնթունեաց ի վերայ **Ենանայ Բագրատունոյ**. - 45.

ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻՔ - և ի սման է լինել զազգ **Բագրատունեաց**. –36. և ազգի նորա **Բագրատունիք** անուանէ: - 40. Ի սման է երկուք ոմանք՝ որդիք Բագարատայ ի **Բագրատունեաց**՝ սրով կատարեցան վասն զկուռսն չպաշտելոյ: - 41. Չոր չառեալ յանձն արանցն **Բագրատունեաց** - 43. որ էր **յազգէն Բագրատունեաց** – 48.

ԲԱԳՐԵՒԱՆԳ - Արդ յայսմ վայրի գաթոռակալս շարադրեցից և յայտ արարից զհիրաքանչիւր գահս ... առաջին՝ Հարքայ Եպիսկոպոսն ... երեքտասաներորդն՝ **Բագրևանդայ** – 100.

ԲԱԴՂՈՎՆ – Սահմանք Սեմայ ի Պարսից և ի **Բադդովնէ** մինչև ի Հնդկիս, և ձգեն մինչև ի Հռենիկորորով: - 22.

ԲԱԶ - Իսկ որդին /Մ/անաւազայ **Բազ** շինէ իւր գաւառ, և կոչեն գնահապետութիւն և զգաւառն՝ Մանաւազեան և Բզնունեաց: - 27.

ԲԱԶԿԱԿԻՅ – Թագաւորէ մեզ առաջին թագաւոր Պարոյր պսակեալ ի Վարբակայ ի Մարաց առաջին թագաւորէն՝ **բազկակից** իւր **առնելով** զմերն Պարոյր: - 35. և **բազկակից** իւր **արարեալ** զսա, առնու զօրս բազումս, և դիմէ ի վերայ Արտաշրի - 67.

ԲԱԶԿԱԿԻՅ ԱՌՆԵԼ – Թագաւորէ մեզ առաջին թագաւոր Պարոյր պսակեալ ի Վարբակայ ի Մարաց առաջին թագաւորէն՝ **բազկակից** իւր **առնելով** զմերն Պարոյր: - 35. և **բազկակից** իւր **արարեալ** զսա, առնու զօրս բազումս, և դիմէ ի վերայ Արտաշրի - 67.

ԲԱԶՍԱԿԵԱՅ - և որք **բազմակեացք** և որք միայնակեացք բնակեալ յապատս և յանապատս – 14.

ԲԱԶՍԱՄԲՈՒՄ - և ժողովէ **զբազմամբոյս** արի արանց ամենայնիւ աջողածեռնութեամբ ի տէզ նիզակի – 35.

ԲԱԶՍԱՆԱԼ - աճեցին ծնունդք նորա, և **բազմացան** և լցին զերկիր ըստ հրամանի Արարչին: - 16. և ասէ՝ աճեցէք և **բազմացարոք**, և լցէք զերկիր. - 18. աճեցին և **բազմացան** և լցին զերկիր: - 19. և ի նմանէ **բազմացան** ազգք և թագաւորք ազգաց: - 20. աճեցին և **բազմացան**, և լցին զերկիր: - 22. և յայնմհետէ սկսան **բազմանալ** և լնուլ զերկիր: - 28.

ԲԱԶՍԱՊՏՈՒՂ - իբր ծառ իմն **բազմապտուղ**՝ և բարձր ի մէջ վայելուչ և աստուածատունկ դրախտիդ Նարեկայ կոչեցեալ ուխտի՝ սաղարթ առեալ և վարսաւորեալ վարուք առաքինութեամբ - 8.

ԲԱԶՍԱՎԷՊ - և լինի /յ/Աղամայ մինչև ի ծնունդն Քրիստոսի ... ըստ Քննիկոնին **բազմավէպ** պատմութեան՝ հինգ հազար հարիւր իննսուն և երկու: - 44.

ԲԱԶՍԵՐԶԱՆԻԿ - անսպառ խաղացումն սուրբ և երկրպագելի Հոգւոյն շնորհաց ի քեզ տեսանելով՝ ով Աստուածարեալ Տէր և **բազմերջանիկ** Հայր – 9. Արդ զօրս դարձեալ վերստին գրեմ խանդակաթ սիրով սուրբ և **բազմերջանիկ** Տեառն իմոյ Հօր և պատուեալ Վարդապետիդ - 10.

ԲԱԶՍՈՒԹԻՒՆ - և եղիցիս հայր **բազմութեան** ազգաց. – 20. ասպ յանկարծօրէն ի վերայ հասեալ Արամայ զօրօք իւրովք ... սատակեաց **զբազմութիւն** ամբոյսիցն - 29.

խաղաց գնաց առ սահմանօքն Խախտեաց ի վերայ Մակեդոնական զօրուն անթիւ **բազմութեամբ**. - 39. և ինքն դիմեալ այլ **բազմութեամբ** զօրու ի վերայ Հռովմայեցոց զօրուն՝ փախստական առնէ իսպառ. - 43. և առեալ **զբազմութիւն** զօրաց իւրոց, դիմէ ի վերայ Արտաւազդայ - 44. Ապա այնուիետև խաղայ գնայ այնքան **բազմութեամբ** և զօրօք ի վերայ Արտաշրի. - 70. և Լիկիանոսէ պատմեալ զամենայն կայսեր զգործ քաջութեանն Տրդատայ առաջի ամենայն **բազմութեան** զօրացն - 82. նա թաղեալ ի մէջ այնքան **բազմութեան** օձիցն - 90. և նա հինգօրեայ անսուաղ թողեալ զամենայն **բազմութիւնսն** - 94. Եւ ինքն վարդապետէ ամենայն **բազմութեան** մարդկան ատուրս

վաթսուն և հինգ - 94. և զկնի այսորիկ այնքան **բազմութեա/մբ/** զօրացն արշաւէ ի վերայ Շապիոյ որդոյ Աշտաշրի – 96. և երթեալ հանդերձ **բազմութեամբ** զօրուն ի տեղիս կոռցն - 96. հալածէր **զբազմութիւն** դիւացն - 97. տեսեալ զայն թագաւորին և բազմութեան զօրացն՝ հաստատէին ի հաւատս - 97. Եւ ապա խորհուրդ արարեալ Տրդատայ հանդերձ կնաւ իւրով և քերքն և ամենայն **բազմութեամբ** զօրացն - 97. ապա եկեալ ժողովեալ **բազմութեան** Եպիսկոպոսաց՝ ձեռնադրեցին զսուրբն Գրիգոր Հայրապետ Հայոց - 99. Եւ առեալ սուրբն Գրիգոր զթագաւորն հանդերձ իւրայօրն՝ և զայն ամենայն **բազմութիւն** զօրաց մկրտէր ի գետն Եփրատ – 101. պատմէին առաջի **բազմութեանն**: - 106.

ԲԱԶՈՒՄ – ընկալայ զգրեալսս կատարելապէս օրհնութեամբ, և **բազում** գթով՝ և հոգևոր ողջունիւ. – 1. որ կրսերս եմ ուսմամբ ... իսկ ժամանակաւ քան **զբազում** արբանեկակիցս իմ - 3. ետ զանձն իւր փրկանս փոխանակ **բազմաց**: - 5. ունիս ... **բազում** պատուիրանաց յիշատակ - 6. մեք ունինք այսպիսի **բազում** յիշատակ ի գրոց սրբոց - 6. և **բազումք** յուսով ապրեցան. - 7. ուսուցեալ **զբազումս** բազում անգամ - 8. և ամենայն պատուիրանաց Աստուծոյ հասեալ և հաստատեալ քան **զբազումս** ... և ճգնութեամբ և առաքինութեամբ գեր ի վերոյ ելեալ ի մէջ **բազմաց** - 8. Իսկ դու ... առաքելաշնորհ բանի ուռկանաւորեալ **զբազում** վշտաց - 10. և որսային ... և այլ ևս **բազում** և պէս պէս չարութեամբ - 15. և **բազում** աղաչանօք կատարել ըստ յառաջագոյն գրելեացն իմոց, զոյն խորհուրդ խնդրոյն - 15. Հայր ազգաց **բազմաց** եղի զքեզ. – 20. Իսկ ի Մեստրասայ ծննդոցն **բազում** ազգք բաժանեցան. - 21. Եւ ի Յարեթայ բաժանեցան և մեկնեցան ազգք **բազումք**. Կետացիք և Ռոգացիք. և ի սոցանէ այլք **բազումք**. - 22. յորս քաղաքք **բազումք** բնակեալ են – 23. Եւ այլ ևս **բազումք**՝ որք են ի բաժնի երկց որդոցն Նոյի - 24. Չհաւաստին ի սակաւուց որչափ կարացեալ ի **բազմաց** պատմեսցուք քեզ - 25. և Արամայ **բազում** գործ քաջութեան պատմին: - 28. Սա ելեալ ի պատերազմ **բազում** և քաջ արամքք՝ յարևելս կոյս երթեալ պատահէ Մեդացոց զօրաց. - 28. Չսա աստուած պաշտեալ ... Ասորիք **բազում** ժամանակ: - 29. ի **բազում** ամաց լուեալ զգեղեցկութենէ նորա՝ ցանկայր հասանել նմա. - 29. առաքէ հրեշտակս առ Արայն գեղեցիկ **բազում** ընծայիւք - 30. և զընդլծով կացեալս լծադիրս **բազմաց** և հարկապահանջս կացոյց. - 31. Արդ ի դառնալն Նաբուգոդոնոսորայ ի Հրէաստանէ **բազում** արարաւ և գերութեամբ, ընդ առաջ առաքէ նմա Հրաչեայ հրեշտակս պատուական զանձիւք - 36. ժողովէ ... զօրս **բազումս**՝ զամենայն ընտիտս աշխարհացն Հայոց - 37. և ինքն դառնայ յաշխարհն իւր **բազում** առ և արար հանդերձ գերութեամբ ընդ ինքեան բերելով: - 37. **բազմաց** տալով զտերութիւնն կտակաւ ... զհարց և զհրաման իշխանութեամբ Մակեդոնացոցն անուանեսցի. - 39. Սա **բազում** արութիւն քաջութեան ցուցեալ ի ժամանակս թագաւորութեան իւրոյ զօրօք քաջացն Հայոց: - 39. և այլ **բազում** նահատակութիւն քաջութեան ցուցեալ - - 39. Եւ ինքն յետ այսքան ... **բազում** բարեկարգութեան՝ մեռանի ի Մծբին - 40. **բազում** ուղղութիւն և սա զործեաց. - 41. զոր **բազում** ժամանակ զարձանն զայն պատուեցին Պոնտացիք – 41. Եւ խաղայ **բազում** զօրու յարևմուտս - 42. Եւ ժողովեալ զօրս **բազումս**՝ հալածական առնէ զզօրս Յունաց. – 43. Յետ այսորիկ չուեալ ի Հրէաստանէ **բազում** և անթիւ զօրու, և առնու առ և արեւ /արար/ և գերութիւն **բազում**. - 43. եկեալ յԵրուսաղէմէ առաւ և արարաւ և **բազում** զանձիւք, և առեալ դառնայ ի Մծբին: - 43. Եւ այլ ևս **բազում** պատերազմունս հարեալ՝ վաղճանի ինքն - 43. և ինքն յետ երկց արուրց յարեաւ ի մեռելոց, և երևեցաւ **բազմաց**. - 50. ի **բազմաց** լուեալ էր մեզ զայդ - 50. յետ յարութեանն իւրոյ հաւատարիմ եղև **բազմաց** - 50. որոց անուանք՝ Չեմենդոս, և Չաքարէ, և

Զարմանդուխտ, և այլք **բազումք** - 54. գնեաց ցորեան **բազում**, և բաշխեաց կարօտելոց. - 55. Առ նովաւ էին **բազում** հերձուածողք - 57. Առաքէ և Գարեհի **բազում** ընծայս - 58. Սա սպան գերանելի Իգնատիոս և զայլս **բազումս** ի հաւատացելոց: - 58. և **բազում** բան խօսեցեալ ընդ նա պէսպէս հնարիք - 59. Սա **բազում** բարեպաշտութեամբ կեցեալ՝ մեռանի - 59. ի մահուանն Արտաշիսի **բազում** կոտորուածք լինէին ըստ օրինի Հեթանոսաց: - 60. **բազումք** ի դարբնաց զհետ երթալով առասպելին՝ յաւոր միաշաբաթոջ երիս կամ չորս բաղխեն զաւլսն - 60. **բազումս** զնոսա չարչարեաց Արտաշէս. - 60. Ի սորա ժամանակս եղեն **բազում** հերձուածողք հակառակ Աստուծոյ պատուիրանացն - 61. Ի սորա ժամանակս էին հերձուածողք՝ Թէոդիտոն՝ և Ապելէս՝ և Փրիզացիք և այլ **բազումք** - 61. յորում **բազումք** վկայեցին ի Քրիստոս. - 62. և ի սորին ատուրս էին **բազումք** ի մտահաճ մարդկանէ - 62. որ և Դուկիանոս ոմն Կեսար անցեալ զօրօք **բազմօք** ի Սիջերկրայսն, յետ մեռանելէյն Պերոզի նուաճէ զՀայք - 63. դնէ իւր խօսս **բազումս** վասն Զատկի - 64. և հրամայեաց կոտորել **զբազումս** - 65. առնու զօրս **բազումս** - 67. և ժողովեաց ... և զայլ ևս **բազում** զօրս յայլոց ազգաց - 70. Սա **բազում** գրեանս խօսեցաւ - 70. զոր ապա ժողովեցան **բազում** Եպիսկոպոսք - 71. դառնայ խաղաղութեամբ ... յաշխարհն իւր, և տուեալ **բազում** պարգևս զօրաց իւրոց: - 72. և խոստանայ **բազում** պարգևս տալ - 72. **բազում** սեր և պարգևս տեսանէր ի նմանէ: - 73. և այլ ինչ **բազում** աղտեղագործութիւն ի ժամանակն յայն գործէին - 75. գնաց **բազում** զօրօք ապստամբեալ յերկիրն Դենաց և Գարդանդաց. - 79. և **բազում** Հայրապետք մարտիրոսացան, Պետրոս Աղէքսանդրի Եպիսկոպոսն ... և այլք **բազումք**. - 81. և տուեալ ի ձեռս նորա զօրս **բազումս**՝ արձակեաց յաշխարհն իւր: - 82. եզիտ անդ զօրս **բազումս** ի Պարսից. - 82. և զայն արարեալ **բազում** ժամանակս - 83. **բազում** բանիք սկսան խօսել ընդ միմեանս: - 85. և ապա այնուհետև հրամայեաց չարչարել զսուրբ Գրիգորիոս **բազում** և ազգի ազգի չարչարանօք - 85. սուր ի վերայ եղեալ կոտորեցին **զբազումս**. - 86. շինեցին եկեղեցիք **բազում** - 86. խօսել սկսաւ թագաւորն **բազում** բանիք ընդ Գրիգորի - 88. զայնքան անհնարին և **բազում** չարչարանս կրեալ երայելոյն Գրիգորի - 90. **բազում** աղօթս մատուցանէր յերկարեալ զբանս իւր. - 90. երթեալ բնակէր ի միայնար/ան/ի մօտ ի քաղաքն Հռովմ՝ հանդերձ երանուովն Գայիսոնի / ձեռագրում՝ Գայիայնի. Հ.Հ./ դայեկան իւրով՝ և այլ **բազում** ընկերօք - 92. **բազում** զօրօք Հայաստանեաց իջեալ ի դաշտն Գարգարացոց ի սահմանս Աղուանից - 96. Ապա թագաւորն փութանակի հրամայէր զունդ զունարել **բազում** իշխանաց իւրաքանչիւր զօրօք. - 98. եկեալ ընդ առաջ նորա զօրօք **բազմօք** առ ստորտով Նպատ լերինն - 99. **բազում** խնդութեամբ ողջոյն տուեալ միմեանց ... դարձեալ ուրախ լինէին - 101. և **բազում** հաւատացեալս եսպան - 102. ժողովեցին տղայս մանկունս **բազում** և անթիս յոյժ: - 102. Եւ **բազում** հրէայս և հեթանոսս դարձոյց յԱստուածգիտութիւն. - 104. որ զկնի սրբոյն Գրիգորի գնացին ի Կեսարիայ, և այլ **բազում** մեծամեծք - 106. **բազում** ընծայիք և պայծառ պատարագօք զային հասանէին յաշխարհն Հայոց - 107. Ապա խորհուրդ արարեալ Տրդատայ հանդերձ իշխանօք և **բազում** նախարարօք գնալ ի դուռն կայսեր - 107. Եւ **բազում** օրևանօք խաղաց գնաց մինչև ի դուռն ծիրանափառ Օգոստեան. - 108. Եւ կեց /կացին/ անդ ատուրս **բազումս**: - 108. յետ **բազում** ատուրց եկին յաշխարհն Հայոց: - 108. նաև աստ ներէ մեզ **բազում անգամ**. - 5. ուսեալ յԱստուծոյ և ուսուցեալ զբազումս **բազում անգամ**. - 8. զոր **բազում անգամ** միջնորդեալ՝ ասեն՝ Դենաց արքային, ոչ կարաց առնել հաշտութիւն: - 67. Եւ թէպէտև **բազում անգամ** հրեշտակս

առաքելր պայծառ պատարագօք խնդրել զխաղաղութիւն չեղև հնար. - 78. նակ **բազում անգամ** միջնորդեալ արքայն ճենաց՝ ոչինչ օգնեաց նմա: - 78.

ԲԱԶՈՒՄ ԱՆԳԱՄ - նակ աստ ներէ մեզ **բազում անգամ**. - 5. ուսեալ յԱստուծոյ և ուսուցեալ զբազումս **բազում անգամ**. - 8. գոր **բազում անգամ** միջնորդեալ՝ ասեն՝ ճենաց արքային, ոչ կարաց առնել հաշտութիւն: - 67. Եւ թեպէտև **բազում անգամ** հրեշտակս առաքելր պայծառ պատարագօք խնդրել զխաղաղութիւն չեղև հնար. - 78. նակ **բազում անգամ** միջնորդեալ արքայն ճենաց՝ ոչինչ օգնեաց նմա: - 78.

ԲԱԺԱՆԵԼ – Հայր է՝ Որդի՝ Հոգի, և այսու Երրորդութիւն սուրբ խոստովանեալ լինի ի մէնջ, և երկրպագեալ անճնաորութեամբ, և անուամբ **բաժանեալ** – 7. Եւ այսոքիկ ձայնք անդ՝ ուր կայ Աստուած ի մէջԱստուածոց եղելոց և թագաւորաց, որոշելով և **բաժանելով** զվատթարն ի լաւագունէ – 9. Եւ արդ այնքան ի միմեանց **բաժանեալք**՝ որքան զանծուկն ճանաչել և մաքրել զբանս իմ – 14. Եւ ի Սեմայ ծննդոցն երեքտասաներորդ Փաղեկ, որ յաւորս նորա **բաժանեցաւ** երկիր – 18. Իսկ ի Սեատրասայ ծննդոցն բազում ազգք **բաժանեցան**. - 21. Եւ ի Յաբեթայ **բաժանեցան** և մեկնեցան ազգք բազումք. - 22. **ի բաժանել** որդւոցն Նոյի զամենայն երկիր ընդ իշխանութեամբ իրեանց հաստատեալ տիրել կամէին բոլոր աշխարհաց – 25. Առ սովաւ **բաժանեցաւ** թագաւորութիւնն Իսրայելի յերկուս. - 32. Յետ մահուանն Աբգարու **բաժանեցաւ** թագաւորութիւն Հայոց յերկուս մասն. - 53. և **բաժանեն** զաշխարհն ընդ միմեանս – 77. և **բաժանեալ** զգինութիւն՝ հրամայէ նոցա յերկուցս յայսցանէ ընտրել գոր կամին – 86. Իսկ այլքն ի նոցանէ ի ճանապարհի **բաժանեալ** գնացին ի լեառն Վարագ – 93. **բաժանէ** զաշխարհս մեր սահմանադրութեամբ փոս գործելով: - 111.

ԲԱԺԱՆՈՒՄՆ – և զամենայն կարգել մի ըստ միոջէ ըստ իւրաքանչիւր խորհրդոյ նախ՝ զքիւ թագաւորացն և զհայրապետացն մերոց, և **բաժանումն** Վրաց ի Հայոց միաբանութենէ. – 14. ի սորա աւորս ... եղև **բաժանումն** երկրի – 19. Յաղագս **բաժանման** աշխարհաց երից որդւոցն Նոյի: - 22,113. Վիճակ **բաժանման** /եղև/ աշխարհս մեր Յաբեթայ կրսեր որդւոյն Նոյի: - 25.

ԲԱԺԻՆ – և են մեր **բաժին** և ժառանգութիւն. – 7. Տէր է **բաժին** ժառանգութեան իմոյ՝ ասէ մարգարէն: - 7. որք են **ի բաժնի** երից որդւոցն Նոյի – 24. Եւ յետ այնորիկ ասպա իւրաքանչիւր որ **յիրում բաժնի** թագաւորեցեալ – 25.

ԲԱԺՈՒՆԻՔ – Արդ յայսմ վայրի զաթոռակալս շարադրեցից և յայտ արարից իւրաքանչիւր գահս ... առաջին՝ Հարքայ Եպիսկոպոսն ...քսան և երկուսն՝ Բաժունեաց – 110.

ԲԱԿԱՌԻՃ – Եւ անտի գային հասանէին ի գեղն **Բակառիճ** կոչեցեալ. – 97.

ԲԱՀՂ – Ինքն չուեալ **ի Բահղ**, հաստատեաց զթագաւորութիւն իւր. – 39.

ԲԱՀՂԱՌ – սա աստամբ ելեալ ... ի քաղաքին՝ որ կոչի **Բահղառ** – 68.

ԲԱՀՂԱԻՔ – վասնորոյ զարմք նորա **Բահղաք** անուանեցան – 39.

ԲԱՂԴԱՄԱՐ – Թագաւորեաց ... **Բաղդասար** ամս երեք: - 33.

ԲԱՂԽԵԼ – բազումք ի դարբնաց գյետ ընթանալով առասպելին՝ յաւոր միաշաքաթոջ երիս կամ չորս **բաղխեն** զսալսն – 60.

ԲԱՂԻՔ – Իսկ թագաւորն Տրդատ ... իջեալ ի դաշտն Գարգարացոց, ի սահմանս Աղուանից, յորում և միջակտոր **զԲաղացն** արար թագաւորն – 96.

ԲԱՂՍԻՔ – գոր այժմ ոչ երբէք կոչի աշխարհն **Բաղսաց** – 96.

ԲԱՄԲԱՍԵԼ – Սա բարսեալ և **բամբասեալ լինէր** ի գորաց իւրոց յաղագս սաստիկ որկրամոլութեան իւրոյ: - 44.

ԲԱՅՅ - /շղկ./ - **Քայց** նախ Տեանն իմոյ պատուականի Հօր և պատկանեցուցչի զաղերս իմոյ բանից առաջի արկանենք քում պատուասիրութեանդ - 2. **քայց** հանգչին արդարև ըստ այսմ մարգարէութեան՝ ոչ ամենեքեան, այլ կատարեալք յառաքինութեան ոգիք - 17. **Քայց** յինքն փոխէ զթագաւորութիւնն ի Մարս - 35. **Քայց** զայլոցն զանուանսն ... անուն ինչ կամ գործք ոչ գտաք ի պատմութեան անդ - 35. **Քայց** գովելին մեր և քաջահասակն և նիզակաւորն ժողովէ այնուհետու արքայն Հայոց ի սահմանսց իւրոց զօրս բազումս - 37. **քայց** ի սորա զարմից ոչ որ եցոյց քաջութիւն պատերազմաւ. - 37. **Քայց** ապա այլք յանձն առնուն յաւոր շաբաթու յորս և ի պատերազմ հեծանել - 41. **քայց** զկնի տղոս ամիս Յուլիս անուանեաց վասն յայնմ ծնանելոյ: - 42. **Քայց** քաղաք մի փոքրիկ և գեղեցիկ է իմ - 47. **քայց** թուրք հրամայեաց գրել - 47. **Քայց** գործ Սինկղիտոսի յոյժ այսպանելի է և պարսաւելի - 51. **Քայց** քեզ տեսնն իմում յաճոյ թուեսցի առաքել յԵրուսաղէմ՝ փոխանակ Պիղատոսի - 51. **Քայց** ասացից ինչ և ծաղրականս յաղագս Երուանդայ. - 56. **Քայց** է ճշմարտութեամբ այսպէս - 60. **Քայց** ինձ արդարացեալ թուի լուրն այն - 60. **քայց** այր մի կախարդ Եգիպտացի շրջեաց զնա յառաջին մտաց անտի իւրոյ - 75. նա ոչ կարացեալ զալ սակս ծերութեան, **քայց** առաքէ թուրք յաղագս խնդրոյ նոցա - 76. **Քայց** Վաղերիանոսի կայսեր ոչ ժամանեալ - 76. նա է եղբայր Գրիգորի. **քայց** չէ ճշմարիտ. - 79. **Քայց** հարիւրապետն ոչ գիտաց զտեղի բնակութեան նոցա - 87. **քայց** նա թաղեալ ի մէջ այնքան բազմութեան օձիցն - 90. **քայց** է բլուր մի յաշխարհին Ուտիացոց - 96. **Քայց** ոչ ուրեք առնէր յայտ հիմնարկութիւն եկեղեցոյ - 97. **Քայց** յաղագս նշանագրացն և սքանչելեացն, որ լինէին, տեսեալ թագաւորին և զօրացն՝ հաստատէին ի հաւատս: - 97. **քայց** ճշմարիտ հաւատ ոչ ստացաւ. - 104. **քայց** հայցէ և նա ի Շապիոյ զպսակ թագին. - 110. **Քայց** ոչ միաբանէին ընդ միմեանս Չենոր և Մովսէս վասն նորա. - 111. **Քայց** Մովսէս ստուգաբանեալ՝ ասէ այսպէս: - 111. **Քայց** արդ լինիմ քեզ Ահարօն և Եսայիաս. - 2. **քայց** եթէ ստուգի կամիք տեղեկանալ ... ընթերցջիք զվերջին դրուագն Բարդնձնայ Ուռհացոյ. - 80. **Քայց** և մեր առ Մարաց թագաւորութեամբն կացեալ բնակք սպասաւորք ի մերում աշխարհիս - 35.

ԲԱՅՅ /նախադր./ - մի եղիցին քեզ այլ աստուածք **քայց** յինէն. – 6. Իսկ մերն Յաբեթայ ... զնահատակութիւն պատերազմաց ի նոցանէ ոչ գտաք ուրեք, **քայց** միայն քաջին Հայկայ – 26. Իսկ զայլոցն ... ոչ գտաք քաջութիւն ցուցեալ պատերազմաւ. **քայց** միայն զանուանս իւրաքանչիւրոցն ի վերայ նահապետաց անուանեալ և աշխարհաց - 26. Իսկ Սանատրկոյ որինչ կան գործք արժանի յիշատակի, **քայց** միայն շինելոյ զքաղաքն Մծբին - 35. և կոտորէ զամենայն որդիսն Սանատրկոյ ... **քայց** միայն ի տղայոյ միոյ Արտաշէս անուն. - 56. Իսկ Երուանդայ գործ ինչ քաջութեան ոչ պատմի, **քայց** միայն յամբողջն /գոր/ շինեաց յԵրասխայ – 56. ոչ կարաց բանս ինչ լսել ի նմանէ, **քայց** միայն ի ձեռն գրոյ բանս ինչ առակաց: - 59. անհնարին է քեզ բժշկել՝ **քայց** միայն եթէ անարատ մանկունք ժողովեսցես և արեամբ նոցա լցցեն զաւագան ... մտցես ի նա մերկ յաւագան - 102.

ԲԱՅՅ ԱՐԳ - **Քայց** արդ լինիմ քեզ Ահարօն և Եսայիաս. - 2.

ԲԱՅՅ ԵԹԷ - **քայց** եթէ ստուգի կամիք տեղեկանալ ... ընթերցջիք զվերջին դրուագն Բարդնձնայ Ուռհացոյ. - 80.

ԲԱՅՅ ԵԻ – **Քայց** և մեր առ Մարաց թագաւորութեամբն կացեալ բնակք սպասաւորք ի մերում աշխարհիս - 35.

ԲԱՅՅ ՄԻԱՅՆ – Իսկ մերն Յաբեթայ ... զնահատակութիւն պատերազմաց ի նոցանէ ոչ գտաք ուրեք, **քայց** միայն քաջին Հայկայ – 26. Իսկ զայլոցն ... ոչ գտաք

քաջութիւն ցուցեալ պատերազմաւ. **քայց միայն** զանուանս իւրաքանչիւրոցն ի վերայ նահապետաց անուանեալ և աշխարհաց - 26. Իսկ Սանատրկոյ ոչինչ կան գործք արժանի յիշատակի, **քայց միայն** շինելոյ զքաղաքն Մծբին - 35. և կոտորէ զամենայն որդիսն Սանատրկոյ ... **քայց միայն** ի տղայոյ միոյ Արտաշէս անուն. - 56. Իսկ Երուանդայ գործ ինչ քաջութեան ոչ պատմի, **քայց միայն** յամբոցէն /գոր/ շինեաց յԵրասխայ – 56. ոչ կարաց բանս ինչ լսել ի նմանէ, **քայց միայն** ի ձեռն գրոյ բանս ինչ առակաց: -59

ԲԱՅՅ ՄԻԱՅՆ ԵԹԷ - անհնարին է քեզ բժշկել՝ **քայց միայն եթէ** անարատ մանկունք ժողովեցես և արեսմբ նոցա լցցեն զաւազան ... մոցես ի նա մերկ յաւազան - 102.

ԲԱՆ / աստված, Որդի / - Չառ ի Հօրն լուսոյ շնորհաց ընդունակի՝ և զՄիածնի **Բանի** նորա բնակարանի՝ և համագոյակցի Հոգոյն ընդունողի՝ Տեառն ինոյ պատուականի և զՀօրն ընկալայ զգրեալսս կատարելապէս օրհնութեամբ - 1. Եւ հաւատացեալ յԱստուած և ի **Բան** նորա յՈրդին Միածին և կենարար ամենասուրբ Հոգին - 85. շնորհօք և որդեգրութեամբ ետուն և տաճար բնակութեան **Բանին Աստուծոյ**. - 6. Ի սորա չորրորդում ամի տուալ Յովհաննէս զՊատմոս կղզի **վասն Բանին Աստուծոյ**: - 57. զՓրկչէ մերմէ ասէր, թէ մարդ սոսկ էր նա՝ որպէս ամենայն մարդիկ, և բնակութիւն **Բանին Աստուծոյ** մարդ լեալ ճշմարտութեամբ. - 76. անդ **բանն Աստուծոյ** թագուցեալ էր յողորկ քարն Դաթի. - 82. Եւ յԱղամայ սկիզբն արարեալ մինչև ի մարմնանալ **Բանին Աստուծոյ**՝ օրինակ և նմանութիւն բերելով ի նախահարցն և ի նահապետացն և ի մարգարէից մինչև ի ծնանել **Բանին Աստուծոյ** ի Կուսէն - 95. իսկ **զբան Արարչին** հուսկ յետոյ քան զամենայն արարածս և թագաւոր զնա կացուցեալ ամենայն արարածոց՝ որ ի ներքոյ երկնից: -15. որք խօսեցան մեզ **զԲանն կենաց** - 6. և աւետարանեալ ի խաղաղութիւն **զԲանն կենաց** - 10. և առաքէ զաշակերտսն իւր ընդ ամենայն տիեզերս քարոզել և ուսուցանել **զԲանն կենաց**: - 52. իբրև լուսն **զԲան կենաց** ի սրբոյ Ոսկեանցն, որք էին լեալ աշակերտք սուրբ առաքելոյն Թադէոսի, և ի նմանէ մկրտեալ և ուսեալ **զԲան կենացն** - 58. ուստի և թագաւորեաց Արշակ քաջ... առ ի հաստատել **բանին Տեառն** - 39. Թովմաս առաքեալ ... առաքեաց զԹադէոս ի քաղաքն Եդեսիայ՝ բժշկել զԱբգար ըստ **բանին Տեառն**: - 48. և սկիզբն առնու թագաւորելոյ նոցա ըստ հաստատելոյ **բանին Տեառն** - 68.

ԲԱՆ / խոսք/ - գոր ի սուրբ սրտէ և ի մտաց բարեաց բոխեալ **բանի** շրթանց քոց – 1. յորում սկիզբն եղև **բանից** իսկզբան պատմութեանս - 2. զաղերս ինոյ **բանից** առաջի արկանենք քում պատուասիրութեանդ - 2. որ կարիցէ ճանաչել իմաստութեամբ զխրատ՝ ըստ իմաստնոցն **բանի**. - 4. արդ մեք իսկ սպանանելով զանդամս երկրաւորս ըստ իւրում **բանին** - 5. վասն եղբայրսիրութեան չէր ինչ պիտոյ գրել առ քեզ՝ ըստ առաքելէյ **բանին**. - 8. Իսկ դու ... մարգարէաբարոզ և առաքելաշնորհ **բանի** ուռկանաւորեալ զբազում վշտաց և ի նեղութենէ նեղ և նուրբ կենաց ծովածուփ կենցաղոյս արտաքս բերելով - 10. որ և ուսեալ կարացես համարձակապէս զմարգարէին **բան** - 10. որպէսզի ըստ Տեառն **բանին**՝ տեսանեն զգործս ձեր բարիս - 10. համարձակիմ ծառայական **բանի** քո յետին և տրուպ աշակերտս -10. Քանզի նոյնագունակ և զքոյդ իմանամ առ իմս փանաքիմս/ց/ **բանս**. - 11. ասացից նաև **զբանից** նշանն. - 11. յիշեցես զուխտս մեր և զնշան **բանին** - 12. թերևս կարացից ուղղել զմակոյկ **բանին**՝ և դիմել ի խաղաղ նաւահանգիստ - 13. զխոշորութիւն **բանից** ինոց ի լաւագոյնսն համարեալ հաշուես քոյով ճշմարտիմաց և իմաստուն մտօք. - 13. Եւ արդ այնքան ի միմեանց բաժանեալք՝ որքան զանծուկն ճանաչել և մաքրել

զբանս իմ - 14. և զամենայն կարգել մի ըստ միոջէ ըստ իւրաքանչիւր խորհրդոյ ... և **զբան** և զջան և զվաստակ և զհանդէս երանելի Եպիսկոպոսացն Գրիգորի՝ և իւրոյ պաշտօնէիցն - 14. որք գործակիցք լինէին մեզ **ի բանս** և ի գործս հոգևոր: - 14. մեզ աշխատութիւն հասուցանէ յերկարութիւն **բանիցս**: - 15. Եւ այս առ ի մենջ քեզ դարձուած **բանից** և թոթոց պատասխանի. - 15. Գեղեցիկ իմն յարդարէ **զբանս** Մովսէս պատմագիրն - 17. Եւ դարձեալ մեկնութիւն տայ **բանին** - 17. և դարձեալ ինքն հաստատէ **զբանս** - 35. զոր ի **բանս** իւր հրաւիրէ ընդ դէմ Բաբելոնի ի պատերազմ: - 35. զայս վկայէ և Աւետարանական **բանն** - 47. սովորութիւն է Հռոմայեցոց՝ Աստուած ի հրամանէ թագաւորի միայնոյ ոչ հաստատել **բան** - 50. Վասնորոյ և իմ յայտնեալ **զբանս** զայտոսիկ ի Սինկղիտոսէ - 50. Դարձեալ առաքէ Աբգար առ Տիբեր ի ձեռն գրոյ **բանս** ինչ պատասխանաց արժանի այլանելոյ սակս Սինկղիտոսին - 51. և հաւատայցես **բանին** նորա՝ դու /և/ եղբարք քո - 52. Նոյնպէս և վասն կատարմանն Ադդէի՝ որ եղև յորդոյն Աբգարու՝ ասի **բան**. - 54. և ընդ այնմ **բանի** հրամայեաց կտրել զոտս նորա: - 54. և բազում **բան** խօսեցեալ ընդ նա պէս պէս հնարիք՝ ոչ կարաց **բանս** ինչ լսել ի նմանէ, բայց միայն ի ձեռն գրոյ **բանս** ինչ առակաց: - 59. զկնի այտորիկ իմոյ **բանիցս** պատմի յաղագս Արտաւագոյ այլազգաբար և այլաբանաբար - 59. Իսկ ասպա ընդ **բանից** կնոջն զայ վիշապն անհագին շարժամբ և շառաչմամբ յոյժ . 66. և այլքն ի նոյն կողմանս այլ իմն **բանս** կատարէին արտաքոյ պատուիրանաց. - 66. և էր ի նոսա **բանք**՝ որ ոչ էր ընդունելի - 70. վասնայնորիկ աստուածաբանն այլանէ զնա հեզնական **բանիք** ... Նաւատեայ մարդատեցութիւնն - 71. զոր կարի գեղեցիկ ասէ և **զբանն** - 80. և պատմեաց զօրացն իւրոց **զբանն** Գթաց թագաւորին - 81. և զօրացաւ **ի բանս** Սաւուղ պարզևս խոստանալով Դաւթի - 81. դեռ ոչ էր հաւատացեալ և ընդունակ լեալ **բանին** - 82. բազում **բանիք** սկսան խօսել ընդ միմեանս: - 85. ոչ կարաց **բանիք** ողորանօք կամ սպառնալեօք կամագիտ լինել - 85. Իբրև նա ոչ առ յանձն, յայնժամ խօսել սկսաւ թագաւորն բազում **բանիք** ընդ Գրիգորի - 88. և ի միջոյ չարչարանացն բազում աղօթս մատուցանէր յերկարեալ **զբանս** իւր. - 90. Այլ մեք **ի** նոյն դարձցուք **բան**: - 94. Արդ դարձայց անդրէն ի կարգ **բանին**: - 96. տեսիլ սքանչելի երևեալ թագաւորին հաստատէր **զբանն**: - 98. Այլ մեք **ի** նոյն դարձցուք **բան** - 101. ասէ ի ճառին՝ որ ի զալ Եպիսկոպոսացն ի հրաժաւական **բանան**, թէ ուրախ լերուք - 109. Արդ ասի **բան** - 109.

ԲԱՆԱԼ - Եկեղեցիք Քրիստոսի **բացցին** – 103.

ԲԱՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ - Ի սորա չորրորդում ամի տուալ Յովհաննէս զՊատմոս կղզի վասն **Բանին Աստուծոյ**: - 57. զՓրկչէ մերմէ ասէր, թէ մարդ սոսկ էր նա՝ որպէս ամենայն մարդիկ, և բնակութիւն **Բանին Աստուծոյ** մարդ լեալ ճշմարտութեամբ. - 76. անդ **բանն Աստուծոյ** թագուցեալ էր յողորկ քարն Դաւթի. - 82. Եւ յԱդամայ սկիզբն արարեալ մինչև ի մարմնանալ **Բանին Աստուծոյ**՝ օրինակ և նմանութիւն բերելով ի նախահարցն և ի նահապետացն և ի մարգարէից մինչև ի ծնանել **Բանին Աստուծոյ** ի Կուսէն - 95.

ԲԱՆ ԱՐԱՐՉԻ – իսկ **զբան Արարչին** հուսկ յետոյ քան զամենայն արարածս և թագաւոր զնա կացուցեալ ամենայն արարածոց՝ որ ի ներքոյ երկնից: -15.

ԲԱՆԻԲՈՒՆ – և զբո **բանիբուն** Պուլտիկոս դաստաշարժիդ վարժս իստագիս ասպարէզ առ քո խաղաղութիւն – 12.

ԲԱՆ ԿԵՆԱՅ – որք խօսեցան մեզ **զԲանն կենաց** - 6. և աւետարանեալ ի խաղաղութիւն **զԲանն կենաց** - 10. և առաքէ զաշակերտսն իւր ընդ ամենայն տիեզերս քարոզել և ուսուցանել **զԲանն կենաց**: - 52. իբրև լուան **զԲան կենաց** ի

սրբոյ Ոսկեանցն, որք էին լեալ աշակերտք սուրբ առաքելոյն Թադէոսի, և ի նմանէ մկրտեալ և ուսեալ **զԲան կենացն** - 58.

ԲԱՆՏ – և ի բարկութենէ Աստուծոյ հարեալ սատակեցաւ **ի նոր քանոյի**. – 77. առաջին սուրբքն կամօք և յօժարութեամբ **մտանէին** ի կապանս և **ի քանոս** – 5.

ԲԱՆ ՏԵԱՌՆ - ուստի և թագաւորեաց Արշակ քաջ... առ ի հաստատել **քանին Տեանն** - 39. Թովմաս առաքեալ ... առաքեաց զԹադէոս ի քաղաքն Եդեսիայ՝ բժշկել զԱբգար ըստ **քանին Տեանն**: - 48. և սկիզբն առնու թագաւորելոյ նոցա ըստ հաստատելոյ **քանին Տեանն** - 68.

ԲԱՇԽԵԼ - գնեաց ցորեան բագում, և **քաշխեաց** կարօտելոց. – 55. Եւ զամենայն զանձս մթերեալ ի մեհենացն՝ յաղբատս **քաշխէին**: - 97. և խորհուրդ ածեալ զամենայն **քաշխէր** նոցա զկենդանարար սուրբ մարմին և արին Փրկչին մերոյ. - 101.

ԲԱՇԽԻՉ – խաղաղութեան և շինութեան բերող **քաշխրչ** աննայն բարեկարգութեան աշխարհիս Հայոց. 21.

ԲԱՊՏԻՐԱՆ – Իսկ աւագ որդին սորա՝ **Քապտիրան** ...նաև աստուածացուցեալ ասեմ զնա Վրաց աշխարհին. – 38.

ԲԱՌԱՀԱԼԱՅ - Եւ կատարեցան ի նոյն լերինն **/ի/ Քառահալայէ** բռնաւորէ եկեալ յԱլանաց: - 58.

ԲԱՌՆԱԼ - և **եքարձ** զթագաւորութիւնն Պարսից – 34. Եւ **եքարձ** Սանատրուկ ի տանէն Աբգարու զամենայն զարմ նորա: - 54. Եւ յայնմհետէ **քարձաւ** ի Սիջագետաց իշխանութիւնն Հայոց: - 56. յորմէ **քարձաւ** թագաւորութիւնն : - 67. **քարձեալ լինի**

թագաւորութիւնն Պարսից ի Պարթևաց - 68. **քարձաւ** թագաւորութիւնն նոցա: - 68. **եքարձ** զթագաւորութիւնն Պահղակաց - 69. **քարձաւ** տէրութիւն նոցա - 69. յորմէ **քարձաւ** թագաւորութիւնն - 69. Իսկ յորժամ մեռաւ մայր նորա, թագ և զթագաւորութիւնն **քարձին** ի հօրէ նորա Տիրանայ - 79. գոր **քարձեալ** տանէին ի թաղումն - 104. **եքարձ** Յովսէփ զթագաւորութիւն յորդոցն Ամովնայ - 109. և **քառնայ ի կախաղանս** մինչև յօշեցին ծունկք նորա ի կախաղանի - 89. **ի քաց քառնայ**

զթագաւորութիւնն Մարաց - 37. յայնժամ **ձայն քարձեալ** կնոջն առ սուրբն՝ ասէ - 66. ԲԱՌՆԱԼ Ի ԿԱԽԱՂԱՆՍ - և **քառնայ ի կախաղանս** մինչև յօշեցին ծունկք նորա ի կախաղանի - 89.

ԲԱՌՈՒՏ - յառաջագոյն սակաւ ինչ հասու էիր լեալ ի գրոյ անտի իմոյ որ բերաւ առ քեզ ի ձեռն Սիմէօնի քահանայի, և ապա **ի ձեռն ք ա ռ ու տ** /բանոյդ. Հր. Աճ./ զբաւանդակն /բովանդակ/ ծանուցեալ: - 2.

ԲԱՍԵՆ - Արդ յայսմ վայրի զաթոռակալս շարադրեցից և յայտ արարից զհրաքանչիւր գահս ... առաջին Հարքայ Եպիսկոպոսն ... մետասաներորդն՝ **Քասենոյ** – 100. Սա շինէ աւան մի մեծ **ի զաւառին Քասենոյ** զտեղի ծննդեան իւրոյ. - 64.

ԲԱՍՂՔ – Ի սորա ատուս միաբանեալ Մուշկանն ի ամբոխն Խազրաց և **Քասղաց**՝ անդր քան զգոռն Ճորայ – 64.

ԲԱՎԱՆԴԱՍԿ - յառաջագոյն սակաւ ինչ հասու էիր լեալ ի գրոյ անտի իմոյ՝ որ բերաւ առ քեզ ի ձեռն Սիմէօնի քահանայի, և ապա **ի ձեռն ք ա ռ ու տ** /բանոյդ. Հր. Աճ./ զբաւանդակն /բովանդակ/ ծանուցեալ: - 2.

ԲԱՐ – որ է սուրբ, խաղարար, լի **քարօք** և պտղօք արդարութեան. – 4.

ԲԱՐԱԿ - Դատաւորքն Գետեռն, **Քարակ**, Սամփսոն, Յեփթտայ – 32.

ԲԱՐԳԱԲԱՃԵԼ – Նախ Առաջնորդական պետութեամբդ **քարգաւաճեալ**, և ապա խորհրդով յաւելեալ լաւագունի: - 3.

ԲԱՐԳ - գոր ընկենոյր ընդ բարձրութիւն յայնկոյս **բարդս բարդս** - 82. քաջն Տրդատ զիշեանն հանդերձ **բարդ բարդ** խոտան ի ներքուստ ի դուրս արտաքոյ պարսպին ձգեալ ընկենոյր: - 91.

ԲԱՐԳ ԲԱՐԳ - գոր ընկենոյր ընդ բարձրութիւն յայնկոյս **բարդս բարդս** - 82. քաջն Տրդատ զիշեանն հանդերձ **բարդ բարդ** խոտան ի ներքուստ ի դուրս արտաքոյ պարսպին ձգեալ ընկենոյր: - 91.

ԲԱՐԳՆԾԱՆ - ընթերցջիք զվերջին դրուագն **Բարդնձանայ Ուռհացոյ**. - 80.
ԲԱՐԳՆԾԱՆ ՈՒՌՆՎԱՅԻ - ընթերցջիք զվերջին դրուագն **Բարդնձանայ Ուռհացոյ**. - 80.

ԲԱՐԳՈՒԳԻՍԵՒՈՍ - Եւ յաղագս առաքելոցն մերոց Թադէոսի և **Բարդուղիմէոսի**: - 53,115. Եւ վիճակեցաւ Հայոց **Բարդուղիմէոս Առաքեալ**. - 54.

ԲԱՐԳՈՒԳԻՍԵՒՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼ - Եւ վիճակեցաւ Հայոց **Բարդուղիմէոս Առաքեալ**. - 54.

ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹԻԻՆ - **զբարեգործութեամբ** մի՛ զանց առնէր. - 6. նա եղիցի գերահրաշ և արփիափայլ շնորհաց տարածիչ և նորոգիչ, և ի բարեկարգ **բարեգործութեան** ... յարամնալով և ևս քան զևս առաւել - 10.

ԲԱՐԵԽՕՍ - ես եմ հոգին **բարեխօս**. - 78.

ԲԱՐԵԽՕՍՈՒԹԻԻՆ - շնորհք սուրբ Հոգւոյն հասասկ /°/ քեզ և մեզ՝ **բարեխօսութեամբ** ամենայն սրբոց՝ պարգևեցի ձեռնտու լինելով մեզ ի գործս - 12.

ԲԱՐԵԿԱՄ - զանձն իւր դիցի ի վերայ **բարեկամաց** իւրոց. - 4. դուք **բարեկամք** իմ էք՝ եթէ սիրէք զմիմեանս - 4. զդեգերանս որպէս **զբարեկամ** ողջունեցի - 13.

ԲԱՐԵԿԱՐԳ - նա եղիցի գերահրաշ և արփիափայլ շնորհաց տարածիչ և նորոգիչ, և ի **բարեկարգ** բարեգործութեան ... յարամնալով և ևս քան զևս առաւել - 10.

ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒԹԻԻՆ - իբրև ընդ հայելի հայելով ի քեզ տեսանենք զամենայն **բարեկարգութեան** ձև և նմանութիւն - 3. խաղաղութեան և շինութեան բերող, և բաշխիչ ամենայն **բարեկարգութեան** աշխարհիս Հայոց. - 31. Եւ ինքն յետ այսքան արութեանց և առաքինութեանց և բազում **բարեկարգութեան**՝ մեռանի ի Մծբին - 40.

ԲԱՐԵՊԱՇՏ - հաւանիմ ոչ նմա միայն նման գոյ, այլև այլոց արանց աստուածասիրաց և **բարեպաշտից** - 9. թագաւորէ Անտոնինոս **բարեպաշտ** - 59. Եւ բերեալ կնոջ **բարեպաշտի** ի գիղն իւր Եւքաիտա զնշխարս սրբոյն, և դնէ ի տապանի մեծաւ պատուով - 66.

ԲԱՐԵՊԱՇՏՈՒԹԻԻՆ - Աստուածային **բարեպաշտութեամբ** դայեկեալ զմանկունս հաւատոյ նոր սիովնի: - 8. այնք՝ որք ըստ **բարեպաշտութեանն** իրեանց վարձ զայն առին զաստուածգործութիւն Աւետարանին՝ զկատարելն արեամբ՝ տալով առհաւատչեայ զանձինս իրեանց ըստ հոգւոյն. - 9. Սա բազում **բարեպաշտութեամբ** կեցեալ՝ մեռանի թագաւորեալ ամս քսան և երկու: -59.

ԲԱՐԵՊԱՇՏՕՆ - Ընդ այն ժամանակս եկեալ յԵրուսաղէմ Պատրոնիկէ՝ կին Կողոյիայ կայսեր, կին **բարեպաշտօն** և երկիւղած ի Տեառնէ - 33. և էր կին **բարեպաշտօն** և երկիւղած յԱստուծոյ իբրև զայր իւր Աբգար: -55.

ԲԱՐԵՐԱՐ - Աբգար Լամացի ... առ Յիսուս Փրկիչն և **բարերար** ... ողջոյն: - 47. թագաւորէ ... **Պտղոմէոս բարերար** ամս քսան և երեք: - 35.

ԲԱՐԵՓԱՌՈՒԹԻԻՆ - իսկ ոմանք **բարեփառութեամբ** հաստատեալ զթագաւորութիւնն իրեանց - 42.

ԲԱՐԻ - գոր ի սուրբ սրտէ և ի մտաց **բարեաց** բոխեալ բանի շրթանց քոց - 1. **բարի** է և յամենայն սրտէ՝ որպէս վերագոյն ասացաք - 4. աղբիւր է Աստուած ամենայն բարեաց, և արբուցանէ զպապեալ ոգիս՝ ըստ իւրաքանչիւր ցանկութեանց՝ ի **բարի** և

ի սուրբ շնորհաց. և ինքն է **բարի** և աղբիւր բարութեանց, և ի նմանէ բղխէ ամենայն բարիք. – 5. արդ պարտ է զհետ ընթանալ, և բռուն հարկանել **զբարի** գործոց – 6. ի գալստեան Տեառն առցես զանարատ և զանապակարբոյց զեղումն պարզևաց **բարեաց** ի Հօրէն լուսոյ – 8. արժան է ոչ այլազգ ինչ ասել, եթէ ոչ **բարի** չափով Աստուծոյ զբեզ վարկանել արժանի – 9. ըստ Տեառն բանին՝ տեսանեն զգործս ձեր **բարիս** – 10. խաղաղութեան և շինութեան բերող, և բաշխիչ ամենայն բարեկարգութեան աշխարհիս Հայոց. և ապա...զբարս **բարի** բնութեան նորա: -31. իսկ ոմանք...և անուն **բարի** ժառանգեալ ի կեանս յայտոսիկ՝ և որ գալուց իցէ: - 42. երկու բնութիւնս զոյգ ասաց մանինիւք / Մանի՝ նիւք. Հ.Հ./ և խաւար՝ որպէս թէ չար կամ **բարի**: - 78.

ԲԱՐԻՈՔ – թագաւորն մեր **բարիոք** արար, որ եթող զհաւատն՝ և ընտրեաց զկուսն. – 104. Եւ հասեալ ի **բարիոք** ծերութիւն՝ հանգեալ ի Քրիստոս: - 104.

ԲԱՐԻՔ - աղբիւր է Աստուած ամենայն **բարեաց**, և արբուցանէ զպասքեալ ոգիս – 4. քանզի տուիչ և լցուցիչ ամենայն **բարեաց**, և ինքն է բարի և աղբիւր բարութեանց, և ի նմանէ բղխէ ամենայն **բարիք** : - 4.

ԲԱՐԿՈՒԹԻՒՆ - և ի **բարկութենէ** Աստուծոյ հարեալ սատակեցաւ ի նոր բանտի. – 77.

ԲԱՐՁ – ըստ իւրաքանչիւր **բարձի** տալով իշխանութիւն միոյ միոյ ըստ արժանեաց՝ որում վայելէր: - 40. Իսկ նա առեալ զօրինակն՝ նախա/րա/րութիւնս կարգէ իւրաքանչիւր ումեք **բարձ** և **պատիւ տալով** նախարարացն – 40. **Տայ** և իւրոց նախարարացն **բարձ** և **պատիւ**. -57.

ԲԱՐՁ ԵՒ ՊԱՏԻՒ - Իսկ նա առեալ զօրինակն՝ նախա/րա/րութիւնս կարգէ իւրաքանչիւր ումեք **բարձ** և **պատիւ տալով** նախարարացն – 40. **Տայ** և իւրոց նախարարացն **բարձ** և **պատիւ**. -57.

ԲԱՐՁ ԵՒ ՊԱՏԻՒ ՏԱԼ - Իսկ նա առեալ զօրինակն՝ նախա/րա/րութիւնս կարգէ իւրաքանչիւր ումեք **բարձ** և **պատիւ տալով** նախարարացն – 40.

ԲԱՐՁՐ – իբր ծառ իմն բազմապտուղ՝ **բարձր** ի մէջ վայելուչ և աստուածատունկ դրախտիդ Նարեկայ կոչեցեալ ուխտի՝ սաղարթ առեալ և վարսաւորեալ վարուք առաքինութեամբ - 8.

ԲԱՐՁՐԱՆԱԼ – որ խոնարհեցուցանէ զանձն իւր, **բարձրացի** նոքօք. – 7.

ԲԱՐՁՐԱՅՈՒՅԱՆԵԼ - և արութիւն ցուցեալ՝ զազգս մեր **բարձրացոյց** – 31.

ԲԱՐՁՐԱԲԱՆՎԱԿ - Եւ զղիակն Բելայ պաճուճեալ դեղովք՝ հրամայէ տանել ի Հարք. և թաղեալ ի **բարձրաւանդակ** տեղուջ ի տեսիլ կանանց և որդւոց իւրոց. - 27. կապեալ կրծից նորա առասանս ի կապս կրծիցն զելարանացն, և համբառնալ ի **բարձրաւանդակ** ի տանիս ապարանիցն որմոյն մեքենայիւք - 88.

ԲԱՐՁՐՈՒԹԻՒՆ - զոր ընկենոյր ընդ **բարձրութիւն** պարսպին յայնկոյս բարդս բարդս - 82.

ԲԱՐՇԱՄ - և ճակատ տուեալ պատերազմաւ սատակէ իսպառ զգօրսն՝ ընդ նոսին և **զԲարշամ** զլիսաւոր նոցա - 29.

ԲԱՐՇԱՄԻՆ - զմեհեանն սպիտակափառ դիցն **Բարշամինայ** քանդեցին - 97.

ԲԱՐՈՒԹԻՒՆ – ինքն է բարի և աղբիւր **բարութեանց** - 4.

ԲԱՐՍԵԼ – Սա **բարսեալ** և բամբասեալ **լինէր** ի զօրաց իւրոց յաղագս սաստիկ որկրամոլութեան իւրոյ: - 44.

ԲԱՐՍԵՂ - Արդ զնոսս գովէ և երանելին **Բարսեղ** ի պատմութեան անդ իւրում - 87.

ԲԱՐՍՂԱԲԵՐԳ - դեռևս կոչի բլուրն այն **Բարսղաբերդ** . - 96.

ԲԱՐՔ – խաղաղութեան և շինութեան բերող, և բաշխիչ ամենայն բարեկարգութեան աշխարհիս Հայոց. և ապա զգոյն ... և **գրարս** բարի բնութեան նորա: - 31. Առ սովա մոլեկան Մանինեցոց սատակիչ կործանումն **ի բարս** մարդկան եմուտ. - 76.

ԲԱՅ – իսկ ապա **ի բաց** ասի որոշումն – 9. **ի բաց բառնայ** գթագաւորութիւնն Մարաց – 37. սպանէք՝ ասէ՛ զանդամս ձեր զերկրաւորս, **ի բաց ընկենլով** զամենայն կիրս - 5. սէր կատարեալ **ի բաց մերժէ** զերկիւղն. – 5.

ԲԱՅՈՒՄՆ - և ասացեալ նախ **գրացումն** դրանցն ախելոց – 82.

ԲԱԻԱԿԱՆ - **բաւական է** մեզ երկոցունց - 47. գոր ոչ մի լեզու միայն այլև ոչ քառասուն լոզու **բաւական լինին** զայնչափ արանց առաքինութիւն օրհնել և գովել. - 88.

ԲԱԻԱԿԱՆԱՆԱԼ- Այլ քանզի ոչ այսու և եթէ **բաւականանային** չարութեամբ այլ և ի մարտ մտանէին և ի կռիւ - 15.

ԲԱԻԱԿԱՆ ԼԻՆԵԼ - գոր ոչ մի լեզու միայն այլև ոչ քառասուն լոզու **բաւական լինին** զայնչափ արանց առաքինութիւն օրհնել և գովել. - 88.

ԲԱԻԱԿԱՆՈՒԹԻԻՆ - Քանզի մեծ շահ աստուածպաշտութիւն է՝ գրեալ է, և այն **բաւականութեամբ** հանդերձ: - 9.

ԲԳԵԱՇԽ, ԲԳԵՇԽ - երկրերո՞ իշխան Ադճնեաց՝ որ է **Բդեաշխ**. – 99. որ **բդեշխն** կոչէին. – 106. Առ որ առաքեաց Աբգարոս երկուս ի գլխաւորաց իւրոց՝ զՄարիհար **Բդեշխ Ադճնեաց** և զՇամշագրատ նահապետ Ապահունեաց - 46.

ԲԳԵՇԽ ԱՂՁՆԵԱՅ - Առ որ առաքեաց Աբգարոս երկուս ի գլխաւորաց իւրոց՝ զՄարիհար **Բդեշխ Ադճնեաց** և զՇամշագրատ նահապետ Ապահունեաց - 46.

ԲԵԹԱՆԻԱՅ – Իսկ Հեղինէ մայրն Կոստանդիանոսի էր **ի Բեթանիայ** – 104.

ԲԵԹՂԱՀԷՄ - ծնաւ **ի Բոթղաշէմ** զՓրկիչն մեր: - 43. Ի սորա քսաններեք/երրորդ/ ամի ծնանի Յիսուս Քրիստոս **ի Բոթղաշէմ** Հրէաստանի – 44.

ԲԵԼ – Սա ապստամբեալ **ի Բելայ**՝ բնաց յերկիրն Արարադայ – 26. Յետ այսորիկ ելանէ **Բել** և գայ ի պատերազմ /ի վերայ/ Հայկին: - 26. ելանէ իւրայնօքն հանդերձ ի պատերազմ **Բելայ** - 26. **Բել** կործանեալ ընդ ոտիք զգետնի Հայկին, և փչէ զհոգին: - 26. Իսկ ամբոխն **Բելայ** տեսեալ զքաջութիւն Հայկին՝ փախստական լինէին - 27. Եւ զդիակն **Բելայ** պաճուճեալ դեղովք՝ հրամայէ տանել ի Հարք. - 27.

ԲԵՂԱՆԱԻՈՐԵԼ - **բեղմնաւորեալ** զմնասս /զմասնս. Հ.Հ./ շնորհաց քոց՝ արկանել ի սեղանաւորս տաղանդ անշահութեամբ ի ներքին մարդն բնաւորեալ – 8.

ԲԵՄ – Նա և /ի/ յատակս **բեմին** կայ հանգիստ մեծի Հայրապետին Յովհաննու Ոսկեբերանին: - 110.

ԲԵՆԻԱՍԵՆ - և ետ նոցա զՍաւուղ՝ որդի Կեսեայ՝ **յազգէ Բենիամննի**. - 32.

ԲԵՆՆԱԻՈՐ - եկայք առ իս ամենայն ... **բեռնաւորք**, և ես հանգուցից զձեզ. - 8.

ԲԵՍԻՈՍ - **Բեսիոս լեռն** պատառեցաւ - 57.

ԲԵՍԻՈՍ_ԼԵԱՌՆ - **Բեսիոս լեռն** պատառեցաւ - 57.

ԲԵՏԷՈՍ - Գետք մեծամեծք և անուանիք ... Իստրոս, Լեմոս, **Բետոս**, Բողանոս ... - 25.

ԲԵՐԱՆ - և սկսան ... հարկանել զայլ **ի բերան** նորա. - 88. և ստինքն **ի բերան** տղայոցն անկան առաջի թագաւորին կսկծալից ողբովք: - 102. և այնմ անսայի տեսանել քեզ և **բերան ի բերան** խօսել – 2. **բերան ի բերան** խօսելով զիմս յորդորեցեր զմիտս - 3. և **բերան ի բերան** խօսեցար ընդ իս յաղագս պատմութեանս. - 11.

ԲԵՐԱՆ Ի ԲԵՐԱՆ - և այնմ անսայի տեսանել քեզ և **բերան ի բերան** խօսել – 2. **բերան ի բերան** խօսելով զիմս յորդորեցեր զմիտս - 3. և **բերան ի բերան** խօսեցար ընդ իս յաղագս պատմութեանս. - 11.

ԲԵՐԳ - և զամենայն կարգել մի ըստ միոջէ ... նա և **զբերդս** իւրաքանչիւր գաւառօք՝ որ են յաշխարհին յայնմիկ – 14. ապա հրամայեաց կապանօք խաղա/ղա/ցուցանել յԱյրարատեան գաւառէ, և տանել զնա **ի Դղեակ բերդն** - 90.

ԲԵՐԵԼ - զոր **բերաւ** ի ձեռն սիրելի և հաւատարիմ եղբօր մերոյ Փիլիպպոսի քահանայի: - 1. որ **բերաւ** քեզ ի ձեռն Սիմեօն քահանայի - 2. որ **բերաւ** առ քեզ - 3. և զխորհուրդ Երրորդութեանն **բերէ** համար և օրինակ: - 7. և **բերեալ** պտուղ արդարութեան՝ և ընդ միոյ հարիւր և ընդ միոյ վաթսուն - 8. Իսկ դու ... կենդանի վկայեալ ի մարմնի զանմարմնոցն **բերելով** նմանութիւն - 9. եկիր առ աստուածապատիւ և սուրբ Հայրապետն մեր Խաչիկ՝ **բերելով** նմա ընծայ և պատարագ հոգևոր զգիրս Հաւատարմատ - 11. որ **բերաւ** առ քեզ սակաւ ինչ հայտարարութեամբ ի ձեռն Փիլիպպոսի քահանայի - 13. Վասնզի այսոցիկ հրամայեալս ի քէն զստուգութիւն **բերէ** պատմութիւնս - 15. և զգլխաւոր նոցա ձերբակալ արարեալ **բերէ** յԱրմաւիր. - 29. խաղաղութեան և շինութեան **բերող**, և բաշխիչ ամենայն բարեկարգութեան աշխարհիս Հայոց. - 31. և ինքն դառնայ յաշխարհն իւր բազում առ և աւարաւ հանդերձ գերութեամբ ընդ ինքեան **բերելով**: - 37. Իսկ նա զտեալ զգահնամակն **բերաւ** /առ/ Վաղարշակ արքայն Հայոց: - 40.. **բերելով** զպատկերն Օգոստոսի կայսեր՝ կանգնեցին յամենայն մեհեանս: -46. Չայս թուրք **բերին** սուրհանդակք Աբուգարու - 48. երանելին Նարկիսոս հրամայեաց սպասաւորացն **բերել** ջուր. - 63. Եւ **բերեալ** կնոջ բարեպաշտի ի գիւղն իւր Եւքատիա զնշխարս սրբոյն, և դնէ ի տապանի մեծաւ պատուով - 66. և առեալ **բերէ** առ թագաւորն մեծաւ խնդութեամբ: - 94. օրինակ և նմանութիւն **բերելով** ի նախահարցն - 95. և **բեր** առ քեզ զԵպիսկոպոսապետն Սեդրեստրոս. - 102. զոր առեալ **բերէր** մատուցանէր աստուածաւէր դշխոյին: - 105. հրամայէ առնուլ յինքեանս **զբերեալ** թագն ի թագաւորէն իւրեանց: - 110. և **տայ բերել** յաշխարհն Հայոց. – 42. զոր ինչ ըստ կարողութեան ի միասին **բերել ի ներքս** – 14. և ի քարշել զձեռն իւր **արտաքոյ** զկէս մասն թոքոյն **բերէ**. - 37. Իսկ դու ... կենդանի վկայեալ ի մարմնի զանմարմնոցն բերելով նմանութիւն ... և ի ներութենէ նեղ և նուրբ կենաց ծովածուփ կենցաղոյս **արտաքս բերելով** -10. և յարմարել ըստ պատշաճի պիտոյից զանչափն **ի չափատրութիւն բերելով**, և զչափատրութիւնն աճեցուցանել - 14.

ԲԵՐԻՐԵԼՈՍ - Առ սովալ էր **Բերիբելոս** Եպիսկոպոս Բասենոյ ի կողմանս Արաքացոց. – 66.

ԲԵՒԵՌ - և **զբւեռս** երկաթիս վարեալ ընդ ներքանս ոտիցն ... ընթացուցանէին յայսկոյս յայնկոյս – 89. Իսկ երանելին Հեղինէ ... դարձեալ խնդրեաց **զբւեռսն** Փրկչին ի Կիրղէ: - 105. և ասէ ցնա, առ ինձ /ծն. գուցէ՝ քեզ/ **զբւեռս** զայսոսիկ - 105. Եւ իբրև առեալ **զբւեռն** եկն առ թագաւորն Կոստանդիանոս - 105.

ԲԵՒԵՌԻԼ - Եւ յԱղամայ սկիզբն արարեալ մինչև ի մարմնանալ Բանին Աստուծոյ ... և **զբւեռիլն** ի խաչին – 95.

ԲՉՆՈՒՆԻՔ – Իսկ որդին /Մ/անաւազայ Բազ շինէ իւր գաւառ, և կոչեն զնահապետութիւն և զգաւառն՝ Մանավազեան և **Բզնունեաց**: - 27.

ԲԷԹՔՈՒՐԲԵՆ - առ որ առաքեաց Աբգարոս երկուս ի գլխաւորաց իւրոց **ի քաղաքն Բեթբորբեն** – 46.

ԲԷՈՍ - Գետք մեծամեծք և անուանիք ... Պիւրամոս, **Բէոս**, Եբրովն - 25.

ԲԺԻՇԿ - **բժիշկք** ամեննկն ոչ կարացին բժշկել: - 102.

ԲԺՇԿԵԼ - և ուխտադրեալ առաքել առ նա մի յաշակերտացն **բժշկել** զհիւանդութիւն նորա. – 45. գրէ թուղթ առ Փրկիչն՝ գալ **բժշկել** զնա ի ցաւոցն. - 46. և որ միանգամ չարչարեալք ընդ երկար հիւանդութեամբ՝ **բժշկես**: - 47. և **բժշկես/ցես/** զհիւանդութիւնս՝ զոր ունիմ ես: - 47. առաքեցից քեզ զմի յաշակերտաց անտի իմոյ, զի զցաս քո **բժշկեսցէ** - 48. Թովմաս առաքեալ ... առաքեաց զԹադէոս ի քաղաքն Եդեսիայ՝ **բժշկել** զԱբգար ըստ բանին Տեառն: - 48. կարո՞ղ իցես **բժշկել** զիս: - 49. և եղեալ ձեռն ի վերայ Աբգարու՝ **բժշկեաց** զնա. - 49. և զԱբտիու պատագիրոս և զամենայն հիւանդս քաղաքին **բժշկեաց**. - 49. նա **բժշկեսցէ** զամենայն ախտս հիւանդութեանց՝ որ ի քեզ - 52. և դիարնակ միտք նորա **բժշկեցան**: - 94. բժիշկք ամենակն ոչ կարացին **բժշկել**: - 102. անհնարին է քեզ **բժշկել** - 102. և դու լուացիս այնու և **բժշկեսցիս** ի բորոտութենէդ: - 102. Եւ զհիվանդս **բժշկէր** աղօթիւք իւրովք. - 104.

ԲԺՇԿՆՈՒԹԻՒՆ – Լուեալ է իմ վասն քո **բժշկութեանդ** - 47. և ինքն ընկալեալ **զբժշկութիւն** դստերն նորա՝ դարձաւ ի Հռոմ ուրախութեամբ - 53. որ որ յետ մկրտութեանն սղալէ՝ առանց **բժշկութեան** մնայ այնպիսին. - 71. ոչ գոյ **բժշկութիւն**՝ ասէ հարուածոց թագաւորին Տրդատայ / և/ նախարարաց իւրոց: - 94.

ԲԻՐ – ընդունէր խնդրութեամբ զչարչարանսն ... և զգանս սաստիկ **բրօք** դալարօք ի ձեռն տասն արանց – 89.

ԲԻԻԶԱՆԴԱՅԻՔ - որ եկեալ ի կողմանս **Բիւզանդացոց**՝ որ այժմ կոչի Կեսարիայ, և պատահէ Պայարիս քաղաքի /Պայապիս Քասաղեայ. Հ.Հ./ - 29. Սա եղեալ ի կողմանս **Բիւզանդացոց**՝ շինեաց քաղաք - 109.

ԲԻԻԶԱՆԴԻՈՆ, ԲԻԻԶԱՆՏԻՈՆ – Սա փոխեաց զթագաւորութիւնն ի Հռոմայ ի **Բիւզանդիոն** - 83. և են այսոքիկ. Եւբիա, Կրետէ ... **Բիւզանդիոն**, Քաղկեդոն, Պոնտոս: - 24.

ԲԻԹԱՆԱՅԻՔ – Ի սորա ժամանակս եղև ժողովն Նիկիայ մայրաքաղաքին **Բիւթանացոց** - 83.

ԲԻԻՐ - Եւ բրեաց զքաղաքն ի հիմանց, և **բիւր** արանց կոտորեաց. – 55. և գտանէ անդ ապականիչք երկրին իւրոյ **իմն բիւր** հեծելոց և հետևակաց. - 29. Սովու և սրով **հարբիւր բիւրս** կոտորեաց. - 55. և այլ ևս **յիսուն բիւրս** գերեաց - 55. և որք մկրտեցան յայնժամ ընդ այր և ընդ կին և ընդ մանուկ աւելի քան **զչորեքհարբիւր բիւր** մարդիկ. - 101. և ապա յարևմուտս արշաւեալ **վեց հազար բիւրօք** ... - 29.

ԲԻԻՐԱՏ - զոր առեալ Սմբատայ որդոյ **Բիւրատայ Բագրատունոյ**՝ դիմէ ի դուռն Դարեհի Պարսից արքայի – 56.

ԲԻԻՐԱՏ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ - զոր առեալ Սմբատայ որդոյ **Բիւրատայ Բագրատունոյ**՝ դիմէ ի դուռն Դարեհի Պարսից արքայի – 56.

ԲԼՈՒՐ – որք են ի բաժնի երից որդոցն Նոյի, և լերինք և **բլուրք**, և գետք, և ծովք: - 24. որ դեռևս կոչի **բլուրն** այն Բարսղաբերդ. - 96. բայց է **բլուր** մի յաշխարհին Ուտիացոց - 96.

ԲՂԽԵԼ - զոր ի սուրբ սրտէ և ի մտաց բարեաց **բղխեալ** բանի շրթանց քոց – 1. և ի նմանէ **բղխէ** ամենայն բարիք. - 4.

ԲՆԱԿ - Բայց և մեր առ Մարաց թագաւորութեամբն կեցեալ **բնակք** սպասաւորք ի մերում աշխարհիս – 35.

ԲՆԱԿԱՐԱՆ - Չառ ի Հօրն լուսոյ շնորհաց ընդունակի՝ և զՄիածնի Բանի նորա **բնակարանի**՝ և համագոյակցի Հոգւոյն ընդունողի՝ Տեառն իմոյ պատուականի և զՀօրն ընկալայ զգրեալսս կատարելապէս օրհնութեամբ - 1. արդարև **բնակարան** են այնպիսիքն սրբոյ Երրորդութեան. – 7.

ԲՆԱԿԵԼ – Ուր Հայր և Որդի **բնակին**, և Հոգին սուրբ անմեկնելի իսկ լինի. – 7. գոր սիրե՛ գաստուած, Աստուած ի նա **բնակե՛**, և նա յԱստուած. – 7. ես յո՞ **բնակեցայց**, եթե ոչ ի հեզս և ի խոնարհս. – 7. գոր քո ինքնին խօսեալ ի խորհուրդ հաւատոյ ի ձեռն հոգոյն սրբոյ ի քեզ **բնակելոյ** - 11. որք միայնակեցք **բնակեալ** ի յապատոս և յանապատոս - 14. որ **էին բնակեալ** ընդ ամենայն երեսս երկրի. - 17. եկին մինչև ի Խառան, և **բնակեցան** անդ: - 21. յորս քաղաքք բազումք **բնակեալ են** - 23. յորս պանդխտութեամբ **բնակէին** Յոյնքն - 23. Արամանեակ ... **բնակի** ի Հարք յետ մահուանն Հայկայ հօր իւրոյ. - 27. **բնակի** առ եզերք գետոյն - 28. եկ՛ **բնակեսցուք** ի միասին: - 47. որ **բնակեալ են** ի գաւառս Պաղեստինացոց - 49. բնակեցան անդ ամս քառասուն և չորս: - 58. Եւ էին սուրբ Ոսկեանքն **բնակեալ** ի սուրբ լերինն - 58. աստուածութիւն հօր իւրոյ **բնակեալ** ի նմա. - 66. երթեալ **բնակէին** յերկիրն Կեսարացոց. - 84. եկին **բնակեցան** յեզր Գալլ գետոյ: - 85. երթեալ **բնակէին** յայրի մի յեզր գետոյն - 86. որ **բնակեալ էր** մերձ ի Վիրապն. - 90. երթեալ **բնակէր** ի միայնար/ան/ի մի մօտ ի քաղաքն Հռովմ - 92. և **բնակեցան** մօտ ի Դուին՝ որ է քաղաք Հայոց. - 92.

ԲՆԱԿԵՅՈՒՅԱՆԵԼ - ածեալ **բնակեցոյց** յերկիր մեր մեծաւ պատուով – 36.

ԲՆԱԿԻՉ – հրամայե՛ գօրս ժողովել յԱտրպատականե՛ և **զբնակիչս** լերինն Կովկասու - 44. տեղիք նահատակութեան նոցա պատուին և փառաւորին **ի բնակչաց** աշխարհին: - 86.

ԲՆԱԿՈՒԹԻՒՆ - շնորհօք /և/ որդեգրութեամբ ետուն տաճար **բնակութեան** Բանին Աստուծոյ – 6. Դարձեալ և սկիզբն և **զբնակութիւն** և զպատճառ ասացից - 15. և եղև **բնակութիւն** նոցա և թագաւորութիւն - 18. և ազգք նորա ... և աշխարհ **բնակութեան** ... սկսան բազմանալ և լնուլ զերկիր: - 28. և **բնակութիւն** Բանին աստուծոյ՝ մարդ լեալ ճշմարտութեամբ. - 76. այժմ ևս պատուին տեղիք **բնակութեան** նոցա Եկեղեցօք և պաշտօնէիք: - 87. Բայց հարիւրապետն ոչ գիտաց զտեղի **բնակութեան** նոցա - 87. և նշան ածէին զտեղի **բնակութեան** նոցա: - 87. Եւ էր օրն յորում հանին զնոսա **ի բնակութենէ** իւրեանց՝ տասն և հինգ Արեգ ամսոյ. - 87.

ԲՆԱԻ – ջերմ փափագանօք թէև այլ իմն խնդրէիր՝ բուռն հարկանել զնմանէ և **զբնան** կատարել՝ հնազանդէի հրամանի քում – 12. յայսմ ամենայնի **բնաւ իսկ** ոչ ունէի թէ լինիցի – 3.

ԲՆԱԻ ԻՍԿ - յայսմ ամենայնի **բնաւ իսկ** ոչ ունէի թէ լինիցի – 3.

ԲՆԱԻՈՐԵԼ - արկանել ի սեղանաւորս տաղանդ անշահութեամբ ի ներքին մարդն **բնաւորեալ** – 8.

ԲՆՈՒԹԻՒՆ – Հայր է՛ Որդի՛ Հոգի, և այսու Երրորդութիւն սուրբ խոստովանեալ լինի ի մենջ ... իսկ **բնութեամբ** միաւորեալ և երկրպագեալ. – 7. խաղաղութեան և շինութեան բերող ... և ապա ... զտեսակն, և զբարս բարի **բնութեան** նորա: - 31. և շրջեցաւ ջուրն **ի բնութիւն** ձիթոյ: - 63. երկու **բնութիւն** ասաց զոյգ մանինիւք /Մանի նիւթ. Հ.Հ./ և խաւար - 78.

ԲՈԼՈՐ - Եւ դարձեալ այլ երանէ մարգարէն զգնացեալսն ամբծութեան ճանապարհաւ, զվայելչութիւնս նորա **բոլորով** սրտի – 3. Արդ այս է սէրն նորա առ մեզ. իսկ մերն առ նա՝ սիրել զնա ի **բոլոր** սրտէ և ի բովանդակ մտաց և ի գօրութենէ - 5. տիրել կամէին **բոլոր** աշխարհաց՝ Չրուանն և Տիտանն և Յայտտոսթ - 25. և ինքն նուաճէ զմիջոց երկուց ծովուց Ովկիանու և Պոնդոսի՝ ծառայեցուցանել իւր /ինքեան/ **զբոլոր** արևմուտս: - 43.

ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ - **բոլորովին** ինքն տիրեսցէ Հայոց: - 54.

ԲՈԿՈՂՈՍՈՐԻՔ - և մարտիրոսացաւ **ի Բոկողոսորիսաց**: - 53.

ԲՈՍՈՐ - Առ սովաւ էր Բերիբելու Եպիսկոպոս **Բոսորայ** ի կողմանս Արաբացոց. – 66. և ժողովէ եպիսկոպոսք ի տեղեաց տեղեաց յԱնտիոք յաղագս նգովելոյ ... զԹևստիկնոս Կեսարեայ Պաղեստինացոց, Սակսիմոս **Բոսոր քաղաքի**: - 76.

ԲՈՍՈՐ ՔԱՂԱՔ - և ժողովէ եպիսկոպոսք ի տեղեաց տեղեաց յԱնտիոք յաղագս նգովելոյ ... զԹևստիկնոս Կեսարեայ Պաղեստինացոց, Սակսիմոս **Բոսոր քաղաքի**: - 76.

ԲՈՍՊՈՐԱՅԻ – Յաուրս սորա **Հեպերիբոս Բոսպորացի** դնէ իւր խօսս բազումս վասն Չատկի – 64.

ԲՈՎԱՆԳԱԿ - յառաջագոյն սակաւ ինչ հասու էիր լեալ ի գրոյ անտի իմոյ՝ որ բերաւ առ քեզ ի ձեռն Սիմէօնի քահանայի, և ապա ի ձեռն ք ա ու տ /բանոյդ. Հր. Աճ./ զբավանդակն /**բովանդակ**/ ծանուցեալ: - 2. Արդ այս է սերն նորա առ մեզ. իսկ մերն առ նա՝ սիրել զնա ի բոլոր սրտէ և ի **բովանդակ** մտաց և ի զօրութենէ - 5. և զթագաւորութիւն իւր լիապէս **բովանդակ** յինքն նուաճէր զօրացեալ ի վերայ ամենեցուն: - 83.

ԲՈՐԱԿ - արկեալ աղ և **բորակ** և քացախ ի ներքս: - 89.

ԲՈՐԲՈՐԻՏՈՍ - Ապա վավաշն այն և **բորբորիտոսն** Շամիրամ ... ցանկայր հասանել նմա. - 29.

ԲՈՐԻՍԹԵՆԷՍ - Գետք մեծամեծք և անուանիք ... Կուր գետ, **Բորիսթենես**, Աղբեոս ... - 25.

ԲՈՐՈՏ – տաս դու կուրաց տեսանել, և զկաղաց գնալ, և **զբորոտս** սրբել - 47.

ԲՈՐՈՏՈՒԹԻՒՆ - Եւ եղև **բորոտութիւն** Կոստանդիանոսի թագաւորին իբրև տապաստ -102. և դու լուսացիս այնու՝ և բժշկեսցիս **ի բորոտութենէդ**: -102.

ԲՈՅԱԿՆԱԳՈՅՆ – Սա Հրաչեայ կոչի վասն առաւել պայծառերես և **բոցակնագոյն** իմն լինելոյ: - 36.

ԲՈՒՆ - երթեալ գնաց Տրդատ ի գաւառն Այրարատեան ի **բուն** աւանն արքունի ի Վաղարշապատ քաղաքն. - 108.

ԲՈՒՆԵԼ – հալածէր զբազմութիւն դիւացն, որ **բունեալ էին** ի մեհեանս կռոցն. - 97.

ԲՈՒՆՆ - արդ պարտ է զհետ ընթանալ, և **բունն հարկանել** զբարի գործոց - 6. թէև այլ իմն խնդրէիր՝ **բունն հարկանել** զնմանէ և զբնան կատարել՝ հնազանդէի հրամանի քում. - 13. և **բունն հարեալ** Տրդատայ՝ արգել զկառսն. - 112.

ԲՈՒՆՆ - արդ պարտ է զհետ ընթանալ, և **բունն հարկանել** զբարի գործոց - 6. թէև այլ իմն խնդրէիր՝ **բունն հարկանել** զնմանէ և զբնան կատարել՝ հնազանդէի հրամանի քում. - 13. և **բունն հարեալ** Տրդատայ՝ արգել զկառսն. – 112.

ԲՈՒՆՆ ՀԱՐԿԱՆԵԼ - արդ պարտ է զհետ ընթանալ, և **բունն հարկանել** զբարի գործոց - 6. թէև այլ իմն խնդրէիր՝ **բունն հարկանել** զնմանէ և զբնան կատարել՝ հնազանդէի հրամանի քում. - 13. և **բունն հարեալ** Տրդատայ՝ արգել զկառսն. – 112.

ԲՈՒՐԳԱՔ - եկեալ էր ընդ նմա այր մի ի Պարսից **Բուրդաք** անուն - 79. ետես **Բուրդաք** զմահն Խոսրովու և զհրամանն - 79.

ԲՈՆԱՆԱԼ – ու **բոնացեալ ունէր** զմիջոցս երկուց ծովուց - 29.

ԲՈՆԱՒՈՐ - և դիմի հարեալ նմա պատերազմաւ՝ յաղթ **բոնաւորին** – 29. Եւ կատարեցան ի նոյն լերինն /ի/ Բառահալայէ **բոնաւորէ** եկեալ յԱլանաց: -58. ԲՐԵԼ - Եւ **բրեաց** զբաղաքն ի հիմանց - 55.

ԲՐԵՆՏԻՆԱ - Եւ այս են կղզիք նոցա. **Բրենտինա**, Սիկեդիա, Երփայ ... - 23.

ԲՕԹ - եհաս **բօթ** մահուանն Արտաւանայ առ Խոսրով մեր թագաւորն - 69. Յետ այսորիկ ապա հասանէ **բօթ** առ Խոսրով յաղագս սպանման Արտաւանայ - 67.

Գ. - Գլուխ **Գ**. Յաղագս Նոյի: - 17,113.

ԳԱԴԻՐՈՆ - Եւ այլ սահմանք Քամայ: /Ի/ Հռենիկորորայ մինչև **ԳԳաղիքոն**, կողմն հիւսիսոյ. - 23.

ԳԱԶԱՆԱՍԻՏ – Նան զահ և զերկիւղ և սպառնալիս **գազանամիտ** և թեթևահաւատ /և/ ճուղաբարոյ մարդկան այնոցիկ ի վերայ մեր: - 14.

ԳԱԼ - զոր լի սիրով սակս խնդրոյն **եկեալ** առ մեզ - 1. լուեալ իսկ էր իմ **զգալն** քո միսսանգամ առ մեզ - 2. զոր և յետոյ ասացից զժամանակ **գալոյ** քո՝ և զպատճառն վասնորոյ **եկիր** - 2. ես և հայր իմ ի նմա **եկեսցուք** - 7. **եկայք** առ իս ամենայն աշխատեալք և բեռնաւորք - 8. **եկայք** օրհնեալք Հօր իմայ - 8. ե՞րբ **եկից** երևեցայց երեսաց քոց: - 11. **եկիր** առ աստուածապատիւ և սուրբ Հայրապետն մեր Խաչիկ - 11. **եկեալ** հասեալ էր հատուցումն ամբարշտութեան և անիրաւութեան մարդկան - 17. Եւ յամի վեցհարիւրերորդի **եկն** ջրհեղեղն - 18. և եղև բնակութիւնն նոցա և թագաւորութիւն ի Մասեաց մինչև **ի գալն** ի Սօփերոյ լեառն արևելեաց: - 18. **Ի գալն** Հայկայ և անուանեալ զհր անուն, յայնմհետէ տիրել ի նմանէ և անդր ամենայն աշխարհի՝ արևմտից և հիւսիսի: - 18. Եւ ամենեքեան սոքա նահապետք ... **եկին** հասին չափելով իւրաքանչիւր ոք զժամանակս իւր և մեռաւ: - 20. **եկին** մինչև ի Խառան, և բնակեցան անդ: - 21. **եկեալ** ի սահմանս Հայոց, և սմբակակոխ արարեալ ծառայեցոյց ամս ինչ. - 28. և **եկեալ** ի կողմանս Բիզանդացոց - 29. Իսկ շամբուշն այն ... առնու զգօրսիւր, և **գայ** հասանէ ի սահմանս Հայոց ի դաշտն Արայի. - 30. Աբրահամու իբրև **եկն** եհաս լրումն արեւտեացն ծնաւ զԻսահակ. - 31. և **եկեալ** հասին կարգ ըստ կարգի, մի ըստ միոջէ զկնի իւրեանց - 32. և որ **գալոցն իցէ**: - 42. որ **եկեալ էին** յաշխարհս Հայոց զկնի մահուանն Արտաշիսի - 43. **եկեալ** յԵրուսաղէմէ առաւ և աւարաւ և բազում զանձիւք, և առեալ դառնայ ի Մծքին: - 43. Իսկ նոքա դարձեալ անտի՝ **եկին** յԵրուսաղէմ. - 46. գրէ թուոթ առ Փրկիչն՝ **գալ** բժշկել զնա ի ցաւոցն. - 46. աշխատ լիցիս և **եկեսցես** առ իս - 47. **Ե՛կ** բնակեսցուք ի միասին: - 47. էին ոմանք ի հեթանոսաց **եկելոց** առ նա: - 47. գրեցեր դու իս՝ **գալ** ինձ առ քեզ - 48. Որոյ **եկեալ** ի տուն Տուբայ իշխանին - 48. վասնորոյ կամեցայ առնել զգօրս իմ՝ և **գալ** կոտորել զՀրեայսն - 49. և ինքն **գայ** առ Սանատրուկ քեռորդին Աբգարու. - 49. որ **եկեալ** ի կողմանս քոյոյ աշխարհիդ. - 52. Ընդ այն ժամանակս **եկեալ** յԵրուսաղէմ Պատրոնիկէ - 53. որք **եկեալ էին** յօգնականութիւնն նմա - 57. Եւ կատարեցան ի նոյն լերինն /ի/ Բառահալայէ բռնաւորէ **եկեալ** յԱլանաց: - 58. որ **եկեալ էին** ընդ Սաաթենկայ - 58. Սա **եկն** ի գաւառն Աթենացոց - 59. Չոր **եկեալ** ի Հայս - 63. **եկեալ** մերձ ի գիւղն նստի ընդ հովանեալ/եաւ/ ծառոյ միոյ - 65. **գայ** վիշապն ասիական շարժամբ և շառաչմամբ յոյժ. - 66. և ինքն **եկեալ** միաբանեաց ընդ գօրն իւր զգօրս Պարսից. - 69. **Գայ** հասանէ ի սահմանս Ատրպատականի ընդ մէջ Կորդուաց - 72. **Գալն** Անակայ առ Խոսրով յԱրտագ գաւառէ: - 73,115. Իսկ **ի գալն** Անակայ առ Խոսրով՝ ինդաց յոյժ - 73. Եւ սակս այնր աղագաւ **եկի** ասէր, զի խերհեսցուք ի միասին - 73. Իսկ ի յաւորս գարնայնոյ **գայ** թագաւորն յնուտի գաւառէ յԱյրարատ գաւառ - 73. Իսկ զԴիոնէսիոս աղաչեալ՝ զի և նա **եկեսցէ** ի ժողովն - 76. նա ոչ կարացեալ **գալ** սակս ծերութեան - 76. և որ ի Փոնիգիայ Պարսից **եկեալ էր** յօգնականութիւնն ի խորհրդոյ նախարարացն Հայոց - 76. **գայ** հասանէ առ Խոսրով արքայն Հայոց - 78. Իսկ **եկեալ էր** ընդ նմա այր մի ի Պարսից Բուրդաք անուն - 79.

որ **եկն** ի վերայ արքային Յունաց - 80. Իբրև **եկն**, պատմեաց նմա զամենայն. - 82. **եկն** Տրդատ մեծաւ խնդութեամբ - 82. և ընդ նմա **եկեալ** յաշխարհս Հայոց. - 85. **եկին** բնակեցան յեզր Գայլ գետոյ: - 85. **եկեալ** հասին ի սահմանս Սեբաստիոյ. - 86. Խօսել սկսաւ թագաւորն բազում բանիք ընդ Գրիգորի, և **զգալն** նորա առ ինքն, և գերախտիքն իւր առ նա. - 88. ի տասնուչորս ամին վկայքն Քրիստոսի Հռիփսիմեանք **եկին** ի Հայք - 91. և յաղագս հալածանաց դէմ եղեալ **եկին** յաշխարհս Հայոց: - 91. **եկին** հասին սուրբքն ի Նիկոմիդէ քաղաքն - 91. որովք **եկն** յաշխարհս Հայոց: - 92. զաղտնագնաց արարեալ ի Հռոմայ **եկին** հասին յաշխարհս Հայոց ի գաւառն Այրարատեան - 92. զայնքան տար աշխարհի հատեալ անցեալ **եկին** ի Հռովմայ ի Հայք. - 92. Չոր ասպ տեղեկութիւն տուեալ ամբարիշտն Դիոկղետիանոս **զգալ** նոցա յաշխարհս մեր - 92. **եկին** ... առ ձեզ կանայք ոմանք յաշխարհեա/մեր/մէ/. - 92. և **եկեալ** թագաւորեաց ի վերայ աշխարհին Հայոց - 93. /ի/ չորեքտասան ամին սուրբ վկայքն Քրիստոսի Հռիփսիմեանքն **եկին** ի Հռոմայ ի Հայք. - 93. **Գալն** Տրդատայ ի Հայք: - 95,115. Իսկ ասպ **ի գալն** Տրդատայ ի Հայք յսկզբան թագաւորութեան իւրոյ ... առնու իւր կին զԱշխէն դուստր Աշխինդարայ. - 95. և անտի **գային** հասանէին ի գիւղն Բակառիճ կոչեցեալ. - 97. ասպ **եկեալ** ժողով բազմութեան Եպիսկոպոսաց՝ ձեռնադրեցին գտորքն Գրիգոր Հայրապետ Հայոց մեծաց - 99. **եկին** հասին ի քաղաքն Սեբաստիոյ - 99. և **գային** հասանէին ի քաղաքն Կեսարացոց: - 99. Իսկ ասպ լուեալ արքայն Տրդատ **զգալն** սրբոյն Գրիգորի ... հանդիպի առ ասին Եփրատ գետոյն. - 99. **եկն** սուրբն Գրիգոր յաշխարհս Հայոց - 101. **զան** հասանեն յասին Եփրատ գետոյն. - 101. **գայ** հանդիպի սրբոյ Հայրապետին առ ստորոտով լերինն Նպատայ - 101. **եկայք** քեզ յօգնականութիւն. - 102. Եւ իբրև առեալ զբեռն **եկն** առ թագաւորն Կոստանդիանոս - 105. **գային** հասանէին իսաղաղութեամբ յաշխարհն Հայոց - 107. յետ բազում ատուրց **եկին** յաշխարհն Հայոց - 108. ասէ ի ճառին՝ որ **ի գալ** Եպիսկոպոսացն ի հրաժարական բանսն - 109. մանրախուզի քննեալ գտաք զթագաւորելն Տրդատայ յերրորդ ամի Դիոկղետիանոսի կայսեր՝ և **գալ** այսր հանդերձ մեծաւ զօրու: - 111. **գայ ի մկրտութիւն** Յիսուս Քրիստոս ի Յորդանան առ Յովհաննէս. - 45. Ապա **եկեալ ի դուրս** կինն այն ... ետես գտորքն Թէոդորոս նստեալ - 65. յետ այսորիկ ելանէ Բէլ և **գայ ի պատերազմ** /ի վերայ/ Հայկին: - 26. Իսկ **ի գալ տարւոյն** ... սկսաւ զօրածողով լինել Խոսրով արքայն Հայոց. - 70. **ընդ դէմ եկեալ** Արտաշրի պատերազմա՝ մեռանի: - 77. և **ի զգաստութիւն եկեալ** ծանեան գնա և զինքեանս: - 94. Իսկ ի կատարման առաքելոյն Թադէի պատառումն եղև վիմին ... և դարձեալ **յիբեարս գալ** ասի: - 54. Իսկ **ի կատարումն եկեալ** գործոյն՝ հրամայէ դնել ի վերայ ոսկի սեղանոյն - 110. Վասնզի պարտ և արժան էր ... նախ գոյանալ թագաւորութեանն, և ասպ **ի ներքս գալ** թագաւորին - 16.

ԳԱԼ Ի ԳՈՒՐՍ - Ապա **եկեալ ի դուրս** կինն այն ... ետես գտորքն Թէոդորոս նստեալ - 65.

ԳԱԼ Ի ՄԿՐՏՈՒԹԻՒՆ - **գայ ի մկրտութիւն** Յիսուս Քրիստոս ի Յորդանան առ Յովհաննէս. - 45.

ԳԱԼ Ի ՊԱՏԵՐԱԶՄ - յետ այսորիկ ելանէ Բէլ և **գայ ի պատերազմ** /ի վերայ/ Հայկին: - 26.

ԳԱԼՈՒՍ - եւ յԱդամայ սկիզբն արարեալ մինչև ի մարմնանալ Բանին Աստուծոյ ... և զմիսանգամ **Գալուստն** հանդերձ մարմնով - 95. ընդ արքնեալ և ընդ զգուշացեալ մշակս սպասես **գալստեան Տեառն** - 8. **ի գալստեան Տեառն** առցես զանարատ և զանապակարբոյց զեղումն պարզեաց բարեաց ի Հօրէն լուսոյ - 8.

ԳԱԼՈՒՍՏ ՏԵԱՌՆ - ընդ արթնեալ և ընդ զգուշացեալ մշակս սպասես **գալստեան Տեան** - 8. **ի գալստեան Տեան** առցես զանարատ և զանապակարբոյց զեղումն պարզևաց բարեաց ի Հօրէն լուսոյ - 8.

ԳԱԼ ՏԱՐԻ - Իսկ **ի գալ տարւոյն** ... սկսաւ զօրածողով լինել Խոսրով արքայն Հայոց. - 70.

ԳԱՀ – քաջին Արգամայ տայ զերկրորդականն **գահ** – 55. Յաղագս Եպիսկոպոսաց, որք ընկալան աթոռ ի տեղիս տեղիս ի սրբոյն Գրիգորէ յիւրաքանչիւր **գահս**: - 100,115. Արդ յայսմ վայրի զաթոռակալս շարադրեցից և յայտ արարից զիւրաքանչիւր **գահս** - 100.

ԳԱՀԵՐԷՅ – Հանդերձէր պատրաստէր ... և ի նախարարացն զչորեսին **գահերէցսն** իւրոյ տաճարին – 106.

ԳԱՀՆԱՍԱԿ - առաքէ հրովարտակ առ Արշակ մեծ եղբայր իւր ի ձեռն Մարեբայ Կատինեայ, որոնել զդիւանն արքունի և տալ **գահնամակ** նախարարացն Հայոց: - 40. Իսկ նա գտեալ **զգահնամակն** բերաւ /առ/ Վաղարշակ արքայն Հայոց: - 40.

ԳԱՀՈՅԶ - և յարուցեալ **ի գահոյիցն**՝ երկիրեպագ նմա: - 48.

ԳԱՂԱՏԻԱՅ - Եւ ունին զկղզիս Սառոսնիայ, զԿրիտէ և զԿիպրոս ... **Գաղատիայ**, Գորսենիայ, Գորոս: - 22. Սահմանք Յաբեթի: ... և անուանք աշխարհացն՝ Ատրպատականք, Աղուանք ... **Գաղատիայ**, Գաղիայ - 23.

ԳԱՂԱՅԻ - և բազում Հայրապետք մարտիրոսացան, Պետրոս Աղէքսանդրի Եպիսկոպոսն ... Մուղիանոս **Գաղացոց** ... - 81.

ԳԱՂԻԱՅ – Սահմանք Յաբեթի: ... և անուանք աշխարհացն՝ Ատրպատականք, Աղուանք ... **Գաղատիայ**, **Գաղիայ** - 23.

ԳԱՂԻՈՍ – Վաղերիանոս և **Գաղիոս** կայսերք Հռոմայեցոց ոչ օգնեցին Խոսրովու մերոյ արքային - 72. Կայսերք: Վաղերիանոս և **Գաղիոս**, որք էին ի թուոյ թագաւորացն Յունաց քսաներորդ, ամս տասն և հինգ: - 75.

ԳԱՂՈՍ - Եւ ունին զկղզիս Սառոսնիայ, զԿրիտէ և զԿիպրոս, **Գաղոս** ... - 22. Կայսերք: **Գաղոս** և Վաղերիանոս՝ որք էին ի կարգի կայսերացն քսան և վեցերորդ - 71.

ԳԱՂՏՆԱԳՆԱՅ - **գաղտնագնաց արարեալ** ի Հռոմայ եկին հասին յաշխարհս Հայոց ի գաւառն Այրարատեան - 92.

ԳԱՂՏՆԱԳՆԱՅ ԱՌՆԵԼ - **գաղտնագնաց արարեալ** ի Հռոմայ եկին հասին յաշխարհս Հայոց ի գաւառն Այրարատեան - 92.

ԳԱՂՏՆԻ - և խոստանայ բազում պարզևս տալ՝ թէ որք զերծուցէ զնա ի հալածանացն Խոսրովու՝ կամ հնարիւք դեղոց և կամ **գաղտնի** խողխողմամբ սրոյ: - 72.

ԳԱՅԻԱՅՆԷ /գրքում՝ Գայիսոն/ - երթեալ բնակէր ի միայնա/րա/նի մի մօտ ի քաղաքն Հռովմ՝ հանդերձ երանելովն Գայիսոնի /ձեռագրում՝ **Գայիայնի**. Հ.Հ./ դայեկան իւրով – 92.

ԳԱՅԻՈՍ - **Գայիոս առաջին** կայսր, որ կոչեցան Յուլիոս. ամս երեք և ամիսս չորս - 42. Թագաւորէ **Գայիոս երկրորդ**, որ է ի թուոյ չորս թագաւորացն Յունաց, ամս երեք և ամիսս չորս: - 52.

ԳԱՅԻՈՍ ԱՌԱՋԻՆ - **Գայիոս առաջին** կայսր, որ կոչեցան Յուլիոս. ամս երեք և ամիսս չորս - 42.

ԳԱՅԻՈՍ ԵՐԿՐՈՐԴ - Թագաւորէ **Գայիոս երկրորդ**, որ է ի թուոյ չորս թագաւորացն Յունաց, ամս երեք և ամիսս չորս: - 52.

ԳԱՅԻՍՈՆ - և առեալ **զգայիսունն** ի ձեռն իւր՝ հարկանէ զվիշապն, և շեշտակի ճեղքեալ **զգայիսունան** զգլուխն երևելի չար վիշապին – 66.

ԳԱՅԻՍՈՆ - երթեալ բնակէր ի միայնա/րա/նի մի մօտ ի քաղաքն Հռովմ՝ հանդերձ երանելովն **Գայիսունի** / ձեռագրում՝ Գայիայնի. Հ.Հ./ դայեկան իւրով – 92.

ԳԱՅԼ/տանջ.գործ./ - և սկսան նախ զկապանս ձեռացն յետս կոյս, և **հարկանել գայլ** ի բերան նորա. ... Ապա շառաիդս կախել ի վերայ ողին նորա և **զգելոց՝** կապեալ կրծից նորա - 88.

ԳԱՅԼ /հատուկ անուն/ - եկին բնակեցան յեզր **Գայլ գետոյ**: - 85. Եւ ապա անցեալ ընդ **Գայլ գետ**՝ քանդէին զՀոնիական մեհեանն դստորն Արամագոյայ ի Թիլն աւանի: - 97.

ԳԱՅԼ ԳԵՏ - եկին բնակեցան յեզր **Գայլ գետոյ**: - 85. Եւ ապա անցեալ ընդ **Գայլ գետ**՝ քանդէին զՀոնիական մեհեանն դստորն Արամագոյայ ի Թիլն աւանի: - 97.

ԳԱՆ – ընդունէր խնդութեամբ զչարչարանսն: ... և **զգանս** սաստիկս բրօք դալարօք ի ձեռն տասն արանց. – 88.

ԳԱՆՁ – ընդ առաջ առաքէ նմա Հրաչեայ հրեշտակս պատուական **զանձիք** և պայծառ պատարագօք. – 36. եկեալ յԵրուսաղէմէ առաւ և աւարաւ և բազում **զանձիք**, և առեալ դառնայ ի Մծքին: - 43. և տուեալ զամենայն **զանձս** իւր յԵգիպտոս՝ գնեաց ցորեան բազում - 55. Եւ զամենայն **զանձս** մթերեալ ի մեհեանացն՝ յաղքատս բաշխէին: - 97. Եւ զմնացեալ **զանձն** հանդերձ դաստակերտօք ի սպասաւորութիւն եկեղեցոյ նուիրէին: - 97. գոր ապա առեալ ամենայն խնդութեամբ **զգանձսն** աստուածային ... յետ բազում աւուրց եկին յաշխարհն Հայոց: - 108. իսկ սուրբն Գրիգոր մնացեալ սակաւ ինչ ժամանակս անդէն ի գաւառն Տարօն՝ ընդ իւր ունելով զաստուածային առաքելական **զանձս** ոսկերաց առ ի կործանել զկոռսն - 108. առաքեալ զթագս զայս **ի տանէ զանձուց** նոցա՝ առնէ ի գլուխ Դաւթի արքայի - 109.

ԳԱՌՆԻ – Իսկ Գեղամ շինէ ձեռակերտ մի՝ և անուանէ յանուն իւր Գեղամի, որ այժմ կոչի **Գառնի**՝ յանուն Գառնկայ թռռին իւրոյ: - 28.

ԳԱՌՆԻԿ - Իսկ Գեղամ շինէ ձեռակերտ մի՝ և անուանէ յանուն իւր Գեղամի, որ այժմ կոչի Գառնի՝ յանուն **Գառնկայ** թռռին իւրոյ: - 28.

ԳԱՐԳԱՐԱՅԻՔ – Իսկ թագաւորն Տրդատ ... բազում գօրօք Հայաստանեայց իջեալ **ի դաշտն Գարգարացոց** ի սահմանս Աղուանից – 96.

ԳԱՐԳՄԱՆ - Արդ յայսմ վայրի զաթռակալս շարադրեցից և յայտ արարից զհարաքանչիւր գահս ... առաջին՝ Հարքայ Եպիսկոպոսն ... քսաներորդն՝ **Գարդմանայ** – 100.

ԳԱՐՆԱՅՆԻ – Իսկ ի յաւուրս **զարնայնոյ** գայ թագաւորն յՈւտի գաւառէ յԱյրարատ գաւառ – 73.

ԳԱԻԱՌ - և զամենայն կարգեալ մի ըստ միոջէ ... նաև **զգաւառս**, և զգեղս զխաւորս, և զքաղաքս, և զբերդս իւրաքանչիւր **զաւառօք** – 14. և կոչեցան տոհմք ըստ աշխարհաց և **զաւառաց**. - 19. Արդ ծնունդք Սեմայ և Քամայ ազգք լեալ, և սերեալ ցրուեցան յիւրաքանչիւր յաշխարհս և **ի զաւառս**: - 26. Իսկ զայլոցն ... ոչ գտաք քաջութիւն ցուցեալ պատերազմաւ. բայց միայն զանուանս իւրաքանչիւրոցն ի վերայ նահապետաց անուանեալ և աշխարհաց, և **զաւառաց**, և գետոց, և լեռանց: - 26. և ինքն գնայ **ի զաւառն**՝ որ կոչի յիւր անուն՝ Հարք. - 26. վասն այնորիկ և **զաւառն** այժմ անուանի Հայոց–Չոր: - 27. Իսկ որդին /Մ/անաւագեայ Բագ շինէ իւր **զաւառ**, և կեչեն զնահապետութիւն և **զգաւառն**՝ Մանաւագեան և Բզնունեաց: - 27. Իսկ որդին նորա Շարայ շինէ իւր **զաւառ**, և անուանէ յիւր անուն Շիրակ: - 27. Սա ... շինէ **զգաւառն**,

և կոչել յիր անուն՝ Մինիք: - 28. անուանի **զգաւանն** այն յանուն նորա՝ տուն Վարուժանի: - 28. շինել իր քաղաք **ի գաւառին** Տոսայն կոչեցեալ. - 30. Վարբակէս **գաւառաւ** Մեղացի էր - 35. Բայց ի սորա զարմից ոչ որ եցոյց քաջութիւն պատերազմաւ. այլ միայն /յ/իրաքանչիւր անուն **զգառօս** /գուցէ **գաւառս**/ իրեանց կոչել - 37. որ էր ի քաղաքին Շաւարշաւան՝ **ի գաւառին**՝ որ կոչի Արտագ: - 49. և հուր հնչեաց, և **զգաւառս** և զքաղաքս այրեաց: - 57. և է **գաւառն** այն Արամենեակ - 65. և հրամայեաց հանել հրովարտակ ընդ ամենայն **գաւառս** իւրոյ իշխանութեանն. - 86. և հանեալ զհարիւրապետ ոմն հանդերձ զնդան իւրով **ի գաւառն**՝ որ կոչի Կապուտակէք - 86. յարուցեալ յիրաքանչիւր **գաւառաց** ... եկեալ հասին ի սահմանս Մեքաստիոյ. - 86. որ և նոքա կարգեցին ի տեղիս տեղիս տեսուչք և Առաջնորդք յիրաքանչիւր **գաւառս** ի փառս Աստուծոյ: - 100. Սա եկն **ի գաւառն Աթենացոց** - 59. զորոյ զհետ մտեալ Եփթաղեայ հասանէ նմա **ի գաւառին Այրարատեան**. - 79. զաղտնագնաց արարեալ ի Հռովմայ եկին հասին յաշխարհս Հայոց **ի գաւառն Այրարատեան**: - 92. երթեալ զնաց Տրդատ **ի գաւառն Այրարատեան** - 108. և դադարէ **ի գաւառին Արտագու**: - 73. և զնացեալ **ի գաւառէն Արտագու** ի կողմանս Կապուտակացոց ի քաղաքն Կեսարու. - 79. Սա շինէ ւսան մի մեծ **ի գաւառին Բասենոյ** զտեղի ծննդեան իւրոյ. - 64. Յառաջին ամին Տրդատայ արքային Հայոց մեծաց սկիզբն լինի չարչարանաց սրբոյն Գրիգորի **ի գաւառին Եկեղեաց**. - 88. Եւ անդէն երթեալ **ի գաւառն Եկեղեաց**, փշրեցին զոսկի պատկերն Անահտականից դիցն: - 97. Եւ հասեալ **ի գաւառն Եկեղեաց** ի Թիլն ւսան - 108. որ բնակեալ են **ի գաւառս Պաղեստինացոց** - 49. մնացեալ սակաւ ինչ ժամանակս անդէն **ի գաւառն Տարօն** - 108. Իսկ ի յաուրս զարնանայնոյ գայ թագաւորն յՈստի գաւառէ **յԱյրարատ գաւառ** - 73. ապա հրամայեաց կապանօք խաղաղա/ղա/ցուցանել **յԱյրարատեան գաւառէ** - 90. և խաղայր զնայր նոքօք **յԱյրարատեան գաւառէ** յԱրտաշատ քաղաքէ անցեալ ի կողմանս Յունաց - 106. Գալն Անակայ առ Խոսրով **յԱրտագ գաւառէ**: - 73,115. Եւ ապա երթեալ **ի Դարանաղեաց գաւառն** ի գեղն Թորդան - 97. զնաց Տրդատ **յԵկեղեաց գաւառ** ի գեղն Երիզա - 86. Ապա այնուհետ թագաւորն զումարեալ զունդ ի զխաւոր նախարարացն իւրաքանչիւր զօրօք: ... զիշխանն Ոստիացոց, և զիշխանն Շահապն՝ և Ջարուանդ՝ և **Հեր գաւառի** - 99. 73. Իսկ ի յաուրս զարնանայնոյ գայ թագաւորն **յՈստի գաւառէ** յԱյրարատ գաւառ - 73. որ էին արս /առ/ **Տոսայ գաւառի**: - 93.

ԳԱԻԱՌ-ԱԹԵՆԱՅԻՈՅ - Սա եկն **ի գաւառն Աթենացոց** - 59.

ԳԱԻԱՌ-ԱԿԻՅ - Չայսու տեղեկութիւն տայ հաւատարիմ արանց, որք էին ազգակիցք իր և **գաւառակիցք**. - 80.

ԳԱԻԱՌ-ԱՅՐԱՐԱՏԵԱՆ - զորոյ զհետ մտեալ Եփթաղեայ հասանէ նմա **ի գաւառին Այրարատեան**. - 79. զաղտնագնաց արարեալ ի Հռովմայ եկին հասին յաշխարհս Հայոց **ի գաւառն Այրարատեան**: - 92. երթեալ զնաց Տրդատ **ի գաւառն Այրարատեան** - 108.

ԳԱԻԱՌ-ԱՐՏԱԶՈՒ - և դադարէ **ի գաւառին Արտագու**: - 73. և զնացեալ **ի գաւառէն Արտագու** ի կողմանս Կապուտակացոց ի քաղաքն Կեսարու. - 79.

ԳԱԻԱՌ-ԲԱՍԵՆՈՅ - Սա շինէ ւսան մի մեծ **ի գաւառին Բասենոյ** զտեղի ծննդեան իւրոյ. - 64.

ԳԱԻԱՌ-ԵԿԵՂԵԱՅ - Յառաջին ամին Տրդատայ արքային Հայոց մեծաց սկիզբն լինի չարչարանաց սրբոյն Գրիգորի **ի գաւառին Եկեղեաց**. - 88. Եւ անդէն երթեալ **ի գաւառն Եկեղեաց**, փշրեցին զոսկի պատկերն Անահտականից դիցն: - 97. Եւ հասեալ **ի գաւառն Եկեղեաց** ի Թիլն ւսան - 108.

ԳԱԻԱՌ ՊԱՂԵՍՏԻՆԱՅԻՈՅ - որ բնակեալ են **ի գաւառս Պաղեստինացոց** - 49.

ԳԱԻԱՌ ՏԱՐՕՆ - մնացեալ սակաւ ինչ ժամանակս անդէն **ի գաւառն Տարօն** - 108.

ԳԱԻԻԹ - և ապա ծաղկեալ ի տան Տեառն և **ի գաւիթս** Աստուծոյ - 8.

ԳԵԼԱՐԱՆ - և ընդունէր խնդութեամբ զչարչարանսն: Ապա շառաւիղս կախեալ ի վերայ ողին նորա և զգելոց՝ կապեալ կրծից նորա և առասանս ի կապս կրծիցն **զելարանացն**- 88.

ԳԵՀՈՎՆ - Գետք մեծամեծք և անուանիք ... Ինդոս՝ որ է Եփրատն, Նեղոս՝ որ է **Գեհովն** - 24.

ԳԵՂ /զեղեցկություն/ - խաղաղութեան և շինութեան բերող ... և ապա զգոյն, և **զգեղն** ... և զբարս բարի բնութեան նորա: - 31.

ԳԵՂ /գյուղ/ - և զամենայն կարգել մի ըստ միոջէ ... նաև զգաւառս, և **զգեղս** գլխատրս - 14. շինէ **գիւղ** մի - 26. Եւ անտի գային հասանէին **ի գիւղն Բակառիճ** կոչեցեալ. - 97. գնաց Տրդատ յԵկեղեաց գաւառ **ի գեղն Երիզա** - 85. Յառաջին ամին Տրդատայ արքային Հայոց մեծաց սկիզբն լինի չարչարանաց սրբոյն Գրիգորի ի գաւառին Եկեղեաց **ի գեղն Երիզա** ի մեհեանս Անահտական: - 88. Եւ ապա երթեալ ի Դարանաղեաց գաւառն **ի գեղն Թորդան** - 97.

ԳԵՂԱԼԵԱՌՆ - և անուանէ ... զլեառն՝ **Գեղալեառն**. - 28.

ԳԵՂԱՍ - Ամասիայ ծնանի **զԳեղամ**. **Գեղամ** ծնանի զՀարմայ. - 22. Իսկ Արմայիս ծնանի չորս որդիս՝ զԱմասիայ, և **զԳեղամ**, և զՓառոխ, և զՅովակ. - 27. Իսկ **Գեղամ** ծնանի զՀարմայ յԱրմաւիր - 28. Իսկ **Գեղամ** շինէ ձեռակերտ մի ... որ այժմ կոչի Գառնի - 28.

ԳԵՂԱՍԻ - Իսկ Գեղամ շինէ ձեռակերտ մի՝ և անուանէ յանուն իւր **Գեղամի**, որ այժմ կոչի Գառնի - 28.

ԳԵՂԱՊԱՏՇԱՃԵԼ - Հայկս այս **զեղապատշաճեալ**, և անձնեայ՝ քաջագանգուր գոլով, խայտակն և հաստաբազուկ: - 26.

ԳԵՂԱՔՈՒՆԻ - և շինէ շուրջ զծովօն /գուցէ ծովուն/ և անուանէ **Գեղաքունի** - 28.

ԳԵՂԳԵՂՈՒՄՆ - Արդ գայտսիկ գրեալս ի քեզ տեսանեմք կատարեալ ... և հոգևորական երգով **զեղզեղմամբ** գեր ի վերոյ քան զամենեսեան - 8.

ԳԵՂ ԵՐԻԶԱ - գնաց Տրդատ յԵկեղեաց գաւառ **ի գեղն Երիզա** - 85. Յառաջին ամին Տրդատայ արքային Հայոց մեծաց սկիզբն լինի չարչարանաց սրբոյն Գրիգորի ի գաւառին Եկեղեաց **ի գեղն Երիզա** ի մեհեանս Անահտական: - 88.

ԳԵՂԵՑԻԿ - **Գեղեցիկ** իմն յարդարէ զբանս Սովսէս ստուգագիրն - 17. Բայց քաղաք մի փոքրիկ և **զեղեցիկ** է իմ - 47. գոր կարի **զեղեցիկ** ասէ զբանն - 80. ուրախ լերուք, ով առաքեալքդ, **զեղեցիկ** փոխադրութիւն: - 109. Արամ ծնանի **զԱրայն զեղեցիկ**: - 22. Իսկ գայլոցն որ ինչ ի Հայկայ մինչև **ցԱրայն զեղեցիկ** ոչ գտաք քաջութիւն ցուցեալ պատերազմաւ. - 26. **Արայն** այն **զեղեցիկ**՝ որդի Արամայ՝ տիրէ Հայոց զկնի հօր իւրոյ: - 29. առաքէ հրեշտակս **առ Արայն զեղեցիկ** բազում ընծայիւք - 30.

ԳԵՂԵՑԿԱՐԱՐ - Եւ դարձեալ մեկնութիւն տայ բանին, թէ՛ **զեղեցկարար** ասաց - 17.

ԳԵՂԵՑԿԱՊԷՍ - Եւ **զեղեցկապէս** վկայ ունի իւր զմարգարէն Երեմիաս - 35.

ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ - Ապա վավաշն այն և բորբորիտոսն Շամիրամ ի բազում ամաց լուեալ **զզեղեցկութենէ** նորա՝ ցանկայր հասանել նմա. - 29.

ԳԵՂ ԹՈՐԴԱՆ - Եւ ապա երթեալ ի Դարանաղեաց գաւառն **ի գեղն Թորդան** - 97.

ԳԵՏ - և նստաք յեզր **զետոյն**՝ որ կոչի Ախուրեան - 12. յորմէ Քուշանացոց **զետն** ելանէ. 23. Եւ այլ ևս բազումք՝ որք են ի բաժնի երից որդոցն Նոյի, և լերինք, և բլուրք,

և ծովք, և **գետք**: - 24. Յաղագս **գետոց**: - 24,113. **Գետք** մեծամեծք և անուանիք քառասուն. – 24. Իսկ գայլոցն ... ոչ գտաք քաջութիւն ցուցեալ պատերազմաւ. բայց միայն զանուանս իրաքանչիւրոցն ի վերայ նահապետաց անուանեալ և աշխարհաց, և գաւառաց, և **գետոց**, և լերանց: - 26. Իսկ որդին Արամայ Արմայիս շինէ իւր տուն յեզր **գետոյն**, և անուանէ յիւր անուն՝ Արմայիւր՝ և զանուն **գետոյն** յանուն թոռին իւրոյ Երաստայ՝ Երասիս: - 27. բնակի յեզերք **գետոյն**՝ որ կոչի Հուրազդան - 28. և տուն արքունի շինէ հրաշագան իմն շինուածօք, և զմատակ ամբարտակ ի **գետոյն** հանեալ. - 30. և մղեալ զնա ի ջուր **գետոյն** - 66. երթեալ բնակէին յայրի մի յեզր **գետոյն**՝ որ կոչի Ալիս - 87. **գետն** զտեղի առեալ կայր. - 101. Եւ մկրտեցան յաւոր յայնմիկ ի ձեռաց Սեղբեստրոսի ի **գետն** ոգիք երկոտասան հազար. - 103. Եւ առեալ սուրբն Գրիգոր զթագաւորն հանդերձ իւրայօքն ... մկրտէր ի **գետն Եփրատ** - 101. Եկին բնակեցան յեզր Գայլ գետոյ: - 85. Եւ ապա անցեալ ընդ **Գայլ գետ**՝ քանդէին զՀոնիական մեհեանն դստերն Արամազդայ ի Թիլն աւանի: - 97. Նաև ԿՊրասոս ոմն սպանանէ յեզր **Եփրատ գետոյ** - 43. Իսկ ապա լուեալ արքայն Տրդատ զգալն սրբոյն Գրիգորի ... հանդիպի առ ասին **Եփրատ գետոյն**. - 99. զան հասանեն յափն **Եփրատ գետոյն**. - 101. անցեալ **Գուռ գետով** այսր. - 65. Գետք մեծամեծք և անուանիք ... **Կուր գետ**, Բորիսթենէս, Աղբետս ... - 25. և պատեաց պարսպաւ զմիս աւանն՝ որ է ի վերայ **Քասաղ գետոյ**: - 64. ԳԵՏ ԵՓՐԱՏ - Եւ առեալ սուրբն Գրիգոր զթագաւորն հանդերձ իւրայօքն ... մկրտէր ի **գետն Եփրատ** - 101. ԳԵՏԵՈՆ - Դատաւորքն **Գետէոն**, Բարակ, Սամփսոն ... - 32. ԳԵՏԻՆ - և Բել կործանեալ ընդ ոտիք **զգետնի** Հայկին, և փչէ զհոգին - 26. և կամ թէ զտարածումն տատասկին ի **գետնի** անդ, և մերկացուցանել զսուրբն Գրիգորիոս, և ընկեցեալ ի վերայ տատասկին - 89. ԳԵՐԱԳՈՅՆ – ոչ խորհուրդք իմ և սիրտ թեթև ինչ մտօք ներքադրեալ առ քոյդ խորհի ճշմարտութիւնդ, այլ կարի կարևոր և կատարելագոյն և **գերագոյն**: - 11. ԳԵՐԱՀՐԱՇ – նա եղիցի **գերահրաշ** և արփիափայլ շնորհաց տարածիչ - 10. ԳԵՐԱՆ - և մղեալ զնա ի ջուր գետոյն ... իբր սհագին **գերան** – 66. ԳԵՐԳԵՍԱՅԻ - Եւ նոքա ... ջրահեղձ լեալ սատակէին ... իբրև զԼեգէոնսն ընդ խոցիցն խեղդեալ ի **ծովն Գերգեսացոց**. - 75 ԳԵՐԵԱԼ - և սորա ասեն զմի ի **գերելոց** զլիսաւորաց Երբայոցոցն խնդրեալ ի Նաբուգոդոնոսորայ, անուն Շամբատ, ածեալ բնակոցոյց յերկիրս մեր մեծաւ պատուով - 36. և նա տայ զմի ի **գերելոց** զլիսաւորացն՝ Շամբատ անուն - 36. ԳԵՐԵԼ – որ **գերեաց** զՀրէայսն. – 36. և այլ ևս յիսուն քիւրս **գերեաց** - 55. զայնս փախստական արարեալ գերեցին զյոլով մասն աշխարհին Հայոց - 76. զոր **գերեալ** Նաբուգոդոնոսորայ արքային Բաբելացոց - 109. ԳԵՐԻ - առնելով առ և աւար և գերի՝ դառնայ խաղաղութեամբ և մեծաւ յաղթութեամբ յաշխարհն իւր – 72. ԳԵՐ Ի ՎԵՐՈՅ - Արդ զայսոսիկ գրեալս ի քեզ տեսանեմք կատարեալ ... և հոգևորական երգով գեղգեղմամբ **գեր ի վերոյ** քան զամենեսեան – 8. ԳԵՐՄԱՆԻԿ – Սա ել /ի/ պատերազմ ի Կուադս և ընդ **Գերմանիկս** և ընդ Սարմատս. - 61 ԳԵՐՈՒԹԻՒՆ – քազաւորեաց ... /Ա/ն **գերութեամբն** Նաբուգոդոնոսոր Բաբելացոց՝ ամս քսան և հինգ: - 33. Արդ ի դառնալն Նաբուգոդոնոսորայ ի Հրէաստանէ բազում աւարաւ և **գերութեամբ**, ընդ առաջ առաքէ նմա Հրաչեայ հրեշտակս պատուական զանձիք և պայծառ պատարագօք. – 36. և ինքն դառնայ յաշխարհն իւր բազում առ

և ասար հանդերձ **գերութեամբ** ընդ ինքեան բերելով: - 37. և առնու առ և ասեր /ասար/ և **գերութիւն** բազում - 43. և ինքն դառնայ բազում **գերութեամբ** յաշխարհն իւր: - 43. ոմն ի մտերմաց նորա ... առեալ զՏրդատ ապրեցուցանէ **ի գերութենէ** անտի - 77. և անգրաւ խոռվութեամբ քանդեալ սպառէր գերկիրն սրով և **գերութեամբ** զամս տասն - 78. առ և ասար արարեալ ` **հանդերձ գերութեամբ** դառնայ յաշխարհն իւր մեծաւ յաղթութեամբ: - 96.

ԳԹԱԼ – յոյժ ողորմացաւ և **գրացաւ** ի նոսա - 102. և հարցեալ զմիմեանս յաղագս ... սքանչելեացն Աստուծոյ, որ **գրացաւ** ի նոսա. - 106.

ԳԻՆԱՍԷՐ – վասն այնորիկ դեռևս տակաւին **գինաստրքն** են և որովայնամոլք – 42.

ԳԻՆԴ – քաջին Արգամայ տայ գերկրորդականն գահ` և պսակ յականց կապեալ և **գինդս** ոսկի յերկոսին յականջսն – 57.

ԳԻՇԵՐ – որ խորհի յօրէնս Տեառն ի տուէ և ի **գիշերի**` ըստ մարգարեական ձայնին: - 3. Եւ ի **գիշերին** այնմիկ երևեցան Պօղոս և Պետրոս առաքեալքն Քրիստոսի – 102.

ԳԻՋԻՆ – որ էր խորութեամբ անհնարին և խաւարին և **գիջին** ի մէջ թիւնաւոր օձիցն – 90.

ԳԻՍԱՆԵԱՅ – իսկ սուրբն Գրիգոր մնացեալ սակաւ ինչ ժամանակս անդէն ի գաւառն Տարօն` ընդ իւր ունելով զաստուածային առաքելական գանձս ոսկերաց առ ի կործանել զԿուռնսն` որ յԻննակնէն տեղիս **Գիսանեայ**. – 108.

ԳԻՏԵԼ - **գիտասցես** ստուգիւ: - 2. և **գիտեմ**` ասէ, սիրոյ և խոնարհութեան եղև այս ինձ առ ի քէն: - 3. **գիտեմք** զքեզ ճշմարիտ աշակերտ գոլ Քրիստոսի հեգոյն և մարդասիրին – 7. Այդ **գիտեմ**` զի մեծ է յիշատակիս շահ – 12. գոր **ո՛չ գիտեմ**` ինչ օրինակաւ լեալ մահ նորա: - 44. **Գիտելով** իմ` եթէ ոչինչ ծածկի ի քում թագաւորութենէդ, այլ իբրև մտերիմ որ անլի ևս իմացուցանեմ քեզ ի ձեռն գրոյ – 49.

գիտացի` զի զօրութիւնք այս ոչ են մարդոյ, այլ Աստուծոյ: - 50. Եւ արդ այսուիետև տերութիւնդ քո **գիտէ**` որ ինչ արժանն է - 50. **Գիտեմ**` զի լուեալ է քո վասն Յիսուսի Քրիստոսի որդոյն Աստուծոյ. – 52. գոր դուք կարի իսկ քաջ **գիտէք** ի տեղեկութենէ հարցն մեր գրուցատրութեանց: - 80. և կամ թէ յետոյ զինչ արարին զՀրաչէ` **ոչ գիտեմ**` ասէ պատմագիրն: - 80. Բայց հարիւրապետն **ոչ գիտաց** զտեղի բնակութեան նոցա - 87. Եւ նոքա յուրաստ կացեալ **չգիտեմք** ասէին: - 104.

ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ - Այդ զայսոսիկ գրեալս ի քեզ տեսանենք կատարեալ, և Աստուածային շնորհիւ պայծառացեալ, և ձրիք սուրբ Հոգոյն առլցեալ **գիտութեամբ** - 8. և հան գնոսա ի խաւարէ ի լոյս, և յանգիտութենէ **ի գիտութիւն** ճշմարտութեան – 101.

ԳԻՏՈՒՆ – Իսկ նա տարեալ խնդութեամբ կոչեաց առ ինքն այր մի հաւատարիմ և **գիտուն** – 105.

ԳԻՐ - զհաւատարմութիւն խնդրէի տեսանել ոչ միայն **ի գրոյ** ... այլ և յերկուց և յերից վկայից հաստատելոյ միանգամայն. – 1. յառաջագոյն սակաւ ինչ հասու էիր լեալ **ի գրոյ** անտի իմոյ – 2. յայսմ ամենայնի բնաւ իսկ ոչ ունէի թէ լինիցի, այլ սակաւութ յայտարարութեամբ յիշատակել ի ձեռն **գրոյն** իմոյ – 3. և առնել գոր յամենայնի **գիրս** գրեալ է վասն նորա - 3. և ի ձեռն **գրոյդ** հարցանեմ գողջունէ հրեշտակահանգետ անձինդ. – 10. սակաւ հատուածով առնել յսկզբան թագաւորացն Հայոց մինչև ի մեզ ... և գուրախարար **գիր** պատմութեան Հայոց փոքր հատուածօք – 12. հայցէք փոքր ի շատէ **գրով** իմով – 13. խոստացայ կարգաւ ճառել` և **գրով** յանդիման կացուցանել ի պտմութեան աստ - 15. Վասնզի պարտ և արժան էր` որպէս ասէ **գիրն**, նախ գոյանալ թագաւորութեան, և ասպա ի ներքս զալ թագաւորին – 16. և ես իմացուցանեմ քեզ ի ձեռն **գրոյ**: - 49. Դարձեալ առաքէ Արգար

առ Տիբերի ի ձեռն **գրոյ** բանս ինչ պատասխանաց արժանի այսպանելոյ սակս Սինկոլիտոսին – 51. ոչ կարաց բանս ինչ լսել ի նմանէ, բայց միայն ի ձեռն **գրոյ** բանս ինչ առակաց: - 59. և զհարոյ տէրութեանն նշանակ արձան հաստատէ Հելլենացի **գրով** - 65. որ դեռևս տակաւին կայ տեղիք կայարանաց սրբոցն և **զիր** իւրաքանչիւր անուանցն գրեալ ի տախտակս քարանցն - 87. և յանձն առնուին **զզիր դաշնատրութեան** հաստատուն և անխախտ պահել ի միմեանց կայսրն Կոստանդիանոս և արքայն Տրդատ. - 107.

ԳԻՐ ԳԱՇՆԱՌՈՐՈՒԹԵԱՆ - և յանձն առնուին **զզիր դաշնատրութեան** հաստատուն և անխախտ պահել ի միմեանց կայսրն Կոստանդիանոս և արքայն Տրդատ. - 107.

ԳԻՐԿ - և առեալ **ի գրկաց** նորա գմանուկն **Գրիգոր**՝ ետ գնա ցկին իւր Սովի. – 79. և ընթացան կանայք և տղայք **ի գիրկս** իրեանց մեծաւ հառաչանօք - 102.

ԳԻՐՔ - Արդ ամենայն **զիրք** աստուածաշունչք և օգտակարք զօգուտն մեզ ուսուցանեն պատուիրան – 3. Արդ մեք ունինք այսպիսի բազում յիշատակ **ի գրոց սրբոց** – 6. **ի գիրս կայսերացն** կարգեալ կան անուանք՝ և համարք՝ և գործք իւրաքանչիւրոցն - 42. վկայէ և այսմ **զիրք Կայսերացն**: - 111. և յայսմ վկայէ **զիրք կանոնացն**՝ Նիկիայ - 110. եկիր առ աստուածապատիւ և սուրբ Հայրապետն մեր Խաչիկ՝ բերելով նմա ընծայ և պատարագ հոգևոր **զգիրս Հաւատարմատ** - 11. գոր յիշէ **զիրք Մակարայեցոցն**. - 41. որք կամեցան ուղղութիւն ինչ առնել **յԱստուածաշունչ գիրս**. - 62.

ԳԻՐՔ ԿԱՅՍԵՐԱՅ - **ի գիրս կայսերացն** կարգեալ կան անուանք՝ և համարք՝ և գործք իւրաքանչիւրոցն - 42. վկայէ և այսմ **զիրք Կայսերացն**: - 111.

ԳԻՐՔ ԿԱՆՈՆԱՅ - և յայսմ վկայէ **զիրք կանոնացն**՝ Նիկիայ - 110.

ԳԻՐՔ ՀԱՒԱՏԱՐՄԱՏ - եկիր առ աստուածապատիւ և սուրբ Հայրապետն մեր Խաչիկ՝ բերելով նմա ընծայ և պատարագ հոգևոր **զգիրս Հաւատարմատ** - 11.

ԳԻՐՔ ՄԱԿԱՐԱՅԵՑԻՈՅ - գոր յիշէ **զիրք Մակարայեցոցն**. - 41.

ԳԻՐՔ ՍՈՒՐԲ - Արդ մեք ունինք այսպիսի բազում յիշատակ **ի գրոց սրբոց** – 6.

ԳԻՐՂ - երանելիս այս ծնեալ է **ի գիւղ** մի Սաբորէ անուն – 65. եկեալ մերձ **ի գիւղն**, նստի ընդ հովանեալ/եալ/ ծառոյ միոյ ի մրջօրէի ի տօթ ժամու. - 65. և ինքն ... զքաղաքս և **զգիւղս** և զագարակս միանգամայն իսկ զամենայն երկիրն ի սուր սուսերի մաշեալ՝ դառնայ ... յաշխարհն իւր - 72. Եւ բերեալ կնոջ բարեպաշտի **ի գիւղն** իւր **Երքախտա** զնշխարս սրբոյն, և դնէ ի տապանի մեծաւ պատուով. - 66. **ԳԻՐՂ ԵՒՔԱԻՏԱ** - Եւ բերեալ կնոջ բարեպաշտի **ի գիւղն** իւր **Երքախտա** զնշխարս սրբոյն, և դնէ ի տապանի մեծաւ պատուով. - 66.

ԳԼ. /գլուխ բառի կրճատ գրությունն է/ - **ԳԼ Ա.** Պատասխանի թղթոյն Անանիայի – 113. **ԳԼ ԻԳ.** Թագաւորք Հայոց ի Հայկազնեայց: - 114. **ԳԼ ԽԹ.** Թիւ թագաւորացն Պարսից՝ որ ի Պարթևաց՝ մինչև ի վախճան. - 115. **ԳԼ ՀԲ.** Գնալն երանելոյն Հեղինէի յԵրուսաղէմ ի խնդիր սուրբ խաչին: - 115.

ԳԼԱԿԱՆՔ - և փոխեալ զանուն տեղոյն կոչեաց **Գլականս** ի կայանս նշխարաց սրբոյն Կարապետին: - 108.

ԳԼԽԱՏԵԼ – ի տասնուվեց/երորդ/ ամի **զլխատեցաւ** Սկրտիչն. – 45. ա՛յն որ յառաջագոյն **զլխատեաց** զՅովհաննէս Սկրտիչ: - 53.

ԳԼԽԱՒՈՐ - զամենայն կարգել մի ըստ միոջէ ... նա և զգաւառս, և զգեղս **զլխատրս** – 14. որոց **զլխատր** ի նոցան է Մաղէս անուն ... եկեալ ի սահմանս Հայոց, և սմբակակոխ արարեալ ծառայեցոյց ամս ինչ. - 28. և **զլխատր** նոցա ձերբակալ արարեալ բերէ յԱրմաւիր – 29. և ճակատ տուեալ պատերազմաւ սատակէ իսպառ

զգօրսն՝ ընդ նոսին և զԲարշամ **գլխաւոր** նոցա - 29. Յաւորս սոցա կացին ծրքն **գլխաւորք** ժողովրդեանն Իսրայէլի: - 34. և սորա ասեն զմի ի գերելոց **գլխաւորաց** Եբրայեցոցն խնդրեալ ի Նաբուգոդոնոտրայ, անուն Շամբատ, ածեալ բնակեցոյց յերկիրս մեր մեծաւ պատուով - 36. և տայ նմա զմի ի գերելոց **գլխաւորացն**՝ Շամբատ անուն - 36. ընդ ժամանակս ժամանակս ժողովէին գլխաւորք նախարարք - 41. առ որ առաքեաց Աբգարոս երկուս **ի գլխաւորաց** իւրոց - 46. և առաքէ զաշակերտս իւր ընդ ամենայն տիեզերս ... Որ և ի յաշակերտաց նորա **գլխաւորաց** մի ոմն անուն Սիմօն - 52. կոչէ Արտաշիւր առ ինքն զամենայն նախարարս իւր և **գլխաւորս** - 72. որ էր մի **ի գլխաւորաց** նախարարացն - 72. գոր կամէի զմի ոմն **ի գլխաւորաց** ... առնուլ ինձ կնութեան. - 92. Ապա այնուիետն թագաւորն գումարեալ գունդ ի **գլխաւոր** նախարարացն իւրաքանչիւր զօրօք: - 98. և էր **գլխաւոր** Եպիսկոպոսացն մեծն Ղևոնդիոս: - 99.

ԳԼԽԻՎԱՅՐ – ընդունէին խնդութեամբ զչարչարանս: ... և յետ այնորիկ զկախաղանս **գլխիվայր** զմիոյ ոտանէ - 88. Յետ այնորիկ ... և զկախելն **գլխիվայր**, և դնել ձագարի / ի նստոյ. Հ.Հ./ նստոյ տեղուցն՝ և արկանել տկաւ ջուր յորովայն նորա: - 89.

ԳԼՈՐԵԼ – ոչ ընդունէին զայնոսիկ՝ որ **ի հալածանս գլորէին**. - 71.

ԳԼՈՒԽ /մարմնի մաս/ - որ **զգլուխդ** թողով՝ յոտս հպեցար. - 2. Տայ և նախնւոյն մերոյ որ ի Հրէից՝ Բագարատուն՝ իշխանութիւն թագաւորութեան՝ թագ **ի գլուխ** դնել թագաւորին - 40. Նախ առաջին օրինադրէ ինքն և գտուն իւր, սկիզբն առնելով **ի գլխոյ** իւրմէ և ի թագէ. - 40. ոչ արասցեն ... ձեռք իմ խոյր անարժան **գլխոյ** քո - 54. առեալ զթագ նորա՝ դնէ **ի գլուխ** Արտաշէսի - 56. և հրամայէ մանր մարգարտով վարսակալ ունել **ի գլուխ** - 58. շեշտակի ճեղքեալ զգայխոնաւն **զգլուխն** երևելի չար վիշապին ... որպէս յայնժամ Փրկիչն զաներևոյթ վիշապին **զգլուխն** ջախջախեալ ի ջուրսն Յորդանանու. - 66. Եւ թագ եղեալ **ի գլուխ** նորա - 82. Եւ յետ զկոռփս **գլխոյ** հարկանելոյ անհնարին հարուածովք և ապա յետ այնորիկ **զգլուխ** նորա դնել ի մամուլս հիւսանց - 89. ընդ առաւօտս զԶրիստոսին նշան թագին դնէր **ի գլուխ** նորա. - 106. առաքեալ զթագս զայս ... առնէ **ի գլուխ** Ռաթի արքայի - 109. Չոր առեալ դնէր ի վերայ պատուական **գլխոյ**. - 110.

ԳԼՈՒԽ /առաջնորդ/ - Արդ սկսայց այսուիետն՝ սկիզբն դնելով զսէր և զխոնարհութիւն ... ով պատուական **գլուխ** և պատկառելի. - 3. այսպիսի լինել այր և արանց կացեալ **գլուխ** - 30. Յետ նորա եկաց **գլուխ** և առաջնորդ Յեսու Նաւեայ ամս երեսուն և մի. - 32. Ի սորա աւուրս եկաց Յովսեդեկ՝ **գլուխ** և առաջնորդ ժողովրդեանն Իսրայէլի: - 33. Ի ժամանակին յայնմիկ կացին Ռատաւորքն **գլուխ** ժողովրդեանն Իսրայէլի՝ ամս չորս հարիւր հինգ: - 34. Աբրահամ նահապետ և **գլուխ** նահապետաց - 38. Իսկ **գլուխ** կանանցն Աբգարու՝ Հեղինէ անուն՝ չոքաւ յԵրուսաղէմ - 54. և եղև **գլուխ** երեք հարիւր և տասն և ութն Հայրապետացն - 104.

ԳԼՈՒԽ /գրքի հատված/ - Պատմութիւն Հայրապետաց և Թագաւորաց Հայոց. **Գլուխ Ա.** - 1. **Գլուխ Բ.** Յաղագս թագաւորաց: Սկիզբն յԱդամայ: - 15. **Գլուխ Գ.** Յաղագս Նոյի. - 17. **Գլուխ Դ.** Յաղագս Սեմայ: - 19. **Գլուխ Ե.** Յաղագս Աբրահամու: - 20. **Գլուխ Զ.** Յաղագս Քամայ: - 21. **Գլուխ Է.** Յաղագս Յաբեթի: - 22. **Գլուխ Ը.** Յաղագս բաժանման աշխարհաց երից որդոցն Նոյի: - 22. **Գլուխ Թ.** Եւ այլ սահմանք Քամայ: - 23. **Գլուխ Ժ.** Սահմանք Յաբեթի: - 23. **Գլուխ ԺԱ.** Յաղագս լերանց: - 24. **Գլուխ ԺԲ.** Յաղագս ծովուց: - 25. **Գլուխ ԺԳ.** Յաղագս գետոց: - 25. **Գլուխ ԺԴ.** Եւ որ այլ ինչ զկնի բաժանման աշխարհաց: - 25. **Գլուխ ԺԵ.** Յաղագս Հայկայ: - 26. **Գլուխ ԺԶ.** Յաղագս ազգաց և ծննդոց Հայկայ, և որ

զինչ ի նոցանէ գործք: - 27. **Գլուխ ԺԷ.** Յաղագս Արամայ պատերազմին և սարտիք նահատակութեան: - 28. **Գլուխ ԺԸ.** Յաղագս Արայի: - 29. **Գլուխ ԺԹ.** Յաղագս՝ որ ինչ զկնի մահուանն Արայի պատմին կարգք: - 30. **Գլուխ Ի.** Յաղագս Նահապետացն՝ որք կացին Առաջնորդ ժողովրդեանն Իսրայելի: - 31. **Գլուխ ԻԱ.** Յաղագս թագաւորաց Իսրայելի: - 32. **Գլուխ ԻԲ.** Թագաւորք Պարսից յազգէն Իսահակայ: - 33. **Գլուխ ԻԳ.** Թագաւորք Հայոց ի Հայկազնեաց: - 35. **Գլուխ ԻԴ.** Յաղագս Հրաչեայ/էի/ թագաւորելոյն: - 36. **Գլուխ ԻԵ.** Յաղագս Տիգրանայ: - 37. **Գլուխ ԻԶ.** Յաղագս թագաւորելոյն Արշակունեաց ի վերայ Պարսից և Հայոց: - 38. **Գլուխ ԻԷ.** Թագաւորք Հայոց՝ որ ի Պարթևաց: - 39. **Գլուխ ԻԸ.** Սկիզբն թագաւորութեան Յունաց: - 41. **Գլուխ ԻԹ.** Յաղագս Արտաշիսի թագաւորին: - 42. **Գլուխ Լ.** Վասն թագաւորելոյն Արտաւազդայ: - 44. **Գլուխ ԼԱ.** Վասն թագաւորելոյ Աբգարու ի Հայք: - 46. **Գլուխ ԼԲ.** Առաքումն իշխանացն Աբգարու առ Մառինոս - 46. **Գլուխ ԼԳ.** Թուրք Աբգարու առ Փրկիչն: - 47. **Գլուխ ԼԴ.** Պատասխանի թղթոյն Աբգարու, գոր գրեաց Թումաս Առաքեալ հրամանաւ Փրկչին: - 48. **Գլուխ ԼԵ.** Գնալն Թադեոսի առ Աբգար, և քարոզել քաղաքին Ուռհայի: - 48. **Գլուխ ԼԶ.** Թուրք Աբգարու առ Տիբեր կայսր Հռովմայեցոց: - 49. **Գլուխ ԼԷ.** Պատասխանի թղթոյն Աբգարու: - 50. **Գլուխ ԼԸ.** Թուրք Աբգարու: - 51. **Գլուխ ԼԹ.** /Դարձեալ/ Թուրք Աբգարու: - 52. **Գլուխ Խ.** Վասն թագաւորելոյ որդոյն Աբգարու և Մանատրկոյ ի միում ժամանակի: - 53. **Գլուխ ԽԱ.** Յաղագս Երուանդայ: - 56. **Գլուխ ԽԲ.** Վասն թագաւորելոյ Արտաշեսի Հայոց: - 57. **Գլուխ ԽԳ.** Թագաւորելն Արտաւազդայ և մեռանելն զարմանալի իմն մահուամբ: - 59. **Գլուխ ԽԴ.** Յաղագս Տիրանայ: - 62. **Գլուխ ԽԵ.** Յաղագս Տիգրանայ: - 63. **Գլուխ ԽԶ.** Յաղագս թագաւորելոյն Վաղարշայ և որ ինչ ի նմանէ գործք և պատերազմ ընդ Խազրաց, և մահուանն նորին: - 64. **Գլուխ ԽԷ.** Յաղագս Խոսրովու թագաւորելոյն: - 67. **Գլուխ ԽԸ.** Դարձեալ վասն Խոսրովու: - 68. **Գլուխ ԽԹ.** Թի թագաւորացն Պարսից՝ որ ի Պարթևաց՝ մինչև ի վախճան: - 69. **Գլուխ Ծ.** Արշաւանք Խոսրովու ի /վերայ/ Պարսից - 70. **Գլուխ ԾԱ.** Դարձեալ յարձակումն երկրորդ անգամ Խոսրովու ի վերայ Արտաշրի - 72. **Գլուխ ԾԲ.** Խօսք և խոստմունք Արտաշրի Պարսից արքայի առ զօրս իր: - 72. **Գլուխ ԾԳ.** Գալն Անակայ առ Խոսրով յԱրտազ գաւառէ: - 73. **Գլուխ ԾԴ.** Կարգ թագաւորացն Հայոց և համար նոցին սկսեալ ի Վաղարշակայ մինչև ի Խոսրով - 74. **Գլուխ ԾԵ.** Յայտարարութիւն որ ինչ զկնի մահուանն Խոսրովու: - 74. **Գլուխ ԾԶ.** Արշաւանք Արտաշրի ի Հայք զկնի մահուանն Խոսրովու: - 76. **Գլուխ ԾԷ.** Յայտարարութիւն յաղագս սրբոյն Գրիգորի՝ թէ ո՞րպէս տարեալ լինէր յերկիրն Յունաց: - 78. **Գլուխ ԾԸ.** Յաղագս նահատակութեան Տրդատայ նախ քան զթագաւորելն: - 81. **Գլուխ ԾԹ.** Յաղագս Կոստանդիանոսի մեծի: - 83. **Գլուխ Կ.** Յաղագս սննդեան և ուսման և վարդապետութեան սրբոյն Գրիգորի յետ մահուանն Անակայ - 84. **Գլուխ ԿԱ.** Յաղագս Քառասնից: - 85. **Գլուխ ԿԲ.** Յաղագս չարչարանաց սրբոյն Գրիգորի: - 88. **Գլուխ ԿԳ.** Յաղագս Տրդատայ. - 91. **Գլուխ ԿԴ.** Վասն սրբոց Հռիփսիմեանցն: - 91. **Գլուխ ԿԵ.** Վասն հարուածոցն Տրդատայ՝ որ եհաս նմա ի Տեառնէ: - 93. **Գլուխ ԿԶ.** Ելն ի վիրապէն սրբոյն Գրիգորի: - 94. **Գլուխ ԿԷ.** Գալն Տրդատայ ի Հայք: - 95. **Գլուխ ԿԸ.** Յաղագս քաջութեան Տրդատայ նախ քան զհաւատալն: - 96. **Գլուխ ԿԹ.** Դարձեալ ի նոյն խորհուրդ յաղագս սրբոյն Գրիգորի երանելոյն ի ձեռնադրութիւն Հայրապետութեանն: - 98. **Գլուխ Հ.** Յաղագս Եպիսկոպոսաց՝ որք ընկալան աթոռ ի տեղիս տեղիս ի սրբոյն Գրիգորէ յիրաքանչիւր գախս: - 100. **Գլուխ ՀԱ.** Յաղագս մկրտութեան Տրդատայ թագաւորին և իւրայնոցն և ամենայն զօրացն: - 101. **Գլուխ ՀԲ.** Գնալն երանելոյն Հեղինէի

յԵրուսաղէմ ի խնդիր սուրբ Խաչի: - 104. **Գլուխ** ՀԳ. Գնալն Տրդատայ թագաւորին Հայոց ի Հռոմ առ մեծն Կոստանդիանոս յաղագս միաբանութեան հաւատոյ: - 105. **Գլուխ** ՀԴ. Դարձեալ ի նոյն խորհուրդ. և յաղագս սրբոց առաքելոցն Պետրոսի և Պօղոսի և Անդրէի նշխարացն՝ յայլմէ պատմութենէ: - 107. **Գլուխ** ՀԵ. Յաղագս թագին երանելոյն Կոստանդիանոսի - 109. **Գլուխ** ՀԶ. Ստուգաբանութիւն յաղագս Տրդատայ թագաւորելոյն: - 111.

ԳԼՈՒԽ /վախճան/ - Արդ իբրև կատարեաց զկամս նենգութեան իւրոյ Անակ **ի գլուխ** մոլութեան իւրոյ սուսերահար արարեալ զթագաւորն Խոսրով խաւար արար Հայոց - 74.

ԳՆԱԼ - Եւ դարձեալ այլ երանէ մարգարէն **զգնացեալսն** ամբարշտութեան ճանապարհաւ - 3. արդ պարտ է զհետ ընթանալ ... և **զնալ** ի ճանապարհս Տեառն՝ անխեթ և անխտոր - 6. Արդ **զնասցոք** այսուիտև հաւատով՝ յուսով և սիրով, և սիրեսցոք զմիմեանս. - 6. անցեալ **զնացեալ** ի միասին՝ նստաք յեզր գետոյն՝ որ կոչի Ախուրեան - 12. Սա ապստամբեալ ի Բելայ՝ **զնաց** յերկիրն Արարաղայ - 26. և ինքն **զնայ** ի գաւառն - 26. խաղաց **զնաց** առ սահմանօքն Խախտեաց - 39. տաս դու կուրաց տեսանել, և կաղաց **զնալ** - 47. **Գնալն** Թաղէոսի առ Աբգար և քարոզել քաղաքին Ուռհայի: - 48,114. և **զնացեալ** ի Հռովմ՝ քարոզեաց զաւետարանն - 53. մինչև դու **զնացեր**, և զերկիրս ամենայն ընդ քեզ տարար - 60. և կամէր սակաւ մի հանգչել և **զնալ**: - 65. Ապա այնուիտև խաղայ **զնայ** այնքան բազմութեամբ զօրօք ի վերայ Արտաշրի. - 70. Սակայն նա զօրօքն իւրօք **ի զնալն** իւրում յաղթեաց դարձեալ Արտաշրի - 72. և **զնացեալ** ի գաւառէն Արտագու ի կողմանս Կապուտկացոց ի քաղաքն Կեսարու - 79. և առեալ զկինն իւր կամեցեալ **զնալ** ի Պարսս. - 79. Իսկ մանուկն զարգացեալ և հասեալ յարբունս՝ **զնաց** բազում զօրօք ապստամբեալ յերկիրն Դենաց և Դարդանդաց. - 79. Ապա Յակովբ հանդերձ քերքն իւրով Սակդենեաւ և նորին որդովն Հրաչէի **զնաց** ի կողմն Գթաց. - 80. մեկնեալ յամուսնէն **զնայ** առ Տրդատ - 84. և **զնացեալ** ի պատուիրանս Տեառն ուղիղ վարուք - 84. Ել **զնաց** առ Տրդատ - 84. **զնաց** Տրդատ յԵկեղեաց գաւառ ի գիւղն Երիզայ - 85. առեալ **զնացին** ի քաղաքն Սեբաստիայ: - 87. Իսկ այլքն ի նոցանէ ի ճանապարհի բաժանեալ **զնացին** ի լեառն Վարագ - 93. **Գնալն** երանելոյն Հեղինէի յԵրուսաղէմ ի խնդիր սուրբ Խաչի: - 104,116. **Գնալն** Տրդատայ թագաւորին Հայոց ի Հռոմ առ մեծն Կոստանդիանոս յաղագս միաբանութեան հաւատոյ: 105,116. խորհուրդ առնոյր, զի **զնասցէ** առ սուրբն Կոստանդիանոս: - 106. զկնի սրբոյն Գրիգորի **զնացին** ի Կեսարիայ - 106. և խաղայր **զնայր** նոքօք յԱյրարատեան գաւառէ յԱրտաշատ քաղաքէ անցեալ ի կողմանս Յունաց - 106. Ապա խորհուրդ արարեալ Տրդատայ ... **զնալ** ի դուռն կայսեր - 107. Եւ բազում օթևանօք խաղաց **զնաց** մինչև եհաս ի դուռն ծիրանափառ Օգոստեան. - 108. երթեալ **զնաց** Տրդատ ի գաւառն Այրարատեան - 108. գառ ի Յունաց գճուլեալն առեալ յինքեանսն **զնացին** թողով անդրէն զտենչալին մեծի թագաւորին Կոստանդնայ: - 110. և սուրբք Հռիփսիմեանքն ի նոյն ինքն ամբարիշտն Դիոկղետիանոսէ **զնացին փախստականք** ի Հայս - 81.

ԳՆԱԼ ՓԱԽՍՏԱԿԱՆ - և սուրբք Հռիփսիմեանքն ի նոյն ինքն ամբարիշտն Դիոկղետիանոսէ **զնացին փախստականք** ի Հայս - 81.

ԳՆԵԼ - **զնեաց** ցորեան բազում, և բաշխեաց կարօտելոց. - 55.

ԳՆԹՈՒՆԻՔ - Չսա զայրացուցեալ Չուրայի նահապետին **Գնթունեաց** ի վերայ Ենանայ նախարարին Բագրատունոյ. - 45.

ԳՆՈՒՆԻՔ - Արդ յայսմ վայրի զաթռնակալս շարադրեցից և յայտ արարից զհրաքանչիւր գահս ... առաջին՝ Հարքայ Եպիսկոպոսն ... ութն և տասներորդն՝ **Գնթունեաց** - 100.

ԳՈԳԵԼ – Իսկ նոցա կուրացեալ միտք և աչք յաստուածային իմն **գոգես** տեսչութենէ - 110.

ԳՈԴՈՂԻԱ - թագաւորեաց ... **Գողողիս** ամս հինգ. - 32.

ԳՈԹՔ – ի պատերազմելն Պռոքայ ընդ **Գոթս**՝ յարեան ի վերայ նորա զօրքն իւր, և սպանին զնա: - 111.

ԳՈԼ - երկիւղ **ոչ գոյ** ի սէր. վասնզի երկիւղ ընդ տանջանօք է: - 5. գիտեմք զքեզ ճշմարիտ աշակերտ **գոլ** Քրիստոսի հեգոյն և մարդասիրին - 7. որ և ի նորին շաղօք շրջեալ հանգիտանման **գոլ** նմա - 9. հաւանիմ ոչ նմա միայն նման **գոլ**, այլև այլոց աստուածասիրաց և բարեպաշտից - 9. Քրիստոսի աշակերտ **գոլ** ուսեալ է ի նմանէ. - 12. ազգաբանութիւնդ հաւաստի է երիցունց ցեղից մետասաներորդ **գոլով** ցԱբրահամ և ցՆինուաս և ցմերն Արամ: - 22. Հայկս այս գեղապատշաճեալ, անձնեայ՝ քաջագանգուր **գոլով**, խայտակն և հաստաբազուկ: - 26. այս ... հաւաստի ի մերոց **գոլով** թագաւորութեանն առ այնու ժամանակաւ: - 35. արդեք ո՛չ կարի հեռի **գոլով** ժամանակին յիշեսցուք զանուանս զայստսիկ: - 36. Յակոբոս եղբայր Տեառն քարկոծեցաւ ի Հրէիցն վասն /քարոզելոյ/ զՅիսուսէ **գոլ** որդի Աստուծոյ: - 55. ոմն ի մտերմաց նորա ... առեալ զՏրդատ ապրեցուցանէր ի գերութենէ անտի տղայ **գոլով** փոքրիկ. - 77. **ոչ գոյ** բժշկութիւն ... հարուածոց թագաւորին Տրդատայ /և/ նախարարաց իւրոց: - 94.

ԳՈԼՈՐՇԻ - և ի յազոմանէ նոցա և ի շոգոյն և ի **գոլորշիացն**՝ թխացեալ լինէր մարմինք նորա և սևացեալ իբրև զածուխս. - 90

ԳՈՀԱՆԱԼ - և տուեալ փառս Աստուծոյ՝ **գոհանայր** և օրհներ զԱստուած: - 104.

ԳՈՂԱՆԱԼ – վասն աստուծոյ հնարիւք **գողանար** զինքն առ ժամանակ մի - 5. վիշապագունք **գողացան** զմանուկն Արտաւազդ, և ղև փոխանակ նմա եղին: - 60.

ԳՈՂԹՆ – Ի սմանէ երգիչքն **Գողթան** առասպելաբանեն այսպէս - 60. Արդ յայսմ վայրի զաթռնակալս շարադրեցից և յայտ արարից զհրաքանչիւր գահս ... առաջին՝ Հարքայ Եպիսկոպոսն ... իննևտասներորդն՝ **Գողթան** - 100.

ԳՈՂԻԱԳ - Իսկ արքայն Պռոքոս ահիւ մեծի եղեալ տագնապէր՝ որպէս Սաւուղն այն ի **Գողիադայ**. - 81. Եւ որպէս անդ վասն Դաւթի առ Սաւուղ ասացին զյաղթելն **Գողիադու**. - 81. որ լինելոց էր առ յապայ՝ յաղթել անմարմին **Գողիադու**: - 82.

ԳՈՍԵՐ - Յաբեթ ծնանի **զԳոմեր**. **Գոմեր** ծնանի զԹիրաս. - 22. Յաբեթ ծնանի **զԳոմեր**. **Գոմեր** ծնանի զԹիրաս. - 25. Այս Հայկ՝ որդի Թորգոմայ՝ որդոյ Թիրասայ՝ որդոյ **Գոմերայ**՝ որդոյ Յաբեթի՝ նախնի Հայաստանեացս. - 28.

ԳՈՅԱՆԱԼ – պարտ և արժան էր ... նախ **գոյանալ** թագաւորութեանն, և ապա ի ներքս զալ թագաւորին - 16.

ԳՈՅԺ – լուա **զգոյժ** մահուանն Արտաւանայ - 69.

ԳՈՅՆ – խաղաղութեան և շինութեան բերող ... և ապա **զգոյն**, և զգեղն ... նորա: - 31.

ԳՈՅՈՒԹԻԻՆ – ոչ էր սա անձամբ **գոյութիւն** յառաջ - 66.

ԳՈՉԵԼ - Եւ առաքեաց **գոչեաց** զնա կայսրն Անդրիանէ. - 59.

ԳՈՉՈՒՄՆ - ուժգին **գոչմամբ** յարձակեցան ի միմեանս: - 82.

ԳՈՌԱԼ - Արդ ի **գոռալն** ընդ միմեանս երկուց թագաւորացն այնոցիկ ... ևս քան զևս աստկանայր պատերազմ ի վերայ Պարսից յարքայէն Խոսրովայ. - 78.

ԳՈՎԵԼ – Իսկ զՏիգրան **գովէ** յոյժ ճշմարտապատումն Մովսէս ի պատմութեան իւրում - 30. **գովէ** ասելով, Մամաս հռչակեալ հովիւ՝ ասէ՝ և վկայ - 77. Արդ գնոսա **գովէ** և երանելին Բարսեղ ի պատմութեան անդ իւրում - 87. գոր ոչ մի լեզու միայն, այլև ոչ քառասուն լեզու բառական լինին զայսչափ արանց առաքինութիւն օրհնել և **գովել**. - 88.

ԳՈՎԵԼԻ - Իսկ զՏիգրան գովէ յոյժ ճշմարտապատումն Մովսէս ի պատմութեան իւրում, թէ որպիսի ամենայնի **գովելի** է: - 30. Բայց **գովելին** մեր քաջահասակն և նիզակատրն ժողովէ այնուհետև արքայն Հայոց ի սահմանաց իւրոց զօրս բազումս – 37.

ԳՈՎՈՒԹԻԻՆ - Արդ զՏիգրանայ որ ինչ **գովութիւն** և քաջութիւն պատմի՝ ճառեցուք ստուգիւ զկնի այնոցիկ: - 35. **գովութիւնն** նախասացեալ եղև յիննևտասաներրորդ ճառի անդ: - 37. գորոյ զքաջութեան **գովութիւն** երգիչք երգէին ի պարս խաղոց - 37. ԳՈՏՈՐԳԷ - Ընդ այն ժամանակս եկաց ի գործ հազարապետութեան կայսեր ի վերայ Փիւնիկեցոց՝ և Միջագետաց՝ Մառին՝ որդի **Գոտորգեայ**. – 46.

ԳՈՐԳԻԱՆՈՍ - Թագաւորէ **Գորգիանոս** ... ամս վեց: - 66.

ԳՈՐԾ - Եւ այտքիկ իմաստնոց և աստուածասիրաց է **գործ** – 4. արդ պարտ է զհետ ընթանալ և բուռն հարկանել զբարի **գործոց** - 6. և նմա սնեալ և ուսեալ ... զամենայն **գործս** առաքինութեան - 8. որ զամենայն չափով և կշռով ուղղէ և հատուցանէ զհատուցումն ըստ իւրաքանչիւր **գործոց** - 9. տեսանեն **զգործս** ձեր բարիս - 10. շնորհք սուրբ Հոգւոյն հասարակ քեզ և մեզ ... պարզեացի ձեռնտու լինելով մեզ **ի գործս** - 12. որ ի ծածուկս և ի յայտնի գործէր ի մկրտեալսն ... միանգամայն և **զգործս** հոգևորս. - 14. և զամենայն կարգել մի ըստ միոջէ ... և զնախանձ նախարարացն **ի** հոգևոր **գործն** - 14. որք գործակիցք լինէին մեզ ի բանս և **ի գործ** հոգևոր: - 14. սա հանգուսէ զմեզ **ի գործոց** մերոց - 17. Եւ դարձեալ մեկնութիւն տայ բանին ... թէ **ի գործոց** մերոց՝ որ է յանօրէնութեան - 17. Յաղագս ազգաց և ծննդոցն Հայկայ, և որ զինչ ի նոցանէ **գործք**: - 27. Արդ ասացեալ եղև ծնունդք Հայկայ՝ և որ ինչ ի նոցանէ **գործք** մինչև ցԱրամ: - 28. և Արամայ բազում **գործ** քաջութեան պատմին: - 28. Ասացաք որ ինչ վասն ծննդոցն Հայկայ **գործք** մինչև ցՊարոյր. - 30. անուն ինչ կամ **գործ** ոչ գտաք ի պատմութեան անդ - 35. յԱստուծոյ է **գործն**: - 41. գոր և ի գիրս կայսերացն կարգեալ կան անուանք՝ և համարք՝ և **գործք** իւրաքանչիւրոցն - 42. սա այլ ինչ **գործ** ոչ գործեաց - 42. Սա այլ ինչ **գործ** արութեան և քաջութեան ոչ գործեաց. - 44. և զվախճան **գործոյն** այս ինչ՝ կամ թողուլ զօրէնս ... կամ կախել զփայտէ - 45. Ընդ այն ժամանակս եկաց **ի գործ** հազարապետութեան կայսեր ի վերայ Փիւնիկեցոց՝ և Միջագետաց՝ Մառին՝ որդի Գոտորգեայ. – 46. առանց հրամանի կայսեր գործեաց **զգործն** զայն ի քսութենէ Հրէիցն: - 51. Բայց **գործ** Սինկղիտոսի յոյժ այպանելի է և պարսաւելի: - 51. Իսկ Մանատրկոյ ոչինչ կան **գործք** արժանի յիշատակի -55. Իսկ Երուանդայ **գործ** ինչ քաջութեան ոչ պատմի - 56. և որ այլ ևս **գործք** ի նմանէ պատմի ի Մավսիսէ - 58. Սորա **գործ** ինչ պատերազմի կամ քաջութեան ոչ պատմի - 62. Սորա ոչինչ **գործ** արութեան ասի ուրեք: - 63. Յաղագս թագաւորելոյն Վաղարշայ և որ ինչ ի նմանէ **գործք** և պատերազմ ընդ Խազրաց, և մահուանն նորին: - 64,114. Սոցա ոչ գտաւ համար ի կարգի կայսերացն, նաև ոչ **գործք** ինչ սակս սակաւութեանն ժամանակաց նոցա: - 77. և Լիկիանոսէ պատմեալ զամենայն կայսեր **զգործ** քաջութեանն Տրդատայ առաջի ամենայն բազմութեան զօրացն ... նաև զայլ **գործսն**՝ որ ըմբշամարտսն էր լեալ, և ի ձիրավարեալսն, և որ այլ ուրեք **գործ** ի նմանէ եղեալ: -

82. լուսա և տեղեկացաւ ստուգիւ ի դայեկաց իւրոց զհայրենեաց **զգործ** - 84. Իսկ ի կատարումն եկեալ **գործոյն**՝ հրամայէ դնել ի վերայ ոսկի սեղանոյն - 110.

ԳՈՐԾԱԿԱԼ – ի Հայս առաքեալ **գործակալք** Հռովմայեցոց՝ բերելով զպտուկերն Օգոստոսի կայսեր՝ կանգնեցին յամենայն մեհեանս – 46.

ԳՈՐԾԱԿԻՅ – որք **գործակիցք լինէին** մեզ ի բանս և ի գործ հոգևոր: - 14.

ԳՈՐԾԱԿԻՅ ԼԻՆԵԼ – որք **գործակիցք լինէին** մեզ ի բանս և ի գործ հոգևոր: - 14.

ԳՈՐԾԱԿՅՈՒԹԻԻՆ – և զամենայն կարգեալ մի ըստ միոջէ ... **զգործակցութիւն** և զհրամանն թագաւորին Սմբատայ, և զնախանձ նախարարացն ի հոգևոր գործն - 14.

ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹԻԻՆ – Այս միանգամ ասացեալ եղև իսկզբան մերոյ **գործառնութեանս**: - 68.

ԳՈՐԾԵԼ – որ ըստ աշխարհի **գործի** հակառակ ճշմարտութեանն – 5. պարտ է ... **գործել** զարդարութիւն յամենայն ժամ - 6. և սքօք **գործին** ամենայն արդարութիւնք: - 7. որ ի ծածուկս և ի յայտնի **գործէր** ի մկրտեալսն - 14. Նոյ **գործեալ էր** զտապանն ի փրկութիւն տանն իւրոյ. - 18. ճարտարապետ և արարիչ Աստուած էր հրամայեալ զամենայն նշանս և արուեստս **գործել** ի տապանին - 18. բազում ուղղութիւն և սա գործեաց. - 41. սա այլ ինչ գործ **ոչ գործեաց** - 42. Սա այլ ինչ գործ արութեան և քաջութեան **ոչ գործեաց**. - 44. որ **գործես** զայդ - 47. և զայդ **գործես**: - 47. որք զայն **գործեցին** - 50. առանց հրամանի կայսեր **գործեաց** զգործն զայն ի քութենէ Հրէիցն: - 51. Իսկ զՍիմէոնէ ... անգիտացուցանէ զնմանէ պատմագիրն զհաւաստին՝ եթէ զինչ **գործեաց** - 54. և այլ ինչ բազում աղտեղագործութիւն ի ժամանակն յայն **գործէին** - 75. որոց **գործեացն** Անակ ընդ Խոսրովու - 84. զոր **գործեաց** պատերազմաւ ի Յոյնս - 96. որ **գործեցաւ** առ նոսա ի Հայք - 108. բաժանէ զաշխարհս մեր սահմանադրութեամբ փոս **գործելով**: - 111.

ԳՈՐԾԵԼԻՔ – և զայն արարեալ բազում ժամանակս քինախնդիր լեալ առ ի նոցանէ **գործելեացն** – 83.

ԳՈՐՈՍ – Եւ ունին զկղզիս Սառդօնիայ ... Գորսենիայ, **Գորոս**: - 22.

ԳՈՐՍԵՆԻԱՅ – Եւ ունին զկղզիս Սառդօնիայ ... **Գորսենիայ**, Գորոս: - 22.

ԳՈՒԲ – **գուրն** զոր փորեաց և պեղեաց՝ ինքն անկանի ի խորխորատն. - 74.

ԳՈՒԹ – ընկալայ զգրեալսս կատարելապէս օրհնութեամբ, և բազում **գրով** - 1.

ԳՈՒԹՔ – զնաց ի կողմն **Գթաց**. – 80. և պատմեաց զօրացն իւրոց զբանն **Գթաց** թագաւորին: - 81. զօրաժողով լինէին թագաւորն **Գթաց** ընդդէմ Պոռսբայ Յունաց թագաւորին: - 81. և ի հանդիպել ի միմեանց Տրդատ/այ/ և թագաւորին **Գթաց** ... ուժգին գոչմամբ յարձակէին ի միմեանս. - 82. յորժամ **Գթացն** արար ձերբակալ զթագաւորն. - 111.

ԳՈՒՄԱՐԵԼ – Ապա այնուհետև թագաւորն **զումարեալ զունդ** ի գլխաւոր նախարարացն իւրաքանչիւր զօրօք: - 98. Ապա թագաւորն փութանակի հրամայէր **զունդ զումարեալ** բազում իշխանաց իւրաքանչիւր զօրօք. - 98.

ԳՈՒՄԱՐԵԼ ԳՈՒՆԴ – Ապա այնուհետև թագաւորն **զումարեալ զունդ** ի գլխաւոր նախարարացն իւրաքանչիւր զօրօք: - 98

ԳՈՒՆԴ – և **զունդ** մի ի զօրացն քրիստօնեայք ... յաղօթս կացին առ Աստուած – 61. և հանեալ զհարիւրապետ ոմն հանդերձ **զնդաւն** իւրով ի գաւառն - 86. Ապա թագաւորն փութանակի հրամայէր **զունդ զումարեալ** բազում իշխանաց իւրաքանչիւր զօրօք. - 98. Հրաման տուր՝ ասէ՛ Արարատեան թագաւորութեանն և Ասքանազեան զնդին - 35. Ապա այնուհետև թագաւորն **զումարեալ զունդ** ի գլխաւոր նախարարացն իւրաքանչիւր զօրօք: - 98.

ԳՈՒՆԴ ԳՈՒՄԱՐԵԼ -Ապա թագաւորն փութանակի հրամայէր **գունդ գումարեալ** բազում իշխանաց իւրաքանչիւր գօրօք. - 98.

ԳՏԱՆԵԼ – Քանզի ալլազգ վարդապետին անհնար է ծագել, եթէ ոչ զաշակերտին լապտերս **գոցէ** վառեալ ուսումնասիրութեան ձիթով: - 13. Եւ արժանի և հաճոյ վարս ստացեալ, և ոչ ուրեք **գտանէր**. - 16. և **եզիտ** շնորհս առաջի Տեառն Աստուծոյ: - 17. Իսկ մերն Յաբեթայ ... զնահատակութիւն պատերազմաց ի նոցանէ **ոչ գտաք** ուրեք - 26. Իսկ այլոցն ... **ոչ գտաք** քաջութիւն ցուցեալ պատտերազմաւ. - 26. և **գտնէ** անդ ապականիչս երկրին իւրոյ - 29. **գտի** գԴ-ալիթ որդի Յեսեայ. - 35. Բայց զայլոցն ... անուն ինչ կամ գործ **ոչ գտաք** ի պատմութեան անդ - 35. մինչև ցթագաւորութիւնն Վաղարշակայ՝ ի Հայք ոչինչ ճշմարտագոյն **գտաք** պատմեալ: - 38. Իսկ նա **գտեալ** զգահնամակն բերաւ /առ/ Վաղարշակ արքայն Հայոց: - 40. Եւ **գտեալ** անդ պատկեր գԱրտեմեայ, և տայ բերել յաշխարհն Հայոց. - 42. արդ խնդիր արարեալ **գոցես** զնա. - 52. Եւ ի սորա աւուրս թարգմանութիւնն, որ յԵրիթով **գտաւ** ի կարաս թագուցեալ. - 62. Սոցա **ոչ գտաւ** համար ի կարգի կայսերացն - 77. **եզիտ** անդ զօրս բազումս ի Պարսից. - 82. զորս **գոցեն** ի Քրիստոնէից զոք՝ մատուցեն ի պաշտօն կոռցն - 86. խնդիր արարեալ քառասնիցն՝ **գոցեն** և արկցեն ի չարչարանս - 87. **գտին** զնոսա ի տեղւոջն - 87. ստուգիւ քննեալ մեր **գտաք** զսկիզբն չարչարանաց նոցա զօրն զայն - 87. և Հայոց Լուսաւորիչ **գտաւ**. - 91. յորժամ **գտանիցես** յաշխարհիդ քում, առ իս առաքեսցես. - 92. խնդրեաց և **եզիտ** թագաւորն Տրդատ - 92. նովաւ **գտաւ** փրկականն մեր նշան: - 104. խնդրեաց և **եզիտ** զփրկական սուրբ Նշանն - 105. մանրախուզիւ քննեալ **գտաք** զթագաւորելն Տրդատայ յերորդ ամի Դիոկղետիանոսի կայսեր - 111.

ԳՐԵԱՆԶ – Սա բազում **գրեանս** խօսեցաւ – 70.

ԳՐԵԼ – ընկալայ **զգրեալսս** կատարելապէս օրհնութեամբ - 1. բարի է և տեղի տալ Աստուծոյ փոքր ինչ՝ **գրեալ է**. - 1. անսայի տեսանել քեզ ... և ապա հաւատարմացուցանել զյառաջագոյն **զգրեալսն** առ ի քէն - 2. յառաջագոյն **զրեցի** քեզ - 3. զոր յամենայնի գիրս **գրեալ է** վասն նորա - 3. **գրեալ է**. - 4. որպէս և **գրեալ է**. - 5. Արդ զայս փոքր ի շատէ **զրեցաք** առ քեզ յաղագս սիրոյ - 7. վասն եղբայրսիրութեան չէր ինչ պիտոյ **գրել** առ քեզ - 8. կարող ես և զայդոսիկ **զգրեալսդ** ուսուցանել հասարակաց: - 8. Արդ զայսոսիկ **զրեալս** ի քեզ տեսանենք կատարեալ - 8. **գրեալ է** - 9. զորս դարձեալ վերստին **զրեմ** խանդակաթ սիրով - 10. և բազում աղաչանօք կատարել ըստ յառաջագոյն **զրելեացն** իմոց, զայն խորհուրդ խնդրոյն - 15. որև **զրեալ** թողթ առ Փրկիչն ի ժամանակի Խաչելութեանն - 45. **զրէ** թողթ առ Փրկիչն – 46. վասն այնորիկ **զրեցի** ես առ ի քեզ - 47. բայց թողթ հրամայեաց **զրել** արիւնակ զայս: - 47. զոր **զրեաց** Թումաս Առաքեալ հրամանաւ Փրկչին: - 48. **զրեալ է** վասն իմ այսպէս. - 48. **զրեցեր** դու առ իս - 48. և **զրել** ընդ ամենայն տիեզերս, զի երկիրպագեսցեն Քրիստոսի իբրև ճշմարտի Աստուծոյ: - 50. Եւ թողթն **զրեալ**՝ ասէ ըստ արժանի քոյոյ տէրութեան տեսի - 51. **Գրէ** և առ Արտաշէս արքայն Պարսից վասն Յիսուսի: - 52. զորմէ **զրեաց** Աբգար առ Արտաշէս Պարսից արքայն - 54. այլ մեք ոչ եթէ ի պէտս ումէք ինչ զրեցաք, թէպէտև այլոցն **զրեալ էին** յիրեանցն պատմութեան, այլ սակս զարմացման լսողաց և մեք **զրեցաք** ի մերումս: -59. և խաւարեցաւ ինքն և իւրքն ամենայն՝ ըստ **զրեցելումն** թէ՛ գուրն զոր փորեաց և պեղեաց՝ ինքն անկցի ի խորխորատն. - 74. դեռևս տակաւին կայ տեղիք կայարանաց սրբոցն և գիր իւրաքանչիւր անուանցն **զրեալ** ի տախտակս քարանցն - 87. և **զրէին** զամենայն ատենական դպիրքն նշանագրացն: - 90. Եւ **զրեաց** թագաւորն հրամանս – 103. արդ **զրեա** առ նա - 104. Եւ **զրեաց** առ որդին իւր. – 104.

Գրեցար ի մերումս պատմութեան միանգամ և երկիցս յաղագս Տրդատայ թագաւորելոյն - 111. գոր **գրեաց** Թումաս Առաքեալ հրամանաւ Փրկչին: - 114.

ԳՐԻԳՈՐ - և զամենայն կարգել մի ըստ միոջէ ... և զբան և զջան և զվաստակ և զհանդէս երանելի Եպիսկոպոսացն **Գրիգորի**՝ և իւրոյ պաշտօնէիցն - 14. և առեալ ի գրկաց նորա զմանուկն **Գրիգոր**՝ ետ զնա ցկինն իւր Սոփի. - 79. նա է եղբայր **Գրիգորի**. - 79. առեալ զմանուկն **Գրիգոր** դայեկացն՝ փախչէին յերկիրն Յունաց. - 84. հրամայեաց **Գրիգորի** զոհել Անահտի. - 85. Եւ հրամայեաց թագաւորն **Գրիգորի** պաակս և ոստս ծառոց նուէրս մատուցանել բազմին: - 88. խօսել սկսաւ թագաւորն բազում բանիք ընդ **Գրիգորի** - 88. զայնքան անհնարին և բազում չարչարանս կրեալ երանելոյն **Գրիգորի** - 90. Նաև երանելոյն **Գրիգորի** երևեալ տեսիլ - 98. Նա և **Գրիգորի** երևեալ հրեշտակ Աստուծոյ - 98. պարտ է քեզ **Գրիգորի** վիճակեցուցանել ի **հայրապետութիւն** - 98. Վկայէ այսմիկ **Գրիգոր Աստուածարան**. - 109. Հանդերձէր պատրաստէր մեծ **Արք Եպիսկոպոսն Գրիգոր** և զնորին որդի զՌատակէս Եպիսկոպոսն - 106. Եւ երթեալ հանդիպի նա առ հանգստարանի սրբոյ առաքելոյն Թադէոսի. գոր անդ ... զյղութիւն մօր **սրբոյ Գրիգորի** - 73. Յայտարարութիւն յաղագս **սրբոյն Գրիգորի**՝ թէ ո՞րպէս տարեալ լինէր յերկիրն Յունաց: - 78,115. որ էր եղբայր **սրբոյն Գրիգորի** - 79. Յակոբն այն հօրաքեռորդի էր **սրբոյն Գրիգորի**. - 79. Եւ ի նոյն ժամանակն ելեալ ի Վիրապէն մեծ խոստովանողն Քրիստոսի **սուրբն Գրիգոր** - 81. Յաղագս սննդեան և ուսման և վարդապետութեանն **սրբոյն Գրիգորի** յետ մահուանն Անակայ - 84,115. Յաղագս չարչարանաց **սրբոյն Գրիգորի**: - 88,115. Յառաջին ամին Տրդատայ արքային Հայոց մեծաց սկիզբն լինի չարչարանաց **սրբոյն Գրիգորի** - 88. Եւ այնպէս կացեալ և համբերեալ ի նմա ... կենդանի վկայն Քրիստոսի **սուրբն Գրիգոր** - 91. Ի սորա առաջին ամին սկիզբն առնու չարչարանացն **սուրբն Գրիգոր** - 91. Եւ ի նոյն ամին **սուրբն Գրիգոր** էլ ի Վիրապէն - 91. և զկնի **սրբոյն Գրիգորի** պատճառ եղև լուսաւորութեան աշխարհիս Հայոց - 93. Յետ որոյ և **սուրբն Գրիգոր** լուսաւորիչ իսկ եղև իւրով կենդանի վկայութեամբ ելեալ ի վիրապէն - 93. Սա յառաջին ամին իւրոյ թագաւորութեանն չարչարեաց **զսուրբն Գրիգոր**. - 93. և ի նոյն ամին **սուրբ Գրիգոր** էլ ի վիրապէն - 93. Ելն ի վիրապէն **սրբոյն Գրիգորի**: - 94,115. Առնոյր այնուհետև **սուրբն Գրիգոր** խորհուրդ հաւանութեան ընդ թագաւորին Տրդատայ և իշխանսն կործանել զկուռսն ամենայն - 96. Եւ ապա ամենայն ուրեք զնշան Տէրունական խաչին կանգնեալ **սրբոյն Գրիգորի**՝ հալածէր զբազմութիւն դիւսցն - 97. և պատրաստեցին **զսուրբն Գրիգոր** հանդերձ իշխանօքն. - 98. ձեռնադրեսցէ **զսուրբն Գրիգոր** ի Հայրապետութիւն Հայոց: - 98. Դարձեալ ի նոյն խորհուրդ յաղագս **սրբոյն Գրիգորի** երթալոյն ի ձեռնադրութիւն Հայրապետութեանն: - 98,116. Եհաս հրաման ի Տեառնէ **սրբոյն Գրիգորի** զպետականն առնուլ զիշխանութիւն - 98. ձեռնադրեցին **զսուրբն Գրիգոր** Հայրապետ Հայոց մեծաց. - 99. որ շինեցին իսկ հրամանաւ **սրբոյն Գրիգորի** արք հաւատարիմք - 99. և անուանեցին յանուն **սրբոյն Գրիգորի**. - 99. Իսկ ապա լուեալ արքայն Տրդատ զգալն **սրբոյն Գրիգորի** ... հանդիպի առ ավին Եփրատ գետոյն. - 99. և նստաւ **սուրբն Գրիգոր** յաթոռ Կաթողիկոսութեան Հայոց մեծաց: - 99. Յաղագս Եպիսկոպոսաց՝ որք ընկալան աթոռ ի տեղիս տեղիս **ի սրբոյն Գրիգորէ** յիրաքանջիւր գահս: - 100,115. Լուսաւորչին մերոյ **սրբոյն Գրիգորի** է կարգեալ և եղեալ զսեփիական աթոռընկալ Եպիսկոպոսացն զկարգս. - 100. որք աթոռակալութեամբ ընկալան ձեռնադրութիւն **ի սրբոյն Գրիգորէ** - 100. և առեալ **սուրբն Գրիգոր** զթագաւորն հանդերձ իւրայօքն ... մկրտէր ի գետն Եփրատ - 101. Եկն **սուրբն Գրիգոր** յաշխարհս Հայոց - 101. որ զկնի **սրբոյն Գրիգորի** գնացին ի

Կեսարիայ - 106. Եւ դարձեալ զերանելոյն **սրբոյն Գրիգորի** նահատակութիւնս և սքանչելիսն պատմէր թագաւորն Տրդատ: - 106. Ապա խորհուրդ արարեալ Տրդատայ հանդերձ իշխանօք և բազում նախարարօք զնալ ի դուռն կայսեր՝ և **զսուրբն Գրիգոր** ընդ ինքեան տանել - 107. ևս առաւել զխոստովանողն Քրիստոսի **զսուրբն Գրիգոր** յաղագս խոստովանողական անուանն և կենդանի վկայութեանն ընկալան փառաւորապէս - 108. Եւ խնդրեալ **սրբոյն Գրիգորի** մասն ինչ ի նշխարաց սրբոց առաքելոցն Պետրոսի և Պօղոսի. - 108. իսկ **սուրբն Գրիգոր** մնացեալ սակաւ ինչ ժամանակս անդէն ի գաւառն Տարօն - 108.

ԳՐԻԳՈՐ ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆ - Վկայէ այսմիկ **Գրիգոր Աստուածաբան.** – 109

ԳՐԻԳՈՐԻՈՍ - և ժողովէ եպիսկոպոսք ի տեղեաց տեղեաց յԱմսիոք յաղագս նզովելոյ զՊօղոս Սամոստացի ... **Գրիգորիոս** և Աթենադորոս եղբարք եպիսկոպոսք եկեղեցեացն Պոնդացոց – 76. հրամայեաց չարչարել **զսուրբն Գրիգորիոս** բազում և ազգի ազգի չարչարանօք - 85. և մերկացուցանել **զսուրբն Գրիգորիոս** ... քարշէին մինչև ծակոտեալ առհասարակ մարմին երանելոյն - 89.

ԳՐԿԱԼԻՐ - և **գրկալիր** քարշեալ զլայնալիճ աղեղն՝ դիպեցուցանէ զերեքթիւնեան /զերեքթևեան. Հր.Աճ./ սոր սլաքն՝ կրծից տախտակին – 26.

- Գ -

Գ. - Գլուխ **Գ.** Յաղագս Սեմայ: - 19,113.

ԳԱ - և որպէս կամի շարժի **գդա.** – 12. և ասէ ցարքայ թէ՛ չէ՛ պարտ **դմա** կեալ, զի որդի վրիժապարտի է **դա** - 90.

ԳԱԳԱՐԵԼ - և **դադարէ** ի գաւառն Արտագու: - 73. Եւ երանելին **ոչ դադարէր** յաղօթելոյ ի մէջ օձիցն: - 90.

ԳԱԳԱՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ – ինձ թուի հանգուցանելն **դադարեցուցանել** զամբարշտութիւնս և զչարիս սատակմամբ մարդկան զագրագործաց: - 17. Աստ ուրեմն ի մէջ անցեալ քոյր նոցա Աստղիկ ... համոզեալ **դադարեցուցանէ** զաղմուկս. – 25. **դադարեցուցանէ** զնա ի քաղաքին Արտաշատու: - 79. և **դադարեցոյց** զհալածումն եկեղեցեաց - 107.

ԳԱԳԱՐՈՒՄՆ - Աստանօր **դադարումն առնու** թագաւորութիւնն Պարսից ի Պարթևաց – 69.

ԳԱԳԱՐՈՒՄՆ ԱՌՆՈՒԼ - Աստանօր **դադարումն առնու** թագաւորութիւնն Պարսից ի Պարթևաց – 69.

ԳԱԶԻՄՈՆ - և հանեալ զհարիւրապոտ ոմն հանդերձ զնդան իւրով ի գաւառն՝ որ կոչի Կապուտակէք և **Գագիմոն** - 86.

ԴԱԼԱՐ - ընդունելի խնդրությամբ զչարչարանան: ... և զգանա սաստիկս բրօք **դալարօք** ի ձեռն տասն արանց. –89.

ԴԱՀԵԿԵԼ - և նա **դահեկեալ** /դայեկեալ. Հ.Հ./ սնուցանել զմերն Լուսաւորիչ: - 79.

ԴԱՂՄՍՍԱՅԻՔ - երթեալ անցանէր ի կողմանս յերկիրն Իտալացոց, և **Դաղմատացոց** ի թագաւորական քաղաքն Հռոմ: - 106.

ԴԱՅԵԱԿ - Տայ և **դայեակին** իւրոյ Սմբատայ պատի ըզթագակապ ասպետութիւնն ամենայն զօրացն Հայոց. – 58. առեալ զմանուկն Գրիգոր **դայեկացն**՝ փախչէին յերկիրն Յունաց. - 84. լուաւ և տեղեկացաւ ստուգի **ի դայեկացն** իւրոց զհայրենեաց իւրոց զգործ - 84. երթեալ բնակէր ի միայնար/ան/ի մի մօտ ի քաղաքն Հռովմ՝ հանդերձ երանելեան Գայիսոնի /ձեռագրում՝ Գայիայնի. Հ.Հ./ **դայեկան** իւրով - 92.

ԴԱՅԵԿԵԼ - Աստուածային բարեպաշտութեամբ **դայեկեալ** և դաստիարակեալ զմանկունս նոր սիովնի: - 8.

ԴԱՇԻՆՔ - Ապա խորհուրդ արարեալ Տրդատայ ... գնալ ի դուռն կայսեր ... յաղագս **դնելոյ դաշինս** խաղաղութեան ի մէջ իւրեանց: - 107. նաև Հայրապետքն **դնէին ուխտ և դաշինս** ընդ միմեանս – 107.

ԴԱՇՆԱԻՈՐ - վասնզի **դաշնաւորք** էին միմեանց. – 36.

ԴԱՇՆԱԻՈՐԵԼ - Սա **դաշնաւորեալ** Մարացն Աշոտակայ՝ տայ նմա զքոյր իւր Տիգրանուհի ի կնութիւն - 37.

ԴԱՇՆԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ - Չայսու ժամանակաւ առաքէ Շապուհ արքայից արքայ առ մեծն Կոստանդիանոս՝ աղաչել զնա խնդրել **զդաշնաւորութիւն** և զւեր հաստատութեան ի մէջ երկոցունց: - 110. և յանձն առնուին **զգիր դաշնաւորութեան** հաստատուն և անխախտ պահել ի միմեանց կայսրն Կոստանդիանոս և արքայն Տրդատ. -107.

ԴԱՇՏ - Սա անուանէ յիւր անուն **զդաշտն** Արարատեան: - 29. և զայ հասանէ ի սահմանս Հայոց **ի դաշտն Արայի**. - 30. Իսկ թագաւորն Տրդատ ... բազում զօրօք իջեալ **ի դաշտն Գարգարացոց** ի սահմանս Աղուանից – 96.

ԴԱՇՏ ԱՐԱՅԻ - և զայ հասանէ ի սահմանս Հայոց **ի դաշտն Արայի**. - 30.

ԴԱՇՏ ԳԱՐԳԱՐԱՅԻՈՅ - Իսկ թագաւորն Տրդատ ... բազում զօրօք իջեալ **ի դաշտն Գարգարացոց** ի սահմանս Աղուանից – 96.

ԴԱՌՆԱԼ - **դարձարու՛ք՝** ասէ՛ առ իս, և ես **դառնամ** առ ձեզ. – 5. Այլ մեք անդրէն **դարձցուք** ի կարգ թագաւորացն Հայոց: - 34. Արդ **ի դառնայն** Նաբուգոդոնոսորայ ի Հրէաստանէ բազում աւարաւ և գերութեամբ, ընդ առաջ առաքէ նմա Հրաչեայ հրեշտակս պատուական զանձիւք և պայծառ պատարագօք. – 36. և ինքն **դառնայ** յաշխարհն իւր բազում առ և աւար հանդերձ գերութեամբ ընդ ինքեան բերելով: - 37. Այդ մեք ի մերն **դարձցուք** ի կարգ խնդրոյն: - 42. և առեալ **դառնայ** ի Մծբին: - 43. և ինքն **դառնայ** հանդերձ գերութեամբ յաշխարհ իւր: - 43. Իսկ նոքա **դարձեալ** անտի՛ եկին յԵրուսաղէմ.- 46. Եւ ինքն...**դարձաւ** ի Հռոմ ուրախութեամբ: - 53. և **դառնայ** և շինէ զքաղաքն – 58. առնու պատանդս, և **դառնայ**. – 65. պատանդ առնու և **դառնայ**: - 67. և **դառնայ** մեծաւ յաղթութեամբ յաշխարհ իւր: - 70. առնելով առ և աւար և գերի՛ **դառնայ** խաղաղութեամբ և մեծաւ յաղթութեամբ յաշխարհն իւր – 72. հրամայէ նոցա... **դառնալ** յիրաքանչիւր տեղի խաղաղութեամբ - 86. երթայր պատմէր Լիկիանէ/ի/ զիրսն ... և **զդառնալ** քառասնիցն և զոչ հնազանդիլն հրամանացն հարիւրապետին: - 87. Այլ մեք ի մերն **դարձցուք** ոճ և ի ժամադրեալ տեղին – 88. թերևս զոջասցի և **դարձցի**: - 90. Այլ մեք ի նոյն **դարձցուք** բան: - 94. Այդ **դարձայց** անդրէն ի կարգ բանին: - 96. **դառնայ** յաշխարհ իւր մեծաւ յաղթութեամբ: - 96. Եւ

առեալ պատասխանի թղթոյն՝ **դարձան** մեծաւ ուրախութեամբ. - 99. Եւ նա անարգեալ զնոսա՝ թշնամանօք **դարձոյց**: -104. պսակին այնմ թագաւորք Հռոմոցն ... յորժամ **դառնան** ի հրաշալի եկեղեցոյն – 110. նովիմբ թագովն պսակին **դառնալով** ի մեծ եկեղեցոյն - 111. զկնի մահուանն հօր իւրոյ **դարձաւ ի կռապաշտութիւն**. - 54. Այլ որ **ընդդէմ դարձայ** հրամանի քում՝ զտկարութիւնս իմ առաջի արկեալ – 1.

ԴԱՌՆԱԼ Ի ԿՈՒՊՈՇՏՈՒԹԻՒՆ - զկնի մահուանն հօր իւրոյ **դարձաւ ի կռապաշտութիւն**. - 54.

ԴԱՌՆՈՒԹԻՒՆ – զմեղուցեալս **դառնութեամբ** դատապարտէր իբրև զանմիս և զնմարմին – 71.

ԴԱՍԵԼ - Եւ այտքիկ ձայնք անդ՝ ուր կայ Աստուած ի մէջ աստուածոց եղելոց և թագաւորաց, որոշելով և բաժանելով զվատթարն ի լաւագունէ ... և ընդ աջմէ ընդ արդարսն **դասելով** ընդ սուրբս ամենայն. – 9.

ԴԱՍԵՍԱՆ - և շինեաց զՆիմուէ և զԲուրսք քաղաք, և զՔաղան, և **զԴասեման** – 21.

ԴԱՍՏԱԿԵՐՏ - Իսկ Հայկայ շինեալ զտեղի ճակատուն **դաստակերտ**, և անուն կոչէ՝ Հայք. – 27. /զոր/ շինեաց յԵրասխայ, որ այժմ կոչի յիւր անուն՝ Երուանդաքար, և **դաստակերտն**՝ Երուանդակերտ: - 56. Եւ զմնացեալ զանձն հանդերձ **դաստակերտօք** ի սպասաւորութիւն եկեղեցոյ նուիրէին: - 97.

ԴԱՍՏԱՇԱՐԺ - և զքո բանիբուն Պուէտիկոս **դաստաշարժիդ** վարժս իստագիս ասպարէզ առ քո խաղաղութիւն – 12.

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԵԼ - Աստուածային բարեպաշտութեամբ դայեկեալ և **դաստիարակեալ** զմանկունս հաւատոյ նոր սիովնի: - 8.

ԴԱՏԱՊԱՐՏԵԼ – զմեղուցեալս **դառնութեամբ** դատապարտէր իբրև զանմիս և զնմարմին – 71. և այսպէս վճիռ նահու ընկալեալք փոխանակ զոր ընտրեցին առին անձամբ զանձինս իւրեանց **դատապարտեալ**: - 75.

ԴԱՏԱՍՏԱՆ - Եւ յԱդամայ սկիզբն արարեալ մինչև ի մարմնանալ Բանին Աստուծոյ ... և **զդատաստանն**, և զհատուցումն: - 95. և այնպէս անձամբ անձին **դատաստան հատեալ**՝ տան վրէժս եւթնապատիկ: - 75.

ԴԱՏԱՍՏԱՆ ՀԱՏԱՆԵԼ - և այնպէս անձամբ անձին **դատաստան հատեալ**՝ տան վրէժս եւթնապատիկ: - 75.

ԴԱՏԱԽՈՐ - Յաղագս Նահապետացն և **Դատաւորացն**՝ որք կացին Առաջնորդ ժեղովրդեանն Իսրայէլի: - 31,113. **Դատաւորքն** Գետեոն, Բարակ, Սամփսոն ... - 32. Թագաւորեաց Սաուղ / ի վերայ/ Իսրայէլի զկնի **Դատաւորացն** յաւորս Սամուէլ մարգարէին. - 32. Ի ժամանակին յայնմիկ կացին **Դատաւորքն** զլուխ ժողովրդեանն Իսրայէլի՝ ամս չորս հարիւր և հինգ: - 34. Եւ նորա հրաման տուեալ դքսին և **դատաւորին** - 87.

ԴԱՏԵԼ - Եւ Հեղի՝ որ **դատեաց** զԻսրայէլ ամս քսան – 32.

ԴԱՐԱՆԱՂԵԱՅ ԳԱԻԱՌ - Եւ ապա երթեալ ի **Դարանաղեաց գաւառն** ի գեղն Թորդան, և անդ զմեհեանն ... քանդեցին - 97.

ԴԱՐԱՆԱՂԻՔ - Եւ ապա երթեալ ի **Դարանաղեաց գաւառն** ի գեղն Թորդան, և անդ զմեհեանն ... քանդեցին - 97.

ԴԱՐԲԱՆՏ - ոչ յիշէ որպէս ճորայն ի **Դարբանտ**. - 96.

ԴԱՐԲԻՆ - բազումք ի **դարբնաց** զհետ երթալով առասպելին՝ յաւոր միաշաբաթոջ երիս կամ չորս բաղխեն զաալսն - 60. ի ձայնէ կռանարկութեան **դարբնաց** ... զօրանան կապանքն: - 60.

ԴԱՐԴԱՆՔ - գնաց բազում զօրօք ապստամբեալ յերկրին Ճենաց և **Դարդանդաց**. - 79.

ԴԱՐԵՆՆԻ - դիմէ ի դուռն **Դարենիի** Պարսից արքայի - 56. ապա օգնականութեամբ **Դարենիի** ածէ ի Հայս. - 56. որք եկեալ էին օգնականութիւն նմա՝ հրամանաւ **Դարենիի** Պարսից արքայի - 57. Առաքէ և **Դարենիի** բազում ընծայս և պատարագս իբրև հօր և երախտաւորի: - 58. Թիւ թագաւորացն Պարսից ... ապա **Դարենի** ամս երեսուն. - 69. կացին Դատաւորքն գլուխ ժողովրդեանն Իսրայէլի ... **Դարենի Արտեմեայ**՝ ամս վեց: - 34. Կիրոս թագաւորեաց ամս երեսուն ... **Դարենի խորթ**՝ ամս յիսուն և ինն. - 34. Թագաւորէ Երուանդ զկնի մահուանն Սանատրկոյ՝ յետքներորդի ամի **Դարենիի վերջնոյ** Պարսից արքայի - 56. Կիրոս թագաւորեաց ամս երեսուն: ... **Դարենի Վշմասպեան** ամս երեսուն և վեց: - 33.

ԴԱՐԵՆՆԻ ԱՐՏԵՄԵԱՅ - կացին Դատաւորքն գլուխ ժողովրդեանն Իսրայէլի ... **Դարենի Արտեմեայ**՝ ամս վեց: - 34.

ԴԱՐԵՆՆԻԱՆ - Կիրոս թագաւորեաց ամս երեսուն: ... **Քսերքսէս Դարենեան** ամս քսան. - 33.

ԴԱՐԵՆՆԻ ԽՈՐԹ - Կիրոս թագաւորեաց ամս երեսուն ... **Դարենի խորթ**՝ ամս յիսուն և ինն. - 34.

ԴԱՐԵՆՆԻ ՎԵՐՋՆԻ - Թագաւորէ Երուանդ զկնի մահուանն Սանատրկոյ՝ յետքներորդի ամի **Դարենիի վերջնոյ** Պարսից արքայի - 56.

ԴԱՐԵՆՆԻ ՎՇՄԱՍՊԵԱՆ - Կիրոս թագաւորեաց ամս երեսուն: ... **Դարենի Վշմասպեան** ամս երեսուն և վեց: - 33.

ԴԱՐՁ - **զդարձն** մեր խնդրէ առ ինքն. - 5.

ԴԱՐՁԵԱԼ - Եւ **դարձեալ**, երանի որ խորհի յաղթատն և տնանկն. - 3. Եւ **դարձեալ** այլ երանէ մարգարէն զգնացեալսն ամբօրեան ճանապարհաւ - 3. Եւ **դարձեալ** թէ՛ յայսմ երևեցաւ սեր նորա առ մեզ, զի անձն իւր /եղ/ վասն մեր. - 4. և **դարձեալ**, դուք բարեկամք իմ էք՝ եթէ սիրէք զմիմեանս - 4. և **դարձեալ**, թէ յայսմ ծանիցեն ամենեքեան՝ թէ իմ աշակերտք էք՝ թէ սիրեցէք զմիմեանս. - 4. Եւ **դարձեալ**, թէ ոչ եմ ես կենդանի, այլ կենդանի է յիս Բրիստոս. - 5. Եւ **դարձեալ** այլուր, թէ՛ ետ զանձն իւր փրկանս փոխանակ բազմաց: - 5. և **դարձեալ** ի մահ մատնէր. - 6. և **դարձեալ** այլ ոմանք յաղագս աստուծոյ և աստուածայնոյն ջատագով լեալ նախ քան զըմբռնելն զնոսա թշնամեացն, զանձինս իւրեանց ի վազից ի վայր մղէին. - 6. Եւ **դարձեալ**, թէ՛ մի՛ եղիցին քեզ այլ աստուածք բայց յինէն. - 6. և **դարձեալ**, թէ՛ որ զոհէ օտարոտի աստուծոյ՝ կորիցէ: - 6. և **դարձեալ**, եթէ եկա՛յք օրհնեալք Հօր իմոյ՝ ժառանգեցէք զխոստացեալ ձեզ զարքայութիւն. - 8. Արդ զորս **դարձեալ** վորստին գրեմ խանդակաթ սիրով սուրբ և բազմերջանիկ Տեառն իմոյ Հօր և պատուեալ Վարդապետիդ - 10. Եւ **դարձեալ**, եթէ այլազգ անհնար է աճել աշակերտին, եթէ ոչ վարդապետն զառուն իմաստասիրութեան հեղուցու առաջի: - 13. **Դարձեալ** և սկիզբն և զբնակութիւն և զպատճառս ասացից - 15. Եւ **դարձեալ** մեկնութիւն տայ բանին - 17. և **դարձեալ** ինքն հաստատէ զբանս - 35. Եւ **դարձեալ**, թէ արդէք ոչ կարի հեռի գոլով ժամանակին յիշեսցուք զանուանս զայստսիկ: - 36. Եւ **դարձեալ** ասէ, թէ մինչև ցթագաւորութիւնն Վարդարշակայ՝ ի Հայք ոչինչ ճշմարտագոյն գտաք պատմեալ: - 38. որ Աբրահամ կոչեցեալ և **դարձեալ** յորջորջմամբ Աբրահամ անուանեալ. - 38. ապա **դարձեալ** յիշէ զայս և Սգօնն - 41. **Դարձեալ** առաքէ Աբգար առ Տրբեր ի ձեռն գրոյ բանս ինչ պատասխանաց արժանի այլանելոյ սակս Սինկիլիտոսին - 51. /**Դարձեալ**/ Թուղթ Աբգարու: - 52. և **դարձեալ** թողեալ ... Սանատրկոյ զհաւատն յերկեղէ նախարարացն: - 53. Իսկ ի կատարման առաքելոյն

Թաղէի պատառումն եղև վիմին և **դարձեալ** յիրեարս գալ - 54. **Գարձեալ** վասն Խոսրովու: - 68,114. և **դարձեալ**, եթէ որ ընդունէր գայնոսիկ՝ որ ի հալածանս գլորէին. - 71. **Գարձեալ** յարձակումն երկրորդ անգամ Խոսրովու ի վերայ Արտաշրի - 72,115. Սակայն նա զօրօքն իրօք ի գնալն իրում յաղթեաց **դարձեալ** Արտաշրի - 72. և **դարձեալ** թէ՛ որ սուր հանէ՛ սրով անկցի: - 74. և զԱրտեմնոնի հերձուածն **դարձեալ** նորոգեաց. - 76. Եւ **դարձեալ** խորհեցաւ հալածանս յարուցանել եկեղեցոյն. - 77. և **դարձեալ**, եթէ ես եմ հոգին քարեխօս. - 78. **Գարձեալ** և այլ ևս հաւատարմացուցանէ. - 80. և **դարձեալ** քարշէին՝ մինչ ոչ մնայր տեղի ողջ: - 89. **Գարձեալ** ի նոյն խորհուրդ յաղագս սրբոյն Գրիգորի երթալոյն ի ձեռնադրութիւն Հայրապետութեանն: - 98,115. **դարձեալ** ուրախ լինէին: - 101. Եւ հրամայէր ի մէջ հրապարակին աղաղակել զօրացն իրոց քառասուն անգամ ... և **դարձեալ** տասն անգամ - 103. Իսկ երանելին Հեղինէ լցեալ հաւատովքն ... և մեծաւ փափագանօք **դարձեալ** խնդրեաց զբենեան Փրկչին ի Կիրոզէ: - 105. Եւ **դարձեալ** գերանելոյն սրբոյն Գրիգորի նահատակութիւնս և սքանրելիսն պատմէր թագաւորն Տրդատ: - 106. **Գարձեալ** ի նոյն խորհուրդ. և յաղագս սրբոց առաքելոցն Պետրոսի և Պօղոսի և Անդրէի նշխարացն՝ յայլմէ պատմութենէ: - 107,116. **Գարձեալ** այլ ստուգաբանեն. - 111. Եւ **դարձեալ** գնահն յայտ առնէ - 111. Եւ **դարձեալ** ի պատերազմելն Կոռնկայ ընդ Կառինոսի՝ վիրատրեցաւ երիվարն Տրդատայ. - 112.

ԳԱՐՉՈՒԲԱԾ - Եւ այս առ ի մէնջ քեզ **դարձուած** բանից և թղթոց պատասխանի. - 15. ԳԱՐՉՈՒՅԱՆԵԼ - և նա **դարձոյց** գնոսա ի ճշմարտութիւն. - 66. ձեռնադրէ և **դարձուցանէ** հանդերձ պատասխանով հրովարտակին: - 98. Այլ մէք ի նոյն **դարձցուք** բան - 101. Եւ բազում Հրէայս և հեթանոսս **դարձոյց** յԱստուածգիտութիւն. - 104. և գնորայն անդրէն ի նա **դարձուցանել**. - 110. գայնս փախստական արարեալ գերեցին գլոյով մասն աշխարհին Հայոց, և **յաւեր դարձուցին**: - 76. Յաղթել քաջին Տրդատայ **ի փախուստ դարձուցանէր** զթագաւորն. - 82.

ԳԱՐՄԱՆ - և ասացեալ նախ զբացումն դրանցն ախելոց և գյաղթումն զօրացն, և **դարման** երիվարացն - 82.

ԳԱԻ - Իսկ նա զհետ ինչ սակաւ ատուրց սկսաւ **դաւով** իմն և կեղծաւորութեամբ խօսել ընդ թագաւորին - 73. և **դաւով** իմն պատրեաց զիշխանսն. - 79.

ԳԱԻԱՃԱՆՈՒԹԻԻՆ - և որսային ազգի ազգի հնարիք մեքենայից հրացանութեամբ, և այլ ևս բազում և պէս պէս չարութեամբ՝ արդ և **դաւաճանութեամբ**. - 15. Եւ յետ այսորիկ նենգեալ Աշդահակայ **դաւաճանութեամբ** ի վերայ Տիգրանայ չար խորհեալ նմա: - 37.

ԳԱԻԻԹ - և կոչել զԱստուած զօրութիւն իւր ըստ **Գաւթայ** ձայնին, նաև ամենեցուն առիթ փրկութեան լինի. - 4. և ետ նոցա Տէր **զԳաւթ** որդի Յեսեայ. - 32. գտի **զԳաւթ** որդի Յեսեայ. - 32. Թագաւորեաց Սողոմոն՝ որդի **Գաւթի** - 32. Եւ որպէս անդ վասն **Գաւթի** առ Սաւուղ ասացին գյաղթելն Գողիադու. - 81. և զօրացաւ ի բանս Սաւուղ պարգևս խոստանալով **Գաւթի** - 81. որպէս անդ բանն Աստուծոյ թագուցեալ յողորկ քարն **Գաւթի** - 82. առաքեալ զթագս գայս ... առնէ ի գլուխ **Գաւթի** արքայի - 109. և այն լինէր յաղագս փափագման անդրանիկ թագաւորին և **մարգարէին Գաւթի**: - 110. ԳԵԳԵՐԱՆԸ - յայնժամ աշակերտն վարդապետին արուեստին ակն ունի, յորժամ **զդեգերանսն** որպէս զբարեկամ ողջունեսցի: - 13.

ԳԵԿՂԱԾ - Գետք մեծամեծք և անուանիք քառասուն ... **Գեկղաթ**, Եփրատ՝ որ է Արածանի ... - 25.

ԳԵԿՈՍ - **Գեկոս** չարափառ և անօրէն թագաւորէ ամ մի - 70. Յետ մահուանն Փիլիպպոսի կայսեր Հռոմայեցոց թագաւորէ **Գեկոս**. - 72.

ԳԵՂ - Եւ զդիակն Բելայ պաճուճեալ **դեղովք**` հրամայէ տանել ի Հարք. – 27. զոր առնես ի վերայ հիւանդաց առանց **դեղոց** և արմատից. - 47. և խոստանայ բազում պարգևս տալ` թէ որ զերծուցէ զնա ի հալածանացն Խոսրովու` կամ հնարիք **դեղոց** և կամ գաղտնի խողխողմամբ սրոյ: - 72.

ԳԵՌ - **դեռ** ոչ էր հաւատացեալ և ընդունակ լեալ բանին – 82. **դեռ** ոչ ուներ պատիւ Քահանայութեան - 97. որ **դեռ ևս** կայ յեզր քաղաքին - 99.

ԳԵՌ ԵԻՍ, ԳԵՌԵԻՍ – վասն այնորիկ **դեռևս** տակաւին զինասէրք են և որովայնամոլք - 42. որ **դեռևս** տակաւին կայ տեղիք կայարանաց սրբոցն - 87. որ **դեռևս** կոչի բլուրն այն Բարսղաբերդ. - 96. որ **դեռ ևս** կայ յեզր քաղաքին - 99.

ԳԵԻ - վիշապագունք գողացան զմանուկն Արտաւազդ, և **դև** փոխանակ նմա եղին: - 60. Նաև զնախարարացն ... ի նոյն հարուածս մոլեգնեալ **ի դիւաց** - 94. հալածէր զբազմութիւն **դիւացն** - 97. և **զդևս** հալածէր ի մարդկանէ: - 104.

ԳԷՍ - **դէմ եղեալ** տարադէմ թագչել ի տեղի ինչ թաքստեան, և եկեալ հասին ի սահմանս Սեբաստիոյ. – 86. և յաղագս հալածանաց **դէմ եղեալ** եկին յաշխարհն Հայոց: - 91. և **դիմի հարեալ** նմա պատերազմաւ յաղթ բռնաւորին – 29. եկիր առ աստուածապատիւ և սորք Հայրապետն մեր Խաչիկ` բերելով նմա ընծայ և պատարագ հոգևոր զգիրս Հաւատարմատ` որ **ընդ դէմ** երկաքնակացն – 11. զոր ի բանս իր հրաւիրէ **ընդ դէմ** Բաբելոնի ի պատերազմ: - 35. առեալ վէմ արձանաքարի` ունելով **ընդ դէմ** նորա, զոր ի հայելն Երուանդայ` պայթէր արձանաքար վէմն. - 57. **ընդ դէմ եկեալ** Արտաշրի պատերազմաւ` մեռանի: - 77. Իսկ սա ի խմբել պատերազմին **ի դիմի հարկանի** Աշդահակայ - 37.

ԳԷՍ ԳՆԵԼ - **դէմ եղեալ** տարադէմ թագչել ի տեղի ինչ թաքստեան, և եկեալ հասին ի սահմանս Սեբաստիոյ. – 86. և յաղագս հալածանաց **դէմ եղեալ** եկին յաշխարհն Հայոց: - 91.

ԳԷՊ /նախադր./ - Իսկ ամբոխն Բելայ փախստեայ լինէին **դէպ** երեսաց իւրաքանչիւր որ: - 27. **դէպ** ուղիղ ընդ լայնատարած խորայատակն անցանէր ընդ Եփրատ ընդ զօրսն իւր - 112.

ԳԷՊ /գոյ./ - **դէպ եղև** անցանել նմա ընդ Պրասմին Եւսեբեայ կնոջ այրոյ. – 65.

ԳԷՊ ԼԻՆԵԼ - - **դէպ եղև** անցանել նմա ընդ Պրասմին Եւսեբեայ կնոջ այրոյ. – 65.

ԳԺՈՒԲՐԵԼ - **Գժուարի** ասեն Արտաւազդ ասելով ցհայրն – 60.

ԳԻԱԹԱԲԱԼ - **դիաքաւալ կացուցանէր** զամբոխն Խազրաց - 65.

ԳԻԱԹԱԲԱԼ ԿԱՅՈՒՅԱՆԵԼ - **դիաքաւալ կացուցանէր** զամբոխն Խազրաց - 65.

ԳԻԱԿՆ - Եւ **զդիակն** Բելայ պաճուճեալ **դեղովք**` հրամայէ տանել ի Հարք. – 27.

ԳԻՍԵԼ – Թերևս կարացից ուղղել զմակոյկ բանին` և **դիմել** ի խաղաղ նաւահանգիստ – 13. Եւ ինքն **դիմեալ** այլ բազմութեամբ զօրու ի վերայ Հռովմայեցոց զօրուն` փախստական առնէ իսպառ. - 43. **դիմէ** ի վերայ Արտաւազդայ - 44. **դիմէ** ի դուռն Գարեհի Պարսից արքայի - 56. և **դիմէ** ի վերայ Արտաշրի - 67. **դիմեն** ըստ իւրաքանչիւր յաջողութեան - 86.

ԳԻՍԻ ՀԱՐԿԱՆԵԼ - և **դիմի հարեալ** նմա պատերազմաւ յաղթ բռնաւորին – 29.

ԳԻՈԿԳԵՏԻԱՆՈՍ - թագաւորէ ... **Գիոկղետիանոս** կռապաշտ և ամբարիշտ թագաւոր ամս քսան – 80. և սուրբ Հռիփսիմեանքն **ի** նոյն ինքն ամբարիշտն **Գիոկղետիանոսէ** զնացին փախստականք ի Հայս - 81. Յետ թագաւորելոյն **Գիոկղետիանոսի** կայսեր Հռոմայեցոց` ելեալ երանելեացն Հռիփսիմեանց յաշխարհէն Հռոմայեցոց, յաղագս հալածանաց **դէմ եղեալ** եկին յաշխարհս Հայոց: - 91. Եհաս հալածումն նոցա յամբարշտէն **Գիոկղետիանոսէ** - 92. Չոր ասպա տեղեկութիւն տուեալ ամբարիշտն **Գիոկղետիանոս** զգալ նոցա յաշխարհս մեր - 92.

յորժամ թագաւորեաց յերորդ ամի **Գիոկղետիանոսի** կայսեր Հռոմայեցոց, առնու իւր կին զԱշխէն - 95. Եւ ընդ այն ատուրս լինէր Կոստանդիանոսի հարսանիս՝ առնելով նմա կին զդուստրն **Գիոկղետիանոսի** զՄաքսիմիանէ. - 96. և հրապուրեալ ի Մաքսիմիանէ կնոջէ իւրմէ՝ որ թոռն **Գիոկղետիանոսի** կայսեր. - 102. Իսկ Մովսէս **ի Գիոկղետիանոսէ**՝ ասէ՝ թագաւորեալ. - 111. սկսեալ ի ժամանակէն Պոռքայ մինչև ի թագաւորելն **Գիոկղետիանոսի**՝ Յունաց թագաւորէ՝ ասէ՝ Պոռքոս - 111. մանրախուզի քննեալ գտաք զթագաւորելն Տրդատայ յերորդ ամի **Գիոկղետիանոսի** կայսեր - 111. և փոխանորդեալ զթագաւորութիւնն **Գիոկղետիանոսու**. - 112.

ԳԻՈՆՆԵՍԻՈՍ - և էին Եպիսկոպոսք՝ Ստեփաննոս ի Հռոմայ, **Գիոնեսիոս** յԱղէկսանդրէ - 71. և ժողովեալ եպիսկոպոսք ի տեղեաց տեղեաց յԱնտիոք յաղագս նգովելոյ զՊօղոս Սամոստացի. **Գիոնեսիոս** ի Հռոմայ ... - 76. Իսկ **զԳիոնեսիոս** աղաչեալ՝ զի և նա եկեացէ ի ժողովն - 76. իսկ **Գիոնեսիոս Աղէկսանդրացի** հաստատեաց զնա ի հաւատս: - 71.

ԳԻՈՆՆԵՍԻՈՍ ԱՂԷԿՍԱՆԴՐԱՅԻ - իսկ **Գիոնեսիոս Աղէկսանդրացի** հաստատեաց զնա ի հաւատս: - 71.

ԳԻՊԵԼ - Այլ ոմանք, ասեն, ի ծնանելն զնա **դիպեալ** պատահարաց իմն՝ զոր համարեցան կախարդել զնա կանանցն զարմիցն Աշդահակայ. - 60. և երթեալ հանդերձ բազմութեամբ զօրուն ի տեղիս կռոցն, ուր և **դիպէին** - 96. նախ նա **դիպեցաւ** ի ճանապարհին. - 97.

ԳԻՊԵՏՈՒՅԱՆԵԼ - **դիպեցուցանէ** զերեքթիւնեան /զերեքթեւեան. Հր. Աճ./ սուր սլաքն՝ կրծից տախտակին - 26.

ԳԻՒԱԲՆԱԿ - և **դիւարնակ** միտք նորա բժշկեցան: - 94.

ԳԻՒԱԿԱՆ - և այսպիսի զօրութիւն **դիւական** առ ինքն ունելով՝ վաղճանի - 57. Եւ մաշեալ կատաղէր **դիւական** աղանդովն. - 78.

ԳԻՒԱՆ - առաքէ հրովարտակ առ Արշակ մեծ եղբայր իւր ի ձեռն Մարեբայ Կատինեայ, որոնել **զդիւանն** արքունի, և տալ զգահնամակն նախարարացն Հայոց: - 40. առաջի առնէ նմա **զդիւանն** արքունի: - 40.

ԳԻՔ - որ հայրն կոչէր **դիցն** ամենայնի: - 97. և անդ զմեհեանն սպիտակափառ **դիցն Բարշամինայ** քանդեցին - 97. և փշրեցին զոսկի պատկերն **Անահտականից դիցն**: - 97.

ԳԻՔ ԲԱՐՇԱՄԻՆԱՅ - և անդ զմեհեանն սպիտակափառ **դիցն Բարշամինայ** քանդեցին - 97.

ԳՂԵԱԿ - ապա հրամայեաց կապանօք խաղա/ղա/ցուցանել յԱյրարատեան գաւառէ, և տանել զնա **ի Գղեակ բերդն** - 90.

ԳՂԵԱԿ ԲԵՐԴ - ապա հրամայեաց կապանօք խաղա/ղա/ցուցանել յԱյրարատեան գաւառէ, և տանել զնա **ի Գղեակ բերդն** - 90.

ԳՆԵԼ - Հայր ազգաց բազմաց **եղի** զբեզ. - 20. և **եղեալ** ձեռն ի վերայ Աբգարու բժշկեաց զնա. - 49. և առեալ զթագ նորա՝ **դնէ** ի գլուխ Արտաշէսի - 56. և դև փոխանակ նմա **եղին**: - 60. Հեպերիթոս Բոսպորացի **դնէ** իւր խօսս բազումս վասն Ջատկի - 64. և **դնէ** ի տապանի մեծաւ պատուով. - 66. և ապա յետ այնորիկ **դնել** զգլուխ նորա ի մամուլս հիւսանց - 89. և փող եղեգնե/այ/ **դնել** ի քիթս նորա, և արկանել աղ և բորակ և քացախ ի ներքս: - 89. և **դնել** ձագարի նստոյ տեղուջն /ի նստոյ տեղուջն. Հ.Հ./ և արկանել ջուր յորովայն նորա: - 89. Լուսաւորչին մերոյ է կարգեալ և **եղեալ** զսեփիական աթոռընկալ Եպիսկոպոսացն զկարգս. - 100. և ինքն փորէր և հանէր զհողն, և **դնէր** զքարինս: - 103. և **եղեալ** ի վերայ պատանի մեռելոյն,

գոր բարձեալ տանէին ի թաղումն, նա վաղվաղակի կենդանացաւ. - 104. ընդ առաւօտս առաւօտս գՔրիստոսին նշան թագին **դնէր** ի գլուխ նորա. - 106. հրամայէ **դնել** ի վերայ ոսկի սեղանոյն - 110. Չոր առեալ **դնէր** ի վերայ պատուական գլխոյ իւրոյ. - 110. Ապա խորհուրդ արարեալ Տրդատայ ... գնալ ի դուռն կայսեր ... յաղագս **դնելոյ դաշինս** խաղաղութեան ի մէջ իւրեանց: 107. և կեցեալ անդ ամս ինչ՝ ապա **դնեն թագ** Հրաչէի. - 80. **եղի ի մտի** իմ մի յերկուց. - 47. նաև Հայրապետքն **դնէին ուխտ և դաշինս** ընդ միմեանս - 107. և **դնի սկիզբն** մտելոցն յԵգիպտոս. - 31. **դէմ եղեալ** տարադէմ թագչել ի տեղի ինչ թաքստեան, և եկեալ հասին ի սահմանս Սեբաստիոյ. - 86. և յաղագս հալածանաց **դէմ եղեալ** եկին յաշխարհն Հայոց: - 91. յայսմ երևեցաւ սէր նորա ի մեզ, զի **զանձն** իւր **դիցէ /եղ/** վասն մեր. - 4. **զանձն** իւր **դիցէ** ի վերայ բարեկամաց իւրոց. - 4. Տայ և նախնոյն մերոյ որ ի Հրէից՝ Բագարատուն՝ իշխանութիւն թագաւորութեան՝ **թագ** ի գլուխ **դնել** թագաւորին - 40. Եւ **թագ եղեալ** ի գլուխ նորա՝ զարդարեաց թագաւորական ծիրանօք. - 82. **թագ եղեալ** թագաւորեցոյց զնա - 111. և նա հինգօրեայ անսուաղ թողեալ զամենայ բազմութիւնսն՝ միայն **ունկն դնելով** վարդապետութեան նորա. - 94. Արդ սկսայց այսուհետև՝ **սկիզբն դնելով** զսէր և զխոնարհութիւն - 3. **սուր եղեալ ի վերայ** անխնայ սատակմամբ կոտորեցին զկանայս նոցա և զմանկունս հանդերձ ամենայն ընտանեօք. - 75. **սուր ի վերայ եղեալ** կոտորեցին զբազումս. - 86.

ԳՆԵԼ ԳԱՇԻՆՍ - Ապա խորհուրդ արարեալ Տրդատայ ... գնալ ի դուռն կայսեր ... յաղագս **դնելոյ դաշինս** խաղաղութեան ի մէջ իւրեանց: 107.

ԳՆԵԼ ԹԱԳ - և կեցեալ անդ ամս ինչ՝ ապա **դնեն թագ** Հրաչէի. - 80.

ԳՆԵԼ Ի ՄՏԻ - **եղի ի մտի** իմ մի յերկուց. - 47.

ԳՆԵԼ ՈՒԽՏ ԵՒ ԳԱՇԻՆՍ - նաև Հայրապետքն **դնէին ուխտ և դաշինս** ընդ միմեանս - 107.

ԳՆԵԼ ՍԿԻԶԲՆ - և **դնի սկիզբն** մտելոցն յԵգիպտոս. - 31.

ԳՇԽՈՅ - գոր տեսեալ երանելոյն **դշխոյի**՝ լցաւ խնդութեամբ. - 104. գոր առեալ բերէր մատուցանէր երանելի **դշխոյին**: - 105. Եւ այսպէս զարդարեալ երանելի տիկինն **դշխոյ** մեծ/աւ/ փափագանօք խնդրեաց և եգիտ զփրկական սուրբ Նշանն - 105.

ԳՈՒ - առաքեցաւ **ի քէն** - 1. և լուեալ իսկ էր իմ զգալն **քո** միսանգամ առ մեզ և այնմ անսայի տեսանել **քեզ** ... և ապա հաւատարմացուցանել զյառաջագոյն գրեալսն **առ ի քէն** ... գոր յետոյ ասացից զժամանակ գալոյ **քո** - 2. որ բերաւ **ի քեզ** ի ձեռն Միմէօն քահանայի - 2. Բայց արդ լինիմ **քեզ** Ահարօն և Եսայիաս. - 2. և ընթանամ պատրաստաբար առ հարցումն խնդրոյն որ **ի քէն** - 2. և փութամ մտադրութեամբ հատուցանել գոր խոստացայ՝ վստահացեալ յաղօթս **քո**: - 2. Թերևս կարացից կացուցանել առաջի **քո** զխնդրելին **ի քէն** ի մատենի աստ փոքր. - 2. Թերևս կարացից իմովս տկարութեամբ ըստ կամաց քոց կատարել զկամս **քո** յայսմիկ յօժարութեամբ - 2. զայսուիկ հրամայեալս **ի քէն՝ քեզ** պարտ էր կատարել առ իմս խնդիր, որպէս յառաջագոյն գրեցի **առ քեզ** - 2. որ բերաւ **առ քեզ** - 3. սիրոյ և խոնարհութեան եղև այս ինձ **առ ի քէն**: - 3. **ի քեզ** տեսանեմք զամենայն բարեկարգութեան ձև - 3. **դուք** բարեկամք իմ էք - 4. և ես դառնամ **առ ձեզ**. - 5. սպանէք՝ ասէ՛ զանդամս **ձեր** զերկրաւորս - 5. մի՛ եղիցին **քեզ** այլ աստուածք բայց յինէն. - 6. գրեցաք **առ քեզ** - 7. զիտեմք **քեզ** ճշմարիտ աշակերտ գոլ Քրիստոսի - 7. վասն եղբայրսիրութեան չէր ինչ պիտոյ գրել **առ քեզ** ... զի **դու** ինքն Աստուածուսոյց ես - 8. զայսուիկ գրեալս **ի քեզ** տեսանեմք կատարեալ - 8. և ես հանգուցից **զձեզ** - 8. և կանխաւ առաջնորդեալ **զքեզ** ինքն յանդաստանս հոգևորս - 8. ժառանգեցէք

գխոստացեալ **ձեզ** զարքայութիւն - 9. բարի չափով Աստուծոյ **զքեզ** վարկանել արժանի - 9. անսպառ խաղացումն սուրբ և երկրպագելի Հգոյն շնորհաց **ի քեզ** տեսանել - 9. փափագեալ **քո** և փափագելի լեալ հանգստեան արդարոց. - 9. Իսկ **դու** կենդանախարուկեալ քոյին սուրբ և պարկեշտ վարուք - 9. տեսանեն զգործս **ձեր** բարիս, և փառաւորեսցեն զՀայր **ձեր**՝ որ յերկինս: - 10. համարձակիմ ծառայական բանի **քո** յետին և տրուպ աշակերտս - 10. եթէ մոռացայց **զքեզ** Երուսաղէմ, ասէ մարգարէն, մոռացի զիս աջ իմ - 11. սկիզբն ուրախութեան իմոյ **դու** ես. - 11. որ փոքրս եմ և կատար առ **քո** կատարեալ մեծութիւնդ: - 11. վասնզի ես ոչինչ եմ. և եթէ եմ ինչ՝ **քո** եմ: - 11. **զքեզ** տեսանելով յիմս խոնարհեալ փոքրկութիւնս սակս սիրոյ և խոնարհութեան: - 11. գոր **քո** ինքնին խօսեալ ի խորհուրդ հաւատոյ ի ձեռն հոգոյն սրբոյ **ի քեզ** բնակելոյ - 11. Արդ այս **քեզ** նշան առ ի յինէն ... կատարել զհայցուածս **քո** յաաղագս պատմութեանս: - 12. Իսկ **ի քէն** առ իս, զի յիշեսցես զուխտ մեր - 12. յիշատակաւ սիրոյ մշտնջենաւորեսցես՝ յիշելով յաղօթս **քո** - 12. շնորհք սուրբ Հոգոյն հասարակ **քեզ** և մեզ ... պարզեցի ձեռնտու լինելով մեզ ի գործս - 12. Արդ քանզի լուեալ էր մեր յաղագս պատմութեան **քո** - 12. և **զքո** բանիբուն Պուետիկոս դաստաշարժիդ վարժս իստագիս ասպարէզ առ **քո** խաղաղութիւն - 12. որ բերաւ առ **քեզ** սակաւ ինչ յայտարարութեամբ ի ձեռն Փիլիպպոսի քահանայի - 13. ինձ հաւատալոց է **ի քէն** վիճակ պատմութեան: - 13. Արդ օն առեալ **զքո** աղօթսդ տացես ինձ ի սատարութիւն - 13. Բանզի ընդ **քո** հարցողութեամբ քաղաքավարին՝ ոչ միայն կատարելով զհրամայեալս **ի քէն** - 13. Եւ այս յինէն իսկ ասի և **զքէն** վկայի - 14. որպէս և կամք **քո** հրամայեցին - 14. այսոցիկ հրամայեալս **ի քէն** զստուգութիւն բերէ պատմութիւնս - 15. զայսոսիկ խնդրէր կամք իմ **ի քէն** հանդերձ մախթանօք. - 15. որ **ի քէն** առ մեզ եղև - 15. և կամք **քո** կատարեսցին ի փառս Աստուծոյ - 15. Եւ այս առ ի մէնջ **քեզ** դարձուած բանից և թղթոց պատասխանի. - 15. և ահ և երկիւղ **ձեր** ի վերայ ամենեցուն եղիցի: - 18. ահաւասիկ ուխտ իմ **ընդ քեզ**, և եղիցիս հայր բազմութեան ազգաց. և ոչ կոչեսցի անուն **քո** այսուհետև Աբրամ , այլ եղիցի անուն **քո** Աբրահամ. զի Հայր ազգաց բազմաց եղի **քեզ**. և արարից **զքեզ** յազգ մեծ, և օրհնեցից **զքեզ**. և թագաւորք **ի քէն** ելցեն ... և Սարայի կնոջ **քո** ոչ կոչեսցի Սարայ, այլ Սառայ անուն նորա ... և տաց **քեզ** ի նմանէ որդի - 20. Չհաւաստին ի սակաւուց որչափ կարացեալ ի բազմաց պատմեսցուք **քեզ**՝ ով ուսունմասէր **դու** և խոհեմ: - 25. Սկիզբն արասցուք **քեզ** պատմել զթագաւորութիւն Պարսից և Հայոց - 38. թագաւորք ազգաց **ի քէն** ելցեն: - 39. տաս **դու** կուրաց տեսանել - 47. Լուեալ է իմ վասն **քո** բժշկութեանդ - 47. **Դու** և զմեռեալս յարուցանես: - 47. Եւ իբրև լուայ վասն **քո** զայս ամենայն, եղի ի մտի իմ մի յերկուց, կամ եթէ **դու** իցես Աստուած՝ իջեալ յերկնից ... և կամ թէ որդի ես **դու** Աստուծոյ՝ և զայդ գործես: - 47. Արդ վասն այնորիկ գրեցի ես առ **քեզ**՝ աղաչել **զքեզ** - 47. Նաև լուայ եթէ Հրէայք տրտունջեն **զքէն**, և կամին չարչարել **զքեզ**: - 47. գրեցեր **դու** առ իս՝ գալ ինձ առ **քեզ** - 48. առաքեցից **քեզ** զմի յաշակերտաց անտի իմոյ, զի զցասս **քո** բժշկեսցէ, և կեանս **քեզ**՝ և որոց ընդ **քեզ** են շնորհեսցէ: - 48. **դու**՞ իցես աշակերտ օրհնելոյն Յիսուսի - 48. եղիցի **քեզ**՝ որպէս կամիս: - 49. և ես իմացուցանեմ **քեզ** ի ձեռն գրոյ: - 49. Եւ արդ այսուհետև տէրութիւնդ **քո** զիտէ - 50. Զթուրթ մտերմութեան **քո** ընթերցան առաջի իմ. - 50. վասնորոյ շնորհակալութիւն ի մէնջ **քեզ** հասցէ: - 50. գոր և **դու** խորհեցար: - 50. և ընդ հրամանի մտածութեան **քո** ուրախացայ: - 51. Բայց **քեզ** Տեառն իմում հաճոյ թուեսցի առաքել յԵրուսաղէմ՝ փոխանակ Պետրոսի - 51. և իսաչեաց գՔրիստոս տարապարտուց առանց **քո** հրամանի. - 51. լուեալ է **քո** վասն Յիսուսի Քրիստոսի - 52. և նա բժշկեսցէ զամենայն ախտս հիւանդութեանց՝ որ **ի ձեզ**. և հաւատայցես բանի նորա՝ **դու** /և/ եղբարք **քո**՝ և

ամենայն որ հնագանդին **քեզ** կամաւոր. զի ախորժելի է ինձ **զձեզ** ըստ մարմնոյ ազգականս իմ՝ լինել և ինձ մտերիմ **ձեզ** - 52. ոչ արասցեն ... ձեռք իմ խոյր անարժան գլխոյ **քն** 54. Եւ զայսոսիկ մեր կարճ ի կարճոյ առեալ պատմեցաք **քեզ** համառօտով՝ ուսումնասէր **դու**: - 54. եթէ **դու** յորս հեծցիս յազատ ի վեր ի Մասիս, **զքեզ** կալցեն քաջք - 60. մինչև դու գնացեր, և զերկիրս ամենայն **ընդ քեզ** տարար - 60. վնաս առնէ **քեզ** և երիվարիդ: - 66. թագաւորք ազգաց **ի քէն** ելցեն. - 68. որպէս ուսուցանէ **քեզ** պատմագիրն: - 73. զոր **դուք** կարի իսկ քաջ գիտէք - 80. որ եսպան զԽոսրով հայր **քն**: - 84. որ սպան զհայր **քն** Խոսրով: - 90. եկին ... **առ ձեզ** կանայք ոմանք յաշխարհէս/ մեր/մէ/ - 92. և եթէ հաճոյ թուեսցի յաչս **քն**՝ առցես զնա **քեզ** կնութեան: - 92. պարտ է **քեզ** Գրիգոր վիճակեցուցանել ի Հայրապետութիւն, զի լուսաւորեսցէ **զձեզ**: - 98. անհնարին է **քեզ** բժշկել - 102. եկաք **քեզ** յօգնականութիւն. - 102. ողորմեցար **դու** տղայոցն - 102. բեր **առ քեզ** զԵպիսկոպոսապետն Սեղբեսարոս. և նա պատրաստեսցէ **քեզ** աւագան ջրոյ. և **դու** լուայցիս այնու - 102. են Սատուածք **քն**, որ անուանին Պետրոս և Պօղոս: - 103. որդին **քն**՝ թագաւորն մեր՝ բարիօք արար, որ եթող զհաւատն - 104. առ ինձ /ձն. գուցէ՝ **քեզ**/ զբնեռս զայսոսիկ - 105

ԳՈՒԻՆ - և բնակեցան **մօտ ի Գուին**՝ որ է քաղաք Հայոց. - 92. որ է ի Հռոմայ մինչև **ի Գուին** հինգ հազար և հարիւր մղոն. - 92.

ԳՈՒՄԵՏԻՍՆՈՍ - **Գումետիանոս**, որ է իննեքորդ ի կարգի կայսերաց. - 57.

ԳՈՒՆ - դիմէ **ի դուռն** Գարեհի պարսից արքայի -56. և ինքն զկողմանս Պարսից և զսահմանս Ասորոց մինչև **ի դուռն** Տիգրոնի ... ի սուր սուսերի մաշեալ ... դառնայ խաղաղութեամբ - 72. և տարեալ **ի դուռն** կայսեր Տակիտոսի - 77. Իսկ զմիւս եղբայրն նորա ... առեալ զմանկաբարձն տարաւ **ի դուռն** արքային Պարսից - 79. և ասացեալ նախ զբացումն **դրանցն** ախելոց, և զյաղթութիւն զօրացն - 82. այնպիսի լինէր պատրաստել ճանապարհ նորա և մուտ ի մեզ կենաց մերոց **դուռն** լուսոյ: - 84. Ելեալ Տրդատ ի կառս իր՝ կամէր ելանել ընդ **դուռն** քաղաքին. - 93. Ապա խորհուրդ արարեալ Տրդատայ ... գնալ **ի դուռն** կայսեր - 107. և բազում օքևանօք խաղաց գնաց մինչև եհաս **ի դուռն** ծիրանափառ Օգոստեան. - 108. Ի սորա ատուրս միաբանեալ Մուշկանն ի ամբոխն Խազրաց և Բասղաց՝ անդր քան **զդուռն ճորայ**. - 64.

ԳՈՒՌՆՈՒՅՅ - Ի սորա ատուրս միաբանեալ Մուշկանն ի ամբոխն Խազրաց և Բասղաց՝ անդր քան **զդուռն ճորայ**. - 64.

ԳՈՒՍՏՐ - և ծնաւ ուստերս և **դաստերս** և մեռաւ: - 19,19,20. ծնանելով ուստերս և **դաստերս** մինչև /g/Աբրահամ եկին հասին չափելով իւրաքանչիւր ոք զժամանակս իւր, և մեռաւ: - 20. և ինքն ընկալեալ զբժշկութիւն **դաստերն** նորա՝ դարձաւ ի Հռոմ ուրախութեամբ: - 53. Սա սպան զսուրբ առաքեալն Թադէոս և **զդուստր** իւր Սանդուխտ - 54. առնու իւր կին զՍաթենիկ **դուստր** արքային. - 58. Իսկ երանելին Հռիփսիմէ թագաւորագն լեալ՝ կամ թէ **դուստր** թագաւորի ... երթեալ բնակէր ի միայնարանի մի՝ մօտ ի քաղաքն Հռովմ - 92. առնու իւր կին զԱշխէն **դուստր** Աշխինդարայ. - 96. Եւ ընդ այն ատուրս լինէր Կոստանդիանոսի հարսանիս՝ առնելով նմա կին **զդուստրն** Գիոկղետիանոսի զՄաքսիմիանէ. - 96. քանդէին զՀռոմիական մեհեանն **դաստերն** Արամազդայ ի Թիլն աւանի: - 97.

ԳՈՒՐՄ - քաջն Տրդատ զիշեանն հանդերձ բարդ բարդ խոտաւն ի ներքուստ **ի դուրս** արտաքոյ պարսպին ձգեալ ընկենոյր: - 91. Ապա **եկեալ ի դուրս** կինն այն ... ետես զսուրբն Թէոդորոս նստեալ - 65.

ԳՈՒՔՍ - Եւ նորա հրաման տուեալ **դքսին** և դատաւորին - 87.

ԳՊԻՐ - գրեին զամենայն ատենական **դպիրքն** նշանագրացն: - 90.
 ԳՊՐՈՒԹԻԻՆ - և տեղեակ և հմուտ էր աստուածային պատուիրանին և յոյժ հասու Քրիստոնեական **դպրութեանն**. - 84.
 ԳՐԱԽՏ – իբր ծառ իմն բազմապտուղ` և բարձր ի մէջ վայելուչ և աստուածատունկ **դրախտիդ** Նարեկայ կոչեցեալ ուխտի - 8. Եւ ապա զկնի արտասահմանելոյն ի **դրախտէն**` աճեցին ծնունդք նորա, և բազմացան - 16.
 ԳՐԱՄ - և **դրամ** առանձին զիրն **հարկանէր** պատկեր - 42.
 ԳՐԱՄ ՀԱՐԿԱՆԵԼ - և **դրամ** առանձին զիրն **հարկանէր** պատկեր - 42.
 ԳՐԳԱԼ – քաջին Արգամայ տայ զերկրորդականն զահ` և պսակ յականց կապեալ ... և **դրգալ** ոսկի և պատառաքաղ: - 58.
 ԳՐՈՇՍԵԼ – Որև ապա հրաման տայ զօրաց իրոց զնշան խաչին Քրիստոսի **դրոշմեալ** ի կապերտոցի - 83.
 ԳՐՈՒԱԳ - ընթերցջիր **զվերջին դրուագն** Բարդնմայ Ուռհացոյ. - 80.

- Ե -

Ե. - Գլուխ **Ե**. Յաղագս Աբրահամու: - 20,113.
 ԵԲԵՐ - Եւ Սաղղայ ամաց հարիւր երեսուն/սնից/ ծնանի **զԵբեր**. և կեցեալ յետ ծնանելոյն **զԵբեր** ամս երեք հարիւր և երեսուն, և մեռաւ: -19. Եւ կեցեալ **Եբեր** ամս հարիւր երեսուն և չորս` ծնաւ զՓաղեկ: - 19. Եւ եկաց **Եբեր** յետ ծնանելոյ նորա զՓաղեկ` ամս երկերիւր օխսնասուն, և մեռաւ: - 19.
 ԵԲՐԱՅԵՅԻ - Առ սովաւ Զօրաբաբէլ **Եբրայեցոց** վերակացու եղեալ հանդերձ Յետուալ քահանայապետիւ – 33. առ նովաւ թարգմանեցին զօրէնսն **Եբրայեցոց** իմաստունքն: - 34. և սորա ասեն զմի ի գերելոց զիսաւորաց **Եբրայեցոցն** խնդրեալ ի Նաբուգոդոնոսորայ, անուն Շամբատ, ածեալ բնակեցոյց յերկիրս մեր նեծաւ պատուով - 36.
 ԵԲՐՈՎՆ - Գետք մեծամեծք և անուանիք քառասուն ... Բէնս, **Եբրովն**, Սնդարիս – 25.
 ԵԳԻՊՏԱՅԻ/Ք/ - բայց այր մի կախարդ **Եգիպտացի** շրջեաց զնա յառաջին մտաց անտի իւրոյ, և ի նոյն այլ ոմն եպիսկոպոս **Եգիպտացի** Եփեստէ անուն հերձուածող – 75. Եւ բազում Հայրապետք մարտիրոսացան, Պետրոս Աղէքսանդրի Եպիսկոպոսն ... Պեղոս և Սիդոս **Եգիպտացոց** - 81.
 ԵԳԻՊՏՈՍ - և անուանք աշխարհացն Քամայ` **Եգիպտոս**, և Եթովպիէ - 23. և այլ ևս ազգք մինչև ի Փռիզիայ և **յԵգիպտոսէ** մինչև յՈվկիանոս: - 23. և դնի սկիզբն մտելոցն **յԵգիպտոս**. - 31. Յետ Աղէքսանդրի թագաւորէ **յԵգիպտոս** Պտղոմէոս-Ողորոս ամս քառասուն. - 34. Այս Պտղոմէոս երրորդ որ թագաւորեաց **յԵգիպտոս** - 34. և այլ ևս Պտղոմէոսք ութ, որ թագաւորեցին զկնի միմեանց **յԵգիպտոս**: - 35. Սա առաջին եկաց ի Հովման ինքնակալ կայսր երեք ամ ի Կղեովպատրէ **Եգիպտոսի** և Աղէքսանդրի թագաւորի. - 42. Ի սորա յառաջնում ամի Մարկոս Աւետարանիչն յԱղէքսանդրիս և **յԵգիպտոս** քարոզեաց զԱւետարանն. - 52. և տուեալ զամենայն

զանձս իւր **յԵզիպտոսս**՝ գնեաց ցորեան բագում - 55. Իսկ նա փոյթ ընդ փոյթ տայ նմա գօրս **յԵզիպտոսս** - 70. Չոր և ի Հռովմ Սեղբեսարոսս հաւանեցաւ պահել Կոստանդիանոսի թագաւորան, նաև ամենայ **Եզիպտոս**. - 94.

ԵՂԵՍԱՅԻ/Ք/ - որ կայ **յԵղեսացոց քազաքին** մինչև ցայսօր ժամանակի: - 48.

ԵՂԵՍԱՅԻՈՅ ՔԱՂԱՔ - որ կայ **յԵղեսացոց քազաքին** մինչև ցայսօր ժամանակի: - 48.

ԵՂԵՍԻԱՅ – ձեռնադրէ ի վերայ **Եղեսիայ** - 49. և թագ կապեալ թագաւորեաց **յԵղեսիայ** - 53. Թովմաս առաքեալ՝ մի յերկոտասանից անտի առաքեաց զԹադէոս **ի քաղաքն Եղեսիայ** – 48.

ԵՉԵԿԻԷԼ - Յաւորս սորա Հեպերիբոս Բոսպորացի դնէ իւր խօսս բագումս վասն Չատկի ... այլ և սակաւ ինչ **յԵզեկիէլի**: - 64.

ԵՉՆ – որ յառաջ **եզինս** կթեր զճեպեալսն այլ քան զայլ - 77.

ԵՉՐ - և նստաք **յեզր** գետոյն՝ որ կոչի Ախուրեան – 12. Իսկ որդին Արամայ Արմայիս շինէ իւր տուն **յեզր** գետոյն - 27. և ինքն երթայ **յեզր** ծովակի միոյ - 28. բնակի **առ եզերք** գետոյն - 28. Նաև զԿրասոս ոմն սպանանէ **յեզր** Եփրատ գետոյ - 43. բնակէին յայրի մի **յեզր** գետոյն - 87. եկին բնակեցան **յեզր** Գայլ գետոյ: - 85. որ դեռևս կայ **յեզր** քաղաքին: - 99. և պատերազմեալ ընդ արքային Պարսից **յեզր** Եփրատու՝ մեռաւ Կարոս. - 111.

ԵՉՐԱՍ - Առ սովա **Եզրաս** ել յԵրուսաղէմ, և ուսուցանէր զօրէնսն. – 34.

ԵԹԷ - դուք բարեկամք իմ էք, **եթէ** սիրէք զմիմեանս – 5. Եւ այսմ Առաքեալ վկայէ ... **եթէ** ետ զանձն իւր վասն մեր ի շարչարանս խաչի և մահու - 5. և **եթէ** ես աստուածոց ... կեցից և ընդ Քրիստոսի ի խաչ ելից: - 5. **եթէ** մեռանել իսկ հասանէ, և զայն ևս կրել - 5. և **եթէ** թաքչել ումեք հասանէր, վասն աստուծոյ հնարիւք գողանայր զինքն առ ժամանակ մի - 5. ինքն իսկ ասաց, **եթէ** սիրէք զիս, և զպատուրանս իմ պահեսցիք: - 7. և լսել զաւետատր ձայն՝ **եթէ** եկայք առ իս ամենայն աշխատեալք և բեռնաւորք և ես հանգուցից զձեզ ... և դարձեալ, **եթէ** եկայք օրհնեալք Հօր իմոյ՝ ժառանգեցէք զխոստացեալ ձեզ զարքայութիւն. - 8. գոր ասեմս, **եթէ** եղիցի եղիցի: - 11. Ոհ ասմ կապ /ծն. Գուցէ՛ յայսմ կամ:/ ես կարօտութեան և **եթէ** ոչ շաղակրատանս ի բանից կոկոկվանս համարեցիս ... ե՞րբ եկից երևեցայց երեսաց քոց: - 11. **եթէ** մոռացայց զքեզ Երուսաղէմ ... մոռացի զիս աչ իմ - 11. վասնզի ես ոչինչ եմ. և **եթէ** եմ ինչ՝ քո եմ: - 11. գոր **եթէ** խնդրես զտեղին ուսանել, ասացից նաև զբանից նշանն. - 11. վասնզի և այսմ ակն ոչ ունէի՝ **եթէ** ինձ հաւատալոց է ի քէն վիճակ պատմութեան: - 13. Քանզի այսպէս ասէ ոմն ի սրբոց հարցն, **եթէ** այնժամ աշակերտքն քաջայոյս, յորժամ վարդապետն յօժարկոտ. - 13. Քանզի այլազգ վարդապետին անհնար է ծագել, **եթէ** ոչ զաշակերտին լապտերս գտցէ վառեալ ուսումնասիրութեան ձիթով: - 13. Եւ դարձեալ **եթէ** այլազգ անհնար է աճել աշակերտին, **եթէ** ոչ վարդապետն զառուն իմաստասիրութեան հեղուցու առաջի: - 13. Դարձեալ և սկիզբն և բնակութիւն և զպատճառս ասացից՝ **եթէ** ուստի՞, կամ ի՞նչ - 15. որպէս ինքն վկայէ, **եթէ** ասացեալ՝ ասէ՛ ազգաբանութիւնդ հաւաստի է երիցունց ցեղից մետասաներորդ գոլով ցԱբրահամ և ցՆիմուսս և ցմերն Արամ: - 22. և դարձեալ ինքն հաստատէ զբանս, **եթէ** այս՝ ասէ՛ հաւաստի ի մերոց գոլով թագաւորութիւնն առ այնու ժամանակաւ: - 35. որպէս ինքն իսկ ասէ, **եթէ** վերջին Երուանդ և Տիգրան - 35. Թագաւորեաց Արշակ քաջ ... առ ի հաստատել բանին Տեառն ... **եթէ** թագաւորք ազգաց ի քէն ելցեն: - 39. Արդ՝ որպէս ասացաք ի սկզբան ճառիս, **եթէ** յորդոցն Եսաւայ էր թագաւորութիւնն. - 42. Նաև լուայ, **եթէ** Հրեայք տրտունջեն զքէն - 47. Չայս վկայէ և Աւետարանական բանն, **եթէ** էին ոմանք ի հեթանոսաց եկելոց առ նա:

- 47. և ասէ ցնա Արգար, **եթէ** դո՞ւ իցես աշակերտ օրհնելոյն Յիսուսի - 48. **եթէ** հաւատաս ի Յիսուս Քրիստոս յորդին Աստուծոյ, եղիցի քեզ՝ որպէս կամիս: - 49. կամեցեալ առնուլ զօրս իմ՝ և գալ կոտորել զՀրեայսն ... **եթէ** ոչ էր իմ արգելեալ վասն թագաւորութեանն Հռովմայեցոց: - 49. Գիտելով իմ՝ **եթէ** ոչինչ ծածկի ի քումմէ թագաւորութենէդ ... ես իմացուցանեմ քեզ ի ձեռն գրոյ: - 49. Իսկ զՍիմէովնէ ... զանգիտացուցանէ զմանէ պատմագիրն զհաւաստին՝ **եթէ** զինչ գործեաց - 54. զոր ասեն առասպելաբանելով ի կարգի գրուցաց, **եթէ** չար ունելով զաչս իւր՝ ոչ ոք իշխէր մտանել առ նա - 56. Ի սմանէ երգիչքն Գողթան առասպելաբանն այսպէս, **եթէ** ի մահուանն Արտաշիսի բազում կորորուածք լինէին ըստ օրինի Հեթանոսաց: - 60. Վասնորոյ անիծեալ զնա Աշտաշիսի ... **եթէ** դու յորս հեծցիս յազատ ի վեր ի Մասիս, զքեզ կալցեն քաջք - 60. Չրուցեն և զմանէ պառաւունք՝ **եթէ** արգելեալ կայ յայրի միում կապեալ երկաթի շղթայիւք. - 60. և զայս նոյն երգիչքն յառասպելսն երգեն այսպէս. **եթէ** վիշապագունք գողացան զմանուկն Արտաւազդ, և դև փոխանակ նմա եղին: - 60. Բայց ինձ արդարացեալ թուի լուրն այն՝ **եթէ** ի ծննդենէ և **եթէ** ի մոլորութեամբ լեալ - 60. Եւ պատմի այս յաւանդութենէ. **եթէ** սնեալ լինի սա հատաջրով ի հօրէ իւրմէ զկնի մահուան մօր իւրոյ. - 65. և սկիզբն առնու թագաւորելոյ նոցա ըստ հաստատելոյ բանին Տեառն ... **եթէ** թագաւորք ազգաց ի քն ելցեն. - 68. աստուածաբանն այսպանէ զնա հեզնական բանիւք, և ասէ ... **եթէ** ոչ ընդունէր զայնոսիկ՝ որ ի հալածանս գլորէին. - 71. և **եթէ** հաճոյ թուեսցի յաչս քո՝ առցես զնա քեզ կնութեան: - 92. Ասացին աղանդաւորքն, **եթէ** անհնարին է քեզ բժշկել - 102. **եթէ** ոք հայիոյեսցէ զՔրիստոս, զկէս ընչից իւրոց յարքունիս տացէ. - 103. Եւ հրամայէ ի մէջ հրապարակին աղաղակել զօրացն իւրոց քառասուն անգամ, **եթէ** Քրիստոնէից Աստուածն ճշմարիտ Աստուած է. և դարձեալ տասն անգամ, **եթէ** եկեղեցիք Քրիստոսի բացցին. - 103. Չայտու ժամանակաւ լուր եհաս առ արքայն Տրդատ՝ **եթէ** Կոստանդիանոս արքայն հաւատաց յԱստուած - 107. Արդ քանզի ասի բան, **եթէ** ի ժամանակին ... առաքեալ զթագս զայս ի տանէ զանձուց նոցա՝ առնէ ի գլուխ Դաւթի արքայի - 109. և ես յո՞ք բնակեցայց, **եթէ** ոչ ի հեզս և ի խոնարհս. - 7. վասնզի արժան է ոչ այլազգ ինչ ասել, **եթէ** ոչ բարի չափով Աստուծոյ զքեզ վարկանել արժանի: - 9. ոչ ոք իշխէր մտանել առ նա ի լուսանալ ատուրն՝ **եթէ** ոչ նախ սպասաւորք նորա ընդ յայգանալն առեալ վէմ արձանաքարի՝ ունելով ընդ դէմ նորա, զոր ի հայելն Երուանդայ՝ պայթէր արձանաքար վէմն. - 57. **բայց եթէ** ստուգի կամիք տեղեկանալ ... ընթերցջիք զվերջին դրուագն Բարդնձնայ Ուռհացոյ. - 80. Ասացին աղանդաւորքն, եթէ անհնարին է քեզ բժշկել՝ **բայց միայն եթէ** անարատ մանկունք ժողովեսցես և արեամբ նոցա լցցեն զաւազան. ... և դու լուսացիս այնմ՝ և բժշկեսցիս ի բորոտութենէդ: - 102. եղի ի մտի իմ մի յերկուց, **կամ եթէ** դու իցես Աստուած՝ իջեալ յերկնից ... և կամ թէ որդի իցես դու Աստուծոյ - 47. որ և նորին շաղօք շրջեալ յանգիտանման գոլ նմա՝ **մանաւանդ եթէ** հանգիտապատի տարացոյց զնորայն մեզ ցուցանելով - 9. Արդ զորս դարձեալ վորստին գրեն խանդակաթ սիրով սուրբ և բազմերջանիկ Տեառն իմոյ Հօր և պատուեալ Վարդապետիդ, **մանաւանդ եթէ** երկայնին /երկնային/ լուսոյ և սուրբ շնորհաց ծայրագոյն առընդունակիդ - 10. աղաչեմ զի **մի և եթէ** կամօք կամ յօժարութեամբ որ յիմս խոնարհեցար տգիտութիւն , այլև անդադար աղօթս առնել - 2. Այլ քանզի և ոչ այսու և **եթէ** բաւականանային չարութեամբ, այլ և ի մարտ մտանէին և ի կռիւ - 15. թագաւորութիւնն յԵսաւայ ոչ **եթէ** թագաւորէր որպէս ինքն կամէր ... այլ իբրև ժողովցան որդիքն Եսաւայ ի քաղաք մի ամուր ... և անտի կացուցանէրն թագաւոր. -

41. այլ մեր **ոչ եթէ** ի պէտս ումեր ինչ գործեցաք ...այլ սակս զարմացման լսողաց և մեր գրեցաք ի մերումս: - 59.

ԵԹԷ ՈՉ - և ես յո՞ք բնակեցայց, **եթէ ոչ** ի հեզս և ի խոնարհս. - 7. վասնզի արժան է ոչ այլազգ ինչ ասել, **եթէ ոչ** բարի չափով Աստուծոյ զքեզ վարկանել արժանի: - 9. ոչ որ իշխեր մտանել առ նա ի լուսանալ ատուրն՝ **եթէ ոչ** նախ սպասաւորք նորա ընդ յայգանալն առեալ վէմ արձանաքարի՝ ունելով ընդ դէմ նորա, զոր ի հայելն Երուանդայ՝ պայթէր արձանաքար վէմն. - 57.

ԵԹԷՈՎՊԻԷ, ԵԹՈՎՊԻԷ - և անուանք աշխարհացն Քամայ՝ Եգիպտոս, և **Եթովպիէ**՝ որ հայի ընդ Հնդկիս. և միս **Եթովպիէ**, յորմէ Քուշացոց գետն ելանէ. - 23.

ԵԼ /ելներ/ - և ընկալաւ թուղթ պատասխանի ... ցուցանելով նմա զկատարումն **ելից** նորա յԵրուսաղէմ - 45. **Ելն** ի Վիրապէն սրբոյն Գրիգորի: - 94,115.

ԵԼ /հատ. անուն/ - Արդ յայսմ վայրի զաթոռակալս շարադրեցից և յայտ արարից զհրաքանչիւր գահս ... առաջին Հարքայ Եպիսկոպոսն ... քսան և ութն՝ **Ելոյ** - 100.

ԵԼԱՆԵԼ - բազում ճգնութեամբ և առաքինութեամբ գեր ի վերոյ **ելեալ** ի մէջ բազմաց - 8. **ել** Նոյ ի տապանէ անտի. - 18. Եւ **յելանելն** Նոյի ի տապանէն՝ եղև թագաւոր ի վերայ երկրի - 18. և թագաւորք ի քէն **ելցեն**. - 20. Յերկրէն յայնմանէ **ել** Ասուր - 21. ուստի **ելին** Փղշտացիք և Կափթորիմացիք: - 21. յորմէ Քուշացոց գետն **ելանէ**. - 23.

յետ այսորիկ **ելանէ** Բել և գայ պատերազմ /ի վերայ/ Հայկին: - 26. Առ սովաւ Եզրաս **ել** յԵրուսաղէմ - 34. և հրամանաւ նորին **ել** յԵրուսաղէմ - 34. թագաւորք ազգաց ի քէն **ելցեն**: - 39. յորում և Յովսէփ **ելեալ** յաշխարհագիրն հանդերձ Մարեմա՝ ծնաւ ի Բեթղահէմ զՓրկիչն մեր: - 43. **ել** համբաւ գնմանէ ընդ ամենայն քաղաքն: - 48.

ջանայ **ելանել** և առնել վախճան աշխարհի: - 60. թագաւորք ազգաց ի քէն **ելցեն**: - 68. Եւ **ելեալ** հանդերձ կնաւ իւրով և ընտանեօք հատուածի պատճառանօք և կեղծաւորութեամբ: - 72. զոր **ել** ի վերայ ազգին Անակայ - 79. Եւ ի նոյն ժամանակ **ելեալ** ի Վիրապէն մեծ խոստովանողն Քրիստոսի սուրբն Գրիգոր - 81. լուաւ և տեղեկացաւ ստուգիւ ... թէ ուստի՞, կամ զիս՞րո՞ք և կամ ո՞րպէս **ել** գնաց առ Տրդատ - 84. եհաս նմա հրաման ի Տեառնէ՝ **ելանել** և լուսաւորել զաշխարհս մեր ջրով և Հոգով: - 91. Եւ ի նոյն ամին սուրբն Գրիգոր **ել** ի Վիրապէն - 91. **ելեալ** երանելեացն Հռիփսիմեանց յաշխարհէն Հռոմայեցոց - 91. Յետ որոյ և սուրբն Գրիգոր լուսաւորիչ իսկ եղև իւրով կենդանի վկայութեամբ **ելեալ** ի Վիրապէն - 93. ի նոյն ամին սուրբն Գրիգոր **ել** ի Վիրապէն - 93. իսկ ապա զկնի չարչարանացն սրբոց Հռիփսիմեանց **ելեալ** Տրդատ ի կառս իւր՝ կամէր **ելանել** ընդ դուռն քաղաքին. - 93. և **ելեալ** թագաւորն մաքուր մարմնով և պայծառ հոգով: - 103. և **ելեալք** ի քաղաքէն յետ բազում ատուրց եկին յաշխարհն Հայոց: - 108. **ելեալ ընդ առաջ** նորա զօրօք բազմօք առ ստորոտով Նպատ լերինն - 99. **ելանէ** իւրայնօքն հանդերձ **ի պատերազմ** Բելայ. - 26. Սա **ելեալ ի պատերազմ** բազում և քաջ արամբք՝ յարևելս կոյս երթեալ պատահէ Մեղացոց զօրաց. - 28. Սա **ել /ի/ պատերազմ** ի Կուադս և ընդ Գերմանիկս և ընդ Սարմատս. - 61 սա **ապստամբ ելեալ** ի Մակեդոնացոց թագաւորէ - 68. և **ընդ առաջ ելեալ** նմա մեծաւ ուրախութեամբ ընկալաւ զնա: - 73. Եւ թագաւորն **ընդ յառաջ ելեալ** հանդերձ նախարարօքն. - 94. Եւ մեծաւ պատուով **ընդառաջ ելեալ** ընդունէին խնդութեամբ. - 106. և ընդ Քրիստոսի **ի խաչ ելից**: - 5. սպանէք՝ ասէ՝ զանդամս ձեր զերկրաւորս, ի բաց ընկենլով զամենայն կիրս ... և **ի խաչ ելանել** յաշխարհի -5.

ԵԼԱՆԵԼ ԸՆԴ ԱՌԱՋ - **ելեալ ընդ առաջ** նորա զօրօք բազմօք առ ստորոտով Նպատ լերինն - 99.

ԵԼԱՆԵԼ Ի ՊԱՏԵՐԱԶՄ - **ելանէ** իւրայնօրն հանդերձ **ի պատերազմ** Բելայ. - 26. Սա **ելեալ ի պատերազմ** բազում և քաջ արամբք՝ յարևելս կոյս երթեալ պատահէ Մեղացոց զօրաց. - 28. Սա **ել /ի/ պատերազմ** ի Կուադս և ընդ Գերմանիկս և ընդ Սարմատս. - 61.

ԵԼՄԱՐՈՎԴԱԳ – Թագաւորեաց ... **Ելմարովդագ** ամ մի: - 33.

ԵԼԶ - և խորիէր տեսանել **զելս** իրացն - 69.

ԵԿԵՂԵՍՅ ԳԱԻԱՌ - ապա յառաջին ամին իւրոյ թագաւորելոյն գնաց Տրդատ **յԵկեղեաց գաւառ** ի գեղն Երիզայ - 85.

ԵԿԵՂԵՅԱԿԱՆ - Չսոյն վկայէ Եւսեբի **յԵկեղեցական պատմութեանն**: - 63.

ԵԿԵՂԵՅԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ - Չսոյն վկայէ Եւսեբի **յԵկեղեցական պատմութեանն**: - 63.

ԵԿԵՂԵՅԱԶՈՐ - Իսկ ի տեղի սպանելոցն ... շինեցին եկեղեցիք բազում, որ այժմ կոչի **Եկեղեցաձոր** - 86.

ԵԿԵՂԵՅԻ - և **եկեղեցոյ** Աստուծոյ առ ի լրումն պսակաւոր նորոգման մախթելի է - 11. գոր արարեալ առ ի մխիթարութիւն ընթերցողաց ... և ի պայծառութիւն սրբոյ **եկեղեցոյ** յիշատակեալ գայս ևս պատմութիւն - 13. և կացեալ անդ առաջնորդ **եկեղեցոյն** ամս քսան: - 53. Եւ ի նոյն ժամանակս Պետրոս առաքեալ զԱնտիոքացոց **զեկեղեցին** հաստատեաց. - 58. գոր նզովէ **եկեղեցիք** ուղղափառաց: - 62. Սա յարոյց սաստիկ հալածանս ի վերայ **եկեղեցեաց**. - 65. Սա յաւոր Չատկի տօնի կամեցաւ առնել աղօթս ընդ ժողովուրդս **եկեղեցոյն**. - 66. Սա յարոյց հալածանս ի վերայ **եկեղեցեաց**. - 70. Առ սոցիւ Նաւատիոս երեց Հռոմայեցոց **եկեղեցոյն** եղև Առաջնորդ աղանդոյն Կաթարոսաց - 71. Սա իսկզբան թագաւորութեանն իւրոյ խոստացաւ առնել խաղաղութիւն **եկեղեցոյ**. - 75. և ժողով եպիսկոպոսք ի տեղեաց տեղեաց յԱնտիօք յաղագս նզովելոյ զՊօղոս Սամոստացի ... Գրիգոր և Աթենադորոս եղբարք եպիսկոպոսք **եկեղեցեացն** Պոնդացոց, Հեղիանոս Տարսոնացոց **եկեղեցոյն** ... Հիմնոս Երուսաղէմի **եկեղեցոյն** - 76. և լուծեալ մերժեցին **յեկեղեցոյն**: - 76. Եւ դարձեալ խորհեցաւ հալածանս հարուցանել **եկեղեցոյն** - 77. և հասոյց հալածանս սաստիկ ի վերայ **եկեղեցեաց**. - 80. և բազում Հայրապետք մարտիրոսացան, Պետրոս Աղէքսանդրի Եպիսկոպոսն ... տէր Կանոս ի Փիւնիկէ **եկեղեցոյն** Ծարուրեցոց - 81. Սա յարոյց հալածանս ի վերայ **եկեղեցեաց**. - 86. Իսկ ի տեղի սպանելոցն զկնի հալածանացն շինեցին **եկեղեցիք** բազում - 86. այժմ ևս պատուին տեղիք բնակութեանն նոցա **Եկեղեցեօք** և պաշտօնէիք: - 87. գոր տօնեցաք և տօնեմք հանապազ ընդ ամենայն ուղղափառ **Եկեղեցիս**: - 87. Եւ զմնացեալ գանձն հանդերձ դաստակերտօք ի սպասաւորութիւն **եկեղեցոյ** նուիրէին: - 97. Բայց ոչ ուրեք առնէր յայտ հիմնարկութիւն **եկեղեցոյ** - 97. և արկեալ ի նմա հիմն **եկեղեցոյ**. - 99. Եւ շինեաց թագաւորն **եկեղեցի** յանուն սուրբ Փրկչին. - 103. **եկեղեցիք** Քրիստոսի բացցին. - 103. Եւ այնպէս փայլեաց սուրբ Հայրապետն **յԵկեղեցին**՝ որպէս զլոյս: - 104. և դադարեցոյց զհալածանս **եկեղեցեաց** - 107. որ կան ի մեծ **եկեղեցոջ** - 109. դառնան ի հրաշալի **եկեղեցոյն** - 110. նովիմք թագովն պսակին դառնուով ի մեծ **եկեղեցոյն** - 111. գոր նզովեն **կաթուղկէ եկեղեցիք** - 61. գորս նզովեն **Կաթուղիկէ Առաքելական եկեղեցիք**: - 57. գոր նզովէ **կաթուղիկէ առաքելական եկեղեցի**: - 75.

ԵԿԵՂԻՔ - ապա յառաջին ամին իւրոյ թագաւորելոյն գնաց Տրդատ **յԵկեղեաց գաւառ** ի գեղն Երիզայ - 85. Յառաջին ամին Տրդատայ արքային Հայոց մեծաց սկիզբն լինի չարչարանաց սրբոյն Գրիգորի **ի գաւառին Եկեղեաց**. - 88. Եւ անդէն

երթեալ **ի գաւառն Եկեղեաց**, փշրեցին զոսկի պատկերն Անահտականից դիցն: - 97. Եւ հասեալ **ի գաւառն Եկեղեաց** ի Թիլն աւան - 108.

ԵՂԱՆԵԼ – նմանողք ինձ **եղերուք** - 5. **մի եղիցին** քեզ այլ աստուածք բայց յինէն. - 6. ուր կայ Աստուած ի մէջ աստուածոց **եղելոց** և թագաւորաց - 9. նա **եղիցի** գերահրաշ և արփիափայլ ... յորում էիր և ետդ և **եղիցիս** - 10. զոր ասեմս, եթէ **եղիցի եղիցի**: - 11. Սա յԱղամայ տասներորդ **եղեալ** ի թուոյ նախարարացն - 17. և **եղիցի** Քանան՝ ծառայ նոցա: - 18. և ահ և երկիւղ ի վերայ ձեր ամենեցուն **եղիցի**: - 18. Եւ աճեցին և **եղիցին/եմ/** ազգք - 19. և աճեցին և **եղիցին/եմ/** ազգք, և անուանեցան լեզուք - 19. և **եղիցիս** հայր բազմութեան ազգաց. - 20. **եղիցի** անուն քո Աբրահամ. - 20. և տաց քեզ ի նմանէ որդի, և **եղիցի** յազգ մեծ. - 20. և թագաւորք ազգաց ի նմանէ **եղիցին**: - 20. Սա **եղեալ** այր պատերազմող և աշխատասեր - 28. Առ սովա Չօրաբաբէլ Եբրայոցոց վերակացու **եղեալ** հանդերձ Յետուալ քահանայապետի - 33. և ի նմանէ ասեն **եղեալ** զազգն Պարթևաց: - 38. Սա յառաջադէմ **եղեալ**՝ զաւագութեան ածեր թէկն Հայոց և Պարսից միապէս. - 42. մարտ անձին իւրոյ **եղեալ**՝ ընկեցաւ ի ծով: - 45. **եղիցի** քեզ որպէս կամիս: - 49. մարտ անձին իւրոյ **եղեալ**՝ ընկեցաւ ի ծով: - 51. և որ այլ ուրեք գործ ի նմանէ **եղեալ**: - 82. երթայր պատմէր Լիկիանէ/ի/ զիրսն և **զեղեալսն** միանգմայն - 87. կամք Աստուծոյ **եղիցին** կատարեալ: - 98. պատմեաց նմա զամենայն իրս **եղելոցն** - 105. **եղիցի** զէն անվթար առ ամենայն հակառակորդս յաղթութեան թագաւորին: - 105. Չի կատարեսցի ասացեալն ի մարգարէէն, և **եղիցի** յաւորն յայնմիկ - 105. և զիրսն՝ և **զեղեալսն** ... պատմէին առաջի բազմութեանն: - 106. Սա **եղեալ** ի կողմանս Բիւզանդացոց՝ շինեաց քաղաք - 109.

ԵՂԲԱՅՐ - զոր բերաւ ի ձեռն սիրելի և հաւատարիմ **եղբօր** մերոյ Փիլիպպոսի քահանայի: - 1. որ սիրէ **զեղբայրն**, զաստուած սիրէ. - 5. Արամանեակ ... բնակի ի Հարք ... և Խոռ և Մանաւազ **եղբարք** իւր ... ընդ նմին: - 27. ազդ առնէ Տիգրանայ **եղբօր** իւրում զենեզ Աշդահակայ: - 37. յորմէ ծնաւ Եմբան և **եղբարք** նորա. - 38. զՎաղարշ **եղբայր** իւր թագաւոր Հայոց կացոյց - 38. վասնորոյ զարմք նորա Բահդաք անուանեցան, որպէս և **եղբօր** նորա Վաղարշակայ՝ ի նախնուոյն անուն՝ Արշակունիք. - 39. որ թագաւորեաց Հայոց հրամանաւ Արշակայ մեծի **եղբօր** իւրոյ Պարսից արքայի: - 39. առաքէ հրովարտակ առ Արշակ մեծ **եղբայր** իւր - 40. Չոր առեալ թողք **եղբօր** իւրոյ մեծին Արշակայ՝ առաջի առնէ նմա զդիւանն արքունի: - 40. Եւ էր յԵրուսաղէմ Եպիսկոպոս Յակոբոս **եղբայր** Տեառն. - 45. Աբգար արքայ Հայոց՝ Արտաշիսի **եղբօր** մերում՝ արքայից արքայի՝ խնդալ: - 52. և հաւատայցես բանի նորա՝ դու /և/ **եղբարք** քո - 52. և ի նոյն ժամանակս **եղբայր** Արքեղայոսի սպան զՅակովբոս **զեղբայրն** Յօհաննու՝ սրով - 53. և առեալ ի Հրէիցն իշխանութեամբն իւրով զԽաչն տէրունական՝ աւանդեաց Յակովբոս **եղբօր** Տեառն. - 53. Ի սորա երթներորդի ամի Յակոբոս **եղբայր** Տեառն քարկոծեցաւ ի Հրէիցն - 55. վաղճանեցաւ, թողեալ զթագաւորութիւնն Տիրանայ **եղբօր** իւրում: - 60. Թագաւորէ Հայոց Տիգրան վերջին՝ **եղբայր** Տիրանայ 63. զոր ի կենդանութեան իւրում Աբրահամ մեկնեաց յԻսահակայ զճնունդն Քետուրայ զԷմբան և **զեղբարս** նորա. - 68. և զՎաղարշակ **զեղբայր** իւր թագաւորեցոյց Հայոց - 68. և ժողովէ եպիսկոպոսք ի տեղեաց տեղեաց յԱնտիօք յաղագս նզովելոյ զՊօղոս Սամոստացի ... Գրիգոր և Աթենադորոս **եղբարք** եպիսկոպոսք եկեղեցեացն Պոնդացոց - 76. Յետոյ թագաւորեալ Կենդոս, և Տակիտոս, և Փողեստիանոս **եղբարք** ամսականօք ատորքք: - 76. Իսկ զմիս **եղբայրն** նորա ... առեալ մանկաբարձն տարաւ ի դուռն արքային Պարսից: - 79. որ էր **եղբայր** որբոյն Գրիգորի - 79. նա է **եղբայր** Գրիգորի. - 79. արդ

տեսցես **եղբայր**, յորժամ գտանիցես յաշխարհիդ քում, առ իս առաքեսցես. - 92. Իսկ երանելին Կիւրեղ երթեալ ի Կառտփման հանդերձ այլ ևս հաւատացեալ **եղբարքքն** - 105.

ԵՂԲԱՅՐԱՍԷՐ - Արդ լիցուք **եղբայրասէրք**՝ մանաւանդ քան անճնասէրք – 5. Յետ Աղէքսանդրի թագաւորեաց յԵգիպտոս Պտղոմէոս-Ողորոս ամս քառասուն. **Պտղոմէոս եղբայրասէր**. – 34.

ԵՂԲԱՅՐՍԻՐՈՒԹԻՒՆ – վասն **եղբայրսիրութեան** չէր ինչ պիտոյ գրել առ քեզ - 7.

ԵՂԵԳՆԵԱՅ - և փող **եղեգնե/այ/** դնել ի քիթս, և արկանել աղ և բորակ և քացախ ի ներքս: - 89.

ԵՂԵԿԻԱ - թագաւորեաց ... Աքագ ամս յիսուն և վեց. **Եղեկիա** ամս քսան և ինն: - 33.

ԵՂԻՍԱՆԹՈՍ - Գետք մեծամեծք և անուանիք ... Տանիս, Մենոոս, **Եղիմանթոս** - 24.

ԵՂԻՈՎՆ - Եւ այս են անուանք երկոտասան լերանց անուանեաց ... Պառնասոս, Կիթերոն, **Եղիովն** ... - 24.

ԵՂՋԻԻՐ – Սա՛ ասէ՛ զերկուց ցլուց վայրենեաց միով ձեռամբ կալեալ **զեղջերուէ** թափեաց հանդերձ ընդվզեալ ջախջախմամբ. - 112.

ԵՄ /եական բայ/ - բարի է և տեղի տալ Աստուծոյ փոքր ինչ – 1. հայցեմ անմեղադիր լինել, զի ոչ այն միայն **էր** պատճառ, այլ և այլ իմն - 1. Բայց արդ լինիմ քեզ Ահարօն և Եսայիաս. թէպէտ և յանդգնութիւն է գայս ասել - 2. կարօտ **եմ** օգնականութեան աղօթից քոց - 2. որ կրտսերս **եմ** ուսմամբ - 3. Եւ այսոքիկ իմաստնոց և աստուածասիրաց է գործ - 4. սիրել զՏէր Աստուած՝ բարի է և յամենայն սրտէ - 4. ուրախութիւն է ըստ մարգարէին - 4. որ է սուրբ - 4. աղբիւր է Աստուած ամենայն բարեաց - 4. ինքն է բարի և աղբիւր բարութեանց - 4. դուք բարեկամք իմ **էք** - 4. իմ աշակերտք **էք** - 4. կատարումն օրինաց՝ սեր է - 4. երկիւղ ընդ տանջանօք է: - 5. և այն սիրոյ է պատճառ - 5. Արդ այս է սերն նորա առ մեզ. - 5. ոչ **եմ** ես կենդանի, այլ կենդանի է յիս Քրիստոս. - 5. աշակերտք **եմք** օրինացն Աստուծոյ և մարգարէից - 6. Աստուած սեր է - 7. Հայր է՝ Որդի, Հոգի - 7. և սոքա մնան մեզ, և **եմ** մեր բաժին և ժառանգութիւն. - 7. Սէր է բաժին ժառանգութեան իմոյ - 7. որ է զարդ կատարման - 7. և լրումն օրինաց սեր է: - 7. հեզ **եմ** և խոնարհ սրտի. - 7. քնակարան **եմ** այնպիսիքն սրբոյ Երրորդութեան. - 7. դու ինքն Աստուածուսոյց **ես**, և կարող **ես** զայդոսիկ գրեալսդ ուսուցանել հասարակաց: - 8. որք **եմ** մարդասէրք և աստուածասէրք - 9. մեծ շահ աստուածալաշտութիւն է - 9. յորում **էիր** և **եսդ** և եղիցիս - 10. ախորժելի է քում պատուասիրութեանդ - 10. որքան հաճելի է ստեղծիչն - 11. սկիզբն ուրախութեան իմոյ դու **ես**. - 11. որ փոքրս **եմ** և կատար առ քո կատարեալ մեծութիւնդ. վասնզի ես ոչինչ **եմ** և եթէ **եմ** ինչ քո **եմ**: - 11. և **էր** յաւորս ամարայնոյ ... որ օր տասն ու մին **էր** ամսոյն - 12. մեծ է յիշատակիս շահ - 12. որ քնար է հոգւոյն – 12. այլազգ վարդապետին անհնար է ծագել - 13. այլազգ անհնար է աճել աշակերտին - 13. որ **եմ** յաշխարհին յայմնիկ - 14. որ է նախահայր մեր - 15. որ է յանօրէնութեանց և ի տրտմութեան ձեռաց – 17. Նոյ **էր** այր արդար - 17. Եւ ինքն **էր** ամաց հինգ հարիւրոց - 17. որ ընդ ձեռամբ նորա **իցեն** – 18. **էր** Սարայ կին նորա ամուլ - 20. Եւ այս **եմ** ծնունդք Թարայի: - 21. որք **եմ** այսոքիկ. - 21. այն է քաղաք մեծ: - 21. և նա **էր** որսորդ առաջի Տեառն Աստուծոյ: - 21. ազգաբանութիւնդ հաւաստի է երիցունց ցեղից – 22. Արայն երկոտասաներորդ է յետ Նինոսի ... և ճշմարիտ է - 23. որ է Կարմիր ծովն – 23. որ **եմ** այսոքիկ. – 23. Եւ այս **եմ** կղզիք նոցա. - 23. և **եմ** այսոքիկ. - 23. որք **եմ** ի բաժնի երից որդւոցն Նոյի – 24. Եւ այս **եմ**

անուանք երկոտասան լերանց անուանեաց. - 24. Ինդոս՝ որ է Եփրատն, Նեդոս՝ որ է Գեհովն ... Եփրատ՝ որ է Ստածանի /ձեռագրում՝ արածանի. Հ.Հ./ - 24. Եւ էր մարգարէ - 32. որ էր մարդ յերկրէ - 33. որ էր Տէր երկնից - 33. Առ ուվաւ էր Յեսու Սերուքայ - 34. Վարբակէս գաւառաւ Սեդացի էր - 35. և հաւաստի է: - 36. դաշնաւորք էին միմեանց. - 36. որ էր քսան և չորսերորդ - 39. յԱստուծոյ է գործն: - 41. Յունաց թագաւորքիւնն յԵսաւայ էր: - 41. այս է. - 41. յորդոցն Եսաւայ էր թագաւորութիւնն. - 42. դեռևս տակաւին գինասէրք են և որովայնամոլք - 42. էր այր հպարտ և պատերազմատէր. - 42. Եւ էր յԵրուսաղէմ Եպիսկոպոս Յակոբոս եղբայր Տեառն. - 45. Առ սովաւ էր Արգար թագաւոր Հայոց յՈւռհայ. - 45. էր նա պատագրոս յոտից իւրոց: - 45. այն գորութիւն ոչ է մարդոյ - 46. դու իցես Աստուած ... և կամ թէ որդի իցես դու Աստուծոյ - 47. Բայց քաղաք մի փոքրիկ և գեղեցիկ է իմ - 47. էին ոմանք հեթանոսաց եկելոց առ նա: - 47. Երանի իցէ այնմ՝ որ հաւատայցէ յիս - 48. որ էր յազգէն Բագրատունեաց - 48. և կեանս քեզ և որոց ընդ քեզ են շնորհեսցէ: - 48. դու՞ իցես աշակերտ օրհնելոյն Յիսուսի - 48. և կարո՞ղ իցես բժշկել զիս: - 49. որ էր ի քաղաքին Շաւարշաւան - 49. գորութիւնք այս ոչ են սոսկ մարդոյ - 50. Աստուած է: - 50. սովորութիւն է Հռոմայեցոց - 50. ոչինչ արժանի խաչի և մահու էր նա - 51. որ է ի թուոյ թագաւորացն Յունաց - 52. որ է հինգերորդ ի կարգի կայսերացն Հռոմայեցոց - 53. և էր կին բարեպաշտօն - 55. որ է վցերորդ ի թուոյ կայսերացն Հռոմոց - 55. որ է եւթներորդ ի կարգի Կայսերաց Հռոմայեցոց: - 55. որ է եւթներորդ ի թուոյ թագաւորացն Հայոց: - 56. որ էր խորշարագեղ - 56. որ է ութերորդ ի թուոյ թագաւորացն Յունաց: - 57. որ է իններորդ ի կարգի կայսերաց. - 57. Առ նովաւ էին բազում հերձուածողք - 57. որք էին աշակերտք Սիմոնի կախարդի - 57. որ էր իններորդ ի կարգի թագաւորացն Հայոց - 57. որ է տասներորդ ի թուոյ թագաւորացն Յունաց: - 58. /որ էր/ մետասաներորդ ի կարգի Կայսերաց - 58. որ է երեքտասաներորդ ի կարգի կայսերացն Հռոմայեցոց: - 59. որ է տասներորդ ի կարգի թագաւորացն Հայոց: - 59. Բայց է ճշմարտութեամբ այսպէս - 60. որ է ի թուոյ թագաւորացն Յունաց չորեքտասաներորդ: - 61. որ է ի կարգի կայսերացն Հռոմայեցոց հնգետասաներորդ: - 61. Ի սորա ժամանակս էին հերձուածողք - 61. որ էր ի թուոյ թագաւորացն Յունաց վեցտասաներորդ - 61. որ է մետասաներորդ ի թագաւորացն Հայոց: - 62. որ է ի կարգի կայսերացն Հռոմայեցոց տասն և եւթներորդ - 62. որ էր մի ի նոցանէ Ղերնիդէս հայր Ռոգիմի: - 62. և ի սորին աւուրս էին բազումք ի մտահաճ մարդկանէ - 62. որ էր ի թուոյ թագաւորացն Յունաց տասնևութերորդ: - 63. էր երբեմն հսկումն տօնի Չատկաց. - 63. որ է երկոտասաներորդ ի կարգի թագաւորացն Հայոց: - 63. որ է իննևտասաներորդ ի կարգի կայսերացն Հռոմայեցոց: - 64. որ է քսաներորդ ի թուի թագաւորացն Յունաց: - 64. որ է քսաներորդ առաջներորդ ի կարգի կայսերացն Հռոմայեցոց - 64. Եւ ի սոյն աւուրս էր Ռոգիմէս յԱղէքսանդր - 64. որ է երեքտասաներորդ ի թուոյ թագաւորացն Հայոց: - 64. որ է ի վերայ Քասաղ գետոյ: - 64. որ է ի թուոյ թագաւորացն Յունաց քսան և երկուս - 65. յորոց մի էր սուրբն Թէոդորոս. - 65. որ հեռի է ի Վեռիս քաղաքէ վեց մղոնաւ, և է գաւառն այն Արմենեակ - 65. և է Երատիայ մերձ ի քաղաքն Ամասիայ. - 66. որ է քսան և երեք ի կարգի կայսերացն Հռոմայեցոց - 66. Առ սովաւ էր Բերիբելոս Եպիսկոպոս Բոսորայ - 66. ոչ էր սա անձամբ գոյութիւն յառաջ - 66. որ էր քսաներորդ չորրորդ ի կարգի կայսերացն Հռոմայեցոց: - 67. Առ սովաւ էր թագաւոր ի Հայք մեծն Խոսրով. - 67. որ էր չորեքտասաներորդ ի կարգի թուոյ թագաւորացն Հայոց: - 67. որ էր վերջին թագաւոր Պարսից ի Պարթևաց. - 67. ազգական նորա էր - 69. և էր ի կարգի

կայսերացն Հռոմայեցոց՝ քսաներորդ հինգերորդ : - 70. և էր ի նոսա բանք՝ - 70. և էին անուանք մանկանցն այսոքիկ - 71. որք էին ի կարգի կայսերացն քսան և վեցերորդ - 71. և էին Եպիսկոպոսք ՝ Ստեփաննոս ի Հռոմայ, Գիոնէսիոս յԱղէքսանդրէ ... - 71. որ էր մի ի գլխատրաց նախարարացն - 72. և էր այս ի ժամանակս ճմերայնոյ: - 73. որք էին ի թուոյ թագաւորացն Յունաց քսաներորդ - 75. Սա էր քսաներորդ ութերորդ ի կարգի կայսերացն Հռոմայեցոց: - 75. զՓրկչէ մերմէ ասէր՝ թէ մարդ սոսկ էր նա - 76. որ էր ի թուոյ թագաւորացն Յունաց քսանհիններորդ - 77. և է երեսներորդ ի կարգի կայսերացն Հռոմայեցոց: - 78. ես եմ՝ որ Մովսիսի ի լերինն երևեցայ հրով. - 78. ես եմ հոգին բարեխօս. - 78. որ էր կին որդոյն Չաւանշէրի թագաւորին Հեփթաղեայ: - 79. որում անուն էր Ոգուհի - 79. որ էր եղբայր սրբոյն Գրիգորի - 79. նա է եղբայր Գրիգորի. բայց չէ ճշմարիտ. - 79. Յակոբն այն հօրաքեռորդի էր սրբոյն Գրիգորի. - 79. Սա էր որ եկն ի վերայ արքային Յունաց - 80. որք էին ազգակիցք իր և գաւառակիցք. - 80. և այս է, որ դուք կարի իսկ քաջ գիտէք - 80. Սա էր ի թուոյ թագաւորացն Յունաց երեսներորդ երկրորդ: - 80. քանզի էր անգօր ի պատերազմի. - 81. Իսկ Լիկիանոսն այն՝ որ առ մօտն էր Տրդատ՝ զօրացոյց զթագաւորն - 81. է աստ այր մի յազգէ թագաւորացն Հայոց - 81. և է ի կարգի կայսերացն երեսներորդ երորդ: - 83. մինչդեռ յերկիրն Հռոմայեցոց էր. - 84. և տեղեակ և հմատու էր աստուածային պատուրանին - 84. և թագուցեալ զինքն ի վեր ոչ հանէր թէ ո՞ր կամ ուստի՞ իցէ - 84. սա է որդի Անակայ մահապարտի - 84. նա միայն է Աստուած... և նա է արարիչ ամենայն արարածոց - 85. որ է ամրոց և լեռանակողմ - 86. և եմ զերծ տեղիք և հեռագոյն - 86. որք էին ի քաղաքին Սեբաստիոյ - 87. Եւ էր օրն ... տասն և հինգ Աեգ ամսոյ. - 87. որք էին մարդասէրք և աստուածասէրք. - 87. որդի վրիժապարտի է դա - 90. որ էր խորութեամբ անհնարին - 90. Սա էր ի թուոյ թագաւորացն Հայոց հնգետասաներորդ: - 91. որ է քաղաք Հայոց. - 92. որ է ի Հռոմայ մինչև ի Դուին հինգ հազար և հարիւր մղոն. - 92. և էր նա յազգէ թագաւորացն - 92. որ էին արս /առ/ Տոսպն գաւառի: - 93. արդիւնք էր նա մահուան նոցա. - 93. և էր ի հնգետասաներորդ թուոյ թագաւորացն Հայոց - 93. բայց էր բլուր մի յաշխարհին Ուտիացոց - 96. յԱստուծոյ է հրամանն: - 98. որ էր Բղեաշխ - 99. թագաւորն Հռովմայ Կոստանդիանոս կոռապաշտ էր. - 102. և էր անդ ի թագաւորի: - 102. անհնարին է քեզ բժշկել - 102. և մինչդեռ ջերմ է արիւն, մտցես ի նա մերկ յաւազան - 102. ե՞ն Աստուածք քո, որ անուանին Պետրոս և Պօղոս: - 103. ոչ եմ նոքա աստուածք, այլ ծառայք եմ Աստուծոյ - 103. որո՞վ կերպարանաւ եմ - 103. ճշմարիտ սոքա եմ, զոր տեսի ես յանուրջս: - 103. Քրիստոնէից Աստուածն ճշմարիտ Աստուած է. - 103. թշնամի եմ թագաւորութեանս մեր: - 103. և որ կոցոյց զթագաւորն՝ Աստուած է: - 103. Իսկ Հեղինէ մայրն Կոստանդիանոսի էր ի Բեթանիայ - 103. որ արդ/արև/ էր իսկ: - 107. յորում է տապան նորուն որբոյն Կոստանդիանոսի - 110. ոչ է վկայութիւն ճշմարիտ ... առանց ժամանակագրութեան. - 111. ուր Լիկիանոսն էր: - 112.

ԵՄ /օժ.բայ/ - բարի է և տեղի տալ Աստուծոյ փոքր ինչ՝ զրեալ է. - 1. լուեալ իսկ էր իմ զգալն քո միւսանգամ առ մեզ - 2. յառաջագոյն սակաւ ինչ հասու էի լեալ ի գրոյ անտի իմոյ - 2. և առնել զոր յամենայնի գիրս զրեալ է վասն նորա - 3. զրեալ է. - 4. նա է տեղեկացեալ ի նմանէ. - 4. որպէս և զրեալ է. - 5. ոչ էր իրացն իրաւունք առնել - 6. յառաջագոյն ուսեալ էին յօրինաց անտի և ի մարգարէից - 6. զրեալ է - 9. և ի հեծութիւնս անմռունչս երգելի է - 10. և եկեղեցոյ Աստուծոյ առ ի լրումն պսակաւոր նորոգման մախթելի է - 11. կարծես թէ մոռացեալ եմ զգուարք և զպայծառ երեսացդ սիրոյն ունակութիւն. - 11. լուեալ էր մեր յաղագս պատմութեան քո - 12. ինձ

հաատալոց է ի քէն վիճակ պատմութեան: - 13. **եկեալ հասեալ էր** հատուցումն ամբարշտութեան և անիրաւութեան մարդկան – 17. որ **էին բնակեալ** ընդ ամենայն երեսս երկրի. - 17. Նոյ **գործեալ էր** զտապանն ի փրկութիւն տան իւրոյ. – 18. ճարտարապետ և արարիչ Աստուած **էր, հրամայեալ** նմա զամենայն նշանս և արուեստս գործել ի տապանին. - 18. յորս քաղաքք բազումք **բնակեալ են** - 23. որպիսի ամենայնի **գովելի է:** - 30. Աղէքսանդր Յունաց **էր թագաւորեալ** ի տիեզերակալութեանն իւրում՝ ամս երկոտասան: - 41. և որ **գալոցն իցէ:** - 42. որ **եկեալ էին** յաշխարհս Հայոց - 43. ինքն **վշտացեալ էր** մարմնով չարաչար ցաւոց – 46. **լուեալ է** իմ վասն քո - 47. **ոչ իցէ տեսեալ** զիս. – 48. **գրեալ է** վասն իմ այսպէս. – 48. **ոչ էր** իմ **արգելեալ** վասն թագաւորութեան Հռովմայեցոց: - 49. գոր **կարգեալ էր** ի վերայ զօրացն Հայոց. – 49. որ **բնակեալ են** ի գաւառս Պաղեստինացոց - 49. ի բազմաց **լուեալ էր** մեզ զայդ - 50. Բայց գործ Սինկղիտոսի յոյժ **այսպանելի է** և **պարսաւելի:** - 51. **լուեալ է** քո վասն Յիսուսի Քրիստոսի - 52. և մինչդեռ պատասխանի **չէր ընկալեալ** թղթոյն՝ վախճանի - 52. **ախորժելի է** ինձ – 52. որք **եկեալ էին** յօգնականութիւն նմա - 58. որ **եկեալ էին** ընդ Սաթենկայ - 58. որք **էին լեալ** աշակերտք սուրբ առաքելոյն Թադէոսի - 58. Եւ **էին** սուրբ Ոսկեանքն **բնակեալ** ի սուրբ լերինն՝ որ կոչի Ծաղկեղտն: - 58. որ զինքն **նուաճեալ էր** ի վարս ժուժկալութեան - 59. և այլոցն **գրեալ էին** յիրեանցն պատմութեան - 59. թշնամիքն **զարմացեալ էին** - 61. և էր ի նոսա բանք՝ որ **ոչ էր ընդունելի** - 70. և որ ի Փռիզիայ Պարսից **եկեալ էր** յօգնականութիւն ի խորհրդոյ նախարարացն Հայոց - 76. Իսկ **եկեալ էր** ընդ նմա այր մի ի Պարսից Բուրդաք անուն - 79. որպէս անդ բանն Աստուծոյ **թագուցեալ էր** յողորկ քարն Գավթի – 82. Թէպէտև դեռ **ոչ էր հաատացեալ և ընդունակ լեալ** բանին - 82. սակայն հանդերձեալ **էր նշանակեալ** որ **լինելոց էր** առ յապա - 82. որ յըմբշամարտսն **էր լեալ** - 82. Սա **էր կոչեցեալ** ի ծնողաց իւրոց Կոստանդիանոս – 83. յայնմ ժամանակի ամայի **էր լեալ** տեղին այն – 87. մեզ ոչ ընդ մի վկայ **է սքանչանալ ...** այլ ընդ քառասուն այր - 88. **չէ պարտ** դմա **կեալ** - 89. որ **բնակեալ էր** մերձ ի Վիրապն. - 90. Իսկ վասն ջրոյ **լուեալ էր** մեր յաւանդութենէ - 90. որ **էին լեալ** աւելի քան զեթանասուն հոգի - 92. Քրիստոսի **էր զօրացեալ.** – 92. որ **բունեալ էին** ի մեհեանս կոռցն. - 97. **պարտ է** քեզ Գրիգոր **վիճակեցուցանել** ի Հայրապետութիւն – 98. որպէս Լուսաւորչին մերոյ սրբոյն Գրիգորի **է կարգեալ** - 100. որ ինչ **լեալն էին** Տրդատայ և Կոստանդիանոսի - 106.

ԵՄԱՆ - Եման տակառապետ խնդրեաց ի նմանէ, և հրամանաւ նորին ել յԵրուսաղէմ՝ և շինեաց զպարիսպն. – 34.

ԵՄԱՆ ՏԱԿՈՒԱՊԵՏ - Եման տակառապետ խնդրեաց ի նմանէ, և հրամանաւ նորին ել յԵրուսաղէմ՝ և շինեաց զպարիսպն. – 34.

ԵՄԱԻՈՍ – Առ սովաւ հին **Եմաուս** նորոգեցաւ - 64.

ԵՄՐԱՆ – յորմէ ծնաւ **Եմրան** և եղբարք նորա. - 38.

ԵՆԱՆ - Չսա զայրացուցեալ Չուրայի նահապետրն Գնթունեաց ի վերայ **Ենանայ** նախարարին Բագրատունոյ. - 45. **Ենան** յառաջին պատիւն իւր հաստատի: - 45. առ որ առաքեաց Աբգարոս երկուս ի գլխաւորաց իւրոց ... զՇամշագրատ նահապետ Ապահունեաց և **զԵնան** հաւատարիմ իւր - 46.

ԵՆԱՆՈՍ – հրամայէ տանջանս յարուցանել ի վերայ **Ենանոսի** - 45.

ԵՆՈՎՍ - Սէթ կեցեալ ամս երկերիւր և հինգ՝ ծնանի **զԵնովս.** - 16. **Ենովսայ** կեցեալ ամս հարիւր և իննսուն՝ ծնանի զԿայնան. - 16. և եղեն ամենայն ատուրք **Ենովսայ**՝ ամբ ինն հարիւր և հինգ - 16.

ԵՆՈՎՔ - Արեթ կեցեալ ամս հարիւր վաթսուն և երկուս՝ ծնանի **զԵՆՈՎՔ**. - 16. **ԵՆՈՎՔ** կեցեալ ամս հարիւր վաթսուն և հինգ՝ ծնանի զՄաթուսաղայ: - 16. Եւ հաճոյ եղև **ԵՆՈՎՔ** Աստուծոյ յետ ծնանելոյն զՄաթուսաղայ - 16. և եղեն ամենայն ատուրքն **ԵՆՈՎՔայ** ամբ երեք հարիւր վաթսուն և հինգ: - 16.

ԵՊԱՐՔԻՈՍ - Գետք մեծամեծք և անուանիք քառասուն ... Պտենէնս, **Եպարքիոս**, Կոխիստրոս - 25.

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ _ - և զամենայն կարգել մի ըստ միոջէ ... և զքան և զջան և զվաստակ և զհանդէս երանելի **Եպիսկոպոսացն** Գրիգորի և իւրոյ պաշտօնէիցն. -14. Եւ էր յԵրուսաղէմ **Եպիսկոպոս** Յակոբոս եղբայր Տեառն. – 45. և յետ նորա եկաց յԵրուսաղէմ **եպիսկոպոս** Շմատոն: - 55. Եւ յետ նորա նստաւ Աղէքսանդր Ա **Եպիսկոպոս** Անտիանոս ... ամս քսան: - 58. Առ սովաւ Նարկիսոս **Եպիսկոպոս** յԵրուսաղէմ . – 63. ոչ հրամայեաց նմա **Եպիսկոպոսն** Փղաքիանոս մինչև խոստովանեալ. - 66. Առ սովաւ էր Բերիբելոս **Եպիսկոպոս** Բոսորայ ի կողմանս Արաբացոց. - 66. և եղեն վկայք **Եպիսկոպոսք** ի Հռոմ – 70. զոր ապա ժողովեցան բազում **Եպիսկոպոսք** և քահանայք և Սարկուագունք - 71. և էին **Եպիսկոպոսք**՝ Ստեփաննոս ի Հռոմայ, Դիոնէսիոս յԱղէքսանդրէ - 71. բայց այր մի կախարդ Եգիպտացի շրջեաց գնա յառաջին մտաց անտի իւրոյ , և ի նոյն այլ ոմն **եպիսկոպոս** Եգիպտացի Եփեստէ անուն հերձուածող - 75. Առ այսոցիկ Պօղոս Սամոստացի **եպիսկոպոս** Անտիոքայ - 75. և ժողովէ **եպիսկոպոսք** ի տեղեաց տեղեաց յԱնտիոք յաղագս նզովելոյ զՊօղոս Սամոստացի. Դիոնէսիոս ի Հռոմայ, ... Գրիգորիոս և Աթենադորոս **եպիսկոպոսք** եկեցեցեացն Պոնդացոց - 76. Յաւուրս սոցա Անատոլիոս Աղէքսանդրացի եկաց **Եպիսկոպոս** Ղևոնդիսեցոցն - 80. և բազում Հայրապետք մարտիրոսացան, Պետրոս Աղէքսանդրի **Եպիսկոպոսն**, և Փելիաս Թէոմացիս քաղաքի - 80. ապա եկեալ ժողով բազմութեան **Եպիսկոպոսաց**՝ ձեռնադրեցին զսուրբն Գրիգոր – 99. Եւ էր գլխատր **Եպիսկոպոսացն** մեծն Ղևոնդիոս: - 99. Եւ **Եպիսկոպոսք**՝ որ ձեռնադրեցան ի նմանէ՝ աւելի քան զչորեք հարիւր **Եպիսկոպոս**՝ տեսուչք տեղեաց տեղեաց: - 99. Յաղագս **Եպիսկոպոսաց**՝ որք ընկալան աթոռ ի տեղիս տեղիս ի սրբոյն Գրիգորէ յիրաքանչիւր գահս: - 100,115. Արդ յայսմ վայրի զաթոռակալս շարադրեցից և յայտ արարից զիրաքանչիւր գահս՝ որպէս Լուսատրչին մերոյ սրբոյն Գրիգորի է կարգեալ և եղեալ զսեփհական աթոռընկալ **Եպիսկոպոսացն**, զկարգս. առաջին՝ Հարքայ **Եպիսկոպոսն**, երկրորդ՝ Ոստան **Եպիսկոպոսն**, երրորդն՝ Տայոց **Եպիսկոպոսն** - 100. Այս երեսուն **Եպիսկոպոսք**՝ որք աթոռակալութեամբ ընկալան ձեռնադրութիւն ի սրբոյն Գրիգորէ, և այլ ևս երեք հարիւր եւթանասուն **Եպիսկոպոսք**. - 100. Հանդերձէր պատրաստէր մեծ Արք **Եպիսկոպոսն** Գրիգոր և զնորին որդի զՆստակէս **Եպիսկոպոսն** և **զԵպիսկոպոսն** Աղբիանոս. - 106. Հանդերձէր պատրաստէր մեծ Արք **Եպիսկոպոսն** Գրիգոր - 106. **Ուխտանէս Եպիսկոպոս**. Պատմութիւն Հայրապետաց ... - 1.

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՊԵՏ - բեր առ քեզ **զԵպիսկոպոսապետն** Սեղբեստրոս. – 102.

ԵՊԻՓԱՆ - և լինի /յ/Աղամայ մինչև ի ծնունդն Քրիստոսի՝ ամբ հինգ հազար հինգ հարիւր ... իսկ ըստ Յունացն **Եպիփանու Կիպրացոյ** պատմութեանն՝ հինգ հազար հինգ հարիւր ամ. – 44.

ԵՊԻՓԱՆ ԿԻՊՐԱՅԻ - և լինի /յ/Աղամայ մինչև ի ծնունդն Քրիստոսի՝ ամբ հինգ հազար հինգ հարիւր ... իսկ ըստ Յունացն **Եպիփանու Կիպրացոյ** պատմութեանն՝ հինգ հազար հինգ հարիւր ամ. – 44.

ԵՍ - զոր լի սիրով սակս խնդրոյ եկեալ **առ մեզ** - 1. զսկարութիւն **իմ** առաջի արկեալ - 1. և լուեալ իսկ էր **իմ** զգալն քո միսանգամ **առ մեզ** - 2. որ կրսերս եմ ուսմամբ... իսկ

ժամանակաւ քան զբազում արքանեկակիցս **իմ** – 3. սիրոյ և խոնարհութեան եղև այս **իմ** առ ի քէն: - 3. Իսկ աստուածայնօքն առաւել ևս պայծառացեալ փառօք և մեծագոյն պատուով պանծացեալ ի պարծանս **մեզ** - 3. զօգուտն **մեզ** ուսուցանեն պատուիրան - 3. որ սիրեն **զիս** ... սիրեսցի ի հօրէ իմմէ, և **ես** սիրեսցից զնա - 4. որչափ նա **զմեզ** սիրեաց. - 4. յայսմ երևեցաւ սէր նորա **ի մեզ**, զի զանձն իր ղիցէ /եղ/ վասն **մեր**. – 4. դուք բարեկամք **իմ** էք՝ եթէ սիրէք զմիմեանս - 4. **իմ** աշակերտք էք – 4. նաև աստ ներէ **մեզ** բազում անգամ. - 5. գղարձն **մեր** խնդրէ առ ինքն. – 5. դարձարու՝ք՝ ասէ՛ **առ իս**, և **ես** դառնամ առ ձեզ. - 5. ետ զանձն իր ի մահ վասն **մեր** - 5. վասն **մեր** ամենեցուն մատնեաց զնա. - 5. ետ զանձն իր վասն **մեր** ի չարչարանս խաչի և մահու, զի **մեզ** փրկեսցէ ի մահուանէ: - 5. այս է սէրն նորա **առ մեզ**. իսկ մերն առ նա - 5. նմանողք **իմ** եղերուք՝ որպէս և **ես** Քրիստոսի. – 5. **մեք** իսկ սպանանելով զանդամս երկրաւորս ըստ իմում բանին, եթէ **ես** աստուածոց ... կեցից և ընդ Քրիստոսի ի խաչ ելից: - 5. ոչ եմ **ես** կենդանի, այլ կենդանի է **յիս** Քրիստոս. – 5. մի եղիցին քեզ այլ աստուածք բայց **յիմնէն** - 6. Արդ **մեք** ունիմք այսպիսի բազում յիշատակ ի գրոց սրբոց – 6. որք խօսեցան **մեզ** զԲանն կենաց – 6. որպէս և Աստուած **զմեզ** սիրեաց, և **մեք** սիրեսցուք զնա - 6. սիրէք **զիս** - 7. խոստովանեալ լինի **ի մեզ** – 7. և սոքա մնան **մեզ**, և են **մեր** բաժին ժառանգութիւն. - 7. Արդ մնան **մեզ** հաւատք, յոյս, սէր. – 7. Քանզի այսոքիկ մնան **մեզ** - 7. ուսարուք **յիմնէն**, զի հեզ եմ և խոնարհ սրտիւ. և **ես** յո՞ք բնակեցայց, եթէ ոչ ի հեզս և ի խոնարհս. - 7. **ես** և Հայր իմ ի նմա եկեսցուք – 7. ով Աստուածագարդ և Վսեմական Տէր **իմ** Տէր – 8. եկայք **առ իս** ամենայն աշխատեալք և բեռնաւորք և **ես** հանգուցից զձեզ. - 8. հանգիտապատի տարացոյց զնորայն **մեզ** ցուցանելով, նաև հանգիտահաւասար իսկ նման երևեալ **մեզ**: - 9. ահաւասիկ **ես** և մանկունք իմ՝ զոր ետ **իմ** Աստուած: - 10. ախորժելի է քում պատուասիրութեանդ, և կամ թէ **իմ** համարձակելի անուանեալս Ուխտանէս. – 10. զոր տացէ **իմ** Տէր տեսանել - 11. ասացից և **ես** զմարգարեականն - 11. մոռացի **զիս** աջ իմ - 11. որքան հաճելի է ստեղծիչն՝ և **մեզ** խնդրելի - 11. տեսանեմ իսկ արդեամբք լեալ մեծարանս **առ իս**. – 11. վասնզի **ես** ոչինչ եմ. – 11. եկիր առ աստուածապատի և սուրբ Հայրապետն **մեր** Խաչիկ – 11. և բերան ի բերան խօսեցար ընդ **իս** յաղագս պատմութեանս. - 11. Ոհ ամ կապ / այսմ կամ/ **ես** կարօտութեան - 11. վասնզի ոչ խորհուրդք **իմ** և սիրտ թեթև ինչ մտօք ներքադրեալ առ քոյդ խորհի ճշմարտասիրութիւնդ - 11. Արդ այս քեզ նշան **առ ի յիմնէն** – 12. Իսկ ի քէն **առ իս**, զի յիշեսցես զուխտս և զնշան բանին - 12. շնորհք սուրբ Հոգւոյն հասարակ քեզ և **մեզ** ... պարզեսցի ձեռնտու լինելով **մեզ** ի գործս – 12. որ թափեաց զինքն յաղագս **մեր** – 12. Արդ քանզի լուեալ է **մեր** յաղագս պատմութեան քո՝ սակաւ հատուածով առնել յսկզբան թագաւորացն Հայոց մինչև **ի մեզ** - 12. **իմ** հաւատալոց է ի քէն վիճակ պատմութեան: - 13. Արդ օն առեալ զքո աղօթսդ տացես **իմ** ի սատարութիւն – 13. Եւ այս **յիմնէն** իսկ ասի՛ և զքէն վկայի, զոր ետ **մեզ** տարացոյց ... մի ոմն ի սրբոց հարցն - 14. զանծուկն ճանաչել և մաքրել զբանս **իմ** – 14. որք գործակիցք լինէին **մեզ** ի բանս և ի գործս հոգևորս: - 14. Նաև զահ և զերկիւղ և զապառնալիս զազանամիտ ... մարդկան ի վերայ **մեր**: - 15. **մեզ** աշխատութիւն հասուցանէ յերկարութիւն բանիցս - 15. զայսոսիկ խնդրէր կամք **իմ** ի քէն – 15. որ ի քէն **առ մեզ** եղև - 15. Եւ այս **առ ի մեզ** քեզ դարձուած բանից և թղթոց պատասխանի. - 15. որ է նախահայր **մեր** – 15. սա հանգուցանէ **զմեզ** ի գործոց մերոց - 17. **իմ** թուի հանգուցանելն դադարեցուցանել զամբարշտութիւնս և զչարիս սատակմամբ մարդկան զազրագործաց: - 17. և **ես** ածից ջրհեղեղ ի վերայ երկրի - 18. ահաւասիկ ուխտ **իմ** ընդ քեզ - 20. վիճակ բաժանման /եղև/ աշխարհս **մեր** Յաբեթայ կրսեի որդւոյն Նոյի:

- 25. և յայնմհետև աշխարհս **մեր** կոչի յանուն նախնայն մերոյ Հայկայ՝ Հայք: - 27. որ պսակեցաւ **մեզ** առաջին թագաւոր ի Վարբակայ. - 30. և արութիւն ցուցեալ՝ զազգս **մեր** բարձրացոյց - 31. Այլ **մեք** զթագաւորելն նորա յիրում տեղւոջն թողցուք կարգեալ: - 31. որ արասցէ զամենայն կամս **իմ**: - 32. Այլ **մեք** անդրէն դարձցուք ի կարգ թագաւորացն Հայոց: - 35. Թագաւորէ **մեզ** առաջին թագաւոր Պարոյր - 35. ասէ **մեզ** ստուգաբանելով պատմագիրն Մովսէս - 35. և զքաջն **մեր** նախարար յինքն յարեցուցեալ զՊարոյր, թագաւորեցուցանէ զնա. - 35. Բայց և **մեր** առ Մարաց թագաւորութեամբն կացեալ բնակք սպասաւորք ի մերում աշխարհիս - 35. բնակեցոյց յերկիրս **մեր** մեծաւ պատուով – 36. Բայց գովելին **մեր** և քաջահասակն և նիզակաւորն ժողովէ այնուհետև արքայն Հայոց ի սահմանաց իւրոց զօրս բազումս - 37. ասէ **մեզ** ստուգիւ պատմագիրն: - 38. Արքայսմ ... յԱդամայ և ի Նոյէ երրորդ **մեզ** կոչեցեալ նախահայր – 38. Այլ **մեք** ի մերն դարձցուք ի կարգ խնդրոյն: - 42. Ծնաւ ի Բեթղահէմ զՓրկիչն **մեր**: - 43. յորում տեսին զՓրկիչն **մեր** - 46. տեսեալ զՓրկիչն **մեր** Քրիստոս ... պատմեցին Աբգարու – 46. Լուեալ է **իմ** վասն քո և վասն բժշկութեանդ - 47. եղի ի մտի **իմ** մի յերկուց – 47. գրեցի **ես** առ քեզ ... զի ... եկեացես առ **իս**, և բժշկես/ցես/ զհիւանդութիւնս՝ զոր ունիմ **ես**: - 47. բայց քաղաք մի փոքրիկ և գեղեցիկ է **իմ**, և բաւական է **մեզ** երկոցունց – 47. Իսկ ինքն Փրկիչն **մեր** յայնմ ժամանակի, յորում կոչեաց զնա, ոչ առ նա յանձն - 47. Երանի իցէ այնմ՝ որ հաւատաւայցէ **իս**, իբր ոչ իցէ տեսեալ **զիս** ... զի գրեալ է վասն **իմ** այսպէս. զի որք տեսանեն **զիս**՝ ոչ հաւատայցեն **իս**. և որք ոչն տեսանեն **զիս**՝ նոքա հաւատայցեն և կեցցեն: - 48. Իսկ վասն այն՝ զի գրեցեր դու առ **իս**՝ զալ **ինձ** առ քեզ, արժան է **ինձ** աստ կատարել զամենայնինչ՝ վասն որոյ առաքեցայ **ես**: - 48. համբարձայց առ Այն որ առաքեացն **զիս**. - 48. դու՞ իցես աշակերտ օրհնելոյն Յիսուսի, զոր ասաց **ինձ**՝ առաքել այսր, և կարո՞ղ իցես բժշկել **զիս** – 49. **ես** հաւատացի ի նա և ի Հայր նորա. - 49. վասնորոյ կամեցայ առնել զօրս **իմ** և զալ կոտորել զՀրէայսն – 49. ոչ էր **իմ** արգելեալ վասն թագաւորութեանն Հռովմայեցոց: - 49. Գիտելով **իմ**՝ եթէ ոչինչ ծածկի ի քումմէ թագաւորութենէդ ... **ես** իմացուցանեմ քեզ ի ձեռն գրոյ: - 49. որև **առ իս** յինքեան եցոյց յայտնապէս: - 50. Զթուրթ մտերմութեան ընթերցան առաջի **իմ**. – 50. ի բազմաց յուեալ էր **մեզ** զայդ. - 50. վասնորոյ շնորհակալութիւն **ի մեզ** քեզ հասցէ: - 50. **ես** կամեցայ առնել զայդ - 50. Վասնորոյ և **իմ** յայտնեալ զբանս զայսոսիկ ի Սինկղիտոսէ - 50. **մեք** տուաք հրաման ամենայն ումեք – 50. առից պարապումն ի պատերազմէ Սպանիացոց ապստամբողաց **յիսնէն** – 51. ախորժելի է **ինձ** զձեզ ըստ մարմնոյ ազգականս **իմ**՝ լինել և **ինձ** մտերիմ ձեզ հարազատ – 52. ոչ արասցեն ... ձեռք **իմ** խոյր անարժան գլխոյ քո – 54. Եւ զայսոսիկ **մեր** կարճ ի կարճոյ առեալ պատմեցաք քեզ համառօտով – 54. **ես** ասեմ – 59. **մեք** ոչ եթէ ի պէտս ումեք ինչ գրեցաք ... այլ սակս լսողաց և **մեք** գրեցաք ի մերումս: - 59. **ես** աւերակացս ու՞մ թագաւորեմ: - 60. Բայց **ինձ** արդարացեալ թուի լուրն այն – 60. եհաս բօթ մահուանն Արտաւանայ առ Խոսրով **մեր** թագաւորն - 69. և սակս այնորիկ արշաւեալ **ի մեզ** Արտաշրի համարձակաբար – 77. որ լինի յանիշխանութեան կալ աշխարհիս **մեր** քսան և եւթն ամ: - 77. **ես** եմ՝ որ Մովսիսի ի լերինն երևեցայ հրով. – 78. **ես** եմ հոգին բարեխօս. – 78. զոր դուք կարի իսկ քաջ գիտէք ի տեղեկութենէ հարցն **մեր** գրուցատրութեանց: - 80. որով այնպիսի լինէր պատրաստել ճանապարհ նորա և մուտ **ի մեզ** կենաց մերոց դուռն լուսոյ: - 84. Մոռացումն եղև **մեզ** յիշատակել զնահատակութիւն սրբոց քառասնիցն - 85. զոր **մեր** ոչ վարկպարագի ինչ – 87. կարգեցաք **մեք** զօրն զայն տօն Քառասնիցն - 87. ստուգիւ քննեալ **մեր** գտաք զսկիզբն չարչարանաց նոցա զօրն զայն – 87. **մեզ** ոչ ընդ մի վկայ է սքանչանալ ...

այլ ընդ քառասուն այր - 88. Այլ **մեք** ի մերն դարձցուք ոճ ի ժամադրեալ տեղին – 88. Իսկ վասն ջրոյ լուեալ է **մեք** յաւանդութենէ - 90. Եհաս նմա հրաման ի Տեառնէ՝ ելանել և լուսաւորել աշխարհս **մեք** ջրով և Հոգով: - 91. Չոր ապա տեղեկութիւն տուեալ ամբարիշտն Դիոկղետիանոս զգալ նոցա յաշխարհս **մեք** - 92. զոր կամէի զմի ի գլխաւորաց ... առնուլ **ինձ** կնութեան. – 92. **առ իս** առաքեացես. - 92. Այլ **մեք** ի նոյն դարձցուք բան: - 94,101. զոր տեսի **ես** յանուրջս: - 103. թշնամիք են թագաւորութեանս **մեք**: - 103. որդին քո՝ թագաւորն **մեք**՝ բարիօք արար, որ եթող զհաւատն – 104. թլպատեցի և լինիցի Հրէայ իբրև **զմեզ**: - 104. նովաւ գտաւ փրկականն **մեք** նշան: - 104. առ **ինձ** /զուցէ՝ քեզ/ զբեռնս զայտոսիկ – 105. բաժանէ զաշխարհս **մեք** սահմանադրութեամբ փոս գործելով: - 111. յորում տեսին զՓրկիչն **մեք**. - 114.

ԵՍԱՅԻԱՍ - Բայց արդ լինիմ քեզ Ահարօն և **Եսայիաս**. – 7.

ԵՍԱԻ – Յունաց թագաւորութիւնն **յԵսաայ** էր – 41. թագաւորութիւնն **յԵսաայ** ոչ եթէ թագաւորէր որպէս ինքն կամէր ... այլ իբրև ժողովեցան որդիքն **Եսաայ** ի քաղաք մի ամուր ... և անտի կացուցանէին թագաւոր քաղաքին – 41. յորդոցն **Եսաայ** էր թագաւորութիւնն. - 42. դեռս տակաւին զինասէրք են և որովայնամոլք, որպէս **Եսաան** այն ի հնումն, որ ընդ միոյ կերակրոյ զանդրանկութիւն վաճառեաց: - 42.

ԵՐԱԽՏԱՀԱՏՈՅՅ - և նա **երախտահատոյց լեալ** Տրդատայ՝ թագ եղեալ թագաւորեցոյց զնա - 111.

ԵՐԱԽՏԱՀԱՏՈՅՅ ԼԻՆԵԼ - և նա **երախտահատոյց լեալ** Տրդատայ՝ թագ եղեալ թագաւորեցոյց զնա - 111.

ԵՐԱԽՏԱԻՈՐ - Առաքէ և Դարեհի բազում ընծայս և պատարագս իբրև հօր և **երախտաւորի**: - 58.

ԵՐԱԽՏԻՔ – ժողովեալ խաչեցին զՔրիստոս առանց իրիք յանցանաց՝ ի վերայ մեծամեծ **երախտեաց** - 49. խօսել սկսաւ թագաւորն բազում բանիք ընդ Գրիգորի, և զգալն նորա առ ինքն, և **զերախտիքն** իւր առ նա. - 88.

ԵՐԱՆԵԼ - Եւ դարձեալ այլ **երանէ** մարգարէն զգնացեալսն ամբօութեան ճանապարհաւ -3.

ԵՐԱՆԵԼԻ - և **երանելի** լինել, որ խորհի յօրէնս Տեառն ի տուէ և ի գիշերի – 3. և առնել զոր յամենայնի զիրս գրեալ է վասն նորա, և այնուիտեռն **երանելի** լինել ամենայնի: - 3. և զամենայն կարգել մի ըստ միոջէ ... և զվաստակ և զհանդես **երանելի** եպիսկոպոսացն - 14. Եւ այսպէս **երանելի** թագաւորն Աբգար ի ձեռն հրովարտակացն քարոզ լինէր Քրիստոսի յարևելս և յարևմուտս - 52. Սա սպան **զերանելի** Իգնատիոս - 59. **Երանելին** Նարկիսոս հրամայեաց սպասաւորացն բերել ջուր. - 63. **երանելիս** այս ծնեալ ի գիւղ մի Սարքբէ անուն - 65. Սա սպան **զերանելի** Հայրապետն Մամաս. - 77. զոր եհարց **երանելի** սուրբ թագաւորն Կոստանդիանոս - 85. Արդ զնոսս գովէ և **երանելին** Բարսեղ ի պատմութեան անդ իւրում - 87. և քարշէին մինչև ծակոտեալ առհասարակ մարմին **երանելոյն** - 89. մինչզի այրել և խորովել մարմինք **երանելոյն** - 89. Իսկ **երանելին** ի միոյ միոյ միջոց չարչարանացն աղօթս առ Աստուած մատուցանէր: - 90. Եւ **երանելին** ոչ դադարէր յաղօթելոյ ի մէջ օձիցն: - 90. զայնքան անհնարին և բազում չարչարանս կրեալ **երանելոյն** Գրիգորի – 90. Ելեալ **երանելեացն** Հռիփսիմեանց յաշխարհէն Հռոմայեցոց ... եկին յաշխարհն Հայոց - 91. Իսկ **երանելին** Հռիփսիմէ թագաւորագն լեալ կամ թէ դուստր թագաւորի ... երթեալ բնակէր ի միայնարան/ի/ մի մօտ ի քաղաքն Հռովմ՝ հանդերձ **երանելովն** Գայիսոնի /ձեռագրում՝ Գայիայնի. Հ.Հ./ դայեկան իւրով - 92. և ոչ

կարաց ի կամս իւր ամել **գերանելի** սուրբ տիկինն Հռիփսիմէ. - 92. Նաև **երանելոյն** Գրիգորի երևեալ տեսիլ - 98. Իսկ **երանելին** Սեղբեստրոս անեալ զաշակերտսն՝ փախտաւ ի լեառնն - 102. Եւ ապա ի խոշտանգանս արկեալ **գերանելին** Կիրեղ մի - 104. զոր տեսեալ **երանելոյն** դշխոյի՝ լցաւ խնդութեամբ. - 104. Գնալն **երանելոյն** Հեղինէի յԵրուսաղէմ ի խնդիր սուրբ Խաչի: - 104,116. Իսկ **երանելին** Հեղինէ լցեալ հաւատովքն .... և մեծաւ փափագանօք դարձեալ խնդրեաց զբեռնսն Փրկչին ի Կիրեղէ: - 105. Եւ այսպէս զարդարեալ առաքինութեամբ **երանելի** սուրբ տիկինն դշխոյ մեծ/աւ/ փափագանօք խնդրեաց և եգիտ զփրկական սուրբ Նշանն, և աւանդեաց ի ձեռն **երանելոյն** Կիրեղի: - 105. Իսկ **երանելին** Կիրեղ երթեալ ի Կառտփման ... յանկարծակի փայլեաց յերկրի - 105. Եւ դարձեալ **գերանելոյն** սրբոյն Գրիգորի նահատակութիւնս և սքանչելիսն պատմէր թագաւորն Տրդատ: - 106. Ընդ որ զարմացեալ **երանելին** Կոստանդիանոս և իւրքն ամենայն ընդունէին զնա իբրև զկենդանի վկայ Քրիստոսի - 106. Յաղագս թագին **երանելոյն** Կոստանդիանոսի - 109,116.

ԵՐԱՆԻ - **երանի** որ խորհի յաղքատն և ի տնանկն. - 3. **Երանի** իցէ այնմ՝ որ հաւատայցէ յիս - 48.

ԵՐԱՍԽ - Գետք մեծամեծք և անուանիք քառասուն ... Թեսողոն, **Երասխ**, Կուր գետ - 25. և անուանէ ... զանուն գետոյն յանուն թռռին իւրոյ Երաստայ՝ **Երասխ**: - 27. /զոր/ շինեաց **յԵրասխայ** - 56.

ԵՐԱՍՏ - և անուանէ ... զանուն գետոյն յանուն թռռին իւրոյ **Երաստայ**՝ Երասխ: - 27.

Ե՞ՐԲ - **ե՞րբ** եկից երևեցայց երեսաց քոց: - 11. **ե՞րբ** և յորում ժմանակս եղև: - 111.

ԵՐԲԵՄՆ - էր **երբեմն** հսկումն մեծի տօնի Չատկաց: - 63.

ԵՐԲԷՔ - և **ոչ երբէք** հացի /հագի. Հր.Աճ./ անձն աստուածային սէր առ ի սիրել զԱստուած - 4. զոր այժմ **ոչ երբէք** կոչի աշխարհն Բասղաց - 96.

ԵՐԳ - Արդ զայստսիկ գրեալս ի քեզ տեսանենք կատարեալ ... և հոգևորական **երգով** գեղգեղմամբ գեր ի վերոյ քան զամենեսեան - 8. և անսայ տալ նմանեաց նորա՝ զինչ զի և ի խաղս և **յերգս**՝ և յառասպելս - 59.

ԵՐԳԵԼ - և ի հեծութիւնս անմռունչս **երգելի է** - 10. զորոյ քաջութեան գովութիւն երգիչք **երգէին** ի պարս խաղոց - 37. և զայս նոյն երգիչքն յառասպելս **երգեն** այսպէս. - 60.

ԵՐԳԻՉ - զորոյ քաջութեան գովութիւն **երգիչք** երգէին ի պարս խաղոց - 37. և զայս նոյն **երգիչքն** յառասպելս երգեն այսպէս. - 60. Ի սմանէ **երգիչքն** Գողթան առասպելաբանեն այսպէս. - 60.

ԵՐԵՉԱՄՈՅՆՔ - և հասեալ յԵրիզացոց **յԵրեզամոյնս** տեղի անուանեալ. - 97.

ԵՐԵՄԻԱՍ - Եւ գեղեցկապէս վկայ ունի իւր զմարգարէն **Երեմիաս** - 35.

ԵՐԵՍ - Թերևս կարծես թէ մոռացեալ եմ զգուարթ և զպայծառ **երեսացդ** սիրոյն ունակութիւն. - 11. **ե՞րբ** եկից երևեցայց **երեսաց** քոց: - 11. զոր տացէ ինձ Տէր տեսանել, և վկայեալ ի փառաց **երեսաց** քոց - 11. որ էին բնակեալ ընդ ամենայն **երեսս** երկրի. - 17. փախստեայ լինէին դէպ **երեսաց** իւրաքանչիւր ոք: - 27.

ԵՐԵՄՆԵՐՈՐԳ - և է **երեսներորդ** ի կարգի կայսերացն Հռոմայեցոց: - 78.

ԵՐԵՄՆԵՐՈՐԳ - ԱՌԱՋՆԵՐՈՐԳ - որոց թիւքն ի կարգի կայսերացն Հռոմայեցոց **երեսներորդ առաջներորդ** - 60.

ԵՐԵՄՆԵՐՈՐԳ - ԵՐԿՐՈՐԳ - Թագաւորէ Հայոց Վաղարշ ... **յերեսներորդի երկրորդի** ամի Վաղարշայ Պարսից արքայի. - 64. Սա էր ի թուոյ թագաւորացն Յունաց **եսներորդ երկրորդ**: - 80.

ԵՐԵՄՆԵՐՈՐԳ ԵՐՈՐԳ - Թագաւորէ Կոստանդիանոս ամս երեսուն և չորս, և է ի կարգի կայսերացն **երեսներորդ երորդ**: - 83.

ԵՐԵՍՈՒՆ - և բերեալ պտուղ արդարութեան՝ և ընդ միոյ հարիւր ... և ընդ միոյ **երեսուն** – 8. ծերքն ամս **երեսուն**. – 32. Կիրոս թագաւորեաց ամս **երեսուն** – 33. Սա տիրեալ ամս **երեսուն**՝ թողու զթագաւորութիւնն որդոյ իւրում ամս տասն և ինն: - 39. Վախճանի՝ թագաւորեալ ամս **երեսուն**: - 52. Թի թագաւորացն Պարսից ... ապա Դարեհ ամս **երեսուն**. – 69. Կարգ թագաւորացն Հայոց ... Իսկ Սանատրուկ ամս **երեսուն**: - 74. և եկաց յետ այսորիկ ամս **երեսուն** - 81. Արդ յայսմ վայրի զաթռակալս շարադրեցից և յայտ արարից զիրաքանչիւր գահս ... առաջին Հարքայ Եպիսկոպոսն ... **երեսուն**՝ Միսաւորաց: - 100. Այս **երեսուն** Եպիսկոպոսք՝ որք աթռակալութեամբ ընկալան ձեռնադրութիւն ի սրբոյն Գրիգորէ - 100.

ԵՐԵՍՈՒՆ ԵՒ ԵՐԵՔ – վաղճանի ինքն թագաւորեալ ամս **երեսուն և երեք**: - 43. Տիգրան ամս **երեսուն և երեք** - 74. և զկնի սրբոյն Գրիգորի պատճառ եղև լուսաւորութեան աշխարհիս Հայոց հանդերձ այլովք ևս ընկերօք **երեսուն և երիւք**. - 93. Կոստանդիանոս թագաւորէ ամս **երեսուն և երեք**: - 109.

ԵՐԵՍՈՒՆ ԵՒ ԵՐԿՈՒՒ – Թի թագաւորացն Պարսից ... Արշական՝ ամս **երեսուն և երկուս**. – 69.

ԵՐԵՍՈՒՆ ԵՒ ՄԻ - Յետ նորա եկաց գլուխ և առաջնորդ Յեսու Նաւեայ ամս **երեսուն և մի**. - 32.

ԵՐԵՍՈՒՆ ԵՒ ՄԻՆ - Յաղագս թագաւորաց Իսրայէլի ... Յովսիայ ամս **երեսուն և մին**. - 33. Արշակ քաջ ... թագաւորեաց յերկրին Քուշանաց ամս **երեսուն և մին**: - 38. թագաւորէ ամս **երեսուն և մին**. - 68.

ԵՐԵՍՈՒՆ ԵՒ ՈՒԹ - Ապա Արգար ամս **երեսուն և ութն**: - 74.

ԵՐԵՍՈՒՆ ԵՒ ՉՈՐՄ – յետ որոյ Արտաշէս՝ ամս **երեսուն և չորս**. – 69. Թի թագաւորացն Պարսից ... Պերոզ՝ ամս **երեսուն և չորս**. - 69. Թագաւորէ Կոստանդիանոս ամս **երեսուն և չորս** - 83

ԵՐԵՍՈՒՆ ԵՒ ՎԵՅ - թագաւորեաց ... Դարեհ Վշմասպեան ամս **երեսուն և վեց**: - 33. Թի թագաւորացն Պարսից ... ապա հուսկ յետոյ քան զոսսա Արտաւան՝ ... ամս **երեսուն և վեց**. – 69.

ԵՐԵԻԵԼ – Յայսմ **երևեցաւ** սէր նորա առ մեզ, զի զանձն իւր դիցէ /եղ/ վասն մեր. – 4. հանգիտահաւասար իսկ նման **երևեալ** մեզ: - 9. Ե՞րբ եկից **երևեցայց** երեսաց քոց: - 11. որ երևեցար յաշխարհիդ Երուսաղէմացոց - 47. և ինքն յետ երից ատուրց յարեալ ի մեռողոց, և երևեցաւ բազմաց. - 50. Ես եմ՝ որ Մովսիսի ի լերինն երևեցայ հրով. - 78. որ փիլիսոփայից ուսմամբ պայծառացեալ **երևէր**. - 80. և նա է արարիչ... ամենեցուն՝ որ **երևին** և որ ոչն **երևին** - 85. Ապա տեսիլ **երևեալ** Խոսրովիդիստոյ քեռ թագաւորին - 94. որ **երևեցաւ** նմա - 95,96. տեսիլ սքանչելի **երևեալ** թագաւորին հաստատէր զբանն: - 98. Նաև երանելոյն Գրիգորի **երևեալ** տեսիլ - 98. Նա և Գրիգորի **երևեալ** հրեշտակ յԱստուծոյ - 98. տեսիլ սքանչելի **երևեալ** թագաւորին յԱստուծոյ. - 98. Որ ապա նշանք սքանչելի **երևեալ**. - 101. Եւ ի գիշերին այնմիկ **երևեցան** Պօղոս և Պետրոս առաքեալքն Քրիստոսի - 102. Եւ այնպէս յաղթող **երևեալ** և հաճոյ Աստուծոյ, մինչզի զամենայն ժամանակս կենաց իւրոց հրեշտակ յերկնից **երևեալ** սպասաւորէր նմա. - 105.

ԵՐԵԻԵԼԻ - և շեշտակի ճեղքեալ գալիստնան զգլուխն **երևելի** չար վիշապին – 66.

ԵՐԵԻՈՒՄՆ – որ ի ծածուկս և ի յայտնի գործէր ի մկրտեալսն՝ **երևմամբ** նշանաց և արուեստից – 14. և ընկալեալ զաստիճան Հայրապետութեան ի **յերևմանէ**

հրեշտակին ի ձեռն տեսեանն - 95. որպէս և ինքն իսկ ասէ զհրեշտակին **երևումն** - 98.

ԵՐԵՔ - Յաղագս բաժանման աշխարհաց **երից** որդւոցն Նոյի: - 22,113. որք են ի բաժնի **երից** որդւոցն Նոյի: - 24. և թագաւորեաց ի Սամարիայ Բաբովամ ... յետ Բաբովամայ Աբիայ ամս **երեք**. - 32. Յովաբազ ամիսս **երեք**. - 33. Յոբունիայ ամիսս **երեք**. - 33. Բաղդասար ամս **երեք**: - 33. Գայիոս առաջին կայսր, որ կոչեցան Յուլիոս, ամս **երեք** և ամիսս չորս: - 42. Սա առաջին եկաց ի Հռովմս ինքնակալ կայսր **երեք** ամ - 42. Ի սորա **երեք** ամի թագաւորութեան՝ հարկին Հայք Հռովմայեցոց. - 46. և ինքն յետ **երից** ատուրց յարեաւ ի մեռելոց - 50. Թագաւորէ Գայիոս երկրորդ ... ամս **երեք** և ամիսս չորս - 52. յաւոր միաշարքաթուջ **երիս** կամ չորս բաղխեն գալսն - 60. Թագաւորէ Հայոց Տիրան որդի Արտաշիսի ... **յերեք** ամի Պերոզի - 62. յետ **երից** ամաց երկու որդիս ծնեալ - 84. և այն լինէր **երիս** ատուրս: - 89. ԵՐԵՔԵԱՆ - ազգաբանութիւնդ հաւաստի է **երիցունց** ցեղից մետասաներորդ գոլով ցԱբրահամ և ցՆինուաս և ցմերն Արամ: - 22.

ԵՐԵՔԹԻՆԵԱՆ - դիպեցուցանէ **զերեքքիւնեան** / երեքթեան. Հր. Աճ./ սուր սլաքն՝ կրծից տախտակին -26.

ԵՐԵՔ ՀԱԶԱՐ - և լինին ամբ **երեք հազարք**: - 20.

ԵՐԵՔ ՀԱՐԻԻՐ - Սա ապստամբեալ ի Բելայ՝ գնաց յերկիրն Արարադայ ի կողմն յիսիսայ հանդերձ ծննդովք իւրովք՝ թուով իբրև **երեք հարիւր**. - 26.

ԵՐԵՔ ՀԱՐԻԻՐ ԵՒ ԵՐԵՍՈՒՆ - Եւ Արփակսադ կեցեալ ամս **երեք հարիւր և երեսուն**, և մեռաւ: - 19. և կեցեալ յետ ծնանելոյն զԵբեր ամս **երեք հարիւր և երեսուն** և մեռաւ: - 19. դադարումն առնու թագաւորութիւնն Պարսից ... սկսեալ **յերեք հարիւր և երեսուն** ամէ Փիլիպպոսի Պտղոմեայ - 69.

ԵՐԵՔ ՀԱՐԻԻՐ ԵՒ ԵԹԱՆԱՍՈՒՆ - Այս **երեսուն** Եպիսկոպոսք՝ որք աթոռակալութեամբ ընկալան ձեռնադրութիւն ի սրբոյն Գրիգորէ, և այլ ևս **երեք հարիւր և երեսուն** Եպիսկոպոսք. - 100.

ԵՐԵՔ ՀԱՐԻԻՐ ԵՒ ՅԻՍՈՒՆ - Եւ եկաց Նոյ յետ ջրհեղեղին ամս **երեք հարիւր և յիսուն**. - 19.

ԵՐԵՔ ՀԱՐԻԻՐ ԵՒ ՏԱՍՆ ԵՒ ՈՒԹ - և նզովեցաւ Արիոս **յերեք հարիւր և ի տասն և ութն** /Հայրապետացն/: - 83. և եղև գլովիս **երեք հարիւր և ի տասն և ութն** Հայրապետացն - 104.

ԵՐԵՔ ՀԱՐԻԻՐ ՎԱԹՍՈՒՆ ԵՒ ՀԻՆԳ - և եղեն ամենայն ատուրք Ենովքայ ամբ **երեք հարիւր վաթսուն և հինգ**: - 16.

ԵՐԵՔՏԱԿԵԱՆ - և առանց ոսկոյ և ականց մարգարիտ **երեքտակեան** վարսակալ հրամայէ ածել թագաւորին իւրոյ - 40.

ԵՐԵՔՏԱՍԱՆԵՐՐՈՐԴ, ԵՐԵՔՏԱՍԱՆԵՐՐՈՐԴ - Եւ ի Սեմայ ծննդոցն **երեքտասաներորդ** Փաղեկ, որ յաւորս նորա բաժանեցաւ երկիր - 18. Եւ **յերեքտասաներորդի** ամի սպան Ներոն գՊետրոս և գՊօղոս ի Հռոմ. - 55. որ է **երեքտասաներորդ** ի թուոյ թագաւորացն Հայոց: - 64. Արդ յայսմ վայրի զաթոռակալս շարադրեցից և յայտ արարից զիրաքանչիւր գահս ... առաջին Հարքայ Եպիսկոպոսն ... **երեքտասաներորդն**՝ Բագրևանդայ - 100.

ԵՐԷՑ - Առ սոցի Նաւատիոս **երեք** Հռոմայեցոց եկեղեցոյն եղև Առաջնորդ աղանդոյն Կաթարոսաց -71

ԵՐԹԱԼ - և **երթեալ** նոքօք յերկիրն Քանանացոց, եկին մինչև ի Խառան - 21. Սա **երթեալ** ի սահմանս Սիւնեաց՝ շինէ զգաւառն - 28. և ինքն **երթայ** /յ/եզր ծովակի միոյ - 28. Սա ելեալ ի պատերազմ ... **երթեալ** պատահէ Մեղացոց զօրաց. - 28. և **երթայ**

զկողմամբք Սեղացոց, հանդիպի զօրացն Աշդահակայ: - 37. առ որ առաքեաց Աբգարոս ... զգացուցանելով նմա զպատճառ **երթալոյն** իւրոյ յարևելս: - 46. **չորս** յԵրուսաղէմ յաւուրս Կողոդիայ կայսեր - 55. **երթեալ** ի լեառն Սուկաւեթ, բնակեցան անդ անս քառասուն և չորս -58. Եւ **երթեալ** հանդիպի նա առ հանգստարանի սրբոյն առաքելոյն Թադէոսի. - 73. Ապա տեսեալ կայսերն Տակիտոսի զՏրդատ առ ինքն **երթեալ** - 77. և **երթեալ** բնակէր յերկիրն Կեսարացոց. - 84. **երթեալ** բնակէին յայրի մի յեզր գետոյն - 86. **երթայր** պատմէր Լիկիանէ/ի/ վասն սրբոցն - 87. Եւ **երթեալ** խնդրակքն գտին զնոսա ի տեղոջն - 87. **երթեալ** բնակէր ի միայնար/ան/ի մի մօտ ի քաղաքն Հռովմ - 92. և **երթեալ** հանէ - 94. և **երթեալ** հանդերձ բազմութեամբ զօրուն ի տեղիս կոռցն - 96. Եւ անդէն **երթեալ** ի գաւառն Եկեղեաց, փշրեցին զոսկի պատկերն Անահտականից դիցն: - 97. Եւ նա յԱնահտական մեհեանս **երթեալ** ... և զայն ի հիմանց տապալեալ աւերեցին: - 97. Եւ ապա **երթեալ** ի Դարանաղեաց գաւառն և ի գեղն Թորդան - 97. յաղագս սրբոյն Գրիգորի **երթալոյն** ի ձեռնադրութիւն Հայրապետութեանն: - 98,115. Եւ հեծեալ թագաւորին **երթայր** ի Կապետոլոյն տաճար կռցն. և նա կարծէր՝ թէ ի մարտիրոսութիւն տանին զնա, ուրախութեամբ **երթայր**: - 103. և **երթեալ** ի տեղին օրհնեաց Սեղբեստրոս զջուրն. 103. Եւ նորա **երթեալ** ժողովէ զքահանայս և զժերակոյտս Հրէից - 104. Իսկ երանելին Կիրեղ **երթեալ** ի Կառտփման հանդերձ այլ ևս հաւատացեալ եղբարքքն ... յանկարծակի փայլեաց յերկրի. - 105. **երթեալ** անցանէր ի կողմանս յերկիրն Իտալացոց - 106. **երթեալ** գնաց Տրդատ ի գաւառն Այրարատեան - 108. **զհետ երթայ** ամօք և ժամանակօք ի զարմացումն ածել զլսօղս - 59. բազումք ի դարբնաց **զհետ երթալով** առասպելին՝ յաւուր միաշաբաթոջ երիս կամ չորս բաղխեն զապսն - 60.

ԵՐԻԶԱ - ապա յառաջին ամին իւրոյ թագաւորելոյն զնաց Տրդատ յԵկեղեաց գաւառ **ի գեղն Երիզա** - 85. սկիզբն լինի չարչարանաց սրբոյն Գրիգորի ի գաւառին Եկեղեաց **ի գեղն Երիզա** ի մեհեանս Անահտական: - 88.

ԵՐԻԶԱՅԻԶ - և հասեալ **Երիզացոց** յԵրեզամոյնս տեղի անուանեալ. - 96.

ԵՐԻԹԻԷ - Եւ այս են կղզիք նորա ... Փովկէ, Պրզենէ, **Երիթրէ** -23.

ԵՐԻՎԱՐ - ընդ վայր ածելով **երիվարա** անկանի ի խոր իմն տեղի մեծ - 60. և կապեալ **զերիվարն** առ շքովն, և կամէր սակաւ մի հանգչել - 65. ետես զսուրբն Թէոդորոս նստեալ՝ և **զերիվարն** մերձ առ նա. - 66. վնաս առնէ քեզ և **երիվարիդ** : - 66. և հեծեալ **յերիվարն** վաղվաղակի և առեալ զգայիսունն ի ձեռն իւր՝ հարկանէ զվիշապն - 66. և ասացեալ նախ զբացումն դրանցն ախելոց, և յաղթումն զօրացն, և զդարման **երիվարացն** - 82. մտրակի կուշտ արարեալ **երիվարան**՝ ուժգին գոչմամբ յարձակեցան ի միմեանս: - 82. վիրաւորեցալ **երիվարն** Տրդատայ. - 112.

ԵՐԻՔՈՎ - Եւ ի սորա աւուրս թարգմանութիւնն որ **յԵրիքով** գտաւ ի կարաս թագուցեալ. - 62.

ԵՐԿԱԲՆԱԿ - եկիր առ աստուածապատիւ և սուրբ Հայրապետն մեր Խաչիկ՝ բերելով նմա ընծայ և պատարագ հոգևոր զգիրս Հաւատարմատ՝ որ ընդ դէմ **երկարնակացն** - 11.

ԵՐԿԱԹԻ - և անդ ցից վարեալ **երկաթի** ընդ ճակատ նորա վարսեալ հրամայէ ընդ պարիսպն ի տեսիլ անցաւորացն: - 29. նիզակով իւրով հերձէ **զերկաթի** հանդերձն - 37. արգելեալ կայ յայրի միում կապեալ **երկաթի** շղթայիւք. - 60. և բևեռս **երկաթիս** վարեալ ընդ ներբանս ոտիցն ... ընթացուցանէին յայսկոյս և յայնկոյս - 98. Եւ ապա զքերել կողիցն **երկաթի** քերչօք՝ մինչև ոռոգանէին վայրքն յարենէ սրբոյն. - 89. Ապա յետ այսորիկ արկանել կապիճս **երկաթիս** ի ծունկս նորա - 89. Եւ ապա պուտամբք **երկաթի** հալեալ կապար և արկանել զմարմնովք նորա - 89.

ԵՐԿԱՅՆԱԶԵՌՆ – թագաւորեաց Արտաշէս երկայնաձեռն ամս քառասուն և մին: - 34.

ԵՐԿԱՆԱԶԱՐ – նշանակ զնիզակ իւր թողեալ, զոր մխեալ՝ ասեն՝ արեամբ զեռնոց ձգեալ թաղեաց **յերկանաքար** արձանի. – 41.

ԵՐԿԱՐ – որ միսանգամ չարչարեալք ընդ **երկար** հիւանդութեամբ՝ բժշկես: - 47.

ԵՐԿԱԶԱՆՉԻԻՐ – Քանզի պէտս ունին ընթացից և փութոյ երկոքին կողմանքն, և առ ի շինուած վեհագունութեան **երկաքանչիւրոց** - 14.

ԵՐԿԵՂԱԾ – Եւ անդ սնանէր և ուսանէր ի ձեռանէ **երկեղածաց** Քրիստոսի - 84.

ԵՐԿԵՐԻԻՐ – Եւ հաճոյ եղև Ենավք Աստուծոյ ... ամս **երկերիւր**. - 16. և Սերուքայ կեցեալ ... ամս **երկերիւր**, և մեռաւ: - 20.

ԵՐԿԵՐԻԻՐ ԵՒ ԵՐԵՍՈՒՆ – Ադամ նախաստեղծն կեցեալ ամս **երկերիւր և երեսուն**՝ ծնաւ զՍէթ. - 16.

ԵՐԿԵՐԻԻՐ ԵՒ ԵՕԹՆ – և եկաց Ռագաւ ... ամս **երկերիւր և եօթն** - 19.

ԵՐԿԵՐԻԻՐ ԵՒ ԻՆՆ – և յետ ծնանելոյն զՌագաւ Փաղեկի՝ եկաց ամս **երկերիւր և ինն**, /և/ մեռաւ: -19.

ԵՐԿԵՐԻԻՐ ԵՒ ՀԻՆԳ – Սէթ կեցեալ ամս **երկերիւր և հինգ**՝ ծնանի զԵնուս. - 16. Եւ եղեն ամենայն ատուրք Թարայի ի Խառան՝ ամբ **երկերիւր և հինգ**. - 21.

ԵՐԿԵՐԻԻՐ ԵՒ ՎԵՅ – որ եհաս մինչև յամս **երկերիւր և վեց**՝ և ամիսս երկու - 34

ԵՐԿԵՐԻԻՐ ՕԽԹԱՆԱՍՈՒՆ – Եւ եկեաց Եբեր յետ ծնանելոյ նորա զՓաղէկ՝ ամս **երկերիւր օխթանասուն**, և մեռաւ: - 19.

ԵՐԿԻՆ/Զ/ – տեսանեն զգործս ձեր բարիս, և փառաւորեսցեն զՀայր ձեր՝ որ **յերկինս**: - 10. իսկ զբան Արարչին հուսկ յետոյ քան զամենայն արարածս և թագաւոր զնա կացուցեալ ամենայն արարածոց՝ որ ի ներքոյ **երկնից**: - 16. որ է տէր **երկնից**՝ և Թագաւոր **երկնի** և երկրի. - 33. դու իցես Աստուած՝ իջեալ **յերկնից** - 47. և նա է արարիչ ամենայն արարածոց, **երկնից** և երկրի - 85. ուսուցանէ նոցա սկիզբն առնելով յանսկիզբն էութենէ Աստուածութեան, և առաչագործութենէ /ծն. արարչագործութենէ/ **երկնի** և երկրի: - 95. զամենայն ժամանակս կենաց իւրոց հրեշտակ **յերկնից** երևեալ՝ սպասաւորէր նմա. - 105.

ԵՐԿԻՐ – որ է նախահայր մեր՝ և առաջին թագաւոր լեալ ի վերայ **երկրի**. – 15 . և լցին **զերկիր** ըստ հրամանի Արարչին. - 16. Վասնզի պարտ և արժան էր ... նախ գոյանալ թագաւորութեան, և ապա ի ներքս զալ թագաւորին՝ լինել թագաւոր որոց ի վերայ **երկրի** ընդ թագաւորութեամբն վերնոյն: - 16. եղև՝ ասէ՛ ոչ հանգիստ, այլ ջնջումն՝ որ ինչ միանգամ ի վերայ **երկրի**. - 17. սա հանգուցէ զմեզ ի գործոց մերոց և ի տրտմութենէ ձեռաց մերոց՝ և **յերկրէ**, զոր անէծ Տէր Աստուած: - 17. մեղք յաճախեցան ի վերայ **երկրի** յաղագս ամենայն մարդկան - 17. որ էին բնակեալ ընդ ամենայն երեսս **երկրի**. - 17. լցաւ ... **երկիր** ամենայն անիրաւութեամբ - 18. և ես ամից ջրհեղեղ ի վերայ **երկրի** - 18. որ յաւորս նորա բաժանեցաւ **երկիր** - 18. Իսկ որդիք Յաբեթի և ծնունդք նոցա՝ որ սերեցան և աճեցին, և լցին **զերկիր**. – 18. աճեցէք և բազմացարուք, և լցէք **զերկիր** - 18. եղև թագաւոր ի վերայ **երկրի**. - 18. որ ընդ ձեռամբ նորա իցեն ի վերայ **երկրի**: - 18. աճեցին և բազմացան և լցին **զերկիր**: - 19. եղև բաժանումն **երկրի** - 19. **Յերկրէն** յայնմանէ ել Աստուած - 21. Ներբովոն այն առաջին սկսաւ լինել սկայ ի վերայ **երկրի**. – 21. և մեկնեցան կողիք ազգաց **յերկիր** իւրեանց. - 22. իւրաքանչիւր ըստ լեզուս յազգս իւրեանց և ի տոհմս իւրեանց աճեցին և բազմացան, և լցին **զերկիր**: - 22. ի բաժանել որդւոցն Նոյի զամենայն **երկիր** ընդ իշխանութեամբ իւրեանց հաստատեալ ... կամէին ... լինել իշխանք **երկրի**: - 25. ընդ **յերկիր** հարստի սլաքն. - 26. և յայնմիտէ սկսան բազմանալ և լնուլ **զերկիր**: - 28.

գտանել անդ ապականիչս **երկրին** իւրոյ - 29. որ էր մարդ **յերկրէ** և թագաւոր ի վերայ **երկրի** - 33. որ է տէր երկնից՝ և Թագաւոր երկնի և **երկրի**. - 33. ածեալ բնակեցոյց **յերկիրս** մերմեծաւ պատուով - 36. և արձակեաց **յերկիրն** արևելից. - 38. և **երկիր** շարժեցաւ տատանեցաւ. - 50. և **գերկիրս** ամենայն ընդ քեզ տարար - 60. յաղօթս կացին առ Աստուած, և ծունր կրկնեալ ի վերայ **երկրի** - 61. և արձակեաց **յերկիրն** արևելից: - 68. զամենայն **երկիրն** ի սուր սուսերի մաշեալ ... դառնայ ... յաշխարհն իւր - 72. որ ասէր յետ հազար ամի հատուցումն լեալ ի վերայ **երկրի** - 75. և անգրաւ խռովութեամբ քանդեալ սպառէր **գերկիրն** սրով և գերութեամբ զամս տասն - 78. և նա է արարիչ ամենայն արարածոց, երկնից և **երկրի** - 85. արիւն հոսէր իջանէր և ոռոգանէր **գերկիր** - 89. ուսուցանէ նոցա սկիզբն առնելով յանսկիզբն էութենէ Աստուածութեան, և առաջագործութենէ /ծն. արարչագործութենէ/ երկնի և **երկրի**: - 95. յանկարծակի փայլեաց **յերկրի**. - 105. ուսուցեալ **յերկիր** անկաւ. - 112. և ճակատ տուեալ պատերազմաւ սատակեաց զամենայն զօրսն ... և զմնացեալսն հալածական արարեալ ընդ սահմանս Կորդուաց մինչև **յերկիրն Ասորեստանեաց**: - 29. Սա ապստամբեալ ի Բելայ՝ զնաց յերկիրն Արարադայ - 26. երթեալ անցանէր ի կողմանս **յերկիրն Իտալացոց** և **Դաղմատացոց** ի թագաւորական քաղաքն Հռոմ: - 106. և երթեալ բնակէր **յերկիրն Կեսարացոց**: - 84. մինչդեռ **յերկիրն Հռոմայեցոց** էր. - 84. զնաց բազում զօրօք ապստամբեալ **յերկիրն Ճենաց** և **Դարդանդաց**. - 79. Յայտարարութիւն յաղագս սրբոյն Գրիգորի՝ թէ ո՞րպէս տարեալ լինէր **յերկիրն Յունաց**: - 78,115. փախչէին **յերկիրն Յունաց**: - 84. և զաշխարհս խաղաղացուցանէր **յերկիրն Պարսից**: - 77. Եւ թագաւորեաց Նեբրովդ ի Բաբելոն՝ և այլոց քաղաքաց ... Քաղնանէ՝ **յերկրին Սենայար**: - 21. և երթեալ նոքօք **յերկիրն Քանանացոց**, եկին մինչև ի Խառան - 21. Արշակ քաջ ... թագաւորեաց **յերկրին Քուշանաց** ամս երեսուն և մին: - 38. սա ... թագաւորէ ի քաղաքին՝ որ կոչի Բահղառ, **յերկրին Քուշանացոց**: - 68.

ԵՐԿԻՐ ԱՍՈՐԵՍՏԱՆԵԱՅ - և ճակատ տուեալ պատերազմաւ սատակեաց զամենայն զօրսն ... և զմնացեալսն հալածական արարեալ ընդ սահմանս Կորդուաց մինչև **յերկիրն Ասորեստանեաց**: - 29.

ԵՐԿԻՐ ԱՐԱՐԱԴԱՅ - Սա ապստամբեալ ի Բելայ՝ զնաց **յերկիրն Արարադայ** - 26.

ԵՐԿԻՐ ԴԱՂՄԱՏԱՅԻՈՅ - երթեալ անցանէր ի կողմանս **յերկիրն Իտալացոց** և **Դաղմատացոց** ի թագաւորական քաղաքն Հռոմ: - 106.

ԵՐԿԻՐ ԴԱՐԴԱՆԴԱՅ - զնաց բազում զօրօք ապստամբեալ **յերկիրն Ճենաց** և **Դարդանդաց**. - 79.

ԵՐԿԻՐ ԻՏԱԼԱՅԻՈՅ - երթեալ անցանէր ի կողմանս **յերկիրն Իտալացոց** և **Դաղմատացոց** ի թագաւորական քաղաքն Հռոմ: - 106.

ԵՐԿԻՐ ԿԵՍԱՐԱՅԻՈՅ - և երթեալ բնակէր **յերկիրն Կեսարացոց**: - 84.

ԵՐԿԻՐ ՀՈՌՄԱՅԵՅԻՈՅ - մինչդեռ **յերկիրն Հռոմայեցոց** էր. - 84.

ԵՐԿԻՐ ՃԵՆԱՅ - զնաց բազում զօրօք ապստամբեալ **յերկիրն Ճենաց** և **Դարդանդաց**. - 79.

ԵՐԿԻՐ ՅՈՒՆԱՅ - Յայտարարութիւն յաղագս սրբոյն Գրիգորի՝ թէ ո՞րպէս տարեալ լինէր **յերկիրն Յունաց**: - 78,115. փախչէին **յերկիրն Յունաց**: - 84. _

ԵՐԿԻՐ ՊԱՐՍԱՆԵԼ - Քանզի յառաջագոյն ուսեալ էին յօրինաց անտի և ի մարգարէից՝ սիրել զՏէր Աստուած՝ և մի՛ **երկիրպագանել** Աստուծոյ օտարի. - 6. Տեառն Աստուծոյ քում **երկիրպագցես** - 6. և ի խոնարհ **երկիրպագանեմ** սուրբ և պարկեշտ անձինդ - 10. Եւ **երկիրեայագ** Արբահամ Աստուծոյ: - 20. հրամայէ ...

թողուլ զօրէնս և **երկիրպագանել** կռոցն - 45. և յարուցեալ ի գահոյիցն՝ **երկիրեպագ** նմա: - 48. **երկիրպագեսցեն** Քրիստոսի իբրև ճշմարտի Աստուծոյ: - 50.

ԵՐԿԻՐ ՊԱՐՄԻՅ - և զաշխարհս խաղաղացուցանէր **յերկիրն Պարսից**: - 77.

ԵՐԿԻՐ ՍԷՆԱՅԱՐ - Եւ թագաւորեաց Ներբովոյ ի Բաբելոն՝ և այլոց քաղաքաց ... **Քաղնանէ՝ յերկրին Սենայար**: - 21.

ԵՐԿԻՐ ԶԱՆԱՆԱՅԻՈՅ - և երթեալ նոքօք **յերկիրն Քանանացոց**, եկին մինչև ի Խառան - 21.

ԵՐԿԻՐ ՔՈՒՇԱՆԱՅ - Արշակ քաջ ... թագաւորեաց **յերկրին Քուշանաց** ամս երեսուն և մին: - 38.

ԵՐԿԻՐ ՔՈՒՇԱՆԱՅԻՈՅ - սա ... թագաւորէ ի քաղաքին՝ որ կոչի Բահղառ, **յերկրին Քուշանացոց**: - 68.

ԵՐԿԻՅՍ - Գրեցար ի մերումս պատմութեան միանգամ և **երկիցս** յաղագս Տրդատայ թագաւորելոյն - 111.

ԵՐԿԻԻՂ - կատարումն օրինաց՝ սէր է և սէր կատարեալ ի բաց մերժէ **զերկիւղն**. զի **երկիւղ** ոչ գոյ ի սէր. վասնզի **երկիւղ** ընդ տանջանօք է: - 5. գոր ապա **յերկեղէ** կատարէ զկամս արքային հանդերձ աղգատոհմի. - 45. և դարձեալ թողեալ ... Սանատրկոյ զհաւատն **յերկեղէ** նախարարացն: - 54. Նաև **գահ և զերկիւղ** և սպառնալիս զագանամիտ և թեթևահաւատ /և/ ճուղաբարոյ մարդկան այնոցիկ ի վերայ մեր: - 14. և **ահ և երկիւղ** ձեր ի վերայ ամենեցուն եղիցի: - 18.

ԵՐԿԻԻՂԱԾ - Ընդ այն ժամանակս եկեալ յԵրուսաղէմ Պատրոնկէ՝ կին Կոթիայ կայսեր, կին բարեպաշտօն և **երկիւղած** ի Տեառնէ - 53. և էր կին բարեպաշտօն և **երկիւղած** յԱստուծոյ իբրև զայր իւր Աբգար: - 55.

ԵՐԿՆԱՅԻՆ /գրքում՝ երկայնին. Հ.Հ./ - Արդ գորս դարձեալ վերստին գրեմ խանդակաթ սիրով սուր և բազմերջանիկ Տեառն իմոյ Հօր և պատուեալ Վարդապետիդ, մանաւանդ եթէ **երկայնին** /երկնային/ լուսոյ և սուրբ շնորհաց ծայրագոյն առընդունակիդ - 10.

ԵՐԿՆԱԻՈՐ - և կամէր հարսնանալ Քրիստոսի **երկնաւոր թագաւորին**. - 92.

ԵՐԿՆԱԻՈՐ ԹԱԳԱԻՈՐ - և կամէր հարսնանալ Քրիստոսի **երկնաւոր թագաւորին**. - 92.

ԵՐԿՇԱԲԱԹԻ - Չոր և յաւուրս **Մեծի Երկշաբաթօցն** պսակին այնմ թագաւորք Հռոմոցն - 110.

ԵՐԿՈՏԱՍԱՆ - Եւ այս են կղզիք նոցա. Բրենտինա, Սիկեղիա, Երբիա, Ռոգիոքոս, Ղեաքոս, և այլ ևս կղզիք **երկոտասանք** մեծամեծք - 23. Եւ այս են անուանք **երկոտասան** լերանց անուանեաց: - 24. Եւ ընդ ամենայն թագաւորեաց Աղէքսանդր ամս **երկոտասան** և ամիսս եւթն: - 34. Աղէքսանդր Յունաց էր թագաւորեալ ի տիեզերակայութեան իրում՝ ամս **երկոտասան**: - 41. Թովմաս առաքեալ՝ մի **յերկոտասանից** անտի՛առաքեաց զԹաղէոս ի քաղաքն Եդեսիայ - 48.

ԵՐԿՈՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ, ԵՐԿՈՏԱՍԱՆԵՐՐՈՐԴ - Չի Արայն **երկոտասաներորդ** է յետ Նինոսի՝ մանուկ տիօք վախճանեալ. - 22. Սա թագաւորեալ **յերկոտասաներորդի** ամի Արտաշիսի Պարսից արքայի - 55. Թագաւորէ Ատրիանոս ամս քսան և մին, որ **երկոտասաներորդ** ի թուոյ թագաւորացն Յունաց: - 59. որ է **երկոտասաներորդ** ի կարգի թագաւորացն Հայոց: - 63. Արդ յայսմ վայրի զաթռակալս շարադրեցից և յայտ արարից զհրաքանչիւր գահս ... առաջին՝ Հարքայ Եպիսկոպոսն ... **երկոտասաներորդն** Մամիկոնէից - 100.

ԵՐԿՈՏԱՍԱՆ ՀԱԶԱՐ - Եւ մկրտեցան յաւուր յայնմիկ ի ձեռաց Սեղբեստրոսի ի գետն ոգիք **երկոտասան հազար**. - 103.

ԵՐԿՈՒԹ/Ք/ - զհաւատարմութիւն խնդրէի տեսանել ոչ միայն ի գրոյ ... այլ և **յերկուց** և յերից վկայից հաստատելոյ միանգամայն. – 2. և ինքն շինէ **երկուց** տունս, և տայ **երկուց** որդւոցն իւրոց – 27. որ բռնացեալ ունէր զմիջոցս **երկուց** ծովուց - 29. Առ սովա բաժանեցաւ թագաւորութիւնն Իսրայէլի **յերկուս**. – 32. Թագաւորեալ ... Ամովս ամս **երկուս**. - 33. որ եհաս մինչև յամս երկերիւր և ամիսս **երկու**. – 34. Ի սմանէ **երկուք** ոմանք՝ սրով կատարեցան վասն զկուռսն չպաշտելոյ: - 41. և ինքն նուաճէ զմիջոց **երկուց** ծովուց Ովկիանու և Պոնդոսի – 43. առ որ առաքեաց Աբգարոս **երկուս** ի գլխաւորաց իւրոց – 46. եղի ի մտի մի **յերկուց** - 47. Յետ մահուանն Աբգարոս բաժանեցաւ թագաւորութիւնն Հայոց **յերկուս** մասն. – 53. Թագաւորէ Տակիտոս ամս **երկուս** - 57. Գեկոս ... թագաւորէ ամ մի ... Գաղոս և Վաղերիանոս՝ ... ամս **երկուս** և ամիսս եւթն: - 71. **երկու** բնութիւնս զոյգ ասաց մանինիւք /Մանի նիւք Հ.Հ./ և խաւար - 78. և զկնի **երկուց** ամաց սպանանէ զԽոսրով – 78. և թագաւորեալ ի վերայ **երկուց** աշխարհացն՝ միաւորեաց ընդ ինքեան - 79. Թագաւորէ Կարոս որդւովքն Կարենի և Ոմերիանոսի ... ամս **երկուս**: - 80. յետ երից ամաց **երկու** որդիս ծնեալ՝ ... ի կամաց **երկուց** մեկնեալ յամուսնէն գնայ առ Տրդատ - 84. հրամայէ նոցա **յերկուցս** յայսցանէ ընտրել զոր կամին – 86. մեզ ոչ ընդ մի վկայ է սքանչանալ՝ և ոչ ընդ **երկուս** ... այլ ընդ քառասուն այր - 88. Իսկ Հեղինէ մայրն Կոստանդիանոսի էր ի Բեթանիայ՝ և **երկու** թոռունք ընդ նմա - 103. Սա՛ ասէ՛ **զերկուց** ցլուց վայրենեաց միով ձեռամբ կալեալ զեղջերուէ թափեաց հանդերձ ընդվզեալ ջախջախմամբ. - 112.

ԵՐԿՈՒԲԱՆԱԼ – մի՛ որ **երկուասցի**: - 22. Իսկ նորա **երկուացեալ** ի տանջանաց... ընկեցաւ ի ծով - 45. և նորա **երկուացեալ** ի տանջանաց՝ մարտ անձին իւրոյ եղեալ՝ ընկեցաւ ի ծով: - 51.

ԵՐԿՈՒ ՀԱԶԱՐ - և լինին ամբ **երկու հազարք**: - 17.

ԵՐԿՈՔԵԱՆ – Իսկ Ջրուան տիրէ ի վերայ **երկուցունցն** ևս: - 25. բաւական է մեզ **երկուցունց** - 47. Եւ ապա յայտնեալ նշխարացն **երկուցունց**՝ առաքելոյն և Սանդիտոյ: - 54. և զհաւատալն **երկուցունց** կողմանցն պատմէին միմեանց. - 106. Չայտու ժամանակաւ առաքէ Շապուհ արքայից արքայ առ մեծն Կոստանդիանոս՝ աղաչել զնա խնդրել զդաշնաւորութիւն և զւեր հաստատութեան ի մէջ **երկուցունց**: - 110.

ԵՐԿՈՔԻՆ _ պէտս ունին ընթացից և փութոյ **երկուքին** կողմանքն – 14. քաջին Արգամայ տայ զերկրորդականն գահ՝ և պսակ յականց կապեալ՝ և զինդս ոսկի **յերկուսին** յականջսն – 57.

ԵՐԿՐԱԲՈՐ - արդ մեք իսկ սպանանելով զանդամս **երկրաւորս** ըստ իւրում բանին, և եթէ ես աստուածոց ... կեցից և ընդ Քրիստոսի ի խաչ ելից: - 5. սպանէք՝ ասէ՛ զանդամս ձեր **զերկրաւորս**, ի բաց ընկենլով զամենայն կիրս - 5. յաղագս այնորիկ ոչ հնազանդեցաւ **երկրաւոր** թագաւորին Տրդատայ - 92.

ԵՐԿՐՈՐԳ - ով Աստուածարեալ Տէր և բազմերջանիկ Հայր՝ **երկրորդ** Կեփաս և առաջին Առաքեալ. – 9. եղև թագաւոր ի վերայ երկրի. զկնի Ադամայ **երկրորդ** թագաւոր: - 18. ծնաւ զԱրփակսադ **յերկրորդում** ամի յետ ջրհեղեղին. - 19. Եւ զայլս մի ըստ միոջէ կարգէ և կոչէ զանուանս. առաջին՝ Սիւնեաց տէր, **երկրորդն**՝ Ասպետ Բագրատունի - 40. եբարձ գթագաւորութիւնն Պահղաւկաց **յերկրորդ** ամի թագաւորութեանն Փիլիպպոսի կայսեր Հռոմայեցոց: - 69. Դարձեալ յարձակումն **երկրորդ** անգամ Խոսրովու ի վերայ Արտաշրի - 72,115. Ապա այնուիտոս թագաւորն գումարեալ գունդ ի գլխաւոր նախարարացն իւրաքանչիւր զօրօք: Առաջին՝ իշխան Անկեղտանն, **երկրորդ**՝ իշխան Աղձնեաց - 99. Արդ յայսմ վայրի զաթոռակալս

շարադրեցից և յայտ արարից զհրաքանչիւր գահս ... առաջին՝ Հարքայ Եպիսկոպոսն, **երկրորդն**՝ Ոստան Եպիսկոպոսն - 100. Հանդերձեր պատրաստեր ... և գառաջին սահմանակալն ի Նոշիրական կողմանէն, և **գերկրորդն** յԱսորեստանեայց կողմանէն - 106. Նոյնպէս և **յերկրորդ** կիրակէն ... որ նովիմբ թագովն պսակին դառնալով ի մեծ եկեղեցոյն - 110. /3/Աղամայ առաջին ... մինչև **ցերկրորդ Աղամ** ... լինին ամբ հինգ հազար հինգ հարիւր. - 33. և զՎաղարշ եղբայր իւր թագաւոր Հայոց կացոյց՝ **երկրորդ իւր առնելով**: - 38. և զՎաղարշ եղբայր իւր թագաւորեցոյց Հայոց՝ **երկրորդ իւր առնելով**: - 68. Է գաւառն այն Արամենեակ՝ որ կոչի **Երկրորդ Հայք**: - 65. Եւ յետ նորա թագաւորէ **երկրորդ Տիգրան** - 43. Թագաւորէ ... **Երկրորդ Օգոստոս** Յունաց թագաւոր ամս յիսուն և ամիսս վեց: - 43. Թագաւորէ **Անտոնինոս երկրորդ**, որ և Սեւերիոս, ամս եւթն: - 63. Եւ անուանք աշխարհացն ՍեմայՊարսիկք, Տապրիկք, Վրկանիք, Բաբելովն, **Արաբիայ** առաջին և **երկրորդ**. - 22. Եւ ինքն ... մեռանի ի Սծբին ... թողեալ զտէրութիւնն որդոյ իւրոյ **Արշակայ երկրորդի**: - 40. Թագաւորէ **Գայիոս երկրորդ** ... ամս երեք և ամիսս չորս: - 52. Կացին Դատաւորք ... **Քսերքսէս երկրորդ**՝ ամիսս եւթն. - 34.

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱԳԱՄ - /3/Աղամայ առաջին ... մինչև **ցերկրորդ Աղամ** ... լինին ամբ հինգ հազար հինգ հարիւր. - 33.

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱԿԱՆ - քաջին Արգամայ տայ **գերկրորդականն** գահ - 57. Այլև **յերկրորդականն** նստուցանէր յաթոռ թագաւորութեանն իւրոյ զԱնակ: - 73.

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՌՆԵԼ - և զՎաղարշ եղբայր իւր թագաւոր Հայոց կացոյց՝ **երկրորդ իւր առնելով**: - 38. և զՎաղարշ եղբայր իւր թագաւորեցոյց Հայոց՝ **երկրորդ իւր առնելով**: - 68.

ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԱՅՔ - Է գաւառն այն Արամենեակ՝ որ կոչի **Երկրորդ Հայք**: - 65.

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԻԳՐԱՆ - Եւ յետ նորա թագաւորէ **երկրորդ Տիգրան** - 43.

ԵՐԿՐՈՐԴ ՕԳՈՍՏՈՍ - Թագաւորէ ... **Երկրորդ Օգոստոս** Յունաց թագաւոր ամս յիսուն և ամիսս վեց: - 43.

ԵՐԿՐՊԱԳԵԼ - Հայր է՝ Որդի՝ Հոգի, և այսու Երրորդութիւն սուրբ խոստովանեալ լինի ի մէնջ, և **երկրպագեալ** անձնաւորութեամբ, և անուամբ բաժանեալ, իսկ բնութեամբ և Աստուածութեամբ միաւորեալ և **երկրպագեալ**. - 7. ոչ ինքեանք զոհեցին կամ **երկրպագեցին**: - 43. ոչ արասցեն՝ ասէ՛ ձեռք իմ խոյր անարժան գլխոյ քո, որ **ոչ երկրպագէ** Քրիստոսի Աստուծոյ. - 54.

ԵՐԿՐՊԱԳԵԼԻ - Եւ պարտ և արժան է սուրբ սրտիւ և հաստատուն հաւատով սիրել և պաշտել զսուրբ և զանբաժանելի և **գերկրպագելի** Երրորդութիւն: - 7. վասնզի անսպառ խաղացումն սուրբ և **երկրպագելի** Հոգւոյն շնորհաց ի քեզ տեսանել ով Աստուածարեալ Տէր. - 9.

ԵՐԿՐՊԱԳՈՒԹԻՒՆ - ոչինչ արժանի խաչի և մահու էր նա՝ այլ պատուի և **երկրպագութեան** - 51. Տեսուն իմոյ մատուցից զոհս և պատարագս օրհնութեան հանդերձ **երկրպագութեամբ** - 85. և նմա պարտ է մատուցանել պատիւ՝ և **երկրպագութիւն** - 85.

ԵՐՄՈՍ - Գետք մեծամեծք և անուանիք ... Երբոտոս, Սեմանտրոս, **Երմոս** - 25.

ԵՐՈՒԱՆԻ - Բայց զայլոցն զանուանս ... անուն ինչ կամ գործ ոչ գտաք ի պատմութեան անդ ... եթէ վերջին **Երուանդ** և Տիգրան - 35. Յաղագս **Երուանդայ**: - 56, 115. Թագաւորէ **Երուանդ** զկնի մահուանն Սանատրկոյ - 56. և թագաւորէ Հայոց **Երուանդ** - 56. Սա ծնանի **գԵրուանդ** յամկարգ իմն խառնակութենէ - 56. Եւ թիկունս արարեալ իւր **Երուանդայ** զՎեապիանոս և զՏիտոս զկայսերս Հռոմայեցոց, թողու ի նոսա զՄիջագետս - 56. և մտեալ ի տուն **Երուանդայ** քաջին Սմբատայ՝ սպանանէ

զերուանդ. - 56. Իսկ **Երուանդայ** գործ քաջութեան ոչ պատմի - 56. Բայց ասացից ինչ և ծաղրական յաղագս **Երուանդայ.** - 56. գոր ի հայելն **Երուանդայ**՝ պայթեր արձանաքար վէմն. - 57. Թագաւորէ Արտաշէս՝ որդի Սանատրկոյ՝ յետ մահուանն **Երուանդայ.** - 57. Կարգ թագաւորացն Հայոց ... Յետ նորա **Երուանդ** ամս քսան և մին: - 74. զկնի սորա Հրաչեայ, Փառնաւագ ... **Երուանդ սակաւակեաց,** Տիգրան: - 35.

ԵՐՈՒԱՆԴԱԿԵՐՏ – որ այժմ կոչի յիւր անուն՝ Երուանդաքար, և դաստակերտին՝ **Երուանդակերտ:** - 56.

ԵՐՈՒԱՆԴԱԲԱՐ - որ այժմ կոչի յիւր անուն՝ **Երուանդաքար,** և դաստակերտին՝ Երուանդակերտ: - 56.

ԵՐՈՒԱՆԴ ՍԱԿԱԿԵԱՅ _ զկնի սորա Հրաչեայ, Փառնաւագ ... **Երուանդ սակաւակեաց,** Տիգրան: - 35.

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ - եթէ մոռացայց զքեզ **Երուսաղէմ** ... մոռացի զիս ասջ իմ - 11. Ի սորա ատուրս պաշարեաց **զԵրուսաղէմ** Սենեքերիմ արքայն Ասորեստանի. - 33. Առ սովաւ Եգրաս ել **յԵրուսաղէմ** - 34. և հրամանաւ նորին ել **յԵրուսաղէմ** - 34. Եկեալ **յԵրուսաղէմ** առաւ և աւարաւ և բազում գանձիք, և առեալ դառնայ ի Մծբին: - 43. Եւ էր **յԵրուսաղէմ** Եպիսկոպոս Յակոբոս եղբայր Տեառն. - 45. և ընկալաւ թուրք պատասխանի՝ օրհնելով զքաղաքն՝ ցուցանելով նմա զկատարումն ելից նորա **յԵրուսաղէմ** - 45. Իսկ նոքա դարձեալ անտի՝ եկին **յԵրուսաղէմ.** - 46. Որոց տարեալ զթուրքն՝ պատահեցին նմա **յԵրուսաղէմ:** - 47. Բայց քեզ տեսն իմում հաճոյ թուեցի առաքել **յԵրուսաղէմ**՝ փոխանակ Պիղատոսի - 51. Ընդ այն ժամանակս եկեալ **յԵրուսաղէմ** Պատրոնիկէ - 53. Իսկ գլուխ կանանցն Աբգարու՝ Հեղինէ անուն՝ չոքաւ **յԵրուսաղէմ** յատուրս Կոզիայ կայսեր - 55. Եւ յետ նորա եկաց **յԵրուսաղէմ** եպիսկոպոս Ծնաւօն: - 55. Ի սորա եթներորդ ամի Տիտոս նորտի նորտի^ր /նորին որտի. Հ.Հ./ պաշարեաց **զԵրուսաղէմ** - 55. Առ սովաւ Նարկիսոս Եպիսկոպոս **յԵրուսաղէմ,** այր սքանչելի և նշանագործ. - 63. և եղեն վկայք Եպիսկոպոսք ի Հռոմ Փլաքիանոս, յԱնտիոք՝ Բաբելոս, **յԵրուսաղէմ**՝ Աղէքսանդրոս. - 70. և ժողովէ եպիսկոպոսք ի տեղեաց տեղեաց յԱնտիոք յաղագս նգովելոյ զՊօղոս Սամոստացի. Դիոնէսիոս ի Հռոմայ ... Հիմնոս **Երուսաղէմի** եկեղեցոյն - 76. յետ այսորիկ առաքէ սուրբն Կոստանդիանոս զմայր իւր Հեղինէ **յԵրուսաղէմ** ի խնդիր սուրբ խաչին: - 104. Գնալն երանելոյն Հեղինէի **յԵրուսաղէմ** ի խնդիր սուրբ Խաչի: - 104,116.

ԵՐՈՒՍԱՂԷՍԱՑԻ/Բ/ - որ երևեցար **յաշխարհիդ Երուսաղէմացոց** – 47.

ԵՐՈՒՏԱԿԲ - Արդ յայսմ վայրի զաթոռակալս շարադրեցից և յայտ արարից զհարաքանչիւր գահս ... առաջին՝ Հարքայ Եպիսկոպոսն ... քսան և երեքն՝ **Երուսակաց** – 100.

ԵՐՐՈՐԴ, **ԵՐՈՐԴ** - և ըստ այնմ կարգի սկիզբն եղև քահանայութեան **յերրորդ** թուոյ զաւակէն Յակոբայ – 31. Աբրահամ նահապետ ... և ի Նոյէ **երրորդ** մեզ կոչեցեալ նախահայր – 38. Եւ զայս մի ըստ միոջէ կարգէ և կոչէ զանուանս. առաջին՝ Սիւնեաց տէր ... **երրորդն**՝ Արծրունի – 40. Եւ առնու զթագաւորութիւնն Խոսրով ... **յերրորդ** ամի Արտաւանայ Պարսից արքայի. – 65. թագաւորէ Հայոց Խոսրով նեժ՝ որդի Վաղարշու՝ **յերրորդ** ամի Արտաւանայ Պարսից արքայի – 67. թագաւորեաց **յերրորդ** ամի Դիոկղետիանոսի կայսեր Հռովմայեցոց – 95. Ապա այնուհետև թագաւորն գումարեալ գունդ ի գլխաւոր նախարարացն իւրաքանչիւր զօրօք: Առաջին՝ իշխան Անկեղտանն ... **երրորդ**՝ իշխանն Մարդպետութեան և զիշխանն Թագակապ - 99. Արդ յայսմ վայրի զաթոռակալս շարադրեցից և յայտ

արարից զիրաքանչիւր գահս ... առաջին՝ Հարքայ Եպիսկոպոսն ... **երորդն**՝ Տայոց Եպիսկոպոսն - 100. Հանդերձեր պատրաստէր ... և գառաջին սահմանակալն ի Նոշիրական կողմանէ ... և **երորդն** յԱրուսատական կողմանէն – 106. մանրախուզի քննեալ գտաք զթագաւորելն Տրդատայ **յերորդ** ամի Դիոկղետիանոսի կայսեր - 111. **Անտոնինոս երորդ** թագաւորէ ամս չորս. - 64. թագաւորեաց ... **Արտաշէս երորդ**՝ որ և Քոս՝ ամս քսան և երեք. - 34. Այս **Պտղոմէոս երորդ**՝ որ թագաւորեաց յԵգիպտոս – 34.

ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, ԵՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ - Արդ Աստուած սէր է, և սէր՝ զքիւ, զանուն, և զխորհուրդ **Երրորդութեանն** բերէ համար և զօրինակ: - 7. Հայր է՝ Որդի՝ Հոգի, և այսու **Երրորդութիւն սուրբ** խոստովանեալ լինի ի մէնջ - 7. զոր նգովէ գնա **Երրորդութիւնն սուրբ**: - 78. արդարև բնակարան են այնպիսիքն **սրբոյ Երրորդութեան**. - 7. Եւ պարտ և արժան է սուրբ սրտիւ և հաստատուն հաւատով սիրել և պաշտել **զսուրբ** և զանբաժանելի և զերկրպագելի **Երրորդութիւնն**: - 7.

ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ, ԵՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ - Հայր է՝ Որդի՝ Հոգի, և այսու **Երրորդութիւն սուրբ** խոստովանեալ լինի ի մէնջ - 7. զոր նգովէ գնա **Երրորդութիւնն սուրբ**: - 78.

ԵՒ – Որպէս **շաղկապ** առանձին **գործածված է 1983 անգամ**.

որպէս բաղադրիչ - զամենայն կարգել մի ըստ միոջէ ըստ իւրաքանչիւր խորհրդոյ ... նաև **գահ և զերկիւղ** և զպառնայիս զագանամիտ ... մարդկան այնոցիկ ի վերայ մեր: - 14. **գահ և զերկիւղ** ձեր ի վերայ ամենեցուն եղիցի: - 18. և ինքն դառնայ յաշխարհն իւր բազում **առ և աւար** հանդերձ գերութեամբ ընդ ինքեան բերելով: - 37. եկեալ յԵրուսաղէմ **առաւ և աւարաւ** և բազում զանձիւք , և առեալ դառնայ ի Սծբին: - 43. առնելով **առ և աւար** և զերի դառնայ խաղաղութեամբ և մեծաւ յաղթութեամբ յաշխարհն իւր - 72. **առ և աւար արարեալ**՝ հանդերձ գերութեամբ դառնայ յաշխարհ իւր մեծաւ յաղթութեամբ: - 96. առնու **առ և աւեր /աւար/** և զերութիւն բազում. - 43. և փակեալ զճանապարհն **աստի և անտի** ... ի մէջ արարեալ արգելեն գնոսա: - 75. և առեալ զձեռանէ սորա **աստի և անտի** ընթացուցանէին - 89. **թէպէտ և** ոչ էր իրացն իրաւունք առնել, այլ նոքա զմահ յափշտակութեան լաւ համարէին իւրեանց՝ առաւել քան զչարութիւն ամբարշտաց: - 6. այսոցիկ հրամայեալս ի քէն աշխատութիւն բերէ պատմութեանս, **թէպէտ և** մեզ աշխատութիւն հասուցանէ յերկարութիւն բանիցս: - 15. այլ մեք ոչ եթէ ի պէտս ումեք ինչ գրեցաք, **թէպէտ և** այլոցն գրեալ էին յիւրեանցն պատմութեան, այլ սակս զարմացման լսողաց և մեք գրեցաք ի մերումս: - 59. **Թէպէտ և** կինն այն զկնի նկանակին ջուր մատուցանէր - 90. **ի հարց և ի փորձ մտեալ**՝ բազում բանիւք սկսան խօսել ընդ միմեանս: - 85. առ միոյ միոյ չարչարանացն թողացուցեալ լրներ ի թագաւորէն յաղագս **հարցի և պատասխանոյ** - 90. զամենայն կարգել մի ըստ միոջէ ... **նա և** զգաւառս, և զգեղս զիխաւորս - 14. Սոցա ոչ գտաւ համար ի կարգի կայսերացն, **նա և** ոչ գործք ինչ սակս սակաւութեանն ժամանակաց ևնցա: - 77. **Նա և** Գրիգորի երևեալ հրեշտակ յԱստուծոյ - 98. **նա և** արտասունք յեղան յաչացն - 102. **Նա և** /ի/ յատակս բեմին կայ հանդգիստ մեծի Հայրապետին Յովհաննու Ոսկեբերանին: - 110. **Նոյնպէս և** վասն կատարմանն Ադդէի ... ասի բան. - 54. որպէս անդ բանն Սատուծոյ թագուցեալ էր յողորկ քարն Դաւթի, **նոյնպէս և** աստ առ Տրդատ: - 82. **Նոյնպէս և** յերկրորդ կիրակէն ... որ նովիմք թագովն պսակին դառնալով ի մեծ եկեղեցոյն - 110. **ոչ** այսու և **եթէ** բաւականանային չարութեամբ, **այլ և** ի մարտ մտանէին և ի կռիւ. - 15. հայցեմ անմեղադիր լինել, զի **ոչ** այն **միայն** էր պատճառ, **այլ և** այլ իմն - 1. զոր **ոչ** մի լեզու **միայն, այլ և** ոչ քառասուն լեզու

բառական լինելին զայնչափ արանց առաքինութիւն օրհնել և գովել. - 88. **որ և** նորին շաղօք շրջեալ հանգիտանման գոլ մնա - 9. աղաչեմ՝ **որ և** Հոգին սուրբ ... նա եղիցի գերահրաշ և արփիափայլ շնորհաց տարածիչ և նորոգիչ - 10. **որ և** ասել կարացես համարձակապէս մարգարէին բան - 10. և ետ նոցա Տէր Դատիթ՝ որդի Յեսեայ, **որում և** ինքն վկայեաց - 32. **որ և** նա եկաց ամս յիսուն և ութն: - 32. թագաւորեաց ... Արտաշէս երրորդ՝ **որ և** Քոս՝ ամս քսան և երեք. - 34. **գոր և** թողից ասել յիրաքանչիւր կարգի: - 36. **գոր և** ի գիրս կայսերացն կարգեալ կան անուանք - 42. **որ և** գրեալ թուղթ առ Փրկիչն ի ժամանակի Խաչելութեանն - 45. **որ և** առ իս ինքեան եցոյց յայտնապէս: - 50. և առաքէ զաշակերտսն իւր ընդ ամենայն տիեզերս ... **Որ և** մի յաշակերտաց նորա գլխաւորաց մի ոմն անուն Սիմօն. - 52. **որ և** նա կատարեցաւ յԱրևսթոնոս քաղաքի: - 54. Թագաւորէ Անտոնինոս երկրորդ, **որ և** Սեւերիոս, ամս եւթն. - 63. **որ և** Դուկիանոս ոմն կեսար անցեալ զօրօք բազմօք Միջերկրայսն, յետ մեռանելոյն Պերոզի նուաճէ զՀայք - 63. **որ և** պատահեալ մնա Վաղարշ ամբոխի մեծաւ՝ ցիր և ցան արարեալ ... և հետամուտ լեալ անցուցանէ ընդ կապանն Ճորայ: - 65. **որ և** այն լեռնն, և թափի ի կողմն Տիւկնոց - 86. Եւ կործանէր զբազինսն ամենայն կոռցն, **որ և** հասանէր ամենայն ուրեք - 95. **որ և** շինեցին իսկ հրամանաւ սրբոյն Գրիգորի արք հաւատարիմք - 99. **որ և** նոքա կարգեցան ի տեղիս տեղիս տեսուչք և Առաջնորդք յիրաքանչիւր գաւառս ի փառս Աստուծոյ: - 100. **Չոր և** յաւորս Մեծի Երկշաքաթոջն պսակին այնմ թագաւորք Հռոմոցն - 110. **որպէս և** եղև իսկ - 2. **որպէս և** գրեալ է. - 5. **որպէս և** Պօղոս, թէ մնանողք ինձ եղերուք՝ **որպէս և** ես Քրիստոսի. - 5. **որպէս և** առաջին սուրբքն կամօք և յօժարութեամբ մտանէին ի կապանս և ի բանոս - 5. **որպէս և** Աստուած զմեզ սիրեաց, և մեք սիրեսցուք զնա - 6. **որպէս և** կամք քո հրամայեցին - 14. գոր ոչ որ ի մարդկանէ կամ ի սրբոց այնքան չարչարանս կրեաց՝ **որպէս և** նա. - 85. **որպէս և** ինքն իսկ վկայէ: - 90. **որպէս և** ինքն իսկ ասէ զիրեշտակին երևումն - 98. որ անուանեալ կոչի Սպորադէս, այսինքն **ցան և ցիր**: - 23. և դիմի հարեալ մնա պատերազմաւ յաղթէ՝ բռնաւորին, և զգօրսն փախստական արարեալ սատակմամբ՝ **ցիր և ցան** զհեռաբնակ տեղեօք - 29. որ և պատահեալ մնա Վաղարշ ամբոխի մեծաւ՝ **ցիր և ցան արարեալ ...** և հետամուտ լեալ անցուցանէ ընդ կապանն Ճորայ: - 65.

ԵՒ ԱՅԼ - Եւ թագաւորեաց Ներթովդ ի Բաբելոն՝ **և այլոց** քաղաքաց 21. Գլուխ Թ. **Եւ այլ** սահմանք Քամայ: - 23.113. իսաղաց գնաց առ սահմանքն Խախտեաց ... **և այլ** բազում նահատակութիւն քաջութեան ցուցեալ - 39. Սա սպան զսուրբ առաքեալն Թադէոս և զբոսոր իւր Սանդուխտ, **և զայլս** յարանց և ի կանանց որոց անուանք՝ Չեմէնդոս, և Չաքարէ, և Չարմանդուխտ, **և այլք** բազումք - 54. Ի սորա ժամանակս էին հերձուածողք՝ Թէոդիտոն՝ և Ապեղես՝ և Փրիզագիք **և այլ** բազումք - 61. **և այլքն** ի նոյն կողմանց այլ իմն բանս կատարէին արտաքոյ պատուիրանաց. - 66. և թափեալ ի մմանէ զԱսորեստան **և զայլ** արքայանիստ աշխարհն Պարսից - 70. **և այլ** ինչ բազում աղտեղագործութիւն ի ժամանակին յայն գործէին - 75. և բազում Հայրապետք մարտիրոսացան, Պետրոս Աղէքսանդրի Եպիսկոպոսն, և Փելիաս Թէոմացիս քաղաքի ... **և այլք** բազումք. - 81. և ագուցանել հրամայէ մնա վրապանս **և որ այլս** կազմած սաղաւարտս. - 81. Սա հալածեաց զհերձուածողսն ... զԱրիոս **և զայլ** համախոհս նորա - 83. երթեալ բնակէր ի միայնար/ան/ի մի մօտ ի քաղաքն Հռովմ՝ հանդերձ երանելովն Գայիսոնի /ձեռագրում՝ Գայիայնի. Հ.Հ./ դայեկան իւրով **և այլ** բազում ընկերօք - 92. և հասեալ մնա առ ժամայն պատուիաս ի Տեառնէ՝ ի կառացն ի վայր կործանեաց ... **և որ այլն** ամենայն հարուածք - 94. Եւ առեալ սուրբն Գրիգոր զթագաւորն հանդերձ իւրայօքն՝ **և զայլն** ամենայն բազմութիւն

զօրաց մկրտէր ի գեան Եփրատ – 101. Հանդերձէր պատրաստէր ... **և այլ** բազում մեծամեծք եւթանասուն հազարաւ ընտիր ընտիր զօրու – 106. դառնան ի հրաշալի եկեղեցոյն, յորում է տապան նորուն սրբոյն Կոստանդիանոսի **և այլոց** ուղղափառ թագաւորացն: - 110.

ԵՒ ԱՅԼ ԵՒՍ - որպէս ուսուցանէ օրինադիրն Մովսէս, որ և սորին լծակից՝ սիրել զընկերն իբրև զանձն, **և որ այլն ևս**. – 3. որ ի ծածուկս և ի յայտնի գործէր ի մկրտեալսն ... **և զայլս ևս** պատուաւորացն ըստ իւրաքանչիւր պատուոյ – 14. և որսային ազգի ազգի հնարիւք մեքենայից հրացանութեամբ, **և այլ ևս** բազում և պէս պէս չարութեամբ - 15. Եւ անուանք աշխարհացն Սեմայ՝ Պարսիկք, Տապրիկք ... **և որ այլն ևս** մինչև ի Փիւնիկէ: - 22. և անուանք աշխարհացն Քամայ ... **և այլ ևս** ազգք մինչև ի Փռիւզիայ և յԵգիպտոսէ մինչև յՈվկիանոս: - 23. Եւ այլ սահմանք Քամայ ... **և այլ ևս** ազգք մինչև ի Փռիւզիայ, և յԵգիպտոսէ մինչև յՈվկիանոս: - 23. Սահմանք Յաբեթի: ... և անուանք աշխարհացն՝ Ատրպատականք, Ադուանք ... Սպանիա մեծ, **և այլ ևս**: - 23. Եւ այս են կղզիք նոցա. Բրենտինա, Սիկեդիա, Եւբիա, Ռոզիոքոս՝ Ղեսքոս, **և այլ ևս** կղզիք երկուսասանք մեծամեծք – 23. **Եւ այլ ևս** բազումք՝ որք են ի բաժնի երկից որդոցն Նոյի – 24. Յաղագս ծովուց: Ովկիանոս ... և ծովն Հնդկաց ... **և այլ ևս** ծովք և ծովակք: - 24. Այս Պտղոմէոս երրորդ որ թագաւորեաց յԵգիպտոս, **և այլ ևս** Պտղոմէոսք ութ – 35. **և զայլ ևս** կարգէ և հաստատէ յիւրաքանչիւր իշխանութիւնն: - 40. **Եւ այլ ևս** բազում պատերազմունս հարեալ՝ վաղճանի ինքն թագաւորեալ ամս երեսուն և երեք: - 43. **և այլ ևս** յիսուն բիւրս գերեաց – 55. **և որ այլ ևս** պատմի: - 55. **և որ այլ ևս** գործք ի նմանէ պատմի ի Մովսիսէ ընդ այն ժամանակս – 58. և ժողովեաց զզօրս Ադուանից ... **և զայլ ևս** բազում զօրս յայլոց ազգաց – 70. Դարձեալ **և այլ ևս** հաւատարմացուցանէ. – 80. զոր ընկենոյր ընդ բարձրութիւն պարսպին յայնկոյս բարդս բարդս, ընդ նմին և զիշխանն **և զայլն ևս**. – 82. Այս երեսուն Եպիսկոպոսք՝ որք աթոռակալութեամբ ընկալան ձեռնադրութիւն ի սրբոյն Գրիգորէ, **և այլ ևս** երեք հարիւր և եւթանասուն Եպիսկոպոսք. – 100.

ԵՒ ԱՅԼՆ - և ի նոսա կղզիք՝ որ են այսոքիկ ... Կինիդոս և Կիւպոս մեծ կղզի, **և այլն**. – 23.

ԵՒ ԱՊԱ - և այնմ անսայի տեսանել քեզ՝ և բերան ի բերան խօսել ... **և ապա** հաւատարմացուցանել յառաջագոյն գրեալսն առ ի քէն - 2. յառաջագոյն սակաւ ինչ հասու էիր լեալ ի գրոյ անտի ինոյ՝ որ բերաւ քեզ ի ձեռն Սիմէօն քահանայի, **և ապա** ի ձեռն բառուտ /բանոյդ. Հր.Աճ./ զբաւանդակն /բովանդակ/ ծանուցեալ: -2. Արդ քանզի խնդրեցեր ի սկզբան ի ձեռն խնդրոյ, **և ապա** բերան ի բերան խօսելով զինս յորդորեցեր զմիտս - 3. Նախ Առաջնորդական պետութեամբք բարգաւաճեալ, **և ապա** խորհրդով յաւելեալ լաւագունի: - 3. և ապա ծաղկեալ ի տան Տեառն և ի գաւիթս Աստուծոյ - 8. պարտ և արժան էր ... նախ գոյանալ թագաւորութեան, **և ապա** ի ներքս զալ թագաւորին - 16. **Եւ ապա** զկնի արտասահմանելոյն ի դրախտէն՝ աճեցին ծնունդք նորս, բազմացան - 16. **և ապա** զկնի կատարման Արարչական հրամանին՝ ել Նոյ ի տապանէ անտի. - 18. **Եւ ապա** ծնան որդիս որդիք Նոյի. - 18. **և ապա** զկնի ուխտաւորութեանն ասէ Աստուած ցԱբրահամ - 20. **Եւ ապա** ծնաւ ի նոցանէ Իսահակ որդի աւետեաց. - 20. **և ապա** յարեւմուտս արշաւեալ վեց հազար բիւրօք - 29. **Եւ ապա** պատուեալ զախտն իւր վավաշն այն Շամիրամ, առաքէ հրեշտակս առ Արայն զեղեցիկ բազում ընծայիւք - 30. այսպիսի լինել այր և արանց կացեալ գլուխ ... **և ապա** զգոյն, և զգեղն, և հասակն, և զտեսակն, և զբարս բարի բնութեան նորս: - 31. **Եւ ապա** շինէ մեհեանս, և բազինս կանգնեալ՝ զոսս ամենայն նախարարացն հրամայէ մատուցանել: - 43. **Եւ ապա** սկիզբն արարեալ սրբոյ

առաքելոյն՝ աւետարանեաց նմա և քաղաքի նորա. - 49. **Եւ ապա** խնդրեաց Տիբեր առ ինքն զՊիղատոս. - 51. նախ Աբգար հաւատաց, **և ապա** Սանատրուկ իրայօքն. - 53. **Եւ ապա** յայտնեալ նշանացն երկոցունց՝ առաքելոյն և Սանդիստոյ: - 54. **և ապա** ... կատարի մարտիրոսութեամբ ի քաղաքին Ամասիայ: - 66. **և ապա** Արտաշէս՝ ամս Ի. - 69. **և ապա** զկոճեղս կազմեալս միոյ միոյ ուտին ոլոքի խտոցից ոտիցն ... ընթացուցանէին յայսկոյս յայնկոյս - 89. **և ապա** յետ այնորիկ զգլուխ նորա դնել մամուլս հիւսանց - 89. **Եւ ապա** զքերել կողիցն երկաթի քերչօք՝ մինչև ոռոգանէին վայրքն յարենէ սրբոյն. - 89. **Եւ ապա** պուտամբք երկաթի հալեալ կապար և արկանել զմարմնովք նորա - 89. **Եւ ապա** յետ այսր ամենայնի անհնարին տանջանաց՝ մատուցեալ ոմն ի նախարարացն ... և ասէ ցարքայ - 89. **Եւ ապա** այնուհետև ի մկրտութիւն ձեռն արկանէր զաշակերտեալսն. - 95. **Եւ ապա** երթեալ ի Դարանաղեաց գաւառն ի գեղն Թորդան, և անդ զմեհեանն ... քանդեցին - 97. **Եւ ապա** հասեալ յամուրս Անի, անդ կործանեցին զպատկերն Արամազդայ - 97. **Եւ ապա** անցեալ ընդ Գայլ գետ՝ քանդէին զՀոնիական մեհեանն դստերն Արամազդայ ի Թիլն աւանի: - 97. **Եւ ապա** ամենայն ուրեք զնշան Տէրունական խաչին կանգնեալ սրբոյն Գրիգորի՝ հալածէր զբազմութիւն դիւսցն - 97. **Եւ ապա** խորհուրդ արարեալ թագաւորին Տրդատայ հանդերձ կնաւ իւրով - 97. և լուայցես արեամբն, **և ապա** ողջասցիս: - 102. **Եւ ապա** ի խոշտանգանս արկեալ զերանելին Կիւրեղ մի - 104. և հարցեալ զմիմեանս յաղագս յառաջագոյն աղետին ... **և ապա** սքանչելեացն Աստուծոյ - 106. առաքեալ զթագս զայս ... առնէ ի գլուխ Դարթի արքայի ... և ի Սողոմոնէ Ռոբովամ, **և ապա** Աբիայ, և Ասափ և Յովսափաթ. - 109.

ԵՒ ԱՐԴ - **Եւ արդ** այնքան ի միմեանց բաժանեալք՝ որքան զանծուկն ճանաչել և մաքրել զբանս իմ - 14.

ԵՒԲԻԱ - Եւ այս են կղզիք նոցա. Բրենտինա, Սիկեղիա, **Երբիա** - 23. և են այսոքիկ. **Երբիա**, Կրետէ, Սիկիլիայ ... **Եւ ենքելովուացոց Երբիա** - 23.

ԵՒԲՈՏՈՍ - Գետք մեծամեծք և անուանիք ... Ադրենոս, Տորոս, **Երոտոս** - 25.

ԵՒԵՆԲԷՆՎՏԱՅԻՈՅ ԵՒԲԻԱ - և են այսոքիկ. Երբիա, Կրետէ, Սիկիլիայ ... **Եւ ենքելովուացոց Երբիա** - 23.

ԵՒԹԱՆԱՍՆԵՐՐՈՐԴ - որ ի Սեմայ՝ մետասաներրորդ ծնեալ ի Թարայէ **յեթանասներրորդ** ամի - 38.

ԵՒԹԱՆԱՍՈՒՆ - որ էին լեալ աւելի քան զ**եթանասուն** հոգի - 92.

ԵՒԹԱՆԱՍՈՒՆ ՀԱԶԱՐ - Հանդերձէր պատրաստէր ... և այլ բազում մեծամեծք **եթանասուն հազարաւ** ընտիր ընտիր զօրու - 106.

ԵՒԹՆ - Կիւրոս թագաւորեաց ամս երեսուն: ... Մոզքն ամս **եւթն** ... Արտաւան ամիսս **եւթն**: - 34. և թագաւորեաց յետ ունելոյն զԲաբելոն՝ ամս վեց և ամիսս **եւթն**: - 34. Եւ ընդ ամենայն թագաւորեաց Աղէքսանդր ամս երկուտասան և ամիսս **եւթն**: - 34. թագաւորեաց ... Քսերքսէս երկրորդ՝ ամիսս **եւթն**. Սոքրիանոս՝ և նա ամիսս **եւթն**. - 34. Թագաւորէ Անտոնիոնս երկրորդ, որ և Սեւերիոս, ամս **եւթն**. - 63. Թագաւորէ Փիլիպպոս ի Հռոմ ամս **եւթն** - 67. Գաղոս և Վաղենտիանոս ... ամս երկուս և ամիսս **եւթն**: - 71. Եւ ի նոյն ժամանակս ննջեցին **եւթն** մանկունքն - 71. Թագաւորէ Ուրեղիանոս անօրէն և ամբարիշտ ... ամս **եւթն** և ամիսս վեց: - 77. և այլ լեալ զաւուրս **եւթն** - 89. որ է ի Հռոմայ մինչև ի Դուին հինգ հազար և հարիւր մղոն. և մղոնն **եւթն** ասպարէզ: - 92.

ԵՒԹՆԱՊԱՏԻԿ - և այնպէս անձամբ անձին դատաստան հատեալ՝ տան վրէժս **եւթնասպարիկ**: - 75.

ԵԻԹՆԵՐՈՐԴ, ԵԻԹՆԵՐՈՐԴ - Տիգրան առաջին թագաւորէ Հայոց՝ **ԵԻԹՆԵՐՈՐԴ** ի Հրաչեայ. - 37. Ի սորա **ԵԻԹՆԵՐՈՐԴ** ամի Յակոբոս եղբայր Տեանն քարկոծեցաւ ի Հրէիցն - 55. Ի սորա **ԵԻԹՆԵՐՈՐԴ** ամի Տիտոս նորտի նորտի /նորին որտի. Հ.Հ./ պաշարեաց զԵրուսաղէմ - 55. Թագաւորէ Երուանդ զկնի մահուանն Սանատրկոյ՝ **յԵԻԹՆԵՐՈՐԴ** ամի Դարեհի վերջնոյ Պարսից արքայի որ է **ԵԻԹՆԵՐՈՐԴ** ի թուոյ թագաւորացն Հայոց: - 56. Արդ յայսմ վայրի զաթոռակալս շարադրեցից և յայտ արարից զհրաքանչիւր գահս ... առաջին Հարքայ Եպիսկոպոսն ... **ԵԻԹՆԵՐՈՐԴ**՝ Սիւնեաց - 100.

ԵԻԹՆԵՐՈՐԴՍԱՄՆԵՐՈՐԴ - Արդ յայսմ վայրի զաթոռակալս շարադրեցից և յայտ արարից զհրաքանչիւր գահս ... առաջին Հարքայ Եպիսկոպոսն ... **ԵԻԹՆԵՐՈՐԴ**՝ Արշակունեաց - 100.

ԵԻ ԿԱՄ - Դարձեալ և սկիզբն և զբնակութիւն և զպատճառ ասացից՝ եթէ ուստի՞, կամ զիա՞րդ և կամ էր վասն, և կամ ո՞րպէս, և կամ որո՞վ օրինակաւ: - 15. և խոստանայ բազում պարգևս տալ՝ թէ որ զերծուցէ զնա ի հալածանացն Խոսրովո՞ կամ հնարիք դեղոց և կամ գաղտնի խողխողմամբ սրոյ: - 72. լուսւ և տեղեկացաւ ստուգիւ ... թէ ուստի՞, կամ զիա՞րդ և կամ ո՞րպէս ել զնաց առ Տրդատ - 84. զորս գտցեն ի Քրիստոնէից զոք՝ մատուցեն ի պաշտօն կռոցն, և կամ սպանցեն չարչարանօք: - 86. հրամայէ նոցա յերկուցս յայսցանէ ընտրել զոր կամին, կամ հաւանել հրամանացն Լիկիանէ/ի/ ... և կամ մեռանել չարչարանօք: - 86.

ԵԻ ԿԱՄ ԹԷ - ախորժելի է քում պատուասիրութեանդ, և կամ թէ ինձ համարձակելի Ուխտանէս. - 10. կամ թէ դու իցես Աստուած՝ իջեալ յերկնից՝ որ գործես զայդ, և կամ թէ որդի իցես դու Աստուծոյ՝ և զայդ գործես: - 47. զոր կարի գեղեցիկ ասէ և զբանն՝ զոր խօսեցան ընդ միմեանս Տրդատ և Հրաչեայ արքայ. և կամ թէ յետոյ զինչ արարին զՀրաչէ՝ ոչ զիտեն - 80. Եւ ապա զքերել կողիցն երկաթի քերչօք՝ մինչև ոռոգանէին վայրքն յարենէ սրբոյն. և կամ թէ զտարածումն տատասկին ի գետնի անդ, և մերկացուցանել զտուրբն Գրիգորիոս, և ընկեցեալ ի վերայ տատասկին - 89.

ԵԻԴԻՈՍ – Թագաւորէ Եդիոսս ամ մի. - 89.

ԵԻՍ - և զայն **ԼԱ** իւր համարի Աստուած: - 3. եթէ մեռանել իսկ հասանէ, և զայն **ԼԱ** կրել – 5. վասնզի այսմ **ԼԱ** ակն ոչ ունէի - 23. զոր արարեալ առ ի մխիթարութիւն ընթերցողաց՝ և ի լուսաւորութիւն լսողաց՝ և ի պայծառութիւն սրբոյ եկեղեցոյ յիշատակեալ զայս **ԼԱ** պատմութիւն – 13. Իսկ Չրուանն տիրէ ի վերայ երկոցունց **ԼԱ**: - 25. որ այժմ **ԼԱ** պատուին տեղիք բնակութեանն նոցա Եկեղեցեօք և պաշտօնէիք: - 87. զոր արդ **ԼԱ** Առաջաւորք կոչենք: - 94. մկրտութեան **ԼԱ** արժանի լինիցի/ն/: - 98. և յայլում վաայրի **ԱՅԼ ԼԱ**՝ որ ի սոյն յարմարին խրատք և խօսք յաստուածային օրինացն - 3. և ինքն կեցեալ **ԱՅԼ ԼԱ** ամս, և մեռաւ: - 19. Եւ անուանք աշխարհացն Սեմայ՝ Պարսիկք, Տապրիկք ... և որ **ԱՅԼԻՆ ԼԱ** մինչև ի Փիւնիկէ: - 22. և որ **ԱՅԼ ԼԱ** պատմի զկնի այտորիկ ի Մովսիսէ - 39. և որ **ԱՅԼ ԼԱ** պատմի - 55. և որ **ԱՅԼ ԼԱ** գործք ի նմանէ պատմի ի Մովսիսէ -58. և զկնի սրբոյն Գրիգորի պատճառ եղև լուսաւորութեան աշխարհիս Հայոց հանդերձ **ԱՅԼՈՎՔ ԼԱ** ընկերօք երեսուն և երիւք: - 93. լցան ատորք **ԱՅԼ ԼԱ** պահոցն վաթսուն և հինգ օր - 94. Իսկ երանելին Կիրեղ երթեալ ի Կառտփման հանդերձ **ԱՅԼ ԼԱ** հաւատացեալ եղբարքքն – 105. որպէս ուսուցանէ օրինադիրն Մովսէս, և որ սորին լծակից՝ սիրել զընկերն իբրև զանձն, և որ **ԱՅԼԻՆ ԼԱ**. - 3. Եւ անուանք աշխարհացն Սեմայ ... և որ **ԱՅԼԻՆ ԼԱ** մինչև ի Փիւնիկէ: - 22. Իսկ աստուածայնօք **Առաւել ԼԱ** պայծառացեալ փառօք և մեծագոյն պատուով պանծացեալ ի պարծանս մեզ - 3. որ **դէռ ԼԱ** կայ յեզր քաղաքին: - 99. որ ի ծածուկս և ի յայտնի գործէր ի մկրտեալսն ... և **զայլս ԼԱ** պատուաւորացն ըստ իւրաքանչիւր

պատուոյ – 14. և որսային ազգի ազգի մերենայից հրացանութեամբ, **և այլ ևս** բազում և պէս պէս չարութեամբ - 15. և անուանք աշխարհացն Քամայ ... **և այլ ևս** ազգք մինչև ի Փռիգիայ և յԵգիպտոսէ մինչև յՈվկիանոս: - 23. Եւ այլ սահմանք Քամայ ... **և այլ ևս** ազգք մինչև ի Փռիգիայ, և յԵգիպտոսէ մինչև յՈվկիանոս: - 23. Սահմանք Յաբեթի: ... և անուանք աշխարհացն՝ Ատրպատականք, Ադուանք ... Սպանիա մեծ, **և այլ ևս**: - 23. Եւ այս են կղզիք նոցա. Բրենտինա, Սիկեդիա, Երբիա, Ռոգիոքոս՝ Ղեսքոս, **և այլ ևս** կղզիք երկոտասանք մեծամեծք – 23. **Եւ այլ ևս** բազումք՝ որք են ի բաժնի երից որդուցն Նոյի – 24. Յաղագս ծովուց: Ովկիանոս ... և ծովն Հնդկաց ... **և այլ ևս** ծովք և ծովակք: - 24. Այս Պտղոմէոս երրորդ որ թագաւորեաց յԵգիպտոս, **և այլ ևս** Պտղոմէոսք ութ – 34. **և գայլ ևս** կարգէ և հաստատէ յիրաքանչիւր իշխանութիւնն: - 40. **Եւ այլ ևս** բազում պատերազմունս հարեալ՝ վաղճանի ինքն թագաւորեալ ամս երեսուն և երեք: - 43. **և այլ ևս** յիսուն բիւս գերեաց – 55. և ժողովեաց զգօրս Ադուանից ... **և գայլ ևս** բազում գօրս յայլոց ազգաց – 70. Գարճեալ **և այլ ևս** հաւատարմացուցանէ. – 80. գոր ընկենոյր ընդ բարձրութիւն պարսպին յայնկոյս բարդս բարդս, ընդ նմին և զիշխանն **և գայլն ևս**. – 82. Այս երեսուն Եպիսկոպոսք՝ որք աթոռակալութեամբ ընկալան ձեռնադրութիւն ի սրբոյն Գրիգորէ, **և այլ ևս** երեք հարիւր և երեսնասուն Եպիսկոպոսք. – 100. յորում էիր և ետղ եղիցիս, յարամնալով **և ևս քան զևս առաւել** – 10. **ես քան զևս** սաստկանայր պատերազմ ի վերայ Պարսից յարքայէն Խոսրովայ. - 78. և նա **ևս քան զևս** գօրանայր և ընդունէր խնդութեամբ զչարչարանսն: - 88. Իսկ նա **ևս քան զևս** պնդէր ի հաւատս - 90.

ԵՒՍ ԱՌԱԻԵԼ - **ևս առաւել** զխոստովանողն Քրիստոսի գտորբն Գրիգոր յաղագս խոստովանողական անուանն և կենդանի վկայութեանն ընկալան փառաւորապէս – 108.

ԵՒՍԵԲԻ - Չտոյն վկայէ **Եստեթի** յԵկեղեցական պատմութեանն: - 63. դէպ եղև անցանել նմա ընդ Պրասմին **Եստեթայ** կնոջ այրոյն - 65. Եւ իսկոյն զգացուցեալ աստուածասէր թագաւորին Կոստանդիանոսի և մեծ Հայրապետին **Եստեթայ**՝ ուրախ եղեն յոյժ: - 106. Եւ հրաժարեալ ի կայսերէն Կոստանդիանոսի և ի սուրբ Հայրապետէն **Եստեթայ** ... գային հասանէին խաղաղութեամբ յաշխարհն Հայոց - 107.

ԵՒՍ ՔԱՆ ՉԵԻՍ - յորում էիր և ետղ եղիցիս, յարամնալով **և ևս քան զևս առաւել** – 10. **ես քան զևս** սաստկանայր պատերազմ ի վերայ Պարսից յարքայէն Խոսրովայ. - 78. և նա **ևս քան զևս** գօրանայր և ընդունէր խնդութեամբ զչարչարանսն: - 88. Իսկ նա **ևս քան զևս** պնդէր ի հաւատս - 90.

ԵՒՐԻԹՐԱՅ - **Երիթրայ**՝ որ է /Կ/կարմիր ծովն, որ հայի ընդ արևելս. 23.

ԵՒՔԱԻՍԱ - Եւ բերեալ կնոջ բարեպաշտի ի գիւղն իւր **Երքախտա** գնշխարս սրբոյն – 66. և է **Երքախտա** մերձ ի քաղաքն Ամասիայ. - 66.

ԵՓԵՍՈՍ - և են այտքիկ ... **Եփեսոս**, Չմիւռնիա, Պերինթոս – 24. Եւ ի նոյն ժամանակս ննջեցին եթ մանկունքն՝ որ **յԵփեսոս**՝ Յորգոս լերին. - 71.

ԵՓԵՏԷ - և ի նոյն այլ ոմն եպիսկոպոս Եգիպտացի **Եփեստէ** անուն հերձուածող, որ ասէր – 75.

ԵՓԹԱՂԷ - և առեալ իւր կին ի հաւատացելոց զքոյրն **Եփթաղեայ** Սոփի անուն կոչեցեալ. – 79. գորոյ զհետ երթեալ **Եփթաղեայ** հասանէ նմա ի գաւառին Այրարատեան - 79.

ԵՓՐԱՏ - Գետք մեծամեծք և անուանիք քառասուն. Ինդոս՝ որ է **Եփրատն**, Նեղոս՝ որ է Գեհովն ... **Եփրատ**՝ որ է Արածանի – 24. և պատերազմեալ ընդ արքային Պարսից յեզր **Եփրատու**՝ մեռաւ Կարոս. - 112. դէպ ուղիղ ընդ լայնատարած՝

խորայատակն անցանէր ընդ **Եփրատ** ընդ զօրսն իւր - 113. Նաև զԿրասոս ոմն սպանանէ յեզր **Եփրատ գետոյ** - 43. հանդիպի առ ափն **Եփրատ գետոյն**. - 99. գան հասանեն յափն **Եփրատ գետոյն**. - 101. Եւ առեալ սուրբն Գրիգոր զթագաւորն հանդերձ իւրայօքն՝ և զայլն ամենայն բազմութիւն զօրաց մկրտէր **ի գետն Եփրատ**. /գրքում՝ Եփատ. Հ.Հ./ - 101.

ԵՓՐԱՏ ԳԵՏ - Նաև զԿրասոս ոմն սպանանէ յեզր **Եփրատ գետոյ** - 43. հանդիպի առ ափն **Եփրատ գետոյն**. - 99. գան հասանեն յափն **Եփրատ գետոյն**. - 101.

ԵՕԹԱՆԱՍՈՒՆ ԵՒ ԵՐԵԶ - Ամրամ ամաց **եօթանասուն և երեք**՝ ծնաւ զՄովսէս. - 31.

- 2 -

Ձ. /թիվ/ - Գլուխ **Ձ**. Յաղագս քամայ: - 21,113.

Ձ /նախդիր/ - **տրական հոլովի** հետ - արդ պարտ է զհետ ընթանալ, և բուռն հարկանել զբարի **գործոց** - 6. Բել կործանեալ ընդ ոտիւք **զգետնի** Հայկին և փչէ զհոգին: - 26.

զ նախդիրը **հայցականի հոլովի** հետ գործածված է **1277 անգամ**.

և կազմություններում՝

նորա զմահ հափշտակութեան լաւ համարէին իւրեանց՝ **առաւել քան** զչարութիւն ամբարշտաց - 6. որ էին լեալ **աւելի քան** զեթանասուն հոգի - 92. որք մկրտեցան յայնժամ ընդ այր և ընդ կին և ընդ մանուկ **աւելի քան** զչորեքհարիւր բիւր մարդիկ. - 101. սիրել զընկերն **իբրև** զանձն - 3. Արդ մեք ունիմք այսպիսի բազում յիշատակ ի գրոց սրբոց, սիրել զՏէր Աստուած և զընկերն **իբրև** զանձն - 6. որ զմեղուցեալս դառնութեամբ դատապարտէր **իբրև** զանմիս և զանմարմին - 71. որ **իբրև** զմի ոգի միաբանեալ ընդ միմեանս՝ նահատակեցան ի փառս Քրիստոսի - 88. և ի յազոմանէ նոցա և ի գոլորշիացն՝ թխացեալ լինէր մարմինք նորա և սևացեալ **իբրև** զածուխս. - 90. իսկ զԲան Արարչին **հուսկ յետոյ քան** զամենայն արարածս և թագաւոր զնա կացուցեալ ամենայն արարածոց - 15. ապա **հուսկ յետոյ քան** զսոսա Արտաւան՝ որդի Վաղարշու՝ - 69. մի ոմն ի հնումն զնրբութիւն ձայնին և զծանրութիւն լեզուին առաջի արկանելով Տեառն, և այլ ոմն **յետոյ քան** զնա՝ զմանկութիւն տիոյն պատճառելով. - 1. այլ ոմանք յաղագս աստուծոյ և աստուածայնոյն ջատագով լեալ **նախ քան** զըմբռնելն զնոսա թշնամեացն, զանձինս իւրեանց ի վազից ի վայր մղէին. - 6. և **նախ քան** զայս պատերազմեալ ի Հնդկիս՝ մեռանի ի Հայս՝ սպանեալ ի Նինուասայ որդոյ իւրմէ: - 30. Եւ **նախ քան** զայս դէպ եղև նմա անցանել ընդ Պրասմին Եւսեբեայ կնոջ այրոյն - 65. Յաղագս քաջութեան Տրդատայ **նախ քան** զհաւատալն: - 96,115. **նախ քան** զայս սկսեալ ի ժամանակէն Պռոբայ մինչև ի թագաւորելն Գիոկղետիանոսի՝ Յունաց թագաւորէ ... Պռոբոս - 111. յայնժամ աշակերտն վարդապետին արուեստին ակն ունի, յորժամ զդեգերանսն **որպէս** զբարեկամ ողջունեսցի: - 13. որ կրտերս եմ ուսմամբ՝ և յետին **քան** զամենեսեան, իսկ ժամանակաւ **քան** զբազում արբանեկակիցս իմ - 3. սիրել զՏէր Աստուած՝ բարի է և

յամենայն սրտե ... և կարի կարգաւոր և կատարելագոյն **քան** զամենայն սէր. - 4. Արդ զայսոսիկ գրեալս ի քեզ տեսանենք կատարեալ ... և հոգևորական երգով գեղգեղմամբ գեր ի վերոյ **քան** զամենեսեան, և ամենայն պատուիրանաց Աստուծոյ հասեալ և հաստատեալ **քան** զբազումս - 8. Ի սորա աւուրս միաբանեալ Մուշկանն ի ամբոխն Խազրաց և Բասդաց՝ անդր **քան** զբոռն ճորայ - 64. Սա յառաջադէմ եղեալ՝ զաւագութեան **ածէր թէկն** Հայոց և Պարսից միապէս. - 42. **ես** զանձն իւր վասն մեր ի չարչարանս խաչի և մահու - 5. **ես** զանձն իւր փրկանս փոխանակ բազմաց: - 5. **ես** զանձն իւր ի մահ վասն մեր - 5. և **մատնէին զանձինս** իւրեանց ի չարչարանս և ի մահ. - 5. գետն **զտեղի առեալ կայր.** - 101. որ յառաջ եզինս կթեր զճեպեալսն **այլ քան զայլ** - 77. **ևս քան զևս** սաստկանայր պատերազմ ի վերայ Պարսից յարքայէն Խոսրովայ. - 87. և նա **ևս քան զևս** զօրանայր և ընդունէր խնդութեամբ զչարչարանսն: - 88. Իսկ նա **ևս քան զևս** պնդէր ի հաւատս - 90. յորում էիր և ետդ և եղիցիս, յարամնալով **ևս քան զևս առաւել** - 10.

զ նախդիրը **բացառական հոլովի** հետ - ի ձեռն գրոյդ հարցանեմ **զողջունէ** հրեշտակահանգետ անձինդ. - 10. մարգարեաբարոզ և առաքելաշնորհ բանի ուղկանաւորեալ **զբազում վշտաց** - 10. և այս յինէն իսկ ասի՝ և **զքէն** վկայի - 14. և յայսպիսում խռանաց և խռովութեան յափշտակեաց Տիտանն զմասն ինչ ի ժառանգութենէ **զսահմանացն** Զրուանայ - 25. Իսկ **զայլոցն**՝ որ ինչ ի Հայկայ մինչև ցԱրայն գեղեցիկ՝ ոչ գտաք քաջութիւն ցուցեալ պատերազմաւ. - 26. ի բազում ամաց լուեալ **զգեղեցկութենէ** նորա՝ ցանկայր հասանել նմա. - 30. Արդ **զՏիգրանայ** որ ինչ գովութիւն և քաջութիւն պատմի՝ ճառեցուք ստուգի զկնի այնոցիկ: - 35. Բայց զայլոցն զանուանսն՝ **զորոց** վերագոյնն յիշեցաք, անուն ինչ կամ գործ ոչ գտաք ի պատմութեան անդ - 35. Սա ... ուտելեաց և ըմպելեաց պարապեալ ... **զիմաստութենէ** և **զքաջութենէ** անփոյթ արարեալ: - 44. հրամայէ կախել **զփայտ** և ջնջել զազգ նորա: - 45. Նաև լուայ եթէ Հրեայքդ տրտունջեն **զքէն** - 47. և ել համբաւ **զնմանէ** ընդ ամենայն քաղաքն : - 48. Դարձեալ առաքէ Աբգար առ Տիբեր ի ձեռն գրոյ բանս ինչ պատասխանաց արժանի այպանելոյ սակս Սինկղիստսին, և ամբաստանութիւն **զՊիղատոս** - 51. Իսկ **զՍիմեովն** ... անգիտացուցանէ **զնմանէ** պատմագիրն զհաւաստին - 54. **զորմէ** գրեաց Աբգար առ Արտաշէս Պարսից արքայն - 54. Ի սորա երթներորդի ամի Յակոռոբոս երբայր Տեառն քարկոծեցաւ ի Հրէիցն վասն /քարոզելոյ/ **զՅիսուս** զոլ որդի Աստուծոյ: - 55. Զբուցեն և **զսմանէ** պառաւունք - 60. Ապա եկեալ ի դուրս կինն այն, **զորմէ** ասացաք - 65. **զՓրկչէ** մերմէ ասէր - 76. **զորմէ** վերագոյն ասացաք - 78. **զորմէ** ասացաք. - 82. և ընդունէր խնդութեամբ զչարչարանսն: ... զկախադանս գլխիվայր **զմիոյ ոտանէն**, և ծուխ միախառն ի ներքոյ նորա ... - 88. և առեալ **զձեռանէն** սորա աստի և անտի ընթացուցանէին - 89. ուսուցանէ նոցա սկիզբն առնելով յանսկիզբն էութենէ Աստուածութեան, **զառաչագործութենէ** /ծն. զարարչագործութենէ/ երկնի և երկրի: - 95. Սա՝ ասէ՝ **զերկուց** ցլուց վվայրենեաց զմիով ձեռամբ կալեալ **զեղջերուէ** թափեաց հանդերձ ընդվզեալ ջախջախմամբ. - 112.

զ նախդիրը **գործիական հոլովի** հետ. - **զքարեգործութեամբ** մի զանց առնէր. - 6. և շինէ **շուրջ զծովօն** /զուցէ ծովուն/ և անուանէ Գեղարունի -28. Եւ ինքն խաղայր զօրօքն **զկողմամբ** Ասորեստանի - 29. և դիմի հարեալ նմա պատերազմաւ՝ յաղթ՝ բռնաւորին, և զգօրսն փախստական արարեալ սատակմամբ՝ ցիր և ցան **զհեռաբնակ տեղեօք** - 29. և երթայ **զկողմամբք** Մեղացոց, հանդիպի զօրացն Աշդահակայ: - 37. **Չայնու ժամանակաւ** /գրքում՝ ժամանակս. Հ.Հ./ լինի պատերազմ Արտաշիսի ընդ արքային Ալանաց. - 58. անցեալ **զԿուռ գետով** այսր. -

65. **Չայնու ժամանակա** վրեժխնդիր լեալ մահուան հոր իրոյ յարքայէն Խազրաց - 67. անցեալ **զկարմնջան** Մեծամօրի ... ի մէջ արարեալ արգելեն գնոսա: - 75. Եւ ապա պուտամբք երկաթի հալեալ կապար և արկանել **զմարմնովք** նորա - 89. որ շեղջս շեղջս կուտէին **զմարմնովք** նորա. - 90. **Չայսու ժամանակա** լուր եհաս առ արքայն Տրդատ - 107. **Չայսու ժամանակա** առաքէ Շապուհ արքայից արքայ առ մեծն Կոստանդիանոս - 110. Մա՛սա՛սա՛ զերկուց ցլուց վվայրենեաց **զմիով ձեռամբ** կալեալ գեղջերուէ թափեաց հանդերձ ընդվզեալ ջախջախմամբ. - 112 .

ՉԱԶՐԱԳՈՐԾ – ինձ թուի հանգուցանելն դադարեցուցանել զամբարշտութիւնս և զչարիս սատակմամբ մարդկան **զազրագործաց**: - 17.

ՉԱՅՐԱՆԱԼ - **Չայրացեալ** Արտաւագոյ՝ հրամայէ զօրս ժողովել յԱտրպատականէ - 44. գոր **զայրացեալ** Արշամայ՝ հրամայէ տանջանս հարուցանել ի վերայ Ենանոսի - 45.

ՉԱՅՐԱՅՈՒՅԱՆԵԼ - Չսա **զայրացուցեալ** Չուրայի նահապետին Գնթունեաց ի վերայ Ենանայ նախարարին Բագրատունոյ. - 45.

ՉԱՆՅ – ունիս՝ սա՛տ՝ բազում պատուիրանաց յիշատակ, զբարեգործութեամբ **մի զանց առնէր**. - 6.

ՉԱՆՅ ԱՌՆԵԼ - ունիս՝ սա՛տ՝ բազում պատուիրանաց յիշատակ, զբարեգործութեամբ **մի զանց առնէր**. - 6.

ՉԱՌ Ի - **Չառ ի** Հօրն լուսոյ շնորհաց ընդունակի ... ընկալայ զգրեալսս - 1. **զառ ի** Յունաց գճուլեալն առեալ յինքեանս զնացին - 110.

ՉԱՏԻԿ - Յաւուրս սորա Հեպերիբոս Բոսպորացի դնէ իւր խօսս բազումս վասն **Չատկի** - 64. Սա յաւուրս **Չատկի տօնի** կամեցաւ առնել աղօթս ընդ ժողովուրդս եկեղեցոյն. - 66. և առ զնա **ի տօնի Չատկին**: - 55. Էր երբէմն հսկումն մեծի **տօնի Չատկաց**. - 63.

ՉԱՏԿԻ ՏՕՆ - Սա յաւուրս **Չատկի տօնի** կամեցաւ առնել աղօթս ընդ ժողովուրդս եկեղեցոյն. - 66.

ՉԱՐԳԱՆԱԼ - Եւ կացեալ անդ ամս ինչ մինչև **զարգացաւ** մանուկն Արտաշէս - 56. Իսկ մանուկն **զարգացեալ** և հասեալ յարբունս՝ զնաց բազում զօրօք ապստամբեալ յերկիրն Ճենաց և Դարդանդաց. - 79.

ՉԱՐԴ - որ է **զարդ** կատարման - 7.

ՉԱՐԴԱՐԵԼ - հրամայեաց կայսրն զի **զարդարեացեն** զՏրդատ ի կերպ կայսեր: - 82. Եւ թագ եղեալ ի գլուխ նորա՝ **զարդարեաց** թագաւորական ծիրանօք. - 82. Եւ այսպէս **զարդարեալ** առաքինութեամբ երանելի սուրբ տիկինն դշխոյ մեծ/աւ/ թափազանօք խնդրեաց և եզիտ զփրկական սուրբ Նշանն - 105.

ՉԱՐԵՀ - Բայց ի սորա զարմից ոչ որ եցոյց քաջութիւն պատերազմաւ. այլ միայն /յ/իւրաքանչիւր անուն զգառօս /զուցէ զաւառս/ իրեանց կոչել, որպէս ի կրօսեր որդոյն սորա Առանայ՝ Առաւենեանք, և ի Չարեհէ՝ **Չարեհուան**: - 37.

ՉԱՐԵՀՈՒԲԱՆ, ՉԱՐԵՀՆԱՆ - Բայց ի սորա զարմից ոչ որ եցոյց քաջութիւն պատերազմաւ. այլ միայն /յ/իւրաքանչիւր անուն զգառօս /զուցէ զաւառս/ իրեանց կոչել, որպէս ի կրօսեր որդոյն սորա Առանայ՝ Առաւենեանք, և ի Չարեհէ՝ **Չարեհուան**: - 37. Արդ յայսմ վայրի զաթոռակալս շարադրեցից և յայտ արարից զիւրաքանչիւր գահս ... առաջին՝ Հարքայ Եպիսկոպոսն ... քսան և ինն՝ **Չարեհանից** - 100.

ՉԱՐԹՆՈՒԼ - և զկնի հարիւր և քառասուն ամաց **զարթեան** առ ի յանդիմանութիւն այնոցիկ՝ որք ոչն հաւատային յարութեան մեռելոց. - 71.

ՉԱՐՄ - Բայց **ի** սորա **զարմից** ոչ որ եցոյց քաջութիւն պատերազմաւ. - 37.
 վասնորոյ **զարմք** նորա Բահդաւք անուանեցան - 39. Եւ եբարձ Սանատրուկ **ի**
 տանէն Աբգարու **զամենայն զարմ** նորա: - 54. գոր համարեցան կախարդել գնա
 կանանցն **զարմիցն** Աշդահակայ. - 60.
ՉԱՐՍԱՆԱԼ - Եւ նորա **զարմացեալ**՝ հաւատաց ճշմարտութեամբ. - 46. իբրև տեսին
 զայն իշխանքն ... **զարմացան**: - 48. թշնամիքն զարմացեալ **էին** - 61. Չոր
զարմացեալ ամենեցունց՝ տային փառս Աստուծոյ: - 106. Ընդ որ **զարմացեալ**
 երանելին Կոստանդիանոսս և իւրքն ամենայն՝ ընդունէին գնա իբրև զկենդանի վկայ
 Քրիստոսի - 106. ընդ որ **զարմացեալ** ամենեքեան: - 112.
ՉԱՐՍԱՆԱԼԻ – Թագաւորելն Արտաւագղայ և մեռանելն **զարմանալի** իմն
 մահուամբ: - 59,114.
ՉԱՐՍԱՆԴՈՒԽՏ – որոց անուանք՝ Չեմէնդոս, և Չարարէ, և **Չարմանդուխտ** - 54.
ՉԱՐՍԱՅՈՒՄՆ – սակս **զարմացման** լսողաց և մեք գրեցաք ի մերումս: - 59. զհետ
 երթայ ամօք և ժամանակօք **ի զարմացումն ածեալ** զլսողս - 59.
ՉԱՐՈՒՄՆԴ - Ապա այնուիտեսն թագաւորն գումարեալ գունդ ի գլխաւոր
 նախարարացն իւրաքանչիւր զօրօք ... զիշխանն Ուտիացոց, և զիշխանն Շահապն՝
Չարուանդ և Հեր **գաւառի** - 99.
ՉԱՐՈՒՄՆԴ ԳԱԻԱՌ - Ապա այնուիտեսն թագաւորն գումարեալ գունդ ի գլխաւոր
 նախարարացն իւրաքանչիւր զօրօք ... զիշխանն Ուտիացոց, և զիշխանն Շահապն՝
Չարուանդ և Հեր **գաւառի** - 99.
ՉԱԻԱԿ - և ըստ այնմ կարգի սկիզբն եղև քահանայութեան յերրորդ թոյլ **գաւակէ**
 Յակոբայ - 31. ուստի և թագաւորեաց Արշակ քաջ՝ որ **ի գաւակէ** Աբրահամու - 39. Եւ
 գոսսա ասեն լեալ յԱբրահամեան **գաւակէն**՝ որ ի Քետուրայ. - 68
ՉԱՔԱՐԷ - Սա սպան ... և զայլս յարանց և ի կանանց. որոց անուանք՝ Չեմէնդոս, և
Չարարէ, և Չարմանդուխտ - 54.
ՉԱՔԱՐԻԱՍ - և մարգարեանային Անգէաս և **Չարարիաս**: - 33.
ՉԲՕՍԱՆՔ - եկաց խաղաղութեամբ՝ **զքօսանաց** և որսոց պարապեալ: - 62.
ՉԳԱՍՏՈՒԹԻԻՆ - որ ետ նոցա միտս **զգաստութեան** - 101. և **ի զգաստութիւն եկեալ**
 ծանեան գնա և զինքեանս: - 94.
ՉԳԱՅՈՒՅԱՆԵԼ - առ որ առաքեաց Աբգարոս երկուս ի գլխաւորաց իւրոց ... ի
 քաղաքն Բեթբորբեն՝ **զգացուցանելով** նմա զպատճառ երթալոյն յարևելս: - 46. գոր
զգացոյց ոմն ի նախարարացն - 84. Եւ իսկոյն **զգացուցեալ** աստուածասէր
 թագաւորին Կոստանդիանոսի և մեծ Հայրապետին Եւսեբեայ՝ ուրախ եղեն յոյժ: -
 106.
ՉԳԵՍՏ – քաջին Արգամայ տայ զերկրորդականն գահ ... և կարմիր **զգեստ** միոյ
 ոտինն – 58.
ՉԳԵՅՈՒՅԱՆԵԼ - Ապա **զգեցուցին** մեծագորին Տրդատայ զկերպ կայսերն – 82.
ՉԳՈՒՇԱՆԱԼ - և կանխաւ առաջնորդեալ քեզ ինքն յանդաստանս հոգևորս ընդ
 արթնեալ և ընդ **զգուշացեալ** մշակս սպասես զալստեան Տեառն - 8.
ՉԳՕՆ - Արդ ոմանք յԱսորոց կողման համբաւեն **Չգօն** ոմն Յակոբ անուն կոչեցեալ
 - 79.
ՉԵՂՈՒՄՆ – ի գալստեան Տեառն առցես զանարատ և զանապակարբոյց **զեղումն**
 պարգևաց բարեաց ի Հօրէն լուսոյ - 8.
ՉԵՄԷՆԴՈՍ - որոց անուանք՝ **Չեմէնդոս**, և Չարարէ, և Չարմանդուխտ - 54.

ՉԵՆՈՒԲ - Բայց ոչ միաբանեին ընդ միմեանս **Չենոբ** և Մովսէս վասն նորա. զի **Չենոբ** ի Պռոբայ ասէ թագաւորեալ Տրդատայ. - 111. Արդ վասն մանկանս այսորիկ ... **Չենոբայ Ասորոյ** ասացեալ ստուգի ի պատմութեան անդ իւրում: - 79.

ՉԵՆՈՒԲ ԱՍՈՐԻ - Արդ վասն մանկանս այսորիկ ... **Չենոբայ Ասորոյ** ասացեալ ստուգի ի պատմութեան անդ իւրում: - 79.

ՉԵՌՈՒԽ - նշանակ զմիզակ իւր թողեալ, գոր մխեալ՝ ասեն՝ արեամբ **զեռնոց** ձգեալ թաղեաց յերկանաքար արձանի. - 41.

ՉԵՐԾ - և են **զերծ** տեղիք և հեռագոյն և ամբոց: - 86.

ՉԵՐԾԱՆԵԼ - և **զերծեալ** յունողացն անկաւ ի վերայ նորա - 54. և այլք փախստական լեալք **զերծան** ի ձեռաց նոցա: - 86.

ՉԵՐԾՈՒՅԱՆԵԼ - որ **զերծուցէ** զնա **ի հալածանաց** Խոսրովու - 72.

ՉԵՐԾՈՒՅԱՆԵԼ Ի ՀԱԼԱԾԱՆԱՅ - եթէ որ **զերծուցէ** զնա **ի հալածանացն** Խոսրովու - 72.

ՉԷՆ - եղիցի **զէն** անվթար առ ամենայն հակառակորդս յաղթութեան թագաւորին: - 105. և առեալ **զզէնն** իւր և զկազմաց ձիոյն՝ դէպ ուղիղ ընդ լայնատարած խորայատակն անցանէր ընդ Եփրատ ընդ գօրսն իւր - 112.

ՉԻ - հայցեմ անմեղադիր լինել, **զի** ոչ այն միայն էր պատճառ, այլ և այլ իմն, **զի** զհաւատարմութիւն խնդրէի տեսանել ոչ միայն ի գրոյ ... այլ և յերկուց և յերից վկայից հաստատելոյ միանգամայն: - 1. Հոգին սուրբ ի թիկունս հասանէ տկարութեան իմոյ, **զի** թերևս կարացից կացուցանել առաջի քո զխնդրելին ի քէն ի մատենի աստ փոքր պատմութեանս զամենայն կարգ ըստ կարգի և մի ըստ միոջէ, **զի** գիտասցես ստուգի: - 2. և աղաչեմ **զի** մի և եթէ կամօք կամ յօժարութեամբ որ յիմս խոնարհեցար տգիտութիւն, այլև անդադար աղօթս առնել առ Աստուած **զի** թերևս կարացից իմովս տկարութեամբ ըստ կամաց քոց կատարել զկամս քո յայսմիկ յօժարութեամբ, որ գգուխդ թողլով՝ յոտս յայեցար. **զի** զայստսիկ հրամայեալս ի քէն՝ քեզ պարտ էր կատարել առ իմս խնդիր - 2. գրեցի առ քեզ սակաւ ինչ զպատճառն յայտ արարեալ պատմութեանս. **զի** յայսմ ամենայնի բնաւ իսկ ոչ ունէի թէ լինիցի - 3. Արդ սկսայց այսուհետև՝ սկիզբն դնելով զսէր և զխոնարհութիւն՝ որպէս վայելէ քում սրբութեանդ և պարկեշտ վարուող՝ ո՛վ պատուական գրուխ և պատկառելի **զի** իբրև ընդ հայելի հայելով ի քեզ տեսանեմք զամենայն բարեկարգութեան ձև և նմանութիւն և իր և օրինակ: - 3. Եւ այսոքիկ իմաստնոց և աստուածասիրաց է գործ ... **զի** սիրել զՏէր Աստուած՝ բարի է յամենայն սրտէ - 4. և ես սիրեցի զնա՝ այլովքն հանդերձ. **զի** ոչ որ այնչափ սիրէ զնա, որչափ նա զմեզ սիրեաց. - 4. յայսմ երևեցաւ սէր նորա ի մեզ, **զի** զանձ իւր դիցէ /եղ/ վասն մեր. - 4. սիրեցէք զմիմեանս. **զի** որ սիրէ զընկերն՝ զօրէնս կատարէ. և կատարումն օրինաց սէր է և սէր կատարեալ ի բաց մերժէ զերկիւղն. **զի** երկիւղ ոչ գոյ ի սէր. - 4. Արդ լիցուք եղբայրասէրք՝ մանաւանդ քան անձնասէրք, **զի** որ սիրէ զեղբայրն, զաստուած սիրէ. - 5. և այն սիրոյ է պատճառ, **զի** զդարձն խնդրէ առ ինքն. - 5. ետ զանձն վասն մեր, և այն կամաւ Հօր, **զի** որդին իւր Միածինն ետ: -- 5. ետ զանձն իւր վասն մեր ի շարչարանս խաչի և մահու, **զի** զմեզ փրկեացէ ի մահուանէ: - 5. ուսուցաք յինէն, **զի** հեզ եմ և խոնարհ սրտիւ. - 7. ես և Հայր իմ ի նմա եկեացուք ... և օթևանս /առ/ նա արասցուք. **զի** ուր Հայր և Որդի բնակին, և Հոգին սուրբ անմեկնելի իսկ լինի. - 7. Այլ վասն եղբայրսիրութեան չէր ինչ պիտոյ գրել առ քեզ ... **զի** դու ինքն Աստուածուտոյց ես - 8. սպասես զալստեան Տեառն ... **զի** ի զալստեան Տեառն առցես զանարատ և զանապակարբոյց զեղումն պարզեաց բարեաց ի Հօրէն լուսոյ - 8. և աղաչեմ զկենաց տուողն, **զի** մշտնջենաւոր ձգեսցես զժամանակս կենաց քոց - 10. Ոհ ասմ կապ /ծն. Գուցէ՛ յայսմ կամ/ ես

կարօտութեան ... **զի** ասացից և ես զմարգարեականն - 11. **զի** եթէ մոռացայց զքեզ Երուսաղէմ ... մոռացի զիս աջ իմ - 11. նախակարգեցի զխորհուրդ սիրոյ և խոնարհութեան ի կարգի պատմութեանս. **զի** զքեզ տեսանելով յիմս խոնարհեալ փոքրկութիւն սակա սիրոյ և խոնարհութեան: - 11. **զի** յորժամ անցեալ գնացեալ ի միասին՝ և նստաք յեզր գետոյն ... էր յաւորս ամարայնոյ - 12. **զի** յիշեսցես զուխտ մեր և զնշան բանին - 12. **զի** ի սուրբ տեղիսդ՝ որ մակագրեալ ունիս զպետական անուն, յիշատակաւ սիրոյ մշտնջենաւորեսցես՝ յիշելով յաղօթս քո, **զի** շնորհք սուրբ Հոգւոյն հասարակ քեզ և մեզ ... պարզեցի ձեռնտու լինելով մեզ ի գործս - 12. Արդ զիտեմ՝ **զի** մեծ է յիշատակիս շահ - 12. Արդ օն առեալ զքո աղօթսդ տացես ինձ ի սատարութիւն, **զի** թերևս կարացից ուղղել զմակոյկ բանին՝ և դիմել ի խաղաղ նաւահանգիստ - 13. քանզի հաւանիմ քում պատուականութեանդ, **զի** զխոշորութիւն բանից իմոց ի լաւագոյնսն համարեալ հաշուես քոյով ճշմարտիմաց և իմաստուն մտօք. - 13. Վասնզի յիշեմ, **զի** խոստացայ կարգաւ ճառել - 15. և ոչ ուրեք գտանէր. **զի** փոխեաց զնա Աստուած յաշխարհէ ի կարգս հրեշտակաց: - 16. **զի** եկեալ հասեալ էր հատուցումն ամբարշտութեան և անիրաւութեան մարդկան - 17. **զի** մեղք յաճախեցին ի վերայ երկրի յաղագս ամենայն մարդկան - 17. **զի** լցաւ ... երկիր անիրաւութեամբ - 18. Իսկ Աբրահամու ոչ ծնան որդիք. **զի** էր Սարայ կին նորա ամուլ - 20. եղիցի անուն քո Աբրահամ. **զի** Հայր ազգաց բազմաց եղի զքեզ. - 20. **Չի** Արայն երկոտասաներորդ էր յետ Նինոսի՝ մանուկ տիօք վախճանեալ. - 22. Իսկ ապա ընդդիմանայ նմա Տիտն և Յապետոսթէ ի մարտ պատերազմի, **զի** թագաւորեցուցանել զորդիս իւր Չրուանն ի վերայ ամենայնի խորհէր. - 25. առաքէ հրեշտակս առ Արայն գեղեցիկ բազում ընծայիւք՝ աղաչել զնա, **զի** կատարեսցէ զկամս նորա - 30. **զի** և Աղէքսանդր Յունաց էր թագաւորեալ ի տիեզերակալութեան իւրում - 41. այս է **զի** ընդ ժամանակս ժամանակս ժողովէին զխաւորք նախարարք - 41. Սա յառաջադէմ եղեալ՝ զաւագութեան ամէր թէկն Հայոց և Պարսից միասպէս. **զի** էր այր հպարտ և պատերազմասէր. - 42. և ուխտադրեալ առաքեալ առ նա մի յաշակերտացն բժշկել զհիւանդութիւն նորա. **զի** էր նա պատագրոս յոտից իւրոց: - 45. **զի** ոչ կարէ մարդ յարուցանել զմեռեալս, այլ Աստուած: - 46. **զի** որպէս ասի, տաս դու կուրաց տեսանել - 47. Արդ վասն այնորիկ գրեցի ես առ քեզ՝ աղաչել զքեզ, **զի** աշխատ լիցիս և եկեսցես առ իս - 47. **զի** գրեալ է վասն իմ այսպէս. **զի** որք տեսանեն զիս՝ ոչ հաւատայցեն յիս. - 48. Իսկ վասն այն՝ **զի** գրեցեր դու առ իս՝ զալ ինձ առ քեզ, արժան է ինձ աստ կատարել զամենայնինչ - 48. առաքեցից քեզ զմի յաշակերտաց անտի իմոյ, **զի** զցաւս քո բժշկեսցէ - 48. **Չի** Հրէայք՝ ժողովեալք խաչեցին զՔրիստոս առանց իրիք յանցանաց - 49. և գրեալ ընդ ամենայն տիեզերս, **զի** երկիրպագեսցեն Քրիստոսի իբրև ճշմարտի Աստուծոյ: - 50. զիտասցի՝ **զի** զօրութիւնք այս ոչ են սոսկ մարդոյ, այլ Աստուծոյ: - 50. **Չի** ի ժամանակին՝ յորում խաչեցին զնա, արեգակն խաւարեցաւ - 50. արհամարհեաց Սինկղիստոս, **զի** ոչ քննեցաւ նա յառաջագոյն ի սմանէ: - 50. Բայց քեզ տեսուն իմում հաճոյ թուեսցի առաքել յԵրուսաղէմ՝ փոխանակ Պիղատոսի, **զի** լուծցի անարգանօք յիշխանութենէ - 51. Գարձեալ առաքէ Աբգար առ Տիբեր ի ձեռն գրոյ բանս ինչ պատասխանաց արժանի այսպանելոյ սակս Սինկղիստոսին ... նաև վասն այնր, **զի** առանց հրամանի կայսեր գործեաց զգործն զայն ի քսութենէ Հրէիցն: - 51. և հաւատայցես բանի նորա ... **զի** ախորժելի է ինձ զձեզ ըստ մարմնոյ ազգականս իմ՝ լինել և ինձ մտերիմ ձեզ - 52. զիտեմ՝ **զի** լուեալ է քո վասն Յիսուսի Քրիստոսի որդւոյն Աստուծոյ. - 52. **զի** զմի մասն կալաւ Անանուն՝ որդին Աբդարու - 53. **զի** նախ Աբգար հաւատաց, և ապա Սանատրուկ իւրայօքն. - 53. **զի** զկնի մահուան Հօր իւրոյ դարձաւ ի

կռապաշտութիւն. - 54. **զի** բոլորովին ինքն տիրեցէ Հայոց. - 54. **զի** այսպիսի սքանչելիս ներեաց տալ նմա - 59. բազումք ի դարբնաց զհետ երթալով առասպելին՝ յաւոր միաշաբաթոջ երիս կամ չորս բաղխեն զասլսն, **զի** զօրասցին ... շղթայքն Արտաւազդայ: - 60. **զի** էր երբեմն հսկումն մեծի տօնի Չատկաց. - 63. մի՛ նստիր այդր, **զի** կայ մօտ առ սահմանօք վիշապ մի չար և մեծ յոյժ - 66. և ազդ առնէ Փիլիպպոսի կայսեր Հռոմայեցոց, զի և նա օգնեցէ նմա զօրս տալով: - 70. և զապաշխարութիւն ոչ ընդունէին. **զի** Նաւատիոս ասէր -71. Եւ սակս այնր աղագաւ եկի ասէր, **զի** խորհեցուք ի միասին - 73. **զի** զՓրկչէ մերմէ ասէր, թէ մարդ սոսկ էր նա - 76. Իսկ զԴիոկղետիանոս աղաչեալ **զի** և նա եկեցէ ի ժողովն - 76. **զի** օտար կաթամբն կերակրեցի արդարն: - 77. **զի** ասէր, ես եմ՝ որ ի Մովսիսի ի լերինն երևեցայ հրով. - 78. և ի բարկութենէ Աստուծոյ հարեալ սատակեցաւ ի նոր բանտի. **զի** ընկալաւ նա զհատուցումն ըստ արժանի՝ որոց խորհեցաւ: - 77. Առ սովաւ մոլեկան Մանինեցոց սատակիչ կործանումն ի բարս մարդկան եմուտ. **զի** երկու բնութիւնս զոյգ ասաց մանինիս /Մանի նիս. Հ.Հ./ և խաւար - 78. բայց չէ ճշմարիտ. **զի** Յակոբն այն հօրաքեռորդի էր սրբոյն Գրիգորի. - 79. **զի** տաճարք աղօթից կործանեցան. - 80. և յղէ առ կայսրն Յունաց Պռոքոս, **զի** միամարտեցին ընդ միմեանս. - 81. հրամայեաց կայսրն՝ **զի** զարդարեցեն զՏրդատ ի կերպ կայսեր: - 82. **Չի** զնա սնուցանէին և ի Քրիստոս ընծայէին հաւատով. - 84. Տեառն իմում մատուցից զոհս և պատարագս օրհնութեան հանդերձ երկրպագութեամբ. **զի** նա միայն է Աստուած - 85. և հանեալ զհարիւրապետ ոմն հանդերձ գնդաւն իրով ի գաւառն ... **զի** զորս գտցեն ի Քրիստոնէից զոք՝ մատուցեն ի պաշտօն կռոցն - 86. **զի** յայնմ ժամանակի ամայի էր լեալ տեղին այն, իսկ այժմ շէն - 87. Եւ նորա հրաման տուեալ դքսին և դատաւորին ... **զի** խնդիր արարեալ քառասնիցն՝ գտցեն և արկցեն ի չարչարանս - 87. չէ պարտ դմա կեալ, **զի** որդի վրիժապարտի է դա - 90. **զի** առնէր ... ատուրս ատուրն նկանակ մի փոքրիկ՝ և տարեալ ընկենոյր ի Վիրապն. - 90. և առ միոյ միոյ չարչարանաց թողացուցեալ լինէր ի թագաւորէն յաղագս հարցի և պատասխանոյ, **զի** թերևս զոջացի և դարձցի: - 90. և հասեալ յԵրիզացոց յԵրեզամոյնս տեղի անուանեալ. **զի** նախ նա դիպեցաւ ի ճանապարհին. - 97. Եւ ապա խորհուրդ արարեալ թագաւորին Տրդատայ ... **զի** ի կարգ քահանայոթեան ամցեն զԼուսաւորիչն, **զի** մկրտութեան ևս արժանի լինիցի/ն/: - 98. և առաքեցին ի Կեսարիայ Կապուտկեցոց առ մեծն Ղևոնդ Արք եպիսկոպոս Կեսարու հանդերձ հրովարտակով, **զի** ձեռնադրեցէ զսուրբն Գրիգոր ի Հայրապետութիւն Հայոց: - 98. Որ ապա նշանք սքանչելի երևեալ. **զի** գետն զտեղի առեալ կայր. - 101. արդ գրեա առ նա, **զի** թլպատեցի և լինիցի Հրեայ իբրև զմեզ: - 104. Եւ ապա ի խոշտանգանս ամեալ զերանելին Կիրեղ մի, **զի** նովա գտաւ փրկականն մեր նշան: - 104. արա զսոսա կոճակս սանձոց ձիոյ թագաւորին, **զի** եղիցի զէն անվթար առ ամենայն հակառակորդս հաղթութեան թագաւորին: - 105. **Չի** կատարեցի ասացեալն ի մարգարէէն - 105. խորհուրդ առնոյր՝ **զի** զնասցէ առ սուրբն Կոստանդիանոս: - 106. նաև Հայրապետքն դնէին ուխտ և դաշինս ընդ միմեանս, **զի** սէր հոգևոր և զմիաբանութիւն հաւատոյ հաստատուն կալցեն ի միջի իրեանց - 107. բայց հայցէ և նա ի Շապիոյ զպսակ թագին. **զի** ըստ նմին օրինակի տայցէ կազմել յանուն իւր. - 110. և հայցէր յԱրարչէն՝ **զի** մնասցէ առ ինքն նախնական պսակն: - 110. Բայց ոչ միաբանէին ընդ միմեանս Չենոբ և Մովսէս վասն նորա. **զի** Չենոբ ի Պռոքայ ասէ թագաւորեալ Տրդատայ. - 111. և անսայ տալ նմանեաց նորա՝ **զինչ զի** և ի խաղս և ՝ և յերգս. - 59. Իսկ նա ընդդիմաբանեալ ոչ առնոյր յանձ, **մինչ զի** տեսիլ սքանչելի երևեալ թագաւորին հաստատէր զբանն: - 98. **վասն զի** ինքն իսկ ասաց, եթէ սիրեցէք

զիս - 7. **Վասն զի** այսոցիկ հրամայեալս ի քէն զստուգութիւն բերէ պատմութիւնս - 15. **Վասն զի** մեր ոչ ընդ մի վկայ է սքանչանալ ... այլ ընդ քառասուն այր - 88.

ՁԻԱՐԴ - Դարձեալ և սկիզբն և բնակութիւն և զպատճառս ասացից՝ թէ ուստի՞, կամ զի՞նչ, և կամ **զիս՞րդ** - 15. լուս և տեղեկացաւ ստուգիւ ... թէ ուստի՞, և կամ **զիս՞րդ** և կամ ո՞րպէս ել գնաց առ Տրդատ - 84.

ՁԻՆՈՒՈՐ - և բաժանեալ **զգինութսն**՝ հրամայէ նոցա յերկուցս յայսցանէ ընտրել զոր կամին - 86.

ՁԻՆՉ - Յաղագս ազգաց և ծննդոցն Հայկայ, և որ **զինչ** ի նոցանէ գործք: - 27,113. Իսկ զՄիմեովնէ ... անգիտացուցանէ զնմանէ պատմագիրն զհաւաստին՝ եթէ **զինչ** գործեաց - 54. զհետ երթայ ամօք և ժամանակօք ի զարմացումն ածեալ զլսօղս՝ թէ **զի՞նչ** ի թագաւորելն իրում Արտաւագդ եղև. 59. յետոյ **զի՞նչ** արարին զՀրաչէ՝ ոչ զիտեմ - 80. և անսայ տալ նմանեաց նորա՝ **զինչ զի** և ի խաղս և ՝ և յերգս. - 59.

ՁԻՆՉ ՁԻ - և անսայ տալ նմանեաց նորա՝ **զինչ զի** և ի խաղս և ՝ և յերգս. - 59.

ՁԿՆԻ - իսկ ապա ի բաց ասի որոշումն՝ որ յահեկացն, և որ **զկնի** այնորիկ: - 9. Եւ ապա **զկնի** արտասահմանելոյն ի դրախտէն՝ աճեցին ծնունդք նորա, և բազմացան - 16. և ապա **զկնի** կատարման Արարչական հչամանին՝ ել Նոյ ի տապանէ անտի. - 18. Եւ յելանելն Նոյի ի տապանէն՝ եղև թագաւոր ի վերայ երկրի. **զկնի** Ադամայ երկրորդ թագաւոր: - 18. և ապա **զկնի** ուխտաւորութեանն ասէ Աստուած ցԱբրահամ - 20. Գլուխ ԺԴ. Եւ որ այլ ինչ **զկնի** բաժանման աշխարհաց: - 25,113. տիրէ Հայոց **զկնի** հօր իրոյ: - 29. Իսկ Շամիրամայ **զկնի** այնորիկ յաջողութեան կալեալ զՀայք, շինէ իւր քաղաք - 30. Յաղագս որ ինչ **զկնի** մահուանն Արայի պատմին կարգք: - 30,113. և որ առաջի և **զկնի** սոցա միահամուռն ամս չորեք հարիւր և հինգ: -32. և եկեալ հասին կարգ ըստ կարգի, մի ըստ միոջէ **զկնի** իրեանց - 32. Թագաւորեաց Սաւուղ /ի վերայ/ Իսրայէլի **զկնի** Դատաւորացն յաւուրս Սամուէլի մարգարէին. - 32. որ թագաւորեցին **զկնի** միմեանց յԵգիպտոս: - 35. Այլ **զկնի** սորա Հրաչեայ - 35. ճառեցուք ստուգիւ **զկնի** այնոցիկ: - 35. և ինքն յաղագս Հրաչեայ սակաւ ինչ պատմէ **զկնի** այսորիկ: - 36. Հրաչեայ թագաւորեալ Հայոց **զկնի** Պարոյրայ: - 36. պատմի **զկնի** այսորիկ ի Մովսիսէ - 39. բայց **զկնի** Տղոս ամիս Յուլիս անուանեաց վասն յայնմ ամսին ծնանելոյ: - 42. որ եկեալ էին յաշխարհս Հայոց **զկնի** մահուանն Արտաշիսի - 43. **զկնի** մահուան Հօր իրոյ դարձաւ ի կռապաշտութիւն. - 54. Թագաւորէ Երուանդ **զկնի** Սանատրկոյ - 56. **զկնի** այսորիկ իմոյ բանիցս պատմի յաղագս Արտաւագդայ - 59. Սա **զկնի** վախճանելոյն Տիտոսի ութերորդ թագաւորին Հռոմայեցոց ... մինչ ի Հռոմայեցոց իշխանութիւնն արշաւեաց. - 63. սնեալ լինի սա հատաջրով ի հօրէ իւրմէ **զկնի** մահուան մօր իրոյ. - 65. և **զկնի** հարիւր քառասուն ամաց զարթեան - 71. որ **զկնի** Նաւատեայ մոլորեցաւ. - 71. Յայտարարութիւն որ ինչ **զկնի** մահուանն Խոսրովու: - 74,115. հետամուտ եղեալ **զկնի** Անակայ ... արգելեն զնոսս - 75. Արշաւանք Արտաշրի ի Հայք **զկնի** մահուանն Խոսրովու: - 76,115. Եւ **զկնի** նորա Շապուհ որդի նորա ամ մի մինչև ի թագաւորելն Տրդատայ. - 77. Թագաւորէ ... **զկնի** սորա Փողեստիանոս ատուրս ութսուն և ութ: - 77. և **զկնի** երկուց ամաց սպանանէ զԽոսրով - 78. և որ **զկնի** այսորիկ պատմի - 83. արդ **զկնի** կատարման ազգին և ընտանեացն՝ առեալ զմանուկն Գրիգոր դայեկացն՝ փախչէին յերկիրն Յունաց. - 84. Իսկ ի տեղիս սպանելոցն **զկնի** հալածանացն շինեցին եկեղեցիք բազում - 86. կինն այն **զկնի** նկանակին ջուր մատուցանէր - 90. Թագաւորէ Հայոց Տրդատ՝ որդի Խոսրովու **զկնի** սպանման հօր իրոյ - 91. և **զկնի** սրբոյն Գրիգորի պատճառ եղև լուսաւորութեան աշխարհիս Հայոց - 93. յետ որոյ և սուրբն Գրիգոր լուսաւորիչ իսկ եղև իրով կենդանի վկայութեամբն ելեալ ի

Վիրապէն սակաւ ատորքք **զկնի** կատարման նոցա. - 93. և եկեալ թագաւորեաց ի վերայ աշխարհին Հայոց **զկնի** սպանման հօր իւրոյ - 93. Իսկ թագաւորն Տրդատ **զկնի** ամենայն քաջութեան և առաքինութեան ... բազում զօրօք Հայաստանեաց իջեալ ի դաշտն Գարգարացոց ի սահմանս Աղուանից - 96. և **զկնի** այսորիկ այնքան բազմութեամբ/զ/ զօրացն արշաւէ ի վերայ Շապիոյ որդոյ Արտաշրի - 96. որ **զկնի** սրբոյն Գրիգորի գնացին ի Կեսարիայ - 106. ինքեանք և որ **զկնի** իւրեանց յաջորդեն յաթոռ Հայրապետութեան Հայոց և Հռոմոց: - 107. Եւ նորա առաքեալ **զկնի** արանց հաւատարմաց. - 110. Եւ թագաւորեաց **զկնի** նորա Կարոս Կառինաաւ հանդերձ և Նոմերիանոսիւ. - 111. և ի միջոցի այսմ՝ զրուցաց առաջի և **զկնի** նոցա պատմէ և զքաջութիւն Տրդատայ: - 112.

ՁՀՏ – Իսկ նա **զհետ** սակաւ ինչ ատուրց սկսաւ դաւով իմն և կեղծաւորութեամբ խօսել ընդ թագաւորին – 73. իսկ իբրև զհետեաց ինքն և որ **զհետ** նորա, եկին բնակեցան յեզր Գայլ գետոյ: - 85. **զհետ երթայ** ամօք և ժամանակօք ի զարմացումն ածեալ զլսօղս-59. բազումք ի դարբնաց **զհետ երթալով** առասպելին՝ յաւուր միաշաբաթոջ երիս կամ չորս բաղխեն զալսն, զի զօրասցին ... շրթայքն Արտաւագոյ: - 60. արդ **պարտ է զհետ ընթանալ**, և բուռն հարկանել զբարի գործոց. - 6. գորոյ **զհետ մտեալ** Եփթաղեայ հասանէ նմա ի գաւառին Այրարատեան - 79.

ՁՀԵՏ ԵՐԹԱԼ - **զհետ երթայ** ամօք և ժամանակօք ի զարմացումն ածեալ զլսօղս - 59. բազումք ի դարբնաց **զհետ երթալով** առասպելին՝ յաւուր միաշաբաթոջ երիս կամ չորս բաղխեն զալսն, զի զօրասցին ... շրթայքն Արտաւագոյ: - 60.

ՁՀԵՏ ԸՆԹԱՆԱԼ - արդ **պարտ է զհետ ընթանալ**, և բուռն հարկանել զբարի գործոց. - 6.

ՁՀԵՏ ՄՏԱՆԵԼ - գորոյ **զհետ մտեալ** Եփթաղեայ հասանէ նմա ի գաւառին Այրարատեան - 79.

ՁՂՁԱԼ – թերևս **զղջասցի** և դարձցի: - 90.

ՁՄԻԻՌՆԻԱ - և են այսոքիկ. Եփեսոս, **Ձմիւռնիա**, Պերինթոս - 24.

ՁՈՀ - և զչափ հասակի նորա անդրի կանգնեալ՝ պատուէին **զոհիք** - 38. ապա և խոշտանկեալքն յանձն առնուին ուտել զմիս **զոհիցն** և զմիս խոզի - 43. և բազինս կանգնեալ՝ **զոհս** ամենայն նախարարացն հրամայէր **մատուցանել**: - 43. Տեառն իմոյ **մատուցից զոհս**. - 85.

ՁՈՀԵԼ – որ **զոհէ** օտարոտի աստուծոյ՝ կորիցէ: - 6. այլ **ոչ** ինքեանք **զոհեցին** կամ երկրպագեցին: - 43. և այլ ինչ բազում աղտեղութիւն ի ժամանակն յայն գործէին **զոհել** հարց գորդիս և հերձել զմանկունս: - 75. Իսկ իբրև **զոհեաց** ինքն և իւրքն որ զհետ նորա, եկն բնակեցան յեզր Գայլ գետոյ - 85. ապա յառաջին ամին իւրոյ թագաւորելոյն գնաց Տրդատ յԵկեղեաց գաւառ ի գեղն Երիզա՝ **զոհել** Անահտական /կռոյն/: - 85. Եւ ի խրախանալ նախարարացն՝ հրամայեաց Գրիգորի **զոհել** Անահտի. - 85. և բազում հաւատացեալս եսպան որ **ոչ զոհեցին** կռոցն: - 102.

ՁՈՀ ՄԱՏՈՒՑԱՆԵԼ - և բազինս կանգնեալ՝ **զոհս** ամենայն նախարարացն հրամայէր **մատուցանել**: - 43.

ՁՈՅԳ - երկու բնութիւն **զոյգ** ասաց մանիհիւթ /Մանի նիւթ. Հ.Հ./ և խաւար՝ որպէս թէ չար կամ բարի: - 78.

ՁՈՎԱՆԱԼ - և այնու **զովանայր** կարօտիւ: - 90.

ՁՈՐՕՐԻՆԱԿ – թագաւորութիւնն յԵսաւայ ոչ եթէ թագաւորէր որպէս ինքն կամէր, **զորօրինակ**՝ որդի թագաւորի յառնէ առաջնորդել թագաւորութեանն - 41.

ՁՈՒԱՐԹ – Թերևս կարծես թէ մոռացեալ են **զգուարթ** և զպայծառ երեսացո սիրոյն ունակութիւն. – 11.

ՉՈՒԱՐՃԱՆԱԼ – ով որ սորա յիշատակովք **ոչ զուարճանայցէ** և յորդորեսցէ - 30.
ՉՈՒՐԱՅ - Չսա գայրացուցեալ **Չուրայի** նահապետին Գնթունեաց ի վերայ
 Ենանայ նախարարին Բագրատունոյ. - 45.
ՉՍՊԵԼ - և **գսպեալ** գնոսա յիւրաքանչիւր հանգիստ փոխեաց: - 94.
ՉՏԵՂԻ ԱՌՆՈՒԼ - գետն **գտեղի առեալ կայր.** - 101.
ՉՐՈՅՅ - գոր ասեն առասպելաբանելով ի կարգի **գրուցաց** - 56. և անսայ տալ
 նմանեաց նորա՝ զինչ զի ի խաղա՝ և յերգս՝ և յառասպելս և **ի գրոյցս** և ի
 վիպասանութիւն մարդկան - 59. և ի միջոցի այսմ՝ **գրուցաց** առաջի և զկնի նոցա
 պատմէ և զքաջութիւն Տրդատայ: - 112.
ՉՐՈՒԱՆ – տիրել կամէր բոլոր աշխարհաց՝ **Չրուանն** և Տիտանն և Յապետոսքէ -
 25. Իսկ **Չրուանն** տիրէ ի վերայ երկոցունց ևս: - 25. թագաւորեցուցանել զորդիս իւր
Չրուանն ի վերայ ամենեցուն խորհէր. - 25. և յայսպիսում խռանաց և խռովութեան
 յափշտակեաց Տիտանն զմասն ինչ ի ժառանգութենէ զսահմանացն **Չրուանայ** - 25.
 ապա յանձն առն ... թագաւորեցուցանել **Չրուանայ** - 25.
ՉՐՈՒՅԱՏՐՈՒԹԻՒՆ _ - գոր դուք կարի իսկ քաջ գիտէք ի տեղեկութենէ հարցն մեր
գրուցատրութեանց: - 80.
ՉՐՈՒՅԵԼ - **Չրուցեն** և զսմանէ պառաւունք՝ եթէ արգելեալ կայ յայրի միում
 կապեալ երկաթի շղթայիւք. 60.
ՉՐ – խաղաց գնաց առ սահմանօրն Խախտեաց ի վերայ Մակեդոնական **զօրուն**
 անթիւ բազմութեամբ. - 39. Եւ խաղայ բազում **զօրու** յարևմուտս - 42. Եւ ինքն դիմեալ
 այլ բազմութեամբ **զօրու** ի վերայ Հռովմայեցոց **զօրուն**՝ փախստական առնէ
 իսպառ. - 43. Յետ այտրիկ չուեալ ի Հրեաստան բազում և անթիւ **զօրու**, և առնու առ
 և աւեր /աւար/ և զերութիւն բազում. - 43. և երթեալ հանդերձ բազմութեամբ **զօրուն** ի
 տեղիս կռոցն - 96. որ զկնի սրբոյն Գրիգորի գնացին ի Կեսարիայ ... եւթանասուն
 հազարաւ ընտիր ընտիր **զօրու** - 106. մանրախուզի քննեալ գտաք զթագաւորելն
 Տրդատայ յերորդ ամի Դիոկղետիանոսի կայսեր՝ և զալ այսր հանդերձ մեծաւ **զօրու:**
 - 111.
ՉՐԱԲԱԲԷԼ _ - առ սովա **Չօրաբաբէլ** Եբրայեցոց վերակացու եղեալ հանդերձ
 Յեսուա քահանայապետի – 33.
ՉՐԱԺՈՂՈՎ – Իսկ Սանատրուկ ի թագաւորելն իւրում **զօրաժողով լինէր** ի վերայ
 Աբգարու. - 54. սկսաւ **զօրաժողով լինել** Խոսրով արքայն Հայոց. - 70. և **զօրաժողով**
լեալ արշաւէ ի վերայ աշխարհին Հայոց համարձակաբար. - 76. **զօրաժողով լինէին**
 թագաւորն Գթաց ընդդէմ Պռոսբայ Յունաց թագաւորին. - 81.
ՉՐԱԺՈՂՈՎ ԼԻՆԵԼ _ - Իսկ Սանատրուկ ի թագաւորելն իւրում **զօրաժողով լինէր**
 ի վերայ որդոյն Աբգարու. - 54. սկսաւ **զօրաժողով լինել** Խոսրով արքայն Հայոց. -
 70. և **զօրաժողով լեալ** արշաւէ ի վերայ աշխարհին Հայոց համարձակաբար. - 76.
զօրաժողով լինէին թագաւորն Գթաց ընդդէմ Պռոսբայ Յունաց թագաւորին. - 81.
ՉՐԱՆԱԼ – ի ձայնէ կռանարկութեան դարբնաց ... **զօրանան** կապանքն: - 60.
 բաղխեն զալսն, զի **զօրասցին** ... շղթայքն Արտաւագդայ: - 60. և **զօրացաւ** ի բանս
 Սաուդ պարգևս խոստանալով Դաւթի - 81. և թագաւորութիւն իւր լիապէս
 բովանդակ յինքն նուաճէր **զօրացեալ** ի վերայ ամենեցուն: - 83. և նա ևս քան զևս
զօրանայր և ընդունէր խնդութեամբ զչարչարանսն: - 88. քանզի Զրիստոսի **էր**
զօրացեալ. - 92.
ՉՐԱՅՈՒՅԱՆԵԼ - Իսկ Լիկիանոսն այն ... **զօրացոյց** զթագաւորն - 81.
ՉՐՈՒԹԻՒՆ – նախ սիրել զՏէր Աստուած յամենայն սրտէ և **ի զօրութենէ** և ի
 մտաց՝ որպէս ուսուցանէ օրինադիրն Մովսէս -3. և կոչել զԱստուած **զօրութիւն** իւր

ըստ Գաթայ ձայնին, նաև ամենեցուն առիթ փրկութեան լինի. – 4. որք կոչեն զաստուած **գորութիւն** - 4. սիրել զնա ի բոլոր սրտէ և ի բովանդակ մտաց և **ի գորութենէ** - 5. և ասէաք զՊատարագամատոյցն Տեառն **գորութեանց** - 12. և որք բազմակեցք և որք միայնակեցք բնակեալ յապատս և յնապատս, և զօրինակ ցուցանել **գորութեանն** աստուծոյ. - 14. այն **գորութիւն** ոչ է մարդոյ, այլ Աստուծոյ. - 46. **գորութիւնք** այս ոչ են սոսկ մարդոյ, այլ Աստուծոյ: - 50. և այսպիսի **գորութիւն** դիւական առ ինքն ունելով՝ վաղճանի - 57.

ԶՕՐԶ – Սա ելեալ ի պատերազմ բազում և քաջ արամբք՝ յարևելս կոյս երթեալ պատահէ Մեղացոց **գորաց**. – 28. ապա յանկարծօրէն ի վերայ հասեալ Արամայ **գորօք** իրովք՝ ի լուսանալ ատուրն սատակեաց զբազմութիւն ամբոխիցն - 28. Եւ ինքն խաղայր **գորօքն** զկողմամբ Ասորեստանի - 29. և դիմի հարեալ նմա պատերազմաւ յաղթէ՝ բռնաւորին, և **զգօրսն** փախստական արարեալ սատակմամբ՝ ցիր և ցան զհեռաբնակ տեղեօք - 29. և ճակատ տուեալ պատերազմաւ սատակէ իսպառ **զգօրսն** - 29. առնու **զգօրս** իւր, և գայ հասանէ ի սահմանս Հայոց ի դաշտն Արայի. - 30. ժողովէ այնուհետև արքայն Հայոց ի սահմանաց իւրոց **գօրս** բազումս և ... հանդիպի **զօրացն** Աշդահակայ: - 37. Սա բազում արութիւն քաջութեան ցուցեալ ի ժամանակս թագաւորութեան իւրոյ **գօրօք** քաջացն Հայոց: - 39. և ինքն մոռաւ **ի գօրաց** իւրոց - 43. Եւ ժողովեալ **գօրս** բազումս՝ հալածական առնէ **զգօրս** Յունաց. - 43. Եւ կալեալ զԿիրոս կապեաց, և **գօրս** նորա սատակեաց. - 43. և թողու գայն **ի սակաւ գօրս** իւր: - 43. Սա բարսեալ և բամբասեալ լինէր **ի գօրաց** իւրոց յաղագս սաստիկ որկրամոլութեան իւրոյ: - 44. այս լինէր **ի գօրաց** իւրոց - 44. հրամայէ **գօրս** ժողովել յԱտրպատականէ՝ և զբնակիչս լերինն Կովկասու՝ և **զգօրս** Ադուանից և զՎրաց և զԽախտեաց, և հալածական և փախստական արար **զգօրսն** Հռովմայեցոց: - 44. և առեալ զբազմութիւն **գօրաց** իւրոց, դիմէ ի վերայ Արտաւագայ, և ... կոտորէ **զգօրսն** Հայոց - 44. վասնորոյ կամեցա առնուլ **զգօրս** իմ՝ և գալ կոտորել զՀրեայսն – 49. զոր կարգեալ էր ի վերայ **զօրացն** Հայոց. - 49. Թագաւորէ և տայ պարգևս **զօրացն** Պարսից և Մարաց - 57. Տայ և դայեկին իւրոյ Սմբատայ պատիւ զթագակապ ասպետութիւնն և զիշխանութիւնն ամենայն **զօրացն** Հայոց. - 58. նեղեցան **զօրքն** ի ծարաւոյ. - 61. և գունդ մի **ի գօրացն** քրիստոնէայք ... յաղօթս կացին առ Աստուած – 61. և արքին **զօրքն**: - 61. որ և Դուկիանոս ոմն Կեսար անցեալ **զօրօք** բազմօք զՄիջերկրայսն, յետ մեռանելոյն Պերոզի նուաճէ զՀայք - 63. և նոյնհետայն միաբանեալ **զգօրս** Հայոց՝ անցանէ ընդ լեառն մեծ - 65. առնու **գօրս** իւր բազումս, և դիմէ ի վերայ Արտաշրի - 67. և ինքն եկեալ միաբանեաց ընդ իւր **զգօրս** Պարսից - 69. և ժողովեաց **զգօրս** Ադուանից ... և գայլ ևս **գօրս** յայլոց ազգաց - 70. Ապա այնուհետև խաղայ գնայ այնքան բազմութեամբ և **զօրօք** ի վերայ Արտաշրի. – 70. և **գօրս** նորա հարեալ իսպառ – 70. և նա օգնեցէ նմա **գօրս** տալով: - 70. և **զգօրս** Հոնաց հանեալ մեծաւ ուժով – 70. Իսկ նա փոյթ ընդ փոյթ տայ նմա **գօրս** յԵգիպտոսէ - 70. Սակայն նա **զօրօքն** իւրօք ի գնալն իրում յաղթեաց դարձեալ Արտաշրի - 72. և տուեալ բազում պարգևս **զօրաց** իւրոց: - 72. Խոսք և խոստմունք Արտաշրի Պարսից արքայի առ **գօրս** իւր: - 72,115. և առաքէ ընդ առաջ նորա **գօրս**: - 73. և խորհեցաւ **գօրս** ժողովել ի վերայ Արտաշրի ըստ սովորութեանն իւրոյ: - 73. և **զգօրս** Յունաց ... գայնս փախստական արարեալ գերեցին գյուղով մասն աշխարհին Հայոց - 76. Իսկ մանուկն զարգացեալ և հասեալ յարբունս՝ գնաց բազում **զօրօք** ասպատամբեալ յերկիրն Գենաց և Գարդանդաց. - 79. և **զօրօք** իւրեանց ի խաղաղութիւն մնացեն: - 81. և պատմեաց **զօրացն** իւրոց զբանն Գթաց թագաւորին: - 81. և Լիկիանոսէ պատմեալ զամենայն կայսեր զգործ քաջութեանն

Տրդատայ առաջի ամենայն բազմութեան **զօրացն**, և ասացեալ նախ զբացումն դրանցն ախելոց, և յաղթումն **զօրացն**, և գդարման երիվարացն – 82. և նորա առեալ **զգօրս** թագաւորին՝ ձայնիւ փողոյ յառաջ մատուցեալ յանդիման թշնամոյն. - 82. և տուեալ ի ձեռս նորա **զօրս** բազումս՝ արձակեաց յաշխարհ իւր: - 82. եգիտ անդ **զօրս** բազումս ի Պարսից. - 83. և անուանեցաւ /ի/ **զօրաց** իւրոց՝ Սեբաստոս: - 83. Որև ապա հրաման տայ **զօրաց** իւրոց զնշան խաչին Քրիստոսի դրոշմեալ ի կապերտոցի - 83. որ եհաս ընտանեաց նորա և ազգականաց նորա **ի զօրացն** Խոսրովո: - 84. բազում **զօրօք** Հայաստանեաց իջեալ ի դաշտն Գարգարացոց ի սահմանս Աղուանից - 96. և զկնի այտրիկ այնքան բազմութեա/մբ/ **զօրացն** արշաւէ ի վերայ Շապիոյ որդոյ Արտաշրի - 96. Եւ ապա խորհուրդ արարեալ թագաւորին Տրդատայ հանդերձ կնաւ իւրով և քերքն և ամենայն բազմութեամբ **զօրացն** - 97. տեսեալ զայն թագաւորին և բազմութեան **զօրացն**՝ հաստատէին ի հաւատս - 97. Ապա թագաւորն փութանակի հրամայէր գունդ գումարեալ բազում իշխանաց իւրաքանչիւր **զօրօք**. - 98. Ապա այնուհետև թագաւորն գումարեալ գունդ ի գլխաւոր նախարարացն իւրաքանչիւր **զօրօք**: - 98. եկեալ ընդ յառաջ նորա **զօրօք** բազմօք առ ստորտով Նպատ լերինն՝ հանդիպի առ ափն Եփրատ գետոյն - 99. Յաղագս մկրտութեան Տրդատայ թագաւորին և իւրայնոցն և ամենայն **զօրացն**: - 101,115. և առեալ ընդ իւր զԱշխէն զկինն իւր և զԽոսրովիդուխտ զքոյր իւր հանդերձ **զօրօքն** գայ հանդիպի սրբոյ Հայրապետին առ ստորտով լերինն Նպատ - 101. Եւ առեալ սուրբն Գրիգոր զթագաւորն հանդերձ իւրայօքն՝ և զայլն ամենայն բազմութիւն **զօրացն** մկրտէր ի գետն Եփրատ - 101. Եւ հրամայէ ի մէջ հրապարակին աղաղակել **զօրացն** իւրոց քառասուն անգամ - 103. և առաքեաց **զօրօք** իւրովք ի Հայս: - 111. յարեան ի վերայ **զօրքն** իւր, և սպանին զնա: - 111. դէպ ուղիղ ընդ լայնատարած խորայատակն անցանէր ընդ Եփրատ ընդ **զօրս** իւր - 112.

- Է -

Է. - Գլուխ Է. Յաղագս Յարեթի: - 22,113.

ԷՄՐԱՆ - զորս ի կենդանութեան իւրում Աբրահամ մեկնեաց յԻսահակայ զծնունդն Քետուրայ **զԷմբան** և զեղբարս նորա. - 68.

ԷՇ - զոր ընկենոյր ընդ բարձրութիւն պարսպին յայնկոյս բարդս բարդս, ընդ նմին և **զիշեանն** և զայլն ևս. - 82. քաջն Տրդատ **զիշեանն** հանդերձ բարդ բարդ խոտան ի ներքուստ ի դուրս արտաքոյ պարսպին ձգեալ ընկենոյր: - 91.

ԷՈՒԹԻԻՆ – ուսուցանէ նոցա սկիզբն առնելով յանսկիզբն **էութենէ** Աստուածութեան - 95.

Է՞Ր - Գարձեալ և սկիզբն և զբնակութիւն և զպատճառ ասացից՝ թէ ուստի՞, կամ ի՞նչ, և կամ զիա՞րդ և կամ **է՞ր վասն** - 15.

Է՞Ր ՎԱՍՆ - Գարձեալ և սկիզբն և զբնակութիւն և զպատճառ ասացից՝ թէ ուստի՞, կամ ի՞նչ, և կամ զիա՞րդ և կամ **է՞ր վասն** - 15.

Ը. - Գլուխ Ը. Յաղագս բաժանման աշխարհաց երկց որդւոցն Նոյի: - 22,113.
ԸՄԲՇԱՄԱՐՏ - և ասացեալ .... նաև գայլ գործսն՝ որ յըմբշամարտսն էր լեալ 82.
ԸՄԲՌՆԵԼ - այլ ոմանք յաղագս աստուծոյ և աստուածայնոյն ջատագով լեալ նախ քան զըմբռնելն գնոսա թշնամեացն, գանձինս իրեանց ի վագից ի վայր մղէին. – 6. գոր ըմբռնեացն Տրդատ - 80. և մերն Տիգրան հրամանաւ նորին ի Միջերկրայսն ըմբռնեալ ի կալանս յաղջկանէ միոջէ իշխեցելոյ կողմանցն այնոցիկ - 63. և առհասարակ ամենեքեան ահիւ ըմբռնեալք արք և կանայք - 94.
ԸՄԲՌՆԵԼ Ի ԿԱԼԱՆՍ - և մերն Տիգրան հրամանաւ նորին ի Միջերկրայսն ըմբռնեալ ի կալանս յաղջկանէ միոջէ իշխեցելոյ կողմանցն այնոցիկ - 63.
ԸՄԲՌՆՈՒՄՆ - ո՞րպէս ըմբռնամբ ձգեաց գնոսա ի խաւարէ ի լոյս. – 106.
ԸՄՊԵԼ - և ջուրք անձրևացն ընդարձակեցան, և արբին գօրքն: - 61.
ԸՄՊԵԼԻՔ - Սա ... միայն ուտելեաց և ըմպելեաց պարապեալ - 44.
ԸՆԴ - /նախդիրը տրական հոլովի հետ/ - ես ընդ Քրիստոսի ի խաչ ելից: - 5. և բերեալ պտուղ արդարութեան՝ և ընդ միոյ հարիւր, և ընդ միոյ վաթսուն, և ընդ միոյ երեսուն - 8. ահաւասիկ ուխտ իմ ընդ քեզ - 20. և խօսեցաւ ընդ նմա Աստուած - 20. բնակի ի Հայք ... և Խոռ և Մանաւազ եղբարք իւր հանդերձ աղխիւք իրեանց ընդ նմին: - 27. առնու զգօրս իւր և գայ հասանէ ի սահմանս Հայոց ի դաշտն Արայի. և պատերազմի ընդ նմա. - 30. և ինքն դառնայ յաշխարհն իւր բազում առ և ասար հանդերձ գերութեամբ ընդ ինքեան բերելով: - 37. որ ընդ միոյ կերակրոյ գանդրանկութիւն վաճառեաց: - 42. և կեանս քեզ և որոց ընդ քեզ են՝ շնորհեսցէ: - 48. Չայս թողթ բերին սուրհանդակք Աբգարու, ընդ որում զկենդանագրութիւն Փրկչական պատկերին. - 48. և ընդ հրամանի մտածութեան քո ուրախացայ: - 51. և ընդ այնմ բանի հրամայեաց կտրել գոտս նորա: - 54. Որ ապա Աստուած պատերազմեցաւ ընդ որդւոյն Աբգարու - 54. Չայնու ժամանակաւ /գրքում՝ ժամանակս՝ Հ.Հ./ լինի պատերազմ Արտաշիսի ընդ արքային Ալանաց. - 58. որ եկեալ էրն ընդ Սաթենկայ - 58. գերկիրս ամենայն ընդ քեզ տարար - 60. Յագագս թագաւորելոյն Վաղարշայ և որ ինչ ի նմանէ գործք և պատերազմ ընդ Խազրաց - 64,114. Իսկ ապա ընդ բանից կնոջն գայ վիշապն ահագին շարժմամբ և շառաչմամբ յոյժ. - 66. Իսկ նա զհետ սակաւ ինչ աւուրց սկսաւ դաւով ինն և կեղծաւորութեամբ խօսել ընդ թագաւորին- 73. Իսկ եկեալ էր ընդ նմա այր մի ի Պարսից Բուրդաք անուն -79. միաւորեաց ընդ ինքեան կալեալ զթագաւորութիւնն անս ինն: - 79. գոր ընկենոյր ընդ բարձրութիւն պարսպին յայնկոյս բարդս բարդս, ընդ նմին և զիշեանն և գայն ևս. - 82. և որ զկնի այսորիկ պատմի մինչև տալ պատերազմ ընդ թշնամեացն Կոստանդիանոսի: - 83. որոց գործեացն Անակ ընդ Խոսրովու - 84. ընդ նմա եկեալ յաշխարհս Հայոց. - 85. Իբրև նա ոչ առ յանձն, յայնժամ խօսել սկսաւ թագաւորն բազում բանիւք ընդ Գրիգորի - 88. այնպէս ընդ օձիցն կեցեալ լինէր և կերակրեալ - 90. Առնոյր այնուհետև սուրբն Գրիգոր խորհուրդ հաւանութեան ընդ թագաւորին Տրդատայ - 96. հրեշտակ խօսէր ընդ նմա և ասէր. - 98. և առեալ ընդ իւր զԱշխէն զկինն իւր ... գայ հանդիպի սրբոյ Հայրապետին առ ստորտոով լերինն Նպատայ - 101. Եւ Հեղինէ մայրն Կոստանդիանոսի էր ի Բեթանիայ՝ և երկու թոռունք ընդ նմա - 103. Ապա խորհուրդ արարեալ Տրդատայ ... գնալ ի դուռն կայսեր՝ և գտորբն Գրիգոր ընդ ինքեան տանել – 107. և պատերազմեալ ընդ արքային Պարսից յեզր

Եփրատու՝ մեռաւ Կարոս. - 111. և խաղաղութիւն արարեալ ընդ Արտաշիի՝ բաժանէ գաշխարհս մեր սահմանադրութեամբ փոս գործելով: - 111. Եւ դարձեալ ի պատերազմելն Կռռնկայ ընդ Կառինոսի՝ վիրաւորեցաւ երիվարն Տրդատայ. - 112.

ընդ նախդիրը հայցական հոլովի հետ – իբրև ընդ հայելի հայելով ի քեզ տեսանո՞ւք զամենայն բարեկարգութեան ձև - 3. ընդ արթնեալ և ընդ զգուշացեալ մշակս սպասես գալստեան Տեառն - 8. և ընդ աջմէ ընդ արդարսն դասելով ընդ սուրբս ամենայն. - 9. և բերան ի բերան խօսեցար ընդ իս յաղագս պատմութեանս. - 11. որ էին բնակեալ ընդ ամենայն երեսս երկրի. – 17. որ հայի ընդ Հնդիկս. – 23. որ հայի ընդ արևելս - 23. ընդ երկիր հարստի սլաքն. - 26. և անդ ցից վարեալ երկաթի ընդ ճակատ նորա՝ վարսել հրամայէ ընդ պարիսպն ի տեսիլ անցաւորացն: - 29. և ճակատ տուեալ պատերազմաւ սատակէ իսպառ զգօրսն՝ ընդ նոսին և զԲարշամ գլխաւոր նոցա, և զմնացեալսն հալածական արարեալ ընդ սահմանս Կորդուաց մինչև յերկիրն Ասորեստանեաց: - 29. Եւ ընդ ամենայն թագաւորեաց Աղէքսանդր ամս երկուտասան և ամիսս եւթն: - 34. և պատերազմեալ ընդ Պոնտացիս նշանակ զնիզակ իր թողեալ - 41. Առ սովաւ եղև աշխարհագիր ընդ ամենայն տիեզերս. - 43. քանզի հրամայեալ յՕգոստոս կայսերէ ... աշխարհագիր առնել ընդ ամենայն տիեզերս. - 46. Ընդ այն ժամանակս եկաց ի գործ հազարապետութեան կայսեր ի վերայ Փիւնիկեցոց ... Մառին - 46. ել համբաւ զմնանէ ընդ ամենայն քաղաքն: - 48. և գրեալ ընդ ամենայն տիեզերս, զի երկրպագեցեն Քրիստոսի իբրև ճշմարտի Աստուծոյ: - 50. և առաքէ զաշակերտսն իր ընդ ամենայն տիեզերս - 52. և ընդ նոյն ժամանակս եղբայր Արքեղոսի սպան զՅակովբոս - 53. Ընդ այն ժամանակս եկեալ յԵրուսաղէմ Պատրոնիկէ - 53. սպասաւորք նորա ընդ յայգանալն՝ առեալ վէմ արձանաքարի՝ ունելով ընդդէմ նորա - 57. և որ այլ ևս գործք ի մնանէ պատմի ի Մովսիսէ ընդ այն ժամանակս - 58. և բազում բան խօսեցեալ ընդ նա պէս պէս հնարիք՝ ոչ կարաց բանս ինչ լսել ի մնանէ - 59. Սա ել /ի/ պատերազմ ի Կուադս և ընդ Գերմանիկս և ընդ Սարմատս. - 61. մտերմութեամբ կեցեալ ընդ Հռոմայեցիս՝ եկաց խաղաղութեամբ - 62. հետամուտ լեալ անցուցանէ ընդ կապանն Ճորայ. - 65. անցանէ ընդ լեառն մեծ - 65. դէպ եղև անցանել մնա ընդ Պրասմին Եւսեբեայ կնոջ այրոյն - 65. Սա յաւուրս Չատկի տօնի կամեցաւ առնել աղօթս ընդ ժողովուրդս եկեղեցոյն. - 66. Արդ անցցուք ընդ թիւ թագաւորացն Պարսից - 69. կալեալք ընդ ամենայն ամս չորեքհարիւր յիսուն և հինգ - 69. և ինքն եկեալ միաբանեաց ընդ իր զգօրս Պարսից - 69. Վաղերիանոս և Գաղիոս կայսերք Հռոմայեցոց ոչ օգնեցին Խոսրովու մերոյ արքային սակս շփոթութեան իրեանց ընդ միմեանս: - 72. և խօսի ընդ նոսա վասն ամենայն իրացն եղելոց. - 72. Առ սովաւ Պօղոս Սամոստացի, զոր վերագոյն նգովեցաք ընդ այլ չարափառսն - 75. բաժանեն գաշխարհս ընդ միմեանս և Յռոբոս և Արտաշիւր սահմանադրութեամբ խաղաղութիւն ընդ միմեանս առնելով: - 77. Արդ ի գոռալն ընդ միմեանս երկուց թագաւորացն այնոցիկ ... ևս քան զևս սաստկանայր պատերազմ ի վերայ Պարսից յարքայէն Խոսրովայ. - 78. զոր խօսեցան ընդ միմեանս Տրդատ և Հրաչեայ արքայ. - 80. և յղէ առ կայսրն Յունաց Պռոբոս, զի միամարտեցին ընդ միմեանս. - 81. զոր ընկենոյր ընդ բարձրութիւն պարսպին յայնկոյս բարդս բարդս, ընդ մմին և զիշեանն և զայլն ևս. - 82. և տուեալ պատերազմ ընդ անօրէն թագաւորսն՝ սատակեաց զնոսա - 83. բազում բանիք սկսան խօսել ընդ միմեանս. - 85. և հրամայեաց հանել հրովարտակ ընդ ամենայն գաւառս իւրոյ իշխանութեանն. - 86. զոր տօնեցաք և տօնեմք հանապազ ընդ ամենայն ուղղափառ Եկեղեցիս: - 87. մեզ ոչ ընդ մի վկայ է սքանչանալ՝ և ոչ ընդ երկուս ... այլ ընդ քառասուն այր, որ իբրև զմի ոգի միաբանեալ ընդ միմեանս՝

նահատակեցան ի փառս Քրիստոսի - 88. և զբևեռս երկաթիս վարեալ **ընդ** ներբանս ոտիցն ... ընթացուցանէին յայսկոյս յայնկոյս - 89. կամէր ելանել **ընդ** դուռն քաղաքին. - 93. որ և հասանէր ամենայն ուրեք հանդերձ թագաւորան **ընդ** ամենայն տեղիս: - 95. Եւ **ընդ** այն ատուրս լինէր Կոստանդիանոսի հարսանիս - 96. Եւ ապա անցեալ **ընդ** Գայլ գետ՝ քանդէին զՀռնիական մեհեանն դստերն Արամազդայ ի Թիլն աւանի - 97. և **ընդ** պատահելն միմեանց լցան ուրախութեամբ: - 99. և որք մկրտեցան յայն ժամ **ընդ** այր և **ընդ** կին և **ընդ** մանուկ աւելի քան զչորեքհարիւր բիւր մարդիկ. - 101. և **ընդ** առաւօտն արձակեաց ի լեռն. - 102. **Ընդ** ժամանակս **ընդ** այնոսիկ թագաւորեաց Կոստանդիանոս - 105. **Ընդ** որ զարմացեալ երանելին Կոստանդիանոս և իւրքն ամենայն՝ ընդունէին զնա իբրև զկենդանի վկայ Քրիստոսի - 106. նաև Հայրապետքն դնէին ուխտ և դաշինս **ընդ** միմեանս - 107. իսկ սուրբն Գրիգոր մնացեալ սակաւ ինչ ժամանակս անդրէն ի գաւառն Տարօն՝ **ընդ** իւր ունելով զաստուածային առաքելական զանձն ոսկերաց առ ի կործանել զկուռսն - 108. Սա եհան ի Հռոմայ **ընդ** իւր մասն ինչ ի նշխարաց Պետրոսի և Պօղոսի - 109. Բայց ոչ միաբանէին **ընդ** միմեանս Չենոբ և Մովսէս վասն նորա. - 111. ի պատերազմելն Պռոբայ **ընդ** Գոթս՝ յարեան ի վերայ նորա զօրքն իւր, և սպանին զնա: - 111. **Ընդ** նոյն ատուրս և Նոմերիանոս լինի սպանեալ ի Թրակէ. - 112. **ընդ** որ զարմացեալ ամենեքեան: - 112. դէպ ուղիղ **ընդ** լայնատարած խորայատակն անցանէր **ընդ** Եփրատ **ընդ** գօրս իւր - 112. և յասպատակելն Պերոզի **ընդ** յԱսորիս ի կողմանս Պաղեստինացոց, և մերն Տիգրան հրամանաւ նորին ի Միջերկրայսն ըմբռնեալ ի կալանս յաղջկանէ միոջէ իշխեցելոյ կողմանցն այնոցիկ - 63. և առաքէ **ընդ** առաջ նորա գօրս: - 73. **ընդ** առաջ առաքէ նմա Հրաչեայ հրեշտակս պատուական զանձիւք - 36. **ընդ** առաւօտս առաւօտս զՔրիստոսին նշան թագին դնէր ի գլուխ նորա. - 105. **ընդ** ժամանակս ժամանակս ժողովէին զլիսաւորք նախարարք - 41. և շեշտ **ընդ** մէջ ճեղքեալ թիկանցն՝ և թափանցիկ լեալ՝ ընդ երկիր հարստի սլաքն. - 26. Գայ հասանէ ի սահմանս Ատրպատականի **ընդ** մէջ Կորդուաց - 72. և **ընդ** յառաջ ելեալ նմա մեծաւ ուրախութեամբ ընկալաւ զնա: - 73. Եւ թագաւորն **ընդ** յառաջ ելեալ հանդերձ նախարարօքն. - 94. **ընդ** վայր ածելով երիվարաւ անկանի ի խոր իմն տեղի մեծ - 60. ելեալ **ընդ** առաջ նորա զօրօք բազմօք առ ստորոտով Նպատ լերինն՝ հանդիպի առ ափն Եփրատ գետոյն - 99. Իսկ նա փոյթ **ընդ** փոյթ տայ նմա գօրս յԵգիպտոսէ - 70.

ընդ նախդիրը բացառականի հետ - Եւ այսոքիկ ձայնք անդ՝ ուր կայ Աստուած ի մէջ Աստուածոց եղելոց և թագաւորաց ... և **ընդ** աջմէ ընդ արդարսն դասելով ընդ սուրբս ամենայն. - 9. զԼեգէոնսն **ընդ** խոցիցն խեղդեալ ի ծովն Գերգեսացոց. - 75.

ընդ նախդիրը գործիականի հետ - երկիւղ ոչ գոյ ի սէր. վասնզի երկիւղ **ընդ** տանջանօք է: - 5. Քանզի **ընդ** քո հարցողութեամբ քաղաքավարին - 13. վասնզի պարտ և արժան էր ... նախ գոյանալ թագաւորութեան, և ապա ի ներքս զալ թագաւորին՝ լինել թագաւոր որոց ի վերայ երկրի **ընդ** թագաւորութեամբ վերնոյն: - 16. որ **ընդ** ձեռամբ նորա իցեն ի վերայ երկրի: - 18. ի բաժանել որդոցն Նոյի զամենայն երկիր **ընդ** իշխանութեամբ իւրեանց հաստատեալ, տիրել կամէին բոլոր աշխարհաց - 25. Բել կործանեալ **ընդ** ոտիւք զգետնի Հայկին և փչէ զհոգին: - 26. և որ միանգամ չարչարեալք **ընդ** երկար հիւանդութեամբ՝ բժշկես: - 47. և զհարոյ տէրութեանն նշանակ արձան հաստատէ Հելլենացի գրով՝ որպէսզի **ընդ** հնազանդութեամբ լինել Հայոց: - 65. նստի **ընդ** հովանեալ/եաւ/ ծառոյ միոյ ի միջօրէի ի տօթ ժամու. - 65.

ԸՆԴ ԱՌԱՋ, ԸՆԴԱՌԱՋ - և առաքել **ընդ առաջ** նորա գօրս: - 73. **ընդ առաջ առաքել** նմա Հրաչեայ հրեշտակս պատուական գանձիք - 36. Եւ մեծաւ պատուով **ընդառաջ ելեալ** ընդունէին խնդութեամբ. - 106.

ԸՆԴ ԱՌԱՋ ԱՌԱՔԵԼ - **ընդ առաջ առաքել** նմա Հրաչեայ հրեշտակս պատուական գանձիք - 36.

ԸՆԴԱՌԱՋ ԵԼԱՆԵԼ - Եւ մեծաւ պատուով **ընդառաջ ելեալ** ընդունէին խնդութեամբ. - 106

ԸՆԴ ԱՌԱԲՕՏԱ ԱՌԱԲՕՏԱ - **ընդ առաւօտս առաւօտս** գՔրիստոսին նշան թագին դներ ի գլուխ նորա. - 105.

ԸՆԴԱՐՁԱԿԵԼ - և ընդարձակեցէ Տէր Աստուած Յաբեթի. - 18. և այսպէս **ընդարձակեալ** զսահմանս Հայոց քաջութեամբ իրով - 29. և ջուրք անձրևացն **ընդարձակեցան**, և արբին գօրքն: - 61.

ԸՆԴ ԴԷՄ, ԸՆԴԴԷՄ - եկիր առ աստուածապատիւ և սուրբ Հայրապետն մեր Խաչիկ՝ բերելով նմա ընծայ և պագարագ հոգևոր զգիրս Հաւատարմատ՝ որ **ընդ դէմ** երկաբնակացն - 11. գոր ի բանս իւր հրաւիրէ **ընդ դէմ** Բաբելոնի ի պատերազմ: - 35. սպասաւորք նորա ընդ յայգանալն՝ առեալ վէմ արձանաքարի՝ ունելով **ընդ դէմ** նորա, գոր ի հայելն Երուանդայ՝ պայթէր արձանաքար վէմն. - 57. գօրածողով լինէին թագաւորն Գթաց **ընդդէմ** Պռոսբայ Յունաց թագաւորին. - 81. **ընդդէմ դարձայ** հրամանի քում. - 1. **ընդ դէմ եկեալ** Արտաշրի պատերազմա՝ մեռանի: -77.

ԸՆԴ ԴԷՄ ԳԱԼ - **ընդ դէմ եկեալ** Արտաշրի պատերազմա՝ մեռանի: -77.

ԸՆԴԴԷՄ ԴԱՌՆԱԼ - **ընդդէմ դարձայ** հրամանի քում. - 1.

ԸՆԴԴԻՍԱԲԱՆԵԼ - Իսկ նա **ընդդիմաբանեալ** ոչ առնոյր յանձն - 98.

ԸՆԴԴԻՍԱՆԱԼ - Իսկ ապա **ընդդիմանայ** նմա Տիտանն և Յապետոսք ի մարտ պատերազմի - 25. և այն հաղագս փոքր մի **ընդդիմանալոյ** արքային եղև: - 95. **մի ընդդիմասցի** Աստուծոյ թագաւորին - 98.

ԸՆԴ ԺԱՍՄԱՆԱԿՍ ԺԱՍՄԱՆԱԿՍ - **ընդ ժամանակս ժամանակս** ժողովէին գլխաւորք նախարարք - 41.

ԸՆԴԼՈՒԾ - և **զընդլծով** կացեալս լծադիրս բազմաց և հարկապահանջս կացոյց. - 31.

ԸՆԴ ՀՆԱԶԱՆԴՈՒԹԵԱՍԲ ԼԻՆԵԼ - և զիրոյ տէրութեանն նշանակ արձան հաստատէ Հելլենացի գրով՝ որպէսզի **ընդ հնազանդութեամբ լինել** Հայոց: - 65.

ԸՆԴ ՄԷՋ - և շեշտ **ընդ մէջ** ճեղքեալ թիկանցն՝ և թափանցիկ լեալ՝ ընդ երկիր հարստի սլաքն. - 26. Գայ հասանէ ի սահմանս Ատրպատականի **ընդ մէջ** Կորդուաց - 72.

ԸՆԴ ՅԱՌԱՋ ԵԼԱՆԵԼ - և **ընդ յառաջ ելեալ** նմա մեծաւ ուրախութեամբ ընկալաւ զնա: - 73. Եւ թագաւորն **ընդ յառաջ ելեալ** հանդերձ նախարարօքն. - 94.

ԸՆԴՌԻՆԱԿ - Չառ ի Հօրն լուսոյ շնորհաց **ընդունակի** և Տեառն իմոյ պատուականի՝ զՀօրն հոգևորի ընկալայ զգրեալսս կատարելապէս օրհնութեամբ - 1. դեռ ոչ էր հաւատացեալ և **ընդունակ** լեալ բանին - 82.

ԸՆԴՌԻՆԵԼ - Չառ ի Հօրն լուսոյ շնորհաց ընդունակի ... և զհամագոյակցի Հոգւոյն ընդունողի և Տեառն իմոյ պատուականի՝ զՀօրն հոգևորի **ընկալայ** զգրեալսս կատարելապէս օրհնութեամբ - 1. և **ընկալաւ** թուրք պատասխանի՝ օրհնելով զքաղաքն - 45. որում հաճոյ թուեցի Յիսուս, **ընկալցի** զնա Աստուած - 50. և մինչդեռ պատասխանի չէր **ընկալեալ** այսմ թղթոյ, վախճանի - 52. և ինքն **ընկալեալ** զբժկութիւն դատերն նորա - 53. և **ընկալաւ** զմարմինն սուրբ - 54. և նա փութացեալ՝ ամբարիշտն **ընկալաւ** պատուիսս ի Տեառնէ՝ կենդանոյն թաղեցաւ: - 55. և էր ի

նուսա բան՝ որ **ոչ էր ընդունելի** - 71. որ **ընդունել** զայնոսիկ՝ որ ի հալածանս գլորելին. - 73. և ընդ յառաջ ելեալ նմա մեծաւ ուրախութեամբ **ընկալաւ** զնա: - 73. և այսպէս վճիռ մահու **ընկալեալք** փոխանակ գոր ընտրեցին առին անձամբ զանձինս իրեանց դատապարտեալ: -75. **ընկալաւ** նա զհատուցունմ ըստ արժանի՝ որոց խորհեցաւ: - 77. և նա ևս քան զևս զօրանայր և **ընդունել** խնդութեամբ զչարչարանս: - 88. և **ընկալեալ** զաստիճան Հայրապետութեան ի յերևմանէ հրեշտակին ի ձեռն տեսլանն - 95. Չոր **ընկալեալ** մեծաւ խնդութեամբ ... ձեռնադրէ - 98. որք **ընկալան** աթոռ ի տեղիս տեղիս ի սրբոյն Գրիգորէ - 100,115. Եւ մեծաւ պատուով ընդառաջ ելեալ **ընդունելին** խնդութեամբ. - 106. **ընդունելին** զնա իբրև զկենդանի վկայ Քրիստոսի - 106. զտուրբն Գրիգոր ... **ընկալան** փառաւորապէս - 108. և **ընկալեալ լինի** ի նմանէ մեծաւ պատուով: - 56. և այնպէս **ընկալեալ եղեն** ի նոցանէ մեծաւ սիրով: - 107. և **ընկալեալ եղև** մեծաշուք պատուով. - 108. որք աթոռակալութեամբ **ընկալան ձեռնադրութիւն** ի սրբոյն Գրիգորէ - 100.

ԸՆԴՈՒՆԵԼ ՉԵՌՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ - որք աթոռակալութեամբ **ընկալան ձեռնադրութիւն** ի սրբոյն Գրիգորէ - 100.

ԸՆԴ ՎԱՅԻ ԱԾԵԼ - **ընդ վայր ածելով** երիվարաւ անկանի ի խոր իմն տեղի մեծ - 60.

ԸՆԴՎՉԵԼ - Եւ Տիգրան ... **ընդվզեալ** մեռանի յԱղէքսանդրացոց Մակեդոնացոց: - 38. Սա՛ ասէ՛ զերկուց ցլուց վայրենեաց միով ձեռամբ կալեալ թափեաց հանդերձ **ընդվզեալ** ջախջախմամբ. - 11 2.

ԸՆԴՕՐԻՆԵԼ - Եւ յԱդամայ սկիզբն արարեալ մինչև ի մարմնանալ բանին Աստուծոյ ... զմկրտելն, և **զընդօրինելն** Աստուածապէս - 95.

ԸՆԹԱՆԱԼ - և **ընթանամ** պատրաստաբար առ հարցումն խնդրոյն որ ի քէն - 2. և **ընթացան** կանայք և տղայք ի գիրկս իրեանց մեծաւ հառաչանօք - 102. արդ պարտ է **զհետ ընթանալ**, և բուռն հարկանել զբարի գործոց - 6.

ԸՆԹԱՏՈՒՑԱՆԵԼ - և զբևեռս երկաթիս վարեալ ընդ ներբանս ոտիցն ... **ընթացուցանելին** յայսկոյս յայնկոյս - 89.

ԸՆԹԱՏԶ - սակաւ հատուածով առնել յսկզբան թագաւորացն Հայոց մինչև ի մեզ ... և **զընթացս** լեզուիդ՝ որ քնար է հոգոյն - 12. Քանզի պէտս ունին **ընթացից** և փութոյ երկոքին կողմանքն - 13.

ԸՆԹԵՆՆՈՒԼ - սակաւ հատուածով առնել յսկզբան թագաւորացն Հայոց մինչև ի մեզ ... գոր արարեալ առ ի մխիթարութիւն ընթերցողաց - 13. Չթուղթ մտերմութեան քո **ընթերցան** առաջի իմ. - 50. **ընթերցչիք** զվերջին դրուագն Բարդնձնայ Ուռհացոյ. - 80.

ԸՆԾԱՅ - Եկիր առ աստուածապատիւ և սուրբ Հայրապետն մեր Խաչիկ՝ բերելով նմա **ընծայ** և պատարագ հոգևոր զգիրս Հաւատարմատ - 11. առաքէ հրեշտակս առ Արայն զեղեցիկ բազում **ընծայիք** - 30. Առաքէ և Դարեհի բազում **ընծայս** և պատարագս իբրև հօր և երախտատրի: - 58. բազում **ընծայիք** և պայծառ պատարագօք գային հասանելին խաղաղութեամբ յաշխարհն Հայոց - 107.

ԸՆԾԱՅԵԼ - Եւ յԱդամայ սկիզբն արարեալ մինչև ի մարմնանալ բանին Աստուծոյ ... և **զընծայելն** ի տաճարին, զմկրտելն ... - 95. զնա սնուցանելին և ի Քրիստոս **ընծայելին** հաւատով - 84.

ԸՆԿԵՆՈՒԼ - մարտ անձին իւրոյ եղեալ՝ **ընկեցաւ** ի ծով: - 45. և նորա երկուցեալ ի տանջանաց՝ մարտ անձին եղեալ՝ **ընկեցաւ** ի ծով - 51. գոր **ընկենոյր** ի բարձրութիւն պարսպին յայնկոյս բարդս բարդս - 82. և մերկացուցանել զտուրբն Գրիգորիոս, և **ընկեցեալ** ի վերայ տատասկին՝ և քարշէին - 89. և տարեալ **ընկենոյր** ի Վիրապն: -

90. քաջն Տրդատ զիշեանն հանդերձ բարդ բարդ խոտան ի ներքուստ ի դուրս արտաքոյ պարսպին ձգեալ **ընկենդոյ**: - 91. սպանէք՝ ասէ՛ զանդամս ձեր զերկրաւորս, **ի բաց ընկենդով** զամենայն կիրս - 5.

ԸՆԿԵՐ – որպէս ուսուցանէ օրինադիրն Մովսէս ... սիրել **զընկերն** իբրև զանձն – 3. որ սիրէ **զընկերն**՝ զօրէնս կատարէ. - 4. սիրել զՏէր Աստուած և **զընկերն** իբրև զանձն - 6. և սէր ... **ընկերի** իրում չար ոչ առնէ. - 7. երթեալ բնակէր ի միայնար/ան/ի մի մօտ ի քաղաքն Հռովմ՝ հանդերձ ... բազում **ընկերօք** - 92. և զկնի սրբոյն Գրիգորի պատճառ եղև լուսաւորութեան աշխարհիս Հայոց հանդերձ այլովք ևս **ընկերօք** երեսուն և երիւք: - 93. Արդ չարչարի զքնադագեղն այն ... հանդերձ **ընկերօքն** միանգամայն - 93.

ԸՆՏԱՆԻ – քաղաքակիցք սրբոց և **ընտանիք** Աստուծոյ ... ետուն և տաճար բնակութեան Բանին Աստուծոյ – 6. և կամէր հարսնանալ Քրիստոսի երկնաւոր թագաւորին. և **ընտանի** և ազգակից լինէր. - 92.

ԸՆՏԱՆԻԶ - Եւ ելեալ հանդերձ կնաւ իւրով և **ընտանեօք** հատուածի պատճառանօք և կեղծաւորութեամբ: - 72. Քանզի սուր եղեալ ի վերայ անխնայ սատակմամբ կոտորեցին զկանայս նոցա և զմանկունս հանդերձ ամենայն **ընտանեօք**. - 75. որ եհաս **ընտանեաց** նորա և ազգականաց նորա ի զօրացն Խոսրովու: - 84. արդ զկնի կատարման ազգին և **ընտանեացն**՝ առեալ զմանուկն Գրիգոր դայեկացն՝ փախչէին յերկիրն Յունաց. - 84. որ եհաս **ընտանեաց** նորա ի զօրացն Խոսրովու: - 115.

ԸՆՏԻՐ - Բայց գովելին մեր քաջահասակն և նիզակաւորն ժողովէ այնուիետև արքայն Հայոց ի սահմանաց իւրոց զօրս բազումս՝ զամենայն **ընտիրս** աշխարհացն Հայոց. – 37. որ զկնի սրբոյն Գրիգորի գնացին ի Կեսարիայ, և այլ բազում մեծամեծք երթանասուն հազարաւ **ընտիր ընտիր** զօրու - 106.

ԸՆՏԻՐ ԸՆՏԻՐ - որ զկնի սրբոյն Գրիգորի գնացին ի Կեսարիայ, և այլ բազում մեծամեծք երթանասուն հազարաւ **ընտիր ընտիր** զօրու - 106.

ԸՆՏՐԵԼ - և **ընտրէին** իրեանց թագաւոր, զոր ընտրէին ըստ կամաց իրեանց – 41. և այսպէս վճիռ մահու ընկալեալք փոխանակ զոր **ընտրեցին** առին անձամբ զանձինս իրեանց դատապարտեալ: -75. հրամայէ նոցա յերկուցս յայսցանէ **ընտրել** զոր կամին - 86. եթող զհաւատն՝ և **ընտրեաց** զկուռն. - 104.

ԸՍՏ - /նախադրութիւն **ըստ** կաման հողովի հետ/ - թերևս կարացից իմովս տկարութեամբ **ըստ** կամաց քոց կատարել զկամս քո յայսմիկ յօժարութեամբ - 2. որ խորհի յօրէնս Տեառն ի տուէ և ի զիշերի՝ **ըստ** մարգարեակն ձայնին: - 3. և յիշել զնա յամենայն ժամ, ուրախութիւն է **ըստ** մարգարէին: - 4. որ կարիցէ ճանաչել իմաստութեամբ զխրատ՝ **ըստ** իմաստնոցն բանի. - 4. վասնզի աղբիւր է Աստուած ամենայն բարեաց, և արքուցանէ զպասքեալ ոգիս՝ **ըստ** իւրաքանչիւր ցանկութեանց - 4. և կոչել զԱստուած զօրութիւն իւր **ըստ** Դաւթայ ձայնին, նաև ամենեցուն փրկութեան առիթ լինի. - 4. և որ մեռանի մարմնով, **ըստ** Աստուծոյ կենդանանայ հոգով. - 5. սպանէք՝ ասէ՛ զանդամս ձեր զերկրաւորս, ի բաց ընկենդով զամենայն կիրս՝ որ **ըստ** աշխարհի գործի հակառակ ճշմարտութեան - 5. մէք իսկ սպանանելով զանդամս երկրաւորս **ըստ** իմում բանին, և եթէ ես աստուածոց ... կեցից և ընդ Քրիստոսի ի խաչ ելից: - 5. Այլ վասն եղբայրսիրութեան չէր ինչ պիտոյ գրել առ քեզ՝ **ըստ** առաքելոյ բանին. - 8. որ զամենայն չափով և կշռով ուղղէ և հատուցանէ զհատուցումն **ըստ** իւրաքանչիւր գործոց – 9. որք **ըստ** բարեպաշտութեանն իրեանց վարձ զայն առին զաստուածգիտութիւն Աւետարանին՝ զկատարելն արեամբ՝ տալով առհաստաչեայ զանձինս իրեանց **ըստ** հոգւոյն. - 9. և ի նոյն շաւիղ շրջեցուցեալ, յորում քում առաքելական ոտք շրջեալ ի խաղաղութիւն **ըստ** մարգարէին - 10.

որպեսզի **ըստ** Տեառն բանին՝ տեսանեն զգործս ձեր բարիս - 10. Արդ գիտեն՝ զի մեծ է յիշատակիս շահ՝ **ըստ** սովորութեան սիրոյ - 12. և զամենայն կարգել մի ըստ միոջէ **ըստ** իւրաքանչիւր խորհրդոյ: - 14. զաւելորդն հանել, և զպակասութիւնն լնուլ **ըստ** իւրում կարի ... որպէս և կամք քո հրամայեցին - 14. և հարմարել **ըստ** պատշաճի պիտոյից զանչափն ի չափաւորութիւն բերելով - 14. զոր ինչ **ըստ** կարողութեան ի միասին բերել ի ներքս - 14. և զամենայն կարգել մի ըստ միոջէ ... և զհանդէս իշխանացն **ըստ** իւրաքանչիւր իշխանութեան - 14. և բազում աղաչանօք կատարել **ըստ** յառաջագոյն գրելեացն իմոց, զսոյն խորհուրդ խնդրոյն - 15. և լցին զերկիր **ըստ** հրամանի Արարչին: - 16. բայց հանգչին արդարև **ըստ** այսմ մարգարէութեան՝ ոչ ամենեքեան - 17. և աճեցին ծնունդք նոցա **ըստ** իւրաքանչիւր ազգաց: - 18. և կոչեցան տոհմք **ըստ** աշխարհաց և զաւառաց. - 19. և **ըստ** այնմ կարգի սկիզբն եղև քահանայութեան յերրորդ թուոյ զաւակէն Յակոբայ - 31. զտի գԴաւիթ որդի Յեսեայ. այր **ըստ** սրտի իմոյ - 32. ի սոցանէ՝ ասէ՝ **ըստ** յուսոյ կոչեցեալ ասեմ: - 37. Աբրահամ նահապետ և զլուխ նահապետաց ... և **ըստ** հաւատոց յԱդամայ և ի Նոյէ երրորդ մեզ կոչեցեալ նախահայր ... և ի Նոյէ **ըստ** թուոյ ծննդոցն ... մետասաներրորդ - 38. **ըստ** իւրաքանչիւր բարձի տալով իշխանութիւն միոյ միոյ **ըստ** արժանեաց՝ որում վայելէր: - 40. զոր ընտրէին **ըստ** կամաց իրեանց 41. և լինի /յ/Ադամայ մինչև ի ծնունդն Քրիստոսի՝ ամք հինգ հազար հինգ հարիւր, իսկ **ըստ** Հրէիցն մինչև ի ծնունդն Քրիստոսի՝ չորս հազար ամք, և **ըստ** Շմրտացոցն՝ չորս հազար, իսկ **ըստ** Յունացն Եպիփանու Կիպրացոյ պատմութեանն՝ հինգ հազար հինգ հարիւր ամ, և **ըստ** Քննիկոնին բազմավէպ պատմութեան՝ հինգ հազար հարիւր իննսուն և երկու: - 44. առաքեաց զԹադէոս ի քաղաքն Եդեսիայ՝ բժշկել զԱբգար **ըստ** բանին Տեառն: - 48. Եւ զթուրքն գրեալ՝ ... **ըստ** արժանի քոյոյ տէրութեան տեսի - 51. ախորժելի է ինձ զձեզ **ըստ** մարմնոյ ազգականս իմ՝ լինել և ինձ մտերիմ ձեզ հարազատ և **ըստ** հոգոյ հաւասար միմեանց. - 52. ի մահուանն Արտաշիսի բազում կոտորուածք լինէին **ըստ** օրինի Հեթանոսաց: - 60. և սկիզբն առնու թագաւորելոյ նոցա **ըստ** հաստատելոյ բանին Տեառն - 68. և խորհեցաւ զօրս ժողովել ի վերայ Արտաշիսի **ըստ** սովորութեանն իւրոյ: - 73. **ըստ** գրեցելումն՝ թէ գուրն զոր փորեաց և պեղեաց՝ ինքն անկցի ի խորխորատն. - 74. ընկալաւ նա զհատուցունմ **ըստ** արժանի՝ որոց խորհեցաւ: - 77. սատակեցին զնոսա յանխնայ **ըստ** արժանի որոց գործեացն Անակ ընդ Խոսրովու - 84. դիմեն **ըստ** իւրաքանչիւր յաջողութեան - 86. Իսկ ապա այնուհետև հաստատեալ ի միջի իրեանց Հայրապետքն և Թագաւորքն զհաւատ ուղղափառութեան՝ և **ըստ** մարմնոյ սէր միաբանութեան առ միմեանս - 107. և հրամայէ ձուլել **ըստ** նմին օրինակի: - 110. **ըստ** նմին օրինակի տայցէ կազմել յանուն իւր. - 110. թերևս կարացից կացուցանել առաջի քո զխնդրելին ի քէն ի մատենի աստ փոքր պատմութեանս զամենայն կարգ **ըստ** կարգի - 2. և եկեալ հասին **կարգ ըստ կարգի**, և մի ըստ միոջէ - 32. Արդ կալեալ Պարթիւք զթագաւորութիւնն Պարսից՝ **կարգ ըստ կարգի** որդի ի հօրէ առնլով՝ ամս ՆՃԵ - 68.

Ըստ նախդիրը հայցական հոլովի հետ – իւրաքանչիւր **ըստ** լեզուս յազգս իրեանց և ի տոհմս իրեանց աճեցին և բազմացան. և լցին զերկիր: - 22.

Ըստ հախդիրը բացառականի հետ - թերևս կարացից կացուցանել առաջի քո զխնդրելին ի քէն ի մատենի աստ փոքր պատմութեանս զամենայն կարգ **ըստ** կարգի, և **մի ըստ միոջէ** - 2. և զամենայն կարգել **մի ըստ միոջէ** ըստ իւրաքանչիւր խորհրդոյ. - 14. և եկեալ հասին կարգ **ըստ** կարգի , և **մի ըստ միոջէ** զկնի իրեանց - 32. Եւ զայլս **մի ըստ միոջէ** կարգէ և կոչէ անուանս: - 40,40.

Թ. - Գլուխ **Թ**. Եւ այլ սահմանք Քամայ: - 23,113.

ԹԱԳ - Նախ առաջին օրինադրէ զինքն և գտուն իւր, սկիզբն առնելով ի գլխոյ իւրմէ և **ի թագէ**. – 40. և առեալ **զթագ** նորա՝ դնէ ի գլուխ Արտաշէսի - 56. Իսկ յորժամ մեռաւ մայր նորա, **թագ** և զթագաւորութիւնն բարձին ի հօրէ նորա Տիրանայ - 79. Էառ **թագ** քաջն Տրդատ յաշխարհին Հռոմայեցոց - 93. ընդ առաւօտս առաւօտս գՔրիստոսին նշան **թագին** դնէր ի գլուխ նորա. - 106. Յաղագս **թագին** երանելոյն Կոստանդիանոսի - 109,116. առաքեալ **զթագս** զայս ի տանէ զանձուց նոցա՝ առնէ ի գլուխ Դաւթի արքայի - 109. Եւ ի նմանէ յիշատակեալ **թագս** այս մնայ մինչև ցԱնտիոքոս: - 109. Չոր վանեալ մեծ քաջին Արշակայ պահուաղի /Պալիաի/ առնու **զթագն**. - 109. բայց հայցէ և նա ի Շապիոյ զպսակ **թագին**. - 110. հրամայէ առնուլ յինքեանս զբերեալ **թագն** ի թագաւորէն իրեանց: - 110. որ նովիմբ **թագովն** պսակին դառնալով ի մեծ եկեղեցոյն - 111. Արդ ասացաք զորպիսութիւն **թագին** ի պատմութենէ Շապիոյ: - 111. Տայ և նախնոյն մերոյ որ ի Հրէից՝ Բագարատուն՝ իշխանութիւն թագաւորութեան՝ **թագ** ի գլուխ **դնել** թագաւորին – 40. **թագ եղեալ** թագաւորեցոյց զնա - 111. Եւ **թագ եղեալ** ի գլուխ նորա՝ զարդարեաց թագաւորական ծիրանօք. - 82. և **թագ կապեալ** թագաւորեաց յԵդեսիայ. -53. և կացեալ անդ ամս ինչ՝ ապա **դնեն թագ** Հրաչէի. - 80.

ԹԱԳԱԳԻՐ - Եւ նա կարգէ զնա իւր **Թագադիր** և Ասպետ. – 36. Տայ և նախնոյն մերոյ որ ի Հրէից՝ Բագարատուն՝ իշխանութիւն թագաւորութեան՝ **թագ** ի գլուխ **դնել** թագաւորին՝ և **Թագադիր** անուանիլ – 40. առնէ զնա ազգաւ **Թագադիր** լինել Արշակունեաց. - 40.

ԹԱԳԱԿԱՊ – Տայ և դայեկին իւրոյ Սմբատայ **ըզթագակապ** ասպետութիւնն ամենայն զօրաց Հայոց. – 58. Ապա այնուհետև թագաւորն գումարեալ գունդ ի գլխաւոր նախարարացն իւրաքանչիւր զօրօք: Առաջին՝ իշխան Անկեղտանն ... երրորդ՝ իշխան Մարդպետութեան և իշխանն **Թագակապ**՝ որ կոչի Ասպետ - 99.

ԹԱԳԱԻՈՐ – Պատմութիւն Հայրապետաց և **Թագաւորաց** Հայոց – 1. Եւ այտքիկ ձայնք անդ՝ ուր կայ Աստուած ի մէջ Աստուածոց եղելոց և **թագաւորաց** – 9. սակաւ հատուածով առնել յսկզբան **թագաւորացն** Հայոց մինչև ի մեզ – 12. և զամենայն կարգել մի ըստ միոջէ ըստ իւրաքանչիւր խորհրդոյ. նախ զթիւ **թագաւորացն** և հայրապետացն մերոց ... զգործակցութիւն և զհրաման **թագաւորին** Սմբատայ - 14. Յաղագս **թագաւորաց**: - 15,113. Աստուանօր սկիզբն արասցուք պատմել յաղագս **թագաւորաց**՝ սկսեալ յԱդամայ՝ որ էր նախահայր մեր՝ և առաջին **թագաւոր** լեալ ի վերայ երկրի. - 15. իսկ զբան Արարչին հուսկ յետոյ քան զամենայն արարածս և **թագաւոր** զնա կացուցեալ ամենայն արարածոց - 15. պարտ և արժան էր ... նախ գոյանալ թագաւորութեանն, և ապա ի ներքս զալ **թագաւորին** լինել **թագաւոր** որոց ի վերայ երկրի ընդ թագաւորութեամբ վերնոյն: - 16. Եւ յելանել Նոյի ի տապանէն՝ եղև **թագաւոր** ի վերայ երկրի. զկնի Ադամայ երկրորդ **թագաւոր**: - 18. և **թագաւորք** ի քէն ելցեն. - 20. **թագաւորք** ազգաց ի նմանէ եղիցին: - 20. և ի նմանէ բազմացան աղօք և **թագաւորք** ազգաց: - 20. Եւ եղև Աբրահամ **Թագաւոր** և հայր **թագաւորաց**: - 20. որ պսակեցաւ մեզ առաջին **թագաւոր** ի Վարբակայ. – 30. Եւ էր մարգարէ, և եղև **թագաւոր** - 32. Եւ խնդրեցին այլ **թագաւոր** - 32. քանզի խնդրեցին իրեանց **թագաւոր** - 32. Յաղագս **թագաւորաց** Իսրայէլի: - 32,113. որ էր մարդ յերկրէ և **թագաւոր** ի

վերայ երկրի. որ էր Տէր երկնից և **թագաւոր** երկնի և երկրի - 33. **Թագաւորք** Պարսից յազգէն Իսահակայ: - 33. Այլ մեք անդրէն դարձցուք ի կարգ **թագաւորացն** Հայոց: - 35. Թագաւորէ մեզ առաջին **թագաւոր** Պարոյր պսակեալ ի Վարբակայ ի Մարաց առաջին **թագաւորէն** - 35. **Թագաւորք** Հայոց ի Հայկազնեաց: - 35,114. և կացուցանէ զնա պատուով՝ մինչ ի ժամանակս Վաղարշակայ առաջին **թագաւորին** Հայոց: - 36. Իսկ այլ **թագաւորքն** ստիպէին զնոսա ի պաշտօն կոռցն. - 36. և զՎաղարշ եղբայր իւր **թագաւոր** Հայոց կացոյց՝ երկրորդ իւր առնելով: - 38. **թագաւորք** ազգաց ի քէն ելցեն: - 39. Առաջին **թագաւոր** Վաղարշակ՝ որ թագաւորեաց Հայոց - 39. **Թագաւորք** Հայոց որ ի Պարթևաց: - 39,114. Տայ և նախնւոյն մերոյ որ ի Հրէից՝ Բագարատուն՝ իշխանութիւն թագաւորութեան՝ թագ ի գլուխ դնել **թագաւորին** - 40. և առանց ոսկոյ և ականց մարգարիտ երեքտակեան վարսակալ հրամայէ ածել **թագաւորին** իւրոյ, և զայն՝ յորժամ ի տան **թագաւորին** շրջեսցի: - 40. որդի **թագաւորի** յառնէ առաջնորդել թագաւորութեանն - 41. և ընտրելին իւրեանց **թագաւոր** - 41. և անտի կացուցանէին **թագաւոր** քաղաքին՝ այր իմաստուն առաջնորդել թագաւորութեանն: - 41. Արդ աստանօր յայսմ վայրի սկիզբն լինի **թագաւորաց** - 42. Սա առաջին եկաց ի Հոովմս ինքնակալ կայսր երեք ամ ի Կղեովպատրէ Եգիպտոսի և Աղեքսանդրի **թագաւորի**. - 42. **Յաղագս** Արտաշիսի **թագաւորի**. - 42,114. և ձերբակալ առնէ զԿիւրոս **թագաւոր** Լիդացոց: - 42. Եւ յետ նորա թագաւորէ երկրորդ Տիգրան՝ որդի նորա՝ ի տասնևիններորդ ամի իշխանութեանն Արշականայ Պարսից **թագաւորին**: - 43. Երկրորդ Օգոստոս Յունաց **թագաւոր** ամս յիսուն և ամիսս վեց: - 43. Առ սովաւ էր Աբգար **թագաւոր** Հայոց յՈւռհա. - 45. Իսկ իբրև լուս **թագաւորն** Աբգար, կոչեաց զնա առ ինքն. - 48. Ասէ **թագաւորն**, ես հաւատացի ի նա և ի Հայր նորա. - 49. և մկրտեցաւ **թագաւորն** և ամենայն քաղաքն: - 49. Տիբեր կայսր Հռոմայեցոց՝ Աբգարու **թագաւորի** Հայոց՝ խնդալ: - 50. սովորութիւն է Հռոմայեցոց՝ Աստուած ի հրամանէ **թագաւորի** միայնոյ ոչ հաստատել բան - 50. Եւ այսպէս երանելի **թագաւորն** Աբգար ի ձեռն հրովարտակաց քարոզ լինէր Քրիստոսի յարևելս և յարևմուտս - 52. Թագաւորէ Գայիոս երկրորդ, որ է ի թուոյ չորս **թագաւորացն** Յունաց - 52. որ է եւթներորդ ի թուոյ **թագաւորացն** Հայոց: - 56. որ է ութերորդ ի թուոյ **թագաւորացն** Յունաց: - 57. որ է իններորդ ի կարգի **թագաւորացն** Հայոց - 57. և հրամայէ մանր մարգարտով վարսակալ ունել ի գլուխ՝ և շրջել ի տան **թագաւորին**: - 58. որք էին լեալ աշակերտք սուրբ առաքելոյն Թադէոսի, և ի նմանէ մկրտեալ և ուսեալ զԲանն կենացն, և զնոյն ուսուցեալ սոցա առաջի **թագաւորին** և Սաթենկայ. - 58. որ է տասներորդ ի թուոյ **թագաւորացն** Յունաց: - 58. Թագաւորէ Ատրիանոս ամս քսան և մին, որ երկոտասաներորդ ի թուոյ **թագաւորացն** Յունաց: - 59. որ է տասներորդ ի կարգի **թագաւորացն** Հայոց: - 59. Մարկոս Անտոնինոս որ էր ի թուոյ **թագաւորացն** Յունաց չորեքտասաներորդ: - 61. որ էր ի թուոյ **թագաւորացն** Յունաց վեցտասաներորդ: - 61. որ է մետասաներորդ ի **թագաւորացն** Հայոց: - 62. որ է ի թուոյ **թագաւորացն** Յունաց տասնևութերորդ: - 63. որ է երկոտասաներորդ ի կարգի **թագաւորացն** Հայոց: - 63. Սա զկնի վաղճանելոյն Տիտոսի ութերորդ **թագաւորին** Հռոմայեցոց ... մինչև ի Հռոմայեցոց իշխանութիւնն արշաւեաց. - 63. որ է քսաներորդ ի թուոյ **թագաւորացն** Յունաց: - 64. որ է երեքտասաներորդ ի թուոյ **թագաւորացն** Հայոց: - 64. Ի սորա ատուրս միաբանեալ Մուշկանն ի ամբոխն Խազրաց և Բասղաց՝ անդր քան զդուռն Ղորայ՝ **թագաւոր** ունելով իւրեանց զՆասիպ ոմն - 64. որ է ի թուոյ **թագաւորացն** Յունաց քսան և երկուս - 65. Առ սովաւ էր **թագաւոր** ի Հայք մեծն Խոսրով. - 67. որ էր չորեքտասաներորդ ի կարգի **թագաւորացն** Հայոց: - 67. որ էր

վերջին **թագաւոր** Պարսից ի Պարթևաց. – 67. **թագաւորք** ազգաց ի քէն ելցեն. և **թագաւորն** Պարսից և Հայոց - 68. Թիւ **թագաւորացն** Պարսից - 69,115. Արդ անցցուք ընդ թիւ **թագաւորացն** Պարսից - 69. Եհաս բօթ մահուանն Արտաւանայ առ Խոսրով մեր **թագաւորն** - 69. Եւ այսու հաւանեցուցեալ **գրթագաւորն**՝ բազում սեր և պարգևս տեսանէր ի նմանէ: - 73. Իսկ ի յաւորս գարնանայնոյ գայ **թագաւորն** յՈստի գաւառէ յԱյրարատ գաւառ - 73. առեալ **գրթագաւորն** մեկուսանայր՝ իբր թէ խորիել ինչ վասն ճանապարհին, սպան **գրթագաւորն**: - 73. սկսաւ դառով իմն և կեղծաւորութեամբ խօսել **ընդ թագաւորին** - 73. տուերահար արարեալ **գրթագաւորն** Խոսրով խաւար արար Հայոց. - 74. Կարգ **թագաւորացն** Հայոց և համար նոցին սկսեալ ի Վաղարշակայ մինչև ի Խոսրով - 74,115. Իսկ իբրև լուան նախարարքն զմահ **թագաւորին** իրեանց՝ հետամուտ եղեալ զկնի Անակայ ... ի մէջ արարեալ արգելէն զնոսա: - 75. որք էին ի թուոյ **թագաւորացն** Յունաց քսաներորդ - 75. որ էր ի թուոյ **թագաւորացն** Յունաց քսանհիններորդ - 77. Եւ **թագաւորն** Պարսից զօր մահուան Խոսրովու տօն կարգէր ի կեանս իւր. - 78. Արդ ի գոռալն ընդ միմեանս երկուց **թագաւորացն** այնոցիկ՝ արքային Հայոց Խոսրովու և **թագաւորին** Պարսից Արտաշրի ... ևս քան զևս սաստկանայր պատերազմ ի վերայ Պարսից յարքայէն Խոսրովայ. - 78. որ էր կին որդւոյն Չաւանշէրի **թագաւորին** Հեփթաղեայ: - 79. Գիոկղետիանոս կռապաշտ և ամբարիշտ **թագաւոր** ամս քսան: - 80. Սա էր ի թուոյ **թագաւորացն** Յունաց երեսներորդ երկրորդ: - 80. և զօրածողով լինէին **թագաւորն** Գթաց ընդդէմ Պոռոսբայ Յունաց թագաւորին - 81. և պատմեաց զօրացն իւրոց զքանն Գթաց **թագաւորին**: - 81. Իսկ Լիկիանոսն այն ... զօրացոյց **գրթագաւորն** – 81. է աստ այր մի յազգէ **թագաւորացն** Հայոց՝ որում անուն Տրդատ - 81. Այս **թագաւորն** Հրաչեայ՝ զորմէ ասացաք. – 82. Եւ նորա առեալ զօրս **թագաւորին**՝ ձայնիւ փողոյ յառաջ մատուցեալ յանդիման թշնամոյն. - 82. և ի հանդիպել միմեանց Տրդատ/այ/ և **թագաւորին** Գթաց ... ուժգին գոչմամբ յարձակեցան ի միմեանս: - 82. Յաղթեալ քաջին Տրդատայ՝ ի փախուստ դաձուցանէր **գրթագաւորն**. - 82. և տուեալ պատերազմ ընդ անօրէն **թագաւորսն**՝ սատակեաց զնոսա - 83. Եւ իբրև լուաւ զայս **թագաւորն** ... սկսան խօսել ընդ միմեանս: - 85. զոր եհարց երանելի սուրբ **թագաւորն** Կոստանդիանոս – 85. Եւ հրամայեաց **թագաւորն** Գրիգորի պսակս և ոստս ծառոց նուէրս մատուցանել բազմին: - 88. Իբր նա ոչ առ յանձն, յայնժամ խօսել սկսաւ **թագաւորն** բազում բանիւք ընդ Գրիգորի - 88. Եւ հրաման **թագաւորին** սաստկանայր - 88. լուաւ **թագաւորն**, և տեղեկացեալ ստուգիւ – 90. առ միոյ միոյ չարչարանացն թողացուցեալ լրնէր ի **թագաւորէն** յաղագս հարցի և պատասխանոյ - 90. Սա էր ի թուոյ **թագաւորացն** Հայոց հնգետասաներորդ: - 91. Իսկ երանելին Հռիփսիմէ **թագաւորագն** լեալ՝ կամ թէ դուստր **թագաւորի** - 92. խնդրեաց և եգիտ **թագաւորն** Տրդատ - 92. և էր նա յաղգէ **թագաւորացն** - 92. յաղագս այնորիկ ոչ հնազանդեցաւ երկրաւոր **թագաւորին** Տրդատայ. – 92. և էր ի հնգետասաներորդ թուոյ **թագաւորացն** Հայոց - 93. Ապա տեսիլ երևեալ Խոսրովիդիտոյ քեռ **թագաւորին**, ոչ գոյ բժշկութիւն՝ ասէ՛ հարուածոց **թագաւորին** Տրդատայ /և/ նախարարաց իւրոց: - 94. Եւ **թագաւորն** ընդ յառաջ ելեալ հանդերձ նախարարօքն. - 94. Չոր և ի Հռովմ Սեդրեստրոս հաւանեցաւ պահել Կոստանդիանոսի **թագաւորան** - 94. թափեցաւ մորթ վայրենական ի **թագաւորէն** - 94. որ և հասանէր ամենայն ուրեք հանդերձ **թագաւորան** ընդ ամենայն տեղիս: - 95. Իսկ **թագաւորն** Տրդատ զկնի ամենայն քաջութեան և առաքինութեան ... բազում զօրօք Հայաստանեաց իջեալ ի դաշտն Գարգարացոց ի սահմանս Ադուանից, յորում և զմիջակտուր զԲաղացն արար **թագաւորն** - 96. Առնոյր այնուհետև սուրբն Գրիգոր խորհուրդ հաւանութեան ընդ

թագաւորին Տրդատայ և իշխանան - 96. տեսեալ զայն **թագաւորին** և բազմութեան զօրացն՝ հաստատէին ի հաւատս: - 97. Եւ ապա խորհուրդ արարեալ **թագաւորին** Տրդատայ հանդերձ կնաւ իրով - 97. տեսիլ սքանչելի երևեալ **թագաւորին** հաստատէր զբանն: - 98. Ապա **թագաւորն** փութանակի հրամայէ զունդ զունարեալ բազում իշխանաց իրաքանչիւր զօրօք. - 98. տեսիլ սքանչելի երևեալ **թագաւորին** յԱստուծոյ. - 98. Ապա այնուհետև **թագաւորն** զունարեալ զունդ ի գլխաւոր նախարարացն իրաքանչիւր զօրօք: - 99. մատուցին զթուղթ **թագաւորին** Տրդատայ: - 99. Յաղագս մկրտութեան Տրդատայ **թագաւորին** և իրայնոցն և ամենայն զօրացն: - 101,115. և **թագաւորն** Տրդատ լուսա՝ լցաւ խնդութեամբ. - 101. Եւ առեալ սուրբն Գրիգոր **զթագաւորն** հանդերձ իրայօքն ... մկրտէր ի գետն Եփրատ - 101. **թագաւորն** Հռովմայ Կոստանդիանոս կռապաշտ էր. - 102. Եւ եղև բորոտութիւն Կոստանդիանոսի **թագաւորին** իբրև տապաստ - 102. և ստինքն ի բերան տղայոցն անկան առաջի **թագաւորին** կսկծալից ողբովք: - 102. Եւ հեծեալ **թագաւորին** երթայր ի Կապետողոյն տաճար կռոցն. - 102. զորս ազոյց **թագաւորն** հանդերձս սայխտակս - 103. Եւ գրեաց **թագաւորն** հրամանս - 103. Եւ շինեաց **թագաւորն** եկեղեցի յանուն սուրբ Փրկչին. - 103. և որ կեցոյց **զթագաւորն** Աստուած է: - 103. Ասէ **թագաւորն** - 103. Եւ հանեալ ի ծոցոյն իրմէ փոքր մի պատկեր զսրբոց առաքելոցն՝ եցոյց **թագաւորին**: - 103. և մերկացուցեալ **զթագաւորն** իջոյց ի ջուրն. - 103. և ելեալ **թագաւորն** մաքուր մարմնով և պայծառ հոգով: - 103. **թագաւորն** մեր՝ բարիօք արար, որ եթող զհաւատն՝ և ընտրեաց զկուռսն. - 104. արա զոսա կոճակս սանձոց ձիոյն **թագաւորին**. զի եղիցի զէն անվթար առ ամենայն հակառակորդս յաղթութեան **թագաւորին**: - 105. Եւ մտեալ առաջի **թագաւորին**՝ ողջոյն ետ: - 105. Եւ իբրև առեալ զբևեռս եկն առ **թագաւորն** Կոստանդիանոս - 105. Գնալն Տրդատայ **թագաւորին** Հայոց ի Հռոմ առ մեծն Կոստանդիանոս յաղագս միաբանութեան հաւատոյ: - 105,116. Եւ իսկոյն զգացուցեալ աստուածասէր **թագաւորին** Կոստանդիանոսի և մեծ Հայրապետին Եւսեբեայ՝ ուրախ եղեն յոյժ: - 106. Եւ դարձեալ զերանելոյն սրբոյն Գրիգորի նահատակութիւնս և սքանչելիսն պատմէր **թագաւորն** Տրդատ: -106. Իսկ ապա այնուհետև հաստատեալ ի միջի իրեանց Հայրապետքն և **Թագաւորքն** զհաւատ ուղղափառութեան - 107. առնէ ի գլուխ Դաւթի արքայի, և ի նմանէ Սողոմոնի ... և ի նոցանէ նոյնպէս ամենայն **թագաւորք** Յուդայ - 109. և այն լինէր հաղագս փափագման անդրանիկ **թագաւորին** և մարգարէին Դաւթի: - 110. հրամայէ առնուլ յինքեանս զբերեալ թագն ի **թագաւորէն** իրեանց: - 110. զառ ի Յունաց զձուլեալն առեալ յինքեանսն զնացին թողով անդրէն զտենչալին մեծի **թագաւորին** Կոստանդնեայ: - 110. Չոր և յաւոր Սեծի Երկշաբաթոջն պսակին այնմ **թագաւորք** Հռոմոցն - 110. յորում է տապան նորուն սրբոյն Կոստանդիանոսի և այլոց ուղղափառ **թագաւորացն**: - 110. թագաւորեալ յորժամ զԳթացն արար ձերբակալ **զթագաւորն**. - 111. մի՛ ընդդիմացի **Աստուծոյ թագաւորին** - 98. և կամէր հարսնանալ Քրիստոսի **երկնաւոր թագաւորին**. - 92. **ԹԱԳԱԻՌՐԱԶՆ** - Իսկ երանելին Հռիփսիմէ **թագաւորագն** լեալ՝ կամ թէ դուստր թագաւորի - 92. **ԹԱԳԱԻՌՐԱԿԱՆ** - Եւ թագ եղեալ ի գլուխ նորա՝ զարդարեաց **թագաւորական** ծիրանօք. - 82. **ԹԱԳԱԻՌՐԱՆԻՍ** - Սա եհան ի Հռոմայ ընդ իւր մասն ինչ ի նշխարաց Պետրոսի և Պօղոսի՝ ի հաստատութիւն **թագաւորանիստ** քաղաքին իւրոյ - 109. **ԹԱԳԱԻՌԵԼ** - Եւ **թագաւորեաց** Նեբրովդ ի Բաբելոն՝ և այլոց քաղաքաց - 21. Այլ մեք **զթագաւորելն** նորա յիւրում տեղուջն թողցուք կարգեալ: - 31. և **թագաւորեաց** ի

Սամարիայ Բորովամ - 32. **թագաորեաց** ամս քառասուն: - 32. **Թագաորեաց** Սաուդ /ի վերայ/ Իսրայելի գկնի Գատաորացն - 32. և **թագաորեաց** ամս քառասուն: - 32. և **թագաորեաց** Իսրայելի ամս քառասուն - 32. **Թագաորեաց** Սողոմոն ... այր իմաստուն և հանճարեղ – 33. Կիրոս **թագաորեաց** ամս երեսուն: - 34. և **թագաորեաց** յետ ունելոյն զԲաբելոն՝ ամս վեց և ամիսս եւթն: - 34. Յետ Աղէքսանդրի **թագաորեաց** յԵգիպտոս Պողոմէոս-Ողոքոս ամս քառասուն. – 34. Եւ ընդ ամենայն **թագաորեաց** Աղէքսանդր ամս երկոտասան և ամիսս եւթն: - 34. Այս Պողոմէոս երրորդ որ **թագաորեաց** յԵգիպտոս: - 34. որ **թագաորեցին** գկնի միմեանց յԵգիպտոս: - 35. **Թագաորէ** մեզ առաջին թագաոր Պարոյր պսակեալ ի Վարբակայ ի Մարաց առաջին թագաորէն - 35. Հրաչեայ **թագաորեալ** Հայոց գկնի Պարոյրայ: - 36. Յաղագս Հրաչեայ/էի/ **թագաորելոյն**: - 36,114. Տիգրան առաջին թագաորէ Հայոց - 37. Յաղագս **թագաորելոյն** Արշակունեաց ի վերայ Պարսից և Հայոց: - 38,114. Արշակ քաջ ... **թագաորեաց** յերկրին Քուշանաց ամս երեսուն և մին: - 38. ուստի և **թագաորեաց** Արշակ քաջ - 39. Յետ որոյ ապա **թագաորեաց** ի Բաբելոն Սեղկոս. - 39. Առաջին թագաոր Վաղարշակ՝ որ **թագաորեաց** Հայոց - 39. մեռանի ի Սծբին, **թագաորեալ** ամս քսան և երկու - 40. Եւ յետ նորա **թագաորէ** Արշակ առաջին - 40. Սա **թագաորեալ** ամս տասն և երեք և մեռաւ: - 41. Աղէքսանդր Յունաց էր **թագաորեալ** ի տիեզերակալութեանն իւրում - 41. թագաորութիւնն յԵսաւայ ոչ եթէ **թագաորէր** որպէս ինքն կամէր - 41. **Թագաորէ** Արտաշէս որդի Արշակայ - 42. Եւ յետ նորա **թագաորէ** երկրորդ Տիգրան. - 43. և ինքն մեռաւ ի զօրաց իւրոց՝ **թագաորեալ** ամս քսան և հինգ: - 43. վաղճանի ինքն **թագաորեալ** ամս երեսուն և երեք: - 43. Վասն **թագաորելոյն** Արտաւագդայ: - 44,114. Արտաւագդ՝ որդի Տիգրանայ՝ **թագաորէ** Հայոց: - 44. Եւ **թագաորէ** յետ նորա Արշամ՝ որդի Արտաշիսի - 45. Տիրերիոս **թագաորէ** ամս քսան և երեք: - 45. Վասն **թագաորելոյ** Արգարու ի Հայք: - 46,114. **Թագաորէ** Արգար որդի Արշամայ - 46. **Թագաորէ** Գայիոս երկրորդ, որ է ի թոյլ չորս թագաորացն Յունաց - 52. և մինչդեռ պատասխանի չէր ընկալեալ այսմ թղթոյ, վախճանի՝ **թագաորեալ** ամս երեսուն: - 52. Կողոէոս **թագաորէ** ... ամս տասն և երեք և ամիսս ինն. - 53. Վասն **թագաորելոյ** որդոյն Արգարու և Սանատրկոյ ի միում ժամանակի: - 53,114. և թագ կապեալ **թագաորեաց** յԵդեսիայ. -53. իսկ միւս մասինն **թագաորէ** Սանատրուկ - 53. Իսկ Սանատրուկ ի **թագաորելն** իւրում զօրածողով լինէր ի վերայ որդոյն Արգարու - 54. Սա **թագաորեալ** յերկոտասաներորդ ամի Արտաշիսի Պարսից արքայի ... մեռանի **թագաորեալ** ամս Լ.: - 55. Ներոն **թագաորէ** ... ամս տասն և երեք և ամիսս ինն: - 55. **Թագաորէ** Վեսպասիանոս ամս տասն - 55. **Թագաորէ** Երուանդ գկնի մահուանն Սանատրկոյ – 56. և **թագաորէ** Հայոց Երուանդ - 56. **Թագաորէ** Տիտոս ամս երկուս - 57. սա **թագաորէ** ի Հռոմ ամս տասն: - 57. Վասն **թագաորելոյ** Արտաշէսի Հայոց: - 57,114. **Թագաորէ** Արտաշէս՝ որդի Սանատրկոյ – 57. **Թագաորէ** և տայ պարգևս զօրացն Պարսից և Մարաց – 57. և ինքն մեռանի՝ **թագաորեալ** ամս քառասուն և մին: - 58. **Թագաորէ** Ներուաս ամս ... - 58. Տրայիանոս ամբարիշտ **թագաորէ** - 58. **Թագաորէ** Ատրիանոս ամս քսան և մին, որ երկոտասաներորդ ի թոյլ թագաորացն Յունաց: -58. **Թագաորէ** Անտոնինոս բարեպաշտ - 59. **Թագաորելն** Արտաւագդայ և մեռանելն զարմանայի ինն մահուամբ: -59,114. զի՞նչ ի **թագաորելն** իւրում Արտաւագդ եղև. - 59. Արդ **թագաորէ** Արտաւագդ՝ որդի Արտաշիսի - 59. Սա բազում բարեպաշտութեամբ կեցեալ՝ մեռանի **թագաորեալ** ամս քսան և երկու: - 59. **Թագաորէ** Ատրիանոս ամս քսան և մին, որ երկոտասաներորդ ի թոյլ թագաորացն Յունաց – 59. Սա յետ **թագաորելոյն** իւրոյ

անցեալ զկարմնջան Արտաշատ քաղաքի որսալ կիննս և իշավայրիս - 60. Ես
 անբակասցս ու՞մ **թագաւորեմ**: - 60. Սա **թագաւորեալ** ամս տասն և ինն և ամիսս մի: -
 61. **Թագաւորէ** Կոմիդոս ամս տասն - 61. **Թագաւորէ** Եղիոս ամ մի: - 61. Սեւերիոս
 ամբարիշտ ... **թագաւորեաց** ամս տասն և հինգ: - 62. **Թագաւորէ** Հայոց Տիրան
 որդի Արտաշիսի. - 62. **Թագաւորէ** Անտոնիմոս երկրորդ - 63. **Թագաւորէ** Հայոց
 Տիգրան վերջին - 63. **Թագաւորէ** Մարկիանոս ամս քսան - 64. Անտոնիմոս երկրորդ
թագաւորէ ամս չորս. - 64. **Թագաւորէ** Աղէքսանդրոս՝ որդի Մամէի ... ամս տասն և
 երեք: - 64. Յաղագս **թագաւորելոյն** Վաղարշակայ - 64,114. **Թագաւորէ** Հայոց
 Վաղարշ՝ որդի Տիգրանայ - 64. Վաղարշ մեռանի ի նոցանէ՝ **թագաւորեալ** անս քսան:
 - 65. **Թագաւորէ** Գորգիանոս ... ամս վեց: - 66. **Թագաւորէ** Փիլիպպոս ի Հռոմ ամս
 եւթն - 67. Յաղագս Խոսրովու **թագաւորելոյն**: - 67,114. **Թագաւորէ** Հայոց Խոսրով
 մեծ՝ որդի Վաղարշու - 67. և սկիզբն առնու **թագաւորելոյ** նոցա ըստ հաստատելոյ
 բանին Տեառն - 68. և **թագաւորեն** Պարսից և Հայոց: - 68. Արդ **թագաւորէ** Պարսից
 Արշակ քաջ. - 68. սա ... **թագաւորէ** ի քաղաքին՝ որ կոչի Բահղառ - 68. **թագաւորէ**
 ամս երեսուն ևմին. - 68. յետ սպանանելոյն զԱրտաւան և **թագաւորելոյն** Արտաշրի
 ... սկսաւ զօրաժողով լինել Խոսրով արքայն Հայոց. - 70. Դեկոս չարափառ և
 անօրէն **թագաւորէ** ամ մի - 70. Յետ մահուանն Փիլիպպոսի կայսեր Հռովմայեցոց
թագաւորէ Դեկոս. - 72. **Թագաւորէ** Կողդէոս ամ մի և ամիսս ինն. - 75. Յետոյ
թագաւորեալ Կենդոս - 76. Յետ Տակիտոսի **թագաւորէ** Յոռոս. - 77. Եւ զկնի նորա
 Շապուհ որդի նորին ամ մի մինչև ի **թագաւորելն** Տրդատայ. -77. **Թագաւորէ**
 Ուրեղիանոս անօրէն և ամբարիշտ ... ամս եւթն և ամիսս վեց: - 77. /Պ/րորոս
թագաւորէ ամս վեց և ամիսս չորս. - 78. և **թագաւորեալ** ի վերայ երկուց աշխարհացն՝
 միաւորեաց ընդ ինքեան - 79. **Թագաւորէ** Կարոս որդուվքն Կարենիւ և
 Ոմերիանոսի - 80. Յաղագս նահատակութեան Տրդատայ նախ քան **զթագաւորելն**:
 - 81,115. **Թագաւորէ** Կոստանդիանոս ամս երեսուն և չորս - 83. յառաջին ամին իւրոյ
 թագաւորելոյն գնաց Տրդատ յԵկեղեաց գաւառ - 85. **Թագաւորէ** Հայոց Տրդատ - 91.
 Յետ **թագաւորելոյն** Դիոկղետիանոսի կայսեր Հռովմայեցոց ... եկին յաշխարհս
 Հայոց: - 91. եկեալ **թագաւորեաց** ի վերայ աշխարհին Հայոց - 93. **թագաւորեաց**
 յերրորդ ամի Դիոկղետիանոսի կայսեր Հռովմայեցոց - 95. Ընդ ժամանակս ընդ
 այնոսիկ **թագաւորեաց** Կոստանդիանոս - 105. Կոստանդիանոս **թագաւորէ** ամս
 երեսուն և երեք: - 109. զնոյն **թագաւորեալ** ի Բաբելոն - 109. Ստուգութիւն յաղագս
 Տրդատայ **թագաւորելոյն** : - 111,116. **թագաւորեալ** յորժամ զԳթացն արար
 ձերբակալ զթագաւորն. - 111. Գրեցաք ի մերումս պատմութեան միանգամ և երկիցս
 յաղագս Տրդատայ **թագաւորելոյն** - 111. Չենոր ի Պռորայ ասէ **թագաւորեալ**
 Տրդատայ. - 111. Իսկ Մովսէս ի Դիոկղետիանոսէ՝ **թագաւորեալ**. - 111. մանրախուզի
 քննեալ գտաք **զթագաւորելն** յերրորդ ամի Դիոկղետիանոսի կայսեր - 111. նախ քան
 զայս սկսեալ ի ժամանակէն Պռորայ մինչև ի **թագաւորելն** Դիոկղետիանոսի՝
 Յունաց **թագաւորէ**՝ ասէ՝ Պռորոս - 111. Եւ **թագաւորեաց** զկնի նորա Կառոս
 Կարինաւ հանդերձ և Նոմերիանոսի. - 111.

ԹԱԳԱՒՈՐԵՑՈՒՅԱՆԵԼ - **թագաւորեցուցանել** զորդիս իւր ի վերայ ամենեցուն
 խորհէր. - 25. ապա յանձն առն ... **թագաւորեցուցանել** Ջրուանայ: - 25. Եւ յետ
 այնորիկ ապա իւրաքանչիւր որ յիւրում բաժնի **թագաւորեցեալ** - 25. և զբաջն մեր
 նախարար յինքն յարեցուցեալ զՊարոյր **թագաւորեցուցանէ** - 35. և
թագաւորեցուցանէ զնա: - 56. Իսկ ապա մերս Արտաշէս **թագաւորեցուցանէ**
 զհամանուն իւր զԱրտաշէս ի վերայ Պարսից. - 58. և Վաղարշակ եղբայր իւր
թագաւորեցոյց Հայոց - 68. և **թագաւորեցուցանեն** ի վերայ ինքեանց մորդիկ

աշխարհին: - 80. Սա **թագաւորեցոյց** զՏրդատ արքայն Հայոց մեծաց. - 80. թագ եղեալ **թագաւորեցոյց** զնա - 111.

ԹԱԳԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ - պարտ և արժան էր ... նախ գոյանալ **թագաւորութեանն**, և ապա ի ներքս գալ թագաւորին՝ լինել թագաւոր որոց ի վերայ երկրի ընդ **թագաւորութեամբ** վերնոյն: - 16. և եղև բնակութիւն նոցա և **թագաւորութիւն** ի Մասեաց մինչև ի գալն ի Սոփերիոյ լեառն արևելեաց: - 18. Իսկ ի Քամայ ծննդոցն Նեբրովդի ի ժամանակս եղև սկիզբն **թագաւորութեան** նոցա - 18. ի սոցանէ եղև սկիզբն **թագաւորութեան** ի Հայք: - 18. եղև բաժանումն երկրի՝ և սկիզբն **թագաւորութեան** յազգէն Մեմայ: - 19. Ի նորա ժամանակս եղև սկիզբն **թագաւորութեան** նոցա ի Բաբելոն: - 21. և ըստ այնմ կարգի սկիզբն եղև քահանայութեան յերրորդ թուոյ զաւակէն Յակոբայ, և ի չորրորդէն՝ **թագաւորութիւն**: - 31. Առ սովա բաժանեցաւ **թագաւորութիւնն** Իսրայէլի յերկուս. - 32. և ի քառասներորդի նորին **թագաւորութեանն** Եման տակառապետ խնդրեաց ի նմանէ. - 34. Չսա եսպան Աղէքսանդր ի վեցերորդ ամի **թագաւորութեանն** իւրոյ - 34. և երարձ **զթագաւորութիւնն** Պարսից - 34. Բայց յինքն փոխէ **զթագաւորութիւնն** ի Մարս - 35. Բայց և մերն առ Մարաց **թագաւորութեամբն** կացեալ բնակք սպասաւորք ի մերում աշխարհիս - 35. Հրաման տուր ... Արարատեան **թագաւորութեանն** և Ասքանազեան զնդին. - 35. այս ... հաւաստի ի մերոց գոլով **թագաւորութեանն** առ այնու ժամանակաւ: - 35. Սա աջակցեալ Կիրոսի՝ ի բաց բառնայ **զթագաւորութիւնն** Մարաց - 37. մինչև **զթագաւորութիւնն** Վաղարշակայ՝ ի Հայք ոչինչ ճշմարտագոյն գտաք պատմեալ: - 38. Սիզբն արասցուք քեզ պատմել **զթագաւորութիւն** Պարսից և Հայոց՝ որ յԱբրահամէ - 38. Ինքն չուեալ ի Բահդ, հաստատեաց **զթագաւորութիւն** իւր. - 39. Սա տիրեալ ամս երեսուն՝ թողու **զթագաւորութիւնն** որդոյ իւրում ամս տասն և ինն: - 39. Սա բազում արութիւն քաջութեան ցուցեալ ի ժամանակս **թագաւորութեան** իւրոյ զօրօք քաջացն Հայոց: - 39. Տայ և նախնոյն մերոյ որ ի Հրէից՝ Բագարատուն՝ իշխանութիւն **թագաւորութեան**՝ թագ ի գլուխս դնել թագաւորին - 40. Սկիզբն **թագաւորութեան** Յունաց: - 41, 114. Յունաց **թագաւորութիւնն** յԵսաւայ էր: - 41. յետ **թագաւորութեանն** Աղէքսանդրի Մակեդոնացոյ՝ հաստատեցաւ **թագաւորութիւնն** Յունաց. - 41. Արդ քանզի ոչ առնու որդի ի հօրէ **զթագաւորութիւն** նոցա - 41. **թագաւորութիւնն** յԵսաւայ ոչ եթէ թագաւորէր որպէս ինքն կամէր - 41. որդի թագաւորի յառնէ առաջնորդել **թագաւորութեանն** - 41. և անտի կացուցանէին թագաւոր քաղաքին՝ այր իմաստուն առաջնորդել **թագաւորութեանն**: - 41. իսկ ոմանք բարեփառութեամբ հաստատեալ **զթագաւորութիւնն** իւրեանց - 42. յորդոցն Եսաւայ էր **թագաւորութիւնն**. - 42. Ի սորա երեք ամի **թագաւորութեանն**՝ հարկին Հայք Հռովմայեցոց. - 46. ոչ էր իմ արգելեալ վասն **թագաւորութեան** Հռովմայեցոց: - 49. ոչինչ ծածկի ի քում **թագաւորութենէդ** - 49. Յետ մահուան Աբգարու բաժանեցաւ **թագաւորութիւն** Հայոց յերկուս մասն. - 53. վաղճանի՝ կալեալ **զթագաւորութիւնն** ամս քսան: - 57. նովիմբ և վախճանեցաւ, թողեալ **զթագաւորութիւնն** Տիրանայ եղբօր իւրում: - 60. Ի յանդարտութիւն վարեաց **զթագաւորութիւն** իւր: - 62. Եւ առնու **զթագաւորութիւնն** Խոսրով - 65. Ի սորա իսկզբան **թագաւորութեանն** հազար ամն լցաւ Հռոմայ իսկզբանէ շինութեան քաղաքին: - 67. յորմէ բարձաւ **թագաւորութիւն** - 67. Ի ժամանակս **թագաւորութեանն** Խոսրովու արքային Հայոց մեծաց՝ բարձեալ լինի **թագաւորութիւնն** Պարսից ի Պարթևաց - 68. Արդ կալեալ Պարթևք **զթագաւորութիւնն** Պարսից ... ամս ՆՃԵ մինչև բարձաւ **թագաւորութիւնն** նոցա: - 68. յորմէ բարձաւ **թագաւորութիւնն**: - 69. երարձ **զթագաւորութիւնն** Պահղաւկաց

յերկրորդ ամի **թագաւորութեանն** Փիլիպպոսի կայսեր Հռովմայեցոց: - 69. Աստանօր դադարումն առնու **թագաւորութիւնն** Պարսից ի Պարթևաց - 69. յերկրորդական նստուցանէր յաթոռ **թագաւորութեանն** իւրոյ զԱնակ: - 73. Սա իսկզբան **թագաւորութեանն** իւրոյ խոստացաւ առնել խաղաղութիւն եկեղեցոյ. - 75. և առնու **զթագաւորութիւնն** Կղօղիոս: - 76. միաւորեաց ընդ ինքեան կալեալ **զթագաւորութիւնն** ամս ինն. 79. Իսկ յորժամ մեռաւ մայր նորա, թագ և **զթագաւորութիւնն** բարձին ի հօրէ նորա Տիրանայ - 79. եհաս ժամանակ Տրդատայ ժառանգելոյ զաթոռ **թագաւորութեանն** իւրոյ զհայրենիսն - 81. և **զթագաւորութիւն** իւր լիապէս բովանդակ յինքն նուաճէր զօրացեալ ի վերայ ամենեցուն: - 83. Սա փոխեաց **զթագաւորութիւնն** ի Հռոմայ ի Բիւզանդիոն - 83. Սա յառաջին ամին իւրոյ **թագաւորութեանն** չարչարեաց զսուրբն Գրիգոր. - 93. Իսկ ապա ի գալն Տրդատայ ի Հայք յսկզբան **թագաւորութեանն** իւրոյ ... առնու իւր կին զԱշխէն դուստր Աշխինդարայ. - 95. և որք զԲրիտոս ոչ պաշտեն՝ թշնամիք են **թագաւորութեանս** մեր: - 103. և դադարեցոյց զհալածումն եկեղեցեաց՝ քաջութեամբ կալեալ **զթագաւորութիւնն**: - 107. յորում եբարձ Յովբ **զթագաւորութիւն** յորդոցն Ամսվնայ - 109. Արդ ցանկայր Կոստանդիանոս նախնական և մարգարեական պսակին լինել իւր աստուածահաճոյ **թագաւորութեանն**: - 110. և փոխանորդեալ **զթագաւորութիւն** Դիոկղետիանոս. - 112.

ԹԱԳ ԴՆԵԼ - Տայ և նախնոյն մերոյ որ ի Հրէից՝ Բագարատուն՝ իշխանութիւն թագաւորութեան՝ **թագ** ի գլուխ **դնել** թագաւորին – 40. **թագ եղեալ** թագաւորեցոյց զնա - 111. Եւ **թագ եղեալ** ի գլուխ նորա՝ զարդարեաց թագաւորական ծիրանօր. - 82.

ԹԱԳ ԿԱՊԵԼ - և **թագ կապեալ** թագաւորեաց յԵդեսիայ. - 53.

ԹԱԳՈՒՍ - և էր անդ ի թագսոխի: - 102.

ԹԱԳՈՒՅԱՆԵԼ – Եւ ի սորա ատուքս թարգմանութիւնն որ յԵրիքով գտաւ ի կարաս **թագուցեալ** . – 62. որպէս անդ բանն Աստուծոյ **թագուցեալ էր** յողորկ քարն Դաւթի – 82. և **թագուցեալ** զինքն ի վեր ոչ հանէր - 84.

ԹԱԴԷ - Եւ **առաքելոյն Թադէի** զմետաքսագործ ոմն խոյրարար մկրտեալ ... ձեռնադրէ ի վերայ Եդեսիայ – 49. Իսկ ի կատարման **առաքելոյն Թադէի** պատառումն եղև վիմին - 54.

ԹԱԴԷՈՍ - Գնալն **Թադէոսի** առ Աբգար, և քարոզել քաղաքին Ուռհայի: - 48,114. Թովմաս առաքեալ ... առաքեաց **զԹադէոս** ի քաղաքն Եդեսիայ - 48. Եւ յաղագս առաքելոցն մերոց **Թադէոսի** և Բարդուղիմէոսի: - 53,114. Յայնմ ժամանակի հաւատաց Սանատրուկ ի քարոզութենէ **առաքելոյն Թադէոսի** ի Շաւարշաւան քաղաքի. – 53. Սա սպան **զսուրբ առաքեալն Թադէոս** և զդուստր իւր Սանդուխտ - 54. որք էին լեալ աշակերտք **սուրբ առաքելոյն Թադէոսի** - 58. Եւ երթեալ հանդիպի նա առ հանգստարանի **սրբոյ առաքելոյն Թադէոսի**. - 73.

ԹԱՂԵԼ - Եւ զղիակն Բելայ պաճուճեալ դեղովք՝ հրամայէ տանել ի Հարք. և **թաղեալ** ի բարձրաւանդակ տեղոջ ի տեսիլ կանանց և որդոց իւրոց – 27. նշանակ զնիզակ իւր թողեալ, զոր մխեալ՝ ասեն՝ արեամբ զեռնոց ձգեալ **թաղեաց** յերկանաքար արձանի. - 41. և նա փախուցեալ՝ ամբարիշտն ընկալաւ պատուհաս ի Տեառնէ՝ կենդանոյն **թաղեցաւ**: - 55. և անդէն **թաղին** ի ներքս - 89. բայց նա **թաղեալ** ի մեջ այնքան բազմութեան օձիցն - 90.

ԹԱՂԻԼ - Եւ յԱղամայ սկիզբն առեալ մինչև ի մարմնանալ Բանին Աստուծոյ ... և զմեռանելն, և **թաղիլն** – 95.

ԹԱՂՈՒՄՆ - զոր բարձեալ տանէին ի **թաղումն** – 104.

ԹԱՐԱՅ - Եւ եկաց Նաբովր ամս օխֆանասուն և ինն, ծնաւ **զԹարայ**. – 20. և Նաբովր եկեաց յետ ծնանելո նորա **զԹարայ**՝ ամս հարիւր քսան և երկուս. - 20. Եւ եկեաց **Թարայ** ամս օխֆանասուն, և ծնաւ զԱբրահամ: - 20. Եւ այս են ծնունդք **Թարայի**: - 21. Եւ եղեն ամենայն ատուրք **Թարայի** ի Խառան՝ ամք երկերիւր և հինգ. - 21. և մեռաւ **Թարայ** ի Խառան: - 21. որ ի Սենայ՝ մետասաներորդ ծնեալ ի **Թարայէ** յեթանասներորդ ամի - 38.

ԹԱՐԳՍԱՆԵԼ - առ նովաւ **թարգմանեցին** զօրէնս Եբրայեցոց իմաստունքն: - 34.

ԹԱՐԳՍԱՆՈՒԹԻՒՆ - Եւ ի սորա ատուրս **թարգմանութիւնն** որ յԵրիքով գտաւ ի կարասս թագուցեալ . - 62.

ԹԱՓԱՆՅԻԿ - շեշտ ընդ մէջ ճեղքեալ թիկանցն՝ և **թափանցիկ լեալ**՝ ընդ երկիր հարստի սլաքն. - 26.

ԹԱՓԱՆՅԻԿ ԼԻՆԵԼ - շեշտ ընդ մէջ ճեղքեալ թիկանցն՝ և **թափանցիկ լեալ**՝ ընդ երկիր հարստի սլաքն. - 26.

ԹԱՓԵԼ – որ **թափեաց** զինքն յաղագս մեր, մինչև ի ծառայի կերպարանս – 12. և **թափեալ** ի նմանէ զԱսորեստան և զայլ արքայանիստ աշխարհն Պարսից - 70. և **թափի** ի կողմն Տիկնոց - 86. **թափեցաւ** մորթ վայրենական ի թագաւորէն - 94. Սա՝ ասէ՝ զերկուց ցլուց վայրենեաց միով ձեռամբ կալեալ **թափեաց** հանդերձ ընդվզեալ ջախջախմամբ. - 112.

ԹԱՔՈՒՄՍ - դէմ եղեալ տարադէմ թաքչել ի տեղի ինչ **թաքստեան**, և եկեալ հասին ի սահմանս Սեբաստիոյ. – 86.

ԹԱՔՈՒՅԱՆԵԼ – Այլ նա զինքն **թաքուցեալ** ... միայն ի ծառայութիւն տայր զինքն Տրդատայ. – 85.

ԹԱՔՉԵԼ - դէմ եղեալ տարադէմ **թաքչել** ի տեղի ինչ թաքստեան, և եկեալ հասին ի սահմանս Սեբաստիոյ. – 86.

ԹԵԹԵՒ – վասնզի ոչ խորհուրդք իմ և սիրտ թեթև ինչ մտօք ներքադդեալ առ քոյո խորհի ճշմարտասիրութիւնդ, այլ կարի կարևոր և կատարելագոյն – 11.

ԹԵԹԵՒԱՀԱՒԱՍ – Նաև գահ և զերկիւղ և սպառնալիս գազանամիտ և **թեթևահաւատ** /և/ ճիւղաբարոյ մարդկան այնոցիկ ի վերայ մեր: - 14.

ԹԵԿՆ – Սա յառաջադէմ եղեալ՝ զաւագութեան **ածէր թեկն** Հայոց և Պարսից միապէս. – 42.

ԹԵՄ - և հանեալ զհարիւրապետ ոմն հանդերձ գնդաւն իւրով ի գաւառն ... և **ի թեմն Թկախունէք** – 86.

ԹԵՄ ԹԵՒԼԱԽՈՒՆԷՔ - և հանեալ զհարիւրապետ ոմն հանդերձ գնդաւն իւրով ի գաւառն ... և **ի թեմն Թկախունէք** – 86.

ԹԵՍՈՂՈՆ - Գետք մեծամեծք և անուանիք քառասուն ... **Թեսողոն**, Երասխ, Կուր գետ ... - 25.

ԹԵՐԵՒՍ - անդադար աղօթս առնել առ Աստուած, զի **թերևս** կարացից իմովս տկարութեամբ ըստ կամաց քոց կատարել զկամս քո յայսմիկ յօժարութեամբ - 2. Հոգին սուրբ ի թիկունս հասանէ տկարութեան իմոյ, զի **թերևս** կարացից առաջի կացուցանել զխնդրելին ի քէն ի մատենի աստ փոքր պատմութեանս. – 2. **Թերևս** կարծես թէ մոռացեալ եմ զգուարթ և զպայծառ երեսացոյ սիրոյն ունակութիւն. – 11. Արդ օն առեալ զքո աղօթոյ տացես ինձ ի սատարութիւն, զի **թերևս** կարացից ուղղել զմակոյկ բանին - 13. և առ միոյ միոյ չարչարանսց թողացուցեալ լինէր ի թագաւորէն յաղագս հարցի և պատասխանոյ, զի **թերևս** զղջացի և դարձցի: - 90.

ԹԵՒԼԱԽՈՒՆԷՔ - և հանեալ զհարիւրապետ ոմն հանդերձ գնդաւն իւրով ի գաւառն ... և **ի թեմն Թկախունէք** – 86.

ԹԵԻՍՏԻԿՆՈՍ - և ժողովէ եպիսկոպոսք ի տեղեաց տեղեաց յԱնտիոք յաղագս նգովելոյ զՊօղոս Սամոստացի. Դիոնէսիոս ի Հռոմայ ... **Թևատիկնոս** Կեսարեայ Պաղեստինացոց – 76.

ԹԷ - յայսմ ամենայնիւ բնաւ իսկ ոչ ունէի **թէ** լինիցի – 3. Եւ դարձեալ **թէ՛** յայսմ երևեցաւ սէր նորա ի մեզ - 4. և այնպիսի սէր ոչ որ կալցի՝ **թէ** զանձն իւր դիցէ ի վերայ բարեկամաց իւրոց. - 4. և դարձեալ, **թէ** յայսմ ծանիցեն ամենեքեան՝ **թէ** իմ աշակերտք էք՝ **թէ** սիրեցէք զմիմեանս. 4. Եւ այսմ Առաքեալ վկայէ, **թէ** որ յիւր որդին ոչ խնայեաց. - 5. Եւ դարձեալ այլուր, **թէ** ետ զանձն իւր փրկանս փոխանակ բազմաց: - 5. որպէս և Պօղոս, **թէ** նմանողք ինձ եղերուք - 5. Եւ դարձեալ, **թէ** ոչ եմ ես կենդանի, այլ կենդանի է յիս Քրիստոս. - 5. Եւ դարձեալ, **թէ՛** մի եղիցին քեզ այլ աստուածք բայց յինէն. - 6. և դարձեալ, **թէ՛** որ զոհէ օտարոտի աստուծոյ՝ կորիցէ: - 6. որ և ասել կարասցես համարձակապէս զմարգարէին բան, **թէ՛** ահաւասիկ ես և մանկունք իմ - 10. համարձակիմ ծառայական բանի քո յետին և տրույ աշակերտս՝ կամ **թէ** որդիս՝ **թէ** ախորժելի է քում պատուասիրութեանդ և կամ **թէ** ինձ համարձակելի անուանեալս Ուխտանէս. - 10. տայցէ **թէ** ախորժես յեղանակս ժամանակին յայտ արարից. - 12. յոյս ունիմ ի յօժարութիւն մտաց քոց՝ **թէ** համարիս: - 13. Եւ դարձեալ մեկնութիւն տայ բանին, **թէ** գեղեցկաբար ասաց, **թէ** ի գործոց մերոց – 17. Իսկ զՏիգրան գովէ յայժ ճշմարտապատումն Մովսէս ի պատմութեան իւրում, **թէ** որպիսի ամենայնիւ գովելի է: - 30. որում և ինքն վկայեաց, **թէ** գտի զԴաւիթ որդի Յեսեայ. - 32. Եւ դարձեալ, **թէ՛** արդեք ոչ կարի հեռի գոյով ժամանակին յիշեցուք զանուանս զայսոսիկ: - 36. Եւ դարձեալ ասէ, **թէ** մինչև ցթագաւորութիւնն Վաղարշակայ՝ ի Հայք ոչինչ ճշմարտագոյն գտաք պատմեալ: - 38. ասպա դարձեալ յիշէ զայս և Սգօնն, **թէ** թագաւորութիւնն յԵսասայ ոչ եթէ թագաւորէր որպէս ինքն կամէր - 41. յառաջագոյն եցոյց և Պիղատոս ստուգապէս վասն նշանաց նորա՝ **թէ** յետ յարութեանն իւրոյ հաւատարիմ եղև բազմաց՝ **թէ** Աստուած է: - 50. գոր լսեմ՝ **թէ** ոչինչ արժանի իսաչի և մահու էր նա, այլ պատուի և երկրպագութեան - 51. պատմէ և զայս Յովսէփոս, **թէ** սովու և սրով հարիւր և քսան բիւրս կոտորեաց. - 55. զհետ երթայ ամօք և ժամանակօք ի զարմացումն ամեալ զլսօղս՝ **թէ** զի՞նչ ի թագաւորելն իւրում Արտաւագդ եղև. - 59. սա ժպրհեցաւ ասել վասն Փրկչին մերոյ, **թէ** ոչ էր սա անձամբ գոյութիւն յառաջ - 66. և խոստանայ բազում պարգևս տալ՝ **թէ** որ զերծուցէ զնա ի հալածանացն Խոսրովու - 72. ըստ գրեցելումն **թէ՛** զգուրն գոր փորեաց և պեղեաց՝ ինքն անկցի ի խորխորատն. և դարձեալ **թէ՛** որ սուր հանէ՝ սրով անկցի: - 74. զՓրկչէն մերմէ ասէր, **թէ** մարդ սոսկ էր նա՝ որպէս ամենայն մարդիկ - 76. Յայտարարութիւն յաղագս սրբոյն Գրիգորի՝ **թէ** ո՞րպէս տարեալ լինէր յերկիրն Յունաց: - 78,115. Արդ ոմանք յԱսորոց կողման համբաւեն Չգօն ոմն Յակոբ անուն կոչեցեալ, **թէ** նա է եղբայր Գրիգորի. - 79. լուաւ և տեղեկացաւ ստուգի ... **թէ** ուստի՞, կամ զիս՞րդ և կամ ո՞րպէս ել զնաց առ Տրդատ - 84. և թագուցեալ զինքն ի վեր ոչ հանէր **թէ** ո՞ կամ ուստի՞ իցէ - 84. գոր զգացոյց ոմն ի նախարարացն՝ Տաճատ անուն՝ **թէ** սա է որդի Անակայ մահապարտի - 84. և ասէ ցարքայ **թէ՛** չէ պարտ դնա կեալ – 89. Իսկ վասն ջրոյ լուեալ էր մեր յաւանդութենէ, **թէ** ի խորութենէ Վիրապին և ի կաթուածոյ հիմանցն ժողովեալ լինէր առ սակաւ սակաւ յաւուրս ինչ - 90. Այլ մէք ի նոյն դարձցուք բան ... **թէ** ո՞րպէս հաւատաց Կոստանդիանոս - 101. նա կարծէր՝ **թէ** ի մարտիրոսութիւն տանին զնա - 103. և հարցեալ զմիմեանս յաղագս յառաջագոյն աղէտին ... և **թէ** ո՞րպէս ըմբռնամք ձգեաց զնոսս ի խաւարէ ի լոյս. - 106. Յաղագս թագին երանելոյն Կոստանդիանոսի՝ **թէ** ուստի՞ կամ ո՞րպէս յաջողեալ եղև նմա ի Տեառնէ - 109,116. ասէ ի ճառին ... **թէ** ուրախ լերուք, ո՞վ առաքեալքդ - 109. և այսմ

վկայէ գիրք կանոնացն՝ Նիկիայ, **թէ** այգոյն այգոյն սպասաւորեն հրեշտակք - 110. Գրեցաք ի մերումս պատմութեան միանգամ և երկիցս յաղագս Տրդատայ թագաւորելոյն, **թէ** ե՞րբ և յորում ժամանակի եղև: - 111. Եւ դարձեալ զմահն յայտ առնէ, **թէ** ի պատերազմելն Պռոքայ ընդ Գոթս՝ յարեան ի վերայ նորա գօրքն իւր, և սպանին զնա: - 111. **ապա թէ** ոչ այն լինէր՝ վնասէր զոր կամէր. - 57. ախորժելի է քում պատուասիրութեանդ **և կամ թէ** ինձ համարձակելի անուանեալս Ուխտանէս. - 10. կամ եթէ դու իցես Աստուած ... **և կամ թէ** որդի իցես դու Աստուծոյ - 47. **և կամ թէ** յետոյ զինչ արարին զՀրաչէ՝ ոչ զհտեմ ասէ պատմագիրն: - 80. **և կամ թէ** զտարածումն տատասկին ի գետնի անդ, և մերկացուցանել զսուրբն Գրիգորիոս, ընկեցեալ ի վերայ տատասկին - 89. **իբր թէ** հաւատարիմ ցուցանել նմա զինքն: - 73. և կոտորէ զամենայն որդիսն Սանատրկոյ **իբր թէ** ի Տեառնէ լինել այնմ - 56. առեալ զթագաւորն մեկուսանայր՝ **իբրև թէ** խորհել ինչ վասն ճանապարհին, սպան զթագաւորն: - 73. համարձակիմ ծառայական բանիւ քո յետին և տրուայ աշակերտս՝ **կամ թէ** որդիս - 10. Իսկ երանելին Հռիփսիմէ թագաւորագն լեալ՝ **կամ թէ** դուստր թագաւորի ... երթայր բնակէր ի միայնարան/ի/ մի մօտ ի քաղաքն Հռովմ - 92. Թերևս **կարծես թէ** մոռացեալ եմ զգուարթ և զպայծառ երեսացդ սիրոյն ունակութիւն. - 11. **մանաւանդ թէ** քաղաքակիցք սրբոցք և ընտանիք Աստուծոյ, շնորհօք /և/ որդեգրութեամբ ետուն և տաճար բնակութեան Բանին Աստուծոյ - 6. զոր բազում ժամանակ զարձանն զայն պատուեցին Պոնտացիք՝ **որպէս թէ** յԱստուծոյ է գործն: - 41. երկու բնութիւն զոյգ ասաց մանիւնիւթ / Մանի նիւթ. Հ.Հ./ և խաւար՝ **որպէս թէ** չար կամ բարի: - 78.

ԹԷԱԹՈՍ - Եւ այս են կղզիք նոցա ... Քիոս, **Թէաթոս**, Ղեմնոս ... - 23.

ԹԷԵԻ - ջերմ փափաքանօք **թէև** այլ ինն խնդրէիր ... հնազանդէի հրամանի քում. - 13. այլ ես ասեմ, **թէև** ի Հեթանոսս և յանհաւատսն լինի Աստուծոյ խնայելն և անխնայելն. - 59.

ԹԷՆԴԻՏՈՆ - Ի սորա ժամանակս էին հերձուածողք՝ **Թեոդիստոն**՝ և Ապեղէս՝ և Փրիզացիք և այլ բազումք - 61.

ԹԷՆԴՈՐՈՍ - յորոց մի էր սուրբն **Թեոդորոս**. - 65. ետես զսուրբն **Թեոդորոս** նստեալ - 66.

ԹԷՈՍՄՅԻՍ - և բազում Հայրապոտք մարտիրոսացան, Պետրոս Աղէքսանդրի Եպիսկոպոսն, և Փելիաս **Թեոմացիս քաղաքի** - 80.

ԹԷՈՍՄՅԻՍ ՔԱՂԱՔ - և բազում Հայրապոտք մարտիրոսացան, Պետրոս Աղէքսանդրի Եպիսկոպոսն, և Փելիաս **Թեոմացիս քաղաքի** - 80.

ԹԷՊԷՏ ԵՒ, ԹԷՊԷՏԵՒ - քանզի կարօտ եմ օգնականութեան աղօթից քոց՝ ով վսեմականդ ի հարս՝ Հայր սուրբ. **թէպէտև** Հոգին սուրբ ի թիկունս հասանէ տկարութեան իմոյ - 2. Բայց արդ լինիմ քեզ Ահարօն և Եսայիաս. **թէպէտև** յանդգնութիւն է զայս ասել - 2. **թէպէտև** յառաջագոյն սակաւ ինչ հասու էիր լեալ ի գրոյ անտի իմոյ - 2. **թէպէտ և** ոչ էր իրացն իրաւունք առնել - 6. Վասն զի զայստսիկ հրամայեալս ի քէն զստուգութիւն բերէ պատմութեանս, **թէպէտ և** մեզ աշխատութիւն հասուցանէ յերկարութիւն բանիցս: - 15. Այլ **թէպէտև** սկիզբն եղև Ղևի աստ որդոյն Յակովբայ, սակայն զՌովբէն ծնաւ նախ - 31. **Թէպէտև** ի բազմաց լուեալ էր մեզ զայդ, յառաջագոյն եցոյց և Պիղատոս ստուգապէս վասն նշանաց նորա - 50. Այլ **թէպէտև** զկնի այտրիկ իմոյ բանիցս պատմի յաղագս Արտաւագոյն այլազգաբար ինն և այլաբանաբար այլ ես ասեմ - 59. **թէպէտ և** այլոցն գրեալ էին յիրեանց պատմութեան - 59. որ **թէպէտև** վանեալ քաջացն Հայոց փախստական առնէին, սակայն Վաղարշ մեռանի ի նոցանէ - 65. այլ **թէպէտև** վաղուրեմն լուաւ զոյժ

մահուանն Արտաւանայ - 69. Եւ **թւայտև** բազում անգամ հրեշտակս առաքեր պայծառ պատարագօք խնդրել զխաղաղութիւն, չեղև հնար. - 78. **Թւայտև** դեռ ոչ էր հաւատացեալ և ընդունակ լեալ բանին – 82. **Թւայտև** և կինն այն զկնի նկանակին ջուր մատուցանէր - 90.

ԹԻԲՐՈՍ – **Թիրբոս**՝ որ այժմ անուանեալ կոչի Տիրբերիոս: - 25.

ԹԻԼՆ – քանդէին զՀոնիական մեհեանն դստերն Արամաղղայ **ի Թիլն աւանի**: - 97. Եւ հասեալ ի գաւառն Եկեղեաց **ի Թիլն աւան** – 108.

ԹԻԼՆ ԱԻԱՆ – քանդէին զՀոնիական մեհեանն դստերն Արամաղղայ **ի Թիլն աւանի**: - 97. Եւ հասեալ ի գաւառն Եկեղեաց **ի Թիլն աւան** – 108.

ԹԻԿՈՒՆՍ ԱՌՆԵԼ – Եւ **թիկունս արարեալ** իր Երուանդայ զՎեսայիանոս և զՏիտոս զկայսերս Հռոմայեցոց թողու ի նոսա զՍիջազեսոս - 56.

ԹԻԿՈՒՆԶ – և շեշտ ընդ մէջ ճեղքեալ **թիկանցն** ... ընդ յերկիր հարստի սլաքն. - 26.

Եւ **թիկունս արարեալ** իր Երուանդայ զՎեսայիանոս և զՏիտոս զկայսերս Հռոմայեցոց, թողու ի նոսա զՍիջազեսոս: - 56. քանզի կարօտ եմ օգնականութեան աղօթից քոց՝ ով վսեմականդ ի հարս՝ Հայր սուրբ. թւայտև Հոգին սուրբ **ի թիկունս հասանէ** տկարութեան իմոյ – 2.

ԹԻՐԱՍ – Գոմեր ծնանի **զԹիրաս**. – 22. **Թիրաս** ծնանի զԹորգոմ. - 25. Այս Հայկ՝ որդի Թորգոմայ՝ որդոյ **Թիրասայ** ... նախնի Հայաստանեացս. - 28.

ԹԻԻ – Արդ Աստուած սէր է, և սէր՝ **զթիւ**, զանուն – 7. և զամենայն կարգել մի ըստ միոջէ ըստ իւրաքանչիւր խորհրդոյ. նախ **զթիւ** թագաւորացն և հայրապետացն մերոց - 14. Սա յԱդամայ տասներորդ եղեալ **ի թուոյ** նախահարցն - 17. Սա ապստամբեալ ի Բելայ՝ գնաց յերկիրն Արարադայ ի կողմն հիւսիսայ հանդերձ ծննդովք իրովք՝ **թուով** իբրև երեք հարիւր. - 26. Արդ այժմ անցից **ի թիւ** մերոց արանց - 27. և ըստ այնմ կարգի սկիզբն եղև քահանայութեան յերրորդ **թուոյ** զաւակէն Յակոբայ - 31. Աբրահամ նահապետ ... և ի Նոյէ ըստ **թուոյ** ծննդոցն՝ որ ի Մեմայ՝ մետասաներորդ - 38. որ է **ի թուոյ** չորս թագաւորացն Յունաց - 52. որ է վեցերորդ **ի թուոյ** կայսերացն Հռոմոց - 55. որ է երկներորդ **ի թուոյ** թագաւորացն Հայոց: - 56. որ է ութերորդ **ի թուոյ** թագաւորացն Յունաց: - 57. որ է տասներորդ **ի թուոյ** թագաւորացն Յունաց: - 58. Թագաւորէ Ատրիանոս ամս քսան և մին, որ երկոտասաներորդ **ի թուոյ** թագաւորացն Յունաց: - 59. Մարկոս Անտոնինոս որ էր **ի թուոյ** թագաւորացն Յունաց չորեքտասաներորդ: - 61. որ էր **ի թուոյ** թագաւորացն Յունաց վեցտասաներորդ: - 61. որ է **ի թուոյ** թագաւորացն Յունաց տասնևութերորդ: - 63. որ է քսաներորդ **ի թուոյ** թագաւորացն Յունաց: - 64. որ է երեքտասաներորդ **ի թուոյ** թագաւորացն Հայոց: - 64. որ է **ի թուոյ** թագաւորացն Յունաց քսան և երկուս - 65. որ է չորեքտասաներորդ **ի կարգի թուոյ** թագաւորացն Հայոց: - 67. **Թիւ** թագաւորացն Պարսից - 69,115. Արդ անցցուք ընդ **թիւ** թագաւորացն Պարսից - 69. որք էին **ի թուոյ** թագաւորացն Յունաց քսաներորդ - 75. որ էր **ի թուոյ** թագաւորացն Յունաց քսանևիններորդ - 77. որոց **թիւքն** կարգի կայսերացն Հռոմայեցոց երեսներորդ առաջներորդ - 80. և **զթիւ** չափոյ և համարոյ կարգեաց: - 80. Սա էր **ի թուոյ** թագաւորացն Յունաց երեսներորդ երկրորդ: - 80. Սա էր **ի թուոյ** թագաւորացն Հայոց հնգետասաներորդ: - 91. և էր **ի** հնգետասաներորդ **թուոյ** թագաւորացն Հայոց - 93.

ԹԻՒՆԱԻՈՐ – որ էր խորութեամբ անհնարին և խաւարին և զիջին ի մէջ **թիւնաւոր** օձիցն – 90. գոր առնէր ի Խորվիրապին ի մէջ **թիւնաւոր** օձիցն: - 93.

ԹԼՊԱՏԵԼ – Բայց ապա այլք յանձն առնուն յաւոր շաբաթու յորս և ի պատերազմ հեծանել, և զմանկունսն իրեանց **ոչ թլպատել**: - 41. Եւ յԱդամայ սկիզբն արարեալ

մինչև ի մարմնանալ Բանին Աստուծոյ ... և **գթլպատելն** - 95. **թլպատեսցի** և լինիցի
չրեայ իբրև գմեգ: - 104.

ԹԽԱՆԱԼ – **քիսացեալ լինէին** մարմինք նորա և սևացեալ իբրև գածուխս. – 90.

ԹՇՆԱՍԱՆԷ - Եւ նա անարգեալ գնոսա **քշնամանօք** դարձոյց: - 104.

ԹՇՆԱՍԻ - այլ ոմանք յաղագս Աստուծոյ և աստուածայնոյն ջատագով լեալ նախ
քան զըմբռնելն գնոսա **քշնամեսցն**, զանձինս իրեանց ի վագից ի վայր մղէին. - 6.
որ սիրելով զհայրենիս իր՝ լաւ համարէր մեռանել ի վերայ՝ քանքէ օտար **քշնամեսց**
կոխել զսահմանս նորա: - 28. **քշնամիքն** զարմացեալ էին - 61. և կայծակունք
տեղացին ի վերայ **քշնամեսցն** - 61. Չոր ապա միսանգամ ճակատ կազմեալ
քշնամեսցն - 65. Եւ նորա առեալ զգօրս թագաւորին՝ ձայնիս փողոյ յառաջ
մատուցեալ յանդիման **քշնամտյն**. - 82. որ զկնի այտորիկ պատմի մինչև տալ
պատերազմ ընդ **քշնամեսցն** Կոստանդիանոսի: - 83. և որք գժրիստոս ոչ պաշտեն՝
քշնամիք են թագաւորութեանս մեր: - 103.

ԹՈՂԱՅՈՒՅԱՆԵԼ - առ միոյ միոյ չարչարանացն **թողացուցեալ լրնէր** ի
թագաւորէն յաղագս հարցի և պատասխանոյ - 90.

ԹՈՂՈՒԼ – որ զգլուխդ **թողով**՝ յոտս հպեցար. – 2. Այլ մեք զթագաւորելն նորա
յիրում տեղուջն **թողոյք** կարգեալ: - 31. գոր և **թողից** ասել յիրաքանչիւր կարգի: -
36. Սա տիրեալ ամս երեսուն՝ **թողու** զթագաւորութիւնն որդոյ իրում ամս տասն և
ինն: - 39. Եւ ինքն ... մեռանի ի Սծբին ... **թողեալ** զտէրութիւնն որդոյ իրոյ
Արշակայ երկրորդի: - 40. նշանակ զնիզակ իր **թողեալ**, գոր մխեալ՝ ասեն՝ արեամբ
զեռնոց ձգեալ թաղեսց յերկանաքար արձանի. - 41. ոմանք չարափառութեամբ
կեցեալք և յիշատակ չարի **թողեալ** յաշխարհի. - 42. և **թողու** զայն ի սակաւ գօրս իր:
- 43. և վաղճան գործոյն այս ինչ՝ կամ **թողուլ** զօրէնս Հրէութեանն ... կամ կախել
զփայտէ - 45. ձեռնադրէ ի վերայ Եղեսիայ՝ փոխանակ իր **թողով** ի քաղաքին. - 49.
և դարձեալ **թողեալ** ... Սանատրկոյ զհաւատն յերկեղէ նախարարացն: - 53.
հրամայէ ... **թողուլ** զօրէնս Հրէութեանն և երկիրպագանել կոռցն - 54. Եւ թիկունս
արարեալ իր Երուանդայ զՎեսպիանոս և զՏիտոս զկայսերս Հռոմայեցոց, **թողու** ի
նոսա զՍիջագետս: - 56. նովիմբ և վախճանեցաւ, **թողեալ** զթագաւորութիւնն
Տիրանայ երօր իրում: - 60. և նա հինգօրեայ անուաղ **թողեալ** զամենայն
բազմութիւնսն - 94. որդին քո ... բարիոք արար, որ **եթող** զհաւատն - 104. գառ ի
Յունաց զճուլեալն առեալ յինքեանսն գնացին **թողով** անդրէն զտենչալին մեծի
թագաւորին Կոստանդնեայ: - 110.

ԹՈՆԻՍԻԱՆՈՍ - և էին անուանք մանկանցն այոքիկ, Մաքսիմիանոս, Մարտիանոս,
Թոնիսիանոս ... - 71.

ԹՈՌՆ - ապա տայ զտեղին Կաղմայ **թոռին** իրում - 26. Չայս իմացեալ Հայկայ
յազդանէ Կաղմայ **թոռին** իրոյ, ելանէ իւրայնօքն հանդերձ ի պատերազմ Բելայ. -
26. և անուանէ յիր անուն՝ Արմալիր՝ և զանուն գետին յանուն **թոռին** իրոյ Երաստայ՝
Երասխ: - 27. որ այժմ կոչի Գառնի՝ յանուն Գառնկայ **թոռին** իրոյ: - 28. Ապա
Արշակ ... որ կոչեցան մեծ, **թոռն** քաջին Արշակայ - 38. և հրապուրեալ ի
Մաքսիմիանէ կնոջէ իւրմէ՝ որ **թոռն** Գիոկղետիանոսի կայսեր. - 102. Իսկ Հեղինէ
մայրն Կոստանդիանոսի էր ի Բեթանիայ՝ և երկու **թոռունքն** ընդ մմա - 103.

ԹՈՎՍԱՍ – **Թովմաս առաքեալ**՝ մի յերկոտասանից անտի՝ առաքեաց զԹադէոս ի
քաղաքն Եղեսիայ. – 48.

ԹՈՎՍԱՍ ԱՌԱԶԵԱԼ – **Թովմաս առաքեալ**՝ մի յերկոտասանից անտի՝ առաքեաց
զԹադէոս ի քաղաքն Եղեսիայ. – 48.

ԹՈՐԳՈՄ - Թիրաս ծնանի **զԹորգոմ**. - 25. Այս Հայկ՝ որդի **Թորգոմայ**՝ որդույ Թիրասայ ... նախնի Հայաստանեացս. - 28.

ԹՈՐԳԱՆ - երթեալ ի Դարանաղեաց գաւառն **ի գեղն Թորդան** - 97.

ԹՈՒԱԿԱՆ - /Յ/Աղանայ առաջին ... մինչև ցերկորդ Աղամ ... լինին անք հինգ հազար հինգ հարիւր. և ի Զրիստոս մինչև **ցՀայ թուականն**՝ հինգ հարիւր: - 33.

ԹՈՒԵԼ - որում և **հաճոյ թուեցի** Յիսուս, ընկալցի զնա Աստուած - 50. Բայց քեզ Տտեառն իմում **հաճոյ թուեցի** առաքել յԵրուսաղէմ - 51. և եթէ **հաճոյ թուեցի** յաչս քո՝ առցես զնա քեզ կնութեան: - 92.

ԹՈՒԻ - ինձ **թուի** հանգուցանելն դադարեցուցանել զամբարշտութիւնս և զչարիս սատակմամբ մարդկան զազրագործաց: - 17. Բայց ինձ արդարացեալ **թուի** լուրն այն - 60.

ԹՈՒՄԱՍ - գոր գրեաց **Թումաս Առաքեալ** հրամանաւ Փրկչին: - 48,114.

ԹՈՒՄԱՍ ԱՌԱԶԵԱԼ - գոր գրեաց **Թումաս Առաքեալ** հրամանաւ Փրկչին: - 48,114.

ԹՈՒՂԹ - Եւ այս առ ի մէնջ քեզ դարձուած բանից և **թղթոց** պատասխանի. - 15.

Չոր առեալ **զթուղթն** եղբօր իւրոյ մեծին Արշակայ՝ առաջի առնէ նմա զդիւանն արքունի: - 40. որև գրեալ **թուղթ** առ Փրկչին ի ժամանակի Խաչելութեանն - 45. և ընկալաւ **թուղթ** պատասխանի՝ օրհնելով զբաղաքն - 45. գրէ **թուղթ** առ Փրկչին - 46.

Թուղթ Աբգարու առ Փրկչին: - 47,114. Որոց տարեալ **զթուղթն**՝ պատահեցին նմա յԵրուսաղէմ: - 47. բայց **թուղթ** հրամայեաց գրել արինակ զայս: - 47. Պատասխանի **թղթոյն** Աբգարու - 48,114. Չայս **թուղթ** բերին սուրհանդակք Աբգարու - 48. **Թուղթ** Աբգարու առ Տիբեր կայսր Հռովմայեցոց: - 49,114. Պատասխանի **թղթոյն** Աբգարու: - 50,114. **Չթուղթ** մտերմութեան քո ընթերցան առաջի իմ. - 50. **Թուղթ** Աբգարու: - 51,114. Եւ **զթուղթն** գրեալ՝ ասէ - 51. /Դարձեալ/ **Թուղթ** Աբգարու: - 52. և մինչդեռ պատասխանի չէր ընկալեալ այսմ **թղթոյ**, վախճանի - 52. բայց առաքէ **թուղթ** յաղագս խնդրոյ նոցա - 76. մատուցին **զթուղթ** թագաւորին Տրդատայ: - 99. Եւ առեալ պատասխանի **թղթոյն**՝ դարձան մեծաւ ուրախութեամբ. - 99. Եւ տուեալ զպատճէն **թղթոյն** պատասխանի - 99. Պատասխանի **թղթոյն** Անանիայի - 113.

Թուղթ Աբգարու /առ Արտաշէս արքայն Պարսից/: - 114.

ԹՈՒՔ - և ի քարշէլ զձեռն արտաքոյ զկէս մասն **թոքոյն** բերէ. - 37

ԹՐԱԿԷ - Ընդ նոյն ատուրս և Նոմերիանոս լինի սպանեալ **ի Թրակէ**. - 112.

- Ժ -

Ժ. - Գլուխ **Ժ**. Սահմանք Յարեթի: - 23,113.

ԺԱ. - Գլուխ **ԺԱ**. Յաղագս լերանց. - 24,113.

ԺԱԱ - և յիշել զնա յամենայն **ժամ**, ուրախութիւն է ըստ մարգարէին: - 4. Արդ այս է սէրն նորա առ մեզ. իսկ մերն առ նա՝ սիրել զնա ի բոլոր սրտէ և ի բովանդակ մտաց և ի զօրութենէ, և առնել զհաճոյսն նորա յամենայն **ժամ**. - 5. և պարտ է կատարել յամենայն **ժամ**. - 6. արդ պարտ է զհետ ընթանալ, և բուռն հարկանել զբարի գործոց ... և գործել զարդարութիւն յամենայն **ժամ** - 6. և էր յատուրս ամարայնոյ, յամսեանն Տրէ, որ օր տասն ու մին էր ամսոյն, յատուր կիրակէի յիններորդ **ժամուն**: - 12. նստի

րնդ հովանեալ/եալ/ ծառոյ միոյ միջօրէի **ի տօթ ժամու.** - 65. Իսկ իբրև եհաս **ժամն,**
 հրամայեաց կայսրն – 82. ապա այնուհետև **ժամ տուեալ** մարտի: - 82.
 ԺԱՍԱԴՐԵԼ - Արդ մեք ի մերն դարձցուք ոճ **ի ժամադրեալ** տեղին 88.
 ԺԱՍԱՆԱԿ - գոր յետոյ ասացից **զժամանակ** գալոյ քո – 2. որ կրսերս եմ ուսմամբ՝ և
 յետին քան զամենեսեան, իսկ **ժամանակաւ** քան զբազում արբանեկակիցս իմ - 3.
 մշտնջենաւոր ձգեսցես **զժամանակս** կենաց քոց - 10. Արդ քանզի **ի ժամանակին**
 յայնմիկ. յորժամ եկիր առ աստուածապատիւ և սուրբ Հայրապետն մեր Խաչիկ ... և
 բերան ի բերան խօսեցար ընդ իս յաղագս պատմութեանս. - 11. տայցէ թէ ախորժես
 յեղանակս **ժամանակին** յայտ արարից. - 12. եհաս **ժամանակ** մարգարէութեան
 Դամէքայ - 17. Իսկ ի Քամայ ծննդոցն Ներքովդի **ի ժամանակս** եղև սկիզբն
 թագաւորութեան նոցա - 18. Եւ ամենեքեան տքա նահապետք ... եկին հասին
 չափելով իւրաքանչիւր ոք **զժամանակս** իւր, և մեռաւ: - 20. **Ի** նորա **ժամանակս** եղև
 սկիզբն թագաւորութեան նոցա ի Բաբելոն: - 21. **Ի ժամանակին** յայնմիկ ... տիրել
 կամէին բոլոր աշխարհաց՝ Զրուանն և Տիտանն և Յապետոսթէ - 25. Իսկ մերն
 Յաբէթայ ... զնահատակութիւն պատերազմաց ի նոցանէ ոչ գտաք ուրեք, բայց
 միայն զքաջին Հայկայ՝ և զԱրամայ՝ և զՏիգրանայ՝ որ ինչ յիւրում **ժամանակս:** - 26.
 և կացեալ անդ **ժամանակս** ինչ, ապա տայ գտեղին Կաղմայ թոռին իւրում - 26. Չսա
 աստուած պաշտեալ՝ ասեն՝ Ասորիք բազում **ժամանակս** - 29. **Ի ժամանակին**
 յայնմիկ կացին Դատաւորքն գլուխ ժողովրդեանն Իսրայէլի - 34. այս ... հաւաստի ի
 մերոց գոլով թագաւորութեանն առ այնու **ժամանակաւ:** - 35. և կացուցանէ զնա
 պատուով՝ մինչ **ի ժամանակս** Վաղարշակայ առաջին թագաւորին Հայոց: - 36. Եւ
 դարձեալ, թէ՛ արդէք ոչ կարի հեռի գոլով **ժամանակին** յիշեսցուք զանուանս
 զայսոսիկ: - 36. Սա բազում արութիւն քաջութեան ցուցեալ **ի ժամանակս**
 թագաւորութեան իւրոյ զօրօք քաջացն Հայոց: - 39. գոր բազում **ժամանակ**
 զարձանն զայն պատուեցին Պոնտացիք՝ որպէս թէ յԱստուծոյ է գործն: - 41. որև
 գրեալ թուոթ առ Փրկիչն **ի ժամանակի** Խաչելութեանն - 45. Ընդ այն **ժամանակս**
 եկաց ի գործ հազարապետութեան կայսեր ի վերայ Փինիկեցոց ... Մառին - 46.
 Իսկ ինքն Փրկիչն մեր յայնմ **ժամանակի**՝ յորում կոչեաց զնա, ոչ առ նա յանձն. - 47.
 որ կայ յԵդեսացոց քաղաքին մինչև ցայսօր **ժամանակի:** - 48. Չի **ի ժամանակին**
 յորում խաչեցին զնա, արեգակն խաւարեցաւ - 50. ընդ նոյն **ժամանակս** երբայր
 Արքեղոսի սպան զՅակոբոս զեղբայրն Յօհաննու՝ սրով - 53. Եւ **ի** նոյն **ժամանակս**
 եկեալ յԵրուսաղէմ Պատրոնիկէ - 53. Եւ **ի** նոյն **ժամանակս** Պետրոս առաքեալ
 զԱնտիոքացոց զեկեղեցին հաստատեաց. - 53. Վասն թագաւորելոյ որդոյն
 Աբգարու և Սանատրկոյ **ի** միում **ժամանակի:** - 53,114. Յայնմ **ժամանակի**
 հաւատաց Սանատրուկ ի քարոզութենէ առաքելոյն Թադէոսի ի Շաւարշան
 քաղաքի. – 53. Չայնու **ժամանակս** լինի պատերազմ Արտաշիսի ընդ արքային
 Ալանաց. - 58. և որ այլ ևս գործք ի նմանէ պատմի ի Մովսիսէ ընդ այն **ժամանակս** -
 58. և զամենայն **ժամանակս** կենաց իւրոց ի լռութեան զինքն նուաճեաց: - 59. զհետ
 երթայ ամօք և **ժամանակօք** ի զարմացումն ամեալ զլսօղս՝ թէ զի՞նչ ի թագաւորելն
 իւրում Արտաւագդ եղև. - 59. Վասնորոյ և առ մերով իսկ **ժամանակաւ**՝ բազումք ի
 դարբնաց զհետ երթալով առասպելին՝ յաւոր միաշաքաթոջ երիս կամ չորս բաղխեն
 զապսն - 60. **Ի** սորա **ժամանակս** եղեն բազում հերձուածողք հակառակ Աստուծոյ
 պատուիրանացն - 61. **Ի** սորա **ժամանակս** էին հերձուածողք՝ Թէոդիտոն՝ և Ապեղէս՝
 և Փրիզիացիք և այլ բազումք – 61. Չայնու **ժամանակաւ** վրէժխնդիր լեալ մահուան
 հօր իւրոյ յարքայէն Խազրաց - 67. **Ի ժամանակս** թագաւորութեանն Խոսրովու
 արքային Հայոց մեծաց՝ բարձեալ լինի թագաւորութիւնն Պարսից ի Պարթևաց - 68.

Եւ ի նոյն **Ժամանակս** ննջեցին եւթն մանկունքն - 71. Եւ էր այս **ի Ժամանակս** ճմերայնոյ: - 73. և այլ ինչ բազում աղտեղագործութիւն **ի Ժամանակն** յայն գործէին զոհել հարց զորդիս և հերձել զմանկունս: - 75. Սոցա ոչ գտաւ համար ի կարգի կայսերացն, նաև ոչ գործք ինչ սակս սակաւութեանն ժամանակաց նոցա: - 77. Եհաս **Ժամանակ** Տրդատայ ժառանգելոյ զաթոռ թագաւորութեանն իւրոյ զհայրենիսն - 81. Եւ ի նոյն **Ժամանակն** ելեալ ի Վիրապէն մեծ խոստովանողն Քրիստոսի սուրբն Գրիգոր - 81. և զայն արարեալ բազում **Ժամանակս** քինախնդիր լեալ առ ի նոցանէ գործելեացն - 83. Սա հալածեաց զհերձուածողսն՝ որ **ի Ժամանակի** անդ նորա յարեան - 83. Ի սորա **Ժամանակս** եղև ժողովն ի Նիկիայ մայրաքաղաքին Բիթանացոց - 83. և թագուցեալ զինքն ի վեր ոչ հանէր ... մինչ **ի Ժամանակս** չարչարանաց իւրոց. - 84. յայնմ **Ժամանակի** ամայի էր լեալ տեղին այն - 87. Եւ այնպէս կացեալ և համբերեալ ի նմա զայնքան ամս և **զԺամանակս** կենդանի վկայն Քրիստոսի սուրբն Գրիգոր - 90. յորում **Ժամանակի** և հաւատաց ի ձեռն տեսեան աստղանշան խաչին - 96. Ընդ **Ժամանակս** ընդ այնոսիկ թագաւորեաց Կոստանդիանոս - 105. Եւ այնպէս յաղթող երևեալ և հաճոյ Աստուծոյ, մինչզի զամենայն **Ժամանակս** կենաց իւրոց հրեշտակ յերկնից երևեալ՝ սպասաւորէր նմա. - 105. **Չայսու Ժամանակաւ** լուր եհաս առ արքայն Տրդատ - 107. իսկ սուրբն Գրիգոր մնացեալ սակաւ ինչ **Ժամանակս** անդէն ի զաւառն Տարօն - 108. **ի Ժամանակին**՝ յորում եբարձ Յովսէփ զթագաւորութիւն յորդոցն Ամովնայ ... առաքեալ զթագս զայս ... առնէ ի գլուխ Գաւթի արքայի - 109. **Չայսու Ժամանակաւ** առաքէ Շապուհ արքայից արքայ առ մեծն Կոստանդիանոս - 110. որ մինչև ցայսօր **Ժամանակի** կայ ի թագաւորական պաղատին: - 110. նախ քան զայս սկսեալ **ի Ժամանակէն** Պռոբայ մինչև ի թագաւորելն Դիոկղետիանոսի՝ Յունաց թագաւորէ՝ ասէ՝ Պռոբոս - 111. Գրեցաք ի մերումս պատմութեան միանգամ և երկիցս յաղագս Տրդատայ թագաւորելոյն, թէ ե՞րբ և յորում **Ժամանակի** եղև: - 111. և եթէ փախչել ումեք հասանէր վասն աստուծոյ հնարիւք զողանայր զինքն **առ Ժամանակ մի**, և դարձեալ ի մահ մտանէր. - 6. ընդ **Ժամանակս Ժամանակս** ժողովէին գլխաւորք նախարարք - 41.

ԺԱՍԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ – ոչ է վկայութիւն ճշմարիտ ... առանց **Ժամանակագրութեան**. – 111.

ԺԱՍԱՆԵԼ- Վասնզի մարմնական հանգստենէ փրկութեան ի հոգևորն **Ժամանեալ** խրախճանութիւն – 9. Բայց Վաղերիանոսի կայսեր **ոչ Ժամանեալ** ի շփոթմանէ իւրմէ օգնել մերոյ աշխարհիս - 76.

ԺԱՄՏԱԼ - ապա այնուհետև **Ժամ տուեալ** մարտի: - 82.

ԺԱՌԱՆԳԵԼ - եկայք օրհնեալք Հօր իմոյ՝ **Ժառանգեցէք** զխոստացեալ ձեզ զարքայութիւն. – 8. ոմանք ... և անուն բարի **Ժառանգեալ** ի կեանս յայտոսիկ և որ զալոցն իցէ: - 42. Եհաս ժամանակ Տրդատայ **Ժառանգելոյ** զաթոռ թագաւորութեանն իւրոյ զհայրենիսն - 81.

ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆ - և սորա մնան մեզ, և են մեր բաժին **Ժառանգութիւն**. – 7. Տէր է բաժին **Ժառանգութեան** իմոյ՝ ասէ մարգարէն: - 7. և յայսպիսում խռանց և խռովութեան յափշտակեաց Տիտանն զմասն ինչ **ի Ժառանգութենէ** զսահմանացն Չրուանայ. - 25.

ԺԲ. - Գլուխ **ԺԲ.** Յաղագս ծովուց: - 24,113.

ԺԳ. – Գլուխ **ԺԳ.** Յաղագս գետոց: - 24,113.

ԺԴ. – Գլուխ **ԺԴ.** Եւ որ այլ ինչ զկնի բաժանման աշխարհաց: -25,113.

ԺԵ. – Գլուխ **ԺԵ.** Յաղագս Հայկայ: - 26,113.

ԺԶ. – Գլուխ **ԺԶ**. Յաղագս ազգաց և ծննդոցն Հայկայ և որ զինչ ի նոցանէ գործք: - 27,113.

ԺԷ. - Գլուխ **ԺԷ**. Յաղագս Արամայ պատերազմին և սարտիք /մարտիք. Հր.Աճ./ նահատակութեան: - 18,113.

ԺԸ. – Գլուխ **ԺԸ**. Յաղագս Արայի: - 29,113.

ԺԹ. - Գլուխ **ԺԹ**. Յաղագս՝ որ ինչ զկնի մահուանն Արայի պատմին կարգք: - 30,113.

ԺՌՂՈՎ - Իսկ գ՛հոնէսիոս աղաչեալ՝ զի և նա եկեացէ **ի ժողովն** – 76. Ի սորա ժամանակս եղև **ժողովն** ի Նիկիայ մայրաքաղաքին Բիթանացոց – 83. ապա եկեալ **ժողով** բազմութեան Եպիսկոպոսաց՝ ձեռնադրեցին գտորքն Գրիգոր - 99.

ԺՌՂՈՎԵԼ, ԺՌՂՈՎԻԼ – որ թափեաց զինքն յաղագս մեր, մինչև ի ծառայի կերպարանս, և գօտարացեալսն յինքեան **ժողովեալ**: - 12. և **ժողովէ** զբազմամբոխ արի արանց ամենայնի աջողածեռութեամբ ի տեգ նիզակի – 35. Բայց գովելին մեր քաջահասակն և նիզակաւորն **ժողովէ** այնուիետև արքայն Հայոց ի սահմանաց իւրոց զօրս բազումս՝ զամենայն ընտիրս աշխարհացն Հայոց. – 37. ընդ ժամանակս ժամանակս **ժողովէին** գլխաւորք նախարարք - 41. **Ժողովեցան** որդիքն Եսաւայ ի քաղաք մի ամուր – 41. Եւ **ժողովեալ** զօրս բազումս՝ հալածական առնէ զզօրս Յունաց. - 43. հրամայէ զօրս **ժողովել** յԱտրպատականէ - 44. Հրեայք ... **ժողովեալք** խաչեցին գ՛Զրիստոս առանց իրիք յանցանաց - 49. և **ժողովեաց** զզօրս Աղուանից, և զՎրաց - 70. զոր ապա **ժողովեցան** բազում Եպիսկոպոսք և Քահանայք և Սարկաւագունք - 71. և խորհեցաւ զօրս **ժողովել** ի վերայ Արտաշրի ըստ սովորութեանն իւրոյ: - 73. և **ժողովէ** եպիսկոպոսք ի տեղեաց տեղեաց յԱնտիոք յաղագս նգովելոյ գ՛Պօղոս Սամոստացի. - 76. և **ժողովին** ամենայն ամբ յԱդամայ մինչև ի հնգետասան ամն Տրդատայ՝ հինգ հազար ութ հարիւր ամ: - 91. անարատ մանկունք **ժողովեցես** և արեամբ նոցա լցցեն զաւագան. - 102. փութապէս **ժողովեցին** տղայս մանկունս բազում և անթիւս յոյժ: - 102. Եւ նորա երթեալ **ժողովէ** զքահանայս և զծերակոյտս Հրէից - 104. Եւ **ժողովեցան** առ նա Հրեայքն - 104. **ժողովեալ** զճարտարապետս արուեստին այնորիկ՝ և հրամայէ ձուլել ըստ նմին օրինակի: - 110. ի խորութենէ Վիրապին և ի կաթուածոյ հիմանցն **ժողովեալ լինէր** առ սակաւ սակաւ յաւուրս ինչ - 90.

ԺՌՂՈՎՈՒՐԴ - որք կացին առաջնորդք **ժողովրդեանն** Իսրայելի: - 31,113. որ եղև նախամարգարէ և առաջին քահանայ և առաջնորդ **ժողովրդեանն** Իսրայելի. - 31. Ի սորա աւուրս եկաց Յովսեդեկ՝ գլուխ և առաջնորդ **ժողովրդեանն** Իսրայելի. - 33. Յաւուրս սորա կացին ծերքն գլխաւորք **ժողովրդեանն** Իսրայելի. - 34. Ի ժամանակին յայնմիկ կացին Դատաւորքն գլուխ **ժողովրդեանն** Իսրայելի - 34. Եւ արդ այսուիետու տէրութիւնդ քո գիտէ՝ որ ինչ արժանն է՝ հրամայել **ի ժողովրդեանն** Հրէից - 50. Այլ մեք տուաք հրաման ամենայն ումեք ... և վասն **ժողովրդեանն** Հրէից՝ որ յանդգնեցան խաչել - 51. Սա յաւուրս Չատկի տօնի կամեցաւ առնել աղօթս ընդ **ժողովուրդս** եկեղեցոյն. - 66.

ԺՌԻԺԿԱԼՈՒԹԻԻՆ – որ զինքն նուաճեալ էր ի վարս **ժուժկալութեան** – 59.

ԺՊՐՀԵԼ - սա **ժպրհեցաւ** ասել վասն Փրկչին մերոյ, թէ ոչ էր սա անձամբ գոյութիւն յառաջ - 66.

Ի. - Գլուխ **Ի**. Յաղագս նահապետացն և դատաւորացն՝ որք կացին առաջնորդք ժողովրդեանն Իսրայելի: - 31,113. Թիւ թագաւորացն Պարսից ... և ապա Արտաշէս՝ ամս **Ի.**: - 69.

Ի /նախդիր/ - **տրականի հետ** – մի ոմն **ի հնումն** գնրբութիւն ձայնին և գծանրութիւն լեզուին առաջի արկանելով Տեառն – 1. **յորում** սկիզբն եղև բանից **ի սկզբան** պատմութեանս - 2. թերևս կարացից կացուցանել առաջի քո զխնդրելին ի քէն **ի մատենի** աստ փոքր պատմութեանս. - 2. թերևս կարացից իմովս տկարութեամբ ըստ կամաց քոց կատարել զկամս քո **յայսմիկ** յօժարութեամբ - 2. իբրև ընդ հայելի հայելով **ի քեզ** տեսանենք զամենայն բարեկարգութեան ձև և նմանութիւն և իր և օրինակ: - 3. **յայսմ** ամենայնիւ բնաւ իսկ ոչ ունէի թէ լինիցի – 3. Արդ քանզի խնդրեցեր **ի սկզբան** ի ձեռն խնդրոյ – 3. որ խորհի յօրէնս Տեառն ի տուէ և **ի գիշերի** – 3. և **յայլում** վայրի այլ ևս՝ որ ի սոյն յարմարին խրատք և խօսք յաստուածային օրինացն – 3. և առնել գոր **յամենայնի** գիրս գրեալ է վասն նորա - 3. **յայսմ** երևեցաւ սէր նորա ի մեզ, զի զանձն իր դիցէ /եղ/ վասն մեր. - 4. **յայսմ** ծանիցեն ամենեքեան՝ թէ իմ աշակերտք էք, թէ սիրեցէք զմիմեանս. - 4. Եւ այսմ Առաքեալ վկայէ ... և **յայլում** տեղուջ, եթէ ետ զանձն իր վասն մեր ... - 5. Արդ այս է սէրն նորա առ մեզ. իսկ մերն առ նա՝ սիրել զնա ի բոլոր սրտէ ... և չարչարակից լինել նմա և նմանող ամենայնիւ, **յամենայնի** - 5. սպանէք ասէ՝ զանդամս ձեր զերկրաւորս, ի բաց ընկեցնելով զամենայն կիրս ... և ի խաչ ելանել **յաշխարհի** - 5. ես և Հայր իմ **ի նմա** եկեցուք - 7. և ապա ծաղկեալ **ի տան** Տեառն և ի գաւիթս Աստուծոյ - 8. Արդ զայսոսիկ գրեալս **ի քեզ** տեսանենք կատարեալ - 8. **ի գալստեան** Տեառն առցես զանարատ և զանապակարբոյց զեղումն պարզևաց ի Հօրէն լուսոյ - 8. Իսկ դու ... կենդանի վկայեալ **ի մարմնի** զանմարմնացն բերելով նմանութիւն – 9. անսպառ խաղացումն սուրբ և երկրպագելի Հոգւոյն շնորհաց **ի քեզ** տեսանել - 9. եկայք օրհնեալք Հօր իմոյ՝ ժառանգեցէք զխոստացեալ ձեզ զարքայութիւն. և այսոքիկ **յաջակողմեան** ձայն. – 9. ի նոյն շաւիղ շրջեցուցեալ, **յորում** քում առաքելական ոտք շրջեալ ի խաղաղութիւն ըստ մարգարէին - 10. նա եղիցի գերահրաշ և արփիափայլ շնորհաց տարածիչ և նորոգիչ, և **ի** բարեկարգ **բարեգործութեան՝** **յորում** էիր և ետղ եղիցիս - 10. Եւ յաղագս այսորիկ յառաջադրեալ նախակարգեցի զխորհուրդ սիրոյ և խոնարհութեան **ի կարգի** պատմութեանս. - 11. Արդ քանզի **ի ժամանակին** յայնմիկ, յորժամ եկիր առ աստուածապատիւ և սուրբ Հայրապետն մեր Խաչիկ - 11. գոր քո ինքնին խօսեալ ի խորհուրդ հաւատոյ ի ձեռն հոգւոյն սրբոյ **ի քեզ** բնակելեոյ - 11. և էր **յաւորս** ամարայնոյ, **յամսեանն** Տրէ, որ օր տասն ու մին էր ամսոյն, **յաւոր** կիրակելի յիններորդ **ժամուն:** - 12. զի շնորհք սուրբ Հոգւոյն հասարակ քեզ և մեզ ... պարզևեսցի ձեռնտու լինելով մեզ ի գործս, **յորում** կամք և պարծիմք յուսովն Աստուծոյ: - 12. **ի սրտի** մերում իբր ի կենդանագիր ի տախտակս տպաւորենք հանապազ - 12. սակաւ հատուածով առնել **յսկզբան** թագաւորացն Հայոց մինչև ի մեզ - 12. որ են **յաշխարհին յայնմիկ** - 14. խոստացայ կարգաւ ճառել՝ և գրով յանդիման կացուցանել **ի պատմութեան** աստ - 15. որպէս յառաջագոյն ասաց/աք/ **յսկզբան** ճառիս. - 15. որ ունի **յինքեան** արտասանեալ զխորհուրդ պատմութեանս: - 15. հանգչին արդարև ըստ այսմ մարգարէութեան՝ ոչ ամենեքեան, այլ կատարեալք

յառաքինութեան ոգիք - 17. **յորում** չարիքն իբրև ջրհեղեղաւ ջնջեալ՝ մաքրին որպէս առ Նոյի մոլորեալք ի չարիս: - 17. Նոյ էր այր արդար և կատարեալ **յազգի** անդ իրում - 17. Եւ **յամի** վեցհարիւրերորդի եկն ջրհեղեղն - 17. ճարտարապետ և արարիչ Աստուած էր, հրամայեալ նմա զամենայն նշանս և արուեստս գործել **ի տապանին**. - 18. և ես ածից ջրհեղեղ ի վերայ երկրի՝ սատակել զամենայն մարմին՝ որ ունիցի շունչ **յինքեան**: - 18. հրամայեաց նմա Աստուած որպէս **յսկզբանն** Ադամայ, տիրել ամենայնի - 18. Սեմ որդի հարիւրամենի՝ յորժամ ծնաւ զԱրփակսադ **յերկրորդում** ամի յետ ջրհեղեղին. - 19. Եւ թագաւորեաց Նեբրովդ ի Բաբելոն ... **յերկրին** Սենայար: - 21. որք են **ի բաժնի** երից որդոցն Նոյի - 24. **Ի ժամանակին** յայնմիկ ... տիրել կամէին բոլոր աշխարհաց - 25. և **յայսպիսում** խռանաց և խռովութեան յափշտակեաց Տիտանն զմասն ինչ ի ժառանգութենէ զասիմանացն Ջրուանայ. - 25. Եւ յետ այնորիկ ապա իւրաքանչիւր որ **յիրում** բաժնի թագաւորեցեալ - 25. Իսկ մերն Յաբեթայ ... զնահատակութիւն պատերազմաց ի նոցանէ ոչ գտաք ուրեք, բայց միայն զբաջին Հայկայ ... որ ինչ **յիրում** ժամանակս: - 26. Եւ զդիակն Բելայ պաճուճեալ դեղովք՝ հրամայէ տանել ի Հարթ. և թաղեալ **ի բարձրաւանդակ տեղոջ** ի տեսիլ կանանց և որդոց իւրոց. - 27. մեռանի Արայն **ի պատերազմի**: - 30. շինէ իւր քաղաք **ի գաւառին** Տոսպն կոչեցեալ. - 30. Իսկ զՏիգրան գովէ յոյժ ճշմարտապատումն Մովսէս **ի պատմութեան** իրում - 30. Այլ մեք զթագաւորելն նորա **յիրում** տեղոջն կարգեալ: - 31. Սա յանդգնեցաւ խունկ արկանել **ի տաճարին** - 33. և **ի քսաներորդի** նորին թագաւորութեանն Եման տակառապետ խնդրեաց ի նմանէ - 34. **Ի ժամանակին** յայնմիկ կացին Դատաւորքն գլուխ ժողովրդեանն Իսրայէլի - 34. Չսա եսպան Աղէքսանդր **ի վեցերորդ ամի** թագաւորութեանն իւրոյ - 34. որ զամենայն արուեստս **ի մանկութեան** կարգեաց: - 35. Բայց և մեր առ Մարաց թագաւորութեամբն կացեալ բնակք սպասաւորք **ի մերում** աշխարհիս - 35. որպէս ասէ ստուգաբանելով Մովսէս **ի պատմութեան** անդ իրում: - 35. Բայց զայլոցն զանուանսն անուն ինչ կամ գործ ոչ գտաք **ի պատմութեան** անդ - 35. գոր ապա ասացից յետոյ **յայլում** տեղոջ: - 36. գոր և թողից ասել յիւրաքանչիւր **կարգի** - - 36. գովութիւնն նախասացեալ եղև յիննևտասաներորդ **ճառի** անդ: - 37. որ ... ծնեալ ի Թարայէ **ի յեթանասներորդ ամի** - 38. գորս **ի կենդանութեան** իրում Աբրահամ մեկնեաց ի Սահակայ - 38. Արշակ քաջ ... թագաւորեաց **յերկրին** Քուշանաց ամս երեսուն և մին: - 38. Եւ **ի մետասաներորդին** ապստամբին Պարթևք ի Մակեդոնացոցն. - 39. յարքունիս և **ի տան** թագաւորին շրջիցի: - 40. և զայլս ևս կարգէ և հաստատէ յիւրաքանչիւր **իշխանութեանն**: - 40. նշանակ զնիզակ իւր թողեալ, գոր մխեալ՝ ասեն՝ արեամբ զեռնոց ձգեալ թաղեաց **յերկանաքար արձանի**. - 41. Բայց ապա այլք յանձն առնուն **յաւուր** շաբաթու յորս և ի պատերազմ հեծանել - 41. Աղէքսանդր Յունաց էր թագաւորեալ **ի տիեզերակալութեանն** իրում - 41. Արդ աստանօր **յայսմ** վայրի սկիզբն լինի թագաւորաց - 42. ոմանք չարափառութեամբ կեցեալք՝ և յիշատակ չարի թողեալ **յաշխարհի**. - 42. վասն այնորիկ դեռևս տակալին զինասէրք են և որովայնամոլք, որպէս Եսան այն **ի հնումն** - 42. բայց զկնի Տդոս ամիս Յուլիս անուանեաց վասն **յայնմ** ամսին ծնանելոյ: - 42. Թագաւորէ Արտաշէս՝ որդի Արշակայ՝ **ի քսան/երեք/երրորդ ամի** Արշականայ Պարսից արքայի: - 42. որ շինեաց իւր արքունի **ի Պարսից աշխարհին**. - 42. Եւ յետ նորա թագաւորէ երկրորդ Տիգրան ... **ի տասնևիններորդ ամի** իշխանութեանն Արշականայ Պարսից թագաւորին: - 43. **յորում** և Յովսէփ ելեալ յաշխարհագիրն հանդերձ Մարեմա՝ ծնաւ ի Բեթղահէմ զՓրկիչն մեր: - 43. Այս Օգոստոս Սևբաստոս ... զՍեկտոս ամիս՝ Օգոստոս անուանեաց յիւր անուն՝ վասն **ի նոյն ամսեանն** իւրոյ ծննդեան լինելոյ: -

43. **Ի** սորա քսաններեք/երրորդ/ **ամի** ծնանի Յիսուս Քրիստոս ի Բեթղահեմ Հրեաստանի – 44. **Ի** սորա տասնևհինգ/երրորդ/ **ամի** գայ ի Սկրտութիւն Յիսուս Քրիստոս ի Յորդանան առ Յովհաննէս. - 45. **և ի** տասնուվեց/երրորդն/ **ամի** գլխատեցաւ Սկրտիչն. – 45. **ի** տասնևութ/երրորդն/ **ամի** խաչեցաւ Քրիստոս ի Հրէիցն. – 45. **և ի** տասնևին/երրորդ/ **ամին** քարկոծեցաւ Ստեփաննոս: - 45. **Եւ ի** նոյն **ամի** կոչեցաւ Պօղոս յառաքելութիւն: - 45. մինչդեռ **յովկիանոսի** նաւէին – 45. որև գրեալ թողթ առ Փրկիչն **ի ժամանակի** Խաչելութեանն – 45. Թագաւորէ Աբգար՝ որդի Արշամայ՝ **ի** քսաներրորդ **ամի** Արշօրի արքայի Պարսից: - 46. **Ի** սորա երեք **ամի** թագաւորութեանն հարկին Հայք Հռովմայեցոց. - 46. որպէս ասի յՂուկասայ **Աւետարանին** - 46. **յորում** տեսին զՓրկիչն մեր – 46,114. որ երևեցաւ **յաշխարհիդ** Երուսաղէմացոց - 47. Իսկ ինքն Փրկիչն մեր **յայնմ** ժամանակի՝ **յորում** կոչեաց զնա, ոչ առ նա յանձն - 47. որ կայ յԵդեսացոց **քաղաքին** մինչև ցայսօր ժամանակի: - 48. ձեռնադրէ ի վերայ Եդեսիայ՝ փոխանակ իւր թողլով **ի քաղաքին**. - 49. որ էր **ի քաղաքին** Շաւարշաւան՝ **ի գաւառին**՝ որ կոչի Արտագ: - 49. **ի ժամանակին** **յորում** խաչեցին զնա, արեգակն խաւարեցաւ - 50. Եւ արդ այսուիետև տէրութիւնդ քո գիտէ՝ որ ինչ արժանն է՝ հրամայել **ի ժողովրդեանն** Հրէից - 50. լուծցի անարգանօք յիշխանութենէ՝ **յորում** կացուցեր զնա. - 51. **Ի** սորա **յառաջնում ամի** Մարկոս Աւետարանիչն յԱղէքսանդրիա և յԵգիպտոս քարոզեաց զԱւետարանն. - 52. որ է հինգերորդ **ի կարգի** կայսերացն Հռովմայեցոց - 52. որ է **ի թուոյ** չորս թագաւորացն Յունաց - 52. Վասն թագաւորելոյ որդւոյն Աբգարու և Սանատրկոյ **ի միում ժամանակի**: - 53,114. **Յայնմ ժամանակի** հաւատաց Սանատրուկ ի քարոզութենէ առաքելոյն Թադէոսի **ի Շաւարշան քաղաքի**. - 53. Իսկ **ի կատարման** առաքելոյն Թադէի պատառումն եղև վիմին - 54. որ և նա կատարեցաւ **յԱրեւսբնոս քաղաքի**: - 54. Սա թագաւորեալ **յերկոտասաներորդի ամի** Արտաշիսի Պարսից արքայի ... մեռանի՝ թագաւորեալ ամս Լ.: - 55. **Ի** սորա եւթներորդի **ամի** Յակոբոս եղբայր Տեառն քարկոծեցաւ ի Հրէիցն - 55. Եւ **յերեքտասաներորդի ամի** սպան Ներոն զՊետրոս և զՊօղոս ի Հռոմ. - 55. որ է եւթներորդ **ի կարգի** կայսերաց Հռոմայեցոց: - 55. **Ի** սորա եւթներորդ **ամի** Տիտոս ներսի նորսի^ո/ /նորին որսի. Հ.Հ./ պաշարեաց զԵրուսաղէմ - 55. և առ զնա **ի տօնի** Չատկին: - 55. որ է վեցերորդ **ի թուոյ** կայսերացն Հռոմոց - 55. Թագաւորէ Երուանդ զկնի մահուանն Սանատրկոյ՝ **յեւթներորդ ամի** Դարեհի վերջնոյ Պարսից արքայի – 56. որ է եւթներորդ **ի թուոյ** թագաւորացն Հայոց: - 56. որ է ութերորդ **ի թուոյ** թագաւորացն Յունաց: - 57. գոր ասեն առասպելաբանելով **ի կարգի** գրուցաց - 56. որ է իններորդ **ի կարգի** կայսերաց – 57. **Ի** սորա չորրորդում **ամի** տուաւ Յովհաննէս Պատմոս կղզի վասն Բանին Աստուծոյ: - 57. որ է տասներորդ **ի թուոյ** թագաւորացն Յունաց: - 58. որ է իններորդ **ի կարգի** թագաւորացն Հայոց - 58. և հրամայէ մանր մարգարտով վարսակալ ունել ի գլուխ՝ և շրջել **ի տան** թագաւորին: - 58. Եւ կատարեցան **ի նոյն լերինն** /ի/ Բառահալայէ բռնաւորէ եկեալ յԱլանաց: - 58. Եւ էին սուրբ Ոսկեանքն բնակեալ **ի սուրբ լերինն** - 58. /որ էր/ մետասաներորդ **ի կարգի** Կայսերաց – 58. այլոցն գրեալ էին յիւրեանցն **պատմութեան** - 59. սակս զարմացման լսողաց և մեք գրեցաք **ի մերումս**: - 59. որ է երեքտասաներորդ **ի կարգի** կայսերացն Հռոմայեցոց: - 59. որ է տասներորդ **ի կարգի** թագաւորացն Հայոց: - 59. Թագաւորէ Ատրիանոս ամս քսան և մին, որ երկոտասաներորդ **ի թուոյ** թագաւորացն Յունաց: - 59. **ի մահուանն** Արտաշիսի բազում կոտորուածք լինէին ըստ օրինի Հեթանոսաց: - 60. արգելեալ կայ **յայրի** միում կապեալ երկաթի շղթայիւք. – 60. բազումք ի դարբնաց զիետ երթալով առասպելին՝ **յաւուր** միաշարքաթոջ երիս կամ չորս բաղխեն զսալսն - 60. որ

է **ի կարգի** կայսերացն Հռոմայեցոց հնգետասաներորդ: - 61. Մարկոս Անտոնինոս
 որ էր **ի թուոյ** թագաւորացն Յունաց չորեքտասաներորդ: - 61. որ էր **ի թուոյ**
 թագաւորացն Յունաց վեցտասաներորդ: - 61. Թագաւորէ Հայոց Տիրան որդի
 Արտաշիսի ... **յերեք ամի** Պերոզի - 62. Եւ **ի ճանապարհի** ուրեմն ձեան հիւսոյ
 կալեալ մեռաւ - 62. որ է **ի կարգի** կայսերացն Հռոմայեցոց տասն և եփներորդ - 62.
յորում բազումք վկայեցին ի Քրիստոս. - 62. Չոյն վկայէ Եւսեբի **յեկեղեցական**
պատմութեանն: - 63. Թագաւորէ Հայոց Տիգրան վերջին ... **ի քսաներորդ** և **ի չորրորդ**
ամի Պերոզի Պարսից արքայի. - 63. որ է երկուտասաներորդ **ի կարգի** թագաւորացն
 Հայոց: - 63. որ է **ի թուոյ** թագաւորացն Յունաց տասնութերորդ: - 63. որ էր
 իննևտասաներորդ **ի կարգի** կայսերացն Հռոմայեցոց: - 64. որ է քսաներորդ **ի թուոյ**
 թագաւորացն Յունաց: - 64. որ է երեքտասաներորդ **ի թուոյ** թագաւորացն Հայոց: -
 64. որ է քսաներորդ առաջներորդ **ի կարգի** կայսերացն Հռոմայեցոց - 64.
 Թագաւորէ Հայոց Վաղարշ ... **յերեսներորդի** երկրորդի **ամի** Վաղարշայ Պարսից
 արքայի. - 64. Սա շինէ աւան մի մեծ **ի գաւառին** Բասենոյ գտեղի ծննդեան իւրոյ. -
 64. և պատեաց պարսպաւ զմիւս աւանն՝ որ **ի Վարդքեսի** - 64. որ է **ի թուոյ**
 թագաւորացն Յունաց քսան և երկուս - 65. Եւ առնու գթագաւորութիւնն Խոսրով ...
յերորդ ամի Արտաւանայ Պարսից արքայի. - 65. նստի ընդ հովանեալ/եաւ/ ծառոյ
 միոյ **ի միջօրէի** **ի** տօթ **ժամու.** - 65. և սպա ... կատարի մարտիրոսութեամբ **ի**
քաղաքին Ամասիայ - 66. և դնէ **ի տապանի** մեծաւ պատուով. - 66. որ է քսան և երեք
ի կարգի կայսերացն Հռովմայեցոց - 66. և չիք նորա ասէ աստուածութիւն **յանձին**
 իւրում, այլ աստուածութիւն Հօր իւրոյ բնակեալ **ի նմա.** - 66. որ է չորեքտասաներորդ
ի կարգի թուոյ թագաւորացն Հայոց: - 67. որ էր քսաներորդ չորրորդ **ի կարգի**
 կայսերացն Հռովմայեցոց: - 67. Ի սորա **իսկզբան** թագաւորութեանն հազար ամ
 լցաւ Հռոմայ իսկզբանէ շինութեան քաղաքին: - 67. Թագաւորէ Հայոց Խոսրով մեծ՝
 որդի Վաղարշու՝ **յերորդ ամի** Արտաւանայ Պարսից արքայի, որ էր
 չորեքտասաներորդ **ի կարգի** թուոյ թագաւորացն Հայոց: - 67. գորս **ի կենդանութեան**
 իւրում Աբրահամ մեկնեաց յԻսահակայ զծնունդն Քետուրայ զէմբան և զեղբարս
 նորա. - 68. սա ... թագաւորէ **ի քաղաքին**՝ որ կոչի Բահղառ, **յերկրին** Քուշանացոց: -
 68. Թիւ թագաւորացն Պարսից - 69,115. Արդ անցցուք **ընդ թիւ** թագաւորացն
 Պարսից - 69. եբարձ գթագաւորութիւնն Պահղաւկաց **յերկրորդ ամի**
 թագաւորութեանն Փիլիպպոսի կայսեր Հռովմայեցոց: - 69. և էր **ի կարգի**
 կայսերացն Հռովմայեցոց ՝ քսաներորդ հինգերորդ: - 70. Եւ ի նոյն ժամանակս
 ննջեցին եւթն մանկունքն՝ որ յԵփեսոս՝ **յնքոս լերին յայրին.** - 71. որք էին **ի կարգի**
 կայսերացն քսան և վեցերորդ - 71. ջրահեղձ լեալ սատակէին որպէս Փարաւօնն
 այն **ի Կարմիր ծովուն** - 75. որք էին **ի թուոյ** թագաւորացն Յունաց քսաներորդ - 75.
 Սա էր քսաներորդ ութերորդ **ի կարգի** կայսերացն Հռոմայեցոց: - 75. որ էր **ի թուոյ**
 թագաւորացն Յունաց քսանհիններորդ - 77. որ լինի **յանիշխանութեան** կալ
 աշխարհիս մեր քսան և եփն ամ: - 77. գոր յիշէ Աստուածաբանն **ի Նաւակատեաց**
ճառին. - 77. և ի բարկութենէ Աստուծոյ հարեալ սատակեցաւ **ի նոր քանտի.** - 77.
 Սոցա ոչ գտաւ համար **ի կարգի** կայսերացն - 77. և է երեսներորդ **ի կարգի**
 կայսերացն Հռոմայեցոց: - 78. ես եմ՝ որ Մովսիսի **ի լերինն** երևեցայ իրով - 78.
 գորոյ զհետ մտեալ Եփթաղեայ հասանէ նմա **ի գաւառին** Այրարատեան - 79.
 դադարեցուցանէ զնա **ի քաղաքին** Արտաշատու: - 79. Արդ վասն մանկանս այսորիկ
 ... Չենորայ Ասորոյ ասացեալ ստուգիւ **ի պատմութեան** անդ իւրում: - 79. Արդ
 ոմանք յԱսորոց **կողման** համբաւեն Չգօն ոմն Յակոբ անուն կոչեցեալ - 79. Սա էր
ի թուոյ թագաւորացն Յունաց երեսներորդ երկրորդ: - 80. էր անգօր **ի պատերազմի.** -

81. և է **ի կարգի** կայսերացն երեսներորդ երորդ. – 83. Որև ապա հրաման տալ զօրաց իրոց զնշան խաչին Քրիստոսի դրոշմեալ **ի կապերտոցի** - 83. որպէսզի ունիցի **յաջոյ ձեռին** իրում զխաչն. – 83. որ **ի ժամանակի** անդ նորա յարեան - 83. ապա յառաջին **ամին** իրոյ թագաւորելոյն զնաց Տրդատ յԵկեղեաց գաւառ ի գեղն Երիզա - 85. որ ասացից փոքր ի շատէ **յայլում տեղոջ**: - 85. երթեալ բնակելին **յայրի** մի յեզր գետոյն – 87. **յայնմ ժամանակի** ամայի էր լեալ տեղին այն, իսկ այժմ շէն - 87. որք էին **ի քաղաքին** Սբաստիայ – 87. Եւ երթեալ խնդրակքն գտին զնոսա **ի տեղոջն** - 87. Եւ էր օրն՝ **յորում** հանին զնոսա ի բնակութենէ իրեանց՝ տասն և հինգ Արեգ ամսոյ. – 87. **յորում** կարգեցաք զտօն. - 87. Արդ զնոսա զովէ և երանելին Բարսեղ **ի պատմութեան** անդ իրում – 87. Յառաջին **ամին** Տրդատայ արքային Հայոց մեծաց սկիզբն լինի չարչարանաց սրբոյն Գրիգորի **ի գաւառին** Եկեղեաց - 88. և կամ թէ զտարածումն տատասկին **ի գետնի** անդ, և մերկացուցանել զսուրբն Գրիգորիոս, ընկեցեալ ի վերայ տատասկին – 89. և բառնալ ի կախադանս մինչև յօշեցին ծունկք նորա **ի կախադանի** - 90. Եւ այնպէս կացեալ և համբերեալ **ի նմա** զայնքան ամս և զժամանակս կենդանի վկայն Քրիստոսի սուրբն Գրիգոր - 90. Սա էր **ի թուոյ** թագաւորացն Հայոց հնգետասաներորդ: - 91. Թագաւորէ Հայոց Տրդատ՝ որդի Խոսրովու զկնի սպանման Հօր իւրայ՝ և **յանիշխանութեանն** մնալ Հայոց ամս քսան և եփն: - 91. Ի սորա առաջին **ամին** սկիզբն առնու չարչարանացն սուրբն Գրիգոր - 91. **ի** տասնուչորս **ամին** վկայքն Քրիստոսի Հռիփսիմեանքն եկին ի Հայք, և **ի** հնգետասան **ամին** մարտիրոսնալ նոցա: - 91. Եւ **ի** նոյն **ամին** սուրբն Գրիգոր ել ի Վիրապէն - 91. երթեալ բնակէր **ի միայնար/ան/ի** մի մօտ ի քաղաքն Հռովմ - 92. յորժամ գտանիցես **յաշխարհիդ** քում, առ իս առաքեսցես. - 92. և էր **ի** հնգետասաներորդ **թուոյ** թագաւորացն Հայոց - 93. Իսկ այլքն ի նոցանէ **ի ճանապարհի** բաժանեալ զնացին ի լեառն Վարազ - 93. զոր առնէր **ի Խորվիրապին** ի մէջ թինաւոր օձիցն: - 93. Արդ իբրև էառ թագ քաջն Տրդատ **յաշխարհին** Հռոմայեցոց, և եկեալ թագաւորեաց ի վերայ աշխարհին Հայոց, զկնի սպանման Հօր իւրոյ՝ և **յանիշխանութեան** լինելոյ Հայոց զամս քսան և հինգ - 93. Սա յառաջին **ամին** իրոյ թագաւորութեանն չարչարեաց զսուրբն Գրիգոր. - 93. **/ի/** չորեքտասան **ամին** սուրբ վկայքն Քրիստոսի Հռիփսիմեանքն եկին ի Հռոմայ ի Հայք. - 93. և **ի** նոյն **ամին** սուրբ Գրիգոր ել ի Վիրապէն - 93. **/ի/** հնգետասան **ամին** սպան զնոսա չարչարանօք. - 93. Եւ յայնմհետէ զայս զԱռաջաւոր պահոցս օրինադրեցին յամենայն **/ամի/** պահել: - 94. Եւ յԱդամայ սկիզբն արարեալ մինչև ի մարմնանալ Բանին Աստուծոյ ... և զընծայելն **ի տաճարին**, և զմկրտելն ... և զբնեռիլն **ի խաչին** - 95. Իսկ ապա ի գալն Տրդատայ ի Հայք **յսկզբան** թագաւորութեան իւրոյ, յորժամ թագաւորեաց յերորդ **ամի** Դիոկղետիանոսի կայսեր Հռովմայեցոց, առնու իւր կին զԱշխէն դուստր Աշխինդարայ. - 95. **յորում** ժամանակի և հաւատաց ի ձեռն տեպեան աստղանշան խաչին - 96. զոր ապա զորպիսութիւն ասացից յետոյ **յայլում** տեղոջ - 96. **յորում** և զմիջակտուր զԲաղացն արար թագաւորն – 96. բայց է բլուր մի **յաշխարհին** Ուտիացոց - 96. նախ նա դիպեցաւ **ի ճանապարհին**. - 97. Եւ ապա անցեալ ընդ Գայլ գետ՝ քանդէին զՀռնիական մեհեանն դստերն Արամադդայ **ի Թիլն աւանի**: - 97. և արկեալ **ի նմա** հիմն եկեղեցոյ. - 99. Արդ **յայսմ** վայրի զաթոռակալս շարադրեցից և յայտ արարից զիրաքանչիւր գահս - 100. գետն զտեղի առեալ կայր. և սիւն լուսաւոր ի վերայ նոցա **ի նմանութեան** տէրունական խաչին. - 101. և էր անդ **ի թագստի**: - 102. Եւ **ի գիշերին** այնմիկ երևեցան Պօղոս և Պետրոս առաքեալքն Քրիստոսի - 102. Ասէ թագաւորն, որո՞վ կերպարանաւ են կամ յորչափ **հասակի**: - 103. Եւ մկրտեցան **յաւուր յայնմիկ** ի ձեռաց Սեդրեստրոսի ի գետն ոգիք

երկուտասան հազար: - 103. և մեծաւ հառաչմամբ աղօթս մատուցեալ՝ յանկարծակի փայլեաց **յերկրի**. - 105. Չի կատարեացի ասացեալն ի մարգարէէն, և եղիցի **յաւորն յայնմիկ** - 105. Շափո .../Շապիոյ.../ ասացեալ **ի Պատմութեան** իրոյ: - 109,114. որ կան **ի մեծ եկեղեցոջ** - 109. ասէ **ի ճառին** ... թէ ուրախ լերուք, ով առաքեալքդ - 109. **ի ժամանակին՝ յորում** եբարձ Յովաք զթագաւորութիւն յորդոցն Անովնայ ... առաքեալ զթագս զայս ... առնէ ի գլուխ Դաւթի արքայի - 109. որ մինչև ցայսօր ժամանակի կայ **ի թագաւորական պաղատին**: - 110. **յորում** է տապան նորուն սրբոյն Կոստանդիանոսի և այլոց ուղղափառ թագաւորացն: - 110. Գրեցաք **ի մերումս** պատմութեան միանգամ և երկիցս յաղագս Տրդատայ թագաւորելոյն, թէ ե՞րբ և **յորում** ժամանակի եղև: - 111. մանրախուզի քննեալ գտաք զթագաւորելն Տրդատայ յերորդ **ամի** Դիոկղետիանոսի կայսեր - 111. և Կառինոս ի Կոռնակայ սպանաւ **յանապատին**: - 112. և **ի միջոցի** այսմ զրուցաց առաջի և զկնի նոցա պատմէ և զքաջութիւն Տրդատայ: - 112. որ լինի **յանիշխանութեան կալ** աշխարհիս մեր քսան և եւթն ամ: - 77. և եկեալ թագաւորեաց ի վերայ աշխարհին Հայոց զկնի սպանման հօր իրոյ՝ և **յանիշխանութեան լինելոյ** Հայոց զամս քսան և հինգ - 93. Թագաւորէ Հայոց Տրդատ՝ որդի Խոսրովու զկնի սպանման հօր իրոյ՝ և **յանիշխանութեան մնալ** Հայոց ամս քսան և եւթն: - 91. Իսկ սա ի խմբել պատերազմին **ի դիմի հարկանի** Աշդահակայ - 37. և զմենայն ժամանակս կենաց իրոց **ի լուրթեան** զինքն **նուաճեաց**: - 59. **ի մեծի տրտմութեան եղեալ** վասն նորա - 69. Իսկ շամբուշն այն **ի սաստիկ ցասման եղեալ**՝ առնու զօրս իւր, և գայ հասանէ ի սահմանս Հայոց ի դաշտն Արայի - 30. **եղի ի մտի** իմ մի յերկուց - 47.

ի նախդիրը **հայցականի հետ** – փութամ մտադրութեամբ հատուցանել զոր խոստացայ վստահացեալ **յաղօթս** քո: - 2. կարօտ եմ օգնականութեան աղօթից քոց՝ ով վսեմականդ **ի հարս**՝ Հայր սուրբ. - 2. աղաչեմ զի մի և եթէ կամօք կամ յօժարութեամբ որ **յիմս** խոնարհեցար տգիտութիւն - 2. Իսկ աստուածայնօրն առաւել ևս պայծառացեալ փառօք և մեծագոյն պատուով պանծացեալ **ի պարծանս** մեզ՝ և **ի փառս** Քրիստոսի: - 3. որ խորհի **յօրէնս** Տեառն ի տուէ և ի զիշերի - 3. երանի որ խորհի **յաղքատն** և **ի տնանկն**. - 3. որ **ի սոյն** յարմարին խրատք և խօսք յաստուածային օրինացն - 3. յայսմ երևեցաւ սէր նորա **ի մեզ**, զի զանձն իւր դիցէ /եղ/ վասն մեր. - 4. և յիշել զնա **յամենայն ժամ**, ուրախութիւն է ըստ մարգարէին: - 4. երկիրդ ոչ գոյ **ի սէր**. - 5. Արդ այս է սէրն նորա առ մեզ ... առնել զհաճոյսն նորա առաջի նորա **յամենայն ժամ**. - 5. կենդանի է **յիս** Քրիստոս. - 5. որ **յիւր** որդին ոչ խնայեաց - 5. և պարտ է կատարել **յամենայն ժամ**. - 6. արդ պարտ է զհետ ընթանալ ... և զնալ **ի ճանապարհս** Տեառն՝ անխեթ և անխտոր ... և զործել զարդարութիւն **յամենայն ժամ** - 6. Արդ մնան մեզ հաւատք, յոյս սէր. հաւատն՝ **ի Հայր**, յոյսն՝ **յՈրդի**, սէրն՝ **ի սուրբ Հոգի**: - 7. Հաւատաց ասէ՝ Աբրահամ **յԱստուած**, և համարեցաւ նմա **յարդարութիւն**. - 7. Արդ զայս փոքր ի շատէ գրեցաք առ քեզ յաղագս սիրոյ՝ վստահացեալ **ի քոյին հեզութիւնդ** - 7. ես յո՞ք բնակեցայց, եթէ ոչ **ի հեզս** և **ի խոնարհս**. - 7. զոր սիրէ զԱստուած, Աստուած **ի նա** բնակէ և նա **յԱստուած**: - 7. և ասպա ծաղկեալ ի տան Տեառն և **ի զաւիթս** Աստուծոյ - 8. և կանխաւ առաջնորդեալ զքեզ ինքն **յանդաստանս** հոգևորս ընդ արթնեալ և ընդ զգուշացեալ մշակս սպասես զալստեան Տեառն - 8. արկանել **ի սեղանաւորս** տաղանդ անշահութեամբ **ի ներքին մարդն** բնաւորեալ - 8. Վասնզի մարմնական հանգստութենէ փափկութեան **ի հոգևորն** ժամանեալ խրախճանութիւն, փափագելի լեալ հանգստեան արդարոց - 9. **ի նոյն շափղ** շրջեցուցեալ, յորում քում առաքելական ոտք շրջեալ **ի խաղաղութիւն** ըստ մարգարէին - 10. և անտարանեալ

ի խաղաղութիւն գԲանն կենաց – 10. Արդ ով Հայր պատուական , գոր նախկի սիրոյն
 և կարօտութեանն ողջոյն տամ **ի Քրիստոս** զարժանն սիրոյ - 10. և փառաւորեացեն
 զՀայր ձեր՝ որ **յերկինս**: - 10. **ի խոնարհ** երկիրպագանեմ սուրբ և պարկեշտ անձինդ,
 և **ի հեծութիւնս** անմոռնչս երգելի է - 10. զքեզ տեսանելով **յիմս** խոնարհեալ
 փոքրկութիւն սակս սիրոյ և խոնարհութեան: - 11. գոր քո ինքնին խօսեալ **ի խորհուրդ**
 հաւատոյ ի ձեռն հոգւոյն սրբոյ ի քեզ բնակելոյ - 11. նստաք **յեզր** գետոյն - 12. և էր
յաւորս ամարայնոյ - 12. Արդ այս քեզ նշան առ ի յինէն և կնիք սիրոյ և **յուխտ**
 յանձնառութեան կատարել զհայցուածս քո յաղագս պատմութեանս: - 12. **ի** սուրբ
տեղիսդ՝ որ մակագրեալ ունիս զպետական անուն, յիշատակաւ սիրոյ
 մշտննջենաւորեացես՝ յիշելով **յաղօքս** քո - 12. շնորհք սուրբ Հոգւոյն հասարակ քեզ և
 մեզ ... պարգևեցի ձեռնտու լինելով մեզ **ի գործս** - 12. որ թափեաց զինքն մինչև ի
 ծառայի կերպարանս, և զօտարացեալսն **յինքն** ժողովեալ: - 12. ի սրտի մերում իբր
 կենդանագիր **ի տախտակս** տպաւորենք հանապազ - 12. գոր արարեալ առ ի
 մխիթարութիւն ընթերցողաց՝ և **ի լուսաւորութիւն** լսողաց՝ և **ի պայծառութիւն** սրբոյ
 եկեղեցւոյ - 13. Արդ օն առեալ զքո աղօթսդ տացես ինձ **ի սաստարութիւն**, զի թերևս
 կարացից ուղղել զմակոյկ բանին՝ և դիմել **ի խաղաղ նաւահանգիստ՝** զանձն ի ներքս
 անկեալ **ի ծերպս** փոքր պատմութեանս. - 13. զխոշորութիւն բանից իմոց **ի**
լաւագոյնսն համարեալ հաշուես քոյով ճշմարտիմաց և իմաստուն մտօք. վասնզի
 յոյս ունիմ **ի յօժարութիւն** մտաց քոց՝ թէ համարիս: - 13. որք բազմակեցք և որք
 միայնակեցք բնակեալ **յապատս** և **յանապատս** - 14. որ **ի ծածուկս** և **ի յայտնի**
գործեր ի մկրտեալսն – 14. և զամենայն կարգել մի ըստ միոջէ ... և զնախանձ
 նախարարացն **ի** հոգևոր **գործն** - 14. որք գործակիցք լինէին մեզ **ի բանս** և **ի գործ**
 հոգևոր: - 14. արդ և կամք քո կատարեցին **ի փառս** Աստուծոյ: - 15. Ողջ լեր **ի Տէր**: -
 16. յորում չարիքն իբրև ջրհեղեղաւ ջնջեալ՝ մաքրին որպէս առ Նոյի մուրեալք **ի**
չարիս: - 17. Նոյ գործեալ էր զտապանն **ի փրկութիւն** տան իւրոյ. - 18. Եւ պատուէր
 առեալ ի Տեառնէ Նոյի՝ եմուտ **ի տապանն** հանդերձ ամենայնիւ - 18. Եւ ի Սեմայ
 ծննդոցն երեքտասաներորդ Փաղէկ, որ **յաւորս** նորա բաժանեցաւ երկիր - 18. և եղև
 բնակութիւն նոցա և թագաւորութիւն ի Մասեաց մինչև ի գալն **ի Սոփերիոյ լեռն**
 արևելեաց: - 18. Իսկ /ի/ Քամայ ծննդոցն Նեբրովդի **ի ժամանակս** եղև սկիզբն
 թագաւորութեան նոցա - 18. ի սոցանէ եղև սկիզբն թագաւորութեան **ի Հայք**: - 18. **Ի**
գալն Հայկայ և անուանել զիւր անուն, յայնմիտէ տիրել ի նմանէ և անոր ամենայն
 աշխարհի՝ արևմտից և հիւսիսի: - 18. Եւ **յելանել** Նոյի ի տապանէն՝ եղև թագաւոր ի
 վերայ երկրի. – 18. **Ի** սորա **աւորս** եղև բաժանումն երկրի - 19. և արարից քեզ **յազգ**
 մեծ - 20. և տաց քեզ ի նամէ որդի, և եղիցի քեզ **յազգ** մեծ. - 20. և երթեալ նոքօք
յերկիրն Քանանացոց, եկին մինչև ի Խառան և բնակեցան անդ: - 21. Եւ եղեն
 ամենայն աւորք Թարայի **ի Խառան**՝ ամք երկերիւր և հինգ. – 21. և մեռավ Թարայ **ի**
Խառան: - 21. **Ի** նորա **ժամանակս** եղև սկիզբն թագաւորութեան նոցա **ի Բաբելոն**: -
 21. Եւ թագաւորեաց Նեբրովդ **ի Բաբելոն** ... յերկրին Սեմայար: - 21. և մեկնեցան
 կղզիք ազգաց **յերկիր** իրեանց. - 22. իւրաքանչիւր ըստ լեզուս **յազգս** իրեանց և **ի**
տոռմս իրեանց աճեցին և բազմացան և լցին զերկիր: - 22. Եւ **ի նոսա** կղզիք՝ որ են
 այսոքիկ. – 23. Սահմանք Յաբեթի: Ի Մարայ մինչև ցԳադիրոն, **ի կողմն** հիւսիսոյ. –
 23. **յորս** քաղաքք բազումք բնակեալ են - 23. **յորս** պանդխտութեամբ բնակէին
 Յոյնքն – 23. **ի բաժանել** որդւոցն Նոյի զամենայն երկիր ընդ իշխանութեամբ
 իւրեանց հաստատեալ, տիրել կամէին բոլոր աշխարհաց - 25. Իսկ ապա
 ընդդիմանայ նմա Տիտանն և Յապետոսթ **ի մարտ** պատերազմի – 25. Արդ ծնունդք
 Սեմայ և Քամայ ազգք լեալ, և սերեալ ցրուեցան յիւրաքանչիւր **յաշխարհս** և **ի**

գաւառս: - 26. Սա ապստամբեալ ի Բելայ՝ գնաց **յերկիրն** Արարադայ **ի կողմն** հիւսիսայ – 26. և ինքն գնայ **ի գաւառն**՝ որ կոչի **յիւր** անուն՝ Հարք. – 26. և անուանէ **յիւր** անուն՝ Հայկաշէն: - 26. յետ այտորիկ ելանէ Բել և գայ **ի պատերազմ** /ի վերայ/ Հայկին: - 26. յառաջ վարէ զինքն՝ և մօտ հասանէ **յարքայ** – 26. ընդ **յերկիր** հարստի սլաքն. - 26. Իսկ Խոռն **յիւր** անուն անուանէ զագգն Խորխոռունեաց: - 27. Իսկ Արամանեակ շինէ մասն ինչ, և կոչէ **յիւր** յանուն զլեռն Արագածու: - 27. Իսկ որդին նորա Շարայ շինէ իւր գաւառ և անուանէ **յիւր** անուն՝ Շիրակ: - 27. Եւ զդիակն Բելայ պաճուճեալ դեղովք՝ հրամայէ տանել **ի Հարք**. և թաղեալ ի բարձրաւանդակ տեղոջ **ի տեսիլ** կանանց և որդոց իւրոց. - 27. և յայնմհետէ աշխարհս մեր կոչի **յանուն** նախնւոյն մերոյ Հայկայ՝ Հայք: - 27. Արդ այժմ անցից **ի թիւ** մերոց արանց՝ որ ի ծննդոցն Հայկայ: - 27. Արամանեակ ... գոր ծնաւ **ի Բաբելոն**, բնակի **ի Հարք** յետ մահուան Հայկայ հօր իւրոյ. – 27. Իսկ որդին Արամայ շինէ իւր տուն **յեզր** գետոյն, և անուանէ **յիւր անուն**՝ Արմաիր՝ զանուն գետոյն **յանուն** թռռին իւրոյ Երաստայ՝ Երասիս: - 27. և անուանէ **յանուն** Փարոխայ՝ Փարոխոտ - 27. Իսկ Ամասիայ անուանէ զլեռն **յիւր անուն**՝ Մասիս: - 27. Իսկ Գեղամ ծնանի զՀարմայ **յԱրմաիր**, և ինքն երթայ /**յեզր** ծովակի միոյ, և ... անուանէ ... ծովն **ի** նոյն **յանուն** - 27. Սա երթեալ **ի սահմանս** Սիւնեաց՝ շինէ զգաւառն, և կոչէ **յիւր անուն**՝ Սիւնիք: - 28. Իսկ Գեղամ շինէ ձեռակերտ մի՝ և անուանէ **յանուն** իւր Գեղամի, որ այժմ կոչի Գառնի՝ **յանուն** Գառնկայ թռռին իւրոյ: - 28. և անուանի գաւառն այն **յանուն** նորա՝ տուն Վարուժանի: - 28. Սա **եկեալ ի պատերազմ** բազում և քաջ արամքք՝ **յարևելս կոյս** երթեալ պատահէ Մեդացոց զօրաց. - 28. եկեալ **ի սահմանս** Հայոց, և սմբակակոխ արարեալ ծառայեցոյց ամս ինչ. – 28. **ի լուսանալ** ատուրն սատակեաց զբազմութիւն ամբոխիցն - 28. և զլիսաւոր նոցա ձերբակալ արարեալ բերէ **յԱրմաիր**. – 28. և անդ ցից վարեալ երկաթի ընդ ճակատ նորա՝ վարսել հրամայէ ընդ պարիսպն **ի տեսիլ** անցաւորացն: - 29. և ապայ արևմուտս արշաւեալ վեց հազար բիրօք, և եկեալ **ի կողմանս** Բիւզանդացոց – 29. և **յանուն** Արամայ՝ Յայնք՝ Արմեն իսկ կոչեն. - 29. Սա անուանէ **յիւր անուն** զդաշտն Արարատեան: - 29. Իսկ շամբուշն այն ... առնու զօրս իւր, և գայ հասանէ **ի սահմանս** Հայոց **ի դաշտն** Արայի - 30. և նախ քան զայս պատերազմեալ **ի Հնդիկս**՝ մեռանի **ի Հայս** - 30. և դնի սկիզբն մտելոցն **յԵգիպտոս**. - 31. Թագաւորեաց Սաւուդ /ի վերայ/ Իսրայէլի զկնի Դատաւորացն **յաւուրս** Սամուէլի մարգարէին. - 32. Առ սովաւ բաժանեցաւ թագաւորութիւնն Իսրայէլի **յերկուս** – 32. և թագաւորեաց **ի Սամարիայ** Բոքովամ - 32. Ի սորա **աւուրս** պաշարեաց զԵրուսաղէմ Սենեքերիմ արքայն Ասորեստանի. – 33. Ի սորա **աւուրս** եկաց Յովսեփէկ՝ զլուխ և առաջնորդ ժողովրդեանն Իսրայէլի. - 33. **Յաւուրս** սոցա կացին ձերքն զլիսաւորք ժողովրդեանն Իսրայէլի - 34. Առ սովաւ Եզրաս ել **յԵրուսաղէմ** - 34. և հրամանաւ ել **յԵրուսաղէմ** - 34. Յետ Աղէքսանդրի թագաւորեաց **յԵգիպտոս** Պտղոմէոս-Ողորոս ամս քառասուն. - 34. Այս Պտղոմէոս երրորդ որ թագաւորեաց **յԵգիպտոս** – 35. որ թագաւորեցին զկնի միմեանց **յԵգիպտոս**: - 35. Այլ մեք անդրէն դարձցուք **ի կարգ** թագաւորացն Հայոց: - 35. և զքաջն մեր նախարար **յինքն** յարեցուցեալ զՊարոյր, թագաւորեցուցանէ զնա. – 35. և ժողովէ զբազմամբոխ արի արանց ամենայնիւ աջողածեռնութեամբ **ի տեգ** նիզակի՝ և **յաղեղն**՝ և **ի սուսեր** - 35. Բայց **յինքն** փոխէ զթագաւորութիւնն ի Մարս – 35. գոր **ի բանս** իւր հրաւիրէ ընդ դէմ Բաբելոնի **ի պատերազմ**: - 35. և սորա ասեն զմի ոմն ի գերելոց զլիսաւորաց Եբրայեցոցն ... ածել բնակեցոյց **յերկիրս** մեր մեծաւ պատուով - 36. Արդ **ի դառնալն** Նաբուգոդոնոսորայ ի Հրեաստանէ ... ընդ առաջ առաքէ նմա Հրաշեայ հրեշտակս պատուական զանձիւք - 36. Իսկ այլ թագաւորքն ստիպէին

զնոսա **ի պաշտօն** կոռցն. – 36. Իսկ սա **ի խմբել** պատերազմին ի դիմի հարկանի Աշդահակայ ... և **ի քարշել** զձեռն իր արտաքոյ զկէս մասն թոքոյն բերէ. – 37. Եւ ինքն առեալ զքոյր իր Տիգրանուհի՝ յուղակէ յանուանեալն **Տիգրանակերտ**. – 37. և ինքն դառնայ **յաշխարհն** իր բազում առ և աւար հանդերձ գերութեամբ ընդ ինքեան բերելով: – 37. Բայց ի սորա զարմից ոչ որ եցոյց քաջութիւն պատերազմաւ. այլ միայն /յ/իրաքանչիր **անուն** զգառօս /զուցէ գաւառս/ իրեանց կոչել – 37. զորոյ քաջութեան զովութիւն երգիչք երգէին **ի պարս** խաղուց – 37. մինչև ցթագաւորութիւնն Վաղարշակայ՝ **ի Հայք** ոչինչ ճշմարտագոյն գտաք պատմեալ: – 38. և արձակեաց **յերկիրն** արևելից. – 38. Ինքն չուեալ **ի Բահղ**, հաստատեաց զթագաւորութիւն իր. – 38. վասնորոյ զարմք նորա Բահղաւք անուանեան, որպէս և երբօր նորա Վաղարշակայ՝ **ի նախնոյն անուն** Արշակունիք. – 39. Յետ որոյ ապա թագաւորեաց **ի Բաքելոն** Սեղկոս. – 39. և կորզելով **յինքն** գյուղովից իշխանութիւն՝ նաև զՊարթևս հնազանդեցոյց մեծաւ պատերազմաւ: – 39. Սա բազում արութիւն քաջութեան ցուցեալ **ի ժամանակս** թագաւորութեան իւրոյ զօրօք քաջացն Հայոց: – 39. Տայ և նախնոյն մերոյ որ ի Հրէից՝ Բագարատուն՝ իշխանութիւն՝ թագ **ի գլուխ** դնել թագաւորին – 40. **յարքունիս** և ի տան թագաւորին շրջիցի: – 40. Եւ ինքն ... մեռանի **ի Սծրին** – 40. ժողովեցան որդիքն Եսաւայ **ի քաղաք** մի ամուր – 41. զոր և **ի գիրս** կայսերացն կարգեալ կան անուանք՝ և համարք – 42. իոկ ոմանք ... և անուն բարի ժառանգեալ **ի կեանս յայտասիկ** – 42. Այլ մեք ի մերն դարձցուք **ի կարգ** խնդրոյն: – 42. Սա առաջին եկաց **ի Հռովմս** ինքնակալ կայսր երեք ամ ի Կղեովպատրէ – 42. Եւ գտեալ անդ պատկեր զԱրտեմեայ և տայ բերել **յաշխարհն** Հայոց. և կանգնեալ **յԱրմաւիր** – 42-43. և խաղայ բազում զօրու **յարևմուտս** – 43. Այս Օգոստոս Սկրաստոս ... զՍեկտոս ամիս՝ Օգոստոս անուանեաց **յիւր** անուն – 43. որ եկեալ էին **յաշխարհս** Հայոց զկնի մահուանն Արտաշիսի – 43. Յետ այսորիկ չուեալ **ի Հրէաստան** բազում և անթիւ զօրու – 43. և թողու զայն **ի սակաւ զօրս** իւր: – 43. և ինքն դառնայ հանդերձ գերութեամբ **յաշխարհ** իւր: – 43. Նաև զԿրասոս ոմն սպանանէ **յեզր** Եփրատ գետոյ – 43. և առեալ դառնայ **ի Սծրին**: – 43. յորում և Յովսէփ ելեալ **յաշխարհագիրն** հանդերձ Մարեմա՝ ծնաւ **ի Բեթղաաիւմ** զՓրկիչն մեր: – 43. Ի սորա քսաններեք/երրորդ/ ամի ծնանի Յիսուս Թրիստոս **ի Բեթղաաիւմ** Հրէաստանի – 44. և իջեալ նոքօք **ի Միջագետս**՝ հալածական և փախստական արար զզօրսն Հռովմայեցոց: – 44. Անտոնինոս ... անցեալ **ի Միջագետս**՝ կոտորէ զզօրսն Հայոց – 44. Ենան յառաջին **պատիւն** իւր հաստատի – 45. Ի սորա տասնևհինգ/երրորդ/ ամի զայ ի Սկրտութիւն Յիսուս Թրիստոս **ի Յորդանան** առ Յովհաննէս. – 45. Եւ ի նոյն ամի կոչեցաւ Պօղոս **յառաքելութիւն**: – 45. Եւ էր **յԵրուսաղէմ** Եպիսկոպոս Յակոբոս եղբայր Տեառն. – 45. մարտ անձին իւրոյ եղեալ՝ ընկեցաւ **ի ծով**: – 45. Առ սովաւ էր Աբգար թագաւոր Հայոց **յՈռհայ**. – 45. և ընկալաւ թուղթ պատասխանի ... ցուցանելով նմա զկատարումն ելից նորա **յԵրուսաղէմ** – 45. Եւ սպանեալ յազգականաց նորա առաջի նորա ... որդիս նորա **ի տեղի** սպանման մատուցեալ – 45. Վասն թագաւորելոյ Աբգարու **ի Հայք**: – 46,114. և **ի Հայս** առաքեալ գործակալք Հռովմայեցոց – 46. բերելով զպատկերն Օգոստոսի կայսեր՝ կանգնեցին յամենայն **մեհեանս**: – 46. Ընդ այն ժամանակս եկաց **ի գործ** հազարապետութեան կայսեր ի վերայ Փիւնիկեցոց ... Մառին – 46. առ որ առաքեաց Աբգարոս երկուս ի զխաւորաց իւրոց ... **ի քաղաքն Բեթքորբեն**՝ զգացուցանելով զպատճառ երթալոյ իւրոյ յարևելս: – 46. Իսկ նոքա դարձեալ անտի՝ եկին **յԵրուսաղէմ**. – 46. Որոց տարեալ զթուղթն՝ պատահեցին նմա **յԵրուսաղէմ**: – 47. Երանի իցէ այնմ՝ որ հաւատայցէ **յիս** – 48. որք տեսանեն զիս՝ ոչ հաւատայցեն **յիս**. – 48. Թովմաս

առաքեալ ... առաքեաց զԹաղէնս **ի քաղաքն Եղեսիայ** – 48. Որոյ եկեալ **ի տուն Տուբայ** իշխանին – 48. հաւատաս **ի Յիսուս Քրիստոս յորդին Աստուծոյ** – 49. ես հաւատացի **ի նա** և **ի Հայր** նորա. – 49. որ բնակեալ են **ի գաւառս Պաղեստինացոց** – 49. և այժմ յամենայն **տեղիս** անուն նորա **ի ձեռն** աշակերտաց նորա սքանչելիս մեծամեծս կատարի/է/. - 50. Բայց քեզ տեսն իմում հաճոյ թուեսցի առաքել **յԵրուսաղէմ**՝ փոխանակ Պիղատոսի - 51. և նորա երկուցեալ **ի տանջանաց** ... ընկեցաւ **ի ծով**: - 51. որ եկեալ **ի կողմանս** քոյոյ աշխարհիդ: - 52. և նա բժշկեսցէ զամենայն ախտս հիւանդութեանց՝ որ **ի ձեզ** - 52. Եւ այսպէս երանելի թագաւորն Արգար **ի ձեռն** հրովարտակացն քարոզ լինէր Քրիստոսի **յարևելս** և **յարևմուտս** - 52. Ի սորա յառաջնում ամի Մարկոս Աւետարանիչն **յԱղէքսանդրիա** և **յԵգիպտոս** քարոզեաց զԱւետարանն. - 52. Եւ **ի նոյն ժամանակս** Պետրոս առաքեալ զԱնտիոքացոց զեկեղեցին հաստատեաց. - 53. և գնացեալ **ի Հռոմ**՝ քարոզեաց զաւետարանն. - 53. Ընդ այն ժամանակս եկեալ **յԵրուսաղէմ** Պատրոնիկէ - 53. դարձաւ **ի Հռոմ** ուրախութեամբ: - 53. Յետ մահուանն Արգարու բաժանեցաւ թագաւորութիւնն Հայոց յերկուս **մասն**. - 53. և թագ կապեալ թագաւորեաց **յԵղեսիայ**. - 53. որք հաւատացին **յաստուած** և մարտիրոսացան: - 54. զկնի մահուան հօր իւրոյ դարձաւ **ի կռապաշտութիւն**. - 54. Եւ **ի կատարել** անարժան հրամանին՝ աւանդեաց զհոգին: - 54. Իսկ Մանատրուկ **ի թագաւորելն** իւրում զօրածողով լինէր **ի վերայ որդոյն Արգարու**. - 54. տայր կանգնել սին **յապարանս** իւր - 54. Իսկ զլուխ կանանցն Արգարու՝ Հեղինէ անուն՝ չոքաւ **յԵրուսաղէմ** յաւուրս Կողդիայ կայսեր - 55. և տուեալ զամենայն գանձս իւր **յԵգիպտոս**՝ գնեաց ցորեան բազում - 55. Եւ յետ նորա եկաց **յԵրուսաղէմ** եպիսկոպոս Շմաւօն: - 55. Սա խոցեալ նետիւ **յորս**՝ մեռանի - 55. Եւ յերեքտասաներորդի ամի սպան Ներոն զՊետրոս և զՊօղոս **ի Հռոմ**. - 55. և վաճառակուր արար յօտար **ազգս**. - 55. դիմէ **ի դռնն** Գարեհի Պարսից արքայի - 56. ապա օգնականութեամբ Գարեհի ածէ **ի Հայս**. - 56. և մտեալ **ի տուն** Երուանդայ քաջին Սմբատայ՝ սպանանէ զԵրուանդ. - 56. և առեալ զթագ նորա՝ դնէ **ի գլուխ** Արտաշէսի - 56. թողու **ի նոսա** զՄիջագետս: - 56. որ այժմ կոչի յիւր **անուն**՝ Երուանդաքար - 56. ոչ որ իշխէր մտանել առ նա **ի լուսնալ** աւուրն՝ եթէ ոչ նախ սպասաւորք նորա ընդ **յայգանալն**՝ առեալ վէմ արձանաքարի՝ ունելով ընդդէմ նորա, զոր **ի յայելն** Երուանդայ՝ պայթէր արձանաքար վէմն. - 57. սա թագաւորեալ **ի Հռոմ** ամս տասն: - 57. որք եկեալ էին **յօգնականութիւն** նմա - 57. արձակէ զնոսա **յաշխարհն** իրեանց - 57. քաջին Արգամայ տայ զերկրորդականն զահ ... և զհնդս ոսկի **յերկոսին յականջսն** - 57. և հրամայէ մանր մարգարտով վարսակալ ունել **ի գլուխ** - 58. և երթեալ **ի լեառն** Սուկաւեթ, բնակեցան անդ - 58. և անուանէ յիւր **անուն**՝ Արտաշատ. - 58. Սա եկն **ի գաւառն** Աթենացոց - 59. **ի հեթանոսս** և **յանհաւատսն** լինի Աստուծոյ խնայելն և անխնայելն - 59. որ զինքն նուաճեալ էր **ի վարս** ժուժկալութեան - 59. և անսայ տալ նմանեաց նորա՝ զինչ զի և **ի խաղս**՝ և **յերգս**՝ և **յառասպելս**՝ և **ի գրոյցս** և **ի վիպասանութիւն** մարդկան - 59. զի՞նչ **ի թագաւորելն** իւրում Արտաւագդ եղև. - 59. եթէ դու **յորս** հեծցիս յազատ **ի վեր ի Մասիս**, զքեզ կալցին քաջք, տարցեն **յազատ** **ի վեր ի Մասիս**. - 60. **ի ծնանելն** գնա դիպեալ պատահարաց իմն - 60. և զայս նոյն երգիչքն **յառասպելսն** երգեն այսպէս. - 60. երիվարաւ անկանի **ի խոր իմն տեղի** մեծ - 60. Ի սորա **ժամանակս** եղեն բազում հերձուածողք հակառակ Աստուծոյ պատուիրանացն - 61. Ի սորա **ժամանակս** էին հերձուածողք - 61. և պաղատն և տուն կուսանացն այրեցաւ **ի Հռոմ**: - 61. Ի **յանդարտութիւն** վարեաց զթագաւորութիւն իւր: - 62. Եւ **ի սորա աւուրս** թարգմանութիւնն որ **յԵրիքով** գտաւ **ի կարասս** թագուցեալ. - 62. յորում բազումք

վկայեցին **ի Քրիստոս**. – 62. և **ի սորա աւուրս** էին բազումք **ի մտահաճ մարդկանէ**, որք կամեցան ուղղութիւնս ինչ առնել **յԱստուածաշունչ գիրս**. - 62. Առ սովաւ Նարկիսոս Եպիսկոպոս **յԵրուսաղէմ** - 63. և **ի պակասել** ձիթոյ ճրագացն, երանելին Նարկիսոս հրամայեաց սպասաւորացն բերել ջուր. և կացեալ **յաղօթս** **ի վերայ ջրոյն**, հրամայեաց արկանել **ի ճրագսն** հաստատուն հաւատով. և շրջեցաւ ջուրն **ի բնութիւն** ձիթոյ: - 63. Սա ... անցեալ **յօզնականութիւն** Պերոզի արքայի մինչև **ի Հռոմայեցոց** իշխանութիւնն արշաւեաց. - 63. և **յասպատակելն** Պերոզի ընդ **յԱսորիս** **ի կողմանս** Պաղեստինացոց, և մերն Տրգրան հրամանաւ նորին **ի Միջերկրայսն** ըմբռնեալ **ի կալանս** յաղջկանէ միոջէ - 63. Չոր եկեալ **ի Հայս**, և զլեալսն **ի նմանէ** պատանիս ազգ սերէ **յանուն** մօր իրեանց Ռոփեայ՝ Ռոփսեան: - 63. Առ սովաւ հանդիսիցն տեղիք շուրջ տեսանելեացն այրեցան հրով **ի Հռովմ**: - 64. Առ սովաւ հին Եմաուս նորոգեցաւ, և **ի Նիկոպոլիս** կոչեցաւ **յԱփրիկանոս** - 64. **Յաւուրս** սորա Հեպերիբոս Բոսպորացի դնէ իւր խօսս բազումս վասն Չատկի – 64. Եւ **ի սոյն աւուրս** էր Ռրոզինէս **յԱղէքսանդր** - 64. **Ի** սորա **աւուրս** միաբանեալ Մուշկանն **ի ամբոխն** Խազրաց և Բասղաց – 64. երանելիս այս ծնեալ **ի գիւղ** մի Սաբորէ անուն - 65. և հեծեալ **յերիվարն** վաղվաղակի և առեալ զգայիսունն **ի ձեռն** իւր՝ հարկանէ զվիշապն - 66. և մղեալ զնա **ի ջուր** գետոյն ... որպէս յայնժամ Փրկիչն զաներևոյթ վիշապին զգլուխն ջախջախեալ **ի ջուրսն** Յորդանանու. – 66. Եւ բերեալ կնոջ բարեպաշտի **ի գիւղն** իւր Երբաիտայ զնշխարս սրբոյն - 66. և կատարեցաւ սուրբ նահատակն **ի մարերի** **ի քսան** և **ի չորսն**՝ **ի փառս** Աստուծոյ. - 66. Սա **յաւուրս** Չատկի տօնի կամեցաւ առնել աղօթս ընդ ժողովուրդս եկեղեցոյն. - 66. և նա դարձոյց զնոսս **ի ճշմարտութիւն**. - 67. Թագաւորէ Փիլիպպոս **ի Հռոմ** ամս եւթն – 67. Առ սովաւ էր թագաւոր **ի Հայք** մեծն Խոսրով. - 68. **Ի ժաանակս** թագաւորութեանն Խոսրովու արքային Հայոց մեծաց՝ բարձեալ լինի թագաւորութիւնն Պարսից **ի Պարթևաց** **յամս** տերութեանն Փիլիպպոսի կայսեր Հռոմայեցոց: - 68. և արձակեաց **յերկիրն** արևելից: - 68. ոչ կարաց պարապ առնուլ յայլ հոգոց և **ի պատերազմացն** յայն ամ: - 69. Իսկ **ի գալ** տարւոյն ... սկսու ժողով լինել Խոսրով արքայն Հայոց. և դառնայ մեծաւ յաղթութեամբ **յաշխարհ** իւր: - 70. և եղեն վկայք Եպիսկոպոսք **ի Հռոմ**՝ Փլաբիանոս՝ **յԱնտիոք**՝ Բաբեղաս, **յԵրուսաղէմ**՝ Աղէքսանդրոս. - 70. նաև Ռրոզինէս չարչարանս կրեաց, **ի կատարումն** մարտիրոսութեան ոչ եհաս: - 70. և էր **ի նոսս** բանք՝ որ ոչ էր ընդունելի - 70. Եւ **ի նոյն ժամանակս** ննջեցին եւթն մանկունքն՝ որ **յԵփեսոս**՝ յՈքոս լերին յայրին. - 71. և կեցեալ ամս վաթսուն և ինն՝ մեռանի **ի Կիպրոս**: - 71. Իսկ Գիոնէսիոս Աղէքսանդրացի հաստատեաց **ի հաւատս**: - 71. Սակայն նա զօրօքն իւրօք **ի գնալն** իրուն յաղթեաց դարձեալ Արտաշրի - 72. դառնայ խաղաղութեամբ և մեծաւ յաղթութեամբ **յաշխարհ** իւր – 72. Գայ հասանէ **ի սահմանս** Ատրպատականի ընդ մէջ Կորդուաց - 73. և դադարէ **ի գաւառն** Արտագու: - 73. և **ի կեանս** իւր կրեալ զպակասութիւն չարչարանացն նորա - 73. Իսկ **ի գալն** Անակայ առ Խոսրով՝ խնդաց յոյժ - 73. Այլև **յերկրորդականն** նստուցանէր **յաթոռ** թագաւորութեանն իւրոյ զԱնակն: - 73. Իսկ **ի յաւուրս** գարնանայնոյ գայ թագաւորն յՌոտի գաւառէ **յԱյրարատ գաւառ** - 73. Եւ էր այս **ի ժամանակս** ձմերայնոյ: - 73. Արդ իբրև կատարեաց զկամս նենգութեանն իւրոյ Անակ **ի գլուխ** մոլութեանն սուսերահար արարեալ զթագաւորն Խոսրով խաւար արար Հայոց - 74. գուրն գոր փորեաց և պեղեաց՝ ինքն անկցի **ի խորխորատն**. - 74. և հասեալ **ի խելս** կարմնջին՝ **ի մէջ** արարեալ արգելեն զնոսս: - 75. զԼեգեդնսն ընդ խոցիցն խեղդեալ **ի ծովն** Գերգեսացոց. – 75. և այլ ինչ բազում աղտեղագործութիւն **ի ժամանակն** յայն գործէին - 75. և ժողովէ եպիսկոպոսք **ի տեղեաց տեղեաց** **յԱնտիոք** – 76. Իսկ

գԳիոնէսիոս աղաչեալ՝ զի և նա եկեացէ **ի ժողովն** – 76. Արշաւանք Արտաշրի **ի Հայք** զկնի մահուաննն Խոսրովու: - 76,115. որ ի Փռիզիայ Պարսից եկեալ էր **յօզնականութիւն** ի խորհրդոյ նախարարացն Հայոց - 76. Եւ սակս այնորիկ արշաւեալ **ի մեզ** Արտաշրի համարձակաբար, և զաշխարհն խաղաղացուցանէր **յերկիրն** Պարսից: - 77. Իսկ **ի մեռանելն** Խոսրովու՝ ոմն ի մտերմաց նորա Արտաւագ անուն Մանդակունի՝ առեալ զՏրդատ ապրեցուցանէր ի գերութենէ անտի - 77. և տարեալ **ի դուռն** կայսեր Տակիտոսի - 77. Առ սովաւ մոլեկան Մանիմեցոց սատակիչ կործանումն **ի բարս** մարդկան եմուտ. - 78. Յայտարարութիւն յաղագս սրբոյն Գրիգորի՝ թէ ո՞րպէս տարեալ լինէր **յերկիրն** Յունաց: - 78. Արդ **ի գոռալն** ընդ միմեանս երկուց թագաւորացն այնոցիկ ... ևս քան զևս սաստկանայր պատերազմ ի վերայ Պարսից յարքայէն Խոսրովայ. - 78. Եւ թագաւորն Պարսից զօր մահուանն Խոսրովու տօն կարգէր **ի կեանս** իւր. - 78. և գնացեալ ի գաւառէն Արտագու **ի կողմանս** Կապուտկեցոց **ի քաղաքն** Կեսարու. – 79. և առեալ զկինն իւր կամեցեալ զնալ **ի Պարսս**. - 79. և առեալ մանկաբարձն տարաւ **ի դուռն** արքային Պարսից: - 79. Իսկ մանուկն զարգացեալ և հասեալ յարբունս՝ գնաց բազում զօրօք ապստամբեալ **յերկիրն** Ճենաց և Դարդանդաց. - 79. Ապա Յակովբ հանդերձ քերքն իւրով Սակդենեաւ և նորին որդովն Հրաչէի գնաց **ի կողմն** Գթաց. - 80. **Յաւուրս** սոցա Անատողիոս Աղէքսանդրացի եկաց Եպիսկոպոս Ղևոնդիսեցոցն – 80. և Կտակարանք այրեցան **ի հրապարակս**. - 80. և սուրբ Հռիփսիմեանքն ի նոյն ինքն ամբարիշտն Գիոկղետիանոսէ գնացին փախստական **ի Հայս** - 81. Եւ **ի** նոյն **ժամանակն** ելեալ ի Վիրապէն մեծ խոստովանողն Քրիստոսի սուրբն Գրիգոր - 81. և զօրք իրեանց /ի/ **խաղաղութիւն** մնացեն: - 81. և զօրացաւ **ի բանս** Սաւուղ պարզևս խոստանալով Դաթի - 81. բանն Սատուծոյ թագուցեալ էր յողորկ **քարն** Դաթի – 82. որ **յըմբշամարտսն** էր լեալ – 82. հրամայեաց կայսրն՝ զի զարդարեացեն զՏրդատ **ի կերպ** կայսեր: - 82. և **ի հանդիպել** միմեանց Տրդատ/այ/ և թագաւորին Գթաց ... ուժգին գոչմամբ յարձակեցան **ի միմեանս**: - 82. Եւ թագ եղեալ **ի գլուխ** նորա՝ զարդարեաց թագաւորական ծիրանօք. - 82. և տուեալ **ի ձեռս** նորա զօրս բազումս՝ արձակեաց **յաշխարհ** իւր: - 82. և զթագաւորութիւն իւր լիապէս բովանդակ **յինքն** նուաճէր զօրացեալ ի վերայ ամենեցուն: - 83. Եւ հաւատացեալ **յԱստուած** և **ի Բան** նորա **յորդին** Միաժին և **ի** կենդանաբար ամենասուրբ **Հոգին** – 83. և մտեալ **ի Հոռմ**՝ հրամայեաց յամենայն **տեղիս** նշանաւորս կանգնել զնշան յաղթութեան խաչին Քրիստոսի - 83. Ի սորա **ժամանակս** եղև ժողովն Նիկիայ մայրաքաղաքին Բիթանացոց – 83. Սա փոխեաց զթագաւորութիւնն ի Հոռմայ **ի Բիզանդիոն** - 83. փախչէին **յերկիրն** Յունաց. – 84. և երթեալ բնակէին **յերկիրն** Կեսարացոց. – 84. որով այնպիսի լինէր պատրաստել ճանապարհ նորա և մուտ **ի մեզ** կենաց մերոց դուռն լուսոյ: - 84. մինչդեռ **յերկիրն** Հոռմայեցոց էր. - 84. և գնացեալ **ի պատուիրանս** Տեառն ուղիղ վարուք և ճշմարիտ առաքելութեամբ **ի կեանս** իւր: - 84. և ընդ նմա եկեալ **յաշխարհս** Հայոց. - 85. սպա յառաջին ամին իւրոյ թագաւորելոյն գնաց Տրդատ **յԵկեղեաց** գաւառ **ի գեղն** Երիզա - 85. եկին բնակեցան **յեզր** Գայլ գետոյ: - 85. Եւ **ի խրախանալ** նախարարացն՝ հրամայեաց Գրիգարի զոհել Անահտի. – 85. հանեալ զհարիւրապետ ոմն հանդերձ գնդաւն իւրով **ի գաւառն** ... **ի թեմն** Թևախունէք - 86. դէմ եղեալ տարադէմ թաքչել **ի տեղի** ինչ թաքստեան, և եկեալ հասին **ի սահմանս** Սեբաստիոյ. – 86. հրամայէ նոցա դառնալ **յիրաքանչիւր տեղի** խաղաղութեամբ - 86. իսկ **ի տեղի** սպանելոցն զկնի հալածանացն շինեցին եկեղեցիք բազում - 86. դիմեն ըստ իւրաքանչիւր յաջողութեան՝ ոմանք **ի Մելիսիստն** ... իսկ այլք **ի Տախտլասուն** – 86. թափի **ի կողմն** Տիւկնոց - 86. երթեալ բնակէին

յայրի մի **յեզր** գետոյն - 87. որ դեռևս տակաւին կայ տեղիք կայարանաց սրբոցն և գիր իրաքանչիւր անուանցն գրեալ **ի տախտակս** քարանցն - 87. և գնշան յաղթութեան խաչին տպաւորեալ **ի նոյն ինքն յարձանս** վիմացն - 87. և առեալ գնացին **ի քաղաքն Սեբաստիայ**: - 87. տօնել ամ յամէ անխափան **ի փառս** Աստուծոյ - 87. իսկ կատարումն նահատակութեան նոցա եղև **ի մարտի ինն** կարգեալ ի սրբոց հարցն - 87. մեզ ոչ ընդ մի վկայ է սքանչանալ ... և ոչ **ի** տասներորդ **չափ** վկայելոց, այլ ընդ քառասուն այր - 88. նահատակեցան **ի փառս** Քրիստոսի - 88. Այլ մեք **ի մերն դարձցուք ոճ** և **ի ժամադրեալ տեղին** - 88. Յառաջին ամին Տրդատայ արքային Հայոց մեծաց սկիզբն լինի չարչարանաց սրբոյն Գրիգորի ի գաւառին Եկեղեաց **ի գեղն Երիզա ի մեհեանս Անահտական** - 88. և սկսան նախ գկապանս ձեռացն յետս կոյս, և հարկանել գայլ **ի բերան** նորա: - 88. ընդունէր խնդութեամբ գչարչարանսն: Ապա շառաւիղս կախեալ ի վերայ ողին նորա և գելոց՝ կապեալ կրծից նորա և առասանս **ի կապս** կրծիցն գելարանացն, և համբառնալ **ի բարձրաւանդակ ի տանիս** ասպարանիցն որմոյն մեքենայիւր - 88. և ապա յետ այնորիկ գգլուխ նորա դնել **ի մամուլս** հիւսանց - 89. և փող եղեգնեալ/դնել **ի քիթս** նորա, և արկանել աղ և բորակ և քացախ **ի ներքս**: - 89. Յետ այնորիկ գմոխիւրն՝ գոր լցեալ ամանով ինչ օղենի, կապեալ **ի փողս** նորա - 89. յետ որոյ ապա պնդեալ ոտից նորա **ի հրապոյրս** տկաց ... և արկանել տկաւ ջուր **յորովայն** նորա. - 89. Ապա յետ այնորիկ արկանել կապիճս երկաթիս **ի ծունկս** նորա ... և բառնալ ի կախադանս մինչև յօշեցին ծունկք նորա ի կախադանի - 90. ապա հրամայեաց կապանօք խաղա/դա/ցուցանել յԱյրարատեան գաւառէ, և տանել գնա **ի Դղեակ բերդն**, և իջուցանել **ի Վիրապն**. - 90. և տարեալ ընկենոյր **ի Վիրապն**: - 90. Իսկ նա ևս քան գնս պնդէր **ի հաւատս** - 90. ի խորութենէ Վիրապին և ի կաթուածոյ հիմանցն ժողովեալ լինէր առ սակաւ **յաւուրս** ինչ - 90. գոր ի մարդկանէ չիք հնար տեսութեամբ անգամ մերձենալ **ի յօձ**. - 90. ի տասնուչորս ամին վկայքն Քրիստոսի Հռիփսիմեանքն եկին **ի Հայք** - 91. յաղագս հալածանաց դէմ եղեալ եկին **յաշխարհս Հայոց**: - 91. եկին հասին սուրբքն **ի Նիկոմիդէ քաղաքն** - 91. քաջն Տրդատ զիշեանն հանդերձ բարդ բարդ խոտան ի ներքուստ **ի դուրս** արտաքոյ պարսպին ձգեալ ընկենոյր: - 91. Իսկ երանելին Հռիփսիմէ ... լուեալ զքարոզութիւն առաքելոցն սրբոց Պետրոսի և Պօղոսի, և զհաւատն որ **ի Քրիստոս**, երթեալ բնակէր ի միայնար/ան/ի մի մօտ ի քաղաքն Հռովմ - 92. որովք եկն **յաշխարհս Հայոց**: - 92. գաղտնագնաց արաեալ ի Հռովմայ եկին հասին **յաշխարհս Հայոց ի գաւառն Այրարատեան** - 92. գայնքան տար աշխարհ անցեալ եկին ի Հռովմայ **ի Հայք**. - 92. Չոր ապա տեղեկութիւն տուեալ ամբարիշտն Դիոկղետիանոս զգալ նոցա **յաշխարհս** մեր - 92. և եթէ յաճոյ թուեսցի **յաչս** քո՝ առցես գնա քեզ ի կնութեան: - 92. Իսկ այլքն ի նոցանէ ի ճանապարհի բաժանեալ գնացին **ի լեառն Վարազ** - 93. /ի/ չորեքտասան ամին սուրբ վկայքն Քրիստոսի Հռիփսիմեանքն եկին ի Հռոմայ **ի Հայք**. - 93. և էր ի հնգետասաներորդ թոյն թագաւորացն Հայոց՝ սկսեալ ի Վաղարշակայ և **յինքն**: - 93. ելեալ Տրդատ **ի կառս** իւր՝ կամէր ելանել ընդ դուռն քաղաքին. - 93. Նաև գնախարարացն ... **ի նոյն հարուածս** մոլեգնեալ ի դիւաց - 94. գոր և **ի Հռովմս** Սեղբեստրոս հաւանեցաւ պահել Կոստանդիանոսի թագաւորան - 94. Այլ մեք **ի նոյն դարձցուք բան**: - 94. Եւ ապա այնուիետև **ի մկրտութիւն** ձեռն արկանէր գաշակերտեալսն. - 95. Գալն Տրդատայ **ի Հայք**: - 95,115. Իսկ ապա **ի գալն** Տրդատայ **ի Հայք** յսկզբան թագաւորութեան իւրոյ ... առնու իւր կին գԱշխէն դուստր Աշխինդարայ. - 96. գոր գործեաց պատերազմաւ **ի Յոյնս** և **ի Հայս** և **ի Պարս** - 96. բազում զօրօք Հայաստանեայց իջեալ **ի դաշտն Գարգարացոց ի սահմանս**

Աղուանից - 96. դառնայ **յաշխարհն** իր մեծաւ յաղթութեամբ: - 96. ոչ յիշէ որպէս ճորայն **ի Գարբանտ.** - 96. և երթեալ հանդերձ բազմութեամբ զօրուն **ի տեղիս** կռոցն, ուր և դիպէին և հասեալ յԵրիզացոց յԵրեզամոյնս **տեղի** անուանեալ. - 96. և **ի նա** ձեռն արկեալ քանդեցին: - 97. և նա **յԱնահտական մեհեանս** երթեալ՝ որ **յԱրտաշատ քաղաքն** լինէր, և զայն ի հիմանց տապալեալ ատերեցին: - 97. Եւ ապա երթեալ **ի Գարանաղեաց գաւառն** և **ի գեղն Թորդան** - 97. Եւ ապա հասեալ **յամուրս** Անի, անդ կործանեցին զպատկերն Արամազդայ - 97. Եւ անդէն երթեալ **ի գաւառն Եկեղեաց**, փշրեցին զոսկի պատկերն Անահտականից դիցն: - 97. Եւ անտի զային հասանէին **ի գեղն** Բակառիճ կոչեցեալ. - 97. որ բունեալ էին **ի մեհեանս** կռոցն. - 97. որև կէսքն **ի կողմանս** Կովկասայ անկանէին հալածական, և այլքն **ի սահմանս** Խաղտեաց - 97. և զամենայն զանձս մթերեալ ի մեհեանացն՝ **յաղքատս** բաշխէին: - 97. Եւ զմնացեալ զանձն հանդերձ դաստակերտօք **ի սպասատրութիւն** եկեղեցոյ նուիրէին: - 97. տեսեալ զայն թագաւորին և բազմութեան զօրացն՝ հաստատէին **ի հաւատս:** - 97. **ի կարգ** քահանայութեան անցն զԼուսատրիչն - 98. և առաքեցին **ի Կեսարիայ** Կապուտկեցոց առ մեծն Ղևոնդ - 98. ձեռնադրեսցէ զսուրբն Գրիգոր **ի Հայրապետութիւն** Հայոց: - 98. Գարձեալ **ի նոյն խորհուրդ** յաղագս սրբոյն Գրիգորի երթալոյն **ի ձեռնադրութիւն** Հայրապետութեանն: - 98,115. պարտ է քեզ Գրիգորի վիճակեցուցանել **ի Հայրապետութիւն** - 98. Եւ հանեալ զԳրիգոր յոսկիապատ **կառս** արքունականս, զային հասանէին **ի քաղաքն** Կեսարացոց: - 99. և եկին հասին **ի քաղաքն** Սեբաստիա: - 99. և անուանեցին **յանուն** սրբոյն Գրիգորի. - 99. որ դեռևս կայ **յեզր** քաղաքին: - 99. և նստաւ սուրբն Գրիգոր **յաթոռ** Կաթողիկոսութեան Հայոց մեծաց: - 99. որք ընկալան աթոռ **ի տեղիս տեղիս** ի սրբոյն Գրիգորէ յիրաքանչիւր **գահս:** - 100. որ և կարգեցան տեսուչք և Առաջնորդք յիրաքանչիւր **գաւառս** **ի փառս** Աստուծոյ: - 100. եկն սուրբն Գրիգոր **յաշխարհս Հայոց** - 101. զան հասանեն **յափն** Եփրատ գետոյն. - 101. մկրտէր **ի գետն** Եփրատ /գրքում՝ Եփատ. Հ.Հ./ **յանուն** Հօր և Որդոյ և Հոգւոյն սրբոյ: - 101. և հան զնոսա ի խաւարէ **ի լոյս**, և յանգիտութենէ **ի զհտութիւն** ճշմարտութեան, և յանհաւատութենէ **ի հաւատս.** - 101. Այլ մեք **ի նոյն** դարձցուք **բան** - 101. Իսկ երանելին Սեղբեստրոս առեալ զաշակերտսն՝ փախեաւ **ի լեանն** - 102. մտցես **ի նա** մերկ **յաւազան** - 102. և ընթացան կանայք և տղայք **ի զհրկս** իրեանց մեծաւ հառաչանօք, հերարձակք՝ և ստինք **ի բերան** տղայոցն անկան առաջի թագաւորին - 102. յոյժ ողորմեցաւ և գթացաւ **ի նոսա** - 102. Արձակեաց զնոսա ուրախութեամբ /ի/ **յարկս** իրեանց - 102. եկայք քեզ **յօզնականութիւն.** - 102. առաքեաց յայս **նիշ** լեանն - 102. Եւ ընդ առաւօտս արձակեաց **ի լեանն.** - 102. և նա կարծէր՝ թէ **ի մորտիրոսութիւն** տանին զնա - 102. ճշմարիտ սոքա են՝ զոր տեսի ես **յանուրջս:** - 103. և երթեալ **ի տեղին** օրինեաց Սեղբեստրոս զջուրն. - 103. և մերկացուցեալ զթագաւորն իջոյց **ի ջուրն.** - 103. Եւ մկրտեցան յաւուր յայնմիկ ի ձեռաց Սեղբեստրոսի **ի գետն** ոգիք երկոտասան հազար. - 103. և լոյս փայլեաց ի վերուստ **ի մարմինս** նորա. - 103. զկէս ընչից իւրոց **յարքունիս** տացէ. - 103. Եւ շինեաց թագաւորն եկեղեցի **յանուն** սուրբ Փրկչին. - 103. Իսկ Հեղինէ մայրն Կոստանդիանոսի էր **ի Բեթանիայ** - 103. և այնպէս փայլեաց սուրբ Հայրապետն **յեկեղեցին**՝ որպէս զլոյս: - 104. Եւ բազում Հրեայս և Հեթանոսս դարձոյց **յԱստուածզհտութիւն.** - 104. որ **ի Նիկիա** առաջին Սիւնհոդոսին: - 104. Եւ հասեալ **ի բարիոք ծերութիւն**՝ հանգեաւ ի Քրիստոս: - 104. Գնալն երանելոյն Հեղինէի **յերուսաղէմ** **ի խնդիր** սուրբ Խաչի: - 104,116. Յետ այսորիկ առաքէ սուրբն Կոստանդիանոս զմայր իւր Հեղինէ **յերուսաղէմ** **ի խնդիր** խաչին: - 104. և առեալ տանէին **ի քաղաքն** ուրախութեամբ. - 104. զոր բարձեալ տանէին **ի քաղումն** - 104.

Իսկ երանելին Կիրեղ երթեալ **ի Կաստփման** հանդերձ այլ ևս հաւատացեալ եղբարքքն - 105. և աւանդեաց **ի ձեռն** երանելոյն Կիրղի: - 105. Գնալն Տրդատայ թագաւորին Հայոց **ի Հռոմ** առ մեծն Կոստանդիանոս յաղագս միաբանութեան հաւատոյ: - 105,116. ընդ առաւօտս առաւօտս գ-Քրիստոսի նշան թագին դնէր **ի գլուխ** նորա. - 106. որ զկնի սրբոյն Գրիգորի գնացին **ի Կեսարիայ** - 106. և խաղայր գնայր նոքօք յԱյրարասեան գաւառէ յԱրտաշատ քաղաքէ անցեալ **ի կողմանս** Յունաց՝ երթայր անցանէր **ի կողմանս յերկիրն Իտալացոց** և Դաղմատացոց **ի** թագաւորական **քաղաքն Հռոմ**: - 106. որ գթացաւ **ի նոսա**. - 106. ո՞րպէս ըմբռնամք ձգեաց զնոսա ի խաւարէ **ի լոյս**. - 106. ինքեանք և որ զկնի իրեանց յաջորդեն **յաթոռ** Հայրապետութեանն Հայոց և Հռոմոց: - 107. գային հասանէին խաղաղութեամբ **յաշխարհն Հայոց** **ի** թագաւորական **քաղաքն Վաղարշապատ**. - 107. Դարձեալ **ի** նոյն **խորհուրդ**. - 107,116. Կոստանդիանոս արքայն հաւատաց **յԱստուած** - 107. Ապա խորհուրդ արարեալ Տրդատայ հանդերձ իշխանօք և բազում նախարարօք գնալ **ի դուռն** կայսեր - 107. յետ բազում ատուրց եկին **յաշխարհն Հայոց**: - 108. Եւ բազում օքևանօք խաղաց գնաց մինչև եհաս **ի դուռն** ծիրանափառ Օգոստեան. - 108. որ գործեցաւ առ նոսա **ի Հայք**: - 108. Եւ հասեալ **ի գաւառն Եկեղեաց** **ի Թիլն աւան** - 108. երթեալ գնաց Տրդատ **ի գաւառն Այրարատեան** **ի բուն աւանն** արքունի **ի Վաղարշապատ քաղաքն**. - 108. իսկ սուրբն Գրիգոր մնացեալ սակաւ ինչ ժամանակս անդէն **ի գաւառն Տարօն** ... առ ի կործանել զկուռսն՝ որ **յԻննակնէն տեղիս** Գիսանեայ. և փոխեալ զանուն տեղոյն կոչեաց Գլականս **ի կայանս** նշխարաց սրբոյն Կարապետին: - 108. Սա եղեալ **ի կողմանս** Բիզանդացոց շինեաց քաղաք - 109. Սա եհան ի Հռովմայ ընդ իւր մասն ինչ ի նշխարաց Պետրոսի և Պօղոսի՝ **ի հաստատութիւն** թագաւորանիստ քաղաքին իւրոյ. - 109. ասէ ի ճառին՝ որ **ի գալ** Եպիսկոպոսացն **ի** հրաժարական **բանսն**, թէ ուրախ լերուք - 109. առաքեալ գթագս գայս ... առնէ **ի գլուխ** Դաւթի արքայի - 109. և զնոյն թագաւորեալ **ի Բաբելոն** - 100. ըստ նմին օրինակի տայցէ կազմել **յանուն** իւր. և զնոյն անդրէն **ի նա** դարձուցանել. - 110. հրամայէ առնուլ **յինքեանս** զբերեալ թագն ի թագաւորէն իւրեանց: - 110. գառ ի Յունաց զձուլեալն առեալ **յինքեանսն** գնացին թողլով անդրէն զտենչալին մեծի թագաւորին Կոստանդնեայ: - 110. Չոր և **յաւուրս** Մեծի Երկշաբաթօցն պսակին այնմ թագաւորք Հռոմոցն - 110. Նա և /ի/ **յատակս** բեմին կայ հանգիստ մեծի Հայրապետին Յովհաննու Ոսկեբերանին: - 110. և առաքեաց զօրօք իւրովք **ի Հայս**: - 111. **ի պատերազմելն** Պռոբայ ընդ Գոթս՝ յարեան ի վերայ նորա զօրքն իւր - 111. և պատերազմեալ ընդ արքային Պարսից **յեզր** Եփրատու՝ մեռաւ Կարոս. - 111. և **ի ձիւնթացս** կառացն վարեալ կամեցեալ՝ ի հմտութենէ հակառակադրին ոստուցեալ յերկիր անկաւ. - 112. և դարձեալ **ի պատերազմելն** Կռռնակայ ընդ Կառինոսի՝ վիրաւորեցաւ երիվարն Տրդատայ. - 112. ոչ երբէք յացի /յագի. Հր.Աճ./ անձն աստուածային սէր **առ ի սիրել** զԱստուած գրեալ է. - 4. և եկեղեցոյ Աստուծոյ **առ ի** լրումն պսակաւոր նորոգման մախթելի է - 11. Արդ զայսոսիկ զաստուծոյ մարդասիրութիւնն և զաւանդելն ի նմանէ զպատուրանս **առ ի շահ** և յօգուտ հոգոց մերոց՝ ի սրտի մերում իբր կենդանագիր ի տախտակս տպաւորենք հանապազ - 12. զոր արարեալ **առ ի մխիթարութիւն** ընթերցողաց - 13. Քանզի պէտս ունին ընթացից և փութոյ երկոքին կողմանքն, և **առ ի շինուած** վեհագունութեան երկաքանչիւրոց - 14. թագաւորեաց Արշակ քաջ ... **առ ի հաստատել** բանին Տեառն - 39. Դարձեալ առաքէ Արգար առ Տիբեր ի ձեռն գրոյ բանս ինչ պատասխանաց արժանի այսպանելոյ սակս Սինկղիտոսին, և ամբաստանութիւն զՊիղատոսէ՝ **առ ի լծակից լինել** Հրէիցն յաղագս յանդգնութեան

ի վերայ Փրկչին - 51. և զկնի հարիր և քառասուն ամաց զարթեան **առ ի յանդիմանութիւն** այնոցիկ՝ որք ոչն հաւատային յարութեան մեռելոց. - 71. Իսկ սուրբ քառասունքն ոչ եղեն կատարիչք անօրէն հրամանացն Լիկիանէ/ի/ **առ ի սպանումն** հաւատացելոցն - 86. իսկ սուրբն Գրիգոր մնացեալ սակաւ ինչ ժամանակս անդէն ի գաւառն Տարօն ... **առ ի կործանել** զկուռսն՝ որ յԻննակնէն տեղիս Գիսանեայ. - 108. **զառ ի Յունաց զճուլեայն** առեալ յինքեանսն զնացին թողով անդրէն զտենչալին մեծի թագաւորին Կոստանդնեայ: - 110. եկեալ **մերձ ի զհողն**, նստի ընդ հովանեալ/եալ/ ծառոյ միոյ ի միջօրէի ի տօթ ժամու. - 65. և է Եւքախտա **մերձ ի քաղաքն Ամասիայ**. - 66. որ բնակեալ էր **մերձ ի վիրապն**. - 90. կացուցանէ զնա պատուով **մինչ ի ժամանակս** Վաղարշակայ - 36. Սա ... անցեալ յօգնականութիւն Պերոզի արքայի **մինչ ի Հռոմայեցոց իշխանութիւնն** արշաւեաց. - 63. և թագուցեալ զինքն ի վեր ոչ հանէր ... **մինչ ի ժամանակս** չարչարանաց իւրոց. - 84. Թիւ թագաւորացն Պարսից՝ որ ի Պարթևաց՝ **մինչ ի վ ախճան**. - 115. արդ պարտ է ... գործել զարդարութիւն յամենայն ժամ **մինչև ի կէտ** սահմանեալ կոչմանն Քրիստոսի. - 6. սակաւ հատուածով առնել յսկզբան թագաւորացն Հայոց **մինչև ի մեզ** - 12. որ թափեաց զինքն **մինչև ի ծառայի կերպարանս**- 12. և եղև բնակութիւն նոցա և թագաւորութիւն ի Մասեաց **մինչև ի գալն ի Սոփերիոյ լեռնն** արևելեաց: - 18. Իսկ /ի/ Քամայ ծննդոցն Նեբրովդի ի ժամանակս եղև սկիզբն թագաւորութեան նոցա՝ ի Բարեղուն **մինչև ի Նիմուէ**: - 18. և երթեալ նոքօք յերկիրն Քանանացոց, եկին **մինչև ի Խառան** և բնակեցան անդ: - 21. Սահմանք Սեմայ ի Պարսից և ի Բաղդովնէ **մինչև ի Հնդիկս** և ձգեն **մինչև ի Հռենիկորորով**: - 22. Եւ անուանք աշխարհացն Սեմայ՝ Պարսիկք, և որ այլն ևս **մինչև ի Փիւնիկէ**: - 22. և այլ ևս ազգք **մինչև ի Փռիւգիայ**, և յԵգիպտոսէ **մինչև յՈվկիանոս**: - 23. և ճակատ տուեալ պատերազմաւ սատակէ իսպառ զգօրսն ... և զմնացեալսն հալածական արարեալ ընդ սահմանս Կորդուաց **մինչև յերկիր Ասորեստանեաց**: - 29. Ասացաք որ ինչ ի ծննդոցն Հայկայ գործք **մինչև ի Պարոյր**. - 30. որ եհաս **մինչև յամս** երկերիւր և վեց՝ և ամիսս երկու. - 34. Ի սորա քսաններեք/երրորդ/ ամի ծնանի Յիսուս Քրիստոս ի Բեթղահէմ Հրէաստանի, և լինի /յ/Ադամայ **մինչև ի ծնունդն** Քրիստոսի՝ ամք հինգ հազար հինգ հարիւր, իսկ ըստ Հրէիցն **մինչև ի ծնունդն** Քրիստոսի՝ չորս հազար ամք - 44. հալածական առնէ զԱրտաշիւր զարքայն Պարսից **մինչև ի սահմանս** Ճենաց. - 67. Թիւ թագաւորացն Պարսից՝ որ ի Պարթևաց՝ **մինչև ի վախճան**: - 69. Արդ անցցուք ընդ թիւ թագաւորացն Պարսից՝ որ ի Պարթևաց սկսեալ յԱրշակայ մեծէ **մինչև յԱրտուան** - 69. Իսկ նա փոյթ ընդ փոյթ տայ նմա գօրս յԵգիպտոսէ և յանապատէն **մինչև ի ծովեզերն** Պոնդոսի - 70. և հալածական արար զնա **մինչև յաշխարհն** Հնդկաց և Ճենաց. - 72. և ինքն զկողմանս Պարսից և զսահմանս Ասորոց **մինչև ի դրունս** Տիգրոնի ... ի սուր սուտերի մաշեալ - 72. Կարգ թագաւորացն Հայոց և համար նոցին սկսեալ ի Վաղարշակայ **մինչև ի Խոսրով** - 74, 115. Եւ զկն նորա Շապուհ որդի նորին ամ մի **մինչև ի թագաւորելն** Տրդատայ. - 77. զոր ապա քաջապէս փախստական արարեալ իսպառ հարուածով՝ **մինչև յաշխարհն** Պարսից. - 83. և ժողովին ամենայն ամք յԱդամայ **մինչև ի հնգետասան** ամն Տրդատայ՝ հինգ հազար ութ հարիւր ամ: - 91. որ է ի Հռոմայ **մինչև ի Դուին** հինգ հազար և հարիւր մղոն. - 92. և լինի ամք յԱդամայ **մինչև ի տասնհինգ** ամ Տրդատայ՝ հինգ հազար և ութ հարիւր: - 93. Եւ յԱդամայ սկիզբն արարեալ **մինչև ի մարմնանալ** Բանին Աստուծոյ - 95. օրինակ և նմանութիւն բերելով ի նախահարցն և ի նահապետացն և ի մարգարէից **մինչև ի ծնանիլ** Բանին Աստուծոյ ի Կուսէն - 95. և նովիմք պսակեալ ինքն և իւրքն ամենայն՝ **մինչև յաւուրս** Կիրոսի արքային Պարսից. - 109. և ի նմանէ հասանէր **մինչև ի**

Դարեհ Պարսից արքայ. - 109. սկսեալ ի ժամանակէն Պռորայ մինչև ի թագաւորելն Դիոկղետիանոսի` Յունաց թագաւորէ՝ ասէ՝ Պռորոս - 111. ոչ էր սա անձամբ գոյութիւն յառաջ՝ մինչև յաշխարհ և մարմնացեալ. - 66. երթեալ բնակէր ի միայնար/ան/ի մի մօտ ի քաղաքն Հռովմ - 92. և բնակեցան մօտ ի Դուին - 92. յաղօթս կացին առ Աստուած - 61. Բայց ապա այլք յանձն առնուն յաւոր շաբաթոյ յորս և ի պատերազմ հեծանել - 41. և յանձն առնուին զգիր դաշնաւորութեան հաստատուն և անխախտ պահել ի միմեանց - 107. իսկ նա յարբունս հասեալ ամուսնանայ և որդիս ծնանի. - 84. զայնս փախստական արարեալ գերեցին զյոյով մասն աշխարհին Հայոց, և յաւեր դարձուցին: - 76. իսկ ապա ի բաց ասի որոշումն - 9. Սա աջակցեալ Կիրոսի՝ ի բաց բառնայ զթագաւորութիւնն Մարաց - 37. սպանէք ասէ՝ զանդամս ձեր գերկրաւորս, ի բաց ընկենլով զամենայն կիրս - 5. կատարումն օրինաց սեր է՝ և սեր կատարեալ ի բաց մերժէ գերկիւղն. - 4. և ի ձիրնբացս կառացն վարեալ կամեցեալ՝ ի հմտութենէ հակառակադրին ոստուցեալ յերկիր անկաւ. - 112. և ի զգաստութիւն եկեալ ծանեան գնա և զինքեանս: - 94. Հոգին սուրբ ի թիկունս հասանէ տկարութեան իմոյ - 2. Իսկ ի կատարման առաքելոյն Թադէի պատառումն եղև վիմին և դարձեալ յիրեարս գալ ասի: - 54. սպանէք ասէ՝ զանդամս ձեր գերկրաւորս, ի բաց ընկենլով զամենայն կիրս ... և ի խաչ ելանել յաշխարհի - 5. Եւ ապա ի խոշտանգանս արկեալ գերանելի Կիրեղ մի - 104. միայն ի ծառայութիւն տայր զինքն Տրդատայ. 85. և ոչ կարաց ի կամս իւր անել գերանելի սուրբ տիկինն Հռիփսիմէ. - 92. Իսկ ի կատարումն եկեալ գործոյն՝ հրամայէ դնել ի վերայ ոսկի սեղանոյն - 110. ոչ ընդունէր զայնոսիկ՝ որ ի հալածանս զլորէին. - 71. և զսպեալ զնոսա յիրաքանչիւր հանգիստ փոխեաց: - 94. ի հարց և ի փորձ մտեալ՝ բազում բանիք սկսան խօսել ընդ միմեանս - 85. Այլ քանզի և ոչ այսու և եթէ բաւականանային չարութեամբ, այլ և ի մարտ մտանէին և ի կռիւ - 15. որ զլուխդ թողլով՝ յոտս յպեցար. - 2. Բայց ապա այլք յանձն առնուն յաւոր շաբաթոյ յորս և ի պատերազմ հեծանել - 41. և յարմարել ըստ պատշաճի պիտոյից զչափն ի չափաւորութիւն բերելով - 14. Բայց ապա այլք յանձն առնուն յաւոր շաբաթոյ յորս և ի պատերազմ հեծանել - 41. և ինքն զկողմանս Պարսից և զսահմանս Ասորոց մինչև ի դրունս Տիգրոնի ... ի սուր սուսերի մաշեալ - 72. և հասեալ նմա առ ժամայն պատուհաս ի Տեառնէ՝ ի կառացն ի վայր կործանեաց: - 94. զանձինս իրեւեանց ի վազից ի վայր մղէին. - 6. Իսկ իբրև լուաւ և տեղեկացաւ ստուգի ի դայեկաց իւրոց զհայրենեաց իւրոց զգործ ... թագուցեալ զինքն ի վեր ոչ հանէր - 84. Յաղագս Եպիսկոպոսաց՝ որք ընկալան աթոռ ի տեղիս տեղիս ի սրբոյն Գրիգորէ յիրաքանչիւր գահս: - 110,115. որ և նոքա կարգեցան ի տեղիս տեղիս տեսուչք և Առաջնորդք յիրաքանչիւր գաւառս ի փառս Աստուծոյ: - 100. Իսկ շամբուշն այն ի սաստիկ ցասման եղեալ՝ առնու զօրս իւր, և զայ հասանէ ի սահմանս Հայոց ի դաշտն Արայի - 30. Չի գնա սնուցանէին և ի Քրիստոս ընծայէին հաւատով - 84. զոր չառեալ յանձն արանցն Բագրատունեաց - 43. Իսկ ինքն Փրկիչն մեր յայնմ ժամանակի՝ յորում կոչեաց գնա, ոչ առ նա յանձն. - 47. զոր ոչ առնոյր յանձն - 85. Իսկ նա ոչ առ յանձն - 88. Իսկ նա ընդդիմաբանեալ ոչ առնոյր յանձն - 98. խնդիր արարեալ քառասնիցն՝ զտցեն և արկցեն ի չարչարանս - 87. և բառնալ ի կախադանս մինչև յօշեցին ծունկք նորա ի կախադանի - 90. և այնմ անսայի տեսանել քեզ և բերան ի բերան խօսել - 2. բերան ի բերան խօսելով զինս յորդորեցեր զմիտս - 3. և բերան ի բերան խօսեցար ընդ իս յաղագս պատմութեանս. - 11. զայ ի Սկրտութիւն Յիսուս Քրիստոս ի Յորդանան առ Յովհաննէս. - 45. Ապա եկեալ ի դուրս կինն այն ... ետես զսուրբն Թէոդորոս նստեալ - 66. ելանէ իրայնօքն

հանդերձ **ի պատերազմ** Բելայ. – 26. Սա **ելեալ ի պատերազմ** բազում և քաջ արամբք՝ յարևելս կոյս երթեալ պատահէ մեղացոց զօրաց: - 28. Սա **ել /ի/ պատերազմ** ի Կուադս և ընդ Գերմանիկս և ընդ Սարմատս. - 61. գմերն Տրգրան հրամանաւ նորին ի Միջերկրայսն **ըմբռնեալ ի կալանս** յաղջկանէ միոջէ - 63. և **կացեալ յաղօթս** ի վերայ ջրոյն՝ հրամայեաց արկանել ի ճրագսն հաստատուն հաւատով. – 63. և եկաց յետ այսորիկ ամս երեսուն, և **հանգեալ ի Քրիստոս**. – 81. Եւ հասեալ ի բարիոք ծերութիւն՝ **հանգեալ ի Քրիստոս**: - 104. և **հասեալ յարբունս՝** մարտիրոսացաւ յամբարշտէն Մաքսիմիանոսէ: - 65. Իսկ մանուկն զարգացեալ և **հասեալ յարբունս՝** գնաց բազում զօրօք ապստամբեալ յերկիրն Ռենաց և Գարդանդաց. - 79. **մատնէին զանձինս** իրեանց **ի չարչարանս և ի մահ**. – 5. **մատուցեն ի պաշտօն** կռոցն - 86. առաջին սուրբքն կամօք և յօժարութեամբ **մտանէին ի կապանս և ի բանոս** - 5. **ետ զանձն** իր **ի մահ** վասն մեր – 5. **ետ զանձն** իր վասն մեր **ի չարչարանս** խաչի և մահու - 5. **տայ** նմա զքոյր իր Տիգրանուի **ի կնութիւն**՝ ըզձիւք գնա խնդրեալ Աշդահակայ: - 37.

Ի նախադիրը **բացառականի հետ**՝ որպէս հոլովակազմիչ գործածված է 525 անգամ.

Չառ ի Հօրն **լուսոյ** շնորհաց ընդունկի՝ և Միածնի Բանի նորա բնակարանի ... ընկալայ զգրեալսս կատարելայէս օրհնութեամբ - 1. և այնմ անսայի տեսանել զքեզ ... և ապա հաւատարմացուցանել զյառաջագոյն գրեալսն **առ ի քէն** – 2. սիրոյ և խոնարհութեան եղև այս ինձ **առ ի քէն**: - 3. Արդ այս քեզ նշան **առ ի յինէն** և կնիք սիրոյ և յուխտ յանձնառութեան կատարել զհայցուածս քո յաղագս պատմութեանս: - 12. Եւ այս **առ ի մէնջ** քեզ դարձուած բանից և թղթոց պատասխանի. - 15. և **առ ի չգոյէ** ջրոյ՝ նեղեցան զօրքն ի ծարաւոյ. - 61. և զայն արարեալ ի բազում ժամանակս քինախնդիր լեալ **առ ի նոցանէ** զործելեացն - 83. և բազում ճգնութեամբ և առաքինութեամբ **գեր ի վերոյ** ելեալ ի մէջ բազմաց - 8. Արդ զայսոսիկ գրեալս ի քեզ տեսանենք կատարեալ ... և հոգևորական երգով գեղգեղմամբ **գեր ի վերոյ** քան զամենեսեան. – 8. Եւ զայսոսիկ մեր **կարճ ի կարճոյ** առեալ պատմեցաք քեզ համառօտով - 54. ապա Ուրեղիանոս փոխանորդեալ միմեանց **կարճ ի կարճոյ**: - 76. և այսպէս **կարճ ի կարճոյ** զկնի միմեանց զմահն նոցա, և ի միջոցի այսմ զրուցաց առաջի և զկնի նոցա պատմէ և զբաջութիւն Տրդատայ: - 112. և ժողովէ եպիսկոպոսք **ի տեղեաց տեղեաց** յԱնտիոք յաղագս նգովելոյ զՊօղոս Սամոստացի. - 76. Արդ զայս **փոքր ի շատէ** գրեցաք առ քեզ յաղագս սիրոյ - 7. հայցէք **փոքր ի շատէ** գրով իմով - 13. զոր ասացից **փոքր ի շատէ** յայլում տեղոջ: - 85.

ԻԱ. - Գիովիս **ԻԱ**. Յաղագս թագաւորացն Իսրայելի: - 32,113.

...ԻԱՏԻ /ի այտի/ - զհաւատարմութիւն խնդրէի տեսանել ոչ միայն ի գրոյ ...**իատի** /ի այտի. Հ.Հ./ առաքեցաւ ի քէն, այլ յերկուց և յերից վկայից հաստատելոյ միանգամայն. – 1.

ԻԲ. - Գլուխ **ԻԲ**. թագաւորք Պարսից յազգէն Իսահակայ: - 33,113.

Ի ԲԱՅ – իսկ ապա **ի բաց** ասի որոշումն – 9. Սա աջակցեալ Կիրոսի՝ **ի բաց բառնայ** զթագաւորութիւնն Մարաց - 37. սպանէք ասէ՝ զանդամս ձեր զերկրաւորս, **ի բաց ընկենլով** զամենայն կիրս ... և ի խաչ ելանել յաշխարհի - 5. կատարումն օրինաց սեր է՝ և սեր կատարեալ **ի բաց մերժէ** զերկիրն. - 4.

Ի ԲԱՅ ԲԱՌՆԱԼ - Սա աջակցեալ Կիրոսի՝ **ի բաց բառնայ** զթագաւորութիւնն Մարաց - 37.

Ի ԲԱՅ ԸՆԿԵՆՈՒԼ - սպանէք ասէ՝ զանդամս ձեր զերկրաւորս, **ի բաց ընկենլով** զամենայն կիրս ... և ի խաչ ելանել յաշխարհի - 5.

Ի ԲԱՅ ՄԵՐԺԵԼ - կատարումն օրինաց սեր է՝ և սեր կատարեալ **ի բաց մերժ** գերկիղն. - 4.

ԻԲՐ /նախադր./ - **իբր** ծառ իմն բազմապտուղ՝ և բարձր ի մեջ վայելուչ և աստուածատունկ դրախտիդ Նարեկայ կոչեցեալ ուխտի՝ սաղարթ առեալ և վարսաւորեալ վարուք առաքինութեամբ - 8. ի սրտի մերում **իբր** կենդանագիր ի տախտակս տպաւորեմք հանապազ - 12. և մղեալ գնա ի ջուր գետոյն ... **իբր** ահագին գերան - 66.

ԻԲՐ /շղկա./ - Երանի իցէ այնմ՝ որ հաւատայցէ յիս, **իբր** ոչ իցէ տեսեալ զիս. - 48. և կոտորէ զամենայն որդիսն Սանատրկոյ **իբր թէ** ի Տեառնէ լինել այնմ - 56. սկսաւ դառով իմն և կեղծաւորութեամբ խօսել ընդ թագաւորին **իբր թէ** հաւատարիմ ցուցանել զինքն: - 73. առեալ զթագաւորն մեկուսանայր՝ **իբր թէ** խորհել ինչ վասն ճանապարհին - 73.

ԻԲՐԵԻ /նախադր./ - **իբրև** ընդ հայելի հայելով ի քեզ տեսանեմք զամենայն բարեկարգութեան ձև և նմանութիւն և իր և օրինակ: - 3. յորում չարիքն **իբրև** ջրհեղեղաւ ջնջեալ՝ մաքրին որպէս առ Նոյի մոլորեալք ի չարիս: - 17. Գիտելով իմ ... **իբրև** մտերիմ որ ատելի և ես իմացուցանեմ զքեզ ի ձեռն գրոյ: - 49. երկիրպագեցեն Քրիստոսի **իբրև** ճշմարտի Աստուծոյ: - 50. Առաքէ և Գարեհի բազում ընծայս և պատարագս **իբրև** հօր և երախտաւորի: - 58. Եւ եղև բորոտութիւն Կոստանդիանոսի թագաւորին **իբրև** տապաստ - 102. որպէս ուսուցանէ օրինադիրն Մովսէս ... սիրել զընկերն **իբրև** զանձն - 3. Արդ մեք ունիմք այսպիսի բազում յիշատակ ի գրոց սրբոց, սիրել զՏէր Աստուած և զընկերն **իբրև** զանձն - 6. և էր կին բարեպաշտօն և երկիւղած յԱստուծոյ **իբրև** զայր իր Աբգար : - 55. որ մեղուցեալս դառնութեամբ դատապարտէր **իբրև** զանմիս և զանմարմին - 71. և կամ **իբրև** զԼեզեոնսն ընդ խոցիցն խեղդեալ ի ծովն Գերգեսացոց. - 75. որ **իբրև** զմի ոգի միաբանեալ ընդ միմեանս՝ նահատակեցան ի փառս Քրիստոսի - 88. թխացեալ լինէին մարմինք նորա և սևացեալ **իբրև** զածուխս. - 90. թլպատեսցի և լինիցի Հրէայ **իբրև** զմեզ: - 104. ընդունէին գնա **իբրև** զկենդանի վկայ Քրիստոսի - 107.

ԻԲՐԵԻ /մկր./ - Արդ **իբրև** եհաս ժամանակ մարգարէութեան Դամէքայ ... Նոյ ... եզիտ շնորհս առաջի Տեառն Աստուծոյ: - 17. Սա ապստամբեալ ի Բելայ՝ գնաց յերկիրն Արարադայ ի կողմն հիւսիսայ հանդերձ ծննդովք իւրովք՝ թուով **իբրև** երեք հարիւր. - 26. Աբրահամ **իբրև** եկն եհաս լրումն ատետեսցն ծնաւ զԻսահակ. - 31. արդ **իբրև** ժողովեցան որդիքն Եսաւայ ի քաղաք մի ամուր, և արարին տուն խորհրդեան - 41. Ապա **իբրև** այս լինէր ի գօրաց իւրոց, եհան ի նմանէ զՄիջագետս Անտոնինոս: - 44. **իբրև** լուայ վասն քո զայս ամենայն եղի ի մտի իմ մի յերկուց - 47. Եւ **իբրև** կատարեցից զայս, ապա համբարձայց առ Այն - 48. Իսկ **իբրև** լուաւ թագաւորն Աբգար, կոչեաց գնա առ ինքն. - 48. **Իբրև** տեսին զայն իշխանքն ... զարմացան: - 48. **իբրև** լուան զԲան կենաց ի սրբոց Ոսկեանցն - 58. Իսկ **իբրև** եհաս բօթ մահուանն Արտաւանայ առ Խոսրով մեր թագաւորն, ի մեծի տրտմութեան եղեալ վասն նորա - 69. Արդ **իբրև** կատարեաց զկամս նենգութեանն իւրոյ Անակ ի գլուխ մոլորեանն սուսերահար արարեալ զթագաւորն Խոսրով խաւար արար Հայոց - 74. Իսկ **իբրև** լուան նախարարքն զմահ թագաւորին իւրեանց՝ հետամուտ եղեալ զկնի Անակայ ... ի մեջ արարեալ արգելեն զնոսա: - 74. Արդ **իբրև** լուաւ Արտաշիր արքայն Պարսից զմահն Խոսրովու , խնդաց յոյժ. - 76. Արդ **իբրև** ետես Բուրդաք զմահն Խոսրովու և զիրամանն ... եմուտ առ կինն Անակայ - 79. Արդ **իբրև** եհաս ժամանակ ժառանգելոյ զաթոռ թագաւորութեանն իւրոյ զհայրենիսն, զօրածողով լինէին թագաւորն Գթաց ընդդէմ Պռոսպայ Յունաց թագաւորին. - 81. Յետ այսորիկ **իբրև**

լուա զայս կայսրն, հրամայեաց ածել զՏրդատ: - 82. **Իբրև** եկն, պատմեաց նմա զամենայն. - 82. Իսկ **իբրև** եհաս ժամն, հրամայեաց կայսրն – 82. արդ **իբրև** եկն Տրդատ մեծաւ խնդութեամբ, եզիտ անդ զօրս բազումս ի Պարսից. - 82. Իսկ **իբրև** լուա և տեղեկացաւ ստուգի ի դայեկաց իւրոց զհայրենեաց իւրոց զգործ ... թագուցեալ զինքն ի վեր ոչ հանէր - 84. Իսկ **իբրև** զոհեաց ինքն և իւրքն որ զհետ նորա, եկին բնակեցան յեզր Գայլ գետոյ: - 85. Եւ **իբրև** լուա զայս թագաւորն ... սկսան խօսել ընդ միմեանս: - 85. Եւ **իբրև** լուա զայս թագաւորն, այնուհետև ի հարց և ի փորձ մտեալ՝ բազում բանիւք սկսան խօսել ընդ միմեանս: - 85. Եւ **իբրև** ոչ կարաց բանիւք ողորանօք կամ սպառնալեօք կամագիտ լինել, ապա այնուհետև հրամայեաց չարչարել զսուրբ Գրիգորիոս – 85. Ապա **իբրև/և** ոչ հնազանդեցան անօրէն հրամանացն, սուր ի վերայ եղեալ կոտորեցին զբազումս. - 86. **Իբրև** նա ոչ առ յանձն, յայնժամ խօսել սկսաւ թագաւորն բազում բանիւք ընդ Գրիգորի - 88. Իսկ **իբրև** լուա թագաւորն, և տեղեկացաւ ստուգի, ապա հրամայեաց կապանօք խաղաղ/ղա/ցուցանել յԱյրարատեան գաւառէ - 90. Իսկ **իբրև** եկին հասին սուրբքն ի Նիկոմիդէ քաղաքն, ուստի քաջն Տրդատ զիշեանն հանդերձ բարդ բարդ խոտան ի ներքուստ ի դուրս արտաքոյ պարսպին ձգեալ ընկենոյր: - 91. Իսկ **իբրև** եհաս հալածումն նոցա յամբարշտէն Գիողեղտիանոսէ, զաղտնագնաց արարեալ ի Հռոմայ եկին հասին յաշխարհս Հայոց ի գաւառն Այրարատեան - 92. Իսկ **իբրև** խնդրեաց և եզիտ թագաւորն Տրդատ, և ոչ կարաց ի կամս իւր ածել զերանելի սուրբ տիկիմն Հռիփսիմէ. - 92. Արդ **իբրև** էառ թագ քաջն Տրդատ յաշխարհին Հռոմայեցոց, և եկեալ թագաւորեաց ի վերայ աշխարհին Հայոց - 93. Արդ **իբրև** եկն սուրբ Գրիգոր յաշխարհս Հայոց, և թագաւորն Տրդատ լուա՝ լցաւ խնդութեամբ. - 101. Եւ **իբրև** առեալ զբեռնս եկն առ թագաւորն Կոստանդիանոս - 105. Ապա **իբրև** լուա զայս մեծ արքայն Տրդատ, խորհուրդ առնոյր - 106. և կոտորէ զամենայն որդիսն Սանատրկոյ ... **իբրև թէ** ի Տեառնէ լինել այնմ - 56.

ԻԲՐԵԻ ԹԷ - և կոտորէ զամենայն որդիսն Սանատրկոյ **իբրև թէ** ի Տեառնէ լինել այնմ - 56.

ԻԲՐ ԹԷ - **իբր թէ** հաւատարիմ ցուցանել նմա զինքն: - 73. առեալ զթագաւորն մեկուսանայր՝ **իբր թէ** խորհել ինչ վասն ճանապարհին - 73.

ԻԳ. - Գլուխ **ԻԳ**. Թագաւորք Հայոց ի Հայկազնեաց: - 35,114.

ԻԳՆԱՏԻՈՍ – Սա սպան զերանելին **Իզնատիոս** և զայլս բազումս ի հաւատացելոց: - 59.

ԻԴ. - Գլուխ **ԻԴ**. Յաղագս Հրաչ/էի/ թագաւորելոյն: - 36,114.

Ի ԳԻՄԻ ՀԱՐԿԱՆԵԼ – Իսկ սա ի խմբել պատերազմին **ի դիմի հարկանէ** Աշդահակայ – 37.

Ի ԳՈՒՐՍ - քաջն Տրդատ զիշեանն հանդերձ բարդ բարդ խոտան ի ներքուստ **ի դուրս** արտաքոյ պարսպին ձգեալ ընկենոյր: - 91. Ապա **եկեալ ի դուրս** կինն այն ... ետես զսուրբն Թէոդորոս նստեալ - 66.

ԻԵ. - Գլուխ **ԻԵ**. Յաղագս Տիգրանայ: - 37,114.

ԻԶ. - Գլուխ **ԻԶ**. Յաղագս թագաւորելոյ Արշակունեաց ի վերայ Պարսից և Հայոց: - 38,114.

Ի ԶԱՐՍԱՏՈՒՄՆ ԱԾԵԼ - զհետ երթայ ամօք և ժամանակօք **ի զարմացումն ածեալ** զլսօղս – 59.

Ի ԶԳԱՍՏՈՒԹԻԻՆ ԳԱԼ - և **ի զգաստութիւն եկեալ** ծանեան գնա և զինքեանս: - 94.

ԻԷ. - Գլուխ **ԻԷ**. Թագաւորք Հայոց՝ որ ի Պարթւաց: - 39,114.

ԻԸ. - Գլուխ **ԻԸ**. Սկիզբն թագաւորութեան Յունաց: - 41,114.

ԻԹ. - Գլուխ **ԻԹ**. Յաղագս Արտաշիսի թագաւորին: - 42,114.

Ի ԹԻԿՈՒՆՍ ՀԱՍԱՆԵԼ - Հոգին սուրբ **ի թիկունս հասանէ** տկարութեան իմոյ – 2.

Ի ԼՌՈՒԹԵԱՆ ՆՈՒԱՃԵԼ - և զամենայն ժամանակս կենաց իրոց **ի լռութեան** զինքն **նուաճեաց**: - 59.

Ի ԽԱՉ ԵԼԱՆԵԼ - ընդ Քրիստոսի **ի խաչ ելից**: - 5. սպանէք ասէ՛ զանդամս ձեր զերկրաւորս, ի բաց ընկենլով զամենայն կիրս ... և **ի խաչ ելանել** յաշխարհի - 5.

Ի ԽՈՆԱՐՀ - անկանիմ ծունրադիր և փափագելի կարօտութեամբ, **ի խոնարհ** երկիրպագանեմ սուրբ և պարկեշտ անձինդ - 10.

Ի ԽՈՇՏԱՆԳԱՆՍ ԱՐԿԱՆԵԼ Եւ ասա **ի խոշտանգանս արկեալ** զերանելի Կիրեղ մի – 104.

Ի ԾԱԾՈՒԿՍ – որ **ի ծածուկս** և ի յայտնի գործքր ի մկրտեալսն - 14.

Ի ԾԱՌԱՅՈՒԹԻՒՆ ՏԱԼ – միայն **ի ծառայութիւն տայր** զինքն Տրդատայ. 85.

Ի ԿԱՍՍ ԱԾԵԼ - Իսկ իբրև խնդրեաց և եգիտ թագաւորն Տրդատ, և ոչ կարաց **ի կանս** իր **ածել** զերանելի սուրբ տիկինն Հռիփսիմէ. - 92.

Ի ԿԱՏԱՐՈՒԹՆ ԳԱԼ – Իսկ **ի կատարումն եկեալ** գործոյն՝ հրամայէ դնել ի վերայ ոսկի սեղանոյն – 110.

Ի ԿԱՐԳ ԱԾԵԼ - **ի կարգ** քահանայութեան **ածցեն** զԼուսաւորիչն – 98.

Ի ՀԱԼԱԾԱՆՍ ԳԼՈՐԵԼ - ոչ ընդունէր զայնոսիկ՝ որ **ի հալածանս զլորէին**. - 71.

Ի ՀԱՆԳԻՍ ՓՈԽԵԼ - և զսպեալ զնոսա յիրաքանչիւր **հանգիստ փոխեաց**: - 94.

Ի ՀԱՐՑ ԵՒ Ի ՓՈՐՉ ՄՏԱՆԵԼ - Եւ իբրև լուսա զայս թագաւորն, այնուհետև **ի հարց և ի փորձ մտեալ**՝ բազում բանիք սկսան խօսել ընդ միմեանս: - 85.

Ի ՉԵՌՆ - զոր բերաւ **ի ձեռն** սիրելի և հաւատարիմ եղբօր մերոյ Փիլիպպոսի քահանայի: - 1. որ բերաւ ի քեզ **ի ձեռն** Սիմէօն քահանայի, և ասա **ի ձեռն** բ ա ու տ /բանոյդ. Հր.Աճ./ զբաւանդակն /բովանդակ/ ծանուցանել: - 2. Արդ քանզի խնդրեցեր ի սկզբան **ի ձեռն** խնդրոյ – 3. այսմ ամենայնի բնաւ իսկ ոչ ունէի թէ լինիցի, այլ սակաւութ յայտարարութեամբ յիշատակել **ի ձեռն** գրոյ իմոյ - 3. **ի ձեռն** գրոյդ հարցանեմ զողջոյնէ հրեշտակահանգետ անձինդ - 10. զոր քո ինքնին խօսեալ ի խորհուրդ հաւատոյ **ի ձեռն** հոգւոյն սրբոյ ի քեզ բնակելոյ - 11. որ բերաւ առ քեզ սակաւ ինչ յայտարարութեամբ **ի ձեռն** Փիլիպպոսի քահանայի - 13. առաքէ հրովարտակ առ Արշակ մեծ եղբայր իւր **ի ձեռն** Մարեբայ Կատինեայ - 40. ես իմացուցանեմ **ի ձեռն** գրոյ: - 49. Գիտելով իմ ... իբրև մտերիմ որ ատելի և ես իմացուցանեմ զքեզ **ի ձեռն** գրոյ: - 49. և այժմ ամենայն տեղիս անուն նորա **ի ձեռն** աշակերտաց նորա սքանչելիս մեծամեծս կատարի/է/. - 50. Դարձեալ առաքէ Աբգար առ Տիրեր **ի ձեռն** գրոյ բանս ինչ պատասխանաց արժանի այսպանելոյ սակս Սինկղիտոսին - 51. Եւ այսպէս երանելի թագաւորն Աբգար **ի ձեռն** հրովարտակացն քարոզ լինէր Քրիստոսի յարևելս և յարևմուտս - 52. ոչ կարաց բանս ինչ լսել ի նմանէ, բայց միայն **ի ձեռն** գրոյ բանս ինչ առակաց: - 59. որ եղև քարոզ և Լուսաւորիչ Հայոց **ի ձեռն** մկրտութեան սուրբ աւագանին. – 81. և ծուխ միախառն ի ներքոյ նորա, և զգանս սաստիկս բրօք դալարօք **ի ձեռն** տասն արանց - 89. Եւ յարհարաց հրեշտակին կերակրեալ լինէր **ի ձեռն** կնոջ միոյ. - 90. և ընկալեալ զաստիճան Հայրապետութեան ի յերևմանէ հրեշտակին **ի ձեռն** տեսլեանն - 95. և լուսաւորէր **ի ձեռն** աւագանին լուսցմանն: - 95. յորում ժամանակի և հաւատաց **ի ձեռն** տեսլեան աստղանշան խաչին - 96. և յաճոյացաւ Աստուծոյ **ի ձեռն** իւրոյ ճշմարիտ խոստովանութեանն: - 105. զոր ինչ առ նա ինքն եղև տեսութիւն սքանչելի **ի ձեռն** խաչանման աստեղն - 108.

ԻՂԶ – տայ նմա զքոյր իւր Տիգրանուհի ի կնութիւն՝ **ըղծիւք** զնա խնդրեալ Աշդահակայ: - 37.

ԻՄ - զոր ի սուրբ սրտէ և ի մտաց բարեաց բոխեալ բանի շրթանց քոց և մեծարանք ի քումմէ մեծանձնութենէդ առ **իմն** կրտսերութիւն – 1. Չառ ի Հօրն լուսոյ շնորհաց ընդունկի՝ և Միածնի Բանի նորա բնակարանի ... զՏեառն **իմոյ** պատուականի և զՀօրն ընկալայ զգրեալսս կատարելապէս օրհնութեամբ - 1. անդադար աղօթս առնել առ Աստուած, զի թերևս կարացից **իմովս** տկարութեամբ ըստ կամաց քոց կատարել զկամս քո յայսմիկ յօժարութեամբ - 2. Հոգին սուրբ ի թիկունս հասանէ տկարութեան **իմոյ** - 2. թէպէտև յառաջագոյն սակաւ ինչ հասու էիր լեալ ի գրոյ անտի **իմոյ** - 2. զայստսիկ հրամայեալս ի քէն՝ քեզ պարտ էր կատարել առ **իմս** խնդիր – 2. և աղաչեմ զի մի և եթէ կամօք կամ յօժարութեամբ որ **յիմս** խոնարհեցար տգիտութիւն - 2. Բայց նախ Տեառն **իմոյ** պատուականի Հօր և պատկանեցուցչի զաղերս **իմոյ** բանից առաջի արկանեմք քում պատուասիրութեանդ - 2. Արդ քանզի խնդրեցեր ի սկզբան ի ձեռն խնդրոյ, և ապա բերան ի բերան խօսելով **զիմս** յորդորեցեր զմիտս - 3. յայսմ ամենայնի բնաւ իսկ ոչ ունէի թէ լինիցի, այլ սակաւօր յայտարարութեամբ յիշատակել ի ձեռն գրոյ **իմոյ** - 3. որ սիրեն զիս ... սիրեսցի ի Հօրէ **իմմէ** - 4. Արդ այս է սերն նորա առ մեզ. իսկ **մերն** առ նա - 5. Տէր է բաժին ժառանգութեան **իմոյ**՝ ասէ մարգարէն: - 7. եկայք օրհնեալք Հօր **իմոյ**՝ ժառանգեցէք զխոստացեալ ձեզ զարքայութիւն. – 9. Արդ զորս դարձեալ վերստին գրեմ խանդակաթ սիրով սուրբ և բազմերջանիկ Տեառն **իմոյ** Հօր և պատուեալ Վարդապետիդ - 10. սկիզբն ուրախութեան **իմոյ** դու ես. - 11. զքեզ տեսանելով **յիմս** խոնարհեալ փոքրկութիւն սակաւ սիրոյ և խոնարհութեան: - 11. Քանզի նոյնագունակ և զքոյդ իմանամ առ **իմս** փանաքիմա/ց/ բանս. - 11. զխոշորութիւն բանից **իմոց** ի լաւագոյնսն համարեալ հաշուես քոյով ճշմարտիմաց և իմաստուն մտօք. - 13. հայցէք փոքր ի շատէ գրով **իմով** - 13. որպէսզի կատարեսցի փոյթ քոյոյ յօժարութեանդ՝ և **իմոյ** հաւանութեան հրամանաց քոց - 13. զաւելորդն հանել, և զպակասութիւնն լնուլ ըստ **իմում** կարի – 14. և բազում աղաչանօք կատարել ըստ յառաջագոյն գրելեացն **իմոց**, զսոյն խորհուրդ խնդրոյն - 15. գտի զԴաւիթ որդի Յեսեայ. այր ըստ սրտի **իմոյ**, որ արասցէ զամենայն կամս իմ: - 32. Այլ մեք **ի մերն** դարձուք ի կարգ խնդրոյն: - 42. առաքեցից քեզ զմի յաշակերտաց անտի **իմոյ** - 48. Աբգար արքայ Հայոց՝ Տեառն **իմում** Տիբերեայ կայսեր Հռովմայեցոց՝ խնդալ: - 49. Բայց քեզ տեսան **իմում** հաճոյ թուեսցի առաքել յԵրուսաղէմ - 51. Այլ թէպէտև զկնի այսորիկ **իմոյ** բանիցս պատմի յաղագս Արտաւագոյ այլազգաբար իմն և այլաբանաբար այլ ես ասեմ - 59. Տեառն **իմոյ** մատուցից զոհս – 85.

Ի ՄԱՀ ՄԱՏՆԵԼ - և եթէ փախչել ունէք հասանէր վասն աստուծոյ հնարիւք գողանայր զինքն առ ժամանակ մի, և դարձեալ **ի մահ մատնէր** . -6.

ԻՄԱՆԱԼ - Քանզի նոյնագունակ և զքոյդ **իմանամ** առ իմս փանաքիմա/ց/ բանս. - 11. Չայս **իմացեալ** քաջին Հայկայ յաղոմանէ Կաղմայ թոռին իւրոյ – 26. Չոր **իմացեալ** օրիորդին Տիգրանուհեայ, ազդ առնէ Տիգրանայ - 37.

ԻՄԱՍՏԱՍԻՐՈՒԹԻԻՆ - այլազգ անհնար է աճել աշակերտին, եթէ ոչ վարդապետն զառուն **իմաստասիրութեան** յեղուցու առաջի: - 13.

ԻՄԱՍՏՆՈՒԹԻԻՆ - այն ի վերին **իմաստնութենէ** լինի տուեալ – 4.

ԻՄԱՍՏՈՒԹԻԻՆ – որ կարիցէ ճանաչել **իմաստութեամբ** զխրատ – 4. **զիմաստութենէ** և զբաջութենէ անփոյթ արարեալ: - 44.

ԻՄԱՍՏՈՒՆ - Եւ այսորիկ **իմաստնոց** և աստուածասիրաց է գործ – 3. որ կարիցէ ճանաչել իմաստութեամբ զխրատ՝ ըստ **իմաստնոցն** բանի. - 4. զխոշորութիւն բանից

իմոց ի լաւագոյնսն համարեալ հաշուես քոյով ճշմարտիմաց և **իմաստուն** մտօք. - 13. Թագաւորեաց Սողոմոն՝ որդի Դաւթի, այր **իմաստուն** և հանճարեղ - 32. առ նովաւ թարգմանեցին զօրէնս Եբրայեցոց **իմաստունքն**: - 34. և անտի կացուցանէ թագաւոր քաղաքին՝ այր **իմաստուն**՝ առաջնորդել թագաւորութեանն: - 41.

Ի ՍԱՐՏ ՄՏԱՆԵԼ - Այլ քանզի և ոչ այսու և եթէ բաւականանային չարութեամբ, այլ և **ի մարտ մտանէին** և ի կռիւ - 15.

ԻՍԱՅՈՒՅԱՆԵԼ - ես **իմացուցանեմ** ի ձեռն գրոյ: - 49.

ԻՄԲՈՍ - Եւ ի նոսա կզոյր՝ որ են այսոքիկ ... Դեսքոս, Մենիդոս, **Իմքոս** – 23.

Ի ՄԷՁ /նախադր./ - և բազում ճգնութեամբ և առաքինութեամբ գեր ի վերոյ ելեալ **ի մէջ** բազմաց - 8. իբր ծառ իմն բազմապտուղ՝ և բարձր **ի մէջ** վայելուչ և աստուածատունկ դրախտիդ Նարեկայ կոչեցեալ ուխտի՝ սաղարթ առեալ և վարսաւորեալ վարուք առաքինութեամբ - 8. Եւ այսոքիկ ձայնք անդ ուր կայ Աստուած **ի մէջ** Աստուածոց եղելոց – 9. Յերկրէն յայնմանէ ել Ասուր, և շինեաց զՆիմուէ և զՌուփք քաղաք ... **ի մէջ** Քաղանայ - 21. բայց նա թաղեալ **ի մէջ** այնքան բազմութեան օձիցն - 90. որ էր խորութեամբ անհնարին և խաւարին և գիջին **ի մէջ** թիւնաւոր օձիցն – 90. գոր առնէր ի Խորվիրասպին **ի մէջ** թիւնաւոր օձիցն: - 93. Եւ հրամայէ **ի մէջ** հրապարակին աղաղակել զօրացն իւրոց քառասուն անգամ - 103. Ապա խորհուրդ արարեալ Տրդատայ հանդերձ իշխանօք և բազում նախարարօք զնալ ի դուռն կայսեր ... յաղագս դնելոյ դաշինս խաղաղութեան **ի մէջ** իւրեանց: - 107. Չայսու ժամանակաւ առաքէ Շապուհ արքայից արքայ առ մեծն Կոստանդիանոս՝ աղաչել զնա խնդրել զդաշնաւորութիւն և զսէր հաստատութեան **ի մէջ** երկոցունց: - 110.

Ի ՄԷՁ /մկբ./ - **ի մէջ անցեալ** քոյր նորա Աստղիկ ... համոզեալ դադարեցուցանէ զաղմուկս. – 25. **ի մէջ արարեալ** արգելէն զնոսա: - 75. Իսկ Անակ ... **անցեալ ի մէջ**՝ խոստանայ առնել զկամս արքային: - 72.

Ի ՄԷՁ ԱՆՅԱՆԵԼ - **ի մէջ անցեալ** քոյր նորա Աստղիկ ... համոզեալ դադարեցուցանէ զաղմուկս. – 25.

Ի ՄԷՁ ԱՆՆԵԼ - **ի մէջ արարեալ** արգելէն զնոսա: - 75.

Ի ՄԻԱՍԻՆ - անցեալ գնացեալ **ի միասին**՝ և նստաք յեղր գետոյն – 12. գոր ինչ ըստ կարողութեան **ի միասին** բերել ի ներքս - 14. եկ բնակեցուք **ի միասին** - 47. խորհեցուք **ի միասին** և մերոյ աղգականին վրէժ խնդրեցուք: - 73. և ուրախ լեալ **ի միասին** ետուն փառս Աստուծոյ: - 105.

Ի ՄԻՁԻ – Իսկ ապա այնուհետև հաստատեալ **ի միջի** իւրեանց Հայրապետքն և Թագաւորքն զհաւատ ուղղափառութեան՝ և ըստ մարմնոյ սէր միաբանութեան առ միմեանս՝ հաստատուն պահել **ի միջի** իւրեանց. – 107. սէր հոգևոր և զմիաբանութիւն հաւատոյ հաստատուն կալցեն **ի միջի** իւրեանց – 107.

Ի ՄԻՁՈՅ - և **ի միջոյ** չարչարանացն բազում աղօթս մատուցանէր յերկարեալ զբանս իւր. - 90.

ԻՄՆ - իբր ծառ իմն բազմապտուղ՝ և բարձր ի մէջ վայելուչ և աստուածատունկ դրախտիդ Նարեկայ կոչեցեալ ուխտի՝ սաղարթ առեալ և վարսաւորեալ վարուք առաքինութեամբ - 8. Գեղեցիկ **իմն** յարդարէ զբանս Մովսէս ստուգազիրն – 17. և տուն արքունի շինէ հրաշագան **իմն** շինուածօք – 30. Սա Հրաչեայ կոչի վասն առաւել պայծառերես և բոցակնագոյն **իմն** լինելոյ: - 36. որ եկեալ էին յաշխարհս Հայոց

զկնի մահուանն Արտաշիսի՝ միջոց **իմն** համարելով: - 43. Հրեայք ... ժողովեալք խաչեցին զՔրիստոս առանց **իրիք** յանցանաց - 49. Սա ծնանի զԵրուանդ յանկարգ

իմն խառնակութենէ - 56. Այլ թէպէտև զկնի այսորիկ իմոյ բանիցս պատմի յաղագս Արտաւագրայ այլագգաբար **իմն** և այլաբանաբար այլ ես ասեմ - 59. Թագաւորելն Արտաւագրայ և մեռանելն զարմանալի **իմն** մահուամբ: -59,114. ի ծնանելն զնա դիպեալ պատահարաց **իմն** - 60. աղմկեալ ի ցնորից իմն խելագար անսաց ընդ վայր ամեյրով երիվարաւ անկանի ի խոր **իմն** տեղի մեծ - 60. Իսկ նա զհետ ինչ սակաւ աւորց սկսաւ դառով **իմն** և կեղծաւորութեամբ խօսել ընդ թագաւորին - 73. և դառով **իմն** պատրեաց զիշխանսն. - 79. իսկ նոցա կուրացեալ միտք և աչք յաստուածային **իմն** զոգցես տեսչութենէ - 110. հայցեմ անմեղադիր լինել, զի ոչ այն միայն էր պատճառ, այլ և **այլ իմն** - 1. ջերմ փափաքանօք թէև **այլ իմն** խնդրէիր ... հնազանդէի հրամանի քում. - 13. և այլքն ի նոյն կողմանց **այլ իմն** բանս կատարէին արտաքոյ պատուիրանաց. - 66.

Ի ՍՕՏ /գրքում իմօտ/ - և ինքն **իմօտ կալով** հրամայէ գորպէսն. - 54.

Ի ՍՕՏ ԿԱԼ - և ինքն **իմօտ կալով** հրամայէ գորպէսն. - 54.

Ի ՅԱՅՏՆԻ - որ ի ծածուկս և **ի յայտնի** գործեր ի մկրտեալսն - 14.

Ի ՅԱՆԳԱՐՏՈՒԹԻՒՆ ՎԱՐԵԼ - **Ի յանդարտութիւն վարեաց** զթագաւորութիւն իւր: - 62.

ԻՆԴՈՍ - Գետք մեծամեծք և անուանիք ... **Ինդոս**՝ որ է Եփրատն, Նեղոս՝ որ է Գեհովն ... - 24.

Ի ՆԵՐՔՈՅ - իսկ զբան Արարչին հուսկ յետոյ քան զամենայն արարածս և թագաւոր զնա կացուցեալ ամենայն արարածոց՝ որ **ի ներքոյ** երկնից: - 16. Ընդունէր խնդութեամբ զչարչարանսն: ... և յետ այնորիկ զկախաղանս զխիվայր զմիոյ ոտանէն, և ծուխ միախառն **ի ներքոյ** նորա - 88.

Ի ՆԵՐՔՈՒՍ - քաջն Տրդատ զիշեանն հանդերձ բարդ բարդ խոտան **ի ներքուստ** ի դուրս արտաքոյ պարսպին ձգեալ ընկեւոյր: - 91.

Ի ՆԵՐՔՍ - և անդէն թաղին **ի նորքս** - 89. և փող եղեգնե/այ/ դնել ի քիթս նորա, և արկանել աղ և բորակ և քացախ **ի ներքս**: - 89. թերևս կարացից ուղղել զմակոյկ բանին՝ և դիմել ի խաղաղ նաւահանգիստ՝ զանձն **ի ներքս արկեալ** ի ծերպս փոքր պատմութեանս - 13. պարտ և արժան էր ... նախ զոյանալ թագաւորութեան, և ապա **ի ներքս զալ** թագաւորին - 16. զոր ինչ ըստ կարողութեան ի միասին **բերել ի ներքս** - 14.

Ի ՆԵՐՔՍ ԱՐԿԱՆԵԼ - թերևս կարացից ուղղել զմակոյկ բանին՝ և դիմել ի խաղաղ նաւահանգիստ՝ զանձն **ի ներքս արկեալ** ի ծերպս փոքր պատմութեանս. - 13.

Ի ՆԵՐՔՍ ԳԱԼ - վասնզի պարտ և արժան էր ... նախ զոյանալ թագաւորութեան, և ապա **ի ներքս զալ** թագաւորին - 16.

ԻՆՆ - թագաւորեաց ... Կարբտես ամս **ինն**. - 33. Կողղէոս թագաւորէ ... ամս տասն և երեք և ամիսս **ինն**: - 53. Ներոն թագաւորէ ... ամս տասն և երեք և ամիսս **ինն**: - 55. Թագաւորէ Կողղէոս ամ մի և ամիսս **ինն**. - 75. միաւորեաց ընդ ինքեան կալեալ զթագաւորութիւնն ամս **ինն**. 79. իսկ կատարումն նահատակութեան նոցա եղև ի մարտի **ինն** կարգեալ ի սրբոց հարցն - 87. և գտանէ անդ ապականիչս երկրին իւրոյ **ինն քիւր** հեծելոց և հետևակաց. - 29.

ԻՆՆԱԿՆ - որ **յիննակնէն** տեղիս Գիսանեայ. - 108.

ԻՆՆ ԲԻԻՐ - և գտանէ անդ ապականիչս երկրին իւրոյ **ինն քիւր** հեծելոց և հետևակաց. - 29.

ԻՆՆԵՐՈՐԴ ԻՆՆԵՐՈՐԴ - և էր յաւորս ամարայնոյ, յամսեանն Տրէ, որ օր տասն ու մին էր ամսոյն, յաւոր կիրակէի **յիններորդ** ժամուն: - 12. որ է **յիններորդ** ի կարգի կայսերաց - 57. որ է **յիններորդ** ի կարգի թագաւորացն Հայոց - 57. Արդ յայսմ

վայրի գաթոռակալս շարադրեցից և յայտ արարից զհրաքանչիւր գահս ... առաջին՝
Հարքայ Եպիսկոպոսն ... **իններորդն**՝ Մոկաց - 100.

ԻՆՆԵԻՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ, ԻՆՆԵԻՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ - գովութիւն նախասացեալ եղև
յիննևտասաներորդ ճառի անդ: - 37. որ էր **իննևտասաներորդ** ի կարգի կայսերացն
Հռոմայեցոց: - 64. Արդ յայսմ վայրի գաթոռակալս շարադրեցից և յայտ արարից
զհրաքանչիւր գահս ... և եղեալ զսեփհական աթոռնկալ եպիսկոպոսացն զկարգս.
առաջին՝ Հարքայ Եպիսկոպոսացն ... **իննևտասաներորդն**՝ Գողթան - 100.

ԻՆՆՀԱՐԻԻՐ ԵՒ ԵՐԵՍՈՒՆ - և եղեն ամենայն աւուրք Ադամայ՝ զոր եկեաց ամբ
իննհաիւր և երեսուն - 16.

ԻՆՆՀԱՐԻԻՐ ԵՒ ԵՐԿՈՏԱՍԱՆ - և եղեն ամենայն աւուրքն Սեմայ՝ ամբ **ինն
հարիւր և երկուտասան** - 16.

ԻՆՆՀԱՐԻԻՐ ԵՒ ՀԻՆԳ - և եղեն ամենայն աւուրք Ենովսայ՝ ամբ **ինն հարիւր և
հինգ** 16.

ԻՆՆՀԱՐԻԻՐ ԵՒ ՅԻՍՈՒՆ - և եղեն ամենայն աւուրք ամբ **ինն հարիւր և յիսուն** --
19.

ԻՆՆՀԱՐԻԻՐ ԵՒ ՏԱՄՆ - և եղեն ամենայն աւուրք Կայնանայ՝ ամբ **ինն հարիւր և
տասն** - 16.

ԻՆՆՀԱՐԻԻՐ ՎԱԹՍՈՒՆ ԵՒ ԵՐԿՈՒ - և եղեն ամենայն աւուրք Արեթի ամբ **ինն
հարիւր վաթսուն և երկու** - 16.

ԻՆՆՀԱՐԻԻՐ ՎԱԹՍՈՒՆ ԵՒ ԻՆՆ - և եղեն ամենայն աւուրք Մաթուսաղայի՝ **ինն
հարիւր վաթսուն և ինն** - 16.

Ի ՆՈՅՆ - և **ի նոյն** այլ ոմն եպիսկոպոս Եփեառ անուն հորձուածող - 75.

ԻՆՉ /գոյ./ - ես ոչինչ եմ. և եթէ եմ **ինչ**՝ քո եմ: - 11. Բայց ասացից **ինչ** և ծաղրականս
յաղագս Երուանդայ. - 56. այլ մեք ոչ եթէ ի պէտս ումեք **ինչ** գրեցաք ... այլ սակս
զարմացման լսողաց և մեք գրեցաք ի մերումս: - 59. և առեալ զթագաւորն
մեկուսանայր՝ իբր թէ խորհել **ինչ** վասն ճանապարհին, սպան զթագաւորն: - 73.
արժան է ինձ աստ կատարել **զամենայն ինչ** /գրքում՝ զամենայնինչ. Հ.Հ./ - 48. և
անսայ տալ նմանեաց նորա՝ **զինչ զի** և ի խաղս՝ և յերգս՝ և յառասպելս՝ և ի գրոյցս և
ի վիպասանութիւն մարդկան - 59. Գլուխ ԺԳ. Եւ որ **այլ ինչ** զկնի բաժանման
աշխարհաց: - 25,113. սա **այլ ինչ** գործք ոչ գործեաց - 42. Սա **այլ ինչ** գործ
արութեան և քաջութեան ոչ գործեաց. - 44. և **այլ ինչ** բազում աղտեղագործութիւն ի
ժամանակն յայն գործէին զոհել հարց գորդիս և հերձել զմանկունս: - 75. և վախճան
գործոյն **այս ինչ** - 45. Սոցա ոչ գտաւ համար ի կարգի կայսերացն, նաև ոչ գործք **ինչ**
սակս սակաւութեանն ժամանակաց նոցա: - 77. **զոր ինչ** ըստ կարողութեան ի
միասին բերել ի ներքս - 14. եղև ասէ՛ ոչ հանգիստ, այլ ջնջումն՝ **որ ինչ** միանգամ ի
վերայ երկրի. - 17. Իսկ զայլոցն՝ **որ ինչ** ի Հայկայ մինչև ցԱրայն գեղեցիկ՝ ոչ գտաք
քաջութիւն ցուցեալ պատերազմաւ. - 26. Իսկ մերն Յաբեթայ ... զնահատակութիւն
պատերազմաց ի նոցանէ ոչ գտաք ուրեք, բայց միայն զքաջին Հայկայ՝ և զԱրամայ՝
և զՏիգրանայ՝ **որ ինչ** յիւրում ժամանակս: - 26. Յաղագս ազգաց և ծննդոցն Հայկայ
և **որ զինչ** ի նոցանէ գործք: - 27,113. Արդ ասացեալ եղև ծնունդք Հայկայ՝ և **որ ինչ** ի
նոցանէ գործք մինչև ցԱրամ: - 28. Այլ **որ ինչ** յաղագս նորա կարճառօտի այսչափ
շատ լիցի յիշատակել: - 30. Ասացաք **որ ինչ** վասն ծննդոցն Հայկայ գործք մինչև ի
Պարոյր. - 30. Յաղագս՝ **որ ինչ** զկնի մահուանն Արայի պատմին կարգք: - 30,113.
Արդ զՏիգրանայ **որ ինչ** գովութիւն և քաջութիւն պատմի՝ ճառեցուք ստուգի զկնի
այնոցիկ: - 35. Եւ արդ այսուհետև տերութիւնդ քո զիտէ՛ **որ ինչ** արժանն է՝ հրամայել
ի ժողովրդեանն Հրեից - 50. Յաղագս թագաւորելոյն Վաղարշակայ և **որ ինչ** գործք և

պատերազմ ընդ Խազրաց - 64,114. Յայտարարութիւն **որ ինչ** զկնի մահուանն Խոսրովու: - 74,115. **որ ինչ** լեալն էին Տրդատայ և Կոստանդիանոսի - 106. **գոր ինչ** առ նա ինքն եղև տեսութիւն սքանչելի ի ձեռն խաչանման աստեղն - 108.

ԻՆՉ /եղ բառ/ - Այլ վասն եղբայրսիրութեան չէր **ինչ** պիտոյ գրել առ քեզ - 8. վասնզի արժան է ոչ այլազգ **ինչ** ասել, եթէ ոչ բարի չափով Աստուծոյ զքեզ վարկանել արժանի - 9. վասնզի ոչ խորհուրդք իմ և սիրտ թեթև **ինչ** մտօք ներքաղդեալ առ քոյդ խորհի ճշմարտասիրութիւնդ, այլ կարի կարևոր և կատարելագոյն - 11. և յայսպիսում խռանց և խռովութեան յափշտակեաց Տիտանն զմասն **ինչ** ի ժառանգութենէ զասիմանացն Ջրուանայ. - 25. և կացեալ անդ ժամանակս **ինչ**, ապա տայ զտեղին Կաղմայ թոռին իւրում - 26. եկեալ ի սահմանս Հայոց, և սմբակակոխ արարեալ ծառայեցոյց ամս **ինչ**. - 28. Իսկ Հարմայ կեցեալ ամս **ինչ**՝ ծնաւ զԱրամ. - 28. Սա կեցեալ ամս **ինչ** ծնաւ զԿարդոս: - 30. Բայց զայլոցն զանուանսն անուն **ինչ** կամ գործ ոչ գտաք ի պատմութեան անդ - 35. Գարձեալ առաքէ Աբգար առ Տիբեր ի ձեռն գրոյ բանս **ինչ** պատասխանաց արժանի այսպանելոյ սակս Սինկղիտոսին - 51. Իսկ Երուանդայ գործ **ինչ** քաջութեան ոչ պատմի - 56. Եւ կացեալ անդ ամս **ինչ** մինչև զարգացաւ մանուկն Արտաշէս - 56. և բազում բան խօսեցեալ ընդ նա պէսպէս հնարիք՝ ոչ կարաց բանս **ինչ** լսել ի նմանէ, բայց միայն ի ձեռն գրոյ բանս **ինչ** առակաց: - 59. Սորա գործ **ինչ** պատերազմի կամ քաջութեան ոչ պատմի - 62. որք կամեցան ուղղութիւնս **ինչ** առնել յԱստուածաշունչ գիրս. - 62. Իսկ նա զհետ **ինչ** սակաւ ամուրց սկսաւ դառով **իմն** և կեղծաւորութեամբ խօսել ընդ թագաւորին - 73. և կացեալ անդ ամս **ինչ**՝ ապա դնէ թագ Հրաչէի. - 80. դէմ եղեալ տարադէմ թաքչել ի տեղի **ինչ** թաքստեան, և եկեալ հասին ի սահմանս Սեբաստիոյ. - 86. Յետ այնորիկ զմոխիրն՝ գոր լցեալ ամանով **ինչ** օղենի, կապեալ ի փողս նորա - 89. ի խորութենէ Վիրապիւն և ի կաթուածոյ հիմանցն ժողովեալ լինէր առ սակաւ յաւուրս **ինչ** - 90. Եւ խնդրեալ սրբոյն Գրիգորի մասն **ինչ** ի նշխարաց սրբոց առաքելոցն Պետրոսի և Պողոսի. - 108. և հանգիստ առեալ անդ ամս **ինչ** - 108. Սա եհան ի Հռոմայ ընդ իւր մասն **ինչ** ի նշխարաց Պետրոսի և Պողոսի՝ ի հաստատութիւն թագաւորանիստ քաղաքին իւրոյ - 109. գոր մեր ոչ վարկպարագի **ինչ**, այլ ստուգիւ քննեալ յուսումնասիրաց ոմանց - 87. թէպէտև յառաջագոյն **սակաւ ինչ** հասու էիր լեալ ի գրոյ անտի իմոյ - 2. յառաջագոյն գրեցից առ քեզ **սակաւ ինչ** զպատճառն յայտ արարեալ պատմութեանս. - 2. որ բերաւ առ քեզ **սակաւ ինչ** յայտարարութեամբ ի ձեռն Փիլիպպոսի քահանայի - 13. գոր **սակաւ ինչ** յիշատակել վասն նորա պատմագիրն. - 30. և ինքն յաղագս Հրաչեայ **զսակաւ ինչ** պատմէ զկնի այսորիկ: - 36. Յաւուրս սորա Հեպերիբոս Բոսպորացի դնէ իւր խօսս բազումս վասն Չատկի ... այլև **սակաւ ինչ** յԵգեկիէլի: - 64. Արդ վասն նկանակին **սակաւ ինչ** ասացեալ եղև: - 90. Իսկ սուրբն Գրիգոր մնացեալ **սակաւ ինչ** ժամանակս անդէն ի գաւառն Տարօն - 108. բարի է և տեղի տալ Աստուծոյ **փոքր ինչ** -1.

ԻՆՉ /հարց դեր./ - Գարձեալ և սկիզբն և զբնակութիւն և զպատճառ ասացից՝ եթէ ուստի՞, կամ **զի՞նչ** - 15. գոր ոչ գիտեմ՝ **ինչ** օրինակաւ լեալ մահ նորա: - 44. **զի՞նչ** ի թագաւորելն իւրում Արտաւազդ եղև. - 59.

ԻՆՉԲ - զկէս **ընչից** իւրոց յարքունիս տացէ. - 103.

ԻՆԲՆ - և **ինքն** է բարի և աղբիւր բարութեանց - 4. զդարձն մեր խնդրէ **առ ինքն** - 5. և եթէ փախչել ումեք հասանէր վասն աստուծոյ հնարիք գողանայր **զինքն** առ ժամանակ մի, և դարձեալ ի մահ մտանէր. - 6. **ինքն** իսկ ասաց - 7. գոր սկսաւ **ինքն** առնել և ուսուցանել. - 7. դու **ինքն** Աստուածուսոյց ես - 8. և կանխաւ առաջնորդեալ զքեզ **ինքն** յանդաստանս հոգևորս ընդ արթնեալ և ընդ զգուշացեալ մշակս սպասես

գալստեան Տեառն - 8. որ թափեաց **զինքն** յաղագս մեր, մինչև ի ծառայի կերպարանս, և գօտարացեալսն **յինքեան** ժողովեալ: - 12. որ ունի **յինքեան** արտասանեալ զխորհուրդ պատմութեանս: - 15. Եւ **ինքն** էր ամաց հինգ հարիւրոց՝ յորժամ ծնաւ զԱէմ, զՔամ և զՅարէթ: - 17. ես ամից ջրհեղեղ ի վերայ երկրի՝ սատակել ամենայն մարմին՝ որ ունիցի շունչ **յինքեան**: - 18. և **ինքն** կեցեալ այլ ևս, և մեռաւ: - 19. որպէս **ինքն** վկայէ - 22. և **ինքն** գնայ ի գաւառն՝ որ կոչի յիր անուն՝ Հարթ. - 26. յառաջ վարէ **զինքն**՝ և մօտ հասանէ յարքայ - 26. և **ինքն** շինէ երկուս տունս - 27. և **ինքն** երթայ /յ/եզր ծովակի միոյ - 27. Եւ **ինքն** խաղայր զօրօքն զկողմամբ Ասորեստանի - 29. որում և **ինքն** վկայեաց - 32. և զբազն մեր նախարար **յինքն** յարեցուցեալ զՊարոյր թագաւորեցուցանէ գնա - 35. Բայց **յինքն** փոխէ զթագաւորութիւնն ի Մարս - 35. և դարձեալ **ինքն** հաստատէ զբանս - 35. որպէս **ինքն** իսկ ասէ 35. և **ինքն** յաղագս Հրաչեայ գասկաւ ինչ պատմէ զկնի այսորիկ: - 36. Եւ **ինքն** առեալ զքոյր իւր Տիգրանուի՝ յողակէ յանուանեալն Տիգրանակերտ. - 37. և **ինքն** դառնայ յաշխարհն իւր բազում առ և աւար հանդերձ գերութեամբ ընդ **յինքեան** բերելով: - 37. **Ինքն** չուեալ ի Բահդ, հաստատեաց զթագաւորութիւն իւր. - 38. և յետ այնորիկ **ինքն** մեռանի: - 39. որ կորզելով **յինքն** գյուղից իշխանութիւն՝ նաև զՊարթևս հնազանդեցոյց մեծաւ պատերազմաւ: - 39. Նախ առաջին օրինադրէ **զինքն** և գտուն իւր - 40. Եւ **ինքն** ... մեռանի ի Սծբին ... թողեալ զտէրութիւնն որդոյ իւրոյ Արշակայ երկրորդի: - 40. թագաւորութիւնն յԵսասայ ոչ եթէ թագաւորէր որպէս **ինքն** կամէր - 41. և **ինքն** նուաճէ զմիջոց երկուց ծովուց Ովկիանու և Պոնդոսի՝ ծառայեցուցանել իւր /**յինքեան**/ զբոլոր արևմուտս: - 43. և **ինքն** մեռաւ ի զօրաց իւրոց՝ թագաւորեալ ամս քսան և հինգ: - 43. ոչ **յինքեանք** զոհեցին կամ երկրպագեցին: - 43. և **ինքն** դառնայ հանդերձ գերութեամբ յաշխարհ իւր: - 43. վաղճանի **ինքն** թագաւորեալ ամս երեսուն և երեք: - 43. խնդրեաց **առ ինքն** զՊիղատոս: - 45. **ինքն** վշտացեալ էր մարմնով չարաչար ցաւոց - 46. Իսկ **ինքն** Փրկիչն մեր յայնմ ժամանակի՝ յորում կոչեաց գնա, ոչ առ նա յանձն. - 47. Իսկ իբրև լուս. թագաւորն Աբգար, կոչեաց գնա **առ ինքն**. - 48. և **ինքն** գայ առ Սանատրուկ քեռորդին Աբգարու. - 49. և **ինքն** յետ երից ատուրց յարեաւ ի մեռելոց - 50. որև առ իս **յինքեան** եցոյց յայտնապէս: - 50. Եւ ապա խնդրեաց Տիբեր **առ ինքն** զՊիղատոս. - 51. և **ինքն** ընկալեալ զբժշկութիւն դստեր նորա՝ դարձաւ ի Հռոմ ուրախութեամբ: - 53. բոլորովին **ինքն** տիրեսցէ Հայոց: - 54. և **ինքն** մօտ կալով հրամայէ զորպէսն. - 54. և այսպիսի զօրութիւն դիական **առ ինքն** ունելով՝ վաղճանի - 57. և **ինքն** մեռանի՝ թագաւորեալ ամս քառասուն և մին: - 58. որ **զինքն** նուաճեալ էր ի վարս ժուժկալութեան - 59. և զամենայն ժամանակս կենաց իւրոց ի լուրեան **զինքն** նուաճեաց: - 59. Եւ **ինքն** կեցեալ ամս քառասուն և երկուս՝ մեռանի: - 63. և ներքինացոյց **զինքն**: - 64. և **ինքն** եկեալ միաբանեաց ընդ իւր զօրս Պարսից. - 69. և նոքա խոտեալ մերժեցին **յինքեանց** զտէրութիւն Պարսից - 69. և **ինքն** զկողմանս Պարսից և զսահմանս Ասորոց մինչև ի դրունս Տիգրոնի ... ի սուր սուսերի մաշեալ - 72. կոչէ Արտաշիւր **առ ինքն** զամենայն նախարարս իւր և զգլխաւորս - 72. սկսաւ դառով իմն և կեղծաւորութեամբ խօսել ընդ թագաւորին իբր թէ հաւատարիմ ցուցանել **զինքն**: - 73. Եւ **ինքն** մեռանի իւրայօքն: - 73. զսա սպանեալ ազգականի իւրոյ Անակայ մեռանի, և **ինքն** իւրայօքն ամենայնիւ. - 74. զգուրն գոր փորեաց և պեղեաց՝ **ինքն** անկցի ի խորխորատն. - 74. Ապա տեսեալ կայսրեն Տակիտոսի զՏրդատ **առ ինքն** երթեալ և զաւերումն մերոյ աշխարհիս յԱրտաշիւր - 77. և **ինքն** փախստական լեալ ջրահեղձ լինի: - 78. և թագաւորեալ ի վերայ երկուց աշխարհացն՝ միաւորեաց ընդ **յինքեան** - 79. և թագաւորեցուցանեն ի վերայ **յինքեանց** մարդիկ աշխարհին: - 80. Եւ որպէս

անդ վասն Գաթի առ Մառտղ ասացին զյաղթելն Գողիադու, և կամ որպէս **ինքն** վասն իր յաղագս առիծուցն և արգուցն /արջուցն. Հր.Աճ./ սատակման. - 81. և զթագաւորութիւն իր լիապէս բովանդակ **յինքն** նուաճէր զօրացեալ ի վերայ ամենեցուն: - 83. որով և **ինքն** խաւարեցաւ. - 84. Իսկ իբրև լուաւ և տեղեկացաւ ստուգի ի դայեկաց իրոց զհայրենեաց իրոց զգործ ... թագուցեալ **զինքն** ի վեր ոչ հանէր - 84. Այլ նա **զինքն** թաքուցեալ ... միայն ի ծառայութիւն տայր **զինքն** Տրդատայ. - 85. Իսկ իբրև զոհեաց **ինքն** և իրքն որ զհետ նորա, եկին բնակեցան յեզր Գայլ գետոյ: - 85. Խօսել սկսաւ թագաւորն բազում բանիք ընդ Գրիգորի, և զգալն նորա **առ ինքն**, և զերախտիքն իր առ նա. - 88. որպէս և **ինքն** վկայէ: - 90. և էր ի հնգետասաներորդ թուոյ թագաւորացն Հայոց՝ սկսեալ ի Վաղարշակայ և **յինքն**: - 93. և ի զգաստութիւն եկեալ ծանեան զնա և **զինքեանս**: - 94. Եւ **ինքն** վարդապետէ ամենայն բազմութեան մարդկան ատուրս վաթսուն և հինգ - 94. որպէս և **ինքն** իսկ ասէ զիրէշտակին երևումն - 98. և **ինքն** փորէր և հանէր զհողն - 103. Իսկ նա տարեալ խնդութեամբ կոչեաց **առ ինքն** այր մի հաւատարիմ և զիտուն - 105. **ինքեանք** և որ զկնի իրեանց յաջորդէն յաթոռ Հայրապետութեանն Հայոց և Հռոմոց: - 107. Ապա խորհուրդ արարեալ Տրդատայ ... զնալ ի դուռն կայսեր՝ և գտորբն Գրիգոր ընդ **ինքեան** տանել - 107. Եւ **ինքն** կայսրն ... պատմեաց նոցա: - 108. և նովիմբ պսակեալ **ինքն** և իրքն ամենայն - 109. մնացէ **առ ինքն** նախնական պսակն: - 110. Եւ կոչեալ **առ ինքն** զհաւատարիմսն Շապիոյ՝ հրամայէ առնուլ **յինքեանս** զրերեալ թագն ի թագաւորէն իրեանց: - 110. զառ ի Յունաց զճուլեալն առեալ **յինքեանսն** զնացին թողլով անդրէն զտենչալին մեծի թագաւորին Կոստանդնուսայ: - 110. և **ինքն ինքեան** տեսանէր զպաասաւորութիւն հրէշտակի: - 106. զոր ինչ **առ նա ինքն** եղև տեսութիւն սքանչելի ի ձեռն խաչանման աստեղն - 108. և սուրբ Հռիփսիմեանքն ի **նոյն ինքն** ամբարիշտն Դիոկղետիանոսէ զնացին փախստականք ի Հայս - 81. և զնշան յաղթութեան խաչին տպաւորեալ ի **նոյն ինքն** յարձանս վիմացն - 87.

ԻՆՔՆԱԿԱԼ — Սա առաջին եկաց ի Հռովմս **ինքնակալ** կայսր երեք ամ ի Կղեովպատրէ Եգիպտոսի և Աղեքսանդրի թագաւորի. - 42.

ԻՆՔՆԻՆ - զոր քո **ինքնին** խօսեալ ի խորհուրդ հաւատոյ ի ձեռն հոգւոյն սրբոյ ի քեզ բնակելեոյ - 11.

ԻՇԱՎԱՅՐԻ - _ Սա յետ թագաւորելոյն իրոյ անցեալ զկարմնջաւն Արտաշատ քաղաքի որսալ կինճս և **իշավայրիս** - 60.

ԻՇԽԱՆ - և զամենայն կարգել մի ըստ միոջէ ըստ իրաքանչիւր խորհրդոյ ... և զհանդես **իշխանացն** ըստ իրաքանչիւր իշխանութեան, և զայլ ևս պատուաւորացն ըստ իրաքանչիւր պատուոյ - 14. տիրել կամէին բոլոր աշխարհաց ... և լինել **իշխանք** երկրի: - 25. Առաքումն **իշխանացն** Աբգարու առ Մառինոս - 46,114. Աբգար Լամացի՝ **իշխան** աշխարհի՝ առ Յիսուս Փրկիչն և բարերար ... ողջոյն: - 47. որոյ եկեալ ի տուն Տուբայ **իշխանին** - 48. Իբրև տեսին զայն **իշխանքն** ... զարմացան: - 48. և դառով իմն պատրեաց **զիշխանսն**. - 79. Առնոյր այնուիետև սուրբն Գրիգոր խորհուրդ հաւանութեան ընդ թագաւորին Տրդատայ և **իշխանսն**՝ կործանել զկոռսն ամենայն. - 96. Ապա թագաւորն փութանակի հրամայէ զունդ զումարեալ բազում **իշխանաց** իրաքանչիւր զօրօք. և պատրաստեցին զսուրբն Գրիգոր հանդերձ **իշխանօքն**. - 98. Ապա այնուիետև թագաւորն զումարեալ զունդ ի զլիաւոր նախարարացն իրաքանչիւր զօրօք: Առաջին՝ **իշխան** Անկեղտանն, երկրորդ՝ **իշխան** Աղճնեաց ... երորդ՝ **իշխանն** Մարդպետութեան և **զիշխանն** Թագակապ ... և **զիշխանն** Ասպարապետ, և **զիշխանն** Կորդուաց, և **զիշխանն** Գարգարացոց ... և

զիշխանն Ռշտունեաց, և **զիշխանն** Մոկաց, և **զիշխանն** Սիւնեաց, և **զիշխանն** Ծաղեաց աշխարհին, և **զիշխանն** Ուտիացոց, և **զիշխանն** Շահապն՝ Չարաւանդ՝ և Հեր գաւառի, և **զիշխանն** Արծրունեաց: - 99. Հանդերձէր պատրաստէր ... և գայն **իշխանսն**՝ որ գկնի սրբոյ Գրիգորի գնացին ի Կեսարիայ - 106. Ապա խորհուրդ արարեալ Տրդատայ հանդերձ **իշխանօք** և բազում նախարարօք գնալ ի դուռն կայսեր - 107.

ԻՇԽԱՆՈՒԹԻԻՆ - և զամենայն կարգել մի ըստ միոջէ ըստ իւրաքանչիւր խորհրդոյ ... և զհանդես իշխանացն ըստ իւրաքանչիւր **իշխանութեան**, և գայլ ևս պատուաւորացն ըստ իւրաքանչիւր պատուոյ - 14. ի բաժանել որդոցն Նոյի զամենայն երկիր **ընդ իշխանութեամբ** իրեանց հաստատեալ, տիրել կամէին բոլոր աշխարհաց - 25. և ազգի նորա խոստանայ տիրութեան **իշխանութիւն**. - 36. և կորզելով յինքն **գլովովից իշխանութիւն**՝ նաև գՊարթևս հնազանդեցոյց մեծաւ պատերազմաւ: - 39. բազմաց տալով տէրութիւնն կտակաւ ... զհարց և զհրաման **իշխանութեամբ** Մակեդոնացոցն անուանեսցի. - 39. նախարարութիւնս կարգէ իւրաքանչիւր ումեք բարձ և պատիւ տալով նախարարացն՝ ըստ իւրաքանչիւր բարձի տալով **իշխանութիւն** միոյ միոյ ըստ արժանեաց՝ որում վայելէր: - 40. Տայ և նախնւոյն մերոյ որ ի Հրէից՝ Բագարատուն՝ **իշխանութիւն** թագաւորութեան՝ թագ ի գլովս դնել թագաւորին - 40. և գայլս ևս կարգէ և հաստատէ **յիւրաքանչիւր իշխանութեանն**: - 40. Եւ յետ նորա թագաւորէ երկրորդ Տիգրան՝ որդի նորա՝ ի տասնևիններորդ ամի **իշխանութեանն** Արշականայ Պարսից թագաւորին: - 43. լուծցի անարգանօք **յիշխանութենէ**՝ յորում կացուցեր գնա. - 51. և առեալ ի Հրէիցն **իշխանութեամբն** իրով զԽաչն տէրունական՝ աւանդեաց Յակովբայ երբօր Տեառն. - 53. Եւ յայնմիտէ բարձաւ ի Սիջագետաց **իշխանութիւնն** Հայոց: - 56. Տայ և դայեկին իւրոյ Սմբատայ պատիւ ըզթագակապ ասպետութիւնն և **զիշխանութիւն** ամենայն զօրացն Հայոց: - 58. Սա գկնի վաղճանելոյն Տիտոսի ութերորդ թագաւորին Հռոմայեցոց ... մինչև ի Հռոմայեցոց **իշխանութիւնն** արշաւեաց. - 63. Իսկ յետ մահուանն Խոսրովու կացեալ մնացեալ առանց **իշխանութեան** տունն Հայոց ամս քսան և եփն. - 74. հրամայեաց հանել հրովարտակ ընդ ամենայն գաւառս իւրոյ **իշխանութեանն**. - 86. Եհաս հրաման ի Տեառնէ սրբոյն Գրիգորի **զպետականն** առնուլ **իշխանութիւն** - 98.

ԻՇԽԵԼ - այլ ոչ **իշխէր** յայտնապէս - 30. ոչ որ **իշխէր** մտանել առ նա ի լուսնաւ աւուրն - 56. և մերն Տիգրան հրամանաւ նորին ի Սիջերկրայսն ըմբռնեալ ի կալանս յաղջկանէ միոջէ **իշխեսցելոյ** կողմանցն այնոցիկ - 63.

Ի ՉԱՓԱՒՈՐՈՒԹԻԻՆ ԲԵՐԵԼ - և յարմարել ըստ պատշաճի պիտոյից գչափն **ի չափաւորութիւն բերելով** - 14.

Ի ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՀԵԾԱՆԵԼ - Բայց ապա այլք յանձն առնուն յաւուր շարքաթու յորս և **ի պատերազմ հեծանել** - 41.

Ի ՊԷՏՍ - այլ մեք ոչ եթէ **ի պետս** ումեք ինչ գրեցաք ... այլ սակս զարմացման լսողաց և մեք գրեցաք ի մերումս: - 59.

ԻԶԱՆԵԼ - և **իջեալ** նոքօք ի Սիջագետս՝ հալածական և փախստական արար զգօրսն Հռովմայեցոց: - 44. դու իցես Աստուած **իջեալ** յերկնից - 47. արիւնն հոսէր **իջանէր** և ոռոգանէր գերկիր: - 89. բազում զօրօք Հայաստանեայց **իջեալ** ի դաշտն Գարգարացոց ի սահմանս Ադուանից - 96.

ԻԶՈՒՅԱՆԵԼ - ապա հրամայեաց կապանօք խաղա/դա/ցուցանել յԱյրարատեան գաւառէ, և տանել գնա ի Դղեակ բերդն, և **իջուցանել** ի Վիրապն. - 90. և մերկացուցեալ զթագաւորն **իջոյց** ի ջուրն. - 103.

Ի ՍԱԿՍ – յայն սակս աստուածասիրութիւն լինէր նոցա - 9.

ԻՍԱՀԱԿ - Եւ ապա ծնաւ ի նոցանէ **Իսահակ** որդի աւետեաց. – 20. **Իսահակ** ամաց վաթսնից ծնաւ զՅակոբ, և միահամուռ անք կենացն **Իսահակայ** հարիւր և ութսուն: - 31. Արքահամ իբրև եկն եհաս լրումն աւետեացն ծնաւ **զԻսահակ**. - 31. Թագաւորք Պարսից յազգէն **Իսահակայ**: - 33.113. գորս ի կենդանութեան իրում Արքահամ մեկնեաց **յԻսահակայ** զծնունդն Զետուրայ զԷմբան և զեղբարս նորա. - 68.

ԻՍԿ /շղկ./ - որ կրտերս եմ ուսմամբ՝ և յետին քան զամենեսեան, **իսկ** ժամանակաւ քան զբազում արքանեկակիցս իմ - 3. **Իսկ** աստուածայնօքն առաւել ևս պայծառացեալ փառօք և մեծագոյն պատուով պանծացեալ ի պարծանս մեզ - 3. Արդ այս է սերն նորա առ մեզ. **իսկ** մերն առ նա - 5. Հայր է՝ Որդի՝ Հոգի, և այսու Երրորդութիւն սուրբ խոստովանեալ լինի ի մէնջ ... **իսկ** բնութեամբ և Աստուածութեամբ միաւորեալ և երկրպագեալ. – 7. **իսկ** ապա ի բաց ասի որոշումն – 9. **Իսկ** դու կենդանախարուկեալ քոյին սուրբ և պարկեշտ վարուք - 9. Արդ այս քեզ նշան առ ի յինէն ... **Իսկ** ի քէն առ իս - 12. գոր ինչ ըստ կարողութեան ի միասին բերել ի ներքս, մի ոմն զլեզուն սրեալ, **իսկ** միւսում զլսելիսն պատրաստ ունել: - 14. **իսկ** զբան Արարչին հուսկ յետոյ քան զամենայն արարածս և թագաւոր գնա կացուցեալ ամենայն արարածոց - 15. **Իսկ** որդիք Յարեթի և ծնունդք նոցա՝ որ սերեցան և աճեցին, և լցին զերկիր. - 18. **Իսկ** /ի/ Զամայ ծննդոցն Նեբրովդի ի ժամանակս եղև սկիզբն թագաւորութեան նոցա - 18. **Իսկ** Արքահամու ոչ ծնան որդիք. - 20. **Իսկ** ի Մեսոպոտամայ ծննդոցն բազում ազգք բաժանեցան. - 21. **Իսկ** Զրուանն տիրէ ի վերայ երկոցունց ևս: - 25. **Իսկ** ապա ընդդիմանայ նմա Տիտանն և Յապետոսթէ ի մարտ պատերազմի – 25. **Իսկ** զայլոցն՝ որ ինչ ի Հայկայ մինչև ցԱրայն գեղեցիկ՝ ոչ գտաք քաջութիւն ցուցեալ պատերազմաւ. - 26. **Իսկ** մերն Յարեթայ ... զնահատակութիւն պատերազմաց ի նոցանէ ոչ գտաք ուրեք - 26. **Իսկ** ամբոխն Բելայ տեսեալ զբաջութիւն Հայկին՝ փախստեայ լինէին դէպ երեսաց իւրաքանչիւր ոք: - 27. **Իսկ** Հայկայ շինեալ գտեղի ճակատուն դաստակերտ, և անուն կոչէ՝ Հայք. – 27. **Իսկ** որդին նորա Շարայ շինէ իւր գաւառ և անուանէ յիւր անուն՝ Շիրակ: - 27. **Իսկ** Արամանեակ շինէ մասն ինչ, և կոչէ յիւր յանուն զլեառն Արագածու: - 27. **Իսկ** Արմայիս ծնանի չորս որդիս - 27. **Իսկ** Խոռն յիւր անուն անուանէ զազգն Խորխոռունեաց: - 27. **Իսկ** որդին /Մ/անաւազայ Բագ շինէ իւր գաւառ, և կոչեն զնահապետութիւն և զգաւառն՝ Մանաւազեան և զԲզնունեաց: – 27. **Իսկ** որդին Արամայ Արմայիս շինէ իւր տուն յեզր գետոյն - 27. **Իսկ** Ամասիայ անուանէ զլեառն յիւր անուն՝ Մասիս: - 27. **Իսկ** Գեղամ ծնանի զՀարմայ յԱրմաւիր - 27. **Իսկ** Գեղամ շինէ ձեռակերտ մի՝ և անուանէ յիւր անուն Գեղամի - 28. **Իսկ** Հարմայ կեցեալ ամս ինչ՝ ծնաւ զԱրամ. – 29. և յանուն Արամայ՝ Յայնք՝ Արմեն իսկ կոչեն. **իսկ** Ասորիք և Պարսիկք Արմնիք: - 29. **Իսկ** շամբուշն այն ի սաստիկ ցասման եղեալ՝ առնու գորս իւր, և գայ հասանէ ի սահմանս Հայոց ի դաշտն Արայի - 30. **Իսկ** Շամիրամայ զկնի այնորիկ յաջողութեան կալեալ զՀայք շինէ իւր քաղաք ի գաւառին Տոսպն կոչեցեալ. – 30. **Իսկ** զՏիգրան գովէ յոյժ ճշմարտապատումն Մովսէս ի պատմութեան իրում – 30. **Իսկ** այլ թագաւորքն ստիպէին գնոսա ի պաշտօն կռոցն. - 36. **Իսկ** սա ի խմբել պատերազմին ի դիմի հարկանէ Աշդահակայ – 37. **Իսկ** աւագ որդին սորա՝ Բապտիրան ... աստուածացուցեալ ասեն գնա Վրաց աշխարհին. – 37. Արքահամ նահապետ և զլուխ նահապետաց... **իսկ** յԱդամայ քսաներորդ առաջներորդ - 38. **Իսկ** նա գտեալ զգահնամակն բերաւ /առ/ Վաղարշակ արքայն Հայոց: - 40. **Իսկ** նա առեալ զօրինակն՝ նախա/րա/րութիւնս կարգէ իւրաքանչիւր ումեք բարձ և պատիւ տալով նախարարացն - 40. **իսկ** ոմանք

... և անուն բարի ժառանգեալ ի կեանս յայտոսիկ - 42. և լինի /յ/Ադամայ մինչև ի ծնունդն Քրիստոսի՝ ամբ հինգ հազար հինգ հարիւր, **իսկ** ըստ Հրեիցն մինչև ի ծնունդն Քրիստոսի՝ չորս հազար ամբ ... **իսկ** ըստ Յունացն Եպիփանու պատմութեանն՝ հինգ հազար հինգ հարիւր ամ - 44. **իսկ** նորա երկուացեալ ի տանջանաց ... ընկեցաւ ի ծով: - 45. **իսկ** նորա դարձեալ անտի՝ եկին յԵրուսաղէմ. - 46. **իսկ** ինքն Փրկիչն մեր յայնմ ժամանակի՝ յորում կոչեաց զնա, ոչ առ նա յանձն. - 47. **իսկ** վասն այն՝ զի գրեցեր դու առ իս՝ զալ ինձ առ քեզ, արժան է ինձ աստ կատարել զամենայնինչ - 48. **իսկ** իբրև լուսւոյ թագաւորն Աբգար, կոչեաց զնա առ ինքն. - 48. **իսկ** միւս մասինն թագաւորէ Սանատրուկ՝ քեռորդին Աբգարու: - 53. **իսկ** ի կատարման առաքելոյն Թադէի պատառումն եղև վիմին - 54. **իսկ** զՄիմեովնէ ... անգիտացուցանէ զնմանէ պատմագիրն զհաւաստին - 54. **իսկ** Սանատրուկ ի թագաւորելն իրում զօրաժողով լինէր ի վերայ որդոյն Աբգարու - 54. **իսկ** գրուի կանանցն Աբգարու՝ Հեղինէ անուն՝ չորս յԵրուսաղէմ յաւորս Կոզիայ կայսեր - 54. **իսկ** Սանատրկոյ ոչինչ կան գործք արժանի յիշատակի - 55. **իսկ** Երուանդայ գործ ինչ քաջութեան ոչ պատմի - 56. **իսկ** ապա մերս Արտաշէս թագաւորեցուցանէ զհամանուն իւր զԱրտաշէս ի վերայ Պարսից. - 58. **իսկ** ապա ընդ բանից կնոջն զայ վիշապն ահագին շարժմամբ և շառաչմամբ յոյժ. - 66. Թիւ թագաւորացն Պարսից ... **իսկ** յետ սորա Վաղարշ՝ ամս յիսուն. - 69. **իսկ** իբրև եհաս բօթ մահուանն Արտաւանայ առ Խոսրով մեր թագաւորն, ի մեծի տրտմութեան եղեալ վասն նորա - 69. **իսկ** ի զալ տարւոյն ... սկսաւ ժողով լինել Խոսրով արքայն Հայոց. և դառնայ մեծաւ յաղթութեամբ յաշխարհ իւր: - 70. **իսկ** նա փոյթ ընդ փոյթ տայ նմա զօրս յԵգիպտոսէ և յանապատէն մինչև ի ծովեզերն Պոնդոսի - 70. **իսկ** Դիոնէսիոս Աղէքսանդրացի հաստատեաց ի հաւատս: - 71. **իսկ** Անակ ... անցեալ ի մէջ՝ խոստանայ առնել զկամս արքային: - 72. **իսկ** նա զհետ ինչ սակաւ ատուրց սկսաւ դառով իմն և կեղծաւորութեամբ խօսել ընդ թագաւորին - 73. **իսկ** ի յաւորս զարնանայնոյ զայ թագաւորն յիստի գաւառէ յԱյրարատ գաւառ - 73. **իսկ** ի զալն Անակայ առ Խոսրով՝ խնդաց յոյժ - 73. Կարգ թագաւորացն Հայոց ... **իսկ** Սանատրուկ ամս երեսուն: **իսկ** Խոսրով որդի Վաղարշու ամս քսան և ութն. - 74. **իսկ** յետ մահուանն Խոսրովու կացեալ մնացեալ առանց իշխանութեան տունն Հայոց ամս քսան և եւթն. - 74. **իսկ** իբրև լուսն նախարարքն զմահ թագաւորին իրեանց՝ հետամուտ եղեալ զկնի Անակայ ... ի մէջ արարեալ արգելեն զնոսա: - 75. **իսկ** զԴեոնէսիոս աղաչեալ՝ զի և նա եկեացէ ի ժողովն - 76. **իսկ** ի մեռանելն Խոսրովու՝ ոմն ի մտերմաց նորա Արտաւազ անուն Սանդակունի՝ առեալ զՏրդատ ապրեցուցանէր ի գերութենէ անտի - 77. **իսկ** ապա Անակն այն ... զայ հասանէ առ Խոսրով արքայն Հայոց հատուածի պատճառաւ. 78. **իսկ** եկեալ էր ընդ նմա այր մի ի Պարսից Բուրդաք անուն - 79. **իսկ** մանուկն զարգացեալ և հասեալ յարբունս՝ զնաց բազում զօրօք ապստամբեալ յերկիրն Ճենաց և Դարդանդաց. - 79. **իսկ** յորժամ մեռաւ մայր նորա, թագ և զթագաւորութիւնն բարձին ի հօրէ նորա Տիրանայ - 79. **իսկ** միւս եղբայր նորա ... առեալ մանկաբարձն տարաւ ի դուռն արքային Պարսից: - 79. **իսկ** արքայ Պոռթոս ահիւ մեծի եղեալ տագնապէր - 81. **իսկ** Լիկիանոսն այն ... զօրացոյց զթագաւորն - 81. **իսկ** իբրև եհաս ժամն, հրամայեաց կայսրն - 82. **իսկ** նա յարբունս հասեալ ամուսնանայ և որդիս ծնանի. - 84. **իսկ** իբրև լուսն և տեղեկացաւ ստուգի ի դայեկաց իւրոց զհայրենեաց իւրոց զգործ ... թագուցեալ զինքն ի վեր ոչ հանէր - 84. **իսկ** իբրև զոհեաց ինքն և իւրքն որ զհետ նորա, եկին բնակեցան յեզր Գալլ գետոյ: - 85. **իսկ** ի տեղի սպանելոցն զկնի հալածանացն շինեցին եկեղեցիք բազում - 86. դիմեն ըստ իւրաքանչիւր

յաջողութեան՝ ոմանք ի Մելիսիսն ... **իսկ** այլք ի Տախտլասուն – 86. **Իսկ** սուրբ քառասունքն ոչ եղեն կատարիչք անօրէն հրամանացն Լիկիանէ/ի/ առ ի սպանումն հաւատացելոցն - 86. յայնմ ժամանակի ամայի էր լեալ տեղին այն, **իսկ** այժմ շէն - 87. **Իսկ** կատարումն նահատակութեան նոցա եղև ի մարտի ինն կարգեալ ի սրբոց հարցն – 87. **Իսկ** ապա յետոյ երթեալ պատմէին Լիկիանէ/ի/ վասն սրբոցն – 87. **Իսկ** երանելին ի միոյ միոյ միջոց չարչարանացն աղօթս առ Աստուած մատուցանէր: - 89. **Իսկ** իբրև լուսա թագաւորն, և տեղեկացաւ ստուգիւ, ապա հրամայեաց կապանօք խաղա/դա/ցուցանել յԱյրարատեան գաւառէ - 90. **Իսկ** նա ևս քան զևս պնդեր ի հաւատս - 90. **Իսկ** վասն ջրոյ լուեալ է մեր յաւանդութենէ - 90. **Իսկ** երանելին Հռիփսիմէ թագաւորագն լեալ՝ կամ թէ դուստր թագաւորի - 91. **Իսկ** իբրև եկին հասին սուրբքն ի Նիկոմիդէ քաղաքն - 91. **Իսկ** իբրև եհաս հալածումն նոցա յամբարշտէն Գիոկղետիանոսէ, գաղտնագնաց արարեալ ի Հռոմայ եկին հասին յաշխարհս Հայոց ի գաւառն Այրարատեան - 92. **Իսկ** իբրև խնդրեաց և եզիտ թագաւորն Տրդատ – 92. **Իսկ** այլքն ի նոցանէ ի ճանապարհի բաժանեալ գնացին ի լեառն Վարագ - 93. **իսկ** նորա պտուղ աղօթից նոցա, գոր առնէր ի Խորվիրային ի մէջ թիւնաւոր օձիցն: - 93. **Իսկ** ապա զկնի չարչարանացն սրբոց Հռիփսիմեանց ելեալ Տրդատ ի կառս իւր - 93. **Իսկ** ապա ի գալն Տրդատայ ի Հայք յսկզբան թագաւորութեան իւրոյ ... առնու իւր կին զԱշխէն դուստր Աշխինդարայ. - 95. **Իսկ** թագաւորն Տրդատ զկնի ամենայն քաջութեան և առաքելութեան ... բազում զօրօք Հայաստանեաց իջեալ ի դաշտն Գարգարացոց ի սահմանս Ադուանից, յորում և զմիջակտուր զԲաղացն արար թագաւորն - 96. **Իսկ** նա ընդդիմաբանեալ ոչ առնոյր յանձն – 98. **Իսկ** ապա լուեալ արքայն Տրդատ զգալն սրբոյն Գրիգորի ... հանդիպի առ ասին Եփրատ գետոյն. – 99. **Իսկ** երանելին Մեղրեստորոս առեալ զաշակերտսն՝ փախտաւ ի լեառնն – 102. **Իսկ** Հեղինէ մայր Կոստանդիանոսի էր ի Բեթանիայ՝ և երկու թոռունքն ընդ նմա - 103. **Իսկ** երանելին Հեղինէ լցեալ հաւատովքն ... և մեծաւ փափաքանօք դարձեալ խնդրեաց զբւեռս Փրկչին ի Կիւրդէ: - 105. **Իսկ** երանելին Կիւրեղ երթեալ ի Կառտփման հանդերձ այլ ևս հաւատացեալ եղբարքքն - 105. **Իսկ** նա տարեալ խնդութեամբ կոչեաց առ ինքն այր մի հաւատարիմ և գիտուն - 105. **Իսկ** ապա այնուհետև հաստատեալ ի միջի իւրեանց Հայրապետքն և Թագաւորքն զհաւատ ուղղափառութեան՝ և ըստ մարմնոյ սէր միաբանութեան առ միմեանս - 107. **իսկ** սուրբն Գրիգոր մնացեալ սակաւ ինչ ժամանակս անդէն ի գաւառն Տարօն - 108. **Իսկ** նորա հաւանեալ ըստ օրինի Քրիստոնէութեան՝ կատարել զխնդիրսն. - 110. **Իսկ** ի կատարումն եկեալ գործոյն՝ հրամայէ դնել ի վերայ ոսկի սեղանոյն – 110. **իսկ** նոցա կուրացեալ միտք և աչք յաստուածային զոգցես տեսչութենէ - 110. **Իսկ** Մովսէս ի Գիոկղետիանոսէ՝ ասէ՝ թագաւորեալ. - 111.

ԻՍԿ /եղ. բառ/ - և լուեալ **իսկ** էր իմ զգալն քո միւսանգամ առ մեզ - 2. նաև զտեղին **իսկ** յայտ արարից - 2. որպէս և եղև **իսկ**: - 2. դուք բարեկամք իմ էք եթէ սիրէք զմիմեանս՝ ի Տեառնէ **իսկ** հրամանատրեցաւ. - 4. մեք **իսկ** սպանանելով զանդամս երկրաւորս ըստ իւրում բանին - 5. եթէ մեռանել **իսկ** հասանէ, և զայն ևս կրել - 5. վասնզի աշակերտք ենք օրինացն Աստուծոյ և մարգարէից, նաև առաքելոց **իսկ** և ամենայն սուրբ հարցն և վարդապետացն – 6. ինքն **իսկ** ասաց – 7. ուր Հայր և Որդի բնակին, և Հոգին սուրբ անմեկնելի **իսկ** լինի. - 7. որ ի նորին շաղօք շրջալ հանգիտանման զոլ նմա ... նաև հանգիտահաւասար **իսկ** նման երևեալ մեզ: - 9. նաև տեսանեն **իսկ** արդեամբք լեալ մեծարանս առ իս. - 11. Եւ այս յինէն **իսկ** ասի՝ և զքէն վկայի - 14. և յանուն Արամայ՝ Յայնք՝ Արմեն **իսկ** կոչեն. **իսկ** Ասորիք և Պարսիկք Արմնիք: - 29. որպէս ինքն **իսկ** ասէ - 35. Վասնորոյ և առ մերով **իսկ** ժամանակաւ՝

բազումք ի դարբնաց զհետ երթալով առասպելին՝ յաւոր միաշաբաթոջ երիս կամ չորս բաղխեն զալսն - 60. զքաղաքս և զգիւղս և զագարակս միանգամայն **խսկ** և զամենայն երկիրն ի սուր սուտերի մաշեալ - 72. զոր դուք կարի **խսկ** քաջ զհտէք ի տեղեկութենէ հարցն մեր զրուցատրութեանց: - 80. Յետ որոյ և սուրբն Գրիգոր լուսաւորիչ **խսկ** եղև իւրով կենդանի վկայութեամբն ելեալ ի Վիրապէն - 93. որպէս և ինքն **խսկ** ասէ զիրշտակին երևումն - 98. որ և շինեցին **խսկ** հրամանաւ սրբոյն Գրիգորի արք հաւատարիմք - 99. որ արդ/արև/ էր **խսկ**: - 107. այսմ ամենայնիւ **քնա խսկ** ոչ ունէի թէ լինիցի - 3.

ԻՍԿԻԶԲՆ /~/- նաև զտեղին իսկ յայտ արարից, յորում սկիզբն եղև բանից **խսկզբան** պատմութեանս - 2. որպէս **խսկզբան** ճառիս ասացաք. - 13. որպէս ասացաք **խսկզբան** ճառիս - 42. Ի սորա **խսկզբան** թագաւորութեանն հազար ամ լցաւ Հռոմայ **խսկզբանէ** շինութեան քաղաքին: - 67. Այս միանգամ ասացեալ եղև **խսկզբան** մերոյ զործառնութեանս: - 68. Սա **խսկզբան** թագաւորութեանն իւրոյ խոստացաւ առնել խաղաղութիւն եկեղեցոյ. - 75. և էր նա յազգէ թագաւորացն, որպէս **խսկզբան** ճառիս ասացաք. - 92.

ԻՍԿՈՅՆ - Եւ **խսկոյն** զգացուցեալ աստուածաւեր թագաւորին Կոստանդիանոսի և մեծ Հայրապետին Եսեբեայ՝ ուրախ եղևն յոյժ: - 106.

Ի ՍՈՒՐ ՍՈՒՍԵՐԻ ՍԱՇԵԼ - և ինքն զկողմանս Պարսից և զասիմանս Ասորոց մինչև ի դրոմս Տիգրոնի ... **ի սուր սուտերի մաշեալ** - 72.

ԻՍՊԱՌ - և ճակատ տուեալ պատերազմաւ սատակէ **խսպառ** զգօրսն - 29. Եւ ինքն դիմեալ այլ բազմութեամբ զօրոյ ի վերայ Հռովմայեցոց զօրուն փախստական առնէ **խսպառ**. - 43. և զօրս նորա հարեալ **խսպառ** - 70. զոր ապա քաջապէս փախստական արարեալ **խսպառ** հարուածով՝ մինչև յաշխարհն Պարսից. - 83.

ԻՍՏԱԳԵԼ - զքո բանիբուն Պուտեղիկոս դաստաշարժիղ վարժս **խստագիս** ասպարէզ առ քո խաղաղութիւն - 12.

ԻՍՏՐՈՍ - Գետք մեծամեծք և անուանիք ... **Իստրոս**, Ռեմոս, Բետեոս ... - 25.

ԻՍՐԱԷԼ - որք կացին առաջնորդք ժողովրդեանն **Իսրայէլի**: - 31,113. որ եղև նախամարգարէ և առաջին քահանայ և առաջնորդ ժողովրդեանն **Իսրայէլի**. - 31.

Յաղագս թագաւորաց **Իսրայէլի**: - 32,113. և թագաւորեաց **Իսրայէլի** ամս քառասուն - 32.

Թագաւորեաց Սաուղ /ի վերայ/ **Իսրայէլի** զկնի Դատաւորացն յաւորս Սամուէլի մարգարէին. - 32. Եւ Հեղի՝ որ դատեաց **զԻսրայէլ** ամս քսան - 32. Առ սովալ բաժանեցաւ թագաւորութիւնն **Իսրայէլի** յերկուս - 32. որ յանցոյցն **զԻսրայէլ**. - 32.

Ի սորա արարս եկաց Յովսեփէլ՝ գլուխ և առաջնորդ ժողովրդեանն **Իսրայէլի**. - 33.

Յաւորս սորա կացին ծերքն գլխաւորք ժողովրդեանն **Իսրայէլի**. - 34. Ի ժամանակին յայնմիկ կացին Դատաւորքն գլուխ ժողովրդեանն **Իսրայէլի** - 34.

Ի ՎԱՅՐ ԿՈՐԾԱՆԵԼ - և հասեալ նմա առ ժամայն պատուհաս ի Տեառնէ՝ ի կառացն **ի վայր կործանեաց**: - 94.

Ի ՎԱՅՐ ՄՂԵԼ - այլ ոմանք յաղագս Աստուծոյ և աստուծայնոյն ջատագով լեալ նախ քան զըմբռնելն զնոսա թշնամեացն, զանձինս իրեանց ի վազից **ի վայր մղէին**. - 6.

Ի ՎԵՐ - եթէ դու յորս հեծցիս յազատ **ի վեր** ի Մասիս, զքեզ կալցին քաջք, տարցեն յազատ **ի վեր** ի Մասիս. - 60. Իսկ իբրև լուս և տեղեկացաւ ստուգիս ի դայեկաց իւրոց զհայրենեաց իւրոց զգործ ... թագուցեալ զինքն **ի վեր ոչ հանէր** - 84.

Ի ՎԵՐԱՅ /նախագր./ - և այնպիսի սէր ոչ որ կալցի՝ թէ զանձն իւր դիցէ՝ **ի վերայ** բարեկամաց իւրոց. - 4. շնորհօք /և/ որդեգրութեամբ ետուն և տաճար բնակութեան Բանին Աստուծոյ, շինեալ **ի վերայ** հիման հաւատոյ առաքելոց և մարգարէից: - 6.

Նաև գահ և գերկիւղ և սպառնալիս գազանամիտ և թեթևահաւատ /և/ ճիւղաբարոյ մարդկան այնոցիկ **ի վերայ** մեր: - 15. որ էր նախահայր մեր՝ և առաջին թագաւոր լեալ **ի վերայ** երկրի. - 15. պարտ և արժան էր ... նախ գոյանալ թագաւորութեան, և ապա ի ներքս գալ թագաւորին՝ լինել թագաւոր որոց **ի վերայ** երկրի ընդ թագաւորութեամբ վերնոյն: - 16. եղև ասէ՛ ոչ հանգիստ, այլ ջնջումն՝ որ ինչ միանգամ **ի վերայ** երկրի. - 17. մեղք յաճախեցին **ի վերայ** երկրի յաղագս ամենայն մարդկան - 17. և ես ածից ջրհեղեղ **ի վերայ** երկրի - 18. Եւ յելանել Նոյի ի տապանէն՝ եղև թագաւոր **ի վերայ երկրի**. - 18. որ ընդ ձեռամբ նորա իցեն **ի վերայ** երկրի - 18. աս և երկիւղ ձեր **ի վերայ** ամենեցուն եղիցի: - 18. Ներբովոյն այն առաջին սկսաւ լինել սկայ **ի վերայ** երկրի. - 21. Իսկ Ջրուանն տիրէ **ի վերայ** երկոցունց ևս: - 25. թագաւորեցուցանել գորդիս իր **ի վերայ** ամենեցուն խորհէր. - 25. ոչ գտաք քաջութիւն ցուցեալ պատերազմաւ, բայց միայն զանուանս իւրաքանչիւրոցն **ի վերայ** նահապետաց անուանեալ և աշխարհաց - 26. յետ այսորիկ ելանէ Բել և գայ ի պատերազմ /**ի վերայ**/ Հայկին: - 26. Թագաւորեաց Սաւուղ /**ի վերայ**/ Իսրայէլի զկնի Դատաւորացն - 32. որ էր մարդ յերկրէ և թագաւոր **ի վերայ** երկրի. - 33. Եւ յետ այսորիկ նենգեալ Աշդահակայ դաւաճանութեամբ **ի վերայ** Տիգրանայ չար խորհեալ նմա: - 37. Յաղագս թագաւորելոյն Արշակունեաց **ի վերայ** Պարսից և Հայոց: - 38,114. Խաղաց գնաց առ սահմանօքն Խախտեաց **ի վերայ** Մակեդոնական գորուն անթիւ բազմութեամբ. - 39. Եւ ինքն դիմեալ այլ բազմութեամբ գորու **ի վերայ** Հռովմայեցոց գորուն փախստական առնէ իսպառ. - 43. դիմէ **ի վերայ** Արտաւագդայ - 44. Չսա զայրացուցեալ Չուրայի նահապետին Գնթունեաց **ի վերայ** Ենանայ նախարարին Բագրատունոյ - 45. հրամայէ տանջանս յարուցանել **ի վերայ** Ենանոսի - 45. Ընդ այն ժամանակս եկաց ի գործ հազարապետութեան կայսեր **ի վերայ** Փիւնիկեցոց ... Մառին. - 46. գոր առնես **ի վերայ** հիւանդաց առանց դեղոց և արմատոց. - 47. Եւ առաքելոյն Թադէի զմետաքսագործ ոմն խոյրարար մկրտեալ ... ձեռնադրէ **ի վերայ** Եղեսեայ - 49. և եղեալ ձեռն **ի վերայ** Աբգարու բժշկեաց գնա. - 49. գոր կարգեալ էր **ի վերայ** գորացն Հայոց. - 49. Հրէայք ժողովեալք խաչեցին գժրիստոս առանց իրիք յանցանաց՝ **ի վերայ** մեծամեծ երախտեաց - 49. Դարձեալ առաքէ Աբգար առ Տիբեր ի ձեռն գրոյ բանս ինչ պատասխանաց արժանի այսպանելոյ սակս Սինկղիտոսին, և ամբաստանութիւն գՊիղատոսէ՛ առ ի լծակից լինել Հրէիցն յաղագս յանդգնութեան **ի վերայ** Փրկչին - 51. Իսկ Սանատրուկ ի թագաւորելն իրում գորածողով լինէր **ի վերայ** որդոյն Աբգարու - 54. և գերծեալ յունողացն անկաւ **ի վերայ** նորա - 55. և յետ սակաւ ատուրց յարուցեալ քաղաքն **ի վերայ** նորա. - 55. Իսկ ապա մերս Արտաշէս թագաւորեցուցանէ զհամանուն իւր զԱրտաշէս **ի վերայ** Պարսից. - 58. գունդ մի ի գորացն քրիստոնէայք ... յաղօթս կացին առ Աստուած, և ծունր կրկնեալ **ի վերայ** երկրի - 61. և կայծակունք տեղացին **ի վերայ** թշնամեացն - 61. Սա յարոյց սաստիկ հալածանս **ի վերայ** եկեղեցեաց - 62. և կացեալ յաղօթս **ի վերայ** ջրոյն, հրամայեաց արկանել ի ճրագն հաստատուն հաւատով. - 63. որ է **ի վերայ** Քասաղ գետոյ: - 64. Սա յարոյց հալածանս **ի վերայ** եկեղեցեաց - 65. և դիմէ **ի վերայ** Արտաշրի որդոյ Սասանայ Ստահրացոյ - 67. Արշաւանք Խոսրովու **ի վերայ**/Պարսից - 70,115. Ապա այնուիետև խաղայ գնայ այնքան բազմութեամբ և գորօք **ի վերայ** Արտաշրի. - 70. Սա յարոյց հալածանս **ի վերայ** եկեղեցեաց - 70. Դարձեալ յարձակումն երկրորդ անգամ Խոսրովու **ի վերայ** Արտաշրի - 72,115. և խորհեցաւ գորս ժողովել **ի վերայ** Արտաշրի ըստ սովորութեանն իւրոյ: - 73. և անցեալ զկարմնջան Մեծամօրի՛ որ **ի վերայ** Արտաշատ քաղաքի - 75. որ ասէր յետ հազար ամի հատուցուն լեալ

մարմնատր **ի վերայ** երկրի - 75. և գորածողով լեալ արշաւե **ի վերայ** աշխարհին Հայոց համարձակաբար. - 76. ևս քան զևս սաստկանայր պատերազմ **ի վերայ** Պարսից յարքայէն Խոսրովայ. - 78. զոր ել **ի վերայ** ազգին Անակայ - 79. և թագաւորեալ **ի վերայ** երկուց աշխարհացն՝ միաւորեաց ընդ ինքեան - 79. և թագաւորեցուցանեն **ի վերայ** ինքեանց մարդիկ աշխարհին: - 80. Սա էր որ եկն **ի վերայ** արքային Յունաց - 80. Սա ... յասոյց հալածանս սաստիկ **ի վերայ** եկեղեցեաց - 80. և զթագաւորութիւն իւր լիապէս բովանդակ յինքն նուաճեր զօրացեալ **ի վերայ** ամենեցուն: - 83. Սա յարոյց հալածանս **ի վերայ** եկեղեցեաց - 86. Ապա շախիզս կախեալ **ի վերայ** ողին նորա - 88. և կամ թէ զտարածումն տատասկին ի գետնի անդ, և մերկացուցանել զտուրքն Գրիգորիոս, ընկեցեալ **ի վերայ** տատասկին - 89. եկեալ թագաւորեաց **ի վերայ** աշխարհին Հայոց - 93. արշաւե **ի վերայ** Շապիոյ որդոյ Արտաշրի - 96. որև կէսքն ի կողմանս Կովկասայ անկանէին հալածական, և այլքն ի սահմանս Խաղտեաց՝ վայ **ի վերայ** անձանց իւրեանց կարդալով: - 97. գետն զտեղի առեալ կայր. և սիւն լուսաւոր **ի վերայ** նոցա ի նմանութեան տէրունական խաչին. - 101. և եղեալ **ի վերայ** պատանիս մեռելոյն՝ զոր բարձեալ տանէին ի թաղումն - 104. որ **ի վերայ** սանձոց ձիոյ սուրբ Տեառն կոչեսցի - 105. Իսկ ի կատարումն եկեալ զործոյն՝ հրամայէ դնել **ի վերայ** ոսկի սեղանոյն - 110. Չոր առեալ դներ **ի վերայ** պատուական գլխոյ իւրոյ. - 110. ի պատերազմելն Պռոքայ ընդ Գոթս՝ յարեան **ի վերայ** նորա զօրքն իւր, և սպանին զնա: - 111.

Ի ՎԵՐԱՅ /մկբ./ - ապա հանկարծօրէն **ի վերայ հասեալ** Արամայ զօրօք իւրովք՝ ի լուսանալ ատուրն սատակեաց զբազմութիւն ամբոխիցն - 29. որ սիրելով զհայրենիս իւր՝ լաւ համարէր **մեռանել ի վերայ**՝ քանթէ օտար թշնամեաց կոխել զսահմանս նորա: - 28. **սուր եղեալ ի վերայ** անխնայ սատակմամբ կոտորեցին զկանայս նոցա և զմանկունս հանդերձ ամենայն ընտանեօք. - 75. **սուր ի վերայ եղեալ** կոտորեցին զբազումս. - 86.

Ի ՎԵՐԱՅ ՀԱՍԱՆԵԼ - ապա հանկարծօրէն **ի վերայ հասեալ** Արամայ զօրօք իւրովք՝ ի լուսանալ ատուրն սատակեաց զբազմութիւն ամբոխիցն - 29.

Ի ՎԵՐ ՀԱՆԵԼ - և թագուցեալ զինքն **ի վեր ոչ հանէր** - 84.

Ի ՎԵՐՈՒՍ - և լոյս փայլեաց **ի վերուստ** ի մարմինս նորա. - 103.

ԻՏԱԼԱՅԻՔ - երթայր անցանէր ի կողմանս **յերկիրն Իտալացոց** և Գաղմատացոց ի թագաւորական քաղաքն Հռոմ: - 106.

Ի ՏՐՏՄՈՒԹԵԱՆ ԼԻՆԵԼ - **ի մեծի տրտմութեան եղեալ** վասն նորա - 69.

ԻՐ - իբրև ընդ հայելի հայելով ի քեզ տեսանեմք զամենայն բարեկարգութեան ձև և նմանութիւն և **իր** և օրինակ: - 3. թեպէտ և ոչ էր **իրացն** իրաւունք առնել - 6. և խորիէր տեսանել զելս **իրացն**. - 69. և խօսի ընդ նոսա վասն ամենայն **իրացն** եղելոց. - 72. և **իրքդ** այդ նովաւ վճարի: - 81. երթայր պատմէր Լիկիանէ/ի/ **զիրսն** և զեղեալսն միանգամայն - 87. և պատմեաց նմա զամենայն **իրս** եղելոցն - 105. և **զիրսն**՝ և զեղեալսն ... պատմէին առաջի բազմութեանն: - 106.

ԻՐԱՉԵԿ - Ապա **իրազնկ եղեալ** հաւատացեալքն անարժանն այն հրամ/ան/ացն ... եկեալ հասին ի սահմանս Սեբաստիոյ. - 86.

ԻՐԱՉԵԿ ԼԻՆԵԼ - Ապա **իրազնկ եղեալ** հաւատացեալքն անարժանն այն հրամ/ան/ացն ... եկեալ հասին ի սահմանս Սեբաստիոյ. - 86.

ԻՐԱՒՈՒՆՔ - թեպէտ և ոչ էր **իրացն իրաւունք առնել** - 6. արդ պարտ է զհետ ընթանալ, և բուն հարկանել զբարի գորխոց ... և **առնել զիրաւունս** - 6.

ԻՐԱՒՈՒՆՔ ԱՌՆԵԼ - թեպէտ և ոչ էր **իրացն իրաւունք առնել** - 6.

ԻՐԵԱՐ – Իսկ ի կատարման առաքելոյն Թաղէի պատառումն եղև վիմին ... և դարձեալ **յիրեարս զալ** – 54.

Ի ՅԱՍՍԱՆ ԼԻՆԵԼ - Իսկ շամբուշն այն ի սաստիկ **ցաաման եղեալ**՝ առնու զօրս իւր, և զայ հասանէ ի սահմանս Հայոց ի դաշտն Արայի - 30.

ԻԻՐ - և զայն ևս **իւր** համարի Աստուած: - 3. Քանզի սիրելն զաստուած, հոգեխառն և աստուածախօս լինի սիրողին **իւրում**. - 4. կոչել զԱստուած զօրութիւն **իւր** ըստ Դաւթայ ձայնին, նաև ամենեցուն փրկութիւն լինի. - 4. զորդին **իւր** Սիածին ետ – 4. զանձն **իւր** դիցէ /եղ/ վասն մեր. - 4. զանձն **իւր** դիցէ ի վերայ բարեկամաց **իւրոց**. - 4. մեր իսկ սպանանելով զանդամս երկրաւորս ըստ **իւրում** բանին - 5. ետ զանձն **իւր** ի մահ վասն մեր ... զի զորդին **իւր** միածին ետ: - 5. որ **յիւր** որդին ոչ խնայեաց. - 5. ետ զանձն **իւր** վասն մեր ի չարչարանս խաչի և մահու – 5. ետ զանձն **իւր** փրկանս փոխանակ բազմաց: - 5. մատնէին զանձինս **յիրեանց** ի չարչարանս և ի մահ. – 5. զանձինս **յիրեանց** ի վազից ի վայր մղէին. - 6. նոքա զմահ յափշտակութեան լաւ համարէին **յիրեանց**՝ առաւել քան զչարութիւն ամբարշտաց: - 6. ընկերի **իւրում** չար ոչ առնէ. – 7. որ խոնարհեցուցանէ զանձն **իւր**, բարձրացի նոքօք. – 7. որք ըստ բարեպաշտութեանն **յիրեանց** վարձ զայն առին զաստուածագործութիւն Աւետարանին՝ ... տալով առհաւատչեայ զանձինս **յիրեանց** ըստ հոգւոյն. - 9. և զամենայն կարգել մի ըստ միոջէ ... և զբան և զջան... երանելի եպիսկոպոսացն Գրիգորի՝ և **իւրոյ** պաշտօնէիցն - 14. Նոյ էր այր արդար և կատարեալ յազգի անդ **իւրում** - 17. Նոյ գործեալ էր զտապանն ի փրկութիւն տան **իւրոյ**. - 18. Ի զալն Հայկայ և անուանել **զիւր** անուն, յայնմեռն տիրել ի նմանէ և անդր ամենայն աշխարհի՝ արևմտից և հիւսիսի: - 18. Եւ ամենեքեան սոքա նահապետք ... եկին հասին չափելով իւրաքանչիւր որ զժամանակս **իւր**, և մեռաւ: - 20. և մեկնեցան կղզիք ազգաց յերկիր **յիրեանց**. - 22. իւրաքանչիւր ըստ լեզուս յազգս **յիրեանց** և ի տոհմս **յիրեանց** աճեցին և բազմացան և լցին զերկիր: - 22. ի բաժանել որդւոցն Նոյի զամենայն երկիր ընդ իշխանութեամբ **յիրեանց** հաստատեալ, տիրել կամէին բոլոր աշխարհաց - 25. թագաւորեցուցանել զորդիս **իւր** ի վերայ ամենեցուն խորհէր. – 25. Եւ յետ այնորիկ ապա իւրաքանչիւր որ **յիւրում** բաժնի թագաւորեցեալ - 25. Իսկ մերն Յաբեթայ ... զնահատակութիւն պատերազմաց ի նոցանէ ոչ գտաք ուրեք, բայց միայն զբաջին Հայկայ՝ և զԱրամայ՝ և զՏիգրանայ՝ որ ինչ **յիւրում** ժամանակս: - 26. Սա ապստամբեալ ի Բելայ՝ զնաց յերկիրն Արարադայ ի կողմն հիւսիսայ հանդերձ ծննդովք **իւրովք**՝ թողով իբրև երեք հարիւր. - 26. ապա տայ զտեղին Կադմայ թռռին **իւրում** - 26. և ինքն զնայ ի գաւառն՝ որ կոչի **յիւր** անուն՝ Հարք. – 26. և անուանէ **յիւր** անուն՝ Հայկաշէն: - 26. Չայս իմացեալ Հայկայ յազգմանէ Կադմայ թռռին **իւրոյ**, ելանէ իւրայնօքն հանդերձ ի պատերազմ Բելայ. - 26. Եւ գոյական Բելայ պաճուճեալ դեղովք՝ հրամայէ տանել ի Հարք. և թաղեալ ի բարձրաւանդակ տեղոջ ի տեսիլ կանանց և որդւոց **իւրոց** – 27. Արամանեալ ... բնակի ի Հարք յետ մահուան Հայկայ հօր **իւրոյ**. և Խոռ և Մանաւազ եղբարք **իւր** հանդերձ աղխի **յիրեանց** ընդ նմին: - 27. Բագ շինէ **իւր** գաւառ – 27. և կոչէ **յիւր** յանուն զլեռնն Արագածու: - 27. Իսկ որդին Արամայ Արմայիս շինէ **իւր** տուն յեզր գետոյն, և անուանէ **յիւր** անուն՝ Արմաւիր՝ և զանուն գետին յանուն թռռին **իւրոյ** Երաստայ՝ Երասիս: - 27. Իսկ որդին նորա Շարայ շինէ **իւր** գաւառ և անուանէ **յիւր** անուն՝ Շիրակ: - 27. Իսկ Խոռն **յիւր** անուն անուանէ զազգն Խորխորունեաց: - 27. և տայ երկուց որդւոցն **իւրոց** – 27. Իսկ Ամասիայ անուանէ զլեռնն **յիւր** անուն՝ Մասիս: - 27. և ծնանի զորդի **իւր** զՍիսակ: - 28. և կոչէ **յիւր** անուն՝ Սիւնիք: - 28. և անուանէ **յիւր** անուն Գեղամի, որ այժմ կոչի Գառնի՝ յանուն Գառնկայ թռռին **իւրոյ**: - 28. որ սիրելով զհայրենիս **իւր**՝ լաւ

համարեր մեռանելի վերայ՝ քանթ օտար թշնամեաց կոխել զսահմանս նորա: - 28. ապա հանկարծօրէն ի վերայ հասեալ Արամայ զօրօք **իւրովք**՝ ի լուսանալ ատուրն սատակեաց զբազմութիւն ամբոխիցն - 29. և գտանէ անդ ապականիչս երկրին **իւրոյ** - 29. և այսպէս ընդարձակեալ զսահմանս Հայոց քաջութեամբ **իւրով** - 29. Արայն այն գեղեցիկ ... տիրէ Հայոց զկնի հօր իւրոյ: - 29. Սա անուանէ **յիւր** անուն զդաշտն Արարատեան: - 29. Եւ ապա պատուեալ զախտն **իւր** վավաշն այն Շամիրամ՝ առաքէ հրեշտակս առ Արայն գեղեցիկ - 30. առնու զգօրս **իւր**, և գայ հասանէ ի սահմանս Հայոց ի դաշտն Արայի. - 30. շինէ **իւր** քաղաք ի գաւառին Տոսպն կոչեցեալ. - 30. մեռանի ի Հայս՝ սպանեալ ի Նինուասայ որդոյ **իւրմէ**: - 30. Իսկ զՏիգրան գովէ յայժ ճշմարտապատումն Մովսէս ի պատմութեան **իւրում** - 30. Այլ մեք զթագաւորելն նորա **յիւրում** տեղուջն թողցուք կարգեալ: - 31. և եկեալ հասին կարգ ըստ կարգի, մի ըստ միոջէ զկնի **իւրեանց** - 32. քանզի խնդրեցին **իւրեանց** թագաւոր - 32. Չսա եսպան Աղէքսանդր ի վեցերորդ ամի թագաւորութեանն **իւրոյ** - 34. Թագաւորէ մեզ առաջին թագաւորն Պարոյր ... բազկակից **իւր** առնելով զմերն Պարոյր: - 35. և խորամանկութեամբ **իւրով** տիրէ Ասորեստանի և Նինուէի. - 35. որպէս ասէ ստուգաբանելով Մովսէս ի պատմութեան անդ **իւրում**: - 35. Եւ գեղեցկապէս վկայ ունի **իւր** զմարգարէն Երեմիաս - 35. գոր ի բանս **իւր** հրաւիրէ ընդ դէմ Բաբելոնի ի պատերազմ: - 35. Եւ նա կարգէ զնա **իւր** Թագադիր և Ասպետ. - 36. և նիզակով **իւրով** հերձէ զերկաթի հանդերձն. - 37. տայ նմա զքոյր **իւր** Տիգրանուի ի կնութիւն - 37. ագդ առնէ Տիգրանայ երբօր **իւրում** զնենգ Աշդահակայ: - 37. Ժողովէ այնուհետև արքայն Հայոց ի սահմանաց **իւրոց** զօրս բազումս - 37. և ի քարշէլ զձեռն **իւր** արտաքոյ զկէս մասն թոքոյն բերէ. - 37. Եւ ինքն առեալ զքոյր **իւր** Տիգրանուի՝ յուղակէ յանուանեալն Տիգրանակերտ. և ինքն դառնայ յաշխարհն **իւր** - 37. Բայց ի սորա զարմից ոչ ոք եցոյց քաջութիւն պատերազմաւ. այլ միայն /յ/իւրաքանչիւր անուն զգառօս /գուցէ գաւառս **իւրեանց** կոչել - 37. զորս ի կենդանութեան **իւրում** Աբրահամ մեկնեաց ի Սահակայ - 38. և զՎաղարշ եղբայր **իւր** թագաւոր Հայոց կացոյց՝ երկրորդ **իւր** առնելով: - 38. Ինքն չուեալ ի Բահղ, հաստատեաց զթագաւորութիւն **իւր**. - 39. Սա տիրեալ ամս երեսուն՝ թողու զթագաւորութիւնն որդոյ **իւրում** ամս տասն և ինն: - 39. որ թագաւորեաց Հայոց՝ հրամանաւ Արշակայ մեծի երբօր **իւրոյ** Պարսից արքայի: - 39. Սա բազում արութիւն քաջութեան ցուցեալ ի ժամանակս թագաւորութեան **իւրոյ** զօրօք քաջացն Հայոց: - 39. առաքէ հրովարտակ առ Արշակ մեծ եղբայր **իւր** ի ձեռն Մարեբայ Կատինեայ - 40. Չոր առեալ զթուղթն երբօր **իւրոյ** մեծին Արշակայ՝ առաջի առնէ նմա զղիւսան արքունի: - 40. և առանց ոսկոյ և ականց մարգարիտ երեքտակեան վարսակալ հրամայէ ածել թագաւորին **իւրոյ** - 40. Նախ առաջին օրինադրէ զինքն և գտուն **իւր**, սկիզբն առնելով ի գլխոյ **իւրմէ** և ի թագէ. - 40. Եւ ինքն ... մեռանի ի Սծբին ... թողեալ զտէրութիւնն որդոյ **իւրոյ** Արշակայ երկրորդի: - 40. նշանակ զնիզակ **իւր** թողեալ, զոր մխեալ՝ ասեն՝ արեամբ զեռնոց ձգեալ թաղեաց յերկանաքար արձանի. - 41. Բայց ապա այլք յանձն առնուն յատուր շաբաթու յորս և ի պատերազմ հեծանել, և զմանկունսն **իւրեանց** ոչ թլպատել: - 41. Աղէքսանդր Յունաց էր թագաւորեալ ի տիեզերակալութեանն **իւրում** - 41. ընտրէին **իւրեանց** թագաւոր - 41. զոր ընտրէին ըստ կամաց **իւրեանց** - 41. իսկ ոմանք բարեփառութեամբ հաստատեալ զթագաւորութիւնն **իւրեանց** - 42. որ շինեաց **իւր** արքունի ի Պարսից աշխարհին. և դրամ առանձին **զիւրն** հարկանէր պատկեր - 42. և ինքն նուանէ զմիջոց երկուց ծովուց Ովկիանու և Պոնդոսի՝ ծառայեցուցանել **իւր** /իւրեան/ զբոլոր արևմուտս: - 43. և ինքն մեռաւ ի զօրաց **իւրոց**՝ թագաւորեալ ամս քսան և հինգ: - 43. և թողու զայն

ի սակաւ գօրս **իւր**: - 43. և ինքն դառնայ հանդերձ գերութեամբ յաշխարհ **իւր**: - 43. Այս Օգոստոս Սեբաստոս ... զՄեկտոս ամիս՝ Օգոստոս անուանեաց **յիւր** անուն՝ վասն ի նոյն ամսեանն **իւրոյ** ծննդեան լինելոյ: - 43. Սա բարսեալ և բամբասեալ լինէր ի գօրաց **իւրոց** յաղագս սաստիկ որկրամոլութեան **իւրոյ**: - 44. Ապա իբրև այս լինէր ի գօրաց **իւրոց**, եհան ի նմանէ զՄիջագետս Անտոնինոս: - 44. և առեալ զբազմութիւն գօրաց **իւրոց**, դիմէ ի վերայ Արտաւագոյայ - 44. Ենան յառաջին պատիւն **իւր** հաստատի: - 45. մարտ անձին **իւրոյ** եղեալ՝ ընկեցաւ ի ծով: - 45. էր նա պատագրոս յոտից **իւրոց**: - 45. առ որ առաքեաց Աբգարոս երկուս ի գլխատրաց **իւրոց** ... զՇամշագրատ նահապետ Ապահունեաց և զԵնան հաւատարիմ **իւր** ի քաղաքն Բէթքուրբեն՝ զգացուցանելով նմա զպատճառ երթալոյն **իւրոյ** յարևելս: - 46. ձեռնադրէ ի վերայ Եդեսիայ՝ փոխանակ **իւր** թողլով ի քաղաքին. - 49. յետ յարութեանն **իւրոյ** հաւատարիմ եղև բազմաց՝ թէ Աստուած է: - 50. և նորա երկուցեալ ի տանջանաց՝ մարտ անձին **իւրոյ** եղեալ՝ ընկեցաւ ի ծով: - 51. և առաքէ զաշակերտսն **իւր** ընդ ամենայն տիեզերս - 52. և առեալ ի Հրէիցն իշխանութեամբն **իւրով** զԽաչն տէրունական՝ աւանդեաց Յակովբայ եղբօր Տեառն. - 53. Սա սպան գտորբ առաքեալն Թադէոս և գրուսոր **իւր** Սանդուխտ - 54. զկնի մահուան հօր **իւրոյ** դարձաւ ի կռապաշտութիւն. - 54. Իսկ Սանատրուկ ի թագաւորելն **իւրում** գօրածողով լինէր ի վերայ որդոյն Աբգարոս - 54. տայր կանգնել սիւն յապարանս **իւր** - 54. և տուեալ զամենայն զանձս **իւր** յԵգիպտոս՝ գնեաց ցորեան բազում - 55. և էր կին բարեպաշտօն և երկիրոյ յԱստուծոյ իբրև զայր **իւր** Աբգար : - 55. Եւ թիկունս արարեալ **իւր** Երուանդայ զՎեսպիանոս և զՏիտոս զկայսերս Հռոմայեցոց - 56. որ այժմ կոչի **յիւր** անուն՝ Երուանդաքար - 56. զոր ասեն առասպելաբանելով ի կարգի գրուցաց, եթէ չար ունելով զաչս **իւր** - 56. արձակէ զնոսա յաշխարհն **իւրեանց** - 57. Տայ և **իւրոց** նախարարացն բարձ և պատիւ. - 57. Տայ և դայեկին **իւրոյ** Սմբատայ պատիւ ըզթագակապ ասպետութիւնն - 58. առնու **իւր** կին զՍաթենիկ դուստր արքային. - 58. և անուանէ **յիւր** անուն՝ Արտաշատ. - 58. որ եկեալ էին ընդ Սաթենկայ՝ սուրբն Մուքիաս և **իւրքն**. - 58. Իսկ ապա մերս Արտաշէս թագաւորեցուցանէ զհամանուն **իւր** զԱրտաշէս ի վերայ Պարսից. - 58. և զամենայն ժամանակս կենաց **իւրոց** ի լռութեան զինքն նուաճեաց: - 59. թէպէտ և այլոցն գրեալ էին **յիւրեանց** պատմութեան - 59. զի՞նչ ի թագաւորելն **իւրում** Արտաւագոյ եղև. - 59. Սա յետ թագաւորելոյն **իւրոյ** անցեալ զկարմնջան Արտաշատ քաղաքի որսալ կինճս և իշավայրիս անկանի ի խոր ինն տեղի մեծ և ... անհետի: - 60. նովիմբ և վախճանեցաւ, թողեալ զթագաւորութիւնն Տիրանայ եղբօր **իւրում**: - 60. Ի յանդարտութիւն վարեաց զթագաւորութիւն **իւր**: - 62. և զլեալսն ի նմանէ պատանիս ազգ սերէ յանուն մօր **իւրեանց** Ռոփեայ՝ Ռոփսեան: - 63. Յաուրս սորա Հեպերիբոս Բոսօորացի դէն **իւր** խօսս բազումս վասն Չատկի - 64. Թագաւորէ Հայոց Վաղարշ ... փոխանակ հօր **իւրոյ** - 64. Սա շինէ աւան մի մեծ ի գաւառին Բասենոյ գտեղի ծննդեան **իւրոյ**. - 64. Ի սորա ատուրս միաբանեալ Մուշկանն ի ամբոխն Խազրաց և Բասդաց՝ անդր քան զդուռն ճորայ՝ թագաւոր ունելով **իւրեանց** զՆասիպ ոմն - 64. անցանէ ընդ լեառն մեծ՝ վրէժս պահանջելով մահուան հօր **իւրոյ** - 65. և զ**իւրոյ** տէրութեան նշանակ արձան հաստատէ Հելլենացի գրով - 65. սնեալ լինի սա հատաջրով ի հօրէ **իւրմէ** զկնի մահուան մօր **իւրոյ**. - 65. Եւ բերեալ կնոջ բարեպաշտի ի գիղն **իւր** Եւքաիտայ զնշխարս սրբոյն - 66. և հեծեալ յերիվարն վաղվաղակի և առեալ զգայիսունն ի ձեռն **իւր**՝ հարկանէ զվիշապն - 66. և նա յանձն առնոյր յամենայն մտաց **իւրոց**: - 66. և չիք նորա ասէ աստուածութիւն յանձին **իւրում**, այլ աստուածութիւն Հօր **իւրոյ** բնակեալ ի նմա. - 66. և բազկակից **իւր**

արարեալ զսա - 67. քինախնդիր եղեալ Արտաւանայ ազգականի իւրոյ յարքայէն Խազրաց - 67. Չայնու ժամանակաւ վրէժխնդիր լեալ մահուան հօր **իւրոյ** յարքայէն Խազրաց - 67. զորս ի կենդանութեան **իւրում** Աբրահամ մեկնեաց յԻսահակայ զծնունդն Քետուրայ զԷմբան և զեղբարս նորա. - 68. և Վաղարշակ եղբայր **իւր** թագաւորեցոյց Հայոց՝ զերկրորդ **իւր** առնելով: - 68. և ինքն եկեալ միաբանեաց ընդ **իւր** զգօրս Պարսից. - 69. և դառնայ մեծաւ յաղթութեամբ յաշխարհ **իւր**: - 70. որք սուրբք կոչէին զանձինս **իւրեանց** - 71. Վաղերիանոս և Գաղիոս կայսերք Հռոմայեցոց ոչ օգնեցին Խոսրովու մերոյ արքային սակս շփոթութեան **իւրեանց** ընդ միմեանս: - 72. Սակայն նա զօրօքն **իւրօք** ի գնալն **իւրում** յաղթեաց դարձեալ Արտաշրի - 72. դառնայ խաղաղութեամբ և մեծաւ յաղթութեամբ յաշխարհն **իւր** - 72. և տուեալ բազում պարգևս զօրաց **իւրոց**: - 72. Խօսք և խոստմունք Արտաշրի Պարսից արքայի առ զօրս **իւր**: - 72,115. կոչէ Արտաշիր առ ինքն զամենայն նախարարս **իւր** և զգլխաւորս - 72. Եւ ելեալ հանդերձ կնաւ **իւրով** և ընտանեօք հատուածի պատճառանօք և կեղծաւորութեամբ: - 72. և ի կեանս **իւր** կրեալ զպակասութիւն չարչարանացն նորա - 73. յերկրորդական նստուցանէր յաթոռ թագաւորութեանն **իւրոյ** զԱնակ: - 73. և խորհեցաւ զօրս ժողովել ի վերայ Արտաշրի ըստ սովորութեանն **իւրոյ**: - 73. Չսա սպանեալ ազգականի **իւրոյ** Անակայ մեռանի - 74. քանզի նուաճեալ Ստահրացոյն Արտաշրի զամենայն արիս և անարիս Պարսից աշխարհին՝ հնազանդեցոյց **իւր** - 74. Արդ իբրև կատարեաց զկամս նենգութեան **իւրոյ** Անակ ի զլուխ մոլութեանն **իւրոյ** սուսերահար արարեալ զթագաւորն Խոսրով խաւար արար Հայոց - 74. և խաւարեցաւ ինքն և **իւրքն** ամենայն - 74. Իսկ իբրև լուան նախարարքն զմահ թագաւորին **իւրեանց**՝ հետամուտ եղեալ զկնի Անակայ ... արգելէն զնոսա: - 75. Եւ նոքա յանճարութենէ ճանապարհին **իւրեանց**՝ ջրահեղձ լեալ սատակէին - 75. և այսպէս վճիռ մահու ընկալեալք փոխանակ զոր ընտրեցին առին անձամբ զանձինս **իւրեանց** դատապարտեալ: - 75. Սա իսկզբան թագաւորութեանն **իւրոյ** խոստացաւ առնել խաղաղութիւն եկեղեցոյ. - 75. բայց այր մի կախարդ Եգիպտացի շրջեաց զնա յառաջին մտացն անտի **իւրոյ** - 75. Բայց Վաղերիանոսի կայսեր ոչ ժամանեալ ի շփոթմանէ **իւրմէ** օգնել մերոյ աշխարհիս, այլև ի մօտոյ վճարէ զկեանս **իւր** - 76. Եւ թագաւորն Պարսից զօր մահուան Խոսրովու տօն կարգէր ի կեանս **իւր**. - 78. Եւ նորա սնեալ ի հօրաքեռն **իւրում** - 79. Չենորայ Ասորոյ ասացեալ ստուգի ի պատմութեան անդ **իւրում**: - 79. և առեալ **իւր** կին ի հաւատացելոց զքոյրն Եփթաղեայ Սոփի անուն կոչեցեալ, և առեալ զկինն **իւր** կամեցեալ զնալ ի Պարսս. - 79. ետ զնա ցկին **իւր** Սոփի. - 79. Ապա Յակովբ հանդերձ քերքն **իւրով** Սակդենեաւ և նորին որդովն Հրաչէի զնաց ի կողմն Գթաց. - 79. որք էին ազգակիցք **իւր** և զաւառակիցք. - 80. և պատմեաց զօրացն **իւրոց** զբանն Գթաց թագաւորին: - 81. եհաս ժամանակ Տրդատայ ժառանգելոյ զաթոռ թագաւորութեանն **իւրոյ** զհայրենիսն - 81. և զօրք **իւրեանց** /ի/ խաղաղութիւն մնացեն: - 81. Եւ որպէս անդ Գաթի առ Սաւուղ ասացին զյաղթելն Գողիաղու, և կամ որպէս ինքն վասն **իւր** յաղագս առիծուցն և արգուցն /արջուցն. Հր.Աճ./ սատակման. - 81. և տուեալ ի ձեռս նորա զօրս բազումս՝ արձակեաց յաշխարհ **իւր**: - 82. և զթագաւորութիւն **իւր** լիապէս բովանդակ յինքն նուաճէր զօրացեալ ի վերայ ամենեցուն: - 83. Սա էր կոչեցեալ ի ծնողաց **իւրոց** Կոստանդիանոս, և անուանեցաւ /ի/ զօրաց **իւրոց**՝ Սեբաստոս: - 83. Որև ապա հրաման տայ զօրաց իւրոց զնշան խաչին Քրիստոսի դրոշմեալ ի կապերտոցի, որպէսզի ունիցի յաջոյ ձեռին **իւրում** զխաչն. - 83. Իսկ իբրև լուաւ և տեղեկացաւ ստուգի ի դայեկաց **իւրոց** զհայրենեաց **իւրոց** զգործ ... թագուցեալ զինքն ի վեր ոչ հանէր մինչ ի ժամանակս չարչարանաց

իւրոց. - 84. և գնացեալ ի պատուիրանս Տեառն ուղիղ վարուք և ճշմարիտ առաքելութեամբ ի կեանս **իւր:** - 84. յառաջին ամին **իւրոյ** թագաւորելոյն գնաց Տրդատ յԵկեղեցաց գաւառ - 85. Իսկ իբրև գոհեաց ինքն և **իւրքն** որ զհետ նորա, եկին բնակեցան յեզր Գայլ գետոյ: - 85. և հրամայեաց հանել հրովարտակ ընդ ամենայն գաւառս **իւրոյ** իշխանութեանն. - 86. և հանեալ զհարիւրապետ ոմն հանդերձ գնդաւն **իւրով** ի գաւառն ... և ի թեմն Թկախունէք - 86. Եւ էր օրն՝ յորում հանին գնոսս ի բնակութենէ **իւրեանց**՝ տասն և հինգ Արեգ ամսոյ. - 87. Արդ գնոսս գովէ և երանելին Բարսեղ ի պատմութեան անդ **իւրում** - 87. Խօսել սկսաւ թագաւորն բազում բանիւք ընդ Գրիգորի, և զգալն նորա առ ինքն, և զերախտիքն **իւր** առ նա. - 88. և ի միջոյ չարչարանացն բազում աղօթս մատուցանէր յերկարեալ զբանս **իւր.** - 90. Թագաւորէ Հայոց Տրդատ՝ որդի Խոսրովու զկնի սպանման հօր իւրոյ - 91. երթեալ բնակէր ի միայնարան /ի/ մի մօտ ի քաղաքն Հռովմ՝ հանդերձ երանելովն Գայիսունի /ձեռագրում՝ Գայիայնի. Հ.Հ./ դայեկաւն **իւրով** - 92. և ոչ կարաց ի կամս **իւր** ածել զերանելի սուրբ տիկինն Հռիփսիմէ. - 92. պահեաց զկուսութիւնն **իւր** ճշմարիտ. - 92. Արդ իբրև էառ քաջն Տրդատ յաշխարհին Հռոմայեցոց, և եկեալ թագաւորեաց ի վերայ աշխարհին Հայոց, զկնի սպանման Հօր **իւրոյ**՝ և յանիշխանութեան լինելոյ Հայոց գամս քսան և հինգ - 93. Սա յառաջին ամին **իւրոյ** թագաւորութեանն չարչարեաց սուրբն Գրիգոր. - 93. Յետ որոյ և սուրբն Գրիգոր լուսաւորիչ իսկ եղև **իւրով** կենդանի վկայութեամբն ելեալ ի Վիրապէն - 93. ելեալ Տրդատ ի կառս **իւր**՝ կամէր ելանել ընդ դուռն քաղաքին. - 93. և սկսաւ մոլեգնել և ուտել զմարմինս **իւր** - 94. ոչ գոյ բժշկութիւն՝ ասէ՝ հարուածոց թագաւորին Տրդատայ /և/ նախարարաց **իւրոց:** - 94. Իսկ ապա ի գալն Տրդատայ ի Հայք յսկզբան թագաւորութեանն **իւրոյ** ... առնու **իւր** կին զԱշխէն դուստր Աշխինդարայ. - 95. յորմէ ծնաւ զԽոսրով՝ ոչ նման հասակաց իւրոց ծնեալ: - 96. Եւ հրապուրեալ ի կնոջէ **իւրմէ.** - 96. արշաւէ ի վերայ Շապիոյ որդոյ Արտաշրի՝ զմնացեալ պարտս հօրն **իւրոյ** հատուցանել. - 96. դառնայ յաշխարհն **իւր** մեծաւ յաղութեամբ: - 96. որև կէսքն ի կողմանս Կովկասայ անկանէին հալածական, և այլքն ի սահմանս Խաղտեաց՝ վայ ի վերայ անձանց **իւրեանց** կարդալով: - 97. Եւ ապա խորհուրդ արարեալ թագաւորին Տրդատայ հանդերձ կնաւ **իւրով** - 97. և առեալ ընդ **իւր** զԱշխէն զկին **իւր** և զԽոսրովիդուխտ զքոյր **իւր** ... գայ հանդիպի սրբոյ Հայրապետին առ ստորոտով լերինն Նպատայ - 101. և լուսաւոր վարդապետութեամբն **իւրով** լնոյր և լուսաւորէր գնոսս զամենսեան: - 101. և հրապուրեալ ի Մաքսիմիանէ կնոջէ **իւրմէ**՝ որ թռն Դիոկղետիանոսի կայսեր. - 102. և ընթացան կանայք և տղայք ի գիրկս **իւրեանց** մեծաւ հառաչանօք - 102. լաւ համարեցաւ զփրկութիւնն նոցա քան զառողջութիւնն անձին **իւրոյ:** - 102. Արձակեաց գնոսս ուրախութեամբ /ի/ յարկս **իւրեանց** - 102. զկէս ընչից **իւրոց** յարքունիս տացէ. - 103. Եւ հրամայէ ի մէջ հրապարակին աղաղակել զօրացն **իւրոց** քառասուն անգամ - 103. Եւ հանեալ ի ծոցոյն **իւրմէ** փոքր մի պատկեր զսրբոց առաքելոցն՝ եցոյց թագաւորին: - 103. Եւ գրեաց առ որդին **իւր.** - 104. Եւ զհիւանդս բժշկէր աղօթիւք **իւրովք.** - 104. Յետ այսորկ առաքէ սուրբն Կոստանդիանոս զմայր **իւր** Հեղինէ յԵրուսաղէմ ի խնդիր իսաչին: - 104. և յաճոյացաւ Աստուծոյ ի ձեռն **իւրոյ** ճշմարիտ խոստովանութեանն: - 105. զամենայն ժամանակս կենաց **իւրոց** հրեշտակ յերկնից երևեալ՝ սպասաւորէր նմա. - 105. Հանդերձէր պատրաստէր ... և ի նախարարացն զչորեսին զահերեցսն **իւրոյ** տաճարին - 106. Ընդ որ զարմացեալ երանելին Կոստանդիանոս և **իւրքն** ամենայն՝ ընդունէին զնա իբրև զկենդանի վկայ Քրիստոսի - 106. Իսկ ապա այնուիետև հաստատեալ ի միջի **իւրեանց** Հայրապետքն և Թագաւորքն զհաւատ ուղղափառութեան՝ և ըստ մարմնոյ սէր

միաբանութեան առ միմեանս՝ հաստատուն պահել ի միջի **իւրեանց**. – 107. սեր հոգևոր և զմիաբանութիւն հաւատոյ հաստատուն կայցեն ի միջի **իւրեանց** – 107. ինքեանք և որ զկնի **իւրեանց** յաջորդեն յաթոռ Հայրապետութեանն Հայոց և Հռոմոց: - 107. Ապա խորհուրդ արարեալ Տրդատայ հանդերձ իշխանօք և քազում նախարարօք գնալ ի դուռն կայսեր ... յաղագս դնելոյ դաշինս խաղաղութեան ի մէջ **իւրեանց**: - 107. իսկ սուրբն Գրիգոր մնացեալ սակաւ ինչ ժամանակս անդէն ի գաւառն Տարօն՝ ընդ **իւր** ունելով զաստուածային առաքելական գանձս ոսկերաց առ ի կործանել զկուռսն - 108. Շափո .../Շապիոյ.../ ասացեալ ի Պատմութեան **իւրոյ**: - 109,114. Աշոտոյ ապահի պատրկի ասացեալ ի Պատմութեան **իւրոյ**: - 109,116. Սա եհան ի Հռոմայ ընդ **իւր** մասն ինչ ի նշխարաց Պետրոսի և Պօղոսի՝ ի հաստատութիւն թագաւորանիստ քաղաքին **իւրոյ** – 109. և նովիմբ պսակեալ ինքն և **իւրքն** ամենայն - 109. Արդ ցանկայր Կոստանդիանոս նախնական և մարգարեական պսակին լինել **իւր** աստուածահաճոյ թագաւորութեանն: - 110. ըստ նմին օրինակի տայցէ կազմել յանուն **իւր**.– 110. հրամայէ առնուլ յինքեանս զբերեալ թագն ի թագաւորէն **իւրեանց**: - 110. Չոր առեալ դներ ի վերայ պատուական գլխոյ **իւրոյ**. – 110. և առաքեաց զօրօք **իւրովք** ի Հայս: - 111. ի պատերազմելն Պռոքայ ընդ Գոթս՝ յարեան ի վերայ նորա զօրքն **իւր**, և սպանին զնա: - 111. դէպ ուղիղ ընդ լայնատարած խորայատակն անցանէր ընդ զօրսն **իւր** – 112.

ԻԻՐԱՅԻՆ - Չայս իմացեալ Հայկայ յազդմանէ Կադմայ թռչին իւրոյ, ելանէ **իւրայնօքն** հանդերձ ի պատերազմ Բելայ. - 26. Եւ ինքն մեռանի **իւրայօքն**: - 73. Չսա սպանեալ ազգականի իւրոյ Անակայ մեռանի, և ինքն **իւրայօքն** ամենայնիւ. - 74. Յաղագս մկրտութեան Տրդատայ թագաւորին և **իւրայնոցն** և ամենայն զօրացն: - 101,115. Եւ առեալ սուրբն Գրիգոր զթագաւորն **հանդերձ իւրայօքն** ... մկրտէր ի գետն Եփրատ - 101.

ԻԻՐԱԶԱՆՉԻԻՐ - աղբիւր է Աստուած ամենայն բարեաց, և արբուցանէ զպասքեալ ոգիս՝ ըստ **իւրաքանչիւր** ցանկութեանց – 4. որ զամենայն չափով և կշռով ուղղէ և հատուցանէ զհատուցումն ըստ **իւրաքանչիւր** գործոց - 9. և զամենայն կարգել մի ըստ միոցէ ըստ **իւրաքանչիւր** խորհրդոյ: ... նաև ... զքաղաքս, և զբերդս **իւրաքանչիւր** գաւառօք ... և զվանորայս հանդերձ վանականօք՝ անուամբ **իւրաքանչիւրոց** ... և զհանդես իշխանացն ըստ **իւրաքանչիւր** իշխանութեան, և զայլ ևս պատուաւորացն ըստ **իւրաքանչիւր** պատուոյ – 14. և աճեցին ծնունդք նորա ըստ **իւրաքանչիւր** ազգաց: - 18. **իւրաքանչիւր** ըստ լեզուս յազգս իւրեանց և ի տոհմս իւրեանց աճեցին և բազմացան և լցին զերկիր: - 22. Արդ ծնունդք Սեմայ և Քամայ ազգք լեալ, և սերեալ ցրուեցան **յիւրաքանչիւր** յաշխարհս և ի գաւառս: - 26. ոչ գտաք քաջութիւն ցուցեալ պատերազմաւ, բայց միայն զանուանս **իւրաքանչիւրոցն** ի վերայ նահապետաց անուանեալ և աշխարհաց – 26. զոր և թողից ասել **յիւրաքանչիւր** կարգի - – 36. Բայց ի սորա զարմից ոչ ոք եցոյց քաջութիւն պատերազմաւ. այլ միայն /յ/**իւրաքանչիւր** անուն զգառօս/ գուցէ գաւառս իւրեանց կոչել - 37. նախարարութիւնս կարգէ իւրաքանչիւր ումեք բարձ և պատիւ տալով նախարարացն՝ ըստ **իւրաքանչիւր** բարձի տալով իշխանութիւն միոյ միոյ ըստ արժանեաց՝ որում վայելէր: - 40. և զայլս ևս կարգէ և հաստատէ **յիւրաքանչիւր** իշխանութեանն: - 40 զոր ի գիրս կայսերացն կարգեալ կան անուանք՝ և համարք՝ և գործք **իւրաքանչիւրոցն** – 42. յարուցեալ **յիւրաքանչիւր** գաւառաց – 86. դիմեն ըստ **իւրաքանչիւր** յաջողութեան՝ ոմանք ի Մելիսիտն ... իսկ այլք ի Տախտլասուն – 86. հրամայէ նոցա դառնալ **յիւրաքանչիւր** տեղի խաղաղութեամբ - 86. որ դեռևս տակաւին կայ տեղիք կայարանաց սրբոցն և գիր **իւրաքանչիւր** անուանցն գրեալ ի

տախտակա քարանցն – 87. և զսպեալ զնոսա **յիրաքանչիւր** հանգիստ փոխեաց: - 94. Ապա թագաւորն փութանակի հրամայէ զունդ զունարեալ բազում իշխանաց **յիրաքանչիւր** զօրօք: - 98. _Ապա այնուհետև թագաւորն զունարեալ զունդ ի գլխաւոր նախարարացն **յիրաքանչիւր** զօրօք: - 98. որք ընկալան աթոռ ի տեղիս տեղիս ի սրբոյն Գրիգորէ **յիրաքանչիւր** գահս: - 100,115. Արդ յայսմ վայրի զաթոռակալս շարադրեցից և յայտ արարից **զիրաքանչիւր** գահս - 100. որ և նոքա կարգեցան տեսուչք և Առաջնորդք **յիրաքանչիւր** գաւառս ի փառս Աստուծոյ: - 100. Եւ ամենեքեան սոքա նահապետք ... եկին հասին չափելով **յիրաքանչիւր ոք** զժամանակս իւր, և մեռաւ: - 20. Եւ յետ այնորիկ ապա **յիրաքանչիւր ոք** յիրում բաժնի թագաւորեցեալ - 25. Իսկ ամբոխն Բելայ տեսեալ զքաջութիւն Հայկին՝ փախստեայ լինէին դէպ երեսաց **յիրաքանչիւր ոք**: - 27. նախա/րա/րութիւնս կարգէ **յիրաքանչիւր ումեք** բարձ և պատիւ տալով նախարարացն - 40.

ԻԻՐԱԲԱՆՉԻԻՐ ՈՔ - Եւ ամենեքեան սոքա նահապետք ... եկին հասին չափելով **յիրաքանչիւր ոք** զժամանակս իւր, և մեռաւ: - 20. Եւ յետ այնորիկ ապա **յիրաքանչիւր ոք** յիրում բաժնի թագաւորեցեալ - 25. Իսկ ամբոխն Բելայ տեսեալ զքաջութիւն Հայկին՝ փախստեայ լինէին դէպ երեսաց **յիրաքանչիւր ոք**: - 27. նախարարութիւնս կարգէ **յիրաքանչիւր ումեք** բարձ և պատիւ տալով նախարարացն - 40.

Ի ՓԱԽՈՒՍՏ ԴԱՐՉՈՒՅԱՆԵԼ - Յաղթեալ քաջին Տրդատայ՝ ի փախուստ **դաճուցանէր** զթագաւորն. - 82.

Ի ԶՐԻՍՏՈՍ ԸՆԾԱՅԵԼ - զնա սնուցանէին և ի **Քրիստոս ընծայէին** հաւատով - 84.

- L -

L. - Գլուխ L. Վասն թագաւորելոյն Արտաւազայ: - 44,114. Սա մեռանի թագաւորեալ ամն L.: - 55.

LA. - Գլուխ LA. Վասն թագաւորելոյ Արգարու ի Հայք: - 46,114.

LALԻԻՆ - Եւ ներա տեսեալ զկոճ և գտուայտումն մարցն և զլալին տղայոցն, յոյժ ողորմեցաւ և գթացաւ ի նոսա - 102.

LASՍՅԻ - Արգար **Լամացի**՝ իշխան աշխարհի՝ առ Յիսուս Փրկիչն և բարերար ... ողջոյն: - 47.

LASՆԱԼԻՃ - և գրկալիր քարշեալ զլայնալիճ աղեղն՝ դիպեցուցանէ զերեքքիւնեան /զերեքքևեան. Հր.Աճ./ սուր սլաքն կրծից տախտակին – 26.

ԼԱՅՆԱՏԱՐԱԾ - դեպ ուղիղ ընդ **լայնատարած** խորայատակն անցաներ ընդ Եփրատ ընդ գորսն իւր – 112.

ԼԱՊՏԵՐ - այլազգ վարդապետին անհնար է ծագել, թէ ոչ **զաշակերտին լապտերս** գտցէ վառեալ ուսումնասիրութեան ձիթով: - 13.

ԼԱԻ - նոքա զմահ յափշտակութեան **լաւ** համարէին իրեանց՝ առաւել քան զչարութիւն ամբարշտաց: - 6. որ սիրելով զհայրենիս իւր՝ **լաւ** համարէր մեռանել ի վերայ՝ քան թէ օտար թշնամեաց կոխել զսահմանս նորա: - 28. **լաւ** համարեցաւ զփրկութիւն նոցա քան զառողջութիւն անձին իւրոյ: - 102.

ԼԱԻԱԳՈՅՆ - Նախ Առաջնորդական պետութեամբդ բարգաւաճեալ, և ապա խորհրդով յաւելեալ **լաւագունի**: - 3. Եւ այսօրիկ ձայնք անդ՝ ուր կայ Աստուած ի մէջ Աստուածոց եղելոց և թագաւորաց, որոշելով և բաժանելով զվատթարն **ի լաւագունէ** - 9. որ զամենայն չափով և կշռով ուղղէ և հատուցանէ զհատուցումն ըստ իւրաքանչիւր գործոց, որոշելով զվատթարն **ի լաւագունէն** – 9. զխոշորութիւն բանից իմոց **ի լաւագոյնսն** համարեալ հաշուես քոյով ճշմարտիմաց և իմաստուն մտօք. - 13.

ԼԲ. - Գլուխ **ԼԲ.** Առաքումն իշխանացն Աբգարու առ Մառինոս – 46,114.

ԼԳ. – Գլուխ **ԼԳ.** Թուղթ Աբգարու առ Փրկիչն: - 47,114.

ԼԴ. – Գլուխ **ԼԴ.** Պատասխանի թղթոյն Աբգարու, զոր գրեաց Թումաս Առաքեալ հրամանաւ Փրկչին: - 48,114.

ԼԵ. - Գլուխ **ԼԵ.** Գնալն Թադէոսի առ Աբգար, և քարոզել քաղաքին Ուռհայի: - 48,114.

ԼԵԱՌՆ - Եւ այլ ևս բազումք՝ որք են ի բաժնի երից որդոցն Նոյի, և **լերինք**, և բլուրք, և ծովք և գետք: - 24. Յաղագս **լերանց**: - 24,113. Եւ այս են անուանք երկոտասան **լերանց** անուանեաց. - 24. Ովկիանոս, որ կոչի Համաշխարհական ծով ... և այլ ևս ծովք և ծովակք, և **լերինք** և կոհակք: - 24. ոչ գտաք քաջութիւն ցուցեալ պատերազմաւ, բայց միայն զանուանս իւրաքանչիւրոցն ի վերայ նահապետաց անուանեալ և աշխարհաց, և գաւառաց, և գետոց, և **լերանց**: - 26. կոչէ յիւր անուն **զլեառն** Արագածու: - 27. Իսկ Ամասիայ անուանէ **զլեառն** յիւր անուն՝ Մասիս: - 27. և անուանէ ... ծովն ի նոյն յանուն և **զլեառնն**՝ Գեղարեառն. - 28. Եւ կատարեցան **ի նոյն լերինն** /ի/ Բառահալայէ բռնաւորէ եկեալ յԱլանաց: - 58. Եւ էին սուրբ Ոսկեանքն բնակեալ **ի սուրբ լերինն**՝ որ կոչի Ծաղկէտոն: - 58. անցան **ընդ լեառն մեծ** - 65. ես եմ՝ որ Մովսիսի **ի լերինն** երևեցայ հրով - 78. որ և այն **լեառն**, և թափի ի կողմն Տիւկնոց - 86. բայց է բլուր մի յաշխարհին Ուտիացոց՝ մերձ առ ստորոտով **լերինն**՝ որ կոչի Արաթին - 96. Իսկ երանելին Սեղբեստրոս առեալ զաշակերտսն՝ փախեաւ **ի լեառնն** – 102. առաքեայ յայս նիշ **լեառն** - 102. Եւ ընդ առաւօտս արձակեաց **ի լեառն**. – 102. հրամայէ զօրս ժողովել յԱտրպատականէ՝ և զբնակիչս **լերինն Կովկասու**. - 44. գայ հանդիպի սրբոյ Հայրապետին՝ առ ստորոտով **լերինն Նպատայ** – 101. երթեալ **ի լեառն Մուկավեթ**, բնակեցան անդ ամս քառասուն և չորս: - 58. Իսկ այլքն ի նոցանէ ի ճանապարհի բաժանեալ գնացին **ի լեառն Վարագ** - 93. Առ սովաւ **Բեսիոս լեառն** պատառեցաւ - 57. ելեալ ընդ առաջ նորա զօրօք բազմօք առ ստորոտով **Նպատ լերինն**՝ հանդիպի առ ասին Եփրատ գետոյն - 99. Եւ ի նոյն ժամանակս ննջեցին եւթն մանկունքն՝ որ յԵփեսոս՝ **յՈքզոս լերին** յայրին. – 71. և եղև բնակութիւն նոցա և թագաւորութիւն ի Մասեաց մինչև ի գալն **ի Սովերիոյ լեառն** արևելեաց: - 18.

ԼԵԱՌՆԱԿՈՂՄ – որ է ամբոց և **լեառնակողմ** – 86.

ԼԵԱՌՆ ԿՈՎԿԱՍՍՈՒ - հրամայէ զօրս ժողովել յԱտրպատականէ՝ և զբնակիչս **լերինն Կովկասու**. - 44.

ԼԵԱՌՆ ՆՊԱՏ - և առեալ ընդ իր զԱշխէն զկին իր և զԽոսրովիդուխտ զքոյր իր ...
 գայ հանդիպի սրբոյ Հայրապետին առ ստորոտով **լերինն Նպատայ** – 101.
ԼԵԱՌՆ ՍՈՒԿԱԻԹԹ - երթեալ **ի լեառն Սուկավեթ**, բնակեցան անդ անս քառասուն
 և չորս: - 58.
ԼԵԱՌՆ ՎԱՐԱԳ - Իսկ այլքն ի նոցանէ ի ճանապարհի բաժանեալ գնացին **ի
 լեառն Վարագ** - 93.
ԼԵԳԵՈՆ - Եւ նոքա ... ջրահեղձ լեալ սատակէին ... իբրև **զԼեգեոնսն** ընդ խոցիցն
 խեղդեալ ի ծովն Գերգեսացոց. – 75.
ԼԵԶՈՒ – մի ոմն ի հնումն գնրբութիւն ձայնին և զծերութիւն **լեզուին** առաջի
 արկանելով Տեառն – 1. սակաւ հատուածով առնել յսկզբան թագաւորացն Հայոց
 մինչև ի մեզ ... և զընթացս **լեզուիդ** - 12. գոր ինչ ըստ կարողութեան ի միասին բերել
 ի ներքս, մի ոմն **զլեզուն** սրեալ, իսկ միսում զլսելիսն պատրաստ ունել: - 14. և
 աճեցին և եղիցին/են/ ազգք, և անուանեցան **լեզուք** - 19. իրաքանչիւր ըստ **լեզուս**
 յազգս իրեանց և ի տոհմս իրեանց աճեցին և բազմացան և լցին զերկիր: - 22. զմիոյ
 ուրումն **զլեզուն** հատեալ վասն զպատկերսն անարգելոյ - 43. գոր ոչ մի **լեզու** միայն,
 այլև ոչ քառասուն **լեզու** բաւական լինին զայնչափ արանց առաքինութիւն օրհնել և
 գովել. - 88.
ԼԶ.- Գլուխ **ԼԶ.**: Թուղթ Արգարու առ Տիբեր կայսր Հռովմայեցոց: - 49,114.
ԼԷ. – Գլուխ **ԼԷ.** : Պատասխանի թղթոյն Արգարու: - 50,114.
ԼԸ. – Գլուխ **ԼԸ.**: Թուղթ Արգարու: - 51, 114.
ԼԹ. – Գլուխ **ԼԹ.**: /Դարձեալ/ Թուղթ Արգարու: - 52. **ԼԹ.** Թուղթ Արգարու /առ
 Արտաշէս արքայն Պարսից:/ - 114.
ԼԻ – գոր **լի** սիրով սակս խնդրոյն եկեալ առ մեզ - 1. որ է սուրբ, խաղաղարար, **լի**
 բարօք և պտղօք արդարութեան. - 4. Եւ Հրէայքն **լի եղեն** ամօթով: - 105.
ԼԻԱՊԷՍ - և զթագաւորութիւն իր **լիապէս** բովանդակ յինքն նուաճեր զօրացեալ ի
 վերայ ամենեցուն: - 83.
ԼԻԲԱՆԱՆ - Եւ այս են անուանք երկոտասան լերանց անուանեաց ... **Լիբանան**,
 Կալկաս, Տորոս ... 24.
ԼԻԳԱՅԻ/Զ/ - և ձերբակալ առնէ զԿիրոս թագաւոր **Լիգացոց**: - 42.
ԼԻ ԼԻՆԵԼ - Եւ Հրէայքն **լի եղեն** ամօթով: - 105.
ԼԻԿԻԱՆԷՍ, ԼԻԿԻԱՆՈՍ, ԼԵԿԻԱՆԷՍ - և անդ սնեալ և ուտեալ առ կոմսի ումենն
Լիկիանէս անուն: - 77. Իսկ **Լիկիանոսն** այն ... զօրացոյց զթագաւորն - 81. և
Լիկիանոսէ պատմեալ զամենայն կայսեր զգործ քաջութեանն Տրդատայ առաջի
 ամենայն բազմութեան զօրացն - 82. սատակեաց զնոսս զՄաքսիմիանոս և
 զՄաքսիմոնէս և **զԼիկիանէս** - 83. որ եղև յամբարիշտն **Լիկիանէ**. - 85. գոր ետարց
 երանելի սուրբ թագաւորն Կոստանդիանոս ... զամբարիշտն **Լիկիանէս**: - 86.
 հրամայէ նոցա ... կամ հաւանել հրամանացն **Լիկիանէ/ի/** ... և կամ մեռանել
 չարչարանօք: - 86. Իսկ սուրբ քառասունքն ոչ եղեն կատարիչք անօրէն հրամանացն
Լիկիանէ/ի/ առ ի սպանումն հաւատացելոցն - 86. երթայր պատմէր **Լիկիանէ/ի/**
 զիրսն - 87. Իսկ ապա յետոյ երթեալ պատմէին **Լիկիանէ/ի/** վասն սրբոցն - 87.
 անցանէր ... ընդ զօրսն իր՝ ուր **Լիկիանէսն** էր: - 112.
ԼԻՆԵԼ - որպէս և **եղև** իսկ: - 2. Բայց արդ **լինիմ** քեզ Ահարօն և Եսայիաս – 2. յայսմ
 ամենայնի բնաւ իսկ ոչ ունէի թէ **լինիցի** – 3. սիրոյ և խոնարհութեան **եղև** այս ինձ առ
 ի քէն: - 3. կոչել զԱստուած զօրութիւն իր ըստ Դաւթայ ձայնին, նաև ամենեցուն
 փրկութիւն **լինի**. - 4. Արդ **լիցուք** եղբայրասէրք՝ մանաւանդ քան անձնասէրք – 5. յայն
 սակս աստուածասիրութիւն **լինէր** նոցա: - 9. նաև տեսանեմ իսկ արդեամբք **լեալ**

մեծարանս առ իս. - 11. որ ի քէն առ մեզ **եղև** - 15. որ է նախահայր մեր և առաջին թագաւոր **լեալ** ի վերայ երկրի. - 15. պարտ և արժան էր ... նախ գոյանալ թագաւորութեան, և ապա ի ներքս գալ թագաւորին՝ **լինել** թագաւոր որոց ի վերայ երկրի ընդ թագաւորութեամբ վերնոյն: - 16. և **եղեն** ամենայն ատուրք Ադամայ՝ զոր եկաց ամբ ինն հրիւր և երեսուն - 16. և **եղեն** ամենայն ատուրքն Մեթայ՝ ամբ ինն հարիւր և երկուտասան - 16. և **եղեն** ամենայն ատուրք Ենովսայ՝ ամբ ինն հարիւր և հինգ - 16. և **եղեն** ամենայն ատուրք Կայնանայ ամբ ինն հարիւր և տասն - 16. և **եղեն** ամենայն ատուրք Մաղաղիէլի՝ ամբ ութ հարիւր իննստուն: - 16. և **եղեն** ամենայն ատուրք Արեթի ամբ ինն հարիւր վաթսուն և երկու - 16. և **եղեն** ամենայն ատուրք Ենովսայ ամբ երեք հարիւր վաթսուն և հինգ - 16. և **եղեն** ամենայն ատուրք Մաթուսաղայի՝ ինն հարիւր վաթսուն և ինն - 16. և **լինին** ամբ երկու հազարք: - 17. **եղև** ասէ՝ ոչ հանգիստ, այլ ջնջումն՝ որ ինչ միանգամ ի վերայ երկրի. - 17. և **եղև** բնակութիւն նոցա և թագաւորութիւն ի Մասեաց մինչև ի գալն ի Սովետրիոյ լեառն արևելեաց: - 18. Եւ յելանել Նոյի ի տապանէն՝ **եղև** թագաւոր ի վերայ երկրի. - 18. և **եղև** ամենայն ատուրք Նոյի ինն հարիւր և յիսուն - 19. Ի սորա ատուրս **եղև** բաժանումն երկրի - 19. Սա յԱդամայ քսաներորդ առաջներորդ **լեալ** ի կարգէ նախահարցն, և **լինին** ամբ երեք հազարք: - 20. Եւ **եղև** Աբրահամ Թագաւոր և Հայր թագաւորաց: - 20. Եւ **եղեն** ամենայն ատուրք Թարայի ի Խառան՝ ամբ երկերիւր և հինգ. - 21. Ներքովոյն այն առաջին սկսաւ **լինել** սկայ ի վերայ երկրի. - 21. տիրել կամէին բոլոր աշխարհաց ... և **լինել** իշխանք երկրի: - 25. Վիճակ բաժանման /**եղև**/ աշխարհս մեր Յաբեթայ կրտսեր որդոյն Նոյի: - 25. Արդ ծնունդք Սեմայ և Քամայ ազգք **լեալ**, և սերեալ ցրուեցան յիրաքանչիւր աշխարհս և ի գաւառս: - 26. պատանի մի **լեալ** Վարաժ անուն բնակի առ եզերք գետոյն - 28. և յորդորեսցէ այսպիսի **լինել** այր և արանց կացեալ գլուխ - 30. որ **եղև** նախամարգարէ և առաջին քահանայ և առաջնորդ ժողովրդեանն Իսրայէլի. - 31. և էր մարգարէ, և **եղև** թագաւոր - 32. /յ/Ադամայ առաջին ... մինչև գերկրորդ Ադամ ... **լինին** ամբ հինգ հազար հինգ հարիւր. - 33. Սա Հրաչեայ կոչի վասն առաւել պայծառերես և բոցակնագոյն իմն **լինելոյ**: - 36. և ի սմանէ ... **լինել** զազգ Բագրատունեաց. - 36. առնէ զնա ազգաւ Թագադիր **լինել** Արշակունեաց. - 40. Առ սովաւ **եղև** աշխարհագիր ընդ ամենայն տիեզերս. - 43. Այս Օգոստոս Սկրաստոս ... զՍեկտոս ամիս՝ Օգոստոս անուանեաց յիր անուն՝ վասն ի նոյն ամսեանն իւրոյ ծննդեան **լինելոյ**: - 44. և լինի /յ/ Ադամայ մինչև ծնունդն Քրիստոսի՝ ամբ հինգ հազար հինգ հարիւր - 44. Ապա իբրև այս **լինէր** ի գորաց իւրոց, եհան ի նմանէ զՄիջագետս Անտոնինոս: - 44. զոր ոչ զիտեմ՝ ինչ օրինակաւ **լեալ** մահ նորա: - 44. յետ յարութեանն իւրոյ հաւատարիմ **եղև** բազմաց - 50. ախորժեղի է ինձ զձեզ ըստ մարմնոյ ազգականս իմ՝ **լինել** և ինձ մտերիմ ձեզ - 52. Առ սովաւ **եղև** սովն համաշխարհական. - 53. որ **եղև** յորդոյն Աբգարու - 54. և կոտորէ զամենայն որդիսն Սանատրկոյ ... իբրև թէ ի Տեառնէ **լինել** այնմ - 56. ապա թէ ոչ այն **լինէր**՝ վնասէր զոր կամէր. - 57. Չայնու ժամանակս **լինի** պատերազմ Արտաշիսի ընդ արքային Ալանաց. - 58. որք **էին լեալ** աշակերտք սուրբ առաքելոյն Թադէոսի - 58. ի հեթանոսս և յանհաւատսն **լինի** Աստուծոյ խնայելն և անխնայելն - 59. զի՞նչ ի թագաւորելն իւրում Արտաւազդ **եղև**. - 59. ի մահուանն Արտաշիսի բազում կոտորուածք **լինէին** ըստ օրինի Հեթանոսաց: - 60. ի ծննդենէ և եթէ մոլութեամբ **լեալ** - 60. **եղև** յանկարծակի շարժումն մեծ - 61. Ի սորա ժամանակս **եղեն** բազում հերձուածողք հակառակ Աստուծոյ պատուիրանացն - 61. Առ սովաւ **եղև** սաստիկ հրայրեացք - 61. և **զլեալսն** ի նմանէ պատանիս ազգ սերէ յանուն մօր իւրեանց Ռոփեայ՝ Ռոփսեան: - 63. Եւ զոսսա ասեն **լեալ** յԱբրահամեան գաւալէն -

68. և **եղեն** վկայք Եպիսկոպոսք ի Հռոմ – 70. և **եղեն** վկայք Եպիսկոպոսք ի Հռոմ՝ Փլաբիանոս՝ յԱնտիոք՝ Բաբելոսս, յԵրուսաղէմ՝ Աղէքսանդրոս. - 70. Առ սոցի Նաւատիոս երեց Հռոմայեցոց եկեղեցոյն **եղև** Առաջնորդ աղանդոյն Կաթարոսաց – 71. և խօսի ընդ նոսա վասն ամենայն իրացն **եղելոց**. – 72. որ ասէր յետ հազար ամի հատուցումն **լեալ** մարմնատր ի վերայ երկրի – 75. բնակութիւն Բանին Աստուծոյ՝ մարդ **լեալ** ճշմարտութեամբ. - 76. որ **լինի** յանիշխանութեան կալ աշխարհիս մեր քսան և եւթն ամ: - 77. և անթիւք **եղեն** վկայք արք և կանայք. – 80. որ **եղև** քարոզ և Լուսատրիչ Հայոց ի ձեռն մկրտութեան սուրբ աւագանին. - 81. այնպէս **եղև** առ Տրդատ ի կայսերէ. – 82. որ **լինելոց էր** առ յապա - 82. որ յըմբշամարտսն **էր լեալ** – 82. Ի սորա ժամանակս **եղև** ժողովն Նիկիայ մայրաքաղաքին Բիթանացոց – 83. յաղագս մերոյ փրկութեան **լինէր** անհասանութեան խորհուրդ - 84. որով այնպիսի **լինէր** պատրաստել ճանապարհ նորա և մուտ ի մեզ կենաց մերոց դուռն լուսոյ: - 84. գոր **եղև** - 84. որ **եղև** յամբարիշտն Լիկիանէ. - 85. յայնմ ժամանակի ամայի **էր լեալ** տեղին այն - 87. իսկ կատարումն նահատակութեան նոցա **եղև** ի մարտի ինն կարգեալ ի սրբոց հարցն – 87. և այլ **լեալ** գաւորս եւթն – 89. և այն **լինէր** գամս հնգետասան: - 90. Իսկ երանելին Հռիփսիմէ թագաւորագն **լեալ**՝ կամ թէ դուստր թագաւորի – 92. որ **էին լեալ** աւելի քան զԵթանասուն հոգի - 92. այն յաղագս սիրոյն Քրիստոսի **լինէր** – 92. վասնորոյ չարչարեցաւ և **եղև** վկայ Քրիստոսի. - 93. և եկեալ թագաւորեաց ի վերայ աշխարհին Հայոց զկնի սպանման հօր իւրոյ՝ և յանիշխանութեան **լինելոյ** Հայոց գամս քսան և հինգ - 93. և **լինի** ամբ յԱդամայ մինչև ի տասնևհինգ ամ Տրդատայ՝ հինգ հազար և ութ հարիւր: - 93. Եւ **եղև** յետ այսորիկ առնու ձեռնադրութիւն. – 95. և այն յաղագս փոքր մի ընդդիմանալոյ արքային **եղև**: - 95. Եւ ընդ այն ատուս **լինէր** Կոստանդիանոսի հարսանիս – 96. և նա յԱնահտական մեհեանս երթեալ՝ որ յԱրտաշատ քաղաքն **լինէր**, և գայն ի հիմանց տապալեալ աւերեցին: - 97. Բայց յաղագս նշանացն և սքանչելեացն՝ որ **լինէին**՝ տեսեալ գայն թագաւորին և բազմութեան զօրացն՝ հաստատէին ի հաւատս: - 97. Եւ **եղև** բորոտութիւն Կոստանդիանոսի թագաւորին իբրև տապաստ - 102. և **եղև** ճարճատումն որպէս ի տապակաց. - 103. թլպատեսցի և **լինիցի** Հրեայ իբրև զմեզ: - 104. որ ինչ **լեալն էին** Տրդատայ և Կոստանդիանոսի՝ պատմէին առաջի բազմութեանն - 106. գոր ինչ առ նա ինքն **եղև** տեսութիւն սքանչելի ի ձեռն խաչանման աստեղն՝ պատմեաց նոցա - 108. և այս **լինի** մինչև ցԾապոսի - 110. Արդ ցանկայր Կոստանդիանոս նախնական և մարգարեական պսակին **լինել** իւր աստուածահաճոյ թագաւորութեանն: - 110. և այն **լինէր** յաղագս փափագման անդրանիկ թագաւորին և մարգարէին Գաւթի: - 110. գրեցաք ... թէ ե՞րբ և յորո՞ւմ ժամանակի **եղև**: - 111. որ ինչ **լեալն էին** Տրդատայ և Կոստանդիանոսի - 106. գոր ինչ առ նա ինքն **եղև** տեսութիւն սքանչելի ի ձեռն խաչանման աստեղն - 108. Գրեցաք ի մերումս պատմութեան միանգամ և երկիցս յաղագս Տրդատայ թագաւորելոյն, թէ ե՞րբ և յորո՞ւմ ժամանակի **եղև**: - 110.

ԼԻՆԵԼ- ը օժամդակ բայ – և **եղև գլուխ** երեք հարիւր և տասն և ութն Հայրապետացն – 104. Իսկ սուրբ քառասունքն ոչ **եղեն կատարիչք** անօրէն հրամանացն Լիկիանէ/ի/ առ ի սպանումն հաւատացելոցն - 86. Եւ թէպէտև քազում անգամ հրեշտակս առաքէր պայծառ պատարագօք խնդրել խաղաղութիւն **չեղև հնար**. - 78. և որք սիրեն զնա, **լինի պարզաստու**. – 4. ի սոցանէ **եղև սկիզբն** թագաւորութեան ի Հայք: - 18. Իսկ /ի/ Քամայ ծննդոցն Ներրովդի ի ժամանակս **եղև սկիզբն** թագաւորութեան նոցա - 18. Ի նորա ժամանակս **եղև սկիզբն** թագաւորութեան նոցա ի Բաբելոն: - 21. Առ սովաւ **եղև սկիզբն** Հայոց տալ մասնատր հարկ Հռովմայեցոց: - 45. Ընդ նոյն

աուրս և Նոմերիանոս **լինի սպանեալ** ի Թրակէ. – 112. այն ի վերին իմաստնութենէ **լինի տուեալ** – 4. որք կոչեն զաստուած զօրութիւն՝ և այն ի վերին իմաստնութենէ **լինի տուեալ** – 4. և կամէր հարսնանալ Քրիստոսի երկնաւոր թագաւորին. ընտանի և **ազգակից լինէր**. – 92. և **ականատես եղեալ**՝ պատմեցին Աբգարու: - 46. Պռոքոս **ահի** մեծի **եղեալ** տազնապէր – 81. հայցեմ **անմեղադիր լինել** – 1. Արդ իբրև էառ թագ քաջն Տրդատ յաշխարհին Հռոմայեցոց, և եկեալ թագաւորեաց ի վերայ աշխարհին Հայոց, զկնի սպանման Հօր իւրոյ՝ և **յանիշխանութեան լինելոյ** Հայոց զամս քսան և հինգ - 93. ուր Հայր և Որդի բնակին, և Հոգին սուրբ **անմեկնելի** իսկ **լինի**. - 7. **աշխատ լիցիս** և եկեացես առ իս – 47. Արդ **ասացեալ եղև** ծնունդք Հայկայ՝ և որ ինչ ի նոցանէ գործք մինչև ցԱրամ: - 28. Այս միանգամ **ասացեալ եղև** իսկզբան մերոյ գործառնութեանս: - 68. Արդ վասն նկանակին սակաւ ինչ **ասացեալ եղև**: - 90. Քանզի սիրելն զաստուած, հոգեխառն և **աստուածախօս լինի** սիրողին իւրում. - 4. մկրտութեան ևս **արժանի լինիցի/ն/**: - 98. Սա **բարսեալ և բամբասեալ լինէր** ի զօրաց իւրոց յաղագս սաստիկ որկրամոլութեան իւրոյ: - 44. **բարձեալ լինի** թագաւորութիւնն Պարսից ի Պարթևաց – 68. զոր ոչ մի լեզու միայն, այլև ոչ քառասուն լեզու **բաւական լինին** զայնչափ արանց առաքինութիւն օրհնել և գովել. - 88. որք **գործակիցք լինէին** մեզ ի բանս և ի գործս հոգևոր: - 14. **դէպ եղև** անցանել նմա ընդ Պրասմին Եւսեբեայ կնոջ այրոյ – 65. և նա **երախտահատոյց լեալ** Տրդատայ՝ թագ եղեալ թագաւորեցոյց զնա - 111. և **երանելի լինել**, որ խորհի յօրէնս Տեառն ի տուէ և ի գիշերի – 3. և այնուհետև **երանելի լինել** ամենայնիւ: - 3. Իսկ Սանատրուկ ի թագաւորելն իւրում **զօրածողով լինէր** ի վերայ որդոյն Աբգարու. - 54. սկսաւ **զօրածողով լինել** Խոսրով արքայն Հայոց. – 70. և **զօրածողով լեալ** արշաւէ ի վերայ աշխարհին Հայոց համարձակաբար. - 76. Արդ իբրև եհաս ժամանակ ժառանգելոյ զաթոռ թագաւորութեանն իւրոյ զհայրենիսն, **զօրածողով լինէին** թագաւորն Գթաց ընդդէմ Պռոքսայ Յունաց թագաւորին. – 81. և զիւրոյ տէրութեան նշանակ արձան հաստատէ Հելլենացի գրով՝ որպէսզի **ընդ հնազանդութեամբ լինել** Հայոց. - 65. Թէպէտև դեռ ոչ էր հաւատացեալ և **ընդունակ լեալ** բանին - 82. և **ընկալեալ լինի** ի նմանէ մեծաւ պատուով: - 56. Եւ այնպէս **ընկալեալ եղեն** ի նոցանէ մեծաւ սիրով: - 107. և **ընկալեալ եղև** մեծաշուք պատուով. – 108. և **թափանցիկ լեալ**՝ ընդ յերկիր հարստի սլաքն. – 26. **թխացեալ լինէր** մարմինք նորա և սևացեալ իբրև զածուխս. – 90. և առ միոյ միոյ չարչարանաց **թողացուցեալ լինէր** ի թագաւորէն յաղագս հարցի և պատասխանոյ – 90. Իսկ ի գալ տարոյն ... սկսաւ **ժողով լինել** Խոսրով արքայն Հայոց. - 70. ի խորութենէ Վիրապին և ի կաթուածոյ հիմանցն **ժողովեալ լինէր** առ սակաւ սակաւ յաուրս ինչ – 90. ի մեծի տրտմութեան **եղեալ** վասն նորա - 69. Ապա **իբրագեկ եղեալ** հաւատացեալքն անարժանն այն հրամ/ան/ացն ... եկեալ հասին ի սահմանս Սեբաստիոյ. – 86. Իսկ շամբուշն այն ի սաստիկ **ցասման եղեալ**՝ առնու զօրս իւր, և գայ հասանէ ի սահմանս Հայոց ի դաշտն Արայի - 30. Եւ Հրէայքն **լի եղեն** ամօթով: - 105. Դարձեալ առաքէ Աբգար առ Տիրեր ի ձեռն գրոյ բանս ինչ ... և ամբաստանութիւն զՊիղատոսէ՝ առ ի **լծակից լինել** Հրէիցն յաղագս յանդգնութեան ի վերայ Փրկչին - 51. Յետ որոյ և սուրբն Գրիգոր **լուսաւորիչ** իսկ **եղև** իւրով կենդանի վկայութեամբն - 93. և ի նոյն ամի սուրբ Գրիգոր ել ի վիրապէն, և Հայոց **Լուսաւորիչ եղև**. - 93. Յետ որոյ և սուրբն Գրիգոր **լուսաւորիչ** իսկ **եղև** իւրով կենդանի վկայութեամբն ելեալ ի Վիրապէն – 93. Հայր է՝ Որդի՝ Հոգի, և այսու Երրորդութիւն սուրբ **խոստովանեալ լինի** ի մէնջ ... իսկ բնութեամբ և Աստուածութեամբ միաւորեալ և երկրպագեալ. – 7. և **խորատոյձ լեալ** անհետի: - 60. ոչ կարաց բանիք ողորանօք կամ սպառնալեօք **կամագիտ լինել** – 85. Եւ

յարհարաց հրեշտակին **կերակրեալ լինէր** ի ձեռն կնոջ միոյ. - 90. այնպէս ընդ
 օձիցն **կեցեալ լինէր** և **կերակրեալ** - 90. Եւ **հաճոյ եղև** Ենովք Աստուծոյ յետ
 ծնանելոյն զՄաթուսաղայ - 16. թէպէտև յառաջագոյն սակաւ ինչ **հասու էիր լեալ** ի
 գրոյ անտի իմոյ - 2. ով **հասու լիցի** սոցա պատուոյս - 88. որ ասէր յետ հազար ամի
հաստուցումն լեալ մարմնատր ի վերայ երկրի - 75. Իսկ իբրև լուսն նախարարքն
 զմահ թագաւորին իրեանց՝ **հետամուտ եղեալ** զկնի Անակայ - 74. շնորհք սուրբ
 Հոգւոյն հասարակ քեզ և մեզ ... պարզևեցի **ձեռնառու լինելով** մեզ ի գործս - 12. և
 նորա երկուցեալ ի տանջանաց՝ **մարտ անձին** իրոյ **եղեալ**՝ ընկեցաւ ի ծով: - 51.
Մռաջումն եղև մեզ յիշատակել զնահատակութիւն սրբոց քառասնիցն - 85. ուստի՞
 կամ որպէ՞ս **յաջողեալ եղև** նմա ի Տեառնէ - 109,116. Սա **նախանձատր լեալ**
 հայրենի առաքինութեանց՝ բազում ուղղութիւն և սա գործեաց. - 40. որպէս
նախասացեալ եղև. - 9. գովութիւնն **նախասացեալ եղև** յիննևտասաներրորդ ճառի
 անդ: - 37. Այլ որ ինչ յաղագս նորա կարճաժողոյս այսչափ **շատ լիցի** յիշատակել: -
 30. **Ողջ լեր** ի Տէր: - 15. **Ողջ լեր** ի Տէր: - 16. **ողջ լեր:** - 51,52,52. Չոր ապա լուեալ
 Խոսրովու՝ **ուրախ եղև.** - 73. դարձեալ **ուրախ լինէին:** - 101. Նաև ամենայն
 հաւատացեալքն **ուրախ լինէին:** - 105. և **ուրախ լեալ** ի միասին ետուն փառս
 Աստուծոյ: - 105. **ուրախ եղեն** յոյժ: - 106. գոր առեալ **ուրախ եղեն** յոյժ. - 106. ասէ ի
 ճառին ... թէ **ուրախ լերուք,** ով առաքեալքդ - 109. Արդ այս է սերն նորա առ մեզ. իսկ
 մերն առ նա՝ սիրել զնա ի բոլոր սրտէ ... և **չարչարակից լինել** նմա և նմանող
 ամենայնի, յամենայնի - 5. Իսկ ի կատարման առաքելոյն Թաղէի **պատառումն եղև**
 վիմին - 54. և զկնի սրբոյն Գրիգորի **պատճառ եղև** լուսատրութեան աշխարհիս
 Հայոց - 93. այլ ոմանք յաղագս աստուծոյ և աստուածայնոյն **ջատագով լեալ** նախ
 քան զըմբռնելն զնոսա թշնամեացն, զանձինս իրեանց ի վազից ի վայր մղէին. - 6.
ջրահեղձ լեալ սատակէին որպէս Փարաւօնն այն ի Կարմիր ծովուն - 75. ինքն
 փախստական լեալ **ջրահեղձ լինի:** - 78. յորում **սկիզբն եղև** բանից ի սկզբան
 պատմութեանս - 2. Այլ թէպէտև **սկիզբն եղև** Ղևի աստ որդոյն Յակովբայ, սակայն
 զՌովբէն ծնաւ նախ - 31 և ըստ այնմ կարգի **սկիզբն եղև** քահանայութեան յերրորդ
 թոյլ զաւակէն Յակոբայ - 31. Արդ աստանօր յայսմ վայրի **սկիզբն լինի** թագաւորաց
 - 42. Յառաջին ամին Տրդատայ արքային Հայոց մեծաց **սկիզբն լինի** չարչարանաց
 սրբոյն Գրիգորի ի գաւառին Եկեղեցաց - 88. Ներբովոյն այն առաջին **սկսաւ լինել**
սկայ ի վերայ երկրի. - 21. **սնեալ լինի** սա հատաջրով ի հօրէ իրմէ զկնի մահուան
 մօր իրոյ. - 65. Չայնու ժամանակաւ **վրէժխնդիր լեալ** մահուան հօր իրոյ յարքայէն
 Խազրաց - 67. Արդ ի գոռալն ընդ միմեանս երկուց թագաւորացն այնոցիկ ...
 յաղագս **վրէժխնդիր լինելոյ** մահուանն Արտաւանայ ազգականին Խոսրովու, ևս
 քան զնա սաստկանայր պատերազմ ի վերայ Պարսից յարքայէն Խոսրովայ. - 78.
 Յայտարարութիւն յաղագս սրբոյն Գրիգորի՝ թէ ո՞րպէս **տարեալ լինէր** յերկիրն
 Յունաց: - 78,115. ինքն **փախստական լեալ** ջրահեղձ լինի: - 78. Իսկ ամբոխն Բելայ
 տեսեալ զքաջութիւն Հայկին՝ **փախստեալ լինէին** դէպ երեսաց իւրաքանչիւր ոք: - 27.
 Վասնզի մարմնական հանգստութենէ փափկութեան ի հոգևորն ժամանեալ
 իւրախճանութիւն **փափագելի լեալ** հանգստեան արդարոց - 9. Եւ այսպէս երանելի
 թագաւորն Աբգար ի ձեռն հրովարտակացն **քարոզ լինէր** Քրիստոսի յարևելս և
 յարևմուտս - 52. Թերևս կարծես թէ մեռացեալ եմ զգուարթ և զպայծառ երեսացդ
 սիրոյն ունակութիւն. **քաւ և մի լիցի.** 11. **քինախնդիր եղեալ** Արտաւանայ ազգականի
 իրոյ յարքայէն Խազրաց - 67. Արշաւանք Խոսրովու ի /վերայ/ Պարսից, և
քինախնդիր լինել մահուանն Արտաւանայ: - 70,115. և զայն արարեալ ի բազում
 ժամանակս **քինախնդիր լեալ** առ ի նոցանէ գործելեացն - 83.

ԼԻՆԵԼ ԳԼՈՒԽ - և **եղև գլուխ** երեք հարիր և տասն և ութն Հայրապետացն – 104.
 ԼԻՆԵԼ ԿԱՏԱՐԻՉ - Իսկ սուրբ քառասունքն **ոչ եղեն կատարիչք** անօրեն
 հրամանացն Լիկիանէ/ի/ առ ի սպանումն հաւատացելոցն - 86.
 ԼԻՆԵԼ ՀՆԱՐ - Եւ թէպէտև բազում անգամ հրեշտակս առաքէր պայծառ
 պատարագօք խնդրել խաղաղութիւն **չեղև հնար**. - 78.
 ԼԻՆԵԼ ՊԱՐԳԵԻԱՏՈՒ - և որք սիրեն զնա, **լինի պարզևատու**. – 4.
 ԼԻՆԵԼ ՍԿԻՉԲՆ - ի սոցանէ **եղև սկիզբն** թագաւորութեան ի Հայք: - 18. Իսկ /ի/
 Քամայ ծննդոցն Նեբրովդի ի ժամանակս **եղև սկիզբն** թագաւորութեան նոցա - 18.
 Ի նորա ժամանակս **եղև սկիզբն** թագաւորութեան նոցա ի Բաբելոն: - 21. Առ սովա
եղև սկիզբն Հայոց տալ մասնատր հարկ Հռովմայեցոց: - 45.
 ԼԻՓՆԱՌԻԴԷՍ - զոր սպան արքայն **Լիփնառիդէս**: - 79.
 ԼԾԱԴԻՐ - և զընդծով կացեալս **լծադիրս** բազմաց և հարկապահանջս կացոյց. – 31.
 ԼԾԱԿԻՑ – որպէս ուսուցանէ օրինադիրն Մովսէս, և որ սորին **լծակից** – 3. Դարձեալ
 առաքէ Աբգար առ Տիբեր ի ձեռն գրոյ բանս ինչ պատասխանաց արժանի
 այսպանելոյ սակս Սինկղիտոսին, և ամբաստանութիւն գՊիղատոսէ՝ առ ի **լծակից**
լինել Հրէիցն յաղագս յանդգնութեան ի վերայ Փրկչին - 51.
 ԼԾԱԿԻՑ ԼԻՆԵԼ – Դարձեալ առաքէ Աբգար առ Տիբեր ի ձեռն գրոյ բանս ինչ
 պատասխանաց արժանի այսպանելոյ սակս Սինկղիտոսին, և ամբաստանութիւն
 գՊիղատոսէ՝ առ ի **լծակից** **լինել** Հրէիցն յաղագս յանդգնութեան ի վերայ Փրկչին -
 51.
 ԼՆՈՒԼ - զաւելորդն հանել, և զպակասութիւնն **լնուլ** ըստ իմում կարի – 14. և **լցին**
 զերկիր ըստ հրամանի Արարչին: - 16. **լցաւ** ... երկիր անիրաւութեամբ - 18. որ
 սերեցան և աճեցին, և **լցին** զերկիր. - 18. աճեցէք և բազմացարոք, և **լցէք** զերկիր. –
 18. աճեցին և բազմացան և **լցին** զերկիր: - 19. իւրաքանչիւր ըստ լեզուս յազգս
 իւրեանց և ի տոհմս իւրեանց աճեցին և բազմացան և **լցին** զերկիր: - 22. յայնմեանտ
 սկսան բազմանալ և **լնուլ** զերկիր: - 28. Ի սորա իսկզբան թագաւորութեանն հազար
 ամ **լցաւ** Հռոմայ իսկզբանէ շինութեան քաղաքին: - 67. Յետ այնորիկ զմոխիրն՝ զոր
լցեալ ամանով ինչ օղենի, կապեալ ի փողս նորա - 89. **լցան** ատուրք այլ ևս պահոցն
 վաթսուն և հինգ օր - 94. և ընդ պատահելն միմեանց **լցան** ուրախութեամբ: - 99. և
 թագաւորն Տրդատ լուա՝ **լցաւ** խնդութեամբ. - 101. և լուսաւոր վարդապետութեամբն
 իւրով **լնոյր** և լուսաւորէր զնոսա զամենսեան: - 101. և արեամբ նոցա **լցցեն**
 զաւագան. - 102. Եւ առժամայն **լցին** զաւագան ջրով. - 103. և անկան որպէս
 կեղևանք յանձնէ՝ և **եկից** ջուրն. - 103. զոր տեսեալ երանելոյն դշխոյի՝ **լցաւ**
 խնդութեամբ. - 104. Իսկ երանելին Հեղինէ **լցեալ** հաւատովքն՝ որ առ Աստուած ...
 խնդրեաց զբեռն Փրկչին - 105.
 ԼՈՅՍ - Չառ ի Հօրն **լուսոյ** շնորհաց ընդունկի՝ և Միածնի Բանի նորա բնակարանի
 ... ընկալայ զգրեալսս կատարելապէս օրհնութեամբ - 1. ի զալստեան Տեառն առցես
 զանարատ և զանապակարբոյց զեղումն պարզևաց բարեաց ի Հօրէն **լուսոյ** - 8. Արդ
 զորս դարձեալ վերստին գրեմ խանդակաթ սիրով սուրբ և բազմերջանիկ Տեառն իմոյ
 Հօր և պատուեալ վարդապետիդ, մանաւանդ եթէ երկայնին /երկնային/ **լուսոյ** և
 սուրբ շնորհաց ծայրագոյն առընդունակիդ - 10. անդ կացցես՝ և **զլոյս** մի տեսցես: -
 60. որով այնպիսի լինէր պատրաստել ճանապարհ նորա և մուտ ի մեզ կենաց մերոց
 դուռն **լուսոյ**: - 84. և հան զնոսա ի խաւարէ **ի լոյս**, և յանգիտութենէ ի գիտութիւն
 ճշմարտութեան – 101. և **լոյս** փայլեաց ի վերուստ ի մարմինս նորա. – 103. և այնպէս
 փայլեաց սուրբ Հայրապետն յեկեղեցին՝ որպէս **զլոյս**: - 104. ո՞րպէս ըմբռնամք
 ձգեաց զնոսա ի խաւարէ **ի լոյս**. - 106.

ԼՈՒԱԼ – մտցես ի նա մերկ յաւազան, և լուայցես արեամբն – 102. և դու լուասցիս
 այնու՝ և բժշկեսցիս ի բորոտութենէդ: - 102.
 ԼՈՒԱՅՈՒՄՆ - և լուսաւորէր ի ձեռն արագանին լուացմանն: - 95.
 ԼՈՒԾ – ի մանկութենէ առեալ զլուծ խոնարհութեան, և նմա սնեալ և ուտեալ – 8.
 ԼՈՒԾԱՆԵԼ – լուծցի անարգանօք յիշխանութենէ - 51.
 ԼՈՒՄԱՆԱԼ - ի լուսանալ ատուրն սատակեաց զբազմութիւն ամբոխիցն - 28. ոչ որ
 իշխէր մտանել առ նա ի լուսնալ ատուրն. -56.
 ԼՈՒՄԱՒՈՐ - գետն զտեղի առեալ կայր. և սիւն լուսաւոր ի վերայ նոցա ի
 նմանութեան տէրունական խաչին. - 101. և լուսաւոր վարդապետութեամբն իրով
 լնոյր և լուսաւորէր զնոսա զամենսեան: - 101.
 ԼՈՒՄԱՒՈՐԵԼ - եհաս նմա հրաման ի Տեառնէ՝ ելանել և լուսաւորել զաշխարհս մեր
 ջրով և Հոգով: - 91. և լուսաւորէր ի ձեռն արագանին լուացմանն: - 95. պարտ է քեզ
 Գրիգորի վիճակեցուցանել ի Հայրապետութիւն, զի լուսաւորեսցէ զձեզ: - 98. և
 լուսաւոր վարդապետութեամբն իրով լնոյր և լուսաւորէր զնոսա զամենսեան: - 101.
 ԼՈՒՄԱՒՈՐԻԶ - և նա դահեկեալ սնուցանէր զմերն Լուսաւորիչ: - 79. որ եղև քարոզ
 և Լուսաւորիչ Հայոց ի ձեռն մկրտութեան սուրբ արագանին. - 81. Եւ ի նոյն ամի
 սուրբն Գրիգոր ել ի Վիրապէն, և Հայոց Լուսաւորիչ գտաւ. - 91. Յետ որոյ և սուրբն
 Գրիգոր լուսաւորիչ իսկ եղև իրով կենդանի վկայութեամբն ելեալ ի Վիրապէն – 93. և
 ի նոյն ամի սուրբ Գրիգոր ել ի Վիրապէն, և Հայոց Լուսաւորիչ եղև. - 93. ի կարգ
 քահանայութեան ածցեն զԼուսաւորիչն – 97. որպէս Լուսաւորչին մերոյ սրբոյն
 Գրիգորի է կարգեալ - 100.
 ԼՈՒՄԱՒՈՐԻԶ ԼԻՆԵԼ - Յետ որոյ և սուրբն Գրիգոր լուսաւորիչ իսկ եղև իրով
 կենդանի վկայութեամբն ելեալ ի Վիրապէն – 93. և ի նոյն ամի սուրբ Գրիգոր ել ի
 Վիրապէն, և Հայոց Լուսաւորիչ եղև. - 93.
 ԼՈՒՄԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ - զոր արարեալ առ ի մխիթարութիւն ընթերցողաց՝ և ի
 լուսաւորութիւն լսողաց - 13. և զկնի սրբոյն Գրիգորի պատճառ եղև լուսաւորութեան
 աշխարհիս Հայոց – 93. Չոր ընկալեալ մեծաւ խնդութեամբ... յաղագս
 լուսաւորութեան Հայոց աշխարհիս – 98.
 ԼՈՒՐ - Բայց ինձ արդարացեալ թուի լուրն այն – 60. Չայսու ժամանակաւ լուր եհաս
 առ արքայն Տրդատ - 107.
 ԼՈՒՐԻՍ - և զմենայն ժամանակս կենաց իւրոց ի լուրեան զինքն նուաճեաց: -
 59.
 ԼՍԵԼ – լուեալ իսկ էր իմ զգալն քո միսանգամ առ մեզ - 2. լուաք յԱւետարանէն: - 4.
 և լսել զաւետաւոր ձայն՝ եթէ եկայք առ իս ամենայն աշխատեալք և բեռնաւորք - 8.
 լուեալ էր մեր հաղագս պատմութեան քո - 12. զոր արարեալ առ ի մխիթարութիւն
 ընթերցողաց՝ և ի լուսաւորութիւն լսողաց - 13. ի բազում ամաց լուեալ զգեղեցկութենէ
 նորա՝ ցանկայր հասանել նմա. - 30. Լուեալ է իմ վասն քո և վասն բժշկութեանդ -
 47. Եւ իբրև լուայ վասն քո զայս ամենայն եղի ի մտի իմ մի յերկուց - 47. Նակ լուայ,
 եթէ Հրէայքդ տրտունջեն զքէն - 47. որք լուանն՝ ոչ համարձակէին ասել ցՅիսուս -
 47. Իսկ իբրև լուաւ թագաւորն Աբգար, կոչեաց զնա առ ինքն. - 48. ի բազմաց լուեալ
 էր մեզ զայդ - 50. զոր լսեմ՝ թէ ոչինչ արժանի խաչի և մահու էր նա այլ պատուի և
 երկրպագութեան - 51. Լուեալ է քո վասն Յիսուսի Քրիստոսի որդոյն Աստուծոյ. - 52.
 իբրև լուան զԲան կենաց ի սրբոց Ոսկեանցն - 58. սակս զարմացման լսողաց և մեք
 զրեցաք ի մերումս: - 59. զհետ երթայ ամօք և ժամանակօք ի զարմացումն ածեալ
 զլսողս – 59. ոչ կարաց բանս ինչ լսել ի նմանէ - 59. լուաւ գոյժ մահուանն
 Արտաւանայ - 69. Չոր լուեալ Խոսրովու՝ ուրախ եղև - 73. լուան նախարարքն զմահ

թագաւորին իրեանց - 74. Արդ իբր **լուսա** Արտաշիր արքայն Պարսից զմահն
 Խոսրովու, խնդաց յոյժ. 76. Յետ այտորիկ իբրև **լուսա** զայս կայսրն, հրամայեաց
 ածել զՏրդատ: - 82. Իսկ իբրև **լուսա** և տեղեկացաւ ստուգի ի դայեկաց իրոց
 զհայրենեաց իրոց զգործ ... թագուցեալ զինքն ի վեր ոչ հանէր - 84. **լուսա** զայս
 թագաւորն - 85. Իսկ իբրև **լուսա** թագաւորն, և տեղեկացաւ ստուգի, ապա
 հրամայեաց կապանօք խաղա/դա/ցուցանել յԱյրարատեան գաւառէ - 90. Իսկ վասն
 ջրոյ **լուեալ է** մեր յաւանդութենէ - 90. Իսկ երանելին Հռիփսիմէ ... **լուեալ**
 զքարոզութիւն առաքելոցն սրբոց Պետրոսի և Պօղոսի, և զհաւատն որ ի Քրիստոս,
 երթեալ բնակէր ի միայնար/ան/ի մի մօտ ի քաղաքն Հռովմ – 92. Իսկ ապա **լուեալ**
 արքայն Տրդատ զգալն սրբոյն Գրիգորի ... հանդիպի առ ասին Եփրատ գետոյն. -
 99. և թագաւորն Տրդատ **լուսա՝** լցաւ խնդութեամբ. - 101. Ապա իբրև **լուսա** զայս մեծ
 արքայն Տրդատ, խորհուրդ առնոյր, զի գնացէ առ սուրբն Կոստանդիանոս: - 106.
 ԼՍԵԼԻՔ - զոր ինչ ըստ կարողութեան ի միասին բերել ի ներքս, մի ոմն /զրքում՝
 միոմն. Հ.Հ./ զլեզուն սրեալ, իսկ միւսում **զլսելիսն** պատրաստ ունել: - 14.
 ԼՐՈՒՄՆ - և **լրումն** օրինաց՝ սեր է: - 7. և եկեղեցոյ Աստուծոյ **առ ի լրումն**
 պսակաւոր նորոգման մախթելի է - 11. Արքահամ իբրև եկն եհաս **լրումն** աւետեացն
 ծնաւ զԻսահակ. - 31.
 ԼՅՈՒՅԻՉ – քանզի տուիչ և **լցուցիչ** ամենայն բարեաց, և ինքն է բարի և աղբիւր
 բարութեանց – 4.
 ԼՓԻՆՔ – ժողովեաց զգօրս Ադուանից, և զՎրաց, և **զԼփնաց** - 70.

- Խ -

Խ. - Գլուխ **Խ**. Վասն թագաւորելոյ որդոյն Աբգարու և Սանատրկոյ ի միում
 ժամանակի: - 54,114.
 ԽԱ. - Գլուխ **ԽԱ**. Յաղագս Երուանդայ: - 56,114.
 ԽԱԶԻՐՔ - Յաղագս թագաւորելոյն Վաղարշակայ և որ ինչ ի նմանէ գործք և
 պատերազմ **ընդ Խազրաց** – 64,115. Ի սորա ատուրս միաբանեալ Մուշկանն ի
 ամբոխն **Խազրաց** և Բասդաց – 64. դիաբաւալ կացուցեալ զամբոխն **Խազրաց** – 65.
 Չայնու ժամանակաւ վրէժխնդիր լեալ մահուան հօր իւրոյ յարքայէն **Խազրաց** - 67.
 ԽԱԽՏԻՔ, ԽԱՂՏԻՔ - Խաղաց գնաց առ սահմանօքն **Խախտեաց** ի վերայ
 Մակեդոնական զօրուն անթիւ բազմութեամբ. – 39. հրամայէ զօրս ժողովել

յԱտրպատականէ ... և զգօրս Աղուանից և զՎրաց և **զԽախտեաց** – 44. որև կէսքն ի կողմանս Կովկասայ անկանէին հալածական, և այլքն ի սահմանս **Խաղտեաց** – 97. ԽԱՂ - գորոյ քաջութեան գովութիւն երգիչք երգէին ի պարս **խաղոց** - 37. և անսայ տալ նմանեաց նորա՝ զինչ զի և ի **խաղս**՝ և յերգս՝ և յառասպելս՝ և ի գրոյցս և ի վիպասանութիւն մարդկան – 59.

ԽԱՂԱԼ - Եւ ինքն **խաղայր** զօրօքն զկողմամբ Ատրեստանի - 29. **Խաղաց** գնաց առ սահմանօքն Խախտեաց ի վերայ Մակեդոնական զօրուն անթիւ բազմութեամբ. – 39. Եւ **խաղայ** բազում զօրու յարևմուտս - 42. Ապա այնուհետև **խաղայ** գնայ այնքան բազմութեամբ և զօրօք ի վերայ Արտաշրի. - 70. և **խաղայր** գնայր նոքօք յԱյրարատեան գաւառէ յԱրտաշատ քաղաքէ անցեալ ի կողմանս Յունաց՝ երթայր անցանէր ի կողմանս յերկիրն Իտալացոց և Գաղմատացոց ի թագաւորական քաղաքն Հռոմ: - 106. Եւ բազում օթևանօք **խաղաց** գնաց մինչև եհաս ի դուռն ծիրանափառ Օգոստեան. - 108.

ԽԱՂԱՂ - թերևս կարացից ուղղել զմակոյկ բանին՝ և դիմել ի **խաղաղ** նաւահանգիստ - 13.

ԽԱՂԱՂԱՆԱԼ - և **խաղաղանայ** ի պատերազմէն Հայոց: - 74.

ԽԱՂԱՂԱՐԱՐ - որ է սուրբ, **խաղաղարար**, լի բարօք և պտղօք արդարութեան. - 4.

ԽԱՂԱՂԱՅՈՒՅԱՆՅԵԼ - Եւ սակս այնորիկ արշաւեալ ի մեզ Արտաշրի համարձակաբար, և զաշխարհն **խաղաղացուցանէր** յերկիրն Պարսից: - 77.

ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ - ի նոյն շաւիղ շրջեցուցեալ, յորում քում առաքելական ոտք շրջեալ ի **խաղաղութիւն** ըստ մարգարէին, և աւետարանեալ ի **խաղաղութիւն** զԲանն կենաց – 10. զքո բանիքուն Պուտիկոս դաստաշարժիղ վարժս իստագիս ասպարէզ **առ քո խաղաղութիւն** – 12. **խաղաղութեան** և շինութեան բերող, և բաշխիչ ամենայն բարեկարգութեան աշխարհիս Հայոց. – 31. եկաց **խաղաղութեամբ**՝ զբօսանաց և որսոց պարասպեալ: - 62. առնելով առ և աւար և գերի՝ դառնայ **խաղաղութեամբ** և մեծաւ յաղթութեամբ յաշխարհն իւր - 72. Եւ թէպէտև բազում անգամ հրեշտակս առաքէր պայծառ պատարագօք խնդրել **խաղաղութիւն** չեղև հնար. - 78. և զօրք իւրեանց /ի/ **խաղաղութիւն** մնասցեն: - 81. հրամայէ նոցա դառնալ յիւրաքանչիւր տեղի **խաղաղութեամբ** - 86. գային հասանէին **խաղաղութեամբ** յաշխարհն Հայոց ի թագաւորական քաղաքն Վաղարշապատ. - 107. Ապա խորհուրդ արարեալ Տրդատայ հանդերձ իշխանօք և բազում նախարարօք գնալ ի դուռն կայսեր ... յաղագս դնելոյ դաշինս **խաղաղութեան** ի մէջ իւրեանց: - 107,108. և բաժանեն զաշխարհս ընդ միմեանս և Յորթոս և Արտաշիր սահմանադրութեամբ **խաղաղութիւն** ընդ միմեանս **առնելով**: - 77. և **խաղաղութիւն** արարեալ ընդ Արտաշրի՝ բաժանէ զաշխարհս մեր սահմանադրութեամբ փոս գործելով: - 111. Սա իսկզբան թագաւորութեանն իւրոյ խոստացաւ **առնել խաղաղութիւն** եկեղեցոյ. - 75.

ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ ԱՌՆԵԼ - և բաժանեն զաշխարհս ընդ միմեանս և Յորթոս և Արտաշիր սահմանադրութեամբ **խաղաղութիւն** ընդ միմեանս **առնելով**: - 77. և **խաղաղութիւն** արարեալ ընդ Արտաշրի՝ բաժանէ զաշխարհս մեր սահմանադրութեամբ փոս գործելով: - 111.

ԽԱՂԱՅՈՒՅԱՆՅԵԼ - անսպառ **խաղացումն** սուրբ և երկրպագելի Հոգւոյն շնորհաց ի քեզ տեսանել - 9.

ԽԱՂԱՅՈՒՅԱՆՅԵԼ /գրքում՝ խաղ/աղ/ացուցանել/ - սպա հրամայեաց կապանօք **խաղա/ղա/ցուցանել** յԱյրարատեան գաւառէ, և տանել գնա ի Գղեակ բերդն, և իջուցանել ի Վիրապն. – 90.

ԽԱՅՏԱԿՆ – Հայկա այս գեղապատշաճեալ, և անձնեայ՝ քաջագանգուր գոլով, **խայտակն** և հաստաբագուկ: - 26.

ԽԱՆԳԱԿԱԹ - Արդ գորս դարձեալ վերստին գրեմ **խանդակաթ** սիրով սուրբ և բազմերջանիկ Տեառն իմոյ Հօր և պատուեալ Վարդապետիդ - 10.

ԽԱՉ - Ետ զանձն իւր վասն մեր ի շարչարանս **խաչի** և մահու – 5. գոր լսեմ՝ թէ ոչինչ արժանի **խաչի** և մահու էր նա այլ պատուի և երկրպագութեան - 51. և առեալ ի Հրէիցն իշխանութեամբն իւրով **զխաչն** տէրունական՝ աւանդեաց Յակովբայ եղբօր Տեառն. - 53. Որև ապա հրաման տայ զօրաց իւրոց զնշան **խաչին** Քրիստոսի դրոշմեալ ի կապերտոցի, որպէսզի ունիցի յաջոյ ձեռին իւրում **զխաչն**. – 83. և մտեալ ի Հռոմ՝ հրամայեաց յամենայն տեղիս նշանաւորս կանգնել զնշան յաղթութեան **խաչին** Քրիստոսի - 83. և զնշան յաղթութեան **խաչին** տպաւորեալ ի նոյն ինքն յարձանս վիմացն - 87. Եւ յԱդամայ սկիզբն արարեալ մինչև ի մարմնանալ Բանին Աստուծոյ ... և զբեռնիլն **ի խաչին** - 95. յորում ժամանակի և հաւատաց ի ձեռն տեպեան աստղանշան **խաչին** - 96. Եւ ապա ամենայն ուրեք զնշան Տէրունական **խաչին** կանգնեալ սրբոյն Գրիգորի՝ հալածէր զբազմութիւն դիւացն - 97. գետն զտեղի առեալ կայր. և սիւն լուսաւոր ի վերայ նոցա ի նմանութիւն տէրունական **խաչին**. - 101. Յետ այսորիկ առաքէ սուրբն Կոստանդիանոս զմայր իւր Հեղինէ յԵրուսաղէմ ի խնդիր **խաչին**: - 104. և հարցանէր վասն նշանի **խաչին**: - 104. Գնալն երանելոյն Հեղինէի յԵրուսաղէմ ի խնդիր **սուրբ Խաչի**: - 104,116. Ես ... ընդ Քրիստոսի **ի խաչ ելից**: - 5. սպանէք ասէ՝ զանդամս ձեր զերկրաւորս, ի բաց ընկեցնով զամենայն կիրս ... և **ի խաչ ելանել** յաշխարհի - 5.

ԽԱՉԱՆՄԱՆ - գոր ինչ առ նա ինքն եղև տեսութիւն սքանչելի ի ձեռն **խաչանման** աստեղն - 108.

ԽԱՉԵԼ - **խաչեցաւ** Քրիստոս ի Հրէիցն. – 45. որք **խաչեցին** զնա - 49. Հրէայք ... ժողովեալք **խաչեցին** զՔրիստոս առանց իրիք յանցանաց - 49. ի ժամանակին յորում **խաչեցին** զնա, արեգակն խաւարեցաւ - 50. որ յանդգնեցան **խաչել** - 51. և **խաչեաց** զՔրիստոս տարապարտոց առանց քո հրամանի. – 51. գոր **խաչեցին** Հրէայքն. - 52.

ԽԱՉԵԼՈՒԹԻՒՆ - որև գրեալ թողք առ Փրկիչն ի ժամանակի **Խաչելութեանն** – 45.

ԽԱՉԻԿ - Արդ քանզի ի ժամանակին յայնմիկ, յորժամ եկիր առ աստուածապատիւ և սուրբ Հայրապետն մեր **Խաչիկ** - 11.

ԽԱՌԱՆ - և երթեալ նոքօք յերկիրն Քանանացոց, եկին մինչև **ի Խառան** և բնակեցան անդ: - 21. և մեռավ Թարայ **ի Խառան**: - 21. Եւ եղեն ամենայն ատուրք Թարայի **ի Խառան**՝ ամբ երկերիւր և հինգ. – 21.

ԽԱՌՆԱԿՈՒԹԻՒՆ - Սա ծնանի զԵրուանդ յանկարգ ինմ **խառնակութենէ** - 56.

ԽԱՐԵԼ - Չսա կալեալ Նաբուգոդոնոսոր արքայն Բաբելացոց **խարեաց** զաչսն – 33.

ԽԱՐՍԻ - որ էր խորշարագեղ, խրթնի և **խարստի**: - 56.

ԽԱՐՏԱՆԱՅԶ - և հանեալ զհարիւրապետ ոմն հանդերձ զնդաւն իւրով ի գաւառն ... **Խարտանայք** – 86.

ԽԱՒԱՐ - երկու բնութիւնս զոյգ ասաց մանիհիթ / Մանի նիթ. Հ.Հ./ և **խաւար** – 78. և հան զնոսա **ի խաւարէ** ի լոյս, և յանգիտութենէ ի գիտութիւն ճշմարտութեան – 101. ո՞րպէս ըմբռնամք ձգեաց զնոսա **ի խաւարէ** ի լոյս. – 106. սուսերահար արարեալ զթագաւորն Խոսրով **խաւար արար** Հայոց - 74. **խաւար արար** Հայոց – 84.

ԽԱՒԱՐ ԱՌՆԵԼ - սուսերահար արարեալ զթագաւորն Խոսրով **խաւար արար** Հայոց - 74. **խաւար արար** Հայոց – 84.

ԽԱԻԱՐԵԼ - Ի ժամանակին յորում խաչեցին զնա, արեգակն **խաարեցաւ** – 50. և **խաարեցաւ** ինքն և իրքն ամենայն – 74. որով և ինքն **խաարեցաւ**. – 84.

ԽԱԻԱՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ - Չսա կալեալ Նաբուգոդոնոսոր արքայն Բաբելացոց խարեաց զաչսն, և **խաարեցոյց** ի կենաց յախտենականին: - 33.

ԽԱԻԱՐԻՆ - որ էր խորութեամբ անհնարին և **խաարին** և գիջին - 90.

ԽԱՓԱՆԵԼ - զորս **խափանեաց** զխորհուրդս նոցա Հոգին սուրբ: - 62.

ԽԲ. - Գլուխ **ԽԲ**. Վասն թագաւորելոյ Արտաշէսի Հայոց: - 57,114.

ԽԳ. - Գլուխ **ԽԳ**. Թագաւորելն Արտաւագդայ և մեռանելն զարմանալի իմն մահուամբ: - 59,114.

ԽԴ. - Գլուխ **ԽԴ**. Յաղագս Տիրանայ: – 62,114.

ԽԵ. - Գլուխ **ԽԵ**. Յաղագս Տիգրանայ: – 63,114.

ԽԵԼ – և հասեալ **ի խելս** կարմնջին՝ և ի մէջ արարեալ արգելեն զնոսա: - 75.

ԽԵԼԱԳԱՐ – և աղաղակեալ ի ցնորից իմն **խելագար** անսաց - 60.

ԽԵՂԴԵԼ – իբրև զԼեգեոնսն ընդ խոցիցն **խելդեալ** ի ծովն Գերգեսացոց. – 75.

ԽԶ. - Գլուխ **ԽԶ**. Յաղագս թագաւորելոյն Վաղարշակայ – 64,114.

ԽԷ. - Գլուխ **ԽԷ**. Յաղագս Խոսրովո թագաւորելոյն: - 67,114.

ԽԸ. – Գլուխ **ԽԸ**. Դարձեալ վասն Խոսրովո: – 68,114.

ԽԹ. - Գլուխ **ԽԹ**. Թիւ թագաւորացն Պարսից՝ որ ի Պարթևաց՝ մինչև ի վախճան: - 69.

ԽՄԲԵԼ - Իսկ սա **ի խմբել** պատերազմին ի դիմի հարկանէ Աշդահակայ – 37.

ԽՆԱՄ – ի սրտի մերում իբր կենդանագիր ի տախտակս տպաւորենք հանապազ, **խնամ տանել** միմեանց. – 12.

ԽՆԱՄ ՏԱՆԵԼ – ի սրտի մերում իբր կենդանագիր ի տախտակս տպաւորենք հանապազ, **խնամ տանել** միմեանց. – 12.

ԽՆԱՅԵԼ - որ յիւր որդին **ոչ խնայեաց** - 5. ի Հեթանոսս և յանհաւատսն լինի Աստուծոյ **խնայելն** և յանխնայելն - 59.

ԽՆԴԱԼ - Աբգար արքայ Հայոց՝ Տեառն իմում Տիբերեայ կայսեր Հռովմայեցոց՝ **խնդալ**: - 49. Տիբեր կայսր Հռովմայեցոց՝ Աբգարո թագաւորի Հայոց՝ **խնդալ**: - 50. Աբգար արքայ Հայոց՝ Արտաշիսի եղբօր մերում՝ արքայից արքայի՝ **խնդալ**: - 52. Իսկ ի գալն Անակայ առ Խոսրով՝ **խնդաց** յոյժ - 73. Արդ իբր լուաւ Արտաշիր արքայն Պարսից զմահն Խոսրովո, **խնդաց** յոյժ. - 76.

ԽՆԴԻՐ - զոր լի սիրով սակս **խնդոյն** եկեալ առ մեզ - 1. և ընթանամ պատրաստաբար առ հարցումն **խնդոյ** որ ի քէն – 2. զայտսիկ հրամայեալս ի քէն՝ քեզ պարտ էր կատարել առ իմս **խնդիր** – 2. Արդ քանզի խնդրեցեր ի սկզբան ի ձեռն **խնդոյ** – 3. խնդրէր կամք իմ ...և բազում աղաչանօք կատարել ըստ յառաջագոյն գրելեացն ինոց, զայն խորհուրդ **խնդոյն** - 15. Այլ մեք ի մերն դարձցուք ի կարգ **խնդոյն**: - 42. նա ոչ կարացեալ գալ սակս ծերութեան, բայց առաքէ թուղթ յաղագս **խնդոյ** նոցա - 76. Յետ այտրիկ առաքէ սուրբն Կոստանդիանոս զմայր իւր Հեղինէ յԵրուսաղէմ **ի խնդիր** խաչին: - 104. Գնալն երանելոյն Հեղինէի յԵրուսաղէմ **ի խնդիր** սուրբ Խաչի: - 104,116. Իսկ նորա հաւանեալ ըստ օրինի Քրիստոնէութեան՝ կատարել **զխնդիրսն**. - 110. **խնդիր արարեալ** քառասնիցն՝ գոցեն և արկցեն ի չարչարանս – 87.

ԽՆԴԻՐ ԱՌՆԵԼ - **խնդիր արարեալ** քառասնիցն՝ գոցեն և արկցեն ի չարչարանս – 87.

ԽՆԴՈՒԹԻՒՆ - եկն Տրդատ մեծաւ **խնդութեամբ** - 82. ընդունէր **խնդութեամբ** զչարչարանսն – 88. և առեալ բերէ առ թագաւորն մեծաւ **խնդութեամբ**: - 94. Չոր

ընկալեալ մեծաւ **խնդութեամբ**... յաղագս լուսատրութեան Հայոց աշխարհիս – 98. թագաւորն Տրդատ լուսա՝ լցաւ **խնդութեամբ**. - 101. բագում **խնդութեամբ** ողջոյն տուեալ միմեանց ... դարձեալ ուրախ լինէին – 101. գոր տեսեալ երանելոյն դշխոյի՝ լցաւ **խնդութեամբ**. /գրքում՝ խնտութեամբ. Հ.Հ./ - 104. Իսկ նա տարեալ **խնդութեամբ** կոչեաց առ ինքն այր մի հաւատարիմ և գիտուն - 105. Եւ մեծաւ պատուով ընդառաջ ելեալ ընդունէին **խնդութեամբ**. – 106. գոր ապա առեալ մեծաւ **խնդութեամբ** զգանձսն աստուածային ... եկին յաշխարհն Հայոց: - 108.

ԽՆԴՐԱԿ - Եւ երթեալ **խնդրակքն** գտին զնոսա ի տեղոջն - 87.

ԽՆԴՐԵԼ - զհաւատարմութիւն **խնդրէի** տեսանել ոչ միայն ի գրոյ ... իատի /ի այտի. Հ.Հ./ առաքեցաւ ի քէն, այլ յերկուց և յերից վկայից հաստատելոյ միանգամայն. – 1. Արդ քանզի **խնդրեցեր** ի սկզբան ի ձեռն խնդրոյ – 3. զդարձն մեր **խնդրէ** առ ինքն - 5. և զաստուածագարդ անձինդ առողջութիւն **խնդրեմ** ուսանել – 10. գոր եթէ **խնդրես** զտեղին ուսանել, ասացից նաև զբանից նշանն. – 11. ջերմ փափաքանօք թէև այլ իմն **խնդրէիր** ... հնազանդէի հրամանի քում. - 13. զայսոսիկ **խնդրէր** կամք իմ ի քէն - 15. զայսոսիկ **խնդրեցեր** ուսանել: - 15. **խնդրեցին** իրեանց թագաւոր - 32. Եւ **խնդրեցին** այլ թագաւոր. - 32. և ի քսաներորդի նորին թագաւորութեանն Եման տակառապետ **խնդրեաց** ի նմանէ - 34. և սորա ասէն զմի ոմն ի գերելոց գլխատրաց Եբրայեցոցն **խնդրեալ** ի Նաբուգոդոնոսորայ, անուն Շամբատ, ածել բնակեցոյց յերկիրս մեր մեծաւ պատուով - 36. և **խնդրէ** ի նմանէ մասն յաւարէ անտի. - 36. տայ նմա զքոյր իւր Տիգրանուտի ի կնութիւն՝ ըղձիւք զնա **խնդրեալ** Աշդահակայ: - 37. **խնդրեաց** առ ինքն զՊիղատոս: - 45. Եւ ապա **խնդրեաց** Տիբեր առ ինքն զՊիղատոս. - 51. և **խնդրեաց** խոյր յԱդդէ. – 54. Եւ թէպէտև բագում անգամ հրեշտակս առաքեր պայծառ պատարագօք **խնդրել** խաղաղութիւն չեղև հնար. - 78. Իսկ իբրև **խնդրեաց** և եգիտ թագաւորն Տրդատ, և ոչ կարաց ի կամս իւր ածել զերանելի սուրբ տիկիինն Հռիփսիմէ. - 92. Իսկ երանելին Հեղինէ լցեալ հաւատովքն՝ որ առ Աստուած ... **խնդրեաց** զբեռն Փրկչին ի Կիրոյէ: - 105. Եւ այսպէս զարդարեալ առաքինութեամբ երանելի սուրբ տիկիինն դշխոյ մեծ/աւ/ փափաքամօք **խնդրեաց** և եգիտ զփրկական սուրբ նշանն – 105. Եւ **խնդրեալ** սրբոյն Գրիգորի մասն ինչ ի նշխարաց սրբոց առաքելոցն Պետրոսի և Պօղոսի. - 108. Չայսու ժամանակաւ առաքէ Շապուի արքայից արքայ առ մեծն Կոստանդիանոս՝ աղաչել զնա **խնդրել** զղաշնաւորութիւն և զսէր հաստատութեան ի մէջ երկոցունց: - 110. Որ ապա Աստուած պատերազմեցաւ ընդ որդոյն Աբգարոս՝ **խնդրելով վրէժս** Ադդէի: - 54. խորհեցոյք ի միասին և մերոյ աղակականին **վրէժ խնդրեցոյք**: - 73.

ԽՆԴՐԵԼԻ - թերևս կարացից կացուցանել առաջի քո **զխնդրելին** ի քէն ի մատենի աստ փոքր պատմութեանս. - 2. որքան հաճելի է ստեղծիչն՝ և մեզ **խնդրելի** – 11.

ԽՆԴՐԵԼ ՎՐԷՇ - Որ ապա Աստուած պատերազմեցաւ ընդ որդոյն Աբգարոս՝ **խնդրելով վրէժս** Ադդէի: - 54.

ԽՈՁ - ապա և խոշտանկեալքն յանձն առնուին ուտել զմիս զոհիցն և զմիս **խոզի** – 43.

ԽՈՂԵՄ - Չհաւաստին ի սակաւուց որչափ կարացեալ ի բագմաց պատմեցոյք քեզ՝ ով ուսումնասէր դու և **խոհեմ**: - 25.

ԽՈՂԽՈՂՈՒՄՆ – որ զերծուցէ զնա ի հալածանացն Խոսրովու՝ կամ հնարիւք դեղոց և կամ զաղտնի **խողխողմամբ** սրոյ: - 72.

ԽՈՅՐ - և խնդրեաց **խոյր** յԱդդէ. – 54.

ԽՈՅՐԱՐԱՐ - Եւ առաքելոյն Թադէի զմետաքսագործ ոմն **խոյրարար** մկրտեալ ... ձեռնադրէ ի վերայ Եդեսիայ – 49.

ԽՈՆԱՐՀ - ես յո՞ք բնակեցայց, եթէ ոչ ի հեզս և ի **խոնարհս**. - 7. հեզ եմ և **խոնարհ** սրտիւ. – 7. **ի խոնարհ** երկիրպագանեմ սուրբ և պարկեշտ անձինդ - 10.

ԽՈՆԱՀՐԵԼ - աղաչեմ զի մի և եթէ կամօք կամ յօժարութեամբ որ յիմս **խոնարհեցար** տգիտութիւն, այլև անդադար աղօթս առնել – 2. զքեզ տեսանելով յիմս **խոնարհեալ** փոքրկութիւն սակս սիրոյ և խոնարհութեան: - 11.

ԽՈՆԱՀՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ - որ **խոնարհեցուցանէ** զանձն իւր, բարձրացի նոքօք. – 7.

ԽՈՆԱՐՀՈՒԹԻՒՆ - սիրոյ և **խոնարհութեան** եղև այս ինձ առ ի քէն: - 3. Արդ սկսայց այսուհետև՝ սկիզբն դնելով զւեր և **զխոնարհութիւն** – 3. զիտեմ զքեզ ճշմարիտ աշակերտ գոլ Քրիստոսի հեզոյն և մարդասիրին, և ուսանել ի նմանէ հեզութիւն և արդարութիւն և **խոնարհութիւն**. - 7. ի մանկութենէ առեալ զլուծ **խոնարհութեան**, և նմա սնեալ և ուսեալ – 8. Եւ յաղագս այսորիկ յառաջադրեալ նախակարգեցի զխորհուրդ սիրոյ և **խոնարհութեան** ի կարգի պատմութեանս. – 11. զքեզ տեսանելով յիմս խոնարհեալ փոքրկութիւն սակս սիրոյ և **խոնարհութեան**: - 11. **ԽՈՇՈՐՈՒԹԻՒՆ - զխոշորութիւն** բանից ինձոց ի լաւագոյնսն համարեալ հաշուես քոյով ճշմարտիմաց և իմաստուն մտօք. - 13.

ԽՈՇՏԱՆԳԱՆԶ - Եւ ապա ի **խոշտանգանս արկեալ** գերանելի Կիրեղ մի – 104.

ԽՈՇՏԱՆԿԵԼ - ապա և **խոշտանկեալքն** յանձն առնուին ուտել զմիս զոհիցն և զմիս խոզի – 43.

ԽՈՌ - Արամանեալ ... բնակի ի Հարք յետ մահուան Հայկայ հօր իւրոյ. և **Խոռ** և Մանաւազ եղբարք իւր հանդերձ աղխի իրեանց ընդ նմին: - 27. Իսկ **Խոռն** յիւր անուն անուանէ զազգն Խորխոռունեաց: - 27.

ԽՈՍՏԱՆԱԼ - փութամ մտադրութեամբ հատուցանել զոր **խոստացայ** վստահացեալ յաղօթս քո: - 2. եկայք օրհնեալք Հօր ինոյ՝ ժառանգեցէք **զխոստացեալ** ձեզ զարքայութիւն.– 9. **խոստացայ** կարգաւ ճառել՝ և գրով յանդիման կացուցանել ի պատմութեան աստ - 15. և ազգի նորա **խոստանայ** տիրութեան իշխանութիւն. – 36. և **խոստանայ** բազում պարգևս տալ – 72. Իսկ Անակ ... անցեալ ի մէջ՝ **խոստանայ** առնել զկամս արքային: - 72. Սա իսկզբան թագաւորութեանն իւրոյ **խոստացաւ** առնել խաղաղութիւն եկեղեցոյ. - 75. Եւ նա տայ նմա զհօրն **խոստացեալ** պարգևսն – 79. և զօրացաւ ի բանս Սաուդ պարգևս **խոստանալով** Գարի - 81. զոր **խոստացաք** ասել: - 88. զոր **խոստացաք** յաղագս հաւատալոյն Կոստանդիանոսի - 101.

ԽՈՍՏՈՎԱՆԱԿԱՆ - Չոր ընկալեալ մեծաւ խնդրութեամբ ... վասն **խոստովանական** անուանն – 98.

ԽՈՍՏՈՎԱՆԵԼ - Հայր է՝ Որդի՝ Հոգի, և այսու Երրորդութիւն սուրբ **խոստովանեալ լինի** ի մէնջ – 7. և ոչ հրամայեաց նմա Եպիսկոպոսն Փղաբիանոս մինչև **խոստովանեալ**. – 66.

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՂ - Եւ ի նոյն ժամանակն ելեալ ի Վիրապէն մեծ **խոստովանողն** Քրիստոսի սուրբն Գրիգոր - 81. ևս առաւել **խոստովանողն** Քրիստոսի գտուրբն Գրիգոր յաղագս խոստովանողական անուանն և կենդանի վկայութեանն ընկալան փառաւորապէս - 108.

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՂԱԿԱՆ - ևս առաւել խոստովանողն Քրիստոսի գտուրբն Գրիգոր յաղագս **խոստովանողական** անուանն և կենդանի վկայութեանն ընկալան փառաւորապէս - 108.

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ - և յաճոյացաւ Աստուծոյ ի **ձեռն** իւրոյ ճշմարիտ **խոստովանութեանն**: - 105.

ԽՈՍՏՈՒՄՆ - Խօսք և **խոստմունք** Արտաշրի Պարսից արքայի առ զօրս **իւր**: - 72,115. Եւ յիշեալ Անակայ զպայման ուխտ և **զխոստումն** Պարսից արքային – 73. Պատասխանի թղթոյն Անանիայի, և **խոստումն** կատարել զհայցուածս նորա: - 113.

ԽՈՍՐՈՎ - Եւ առնու զթագաւորութիւնն **Խոսրով** – 65. Յաղագս **Խոսրովու** թագաւորելոյն: - 67,114. Դարձեալ վասն **Խոսրովու**: – 68,114. Ի ժաանակս թագաւորութեանն **Խոսրովու** արքային Հայոց մեծաց՝ բարձեալ լինի թագաւորութիւնն Պարսից ի Պարթևաց - 68. Եհաս բօթ մահուանն Արտաւանայ **առ Խոսրով** մեր թագաւորն - 69. Արշաւանք **Խոսրովու** ի /վերայ/Պարսից - 70,115. սկսաւ զօրաժողով լինել **Խոսրով** արքայն Հայոց. – 70. Դարձեալ յարձակումն երկրորդ անգամ **Խոսրովու** ի վերայ Արտաշրի - 72,115. Վաղերիանոս և Գաղիոս կայսերք Հռոմայեցոց ոչ օգնեցին **Խոսրովու** մերոյ արքային սակս շփոթութեան իրեանց ընդ միմեանս: - 72. որ զերծուցէ զնա ի հալածանացն **Խոսրովու**՝ կամ հնարիք դեղոց և կամ գաղտնի խողխողմամբ սրոյ: - 72. Ջոր ապա լուեալ **Խոսրովու**՝ ուրախ եղև. – 73. Գալն Անակայ **առ Խոսրով** յԱրտազ գաւառէ: - 73,115. Իսկ ի գալն Անակայ **առ Խոսրով** խնդաց յոյժ - 73. Կարգ թագաւորացն Հայոց և համար նոցին սկսեալ ի Վաղարշակայ մինչև **ի Խոսրով** - 74,115. Կարգ թագաւորացն Հայոց ... **Խոսրով** որդի Վաղարշու ամս քսան և ութն. - 74. Իսկ յետ մահուանն **Խոսրովու** կացեալ մնացեալ առանց իշխանութեան տունն Հայոց ամս քսան և եւթն. - 74. Արդ իբրև կատարեաց զկամս նենգութեանն իւրոյ Անակ ի գլուխ մոլութեանն սուսերահար արարեալ զթագաւորն **Խոսրով** խաւար արար Հայոց - 74. Յայտարարութիւն որ ինչ զկնի մահուանն **Խոսրովու**: - 74,115. Արշաւանք Արտաշրի ի Հայք զկնի մահուանն **Խոսրովու**: - 76,115. Արդ իբրև լուսն Արտաշիր արքայն Պարսից զմահն **Խոսրովու**, խնդաց յոյժ. - 76. Իսկ ի մեռանելն **Խոսրովու**՝ ոմն ի մտերմաց նորա Արտաւազ անուն Մանդակունի՝ առեալ զՏրդատ ապրեցուցանէր ի գերութենէ անտի - 77. Արդ ի գոռալն ընդ միմեանս երկուց թագաւորացն այնոցիկ՝ արքային Հայոց **Խոսրովու** և թագաւորին Պարսից Արտաշրի ... յաղագս վրէժխնդիր լինելոյ մահուանն Արտաւանայ ազգականին **Խոսրովու**, ևս քան զնս սաստկանայր պատերազմ ի վերայ Պարսից յարքայէն **Խոսրովայ**. - 78. Եւ թագաւորն Պարսից զօր մահուանն **Խոսրովու** տօն կարգէր ի կեանս իւր. - 78. Իսկ ապա Անակն այն ... գայ հասանէ **առ Խոսրով** արքայն Հայոց հատուածի պատճառաւ. - 78. Արդ իբրև ետես Բուրդաք զմահն **Խոսրովու** և զիրամանն ... եմուտ առ կինն Անակայ - 79. Յաղագս ... աղետին, որ Եհաս ընտանեաց նորա և ազգականաց նորա ի զօրացն **Խոսրովու**: - 84,115. որոց գործեացն Անակ ընդ **Խոսրովու** – 84. սա է որդի Անակայ մահապարտի, որ եսպան **զԽոսրով** հայր քո: - 84. որդի վրիժապարտի է դա ... որ սպան զհայր քո **Խոսրով**: - 90. Թագաւորէ Հայոց Տրդատ՝ որդի **Խոսրովու** զկնի սպանման Հօր իւրայ՝ և յանիշխանութեանն մնալ Հայոց ամս քսան և եւթն: - 91. յորմէ ծնաւ **զԽոսրով**՝ ոչ մնան հասակաց իւրոց ծնեալ: - 96. Թագաւորէ Հայոց **Խոսրով մեծ** – 67. Առ սովաւ էր թագաւոր ի Հայք **մեծն Խոսրով**. – 67.

ԽՈՍՐՈՎԻԳՈՒԽՏ - Ապա տեսիլ երևեալ **Խոսրովիդխտոյ** քեռ թագաւորին – 94. և առեալ ընդ իւր զԱշխէն զկին իւր և **զԽոսրովիդուխտ** զքոյր իւր ... գայ հանդիպի սրբոյ Հայրապետին առ ստորոտով լերինն Նպատայ – 101.

ԽՈՍՐՈՎՈՒՀԻ – Յակոբն այն հօրաքեռորդի էր սրբոյն Գրիգորի և անուն մօր նորա՝ **Խոսրովուհի**: - 79.

ԽՈՏ - քաջն Տրդատ զիշեանն հանդերձ բարդ բարդ **խոտան** ի ներքուստ ի դուրս արտաքոյ պարսպին ձգեալ ընկեճոյր: - 91.

ԽՈՏԵԼ - և նոքա **խոտեալ** մերժեցին յինքեանց զտերութիւն Պարսից - 69.

ԽՈՏՈՒՑ - և ապա զկոճեղս կազմեալս միոյ ոտին ոլոքի **խոսցից** ոտիցն ... ընթացուցանէին յայսկոյս յայնկոյս - 89.

ԽՈՐ - ընդ վայր անելով երիվարաւ անկանի ի **խոր** իմն տեղի մեծ - 60.

ԽՈՐԱՄԱՆԿՈՒԹԻՒՆ - և **խորամանկութեամբ** իրով տիրէ Ասորեստանի և Նինուէի. - 35.

ԽՈՐԱՅԱՍԱԿ - դէպ ուղիղ ընդ լայնատարած **խորայատակն** անցանէր ընդ զօրսն իւր - 112.

ԽՈՐԱՍՈՅՁ - անկանի ի խոր իմն տեղի մեծ և **խորասոյգ լեալ** անհետի: - 60.

ԽՈՐԱՍՈՅՁ ԼԻՆԵԼ - անկանի ի խոր իմն տեղի մեծ և **խորասոյգ լեալ** անհետի: - 60.

ԽՈՐԹ - **Գարեհ խորթ**՝ ամս յիսուն և ինն. - 34.

ԽՈՐԽՈՌՈՒՆԻՔ - Իսկ Խոռն յիւր անուն անուանէ զազգն **Խորխոռունեաց**: - 27.

Արդ յայսմ վայրի զաթռակալս շարադրեցից և յայտ արարից զհրաքանչիւր գահս ... առաջին Հարթայ Եպիսկոպոսն ... չորեքտասաներորդն՝ **Խորխոռունեաց** - 100.

ԽՈՐԽՈՐԱՏ - զորն զոր փորեաց և պեղեաց՝ ինքն անկցի **ի խորխորատն**. - 74.

ԽՈՐՀԵԼ - որ **խորհի** յօրէնս Տեառն ի տուէ և ի գիշերի - 3. Երանի որ **խորհի** յաղքատն և ի տնանկն. - 3. ոչ խորհուրդք իմ և սիրտ թեթև ինչ մտօք ներքադրեալ առ քոյդ **խորհի** ճշմարտասիրութիւնդ, այլ կարի կարևոր և կատարելագոյն և գերագոյն: - 11. Թագաւորեցուցանել զորդիս իւր Զրուանն ի վերայ ամենեցուն **խորհէր**. - 25. Եւ յետ այսորիկ նենգեալ Աշոահակայ դաւաճանութեամբ ի վերայ Տիգրանայ չար **խորհեալ** նմա: - 37. Վասնորոյ և ես կամեցայ առնել զայդ՝ զոր և դու խորհեցար: - 50. և **խորհէր** տեսանել զելս իրացն . - 69. **խորհեսցուք** ի միասին և մերոյ աղականին վրէժ խնդրեսցուք: - 73. և **խորհեցաւ** զօրս ժողովել ի վերայ Արտաշրի ըստ սովորութեանն իւրոյ: - 73. առեալ զթագաւորն մեկուսանայր՝ իբր թէ **խորհել** ինչ վասն ճանապարհին - 73. Եւ դարձեալ **խորհեցաւ** հալածանս յարուցանել եկեղեցոյն. - 77. ընկալաւ նա զհատուցումն ըստ արժանի՝ որոց **խորհեցաւ**: - 77.

ԽՈՐՀՈՒՐԳ - Նախ Առաջնորդական պետութեամբդ բարգաւաճեալ, և ապա **խորհրդով** յաւելեալ լաւագունիւ: - 3. Արդ Աստուած սէր է, և սէր՝ զթիւ, զանուն, և **զխորհուրդ** Երրորդութեանն բերէ համար և օրինակ: - 7. ոչ **խորհուրդք** իմ և սիրտ թեթև ինչ մտօք ներքադրեալ առ քոյդ խորհի ճշմարտասիրութիւնդ, այլ կարի կարևոր և կատարելագոյն և գերագոյն: - 11. Եւ յաղագս այսորիկ յառաջադրեալ նախակարգեցի **զխորհուրդ** սիրոյ և խոնարհութեան ի կարգի պատմութեանս. - 11. զոր քո ինքնին խօսեալ **ի խորհուրդ** հաւատոյ ի ձեռն հոգոյն սրբոյ ի քեզ բնակելեոյ - 11. և զամենայն կարգել մի ըստ միոջէ ըստ իւրաքանչիւր **խորհրդոյ** - 14. և բազում աղաչանօք կատարել ըստ յառաջագոյն գրելեացն իմոց, զայն **խորհուրդ** խնդրոյն - 15. որ ունի յինքեան արտասանեալ **զխորհուրդ** պատմութեանս: - 15. Թագաւորեաց Սողոմոն՝ որդի Գաւթի, այր իմաստուն և հաճարեղ, և **խորհրդոցն** Աստուծոյ քննիչ - 32. զորս խափանեաց **զխորհուրդս** նոցա Հոգին սուրբ: - 62. որ ի Փռիւզիայ Պարսից եկեալ էր յօգնականութիւն **ի խորհրդոյ** նախարարացն Հայոց - 76. Իսկ ապա Անակն այն ... **խորհրդով** արքային Պարսից գայ հասանէ առ Խոսրով արքայն Հայոց հատուածի պատճառաւ. - 78. յաղագս մերոյ փրկութեան լինէր անհասանութեան **խորհուրդ** - 84. որ ունէր **խորհուրդ** գայս. - 92. Գարձեալ **ի նոյն խորհուրդ** յաղագս սրբոյն Գրիգորի երթալոյն ի ձեռնադրութիւն Հայրապետութեանն: - 98,115. Գարձեալ **ի նոյն խորհուրդ**՝ և յաղագս սրբոց առաքելոցն Պետրոսի և Պօղոսի և Անդրէի նշխարացն՝ յայլմէ պատմութենէ: --

107,116. և **խորհուրդ ածեալ** զամենայն բաշխէր նոցա զկենդանարար սուրբ Մարմին և զարիւն Փրկչին մերոյ. - 101. Քանզի **խորհուրդ արարեալ** Վաղարշակայ մեծի արքային Հայոց, առաքէ հրովարտակ առ Արշակ մեծ եղբայր իւր – 40. Եւ ապա **խորհուրդ արարեալ** թագաւորին Տրդատայ - 97. Ապա **խորհուրդ արարեալ** Տրդատայ հանդերձ իշխանօք և բազում նախարարօք գնալ ի դուռն կայսեր - 107. **խորհուրդ առնոյր** ՝ զի գնասցէ առ սուրբն Կոստանդիանոս: - 106. **Առնոյր** այնուհետև սուրբն Գրիգոր **խորհուրդ** հաւանութեան ընդ թագաւորին Տրդատայ և իշխանսն – 96. և արարին **տուն խորհրդեան** - 41.

ԽՈՐՀՈՒՐԳ ԱԾԵԼ - և **խորհուրդ ածեալ** զամենայն բաշխէր նոցա զկենդանարար սուրբ Մարմին և զարիւն Փրկչին մերոյ. - 101.

ԽՈՐՀՈՒՐԳ ԱՌՆԵԼ - Քանզի **խորհուրդ արարեալ** Վաղարշակայ մեծի արքային Հայոց, առաքէ հրովարտակ առ Արշակ մեծ եղբայր իւր – 40. Եւ ապա **խորհուրդ արարեալ** թագաւորին Տրդատայ - 97. Ապա **խորհուրդ արարեալ** Տրդատայ հանդերձ իշխանօք և բազում նախարարօք գնալ ի դուռն կայսեր - 107.

ԽՈՐՀՈՒՐԳ ԱՌՆՈՒԼ - **խորհուրդ առնոյր** ՝ զի գնասցէ առ սուրբն Կոստանդիանոս: - 106.

ԽՈՐՀԱՐԱԳԵՂ - որ էր **խորշարագեղ**, խրթնի և խարստի: - 56.

ԽՈՐՈՎԵԼ - Եւ ապա պուտամբք երկաթի հալեալ կապար և արկանել զմարմնովք նորա, մինչզի այրել և **խորովել** մարմինք երանելոյն: - 89.

ԽՈՐՈՒԹԻՒՆ - որ էր **խորութեամբ** անհնարին և խաւարին և զիջին - 90. **ի խորութենէ** Վիրապին և ի կաթուածոյ հիմանցն ժողովեալ լինէր առ սակաւ սակաւ յաւորս ինչ – 90.

ԽՈՐՎԻՐԱՊ - զոր առնէր **ի Խորվիրապին** ի մէջ թիւնաւոր օձիցն: - 93.

ԽՈՐՏԱԿԵԼ - և **խորտակեալ** զոտս նորա՝ սատակեցաւ: - 54.

ԽՈՅ – ջրահեղձ լեալ սատակէին ... իբրև զԼեգեոնսն ընդ **խոցիցն** խեղդեալ ի ծովն Գերգեսացոց. – 75.

ԽՈՅԵԼ - և **խոցեալ** նետիւ յորս՝ մեռանի - 55.

ԽՈՒՆԿ - Սա յանդգնեցաւ **խունկ արկանել** ի տաճարին - 33.

ԽՈՒՆԿ ԱՐԿԱՆԵԼ - Սա յանդգնեցաւ **խունկ արկանել** ի տաճարին - 33.

ԽՈՒՆԶ - և յայսպիսում **խռանաց** և խռովութեան յափշտակեաց Տիտանն զմասն ինչ ի ժառանգութենէ զսահմանացն Զրուանայ. - 25.

ԽՈՒՎՈՒԹԻՒՆ - և յայսպիսում խռանաց և **խռովութեան** յափշտակեաց Տիտանն զմասն ինչ ի ժառանգութենէ զսահմանացն Զրուանայ. - 25. և անգրաւ **խռովութեամբ** քանդեալ սպառէր զերկիրն սրով և զերութեամբ զամս տասն – 78.

ԽՍՏԱԿԻՐ – Իսկ դու կենդանախարուկեալ քոյին սուրբ և պարկեշտ վարուք, և յարաճգնեալ **խստակիր** վշտամբերութեամբ – 9.

ԽՐԱԽԱՆԱԼ - Եւ **ի խրախանալ** նախարարացն՝ հրամայեաց Գրիգարի զոհել Անահտի. – 85

ԽՐԱԽՃԱՆՈՒԹԻՒՆ - Վասնզի մարմնական հանգստութենէ փափկութեան ի հոգևորն ժամանեալ **խրախճանութիւն** – 9.

ԽՐԱՏ - որ ի սոյն յարմարին **խրատք** և խօսք յաստուածային օրինացն – 3. որ կարիցէ ճանաչել իմաստութեամբ **զխրատ** – 4.

ԽՐԹՆԻ - որ էր խորշարագեղ, **խրթնի** և խարստի: - 56.

ԽՕՍԵԼ - և այնմ անսայի տեսանել քեզ՝ և բերան ի բերան **խօսել** – 2. և ապա բերան ի բերան **խօսելով** զիմս յորդորեցեր զմիտս - 3. որք **խօսեցան** մեզ զԲանն կենաց - 6. զոր քո ինքնին **խօսեալ** ի խորհուրդ հաւատոյ ի ձեռն հոգւոյն սրբոյ ի քեզ

բնակելոյ , և բերան ի բերան **խօսեցար** ընդ իս յաղագս պատմութեանս. - 11. և **խօսեցաւ** ընդ նմա Աստուած - 20. և բազում բան **խօսեցեալ** ընդ նա պէսպէս հնարիք՝ ոչ կարաց բանս ինչ լսել ի նմանէ - 59. Սա բազում գրեանս **խօսեցաւ** - 70. և **խօսի** ընդ նոսա վասն ամենայն իրացն եղելոց. - 72. սկսաւ դառով իմն և կեղծաւորութեամբ **խօսել** ընդ թագաւորին - 73. գոր **խօսեցան** ընդ միմեանս Տրդատ և Հրաչեայ արքայ. - 80. բազում բանիք սկսան **խօսել** ընդ միմեանս: - 85. Իբրև նա ոչ առ յանձն, յայնժամ **խօսել** սկսաւ թագաւորն բազում բանիք ընդ Գրիգորի - 88. հրեշտակ **խօսէր** ընդ նմա - 98.

ԽՕՍԶ - որ ի սոյն յարմարին խրատք և **խօսք** յաստուածային օրինացն - 3. Յաւորս սորա Հեպերիբոս Բոսպորացի դնէ իւր **խօսս** բազումս վասն Չատկի - 64. **Խօսք** և խոստմունք Արտաշրի Պարսից արքայի առ զօրս իւր: - 72,115.

Բ Ա Ռ Ա Ց Ա Ն Կ

բառ	էջ	հաճ.
Ա.	5	3
ԱԲԳԱՐ	5	50
ԱԲԳԱՐ ԼԱՍԱՅԻ	5	1
ԱԲԳԱՐՈՍ	5	1
ԱԲԻԱ, ԱԲԻԱՅ	6	2
ԱԲՏԻՈՒ	6	3
ԱԲՐԱՀԱՄ	6	23
ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ	6	1
ԱԲՐԱՄ	6	3
ԱԲԻՈՆ	6	1
ԱԳԱՐԱԿ	6	1
ԱԳՈՒՅԱՆԵԼ	6	2
ԱԴԱԿԱՐՍՈՎԴԱՅ	6	1
ԱԴԱՄ	6-7	19
ԱԴԱՄ ԱՌԱԽՁԻՆ	7	1
ԱԴԴԷ	7	5
ԱԶԱՏ	7	2
ԱԶԱՏՆ ՍԱՍԻՍ	7	2
ԱԶԱՐԻԱՅ	7	1
ԱԶԳ	7-8	50
ԱԶԳԱԲԱՆՈՒԹԻԻՆ	8	2
ԱԶԳԱԿԱՆ	8	9
ԱԶԳԱԿԻՅ	8	2
ԱԶԳԱԿՅՈՒԹԻԻՆ	8	1
ԱԶԳԱՏՈՂՄ	8	1
ԱԶԳ ԱՐՇԱԿՈՒՆԵԱՅ	8	1
ԱԶԳ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԵԱՅ	8	1
ԱԶԳ ԲԵՆԻԱՄԵՆԻ	8	1
ԱԶԳԻ	8	2
ԱԶԳԻ ԱԶԳԻ	9	2
ԱԶԳ ԻՍԱՀԱԿԱՅ	9	1
ԱԶԳ ՊԱՀՂԱԲԿԱՅ	9	1
ԱԶԳ ՊԱՐԹԵԻԱՅ	9	1
ԱԶԳ ՍԵՍԱՅ	9	1
ԱԶԴ	9	2
ԱԶԴ ԱՌՆԵԼ	9	2
ԱԶԴՈՒՄՆ	9	2
ԱԶՔԱՆԱԶԵԱՆ	9	1
ԱԶՔԱՆԱԶԵԱՆ ԳՈՒՆԴ	9	1
ԱԹԱՆԱՍԻ	9	1

ԱԹԵՆԱԴՈՐՈՍ	9	1
ԱԹԵՆԱՅԻ	9	1
ԱԹԵՆԱՅԻՔ	9	1
ԱԹՈՌ	9	6
ԱԹՈՌԱԿԱԼ	9	1
ԱԹՈՌԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ	9	1
ԱԹՈՌԸՆԿԱԼ	9	1
ԱԹՈՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ	9	1
ԱԼԱՆՔ	10	2
ԱԼԻՍ	10	1
ԱԽԵԼ	10	1
ԱԽՈՐԺԵԼ	10	1
ԱԽՈՐԺԵԼԻ	10	2
ԱԽՈՒՐԵԱՆ	10	1
ԱԽՏ	10	2
ԱԾԵԼ	10	13
ԱԾԵԼ ԹԵԿՆ	10	1
ԱԾՈՒԽ	10	1
ԱԿԱՆԱՏԵՍ	10	1
ԱԱԿԱՆԱՏԵՍ ԼԻՆԵԼ	10	1
ԱԿԱՆՋ	10	1
ԱԿԵԱՅ	10	1
ԱԿՆ /qարդ/	10	2
ԱԿՆ /աչք/	10	2
ԱԿՆ ՈՒՆԵԼ	11	2
ԱՀ	11	4
ԱՀԱԳԻՆ	11	2
ԱՀԱՐՕՆ	11	1
ԱՀԱԻԱՍԻԿ	11	2
ԱՀԵԱԿ	11	2
ԱՀ ԵՒ ԵՐԿԻՒՂ	11	1
ԱՀԻԻ ԸՍԲՈՆԵԼ	11	1
ԱՀԻԻ ԼԻՆԵԼ	11	1
ԱՀՈՏԱ	11	1
ԱՂ	11	1
ԱՂԱԳԱԻ	11	1
ԱՂԱՂԱԿԵԼ	11	2
ԱՂԱՆԴ	11	2
ԱՂԱՆԴԱԽՈՐ	11	1
ԱՂԱՆԴ ԿԱԹԱՐՈՍԱՅ	11	1
ԱՂԱՉԱՆՔ	11	1
ԱՂԱՉԵԼ	11-12	8
ԱՂԲԵՈՍ	12	1
ԱՂԲԻԱՆՈՍ	12	1
ԱՂԲԻԻՐ	12	2

ԱՂԵՂՆ	12	2
ԱՂԵՏ	12	3
ԱՂԵՐՍ	12	1
ԱՂԷՔՍԱՆԴԻՐ /անձնանուն/	12	5
ԱՂԷՔՍԱՆԴԻՐ, ԱՂԷԿՍԱՆԴԻՐ/տեղանուն/	12	4
ԱՂԷՔՍԱՆԴԻՐ Ա.	12	1
ԱՂԷՔՍԱՆԴԻՐԱՑԻ, ԱՂԷԿՍԱՆԴԻՐԱՑԻ	12	3
ԱՂԷՔՍԱՆԴԻՐԱՑԻ/Ք/ ՍԱԿԵԴՈՆԱՑԻ/Ք/	12	1
ԱՂԷՔՍԱՆԴԻՐԻԱ	12	1
ԱՂԷՔՍԱՆԴԻՐ ՍԱԿԵԴՈՆԱՑԻ	12	4
ԱՂԷՔՍԱՆԴԻՐՈՍ	13	2
ԱՂԻՍԱՍ	13	1
ԱՂԽ	13	1
ԱՂՁՆԻՔ	13	2
ԱՂՍԿԵԼ	13	1
ԱՂՍՈՒԿ	13	1
ԱՂՈՒԱՆՔ	13	4
ԱՂՁԻԿ	13	1
ԱՂՏԱՍ	13	1
ԱՂՏԵՂԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ	13	1
ԱՂՔԱՏ	13	2
ԱՂՕԹԵԼ	13	1
ԱՂՕԹՍ ԱՌՆԵԼ	13	1
ԱՂՕԹՍ ՍԱՏՈՒՑԱՆԵԼ	13	3
ԱՂՕԹՔ	13	12
ԱՃԱՊԱՐԵԼ	14	1
ԱՃԵԼ	14	9
ԱՃԵՑՈՒՑԱՆԵԼ	14	1
ԱՄ	14-18	261
ԱՄԱԶՈՆԻԱՅ	18	1
ԱՄԱՅԻ	18	1
ԱՄԱՆ	18	1
ԱՄԱՍԻԱՅ /անձնանուն/	18	5
ԱՄԱՍԻԱՅ /տեղանուն/	18	2
ԱՄԱՏՈՒՆԻՔ	18	2
ԱՄԱՐԱՅՆԻ	18	1
ԱՄՔԱՍՏԱՆՈՒԹԻՒՆ	18	1
ԱՄՔԱՐԻՇՏ	19	13
ԱՄՔԱՐՇՏՈՒԹԻՒՆ	19	2
ԱՄՔԱՐՏԱԿ	19	1
ԱՄՔՈՒԹԻՒՆ	19	1
ԱՄՔՈՒ	19	4
ԱՄԵՆ	19	1
ԱՄԵՆԱՅՆ	19-22	128
ԱՄԵՆԱՅՆ ԻՆՉ	22	1

ԱՄԵՆԱՅՆ ՈՒՐԵՔ	22	2
ԱՄԵՆԱՅՆ ՈՔ	22	1
ԱՄԵՆԱՍՈՒՐԲ	22	1
ԱՄԵՆԵԻՆ	22	1
ԱՄԵՆԵՔԵԱՆ	22	11
ԱՄԵՆԵՔԻՆ	22-23	7
ԱՄԷՆ	23	3
ԱՄԻՍ	23	24
ԱՄԴԻՔՈՍ	23	1
ԱՄ ՅԱՍԷ	23	1
ԱՄՈՎՆ	23	1
ԱՄՈՎՍ	23	1
ԱՄՈՒԼ	23	1
ԱՄՈՒՍԻՆ	23	1
ԱՄՈՒՍՆԱՆԱԼ	23	1
ԱՄՈՒՐ	23	2
ԱՄՍԱԿԱՆ	23	1
ԱՄՐԱՄ	24	3
ԱՄՐՈՅ	24	4
ԱՍՕԹ	24	1
ԱՅ	24	2
ԱՅԳ	24	1
ԱՅԳԱՆԱԼ	24	1
ԱՅԳՈՅՆ ԱՅԳՈՅՆ	24	1
ԱՅԴ	24	6
ԱՅԴՐ	24	1
ԱՅԺՄ	24	12
ԱՅԼ /դեր./	24-26	87
ԱՅԼ /շղկ./	26-27	53
ԱՅԼ /մկր./	28	1
ԱՅԼԱԲԱՆԱԲԱՐ	28	1
ԱՅԼԱԶԳ	28	3
ԱՅԼԱԶԳԱԲԱՐ	28	1
ԱՅԼԵԻ, ԱՅԼ ԵԻ	28	13
ԱՅԼ ԻՄՆ	28	3
ԱՅԼ ԻՆՉ	28	4
ԱՅԼ ՈՍՆ	28	4
ԱՅԼՈՒՐ	28	1
ԱՅԼ ՈՔ	29	1
ԱՅՆ /աստված/	29	1
ԱՅՆ /դեր./	29-31	87
ԱՅՆՈՒՀԵՏԵԻ	31	12
ԱՅՆՉԱՓ	31	3
ԱՅՆՊԷՍ	31-32	7
ԱՅՆՊԻՍԻ	32	4

ԱՅՆՔԱՆ	32	8
ԱՅՊԱՆԵԼ	32	2
ԱՅՊԱՆԵԼԻ	32	1
ԱՅՍ /դեր./	32-34	107
ԱՅՍ /զոյ./	34	1
ԱՅՍ ԻՆՉ	34	1
ԱՅՍԻՆՔՆ	34	3
ԱՅՍՈՒՋԵՏԵԻ	34	4
ԱՅՍՉԱՓ	34	1
ԱՅՍՊԷՍ	34-35	13
ԱՅՍՊԻՍԻ	35	6
ԱՅՍՐ	35	4
ԱՅՍՔԱՆ	35	2
ԱՅՍՕՐ	35	2
ԱՅՐ /մարդ/	35-36	31
ԱՅՐ /քարայր/	36	3
ԱՅՐԱՐԱՏ	36	1
ԱՅՐԱՐԱՏ ԳԱԽԱՌ	36	1
ԱՅՐԱՐԱՏԵԱՆ	36	5
ԱՅՐԱՐԱՏԵԱՆ ԳԱԽԱՌ	36	2
ԱՅՐԵԼ	36	5
ԱՅՐԻ	36	1
ԱՆԱԿ	36-37	18
ԱՆԱՀԻՏ	37	1
ԱՆԱՀՏԱԿԱՆ	37	3
ԱՆԱՀՏԱԿԱՆ ԿՈՒՌ/Ք/	37	1
ԱՆԱՀՏԱԿԱՆ ՍԵՂԵԱՆ	37	1
ԱՆԱՀՏԱԿԱՆՔ	37	1
ԱՆԱՆԻԱՅ	37	1
ԱՆԱՆՈՒՆ	37	1
ԱՆԱՊԱԿԱՐԲՈՅՑ	37	1
ԱՆԱՊԱՏ	37	4
ԱՆԱՏԱԽԼԻԿԷՔ	37	1
ԱՆԱՏՈՂԻՈՍ	37	1
ԱՆԱՏՈՂԻՈՍ ԱՂԷՔՍԱՆԴՐԱՅԻ	37	1
ԱՆԱՐԱՏ	37	2
ԱՆԱՐԳԱՆՔ	37	1
ԱՆԱՐԳԵԼ /բայ/	37	2
ԱՆԱՐԳԵԼ /մկր./	37	1
ԱՆԱՐԺԱՆ	37	5
ԱՆԱՐԻ	38	1
ԱՆԲԱԺԱՆԵԼԻ	38	1
ԱՆԳԱՄ /մկր./	38	8
ԱՆԳԱՄ /եղ. բառ/	38	2
ԱՆԳԷՈՍ	38	1

ԱՆԳԻՏԱՅՈՒՑԱՆԵԼ	38	1
ԱՆԳԻՏՈՒԹԻՒՆ	38	1
ԱՆԴ	38-39	32
ԱՆԴԱԴԱՐ	39	1
ԱՆԴԱՄ	39	2
ԱՆԴԱՍՏԱՆ	39	1
ԱՆԴԵՐԱՆՈՒԹԻՒՆ	39	1
ԱՆԴԷՆ	39	3
ԱՆԴՐ	39	2
ԱՆԴՐԱՆԻԿ	39	1
ԱՆԴՐԱՆԿՈՒԹԻՒՆ	39	1
ԱՆԴՐԵԱՍ	39	4
ԱՆԴՐԵԱՍ ԱՌԱՔԵԱԼ	39	1
ԱՆԴՐԷՆ	39	4
ԱՆԴՐԻ	39	1
ԱՆԴՐԻԱՆԷ	39	1
ԱՆԵՔԻՍ	39	1
ԱՆԵՐԵՒՈՅԹ	39	1
ԱՆԵՐԿԻՂ	39	1
ԱՆՁՐԱԲ	39	1
ԱՆՁՕՐ	39	1
ԱՆԹԻՍՈՍ	39	1
ԱՆԹԻՍՈՍ ՆԻԿՈՍԻԴԱՅԻ	40	1
ԱՆԹԻ	40	3
ԱՆԹԻՍ	40	1
ԱՆԻ	40	1
ԱՆԻԾԱՆԵԼ	40	2
ԱՆԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ	40	3
ԱՆԻՐԱՒՈՒԹԻՒՆ	40	2
ԱՆԽԱԽՏ	40	1
ԱՆԽԱՓԱՆ	40	2
ԱՆԽԵԹ	40	1
ԱՆԽՆԱՅ	40	1
ԱՆԽՆԱՅԵԼ	40	1
ԱՆԽՈՏՈՐ	40	1
ԱՆԾՈՒԿ	40	1
ԱՆԿԱՆԵԼ	40	9
ԱՆԿԱՆԵԼ ՀԱԼԱԾԱԿԱՆ	40	1
ԱՆԿԱՐԳ	40	1
ԱՆԿԵՂՏՈՒՆ	41	1
ԱՆՀԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ	41	1
ԱՆՀԱԲԱՏ	41	1
ԱՆՀԱԲԱՏՈՒԹԻՒՆ	41	1
ԱՆՀԵՏԱՆԱԼ	41	1
ԱՆՀՆԱՐ Է	41	2

ԱՆՀՆԱՐԻՆ	41	4
ԱՆՀՆԱՐԻՆ Է	41	1
ԱՆՁԱՍԲ	41	2
ԱՆՁԱՍԲ ԱՆՁԻՆ	41	2
ԱՆՁԵՒԱՑԻՔ	41	1
ԱՆՁՆ	41-42	36
ԱՆՁՆԱՍԷՐ	42	1
ԱՆՁՆԱԲՈՐՈՒԹԻՒՆ	42	1
ԱՆՁՆԵԱՅ	42	1
ԱՆՁՐԵՒ	42	1
ԱՆՃԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ	42	1
ԱՆՍԱՐՍԻՆ	42	3
ԱՆՍԵԿՆԵԼԻ	42	1
ԱՆՍԵՂԱԴԻՐ	42	1
ԱՆՍԵՂԱԴԻՐ ԼԻՆԵԼ	42	1
ԱՆՍԻՍ	42	1
ԱՆՍՈՒՈՒՆՉ	42	1
ԱՆՇԱՀՈՒԹԻՒՆ	42	1
ԱՆՈՒԱՆԵԼ/ԻԼ/	42-43	33
ԱՆՈՒԱՆԻ	43	2
ԱՆՈՒՆ	43-45	71
ԱՆՈՒՐՁ	45	1
ԱՆՉԱՓ	45	3
ԱՆՍԱԼ	45	4
ԱՆՍԿԻՉԲՆ	45	1
ԱՆՍՈՒԱԳ	45	1
ԱՆՍՊԱՌ	45	1
ԱՆՎԹԱՐ	45	1
ԱՆՏԻ	45-46	13
ԱՆՏԻԱՆՈՍ	46	1
ԱՆՏԻՈՔ	46	5
ԱՆՏԻՈՔԱՑԻՔ	46	1
ԱՆՏԻՈՔՈՍ	46	2
ԱՆՏՈՆԻՆՈՍ	46	7
ԱՆՏՈՆԻՆՈՍ ԵՐԿՐՈՐԳ	46	1
ԱՆՏՈՆԻՆՈՍ ԵՐՈՐԳ	46	1
ԱՆՑԱՆԵԼ	46	18
ԱՆՑԱՆԵԼ Ի ՍԷՁ	46	1
ԱՆՑԱԽՈՐ	46	1
ԱՆՑՈՒՑԱՆԵԼ	46	1
ԱՆՓՈՅԹ	47	1
ԱՆՓՈՅԹ ԱՌՆԵԼ	47	1
ԱՆՕՐԷՆ	47	5
ԱՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ	47	1
ԱՇԱԿԵՐՏ	47	19

ԱՇԱԿԵՐՏԱԲԱՐ	47	1
ԱՇԱԿԵՐՏԵԼ	47	1
ԱՇԴԱՀԱԿ	47-48	9
ԱՇԽԱՏ	48	1
ԱՇԽԱՏԱՍԷՐ	48	1
ԱՇԽԱՏԵԼ	48	1
ԱՇԽԱՏ ԼԻՆԵԼ	48	1
ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆ	48	1
ԱՇԽԱՐՀ	48-49	77
ԱՇԽԱՐՀԱԳԻՐ	49	3
ԱՇԽԱՐՀԱԳԻՐ ԱՌՆԵԼ	50	1
ԱՇԽԱՀՐ ԲԱՂՍԱՅ	50	1
ԱՇԽԱՐՀ ԵՐՈՒՄԱՂԷՄԱՑԻՈՑ	50	1
ԱՇԽԱՐՀ ՀԱՅՈՑ	50	16
ԱՇԽԱՐՀ ՀՆԴԿԱՅ	50	1
ԱՇԽԱՐՀ ՀՈՈՄԱՅԵՑԻՈՑ	50	1
ԱՇԽԱՐՀ ՈՒՏԻԱՅԻՈՑ	50	1
ԱՇԽԱՐՀ ՊԱՐՍԻՑ	50	2
ԱՇԽԷՆ	50	2
ԱՇԽԻՆԴԱՐ	50	1
ԱՇՈՏ	50	2
ԱՇՈՏ ԱՊԱՀ	50	2
ԱՇՈՏ ԱՊԱՀ ՊԱՏՐԱԿ, ՊԱՏՐԻԿ	50	2
ԱՉՔ	50	5
ԱՊԱ	50-53	105
ԱՊԱ ԵՒ	53	1
ԱՊԱ ԹԷ	53	1
ԱՊԱԿԱՆԻՉ	53	1
ԱՊԱՀ	53	2
ԱՊԱՀՈՒՆԻՔ	53	2
ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԻՒՆ	53	1
ԱՊԱՏ	53	1
ԱՊԱՐԱՆՔ	53	2
ԱՊԵՂԷՍ	53	1
ԱՊՏՏԱՄԲ	53	1
ԱՊՏՏԱՄԲԵԼ	53	5
ԱՊՐԵԼ	53	1
ԱՊՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ	53	1
ԱՋ /աժ./	54	2
ԱՋ /գոյ./	54	1
ԱՋԱԿՈՂՄԵԱՆ	54	1
ԱՋԱԿՑԵԼ	54	1
ԱՋՈՂԱՉԵՌՆՈՒԹԻՒՆ	54	1
ԱՌ /նախդիր/	54-57	177
ԱՌ /գոյ./	57	4

ԱՌԱԿ	57	1
ԱՌԱՆ	57	2
ԱՌԱՆՁԻՆ	57	1
ԱՌԱՆՑ	57	10
ԱՌԱՋ	57	3
ԱՌԱՋԱԻՈՐ	57	2
ԱՌԱՋԱԻՈՐ ՊԱՀՔ	57	1
ԱՌԱՋԻ /նախադր./	57-58	14
ԱՌԱՋԻ /մկր. /	58	4
ԱՌԱՋԻ ԱՌՆԵԼ	58	1
ԱՌԱՋԻ ԱՐԿԱՆԵԼ	58	2
ԱՌԱՋԻՆ	58-59	31
ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՏՈՒԱԾ	59	1
ԱՌԱՋԻՆ ՍԻՒՆՀՈՂՈՍ	59	1
ԱՌԱՋՆՈՐԴ	59	7
ԱՌԱՋՆՈՐԴԱԿԱՆ	59	1
ԱՌԱՋՆՈՐԴԵԼ	59	3
ԱՌԱՍԱՆ	59	1
ԱՌԱՍՊԵԼ	59	3
ԱՌԱՍՊԵԼԱԲԱՆԵԼ	59	2
ԱՌԱԻԵԼ	59	3
ԱՌԱԻԵԼ ԵՒՍ	59	1
ԱՌԱԻԵԼ ՔԱՆ	59	2
ԱՌԱԻԵՆԵԱՆՔ	60	1
ԱՌԱԻՕՏ	60	3
ԱՌԱԻՕՏՍ ԱՌԱԻՕՏՍ	60	1
ԱՌԱՔԵԱԼ	60	30
ԱՌԱՔԵԱԼ ԹԱԴԷ	60	2
ԱՌԱՔԵԱԼ ԹԱԴԷՈՍ	60	4
ԱՌԱՔԵԱԼՔ	60	1
ԱՌԱՔԵԼ	61	30
ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ	61	4
ԱՌԱՔԵԼԱՇՆՈՐՀ	61	1
ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆ	61	2
ԱՌԱՔԻՆՈՒԹԻՒՆ	61-62	10
ԱՌԱՔՈՒՄՆ	62	1
ԱՌ ԵՒ ԱԻԱՐ	62	5
ԱՌ ԵՒ ԱԻԱՐ ԱՌՆԵԼ	62	1
ԱՌԸՆԴՈՒՆԱԿ	62	1
ԱՌ ԺԱՍԱՅՆ, ԱՌ-ԺԱՍԱՅՆ	62	2
ԱՌ ԺԱՍԱՆԱԿ ՍԻ	62	1
ԱՌ Ի	62	15
ԱՌԻԹ	62	1
ԱՌԻԻԾ	63	1
ԱՌԻԻԾԱԲԱՐ	63	1

ԱՌԼՆՈՒԼ	63	1
ԱՌՀԱՍԱՐԱԿ	63	4
ԱՌՀԱԲԱՏՉԵԱՅ	63	1
ԱՌՆԵԼ	63-64	89
ԱՌՆԵԼ ԱՂՕԹՍ	64	1
ԱՌՆԵԼ ԻՐԱԴՈՒՆՍ	64	1
ԱՌՆԵԼ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ	65	1
ԱՌՆԵԼ ՀԱՇՏՈՒԹԻՒՆ	65	1
ԱՌՆԵԼ ՁԵՐԲԱԿԱԼ	65	1
ԱՌՆԵԼ ՅԱՅՏ	65	1
ԱՌՆԵԼ ՎԱԽՃԱՆ	65	1
ԱՌՆՈՒԼ	65-66	89
ԱՌՆՈՒԼ ԿԻՆ	66	4
ԱՌՆՈՒԼ ՅԱՆՁՆ	67	5
ԱՌՆՈՒԼ ՊԱՏԱՆԴ	67	1
ԱՌՆՈՒԼ ՊԱՐԱՊՈՒՄՆ	67	1
ԱՌՈՂՁ	67	1
ԱՌՈՂՁՈՒԹԻՒՆ	67	2
ԱՌՈՒ	67	1
ԱՌ ՍԱԿԱԲ ՍԱԿԱԲ	67	1
ԱՍԱԲ	67	1
ԱՍԱՓ	67	1
ԱՍԵԼ	67-69	180
ԱՍՈՐԵՍՏԱՆ	69	4
ԱՍՈՐԵՍՏԱՆԵԱՅՔ	69	2
ԱՍՈՐԻ	69	1
ԱՍՈՐԻՔ	69-70	7
ԱՍՈՒՐ	70	1
ԱՍՊԱՏԱԿԵԼ	70	1
ԱՍՊԱՐԱՊԵՏ	70	1
ԱՍՊԱՐԷՁ	70	2
ԱՍՊԵՏ	70	4
ԱՍՊԵՏ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ	70	1
ԱՍՊԵՏՈՒԹԻՒՆ	70	1
ԱՍՏ	70	8
ԱՍՏԱՆՕՐ	70	3
ԱՍՏԻ	70	2
ԱՍՏԻ ԵՒ ԱՆՏԻ	70	2
ԱՍՏԻՃԱՆ	70	1
ԱՍՏՂ	71	1
ԱՍՏՂԱՆՇԱՆ	71	1
ԱՍՏՂԻԿ	71	1
ԱՍՏՈՒԱԾ	71-73	118
ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆ	73	2
ԱՍՏՈՒԱԾԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ	73	1

ԱՍՏՈՒԱԾԱԶԱՐԴ	73	2
ԱՍՏՈՒԱԾԱԽՕՍ	73	1
ԱՍՏՈՒԱԾԱՀԱՃՈՅ	73	1
ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ	73	11
ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՆՉ	73	2
ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉ ԳԻՐՔ	73	1
ԱՍՏՈՒԱԾԱՊԱՏԻՒ	73	1
ԱՍՏՈՒԱԾԱՊԷՍ	73	1
ԱՍՏՈՒԱԾԱՍԷՐ	73	6
ԱՍՏՈՒԱԾԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ	74	1
ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՆԿ	74	1
ԱՍՏՈՒԱԾԱՐԵԱԼ	74	1
ԱՍՏՈՒԱԾԱՑՈՒՑԱՆԵԼ	74	1
ԱՍՏՈՒԱԾԳԻՏՈՒԹԻՒՆ	74	1
ԱՍՏՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ	74	4
ԱՍՏՈՒԱԾՈՒՍՈՅՑ	74	1
ԱՍՏՈՒԱԾՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ	74	1
ԱՏԵՆԱԿԱՆ	74	1
ԱՏՐԻԱՆՈՍ	74	1
ԱՏՐՊԱՏԱԿԱՆ	74	2
ԱՏՐՊԱՏԱԿԱՆՔ	74	1
ԱՐԱԲԱՑԻՔ	74	1
ԱՐԱԲԻԱՅ	74	1
ԱՐԱԲԻԱՅ ԱՌԱՋԻՆ	74	1
ԱՐԱԳԱԾ	74	1
ԱՐԱԹԻՒՆ	74	1
ԱՐԱՄ	74-75	12
ԱՐԱՄԱԶԴ	75	3
ԱՐԱՄԱՅԻՍ	75	1
ԱՐԱՄԱՆԵԱԿ, ԱՐԱՄԵՆԵԱԿ	75	4
ԱՐԱՅ	75	12
ԱՐԱՅ ԳԵՂԵՑԻԿ	75	4
ԱՐԱՐԱԴ	75	1
ԱՐԱՐԱԾ	75	4
ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ	75	2
ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ԹԱԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ	75	1
ԱՐԱՐԻՉ	75	5
ԱՐԱՐԻՉ ԱՍՏՈՒԱԾ	75	1
ԱՐԱՐՉԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ	75	1
ԱՐԱՐՉԱԿԱՆ	75	1
ԱՐԲԱՆԵԿԱԿԻՑ	76	1
ԱՐԲԵՆԱԼ	76	1
ԱՐԲԷԼ	76	4
ԱՐԲՈՒՆՔ	76	3
ԱՐԲՈՒՑԱՆԵԼ	76	1

ԱՐԳԱՄ	76	1
ԱՐԳԵԼԵԼ	76	4
ԱՐԳ	76-77	69
ԱՐԳԱՐ	77	4
ԱՐԳԱՐԱՆԱԼ	77	1
ԱՐԳԱՐԵՒ	77	3
ԱՐԳԱՐՈՒԹԻՒՆ	77-78	6
ԱՐԳԵՒՔ	78	1
ԱՐԳԻՒՆՔ	78	2
ԱՐԵԳ	78	1
ԱՐԵԳԱԿՆ	78	1
ԱՐԵԹ, ԱՐԷԹ	78	3
ԱՐԵՒԵԼՔ	78	7
ԱՐԵՒՍՈՒՏՔ	78	5
ԱՐԵՒՍԲՈՆՈՍ	78	1
ԱՐԵՒՍԲՈՆՈՍ ՔԱՂԱՔ	78	1
ԱՐԹՆՈՒԼ	78	1
ԱՐԺԱՆ	78	5
ԱՐԺԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ	78	1
ԱՐԺԱՆ Է	78-79	4
ԱՐԺԱՆԻ	79	5
ԱՐԺԱՆԻ Է	79	1
ԱՐԺԱՆԻ ԼԻՆԵԼ	79	1
ԱՐԺԱՆԻՔ	79	1
ԱՐԻ	79	2
ԱՐԻՈՍ	79	2
ԱՐԻՒՆ	79	8
ԱՐԻՒՆ ՓՐԿՉԻ	79	1
ԱՐԾՐՈՒՆԻ	79	1
ԱՐԾՐՈՒՆԻՔ	79	2
ԱՐԿԱՆԵԼ	79-80	16
ԱՐԿԱՆԵԼ ՀԻՍՆ	80	1
ԱՐՀԱՍԱՐՀԵԼ	80	1
ԱՐՀԱԻԻՐՔ	80	1
ԱՐՉԱԿԵԼ	80	7
ԱՐՉԱՆ	80	4
ԱՐՉԱՆԱՔԱՐ	80	2
ԱՐՍԱՅԻՍ	80	3
ԱՐՍԱՏ	80	1
ԱՐՍԱԻՐ	80	3
ԱՐՍԵՆ	80	1
ԱՐՍԵՆԱԿՔ	80	1
ԱՐՍԵՆԵԱԿ	80	1
ԱՐՍՆԻՔ	80	1
ԱՐՇԱԿ	80-81	18

ԱՐՇԱԿԱՆ	81	3
ԱՐՇԱԿ ԱՌԱՋԻՆ	81	1
ԱՐՇԱԿ ԵՐԿՐՈՐԳ	81	1
ԱՐՇԱԿ ՍԵԾ	81	4
ԱՐՇԱԿՈՒՆԻ	81	1
ԱՐՇԱԿՈՒՆԻՔ	81	5
ԱՐՇԱԿ ՊԱՀՈՒՄ	81	1
ԱՐՇԱԿ ՔԱՉ	81	3
ԱՐՇԱՄ	81	5
ԱՐՇԱՄՈՒՆԻՔ	81	1
ԱՐՇԱՐՈՒՆԻՔ	81	1
ԱՐՇԱԻԱՆՔ	82	4
ԱՐՇԱԻԵԼ	82	5
ԱՐՇԱԻՐ	82	1
ԱՐՇԷՉ	82	2
ԱՐՇՕՐ	82	1
ԱՐՈՒԵՍ	82	5
ԱՐՈՒԹԻՒՆ	82	5
ԱՐՈՒՍԱՏԱԿԱՆ	82	1
ԱՐՉ	82	1
ԱՐՍԵՒՈՍ	82	1
ԱՐՏԱՉ	82	4
ԱՐՏԱՉ ԳԱԻԱՌ	82	2
ԱՐՏԱՇԱՏ	82	6
ԱՐՏԱՇԱՏ ՔԱՂԱՔ	82-83	4
ԱՐՏԱՇԷՍ	83	35
ԱՐՏԱՇԷՍ ԵՐԿԱՅՆԱԶԵՈՒՆ	83	1
ԱՐՏԱՇԷՍ ԵՐՐՈՐԳ	83	1
ԱՐՏԱՇԷՍ ՈՒՇԻՄ	83	1
ԱՐՏԱՇԻՐ	83-84	24
ԱՐՏԱՍԱՀՍԱՆԵԼ	84	1
ԱՐՏԱՍԱՆԵԼ	84	1
ԱՐՏԱՍՈՒՆՔ	84	1
ԱՐՏԱԻԱՉ	84	1
ԱՐՏԱԻԱՉԳ	84	14
ԱՐՏԱԻԱՉ ՍԱՆԴԱԿՈՒՆԻ	84	1
ԱՐՏԱԻԱՆ	84	13
ԱՐՏԱՔՈՅ	84-85	3
ԱՐՏԱՔՈՅ ԲԵՐԵԼ	85	1
ԱՐՏԱՔՍ	85	1
ԱՐՏԱՔՍ ԲԵՐԵԼ	85	1
ԱՐՏԵՍԵԱՅ	85	1
ԱՐՏԵՍԻՍ	85	1
ԱՐՏԵՍՈՆ	85	1
ԱՐՏԵԻԱՆ	85	1

ԱՐՓԱԿՍԱԴ	85	3
ԱՐՓԻԱՓԱՅԼ	85	1
ԱՐՔԱՅ	85-86	68
ԱՐՔԱՅԱՆԻՍՏ	86	1
ԱՐՔԱՅԻՅ ԱՐՔԱՅ	87	3
ԱՐՔԱՅՈՒԹԻՒՆ	87	1
ԱՐՔԵՂՈՍ	87	1
ԱՐՔ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ	87	2
ԱՐՔՈՒՆԱԿԱՆ	87	1
ԱՐՔՈՒՆԻ	87	4
ԱՐՔՈՒՆԻՔ	87	2
ԱԲԱԳ	87	1
ԱԲԱԳՈՒԹԻՒՆ	87	1
ԱԲԱՉԱՆ	87	6
ԱԲԱՆ	87	5
ԱԲԱՆԴԵԼ	87	5
ԱԲԱՆԴՈՒԹԻՒՆ	87	2
ԱԲԱՐ	87-88	7
ԱԲԱՐԵԼ	88	1
ԱԲԵԼԻ	88	4
ԱԲԵԼՈՐԴ	88	1
ԱԲԵՏԱՐԱՆ	88	5
ԱԲԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ	88	1
ԱԲԵՏԱՐԱՆԵԼ	88	2
ԱԲԵՏԱՐԱՆԻՉ	88	1
ԱԲԵՏԱԽՈՐ	88	1
ԱԲԵՏԻՔ	88	3
ԱԲԵՐ	88	1
ԱԲԵՐԱԿ	88	1
ԱԲԵՐԵԼ	88	1
ԱԲԵՐՈՒՄՆ	88	2
ԱՓՆ	88	2
ԱՓՐԻԿԱՆՈՍ	88	1
ԱՔԱԶ	88	1
ԱՔԱՐ	88	1
ԱՔԵՂԷՍ	88	1
ԱՔՍԻՈՍ	88	1
Բ.	89	2
ԲԱԲ	89	2
ԲԱԲԵԼԱՅԻՔ	89	4
ԲԱԲԵԼՈՆ	89	8
ԲԱԲԵՂԱՍ	89	1
ԲԱԲԻԼՈՎՆ	89	1

ԲԱԳԱՐԱՏ	89	3
ԲԱԳԻՆ	89	4
ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ	89	3
ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻՔ	89	5
ԲԱԳՐԵՒԱՆԴ	89	1
ԲԱԴԴՈՎՆ	89	1
ԲԱԶ	90	1
ԲԱԶԿԱԿԻՑ	90	2
ԲԱԶԿԱԿԻՑ ԱՌՆԵԼ	90	2
ԲԱԶՄԱԿԵԱՅ	90	1
ԲԱԶՄԱՄԲՈՒՆ	90	1
ԲԱԶՄԱՆԱԼ	90	5
ԲԱԶՄԱՊՏՈՒՂ	90	1
ԲԱԶՄԱՎԷՊ	90	1
ԲԱԶՄԵՐԶԱՆԻԿ	90	2
ԲԱԶՄՈՒԹԻՒՆ	90	12
ԲԱԶՈՒՄ	91-92	100
ԲԱԶՈՒՄ ԱՆԳԱՄ	92	5
ԲԱԺԱՆԵԼ	92-93	12
ԲԱԺԱՆՈՒՄՆ	93	5
ԲԱԺԻՆ	93	4
ԲԱԺՈՒՆԻՔ	93	1
ԲԱԿԱՈՒԴ	93	1
ԲԱՀՂ	93	1
ԲԱՀՂԱՌ	93	1
ԲԱՀՂԱԻՔ	93	1
ԲԱՂԴԱՍԱՐ	93	1
ԲԱՂԽԵԼ	93	1
ԲԱՂԻՔ	93	1
ԲԱՂՍԻՔ	93	1
ԲԱՍԲԱՍԵԼ	93	1
ԲԱՅՅ /շղկա./	93-94	33
ԲԱՅՅ /նախադր./	94	6
ԲԱՅՅ ԱՐԳ	94	1
ԲԱՅՅ ԵԹԷ	94	1
ԲԱՅՅ ԵՒ	94	1
ԲԱՅՅ ՍԻԱՅՆ	94	6
ԲԱՅՅ ՍԻԱՅՆ ԵԹԷ	94	1
ԲԱՆ /աստված/	95	14
ԲԱՆ /խոսք, գործ/	95-96	54
ԲԱՆԱԼ	96	1
ԲԱՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ	96	6
ԲԱՆ ԱՐԱՐԶԻ	96	1
ԲԱՆԻԲՈՒՆ	96	1
ԲԱՆ ԿԵՆԱՅ	96	5

ԲԱՆՏ	96	2
ԲԱՆ ՏԵԱՌՆ	96	3
ԲԱՇԽԵԼ	97	3
ԲԱՇԽԻՉ	97	1
ԲԱՊՏԻՐԱՆ	97	1
ԲԱՌԱՀԱԼԱՅ	97	1
ԲԱՌՆԱԼ	97	15
ԲԱՌՆԱԼ Ի ԿԱԽԱՂԱՆ	97	1
ԲԱՌՈՒՏ/°/ /ԲԱՆ/	97	1
ԲԱՍԵՆ	97	2
ԲԱՍՂՔ	97	1
ԲԱՎԱՆԴԱԿ	97	1
ԲԱՐ	97	1
ԲԱՐԱԿ	97	1
ԲԱՐԳԱԲԱՃԵԼ	97	1
ԲԱՐԴ	97	2
ԲԱՐԴ ԲԱՐԴ	97	2
ԲԱՐԴՆԾԱՆ	98	1
ԲԱՐԴՆԾԱՆ ՈՒՌՀԱՅԻ	98	1
ԲԱՐԴՈՒԴԻՍԷՆՍ	98	3
ԲԱՐԴՈՒԴԻՍԷՆՍ ԱՌԱՔԵԱԼ	98	1
ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ	98	2
ԲԱՐԵԽՕՍ	98	1
ԲԱՐԵԽՕՍՈՒԹԻՒՆ	98	1
ԲԱՐԵԿԱՄ	98	3
ԲԱՐԵԿԱՐԳ	98	1
ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ	98	3
ԲԱՐԵՊԱՇՏ	98	3
ԲԱՐԵՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ	98	3
ԲԱՐԵՊԱՇՏՕՆ	98	2
ԲԱՐԵՐԱՐ	98	2
ԲԱՐԵՓԱՌՈՒԹԻՒՆ	98	1
ԲԱՐԻ	98-99	11
ԲԱՐԻՈՔ	99	2
ԲԱՐԻՔ	99	3
ԲԱՐԿՈՒԹԻՒՆ	99	1
ԲԱՐՉ	99	3
ԲԱՐՉ ԵՒ ՊԱՏԻԻ	99	2
ԲԱՐՉ ԵՒ ՊԱՏԻԻ ՏԱԼ	99	1
ԲԱՐՉՐ	99	1
ԲԱՐՉՐԱՆԱԼ	99	1
ԲԱՐՉՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ	99	1
ԲԱՐՉՐԱԲԱՆԴԱԿ	99	2
ԲԱՐՉՐՈՒԹԻՒՆ	99	1
ԲԱՐՇԱՄ	99	1

ԲԱՐՇԱՍԻՆ	99	1
ԲԱՐՈՒԹԻՒՆ	99	1
ԲԱՐՍԵԼ	99	1
ԲԱՐՍԵՂ	99	1
ԲԱՐՍԵՂԱԲԵՐԴ	99	1
ԲԱՐՔ	99	2
ԲԱՑ	99	4
ԲԱՑՈՒՄՆ	99	1
ԲԱՒԱԿԱՆ	100	2
ԲԱՒԱԿԱՆԱՆԱԼ	100	1
ԲԱՒԱԿԱՆ ԼԻՆԵԼ	100	1
ԲԱՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ	100	1
ԲԴԵԱՇԽ, ԲԴԵՇԽ	100	4
ԲԴԵՇԽ ԱՂՁՆԵԱՑ	100	1
ԲԵԹԱՆԻԱՅ	100	1
ԲԵԹՂԱՀԷՄ	100	2
ԲԵԼ	100	6
ԲԵՂԱՆԱՒՈՐԵԼ	100	1
ԲԵՄ	100	1
ԲԵՆԻԱՍԻՆ	100	1
ԲԵՌՆԱՒՈՐ	100	1
ԲԵՍԻՈՍ	100	1
ԲԵՍԻՈՍ ԼԵԱՌՆ	100	1
ԲԵՏԷՄ	100	1
ԲԵՐԱՆ	100	4
ԲԵՐԱՆ Ի ԲԵՐԱՆ	100	3
ԲԵՐԴ	100	1
ԲԵՐԵԼ	100-101	28
ԲԵՐԻՐԵԼՈՍ	101	1
ԲԵՒԵՌ	101	4
ԲԵՒԵՌԻԼ	101	1
ԲՁՆՈՒՆԻՔ	101	1
ԲԷԹՔՈՒՐԲԵՆ	101	1
ԲԷՈՍ	101	1
ԲԺԻՇԿ	101	1
ԲԺՇԿԵԼ	101-102	15
ԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆ	102	4
ԲԻՐ	102	1
ԲԻԻՉԱՆԴԻԱՑԻՔ	102	2
ԲԻԻՉԱՆԴԻՈՆ, ԲԻԻՉԱՆՏԻՈՆ	102	2
ԲԻԻԹԱՆԱՑԻՔ	102	1
ԲԻԻՐ	102	6
ԲԻԻՐԱՏ	102	1
ԲԻԻՐԱՏ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ	102	1
ԲԼՈՒՐ	102	3

ԲՂԽԵԼ	102	2
ԲՆԱԿ	102	1
ԲՆԱԿԱՐԱՆ	102	2
ԲՆԱԿԵԼ	102-103	21
ԲՆԱԿԵՑՈՒՑԱՆԵԼ	103	2
ԲՆԱԿԻՉ	103	2
ԲՆԱԿՈՒԹԻՒՆ	103	9
ԲՆԱԲ	103	2
ԲՆԱԲ ԻՍԿ	103	1
ԲՆԱԲՈՐԵԼ	103	1
ԲՆՈՒԹԻՒՆ	103	3
ԲՈԼՈՐ	103	4
ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ	103	1
ԲՈԿՈՂՈՍՈՐԻՔ	103	2
ԲՈՍՈՐ	103	2
ԲՈՍՈՐ ՔԱՂԱՔ	103	1
ԲՈՍՊՈՐԱՑԻ	103	1
ԲՈՎԱՆԴԱԿ	104	3
ԲՈՐԱԿ	104	1
ԲՈՐԲՈՐԻՏՈՍ	104	1
ԲՈՐԻՍՈՒԹԵՆԷՍ	104	1
ԲՈՐՈՏ	104	1
ԲՈՐՈՏՈՒԹԻՒՆ	104	2
ԲՈՑԱԿՆԱԳՈՅՆ	104	1
ԲՈՒՆ	104	1
ԲՈՒՆԵԼ	104	1
ԲՈՒՌՆ	104	3
ԲՈՒՌՆ ՀԱՐԿԱՆԵԼ	104	3
ԲՈՒՐԴԱՔ	104	2
ԲՈՆԱՆԱԼ	104	2
ԲՈՆԱԲՈՐ	104	2
ԲՐԵԼ	104	1
ԲՐԵՆՏԻՆԱ	104	1
ԲՕԹ	104	2
Գ.	105	2
ԳԱԴԻՐՈՆ	105	1
ԳԱԶԱՆԱՍԻՏ	105	1
ԳԱԼ	105-106	94
ԳԱԼ Ի ԴՈՒՐՍ	106	1
ԳԱԼ Ի ՍԿՐՏՈՒԹԻՒՆ	106	1
ԳԱԼՈՒՍ	106	3
ԳԱԼՈՒՍ ՏԵԱՌՆ	107	2
ԳԱԼ ՏԱՐԻ	107	1

ԳԱՀ	107	4
ԳԱՀԵՐԷՅ	107	1
ԳԱՀՆԱՄԱԿ	107	2
ԳԱՀՈՅՔ	107	1
ԳԱՂԱՏԻԱՅ	107	2
ԳԱՂԱՅԻ	107	1
ԳԱՂԻԱՅ	107	1
ԳԱՂԻՈՍ	107	2
ԳԱՂՈՍ	107	2
ԳԱՂՏՆԱԳՆԱՅ	107	1
ԳԱՂՏՆԱԳՆԱՅ ԱՌՆԵԼ	107	1
ԳԱՂՏՆԻ	107	1
ԳԱՅԻՈՍ	107	2
ԳԱՅԻՈՍ ԱՌԱՋԻՆ	107	1
ԳԱՅԻՈՍ ԵՐԿՐՈՐԳ	107	1
ԳԱՅԻՍՈՆ	108	2
ԳԱՅԻՍՈՆ /Գայանե բառի սխալ ընթերցում/	108	1
ԳԱՅԼ /տանգ.գործ./	108	2
ԳԱՅԼ /հտ. անուն/	108	2
ԳԱՅԼ ԳԵՏ	108	2
ԳԱՆ	108	1
ԳԱՆՁ	108	8
ԳԱՌՆԻ	108	1
ԳԱՌՆԻԿ	108	1
ԳԱՐԳԱՐԱՅԻՔ	108	1
ԳԱՐԴՄԱՆ	108	1
ԳԱՐՆԱՅՆԻ	108	1
ԳԱԻԱՌ	108-109	43
ԳԱԻԱՌ ԱԹԵՆԱՅԻՈՅ	109	1
ԳԱԻԱՌԱԿԻՅ	109	1
ԳԱԻԱՌ ԱՅՐԱՐԱՏԵԱՆ	109	3
ԳԱԻԱՌ ԱՐՏԱԶՈՒ	109	2
ԳԱԻԱՌ ԲԱՍԵՆՈՅ	109	1
ԳԱԻԱՌ ԵԿԵՂԵԱՅ	109	3
ԳԱԻԱՌ ՊԱՂԵՍՏԻՆԱՅԻՈՅ	109	1
ԳԱԻԱՌ ՏԱՐՕՆ	109	1
ԳԱԻԻԹ	109	1
ԳԵԼԱՐԱՆ	110	1
ԳԵՀՈՎՆ	110	1
ԳԵՂ /գեղեցկություն/	110	1
ԳԵՂ /գյուղ/	110	6
ԳԵՂԱԼԵԱՌՆ	110	1
ԳԵՂԱՄ	110	5
ԳԵՂԱՄԻ	110	1
ԳԵՂԱՊԱՏՇԱՃԵԼ	110	1

ԳԵՂԱՔՈՒՆԻ	110	1
ԳԵՂԳԵՂՈՒՄՆ	110	1
ԳԵՂ ԵՐԻՉԱ	110	2
ԳԵՂԵՑԻԿ	110	7
ԳԵՂԵՑԿԱԲԱՐ	110	1
ԳԵՂԵՑԿԱՊԷՍ	110	1
ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ	110	1
ԳԵՂ ԹՈՐԴԱՆ	110	1
ԳԵՏ	110-111	25
ԳԵՏ ԵՓՐԱՏ	111	1
ԳԵՏԷՈՆ	111	1
ԳԵՏԻՆ	111	2
ԳԵՐԱԳՈՅՆ	111	1
ԳԵՐԱՀՐԱՇ	111	1
ԳԵՐԱՆ	111	1
ԳԵՐԳԵՍԱՅԻ	111	1
ԳԵՐԵԱԼ	111	2
ԳԵՐԵԼ	111	4
ԳԵՐԻ	111	1
ԳԵՐ Ի ՎԵՐՈՅ	111	1
ԳԵՐՍԱՆԻԿ	111	1
ԳԵՐՈՒԹԻՒՆ	111	8
ԳԹԱԼ	112	2
ԳԻՆԱՍԷՐ	112	1
ԳԻՆԴ	112	1
ԳԻՇԵՐ	112	2
ԳԻՋԻՆ	112	1
ԳԻՍԱՆԵԱՅ	112	1
ԳԻՏԵԼ	112	13
ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ	112	2
ԳԻՏՈՒՆ	112	1
ԳԻՐ	112	10
ԳԻՐ ԴԱՇՆԱԲՈՐՈՒԹԵԱՆ	113	1
ԳԻՐԿ	113	2
ԳԻՐՔ	113	7
ԳԻՐՔ ԿԱՅՍԵՐԱՅ	113	2
ԳԻՐՔ ԿԱՆՈՆԱՅ	113	1
ԳԻՐՔ ՀԱԽՍԱՐՍԱՏ	113	1
ԳԻՐՔ ՍԱԿԱԲԱՅԵՑԻՈՑ	113	1
ԳԻՐՔ ՍՈՒՐԲ	113	1
ԳԻԻՂ	113	4
ԳԻԻՂ ԵԻՔԱԻՏԱ	113	1
ԳԼ. /գլուխ բառի կրճատ գրությունն է/	113	4
ԳԼԱԿԱՆՔ	113	1
ԳԼԽԱՏԵԼ	113	2

ԳԼԽԱՒՈՐ	113-114	15
ԳԼԽԻՎԱՅՐ	114	2
ԳԼՈՐԵԼ	114	1
ԳԼՈՒԽ /մարմնի մաս/	114	14
ԳԼՈՒԽ /առաջնորդ/	114	8
ԳԼՈՒԽ /գրքի հատված/	114-115	76
ԳԼՈՒԽ /ավարտ/	115	1
ԳՆԱԼ	115-116	37
ԳՆԱԼ ՓԱԽՍՏԱԿԱՆ	116	1
ԳՆԵԼ	116	1
ԳՆԹՈՒՆԻՔ	116	1
ԳՆՈՒՆԻՔ	116	1
ԳՈԳՅԵՍ	116	1
ԳՈԴՈՂԻԱ	116	1
ԳՈԹՔ	116	1
ԳՈԼ	116-117	12
ԳՈԼՈՐՇԻ	117	1
ԳՈՀԱՆԱԼ	117	1
ԳՈՂԱՆԱԼ	117	2
ԳՈՂԹՆ	117	2
ԳՈՂԻԱԳ	117	3
ԳՈՍԵՐ	117	5
ԳՈՅԱՆԱԼ	117	1
ԳՈՅԺ	117	1
ԳՈՅՆ	117	1
ԳՈՅՈՒԹԻՒՆ	117	1
ԳՈՉԵԼ	117	1
ԳՈՉՈՒՄՆ	117	1
ԳՈՌԱԼ	117	1
ԳՈՎԵԼ	117	4
ԳՈՎԵԼԻ	117	2
ԳՈՎՈՒԹԻՒՆ	117	3
ԳՈՏՈՐԳԷ	117	1
ԳՈՐԳԻԱՆՈՍ	117	1
ԳՈՐԾ	117-118	37
ԳՈՐԾԱԿԱԼ	118	1
ԳՈՐԾԱԿԻՑ	118	1
ԳՈՐԾԱԿԻՑ ԼԻՆԵԼ	118	1
ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԻՒՆ	118	1
ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹԻՒՆ	118	1
ԳՈՐԾԵԼ	118-119	19
ԳՈՐԾԵԼԻՔ	119	1
ԳՈՐՈՍ	119	1
ԳՈՐՍԵՆԻԱՅ	119	1
ԳՈՒԲ	119	1

ԳՈՒԹ	119	1
ԳՈՒԹՔ	119	5
ԳՈՒՄԱՐԵԼ	119	2
ԳՈՒՄԱՐԵԼ ԳՈՒՆԴ	119	1
ԳՈՒՆԴ	119	5
ԳՈՒՆԴ ԳՈՒՄԱՐԵԼ	119	1
ԳՏԱՆԵԼ	119	25
ԳՐԵԱՆՔ	119	1
ԳՐԵԼ	120	36
ԳՐԻԳՈՐ	120-121	57
ԳՐԻԳՈՐ ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆ	121	1
ԳՐԻԳՈՐԻՈՍ	121	3
ԳՐԿԱԼԻՐ	121	1
Դ.	122	2
ԴԱ	122	3
ԴԱԴԱՐԵԼ	122	2
ԴԱԴԱՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ	122	4
ԴԱԴԱՐՈՒՄՆ	122	1
ԴԱԴԱՐՈՒՄՆ ԱՌՆՈՒԼ	122	1
ԴԱԶԻՄՈՆ	122	1
ԴԱԼԱՐ	122	1
ԴԱՀԵԿԵԼ	122	1
ԴԱՂՍԱՏԱՑԻՔ	122	1
ԴԱՅԵԱԿ	122	4
ԴԱՅԵԿԵԼ	122	2
ԴԱՇԻՆՔ	122	2
ԴԱՇՆԱՒՈՐ	122	1
ԴԱՇՆԱՒՈՐԵԼ	122	1
ԴԱՇՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ	122	2
ԴԱՇՏ	122	3
ԴԱՇՏ ԱՐԱՅԻ	122	1
ԴԱՇՏ ԳԱՐԳԱՐԱՑԻՈՑ	123	1
ԴԱՌՆԱԼ	123	26
ԴԱՌՆՈՒԹԻՒՆ	123	1
ԴԱՍԵԼ	123	1
ԴԱՍԵՄԱՆ	123	1
ԴԱՍՏԱԿԵՐՏ	123	3
ԴԱՍՏԱՇԱՐԺ	123	1
ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԵԼ	123	1
ԴԱՏԱՊԱՐՏԵԼ	123	2
ԴԱՏԱՍՏԱՆ	123	2
ԴԱՏԱՍՏԱՆ ՀԱՏԱՆԵԼ	124	1
ԴԱՏԱՒՈՐ	124	6

ԴԱՏԵԼ	124	1
ԴԱՐԱՆԱՂԵԱՅ ԳԱԻԱՌ	124	1
ԴԱՐԱՆԱՂԻՔ	124	1
ԴԱՐՔԱՆՏ	124	1
ԴԱՐՔԻՆ	124	2
ԴԱՐԴԱՆԴՔ	124	1
ԴԱՐԵՀ	124	9
ԴԱՐԵՀ ԱՐՏԵՍԵԱՅ	124	1
ԴԱՐԵՀԵԱՆ	124	1
ԴԱՐԵՀ ԽՈՐԹ	124	1
ԴԱՐԵՀ ՎԵՐՁԻՆ	124	1
ԴԱՐԵՀ ՎՇՆԱՍՊԵԱՆ	124	1
ԴԱՐՁ	124	1
ԴԱՐՁԵԱԼ	124-125	47
ԴԱՐՁՈՒԱԾ	125	1
ԴԱՐՁՈՒՑԱՆԵԼ	125	7
ԴԱՐՄԱՆ	125	1
ԴԱԻ	125	2
ԴԱԻԱՃԱՆՈՒԹԻՒՆ	126	2
ԴԱԻԻԹ	126	9
ԴԵԳԵՐԱՆՔ	126	1
ԴԵԿՂԱԹ	126	1
ԴԵԿՈՍ	126	2
ԴԵՂ	126	3
ԴԵՌ	126	3
ԴԵՌ ԵՒՍ,ԴԵՌԵՒՍ	126	4
ԴԵԻ	126	4
ԴԷՄ	126	8
ԴԷՄ ԴՆԵԼ	126	2
ԴԷՊ /նախադր./	126	2
ԴԷՊ /զոյ./	126	1
ԴԷՊ ԼԻՆԵԼ	126	1
ԴԺՈՒԱՐԵԼ	126	1
ԴԻԱԹԱԻԱԼ	127	1
ԴԻԱԹԱԻԱԼ ԿԱՅՈՒՑԱՆԵԼ	127	1
ԴԻԱԿՆ	127	1
ԴԻՍԵԼ	127	6
ԴԻՍԻ ՀԱՐԿԱՆԵԼ	127	1
ԴԻՈԿՂԵՏԻԱՆՈՍ	127	12
ԴԻՈՆԷՍԻՈՍ	127	4
ԴԻՈՆԷՍԻՈՍ ԱՂԷՔՍԱՆԴՐԱՑԻ	127	1
ԴԻՊԵԼ	127	3
ԴԻՊԵՑՈՒՑԱՆԵԼ	127	1
ԴԻՒԱԲՆԱԿ	127	1
ԴԻՒԱԿԱՆ	127	2

ԳԻՒԱՆ	127	2
ԳԻՔ	127	3
ԳԻՔ ԲԱՐՇԱՍԻՆԱՅ	127	1
ԳՂԵԱԿ	128	1
ԳՂԵԱԿ ԲԵՐԴ	128	1
ԳՆԵԼ	128	31
ԳՆԵԼ ԴԱՇԻՆՍ	128	1
ԳՆԵԼ ԹԱԳ	128	1
ԳՆԵԼ Ի ՄՏԻ	128	1
ԳՆԵԼ ՈՒԽՏ ԵՒ ԴԱՇԻՆՍ	128	1
ԳՆԵԼ ՍԿԻՉԲՆ	128	1
ԳՇԽՈՅ	128	3
ԳՈՒ	128-130	138
ԳՈՒԻՆ	130	2
ԳՈՒՄԵՏԻԱՆՈՍ	130	1
ԳՈՒՌՆ	130	10
ԳՈՒՌՆ ՃՈՐԱՅ	130	1
ԳՈՒՍՏՐ	130-131	11
ԳՈՒՐՍ	131	2
ԳՈՒՔՍ	131	1
ԳՊԻՐ	131	1
ԳՊՐՈՒԹԻՒՆ	131	1
ԳՐԱԽՏ	131	2
ԳՐԱՄ	131	1
ԳՐԱՄ ՀԱՐԿԱՆԵԼ	131	1
ԳՐԳԱԼ	131	1
ԳՐՈՇՍԵԼ	131	1
ԳՐՈՒԱԳ	131	1
Ե.	131	2
ԵԲԵՐ	131	4
ԵԲՐԱՅԵՑԻ	131	3
ԵԲՐՈՎՆ	131	1
ԵԳԻՊՏԱՅԻ	131	2
ԵԳԻՊՏՈՍ	131-132	11
ԵԴԵՍԱՅԻ/Ք/	132	1
ԵԴԵՍԱՅԻՈՑ ՔԱՂԱՔ	132	1
ԵԴԵՍԻԱՅ	132	3
ԵՁԵԿԻԷԼ	132	1
ԵՁՆ	132	1
ԵՁՐ	132	9
ԵՁՐԱՍ	131	1
ԵԹԷ	132-134	62
ԵԹԷ ՈՉ	134	3

ԵԹԷՈՎՊԻԷ, ԵԹՈՎՊԻԷ	134	2
ԵԼ	134	3
ԵԼ /հտ.անուն/	134	1
ԵԼԱՆԵԼ	134	37
ԵԼԱՆԵԼ ԸՆԴ ԱՌԱԶ	134	1
ԵԼԱՆԵԼ Ի ՊԱՏԵՐԱԶՄ	135	3
ԵԼՍԱՐՈՎԴԱԳ	135	1
ԵԼՔ	135	1
ԵԿԵՂԵԱՅ ԳԱԽԱՌ	135	1
ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ	135	1
ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ	135	1
ԵԿԵՂԵՑԱԶՈՐ	135	1
ԵԿԵՂԵՑԻ	135	35
ԵԿԵՂԻՔ	135	4
ԵՂԱՆԵԼ	136	22
ԵՂԲԱՅՐ	136-137	28
ԵՂԲԱՅՐԱՍԷՐ	137	2
ԵՂԲԱՅՐԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ	137	1
ԵՂԵԳՆԵԱՅ	137	1
ԵՂԵԿԻԱ	137	1
ԵՂԻՍԱՆԹՈՍ	137	1
ԵՂԻՈՎՆ	137	1
ԵՂՋԻՐ	137	1
ԵՄ /էակյան բայ/	137-139	226
ԵՄ /օժ. բայ/	139-140	60
ԵՍԱՆ	140	1
ԵՍԱՆ ՏԱԿԱՌԱՊԵՏ	140	1
ԵՍԱԽՈՍ	140	1
ԵՍՐԱՆ	140	1
ԵՆԱՆ	140	3
ԵՆԱՆՈՍ	140	1
ԵՆՈՎՍ	140	3
ԵՆՈՎՔ	140	4
ԵՊԱՐԻՔՈՍ	140	1
ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ	140-141	31
ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՊԵՏ	141	1
ԵՊԻՓԱՆ	141	1
ԵՊԻՓԱՆ ԿԻՊՐԱՅԻ	141	1
ԵՍ	141-144	180
ԵՍԱՅԻԱՍ	144	1
ԵՍԱԲ	144	5
ԵՐԱԽՏԱՀԱՏՈՅՑ	144	1
ԵՐԱԽՏԱՀԱՏՈՅՑ ԼԻՆԵԼ	144	1
ԵՐԱԽՏԱԽՈՐ	144	1
ԵՐԱԽՏԻՔ	144	2

ԵՐԱՆԵԼ	144	1
ԵՐԱՆԵԼԻ	144-145	31
ԵՐԱՆԻ	145	2
ԵՐԱՍԽ	145	3
ԵՐԱՍՏ	145	1
Ե՞ՐԲ	145	2
ԵՐԲԵՄՆ	145	1
ԵՐԲԷՔ	145	2
ԵՐԳ	145	2
ԵՐԳԵԼ	145	3
ԵՐԳԻՉ	145	3
ԵՐԵՉԱՄՈՅՆՔ	145	1
ԵՐԵՄԻԱՍ	145	1
ԵՐԵՍ	145	5
ԵՐԵՄՆԵՐՈՐԴ	145	1
ԵՐԵՄՆԵՐՈՐԴ ԱՌԱՋՆԵՐՈՐԴ	145	1
ԵՐԵՄՆԵՐՈՐԴ ԵՐԿՐՈՐԴ	145	2
ԵՐԵՄՆԵՐՈՐԴ ԵՐՈՐԴ	145	1
ԵՐԵՍՈՒՆ	145-146	10
ԵՐԵՍՈՒՆ ԵՒ ԵՐԵՔ	146	4
ԵՐԵՍՈՒՆ ԵՒ ԵՐԿՈՒ	146	1
ԵՐԵՍՈՒՆ ԵՒ ՍԻ	146	1
ԵՐԵՍՈՒՆ ԵՒ ՍԻՆ	146	2
ԵՐԵՍՈՒՆ ԵՒ ՈՒԹ	146	1
ԵՐԵՍՈՒՆ ԵՒ ՉՈՐՍ	146	3
ԵՐԵՍՈՒՆ ԵՒ ՎԵՑ	146	2
ԵՐԵԻԵԼ	146	20
ԵՐԵԻԵԼԻ	146	1
ԵՐԵԻՈՒՄՆ	146	3
ԵՐԵՔ	146-147	16
ԵՐԵՔԵԱՆ	147	1
ԵՐԵՔԹԵԻԵԱՆ /ԵՐԵՔԹԻՒՆԵԱՆ/	147	1
ԵՐԵՔ ՀԱՉԱՐ	147	1
ԵՐԵՔ ՀԱՐԻԻՐ	147	1
ԵՐԵՔ ՀԱՐԻԻՐ ԵՒ ԵՐԵՍՈՒՆ	147	3
ԵՐԵՔ ՀԱՐԻԻՐ ԵՒ ԵՒԹԱՆԱՍՈՒՆ	147	1
ԵՐԵՔ ՀԱՐԻԻՐ ՅԻՍՈՒՆ	147	1
ԵՐԵՔ ՀԱՐԻԻՐ ԵՒ ՏԱՄՆ ԵՒ ՈՒԹ	147	2
ԵՐԵՔ ՀԱՐԻԻՐ ՎԱԹՍՈՒՆ ԵՒ ՀԻՆԳ	147	1
ԵՐԵՔՏԱԿԵԱՆ	147	1
ԵՐԵՔՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ, ԵՐԵՔՏԱՍԱՆԵՐՐՈՐԴ	147	4
ԵՐԷՑ	147	1
ԵՐԹԱԼ	147-148	31
ԵՐԻՉԱ	148	2
ԵՐԻՉԱՅԻՔ	148	1

ԵՐԻԹՐԷ	148	1
ԵՐԻՎԱՐ	148	8
ԵՐԻՔՈՎ	148	1
ԵՐԿԱԲՆԱԿ	148	1
ԵՐԿԱԹԻ	148	7
ԵՐԿԱՅՆԱՁԵՈՆ	148	1
ԵՐԿԱՆԱՔԱՐ	148	1
ԵՐԿԱՐ	149	1
ԵՐԿԱՔԱՆՉԻԻՐ	149	1
ԵՐԿԵՂԱԾ	149	1
ԵՐԿԵՐԻԻՐ	149	2
ԵՐԿԵՐԻԻՐ ԵՒ ԵՐԵՍՈՒՆ	149	1
ԵՐԿԵՐԻԻՐ ԵՒ ԵՕԹՆ	149	1
ԵՐԿԵՐԻԻՐ ԵՒ ԻՆՆ	149	1
ԵՐԿԵՐԻԻՐ ԵՒ ՀԻՆԳ	149	2
ԵՐԿԵՐԻԻՐ ԵՒ ՎԵՅ	149	1
ԵՐԿԵՐԻԻՐ ՕԽԹԱՆԱՍՈՒՆ	149	1
ԵՐԿԻՆ/Ք/	149	2
ԵՐԿԻՐ	149-150	54
ԵՐԿԻՐ ԱՍՈՐԵՍՏԱՆԵԱՑ	150	1
ԵՐԿԻՐ ԱՐԱՐԱԴԱՅ	150	1
ԵՐԿԻՐ ԴԱՂՄԱՏԱՅԻՈՑ	150	1
ԵՐԿԻՐ ԴԱՐԴԱՆԴԱՅ	150	1
ԵՐԿԻՐ ԻՏԱԼԱՅԻՈՑ	150	1
ԵՐԿԻՐ ԿԵՍԱՐԱՅԻՈՑ	150	1
ԵՐԿԻՐ ՀՈՍՍԱՅԵՅԻՈՑ	150	1
ԵՐԿԻՐ ՃԵՆԱՅ	150	1
ԵՐԿԻՐ ՅՈՒՆԱՅ	150	2
ԵՐԿԻՐ ՊԱԳԱՆԵԼ	150	7
ԵՐԿԻՐ ՊԱՐՍԻՅ	150	1
ԵՐԿԻՐ ՍԷՆԱՅԱՐ	150	1
ԵՐԿԻՐ ՔԱՆԱՆԱՅԻՈՑ	151	1
ԵՐԿԻՐ ՔՈՒՇԱՆԱՅ	151	2
ԵՐԿԻՐ ՔՈՒՇԱՆԱՅԻՈՑ	151	1
ԵՐԿԻՅՍ	151	1
ԵՐԿԻԻՂ, ԵՐԿԵՂ	151	7
ԵՐԿԻԻՂԱԾ	151	2
ԵՐԿՆԱՅԻՆ	151	1
ԵՐԿՆԱԽՈՐ	151	1
ԵՐԿՆԱԽՈՐ ԹԱԳԱԽՈՐ	151	1
ԵՐԿՇԱԲԱԹԻ	151	1
ԵՐԿՈՏԱՍԱՆ	151	5
ԵՐԿՈՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ, ԵՐԿՈՏԱՍԱՆԵՐՐՈՐԴ	151	5
ԵՐԿՈՏԱՍԱՆ ՀԱԶԱՐ	151	1
ԵՐԿՈՒ/Ք/	151-152	23

ԵՐԿՈՒՄՆԱԼ	152	3
ԵՐԿՈՒ ՀԱԶԱՐ	152	1
ԵՐԿՈՔԵԱՆ	152	5
ԵՐԿՈՔԻՆ	152	2
ԵՐԿՐԱԽՈՐ	152	3
ԵՐԿՐՈՐԴ	152-153	21
ԵՐԿՐՈՐԴ ԱԴԱՄ	153	1
ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ	153	2
ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՌՆԵԼ	153	2
ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԱՅՔ	153	1
ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԻԳՐԱՆ	153	1
ԵՐԿՐՈՐԴ ՕԳՈՍՏՈՍ	153	1
ԵՐԿՐՊԱԳԵԼ	153	4
ԵՐԿՐՊԱԳԵԼԻ	153	2
ԵՐԿՐՊԱԳՈՒԹԻՒՆ	153	3
ԵՐՄՈՍ	153	1
ԵՐՈՒՄՆԻ	153-154	14
ԵՐՈՒՄՆԻԱԿԵՐՏ	154	1
ԵՐՈՒՄՆԻԱՔԱՐ	154	1
ԵՐՈՒՄՆԻ ՍԱԿԱԽԱԿԵԱՅ	154	1
ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ	154	20
ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԱՅԻ/Ք/	154	1
ԵՐՈՒՏԱԿՔ	154	1
ԵՐՈՐԴ, ԵՐՐՈՐԴ	154-155	13
ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ	155	5
ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ, ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ	155	2
ԵԻ	156	1242
ԵԻ ԱՅԼ	156	19
ԵԻ ԱՅԼ ԵԻՍ	157	12
ԵԻ ԱՅԼՆ	157	1
ԵԻ ԱՊԱ	157-158	36
ԵԻ ԱՐԴ	158	1
ԵԻԲԻԱ	158	3
ԵԻԲՈՏՈՍ	158	1
ԵԻԵՆԲԵՈՎՏԱՅԻՈՅ ԵԻԲԻԱ	158	1
ԵԻԹԱՆԱՍՆԵՐՈՐԴ	158	1
ԵԻԹԱՆԱՍՈՒՆ	158	1
ԵԻԹԱՆԱՍՈՒՆ ՀԱԶԱՐ	158	1
ԵԻԹՆ	158	13
ԵԻԹՆԱՊԱՏԻԿ	158	1
ԵԻԹՆԵՐՈՐԴ, ԵԻԹՆԵՐՐՈՐԴ	158-159	7
ԵԻԹՆԵԻՏԱՍՆԵՐՈՐԴ	159	1
ԵԻ ԿԱՄ	159	7
ԵԻ ԿԱՄ ԹԷ	159	4
ԵԻՂԻՈՍ	159	1

ԵՒՍ	159-160	38
ԵՒՍ ԱՌԱԻԵԼ	160	1
ԵՒՍԵՔԻ	160	4
ԵՒՍ ԶԱՆ ՉԵՒՍ	160	4
ԵՒՐԻԹՐԱՅ	160	1
ԵՒՔԱԻՏԱ	160	2
ԵՓԵՍՈՍ	160	2
ԵՓԵՏԷ	160	1
ԵՓԹԱՂԷ	160	2
ԵՓՐԱՏ	160-161	8
ԵՓՐԱՏ ԳԵՏ	161	3
ԵՕԹԱՆԱՍՈՒՆ ԵՒ ԵՐԵՔ	161	1
Ձ.	161	2
Ձ /նախընթաց/	161-163	1352
ՁԱԶՐԱԳՈՐԾ	163	1
ՁԱՅՐԱՆԱԼ	163	2
ՁԱՅՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ	163	1
ՁԱՆՑ	163	1
ՁԱՆՑ ԱՌՆԵԼ	163	1
ՁԱՌ Ի	163	2
ՁԱՏԻԿ	163	4
ՁԱՏԿԻ ՏՕՆ	163	1
ՁԱՐԳԱՆԱԼ	163	2
ՁԱՐԴ	163	2
ՁԱՐԴԱՐԵԼ	163	3
ՁԱՐԵՀ	163	1
ՁԱՐԵՀԱԲԱՆ, ՁԱՐԵԲԱՆ	163	2
ՁԱՐԹՆՈՒԼ	163	1
ՁԱՐՄ	163	4
ՁԱՐՄԱՆԱԼ	164	6
ՁԱՐՄԱՆԱԼԻ	164	2
ՁԱՐՄԱՆԴՈՒԽՏ	164	1
ՁԱՐՄԱՑՈՒՄՆ	164	2
ՁԱՐՈՒԱՆԴ	164	1
ՁԱՐՈՒԱՆԴ ԳԱԲԱՌ	164	1
ՁԱԲԱԿ	164	3
ՁԱՔԱՐԷ	164	1
ՁԱՔԱՐԻՈՍ	164	1
ՁԲՕՍԱՆՔ	164	1
ՁԳԱՍՏՈՒԹԻՒՆ	164	2
ՁԳԱՑՈՒՑԱՆԵԼ	164	3
ՁԳԵՍ	164	1

ՉԳԵՅՈՒՑԱՆԵԼ	164	1
ՉԳՈՒՇԱՆԱԼ	164	1
ՉԳՈՆ	164	1
ՉԵՂՈՒՄՆ	164	1
ՉԵՍԵՆԴՈՍ	164	1
ՉԵՆՈՔ	164	3
ՉԵՆՈՔ ԱՍՈՐԻ	164	1
ՉԵՌՈՒՆ	165	1
ՉԵՐԾ	165	1
ՉԵՐԾԱՆԵԼ	165	2
ՉԵՐԾՈՒՑԱՆԵԼ	165	3
ՉԷՆ	165	2
ՉԻ	165-167	111
ՉԻԱՐԳ	168	2
ՉԻՆՈՒՈՐ	168	1
ՉԻՆՉ	168	6
ՉԻՆՉ ՉԻ	168	1
ՉԿՆԻ	168-169	52
ՉԿԵՏ	169	6
ՉԿԵՏ ԵՐԹԱԼ	169	2
ՉԿԵՏ ԸՆԹԱՆԱԼ	169	1
ՉԿԵՏ ՄՏԱՆԵԼ	169	1
ՉԴՁԱԼ	169	1
ՉՄԻՒՌՆԻԱ	169	1
ՉՈՂ	169	4
ՉՈՂԵԼ	169	7
ՉՈՂ ՄԱՏՈՒՑԱՆԵԼ	169	1
ՉՈՅԳ	169	1
ՉՈՎԱՆԱԼ	169	1
ՉՈՐՕՐԻՆԱԿ	169	1
ՉՈՒԱՐԹ	169	1
ՉՈՒԱՐՃԱՆԱԼ	169	1
ՉՈՒՐԱՅ	170	1
ՉՍՊԵԼ	170	1
ՉՏԵՂԻ ԱՌՆՈՒԼ	170	1
ՉՐՈՅՅ	170	3
ՉՐՈՒԱՆ	170	5
ՉՐՈՒՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆ	170	1
ՉՐՈՒՅԵԼ	170	1
ՉՕՐ	170	8
ՉՕՐԱԲԱԲԷԼ	170	1
ՉՕՐԱԺՈՂՈՎ	170	4
ՉՕՐԱԺՈՂՈՎ ԼԻՆԵԼ	170	4
ՉՕՐԱՆԱԼ	170	6
ՉՕՐԱՅՈՒՑԱՆԵԼ	170	1

ԶՕՐՈՒԹԻՒՆ	170-171	9
ԶՕՐՔ	171-172	72
Է.	172	2
ԷՄՐԱՆ	172	1
ԷՇ	172	2
ԷՈՒԹԻՒՆ	172	1
Է՞Ր	172	1
Է՞Ր ՎԱՍՆ	172	1
Ը.	173	2
ԸՄՔՇԱՄԱՐՏ	173	1
ԸՄՔՈՆԵԼ	173	4
ԸՄՔՈՆԵԼ Ի ԿԱԼԱՆՍ	173	1
ԸՄՔՈՆՈՒՄՆ	173	1
ԸՄՊԵԼ	173	1
ԸՄՊԵԼԻՔ	173	1
ԸՆԴ	173-176	136
ԸՆԴ ԱՌԱԶ, ԸՆԴԱՌԱԶ	176	3
ԸՆԴ ԱՌԱԶԱՌԱՔԵԼ	176	1
ԸՆԴԱՌԱԶ ԵԼԱՆԵԼ	176	1
ԸՆԴ ԱՌԱԴՕՏՍ ԱՌԱԴՕՏՍ	176	1
ԸՆԴԱՐՁԱԿԵԼ	176	3
ԸՆԴ ԴԷՄ, ԸՆԴԴԷՄ	176	6
ԸՆԴ ԴԷՄ ՔԱԼ	176	1
ԸՆԴԴԷՄ ԴԱՌՆԱԼ	176	1
ԸՆԴԴԻՄԱԲԱՆԵԼ	176	1
ԸՆԴԴԻՄԱՆԱԼ	176	3
ԸՆԴ ԺԱՄԱՆԱԿՍ ԺԱՄԱՆԱԿՍ	176	1
ԸՆԴԼՈՅԾ	176	1
ԸՆԴ ՍԷՁ	176	2
ԸՆԴ ՅԱՌԱԶ ԵԼԱՆԵԼ	176	2
ԸՆԴՈՒՆԱԿ	176	2
ԸՆԴՈՒՆԵԼ	176-177	26
ԸՆԴՈՒՆԵԼ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ	177	1
ԸՆԴ ՎԱՅՐ ԱԾԵԼ	177	1
ԸՆԴՎՁԵԼ	177	2
ԸՆԴՕՐԻՆԵԼ	177	1
ԸՆԹԱՆԱԼ	177	1
ԸՆԹԱՑՈՒՑԱՆԵԼ	177	1
ԸՆԹԱՑՔ	177	2
ԸՆԹԵՌՆՈՒԼ	177	3
ԸՆԾԱՅ	177	3

ԸՆԾԱՅԵԼ	177	2
ԸՆԿԵՆՈՒԼ	177-178	7
ԸՆԿԵՐ	178	7
ԸՆՏԱՆԻ	178	2
ԸՆՏԱՆԻՔ	178	5
ԸՆՏԻՐ	178	2
ԸՆՏԻՐ ԸՆՏԻՐ	178	1
ԸՆՏՐԵԼ	178	5
ԸՍՏ	178-180	61
Թ.	180	2
ԹԱԳ	180	19
ԹԱԳԱԴԻՐ	180	3
ԹԱԳԱԿԱՊ	180	2
ԹԱԳԱԽՈՐ	180-183	179
ԹԱԳԱԽՈՐԱԶՆ	184	1
ԹԱԳԱԽՈՐԱԿԱՆ	184	5
ԹԱԳԱԽՈՐԱՆԻՍՏ	184	1
ԹԱԳԱԽՈՐԵԼ	184-186	131
ԹԱԳԱԽՈՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ	186	9
ԹԱԳԱԽՈՐՈՒԹԻՒՆ	186-187	65
ԹԱԳ ԴՆԵԼ	187	2
ԹԱԳ ԿԱՊԵԼ	187	1
ԹԱԳՈՒՍՏ	187	1
ԹԱԳՈՒՑԱՆԵԼ, ԹԱՔՈՒՑԱՆԵԼ	187	3
ԹԱԴԷ	187	2
ԹԱԴԷՈՍ	187	9
ԹԱՂԵԼ	188	5
ԹԱՂԻԼ	188	1
ԹԱՂՈՒՄՆ	188	1
ԹԱՐԱՅ	188	7
ԹԱՐԳՍԱՆԵԼ	188	1
ԹԱՐԳՍԱՆՈՒԹԻՒՆ	188	1
ԹԱՓԱՆՑԻԿ	188	1
ԹԱՓԱՆՑԻԿ ԼԻՆԵԼ	188	1
ԹԱՓԵԼ	188	5
ԹԱՔՈՒՍՏ	188	1
ԹԱՔՉԵԼ	188	1
ԹԵԹԵՒ	188	1
ԹԵԹԵՒԱՀԱՒԱՏ	188	1
ԹԵԿՆ	188	1
ԹԵՄ	188	1
ԹԵՄ ԹԵԻԼԱԽՈՒՆԷՔ	188	1
ԹԵՍՈՂՈՆ	188	1

ԹԵՐԵԻՍ	189	5
ԹԵՒԼԱԽՈՒՆԷՔ	189	1
ԹԵԻՍՏԻԿՆՈՍ	189	1
ԹԷ	189-190	62
ԹԷԱԹՈՍ	190	1
ԹԷԵԻ	190	2
ԹԷՈՂԻՏՈՆ	190	1
ԹԷՈՂՈՐՈՍ	190	1
ԹԷՈՍԱՅԻՍ	190	1
ԹԷՈՍԱՅԻՍ ՔԱՂԱՔ	190	1
ԹԷՊԷՏ ԵՒ, ԹԷՊԷՏԵՒ	190-191	14
ԹԻՔՐՈՍ	191	1
ԹԻԼ	191	2
ԹԻԼՆ ԱԻԱՆ	191	2
ԹԻԿՈՒՆՍ ԱՌՆԵԼ	191	1
ԹԻԿՈՒՆՔ	191	3
ԹԻՐԱՍ	191	3
ԹԻԻ	191-192	30
ԹԻՆԱԻՈՐ	192	2
ԹԼՊԱՏԵԼ	192	3
ԹԽԱՆԱԼ	192	1
ԹՇՆԱՍԱՆՔ	192	1
ԹՇՆԱՍԻ	192	8
ԹՈՂԱՅՈՒՑԱՆԵԼ	192	1
ԹՈՂՈՒԼ	192	16
ԹՈՆԻՍԻԱՆՈՍ	192	1
ԹՈՌՆ	193	7
ԹՈՎՍԱՍ	193	1
ԹՈՎՍԱՍ ԱՌԱՔԵԱԼ	193	1
ԹՈՐԳՈՄ	193	2
ԹՈՐԴԱՆ	193	1
ԹՈՒԱԿԱՆ	193	1
ԹՈՒԵԼ	193	3
ԹՈՒԻ	193	2
ԹՈՒՍԱՍ	193	2
ԹՈՒՍԱՍ ԱՌԱՔԵԱԼ	193	2
ԹՈՒՂԹ	193	28
ԹՈՔ	193	1
ԹՐԱԿԷ	193	1
Ժ.	194	2
ԺԱ.	194	2
ԺԱՍ	194	7
ԺԱՍԱԴՐԵԼ	194	1

ԺԱՄԱՆԱԿ	194-195	62
ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ	195	1
ԺԱՄԱՆԱԿԱԲ	195	1
ԺԱՄԱՆԵԼ	195	2
ԺԱՄ ՏԱԼ	195	1
ԺԱՌԱՆԳԵԼ	196	3
ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆ	196	3
ԺԲ.	196	2
ԺԳ.	196	2
ԺԴ.	196	2
ԺԵ.	196	2
ԺԶ.	196	2
ԺԷ.	196	2
ԺԸ.	196	2
ԺԹ.	196	2
ԺՈՂՈՎ	196	3
ԺՈՂՈՎԵԼ	196	19
ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ	196-197	9
ԺՈՒԺԿԱԼՈՒԹԻՒՆ	197	1
ԺՊՐՀԵԼ	197	1
Ի.	197	3
Ի /նախդիր/	197-215	1257
ԻԱ.	215	2
...ԻԱՏԻ /Ի ԱՅՏԻ/	215	1
ԻԲ.	215	2
ԻԲԱՅ	215	4
Ի ԲԱՅ ԲԱՌՆԱԼ	215	1
Ի ԲԱՅ ԸՆԿԵՆՈՒԼ	215	1
Ի ԲԱՅ ՍԵՐԺԵԼ	215	1
ԻԲՐ /նախադր/	215	3
ԻԲՐ /շղկայ./	215	3
ԻԲՐԵԻ /նախադր./	215	14
ԻԲՐԵԻ /մկբ./	215-216	35
ԻԲՐԵԻ ԹԷ	216	1
ԻԲՐ ԹԷ	216	2
ԻԳ.	216	2
ԻԳՆԱՏԻՈՍ	217	1
ԻԴ.	217	2
Ի ԴԻՍԻ ՀԱՐԿԱՆԵԼ	217	1
ԻԵ.	217	2
ԻԶ.	217	2
Ի ՋԱՐՍԱՅՈՒՄՆ ԱԾԵԼ	217	1
Ի ՋԳԱՍՏՈՒԹԵԱՆ ԳԱԼ	217	1

ԻԷ.	217	2
ԻԸ.	217	2
ԻԹ.	217	2
Ի ԹԻԿՈՒՆՍ ՀԱՍԱՆԵԼ	217	1
Ի ԼՈՒՌԹԵԱՆ ՆՈՒԱԾԵԼ	217	1
Ի ԽԱՉ ԵԼԱՆԵԼ	217	1
Ի ԽՈՆԱՐՀ	217	1
Ի ԽՈՇՏԱՆԳԱՆՍ ԱՐԿԱՆԵԼ	217	2
Ի ԾԱԾՈՒԿՍ	217	1
Ի ԾԱՌԱՅՈՒԹԻՒՆ ՏԱԼ	217	1
Ի ԿԱՍՍ ԱԾԵԼ	217	1
Ի ԿԱՏԱՐՈՒՄՆ ԳԱԼ	217	1
Ի ՀԱԼԱԾԱՆՍ ԳԼՈՐԵԼ	217	1
Ի ՀԱՆԳԻՍՏ ՓՈԽԵԼ	217	1
Ի ՀԱՐՑ ԵՒ Ի ՓՈՐՉ ՄՏԱՆԵԼ	217	1
Ի ՉԵՌՆ	217-218	21
ԻՂՉ	218	1
ԻՄ	218-219	41
Ի ՍԱՀ ՄՏԱՆԵԼ	219	1
ԻՍԱՆԱԼ	219	3
ԻՍԱՍՏԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ	219	1
ԻՍԱՍՏՆՈՒԹԻՒՆ	219	1
ԻՍԱՍՏՈՒԹԻՒՆ	219	2
ԻՍԱՍՏՈՒՆ	219	6
Ի ՍԱՐՏ ՄՏԱՆԵԼ	219	1
ԻՍԱՑՈՒՑԱՆԵԼ	219	1
ԻՍԲՈՍ	219	1
Ի ՍԷՁ /նախադր./	219	11
Ի ՍԷՁ /մկր./	219	3
Ի ՍԷՁ ԱՆՑԱՆԵԼ	219	1
Ի ՍԷՁ ԱՌՆԵԼ	219	1
Ի ՍԻԱՍԻՆ	219-220	4
Ի ՍԻՁԻ	220	3
Ի ՍԻՁՈՅ	220	1
ԻՄՆ	220	18
Ի ՍՕՏ	220	1
Ի ՍՕՏ ԿԱԼ	220	1
Ի ՅԱՅՏՆԻ	220	1
ԻՆԴՈՍ	220	1
Ի ՆԵՐՔՈՅ	220	2
Ի ՆԵՐՔՈՒՄՏ	220	1
Ի ՆԵՐՔՍ	220	5
Ի ՆԵՐՔՍ ԱՐԿԱՆԵԼ	221	1
Ի ՆԵՐՔՍ ԳԱԼ	221	1
ԻՆՆ	221	6

ԻՆՆԱԿՆ	221	1
ԻՆՆ ԲԻՒՐ	221	1
ԻՆՆԵՐՈՐԳ, ԻՆՆԵՐՐՈՐԳ	221	4
ԻՆՆԵԻՏԱՍԱՆԵՐՈՐԳ, ԻՆՆԵԻՏԱՍԱՆԵՐՈՐԳ	221	3
ԻՆՆ ՀԱՐԻՒՐ ԵՒ ԵՐԵՍՈՒՆ	221	1
ԻՆՆ ՀԱՐԻՒՐ ԵՐԿՈՏԱՍԱՆ	221	1
ԻՆՆ ՀԱՐԻՒՐ ԵՒ ՀԻՆԳ	221	1
ԻՆՆ ՀԱՐԻՒՐ ԵՒ ՅԻՍՈՒՆ	221	1
ԻՆՆ ՀԱՐԻՒՐ ԵՒ ՏԱՄՆ	221	1
ԻՆՆ ՀԱՐԻՒՐ ՎԱԹՍՈՒՆ ԵՒ ԵՐԿՈՒ	221	1
ԻՆՆ ՀԱՐԻՒՐ ՎԱԹՍՈՒՆ ԵՒ ԻՆՆ	221	1
Ի ՆՈՅՆ	221	1
ԻՆՉ /գոյ./	221-222	27
ԻՆՉ /եղ.բառ/	222-223	35
ԻՆՉ/ հարց դեր./	223	3
ԻՆՉՔ	223	1
ԻՆՔՆ	223-224	96
ԻՆՔՆԱԿԱԼ	224	1
ԻՆՔՆԻՆ	225	1
ԻՇԱՎԱՅՐԻ	225	1
ԻՇԽԱՆ	225	27
ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ	225-226	17
ԻՇԽԵԼ	226	3
Ի ՉԱՓԱՌՈՐՈՒԹԻՒՆ ԲԵՐԵԼ	226	1
Ի ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՀԵԾԱՆԵԼ	226	1
Ի ՊԷՏՍ	226	1
ԻԶԱՆԵԼ	226	4
ԻԶՈՒՑԱՆԵԼ	226	2
Ի ՍԱԿՍ	226	1
ԻՍԱՀԱԿ	226	7
ԻՍԿ /շղկպ./	226-229	113
ԻՍԿ /եղ.բառ/	229	22
ԻՍԿՈՅՆ	229	1
Ի ՍՈՒՐ ՍՈՒՍԵՐԻ ՍԱՇԵԼ	229	1
ԻՍՊԱՌ	229	4
ԻՍՏԱԳԵԼ	229	1
ԻՍՏՐՈՍ	229	1
ԻՍՐԱՅԵԼ	229-230	13
Ի ՎԱՅՐ ԿՈՐԾԱՆԵԼ	230	1
Ի ՎԱՅՐ ՄՂԵԼ	230	1
Ի ՎԵՐ	230	3
Ի ՎԵՐԱՅ/նախադր./	230-231	72
Ի ՎԵՐԱՅ /մկր./	231	4
Ի ՎԵՐԱՅ ՀԱՍԱՆԵԼ	231	1
Ի ՎԵՐ ՀԱՆԵԼ	232	1

Ի ՎԵՐՈՒՄՍ	232	1
ԻՏԱԼԱՅԻ/Ք/	232	1
Ի ՏՐՏՄՈՒԹԵԱՆ ԼԻՆԵԼ	232	1
ԻՐ	232	8
ԻՐԱԶԵԿ	232	1
ԻՐԱԶԵԿ ԼԻՆԵԼ	232	1
ԻՐԱՌՈՒՆՔ	232	1
ԻՐԱՌՈՒՆՔ ԱՌՆԵԼ	232	1
ԻՐԵԱՐ	232	1
Ի ՑԱՍՍԱՆ ԼԻՆԵԼ	232	1
ԻԻՐ	232-237	174
ԻԻՐԱՅԻՆ	237	7
ԻԻՐԱՔԱՆՉԻԻՐ	238	29
ԻԻՐԱՔԱՆՉԻԻՐ ՈՔ	238	3
Ի ՓԱԽՈՒՄՍ ԴԱՐՉՈՒՑԱՆԵԼ	238	1
Ի ՔՐԻՍՏՈՍ ԸՆԾԱՅԵԼ	238	1
Լ.	239	2
ԼԱ.	239	2
ԼԱԼԻԻՆ	239	1
ԼԱՍԱՅԻ	239	1
ԼԱՅՆԱԼԻՃ	239	1
ԼԱՅՆԱՏԱՐԱԾ	239	1
ԼԱՊՏԵՐ	239	1
ԼԱԻ	239	3
ԼԱԻԱԳՈՅՆ	239	4
ԼԲ.	239	2
ԼԳ.	239	2
ԼԴ.	239	2
ԼԵ.	239	2
ԼԵԱՌՆ	239-240	26
ԼԵԱՌՆԱԿՈՂՄ	240	1
ԼԵԱՌՆ ԿՈՎԿԱՍՈՒ	240	1
ԼԵԱՌՆ ՆՊԱՏ	240	1
ԼԵԱՌՆ ՍՈՒԿԱԽԵԹ	240	1
ԼԵԱՌՆ ՎԱՐԱԳ	240	1
ԼԵԳԷՈՆ	240	1
ԼԵԶՈՒ	240	8
ԼԶ.	240	2
ԼԷ.	240	2
ԼԸ.	240	2
ԼԹ.	240	2
ԼԻ	240	3
ԼԻԱՊԷՍ	240	1

ԼԻՔԱՆԱՆ	240	1
ԼԻԳԱՑԻ/Ք/	240	1
ԼԻ ԼԻՆԵԼ	240	1
ԼԻԿԻԱՆԷՍ, ԼԻԿԻԱՆՈՍ, ԼԵԿԻԱՆԷՍ	241	4
ԼԻՆԵԼ	241-245	231
ԼԻՆԵԼ ԳԼՈՒԽ	245	1
ԼԻՆԵԼ ԿԱՏԱՐԻՉ	245	1
ԼԻՆԵԼ ՀՆԱՐ	245	1
ԼԻՆԵԼ ՊԱՐԳԵԻԱՏՈՒ	245	1
ԼԻՆԵԼ ՍԿԻՉԲՆ	245	4
ԼԻՓՆԱՌԻԴԷՍ	245	1
ԼԾԱԴԻՐ	245	1
ԼԾԱԿԻՑ	245	2
ԼԾԱԿԻՑ ԼԻՆԵԼ	245	1
ԼՆՈՒԼ	245-246	19
ԼՈՅՍ	246	9
ԼՈՒԱԼ	246	2
ԼՈՒԱՅՈՒՄՆ	246	1
ԼՈՒԾ	246	1
ԼՈՒԾԱՆԵԼ	246	2
ԼՈՒՍԱՆԱԼ	246	2
ԼՈՒՍԱՌՐ	246	2
ԼՈՒՍԱՌՐԵԼ	246	4
ԼՈՒՍԱՌՐԻՉ	246	7
ԼՈՒՍԱՌՐԻՉ ԼԻՆԵԼ	246	2
ԼՈՒՍԱՌՐՈՒԹԻԲՆ	246	3
ԼՈՒՐ	247	2
ԼՈՒՌԹԻԲՆ	247	1
ԼՍԵԼ	247	31
ԼՍԵԼԻՔ	247	1
ԼՐՈՒՄՆ	247	2
ԼՅՈՒՑԻՉ	247	1
ԼՓԻՆՔ	247	1
Խ.	248	2
ԽԱ.	248	2
ԽԱԶԻՐՔ	248	5
ԽԱԽՏԻՔ, ԽԱՂՏԻՔ	248	3
ԽԱՂ	248	2
ԽԱՂԱԼ	248	7
ԽԱՂԱՂ	248	1
ԽԱՂԱՂԱՆԱԼ	248	1
ԽԱՂԱՂԱՐԱՐ	248	1
ԽԱՂԱՂԱՅՈՒՑԱՆԵԼ	248	1

ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ	248-249	14
ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ ԱՌՆԵԼ	249	2
ԽԱՂԱՅՈՒՄՆ	249	1
ԽԱՂԱՅՈՒՑԱՆԵԼ	249	1
ԽԱՅՏԱԿՆ	249	1
ԽԱՆԴԱԿԱԹ	249	1
ԽԱՉ	249	17
ԽԱՉԱՆՍԱՆ	249	1
ԽԱՉԵԼ	249	7
ԽԱՉԵԼՈՒԹԻՒՆ	249	1
ԽԱՉԻԿ	249	1
ԽԱՌԱՆ	250	3
ԽԱՌՆԱԿՈՒԹԻՒՆ	250	1
ԽԱՐԵԼ	250	1
ԽԱՐՍԻ	250	1
ԽԱՐՏԱՆԱՅՔ	250	1
ԽԱԽԱՐ	250	5
ԽԱԽԱՐ ԱՌՆԵԼ	250	2
ԽԱԽԱՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ	250	3
ԽԱԽԱՐԻՆ	250	1
ԽԱՓԱՆԵԼ	250	1
ԽԲ.	250	2
ԽԳ.	250	2
ԽԴ.	250	2
ԽԵ.	250	2
ԽԵԼ	250	1
ԽԵԼԱԳԱՐ	250	1
ԽԵՂԴԵԼ	250	1
ԽԶ.	250	2
ԽԷ.	250	2
ԽԸ.	250	2
ԽԹ.	250	2
ԽՄԲԵԼ	250	1
ԽՆԱՄ	250	1
ԽՆԱՄ ՏԱՆԵԼ	250	1
ԽՆԱՅԵԼ	250	1
ԽՆԴԱԼ	250	5
ԽՆԴԻՐ	251	13
ԽՆԴԻՐ ԱՌՆԵԼ	251	2
ԽՆԴՈՒԹԻՒՆ, ԽՆՏՈՒԹԻՒՆ	251	10
ԽՆԴՐԱԿ	251	1
ԽՆԴՐԵԼ	251-252	25
ԽՆԴՐԵԼԻ	252	2
ԽՆԴՐԵԼ ՎՐԷԺ	252	1
ԽՈԶ	252	1

ԽՈՂԵՄ	252	1
ԽՈՂԽՈՂՈՒՄՆ	252	1
ԽՈՅՐ	252	1
ԽՈՅՐԱՐԱՐ	252	1
ԽՈՆԱՐՀ	252	2
ԽՈՆԱՀՐԵԼ	252	2
ԽՈՆԱՀՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ	252	1
ԽՈՆԱՐՀՈՒԹԻՒՆ	252	6
ԽՈՇՈՐՈՒԹԻՒՆ	252	1
ԽՈՇՏԱՆԳԱՆՔ	252	1
ԽՈՇՏԱՆԿԵԼ	252	1
ԽՈՌ	252	2
ԽՈՍՏԱՆԱԼ	252	12
ԽՈՍՏՈՎԱՆԱԿԱՆ	253	1
ԽՈՍՏՈՎԱՆԵԼ	253	2
ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՂ	253	2
ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՂԱԿԱՆ	253	1
ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ	253	1
ԽՈՍՏՈՒՄՆ	253	4
ԽՈՍՐՈՎ	253-254	45
ԽՈՍՐՈՎԻԴՈՒԽՏ	254	2
ԽՈՍՐՈՎՈՒՀԻ	254	1
ԽՈՏ	254	1
ԽՈՏԵԼ	254	1
ԽՈՏՈՒՑ	254	1
ԽՈՐ	254	1
ԽՈՐԱՍԱՆԿՈՒԹԻՒՆ	254	1
ԽՈՐԱՅԱՏԱԿ	254	1
ԽՈՐԱՍՈՅՉ	254	1
ԽՈՐԱՍՈՅՉ ԼԻՆԵԼ	254	1
ԽՈՐԹ	254	1
ԽՈՐԽՈՌՈՒՆԻՔ	254	2
ԽՈՐԽՈՐԱՏ	254	1
ԽՈՐՀԵԼ	254	12
ԽՈՐՀՈՒՐԴ	254-255	25
ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԱԾԵԼ	255	1
ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԱՌՆԵԼ	255	2
ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԱՌՆՈՒԼ	255	1
ԽՈՐՇԱՐԱԳԵՂ	255	1
ԽՈՐՈՎԵԼ	255	1
ԽՈՐՈՒԹԻՒՆ	255	2
ԽՈՐՎԻՐԱՊ	255	1
ԽՈՐՏԱԿԵԼ	255	1
ԽՈՑ	255	1
ԽՈՅԵԼ	255	1

ԽՈՒՆԿ	255	1
ԽՈՒՆԿ ԱՐԿԱՆԵԼ	255	1
ԽՌԱՆՔ	255	1
ԽՌՈՎՈՒԹԻՒՆ	255	2
ԽՍՏԱԿԻՐ	255	1
ԽՐԱԽԱՆԱԼ	255	1
ԽՐԱԽՃԱՆՈՒԹԻՒՆ	256	1
ԽՐԱՏ	256	2
ԽՐԹՆԻ	256	1
ԽՕՍԵԼ	256	14
ԽՕՍՔ	256	4

ԱՆՎԱՆԱՑԱՆԿ

բառ	էջ
-----	----

ԱԲԳԱՐ	5
ԱԲԳԱՐ ԼԱՍԱՅԻ	5
ԱԲԳԱՐՈՍ	5
ԱԲԻԱ, ԱԲԻԱՅ	6
ԱԲՏԻՈՒ	6
ԱԲՐԱՀԱՄ	6
ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ	6
ԱԲՐԱՄ	6
ԱԲԻՈՆ	6
ԱԴԱԿԱՐՍՈՎԴԱՅ	6
ԱԴԱՄ	6-7
ԱԴԱՄ ԱՌԱՋԻՆ	7
ԱԴԴԷ	7
ԱՋԱՐԻԱՅ	7
ԱՋԳ ԱՐՇԱԿՈՒՆԵԱՅ	8
ԱՋԳ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԵԱՅ	8
ԱՋԳ ԲԵՆԻԱՄԵՆԻ	8
ԱՋԳ ԻՍԱՀԱԿԱՅ	9
ԱՋԳ ՊԱՀՂԱԿԱՅ	9
ԱՋԳ ՊԱՐԹԵԻԱՅ	9
ԱՋԳ ՍԵՄԱՅ	9
ԱՋՔԱՆԱՋԵԱՆ	9
ԱՋՔԱՆԱՋԵԱՆ ԳՈՒՆԴ	9
ԱԹԱՆԱՍԻ	9
ԱԹԵՆԱԴՈՐՈՍ	9
ԱԹԵՆԱՅԻ	9
ԱԹԵՆԱՅԻՔ	9
ԱԼԱՆՔ	10
ԱԼԻՍ	10
ԱԽՈՒՐԵԱՆ	10
ԱԿԵԱՅ	10
ԱՀԱՐՕՆ	11
ԱՀՈՏԱ	11
ԱՂԱՆԴ ԿԱԹԱՐՈՍԱՅ	11
ԱՂԲԷՈՍ	12
ԱՂԲԻԱՆՈՍ	12
ԱՂԷՔՍԱՆԴԻՐ /անձնանուն/	12
ԱՂԷՔՍԱՆԴԻՐ /տեղանուն/	12
ԱՂԷՔՍԱՆԴԻՐ Ա.	12

բառ	էջ
-----	----

ԱՂԷՔՍԱՆԴԻՐԱՅԻ/Ք/ ՍԱԿԵԴՈՆԱՅԻ/Ք/	12
ԱՂԷՔՍԱՆԴԻՐԻԱ	12
ԱՂԷՔՍԱՆԴԻՐ	
ՍԿԵԴՈՆԱՅԻ	12
ԱՂԷՔՍԱՆԴԻՐՈՍ	13
ԱՂԻՍԱՍ	13
ԱՂՁՆԻՔ	13
ԱՂՈՒԱՆՔ	13
ԱՂՏԱՍ	13
ԱՍԱՋՈՆԻԱՅ	18
ԱՍԱՍԻԱՅ /անձնանուն/	18
ԱՍԱՍԻԱՅ /տեղանուն/	18
ԱՍԱՏՈՒՆԻՔ	18
ԱՍԴԻՔՈՍ	23
ԱՍՈՎՆ	23
ԱՍՈՎՍ	23
ԱՍՐԱՄ	24
ԱՅՆ /աստված/	29
ԱՅՐԱՐԱՏ	36
ԱՅՐԱՐԱՏ ԳԱԻԱՌ	36
ԱՅՐԱՐԱՏԵԱՆ	36
ԱՅՐԱՐԱՏԵԱՆ ԳԱԻԱՌ	36
ԱՆԱԿ	36-37
ԱՆԱՀԻՏ	37
ԱՆԱՀՏԱԿԱՆ	37
ԱՆԱՀՏԱԿԱՆ ԿՈՒՌ	37
ԱՆԱՀՏԱԿԱՆ ՍԵՀԵԱՆ	37
ԱՆԱՀՏԱԿԱՆՔ	37
ԱՆԱՆԻԱՅ	37
ԱՆԱՆՈՒՆ	37
ԱՆԱՏԱԼԻԿԷՔ	37
ԱՆԱՏՈՂԻՈՍ	37
ԱՆԱՏՈՂԻՈՍ	
ԱՂԷՔՍԱՆԴԻՐԱՅԻ	37
ԱՆԳԷՈՍ	38
ԱՆԴՐԷԱՍ	39
ԱՆԴՐԷԱՍ ԱՌԱՔԵԱԼ	39
ԱՆԴՐԻԱՆԷ	39
ԱՆԵԲԻՍ	39

ԱՆԹԻՄՈՍ	39
ԱՆԹԻՄՈՍ ՆԻԿՈՂԻՍԱՅԻ	51
ԱՆԻ	40
ԱՆԿԵՂՏՈՒՆ	41
ԱՆՁԵՒԱՅԻՔ	41
ԱՆՏԻԱՆՈՍ	46
ԱՆՏԻՈՔ	46
ԱՆՏԻՈՔԱՅԻՔ	46
ԱՆՏԻՈՔՈՍ	46
ԱՆՏՈՆԻՆՈՍ	46
ԱՆՏՈՆԻՆՈՍ ԵՐԿՐՈՐԴ	46
ԱՆՏՈՆԻՆՈՍ ԵՐՈՐԴ	46
ԱՇԴԱՀԱԿ	47-48
ԱՇԽԱՐՀ ԲԱՍՂԱՅ	48
ԱՇԽԱՐՀ ԵՐՈՒՍԱՂԷՍԱՅԻՈՑ	50
ԱՇԽԱՐՀ ՀԱՅՈՑ	50
ԱՇԽԱՐՀ ՀՆԴԿԱՅ	50
ԱՇԽԱՐՀ ՀՈՍՍԱՅԵՑԻՈՑ	50
ԱՇԽԱՐՀ ՈՒՏԻԱՅԻՈՑ	50
ԱՇԽԱՐՀ ՊԱՐՍԻՑ	50
ԱՇԽԷՆ	50
ԱՇԽԻՆԴԱՐ	50
ԱՇՈՏ	50
ԱՇՈՏ ԱՊԱՀ	50
ԱՇՈՏ ԱՊԱՀ ՊԱՏՐԱԿ	50
ԱՇՈՏ ԱՊԱՀ ՊԱՏՐԻԿ	50
ԱՊԱՀ	53
ԱՊԱՀՈՒՆԻՔ	53
ԱՊԵՂԷՍ	53
ԱՌԱՆ	57
ԱՌԱՋԱԲՈՐ	57
ԱՌԱՋԱԲՈՐ ՊԱՀՔ	57
ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՏՈՒԱԾ	59
ԱՌԱՋԻՆ ՍԻՒՆՀՈՂՈՍ	59
ԱՌԱՋՆՈՐԴԱԿԱՆ	59
ԱՌԱԽԵՆԵԱՆՔ	60
ԱՌԱՔԵԱԼ ԹԱՂԷ	60
ԱՌԱՔԵԱԼ ԹԱՂԷՈՍ	60
ԱՌԱՔԵԱԼՔ	60
ԱՍԱԲ, ԱՍԱՓ	67
ԱՍՈՐԵՍԱՆ	69
ԱՍՈՐԵՍԱՆԵԱՅՔ	69
ԱՍՈՐԻ	69

ԱՍՈՐԻՔ	69-70
ԱՍՈՒՐ	70
ԱՍՊԱՐԱՊԵՏ	70
ԱՍՊԵՏ	70
ԱՍՊԵՏ ԲԱԳՐՈՏՈՒՆԻ	70
ԱՍՏՂԻԿ	71
ԱՍՏՈՒԱԾ	71-73
ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆ	73
ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉ	73
ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉ ԳԻՐՔ	73
ԱՍՏՈՒԱԾԱՊԷՍ	73
ԱՍՏՈՒԱԾ ԹԱԳԱԲՈՐ	74
ԱՏՐԻԱՆՈՍ	74
ԱՏՐՊԱՏԱԿԱՆ	74
ԱՏՐՊԱՏԱԿԱՆՔ	74
ԱՐԱԲԱՅԻՔ	74
ԱՐԱԲԻԱՅ	74
ԱՐԱԲԻԱՅ ԱՌԱՋԻՆ	74
ԱՐԱԳԱԾ	74
ԱՐԱԹԻՒՆ	74
ԱՐԱՄ	74-75
ԱՐԱՄԱՋԴ	75
ԱՐԱՄԱՅԻՍ	75
ԱՐԱՄԱՆԵԱԿ, ԱՐԱՄԵՆԵԱԿ	75
ԱՐԱՅ	75
ԱՐԱՅ ԳԵՂԵՅԻԿ	75
ԱՐԱՐԱԴ	75
ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ	75
ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ	75
ԹԱԳԱԲՈՐՈՒԹԻՒՆ	75
ԱՐԱՐԻՉ	75
ԱՐԱՐԻՉ ԱՍՏՈՒԱԾ	75
ԱՐԱՐՉԱԿԱՆ	75
ԱՐԲԷԼ	76
ԱՐԳԱՄ	76
ԱՐԵԳ	78
ԱՐԵԳ ԱՍԻՍ	78
ԱՐԵԹ, ԱՐԷԹ	78
ԱՐԵՒՍԲՈՆՈՍ	78
ԱՐԵՒՍԲՈՆՈՍ ՔԱՂԱՔ	78
ԱՐԷԹ	78
ԱՐԻՈՍ	79
ԱՐԻՒՆ	79
ԱՐԻՒՆ ՓՐԿՉԻ	79

ԱՐԾՐՈՒՆԻ	79
ԱՐԾՐՈՒՆԻՔ	79
ԱՐՍԱՅԻՍ	80
ԱՐՍԱԻՐ	80
ԱՐՍԵՆ	80
ԱՐՍԵՆԱԿՔ	80
ԱՐՍԵՆԵԱԿ	80
ԱՐՍՆԻՔ	80
ԱՐՇԱԿ	80-81
ԱՐՇԱԿԱՆ	81
ԱՐՇԱԿ ԱՌԱՋԻՆ	81
ԱՐՇԱԿ ԵՐԿՐՈՐԴ	81
ԱՐՇԱԿ ՍԵԾ	81
ԱՐՇԱԿՈՒՆԻ	81
ԱՐՇԱԿՈՒՆԻՔ	81
ԱՐՇԱԿ ՊԱՀՈՒՄ	81
ԱՐՇԱԿ ԶԱՋ	81
ԱՐՇԱՄ	81
ԱՐՇԱՍՈՒՆԻՔ	81
ԱՐՇԱՐՈՒՆԻՔ	81
ԱՐՇԱԻՐ	82
ԱՐՇԷՋ	82
ԱՐՇՕՐ	82
ԱՐՈՒՍԱՏԱԿԱՆ	82
ԱՐՍԵՐԻՈՍ	82
ԱՐՏԱՋ	82
ԱՐՏԱՋ ԳԱՒԱՌ	82
ԱՐՏԱՇԱՏ	82
ԱՐՏԱՇԱՏ ՔԱՂԱՔ	82-83
ԱՐՏԱՇԷՍ	83
ԱՐՏԱՇԷՍ ԵՐԿԱՅՆԱՉԵՈՆ	83
ԱՐՏԱՇԷՍ ԵՐՐՈՐԴ	83
ԱՐՏԱՇԷՍ ՈՒՇԻՄ	83
ԱՐՏԱՇԻՐ	83-84
ԱՐՏԱԻԱՋ	84
ԱՐՏԱԻԱՋԴ	84
ԱՐՏԱԻԱՋ ՍԱՆԴԱԿՈՒՆԻ	84
ԱՐՏԱԻԱՆ	84
ԱՐՏԵՍԵԱՅ	85
ԱՐՏԵՍԻՍ	85
ԱՐՏԵՍՈՆ	85
ԱՐՏԵՍՈՆԻ ՀԵՐՉՈՒՄԾ	85
ԱՐՏԵԻԱՆ	85
ԱՐՓԱԿՍԱԴ	85

ԱՐՔԵՂՈՍ	87
ԱՐՔ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ	87
ԱԻԵՏԱՐԱՆ	88
ԱԻԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ	88
ԱԻԵՏԱՐԱՆԻՉ	88
ԱՓՐԻԿԱՆՈՍ	88
ԱՔԱՋ	88
ԱՔԱՐ	88
ԱՔԵՂԷՍ	88
ԱՔՍԻՈՍ	88
ԲԱԲ	89
ԲԱԲԵԼԱՅԻՔ	89
ԲԱԲԵԼՈՆ	89
ԲԱԲԵՂԱՍ	89
ԲԱԲԻԼՈՎՆ	89
ԲԱԳՐԱՏ	89
ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ	89
ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻՔ	89
ԲԱԳՐԵԻԱՆԴ	89
ԲԱԴԴՈՎՆ	89
ԲԱՋ	90
ԲԱՋՍԱՎԷՊ	90
ԲԱԺՈՒՆԻՔ	93
ԲԱԿԱՌԻՃ	93
ԲԱՀՂ	93
ԲԱՀՂԱՌ	93
ԲԱՀՂԱԻՔ	93
ԲԱՂԴԱՍԱՐ	93
ԲԱՂԻՔ	93
ԲԱՂՍԻՔ	93
ԲԱՆ /սասոմաժ/	95
ԲԱՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ	96
ԲԱՆ ԱՐԱՐՉԻ	96
ԲԱՆ ԿԵՆԱՅ	96
ԲԱՆ ՏԵԱՌՆ	96
ԲԱՊՏԻՐԱՆ	97
ԲԱՌԱՀԱԼԱՅ	97
ԲԱՍԵՆ	97
ԲԱՍՂՔ	97
ԲԱՐԱԿ	97
ԲԱՐԴՆԾԱՆ	98
ԲԱՐԴՆԾԱՆ ՈՒՌՀԱՅԻ	98
ԲԱՐԴՈՒՂԻՍԷՈՍ	98

ԲԱՐԴՈՒՂԻՄԷՆՍ ԱՌԱՔԵԱԼ	98
ԲԱՐՇԱՄ	99
ԲԱՐՇԱՄԻՆ	99
ԲԱՐՍԵՂ	99
ԲԱՐՍՂԱԲԵՐԴ	99
ԲԴԵՇԽ	100
ԲԴԵՇԽ ԱՂՋՆԵԱՅ	100
ԲԵԹԱՆԻԱՅ	100
ԲԵԹՂԱՀԷՄ	100
ԲԵԼ	100
ԲԵՆԻԱՄԵՆ	100
ԲԵՍԻՈՍ	100
ԲԵՍԻՈՍ ԼԵԱՌՆ	100
ԲԵՏԷՆՍ	100
ԲԵՐԻԼԵԼՈՍ	101
ԲՋՆՈՒՆԻՔ	101
ԲԷԹՔՈՒՐԲԵՆ	101
ԲԷՆՍ	101
ԲԻԻՉԱՆԴԱՅԻՔ	102
ԲԻԻՉԱՆԴԻՈՆ,	102
ԲԻԻՉԱՆՏԻՈՆ	102
ԲԻԻԹԱՆԱՅԻՔ	102
ԲԻԻՐԱՏ	102
ԲԻԻՐԱՏ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ	102
ԲՈԿՈՂՈՍՈՐԻՔ	103
ԲՈՍՈՐ	103
ԲՈՍՈՐ ՔԱՂԱՔ	103
ԲՈՍՊՈՐԱՅԻ	103
ԲՈՐԻՍԹԵՆԷՍ	104
ԲՈՒՐԴԱՔ	104
ԲՐԵՆՏԻՆԱ	104
ԳԱԴԻՐՈՆ	105
ԳԱԼՈՒՄՏ	106
ԳԱԼՈՒՄՏ ՏԵԱՌՆ	107
ԳԱՂԱՏԻԱՅ	107
ԳԱՂԱՅԻ	107
ԳԱՂԻԱՅ	107
ԳԱՂԻՈՍ	107
ԳԱՂՈՍ	107
ԳԱՅԻՈՍ	107
ԳԱՅԻՈՍ ԱՌԱՋԻՆ	107

ԳԱՅԻՈՍ ԵՐԿՐՈՐԴ	107
ԳԱՅԻՍՈՆ /ԳԱՅԻԱՅՆԷ/	108
ԳԱՅԼ	108
ԳԱՅԼ ԳԵՏ	108
ԳԱՌՆԻ	108
ԳԱՌՆԻԿ	108
ԳԱՐԳԱՐԱՅԻՔ	108
ԳԱՐԴՄԱՆ	108
ԳԱԽԱՌ ԱԹԵՆԱՅԻՈՅ	109
ԳԱԽԱՌ ԱՅՐԱՐԱՏԵԱՆ	109
ԳԱԽԱՌ ԱՐՏԱԶՈՒ	109
ԳԱԽԱՌ ԲԱՍԵՆՈՅ	109
ԳԱԽԱՌ ԵԿԵՂԵԱՅ	109
ԳԱԽԱՌ	109
ՊԱՂԵՍՏԻՆԱՅԻՈՅ	109
ԳԱԽԱՌ ՏԱՐՕՆ	109
ԳԵՀՈՎՆ	110
ԳԵՂԱԼԵԱՌՆ	110
ԳԵՂԱՄ	110
ԳԵՂԱՄԻ	110
ԳԵՂԱՔՈՒՆԻ	110
ԳԵՂ ԵՐԻՉԱ	110
ԳԵՂ ԹՈՐԴԱՆ	110
ԳԵՏ ԵՓՐԱՏ	111
ԳԵՏԷՈՆ	111
ԳԵՐԳԵՍԱՅԻ	111
ԳԵՐՄԱՆԻԿ	111
ԳԻՍԱՆԵԱՅ	112
ԳԻՐՔ ԿԱՅՍԵՐԱՅ	113
ԳԻՐՔ ԿԱՆՈՆԱՅ	113
ԳԻՐՔ ՀԱԽԱՏԱՐՄԱՏ	113
ԳԻՐՔ ՄԱԿԱԲԱՅԵՑԻՈՅ	113
ԳԻՒՂ ԵԻՔԱԻՏԱ	113
ԳԼԱԿԱՆՔ	113
ԳՆԹՈՒՆԻՔ	116
ԳՆՈՒՆԻՔ	116
ԳՈԴՈՂԻԱ	116
ԳՈԹՔ	116
ԳՈՂԹՆ	117
ԳՈՂԻԱԴ	117
ԳՈՍԵՐ	117
ԳՈՏՈՐԳԷ	117
ԳՈՐԳԻԱՆՈՍ	117
ԳՈՐՈՍ	119
ԳՈՐՄԵՆԻԱՅ	119

ԳՈՒԹՔ	119
ԳՐԻԳՈՐ	120-121
ԳՐԻԳՈՐ ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆ	121
ԳՐԻԳՈՐԻՈՍ	121
ԴԱԶԻՄՈՆ	122
ԴԱՂՍԱՏԱՑԻՔ	122
ԴԱՇՏ ԱՐԱՅԻ	122
ԴԱՇՏ ԳԱՐԳԱՐԱՑԻՈՑ	123
ԴԱՍԵՍԱՆ	123
ԴԱՐԱՆԱՂԵԱՅ ԳԱԽԱՌ	124
ԴԱՐԱՆԱՂԻՔ	124
ԴԱՐԲԱՆՏ	124
ԴԱՐԴԱՆԴՔ	124
ԴԱՐԵՀ	124
ԴԱՐԵՀ ԱՐՏԵՍԵԱՅ	124
ԴԱՐԵՀԵԱՆ	124
ԴԱՐԵՀ ԽՈՐԹ	124
ԴԱՐԵՀ ՎԵՐՋԻՆ	124
ԴԱՐԵՀ ՎՇՆԱՍՊԵԱՆ	124
ԴԱԻԹ	126
ԴԵԿՂԱԹ	126
ԴԵԿՈՍ	126
ԴԻՈԿՂԵՏԻԱՆՈՍ	127
ԴԻՈՆԷՍԻՈՍ	127
ԴԻՈՆԷՍԻՈՍ ԱՂԷՔՍԱՆԴՐԱՅԻ	127
ԴԻՔ ԲԱՐՇԱՍԻՆԱՅ	127
ԴՂԵԱԿ	128
ԴՂԵԱԿ ԲԵՐԴ	128
ԴՈՒԻՆ	130
ԴՈՒՄԵՏԻԱՆՈՍ	130
ԴՈՒՌՆ	130
ԴՈՒՌՆ ՃՈՐԱՅ	130
ԵԲԵՐ	131
ԵԲՐԱՅԵՏԻ	131
ԵԲՐՈՎՆ	131
ԵԳԻՊՏԱՅԻ	131
ԵԳԻՊՏՈՍ	131-132
ԵԴԵՍԻԱՅԻՔ	132
ԵԴԵՍԱՅԻՈՑ ՔԱԶԱՔ	132
ԵԴԵՍԻԱՅ	132

ԵԶԵԿԻԷԼ	132
ԵԶՐԱՍ	132
ԵԹԷՈՎՊԻԷ, ԵԹՈՎՊԻԷ	134
ԵԼ	134
ԵԼՍԱՐՈՎԴԱԳ	135
ԵԿԵՂԵԱՅ ԳԱԽԱՌ	135
ԵԿԵՂԵՅԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ	135
ԵԿԵՂԵՅԱԶՈՐ	135
ԵԿԵՂԻՔ	135
ԵՂԵԿԻԱՅ	137
ԵՂԻՄԱՆԹՈՍ	137
ԵՂԻՈՎՆ	137
ԵՄԱՆ	140
ԵՄԱՆ ՏԱԿԱՌԱՊԵՏ	140
ԵՄԱԽՈՍ	140
ԵՄՐԱՆ	140
ԵՆԱՆ	140
ԵՆԱՆՈՍ	140
ԵՆՈՎՍ	140
ԵՆՈՎՔ	140
ԵՊԱՐԻՔՈՍ	140
ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՊԵՏ	141
ԵՊԻՓԱՆ	141
ԵՊԻՓԱՆ ԿԻՊՐԱՅԻ	141
ԵՍԱՅԻԱՍ	144
ԵՍԱԻ	144
ԵՐԱՍԽ	145
ԵՐԱՍՏ	145
ԵՐԵՉԱՍՈՅՆՔ	145
ԵՐԵՍԻԱՍ	145
ԵՐԻՉԱ	148
ԵՐԻՉԱՅԻՔ	148
ԵՐԻԹՐԷ	148
ԵՐԻՔՈՎ	148
ԵՐԿԱՅՆԱԶԵՌՆ	148
ԵՐԿԻՐ ԱՍՈՐԵՍՏԱՆԵԱՅ	150
ԵՐԿԻՐ ԱՐԱՐԱԴԱՅ	150
ԵՐԿԻՐ ԴԱՂՍԱՏԱՑԻՈՑ	150
ԵՐԿԻՐ ԴԱՐԴԱՆԴԱՅ	150
ԵՐԿԻՐ ԻՏԱԼԱՑԻՈՑ	150
ԵՐԿԻՐ ԿԵՍԱՐԱՑԻՈՑ	150
ԵՐԿԻՐ ՀՌՈՍԱՅԵՑԻՈՑ	150
ԵՐԿԻՐ ՃԵՆԱՅ	150
ԵՐԿԻՐ ՅՈՒՆԱՅ	150

ԵՐԿԻՐ ՊԱՐՍԻՑ	150
ԵՐԿԻՐ ՍԵՆԱՅԱՐ	150
ԵՐԿԻՐ ՔԱՆԱՆԱՅԻՈՑ	151
ԵՐԿԻՐ ՔՈՒՇԱՆԱՅ	151
ԵՐԿԻՐ ՔՈՒՇԱՆԱՅԻՈՑ	151
ԵՐԿՆԱԽՈՐ ԹԱԳԱԽՈՐ	151
ԵՐԿՇԱԲԱԹԻ	151
ԵՐԿՐՈՐԴ ԱԴԱՄ	153
ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԱՅՔ	153
ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԻԳՐԱՆ	153
ԵՐԿՐՈՐԴ ՕԳՈՍՏՈՍ	153
ԵՐՄՈՍ	153
ԵՐՈՒԱՆԴ	153-154
ԵՐՈՒԱՆԴԱԿԵՐՏ	154
ԵՐՈՒԱՆԴԱՔԱՐ	154
ԵՐՈՒԱՆԴ ՍԱԿԱԽԱԿԵԱՅ	154
ԵՐՈՒՍԱԴԷՄ	154
ԵՐՈՒՍԱԴԷՍԱՅԻՔ	154
ԵՐՈՒՏԱԿՔ	154
ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ,	155
ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ, ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ	155
ԵԻԲԻԱ	158
ԵԻԲՈՏՈՍ	158
ԵԻԵՆԲԷՆՎՏԱՅԻՈՑ ԵԻԲԻԱ	158
ԵԻԴԻՈՍ	159
ԵԻՍԵԲԻ	160
ԵԻՐԻԹՐԱՅ	160
ԵԻՔԱԽՏԱ	160
ԵՓԵՍՈՍ	160
ԵՓԵՏԷ	160
ԵՓԹԱԴԷ	160
ԵՓՐԱՏ	160-161
ԵՓՐԱՏ ԳԵՏ	161
ՉԱՏԻԿ	163
ՉԱՏԿԻ ՏՕՆ	163
ՉԱՐԵՀ	163
ՉԱՐԵՀՈՒԱՆ, ՉԱՐԵՀՎԱՆ	163
ՉԱՐՄԱՆԴՈՒԽՏ	164
ՉԱՐՈՒԱՆԴ	164
ՉԱՐՈՒԱՆԴ ԳԱԽԱՌ	164

ՉԱՔԱՐԷ	164
ՉԱՔԱՐԻԱՍ	164
ՉԳՕՆ	164
ՉԵՍԷՆԴՈՍ	164
ՉԵՆՈՔ	164
ՉԵՆՈՔ ԱՍՈՐԻ	164
ՉՄԻՒՆՆԻԱ	169
ՉՈՒՐԱՅ	170
ՉՐՈՒԱՆ	170
ՉՕՐԱԲԱԲԷԼ	170
ԷՄՐԱՆ	172
ԹԱԴԷ	187
ԹԱԴԷՈՍ	187
ԹԱՐԱՅ	188
ԹԵՄ ԹԵԻԼԱԽՈՒՆԷՔ	188
ԹԵՍՈՂՈՆ	188
ԹԵԻԼԱԽՈՒՆԷՔ	189
ԹԵԻՍՏԻԿՆՈՍ	189
ԹԷԱԹՈՍ	190
ԹԷՈՂԻՏՈՆ	190
ԹԷՈՂՈՐՈՍ	190
ԹԵՈՍԱՅԻՍ	190
ԹԷՈՍԱՅԻՍ ՔԱՂԱՔ	190
ԹԻԲՐՈՍ	191
ԹԻԼՆ	191
ԹԻԼՆ ԱԽԱՆ	191
ԹԻՐԱՍ	191
ԹՈՆԻՍԻԱՆՈՍ	192
ԹՈՎՍԱՍ	193
ԹՈՎՍԱՍ ԱՌԱՔԵԱԼ	193
ԹՈՐԳՈՄ	193
ԹՈՐԴԱՆ	193
ԹՈՒՄԱՍ	193
ԹՈՒՄԱՍ ԱՌԱՔԵԱԼ	193
ԹՐԱԿԷ	193
ԻԳՆԱՏԻՈՍ	217
ԻՄԲՈՍ	219
ԻՆԴՈՍ	220
ԻՆՆԱԿՆ	221

ԻՍԱՀԱԿ	226
ԻՍՏՐՈՍ	229
ԻՍՐԱՅԷԼ	229-230
ԻՏԱԼԱՅԻՔ	232
ԼԱՍԱՅԻ	239
ԼԵԱՌՆ ԿՈՎԿԱՍՈՒ	240
ԼԵԱՌՆ ՆՊԱՏ	240
ԼԵԱՌՆ ՍՈՒԿԱԻԵԹ	240
ԼԵԱՌՆ ՎԱՐԱԳ	240
ԼԵԳԷՈՆ	240
ԼԻԲԱՆԱՆ	240
ԼԻԳԱՅԻՔ	240
ԼԻԿԻԱՆԷՍ, ԼԻԿԻԱՆՈՍ, ԼԵԿԻԱՆԷՍ	241
ԼԻՓՆԱՌԻԴԷՍ	245

ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ	246
ԼՓԻՆՔ	247
ԽԱԶԻՐՔ	248
ԽԱԽՏԻՔ, ԽԱՂՏԻՔ	248
ԽԱՉԻԿ	249
ԽԱՌԱՆ	250
ԽԱՐՏԱՆԱՅՔ	250
ԽՈՌ	252
ԽՈՍՐՈՎ	253-254
ԽՈՍՐՈՎԻԴՈՒԽՏ	254
ԽՈՍՐՈՎՈՒՀԻ	254
ԽՈՐԽՈՌՈՒՆԻՔ	254
ԽՈՐՎԻՐԱՊ	255

Ց Ա Ն Կ

ԱՌԱՋԱԲԱՆ	
Ա	5
Բ	88
Գ	104
Դ	121
Ե	131
Զ	161
Է	172
Ը	173
Թ	180
Մ	193
Ի	197
Լ	238
Խ	247
ԲԱՌԱՑԱՆԿ.	257
ԱՆՎԱՆԱՅԱՆԿ.	298
ՑԱՆԿ	305

ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԵՒ ՍՐԲԱԳՐՈՒՄԸ՝
ՀԱՅԿԱՆՈՒՇ ԱՆՈՒՇԱՎԱՆԻ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ.

ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՁԵՎԱՎՈՐՈՒՄԸ՝
ՏՈՒՐԻՆԻ ՕԼԻՄՊԻԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐԻ
ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԻ ՓԱՌԱՏՈՆԻ ԿՐԿՆԱԿԻ ՄՐՅԱՆԱԿԱԿԻՐ
ՆԿԱՐԻՉ, ԴԻՋԱՅՆԵՐ՝
ՏԱԹԵՎ /ԱԶԱՏՈՒՎԻ/ ՄՆԱՑԱԿԱՆՅԱՆ

ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒ ԵՒ ԾՐԱԳՐԻ
ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ
ԱՐԹՈՒՐ ՕՍԵՅԱՆ

ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹՅԱՄԲ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ Է ՊԱՏՐԱՍՏՎԵԼ 2007Թ.
ԵՐԵՎԱՆ

ԳՐՔԻ ԱՅՍ ՕՐԻՆԱԿԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆ
ԻՐԱԿԱՆԱՑՐԵՑ Ա. ՕՍԵՅԱՆԸ

ՊԱՏՐԱՍՏՎՈՒՄ ԵՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԲԱՐՔԱՈՒ
ԵՐԿՐՈՐԴ ,ԵՐՐՈՐԴ ԵՒ ՉՈՐՐՈՐԴ ՀԱՏՈՐՆԵՐԸ